

- (1) Alíf Laám Míím.
- (2) Honó cók náí e kitab ibát mazé, zibá yé rasta dahá, dhoroya ókkol óre.
- (3) Zetará noó deké dé ciz or uore iman ané, ar numáz óre kaem goré, ar Aññí diyíde mal ottú hóros goré.
- (4) Ar, ou manúic ókkol, zetará iman ainné, ze jiníc nazil goijjí tuáñrár uore, tuáñrár agor poikambor ór uore, ar ahérot ór din ór uore ekin raké.
- (5) E manúic cún nizor faloiyar torfóttún aiccé dé hédayot ór uore, ar seróf e manúic cún é hédayot faibou.
- (6) Kafér ókkol óre tuáñr dhor laga, ar no laga borabor, ítara iman nu aníbou.
- (7) Allah tala ye ítara dilot mazé ar ítara hanot mazé moór mari diyé, ar tarár suk ókkol ót mazé forda asé, ar tarállá bóuli boro azab asé.
- (8) Bazu maincé hoóde, añára Allahr uore, ar kiyamot or din or uore, iman rakí, kintu hákikot ot mazé, tará iman wala noó.
- (9) Ítara Allah, ar iman wala ókkol óre dúka de, kintu asólot mazé ítara nizoré nize dúka dedde, kintu tará no buzér.
- (10) Ítara dilot mazé biyaram aiccíl, Allah tala ye ítara biyaram oré aró barái diye, ítara misár zoriya ítara llá aró hótornak azab asé.
- (11) Zecómot ítara ré munafék huwáza, tuáñra zobin ot mazé fósat no goijjó, tará zuab dedé, añára tó údo cánti goróiya.
- (12) Hóbordar! É manúic íin údo fósat goróiya, kintu coóur (bus) no raké.
- (13) Ar zehón tará ré huwáza, kibouli hoilé oinno maincódhdhoil (sáhaba) tuáñrá yó iman anó, tóile tó écomot juab dedé kibouli hoilé, ki añára éndilla iman ainnóum néki, zendilla bekuf maincé iman ané, hóbordar ói zogói dé, honó cubá sára é manúic íin bekuf, kintu no zané.
- (14) Ar zehón iman walar loi mile, tóile hoódeki añára yó iman wala, ar zehón nizor boro ókkol ór hañsé za, tóile hoóde kibouli hoilé, añára tó tuáñrár fúañti, añára tó údo ítara loi mozak gorídde.
- (15) Allah tala yó ítara loi mozak goré, ar ítara cótainnai ar gumráit mazé aró baráide.
- (16) Ou manúic gún ze tará hédayot óre gumráyi loi kini félaíye ehón, noó ítara téjarot e ítara ré fáaida foónsái ye, ar noó ítara hédayot wala.
- (17) Ítara mesál o maincódhdhoil, ze ooin zolai yé, ar ate-hañsór jiníc gín foór ót mazé aiccíl, Allah tala ítara nur oré loifélaiyé, ar ítara ré añdár ót sári diyé, zetará nodehé.
- (18) Ítara náfañg, buk, añdá ar ítara wapes nu aibóu.
- (19) Yáto asman or zór ot dhoil zeçé becí añdár ar táçal ar bijili asé, moot oré arde táçal óre dhorai yóre nizor ouñl nizor hanot mazé gólai de ar Allah tala kafér ókkol óre gíri félaibóu.
- (20) Becí hañsé de ki, Allah tala ítara souk óre neelai félaibou, zehón ítara llá foór goré, tói éçemazé sole fíre, ar zehón ítara uore añdár gorí féla tóile tíyai zagói ar zehón Allah tala saá tóile ítara han oré ar souk óre añdár gorí de, iyán ekkán ekini hotá, kibouli hoilé, Allah tala hárr ziníc ór uore kudurot raké.
- (21) Óu manúic ókkol! Nizor ou Rob ór ebadot goró, ze Rob é toré, ar tor agor maincóré banaiyé, íyan tuáñrar tokwa.
- (22) Zeneki tuáñrallá bóuli zobin oré bisána ar asman oré sal banaiyé ar asman ottún faní félaiyóre íin ottún fól foída goríyóre tuáñrá ré ruzi diyé, hóbordar! Zanon or fore yó tuáñra, Allahr sáñte córik, no goijjó.

- (23) Aññi ze kessú nizer Bondar uore félayí, éçemazé zodi tuáñrattún honó kessú cók ói táke, ar zodi tuáñra háñsa ói táko, tóile iínodhdhoil honó uggwá súura banai anó, tuáñrattún ektiar asé kibouli hoilé, Allah tala sára ar honó uggwá nizer modotgar banai anó.
- (24) Zodi tuáñra no goró, ar tuáñra ekbere yó gorí no faríba, tóile (íba ré háñsa mani yoré) ooin ottún baso, zar dargwá manúic arde fattór, zíin néki kafér ólla bana giyé.
- (25) Ar iman wala, ar bála ham goróiyallá bóuli ou jonnot ór húc-hóborí ókkol doo dé, zar nise naár ókkol báar, zehón tará ré gulagala ókkol ór rizik diya zaibou, ar ekkudhoilla zehón diya zaibou, tóile tará hoibóu dé iín uuín wá, zíin néki yar agottú diya giyé, ar ítarallá bóuli becí bibi ókkol asé, sáf, cúndor ar e jonnot ot hámicá tákibou.
- (26) **Yián** ekkán ekini hotá dé, kibouli hoilé, Allah tala honó mesál boiyan goitté no córma, zodi mucá óile yó, mucáttú wáro hálka ziníc óile yó, iman wala ókkol é iín óre nizer Rob ór torfóttun, sóiyi bóuli buzé, ar kafér ókkol é hoódé ki mesál ókkol óttun Allah tala ki murad loiyé de? Íin ód duwara becí maincóre gumrá goré, ar beec bák maincóre sóiyi rastat mazé ané, ar gumrá tó fásek maincóre goré de.
- (27) Ze maincé Allah doró wada ré bánğiféla, ar Allah tala ze ziníc óre juçi bólla hókum diyé, iín óre haçe, ar zobin ot mazé fósat fóila, é manúic ókkol nuksan ot táibou.
- (28) Tuáñra Allahr sáñte kiyálla bóuli kuféri goró de? Háñlaké tuáñrá murda aiccíla, íba yé tuáñrá ré zinda goijjé, fítin tuáñrá ré mari félaibou, fítin zinda goríbou, fítin íbar íkka wapes loi zaibói.
- (29) Ou Allah zibá yé néki tuáñralla bóuli zobin or tamám ziníc óre foida goijjé, fítin asman or íkka erada goijjé, ar iín óre thíkthak gorí háñt asman oré banaiyé ar íba yé hárr ziníc óre zane.
- (30) Zehón tor Rob é fírictá ókkol óre hoiyé déki aññi uggwá zabin ot mazé hólifa banaiyóum, tóile ítara hoiyé dé ki even manúic uggwá kiyálla banoór, zibá yé zobin ot mazé fósat goríbou ar kún báibou? Ar añára tuáñr tosbí, tariff, ar paki zogí boiyan gorí, Allah tala yé hoiyé dé, zíin aññi zani tuáñrá no zanó.
- (31) Ar Allah tala ye Adam ore tamám nam cíkai diyé, ar iín beggín óre fírista ókkol ór sámme aái yóre hoiyé de ki, zodi tuáñra háñsa ó, tóile iín ór nam hoó.
- (32) Ítara beggúne hoiyé dé ki óu Allah! Tor zat becí fak, añárattún údo eddúr elóm asé dé zeddúr tuñí añára ré cíkaiyó, furafuri elóm ar hékmot wala de tuñi.
- (33) Allah tala ye Hózorot Adam (alihíssálam) óre hoiyé tui iín ór nam gín hoó- zettót mazé íba yé hoói diyé, tói Allah tala ye hoiyé dé ki aññi tuáñrá ré noó hoói né! Zobin ar asman or gaib údo aññi zani dé, ar Añár elóm ot mazé asé zíin tuáñra zahér goró ar zíin tuáñra sufai rakó.
- (34) Ar zehón aññi fírista ókkol óre hoiyé dé tuáñra Adam oré sóida goró, tóile iblíc baade beggúne sóida goijjé, íte inkar goijjé, ar tukabbur goijjé, ar kafér ór bútoe ói giyói.
- (35) Ar aññi hoói diyé dé ki, ái Adam! Tuñí ar tuáñr bibi Jonnot ot mazé táko, ar ziyán tú soó yían tú fárot ot sáñte hóo, ar fiyo, kintu ou gasór hañsé dwá no zaiyó, noóile zalem ói zaibagói.
- (36) Kintu cótan e íba ré búlaiyoré íntu neelai diyé, ar aññi hoóidiyí dé kí, lami zoogói! Tuáñra ek zon ar ek zon ór duccion, ar mokoror goijjá ek woktó foijjontó tuáñrattún zabin ot mazé thóorá foribóu, ar fáaida uthá foribóu.

- (37) Hózorot Adam (aláihissólam) mé nizor Rob ottún hoekkán hotá cíki loiyé ar Allah tala ye íbar toubá ré kobul goijjé, becók, Íba (Allah) toubá ré kobul goróiya ar rahám goróiya.
- (38) Aññi beggún óre hoiyí dé ki, tuáñra beggún soli zoogói, zettót mazé tuáñrár hañsé añár hédayot foóñsé, tóile tabedari goróiyár uore honó dhor ar perecani náí.
- (39) Ar zetará inkar gorí yóre añár aiyat ókkol óre misá thótaibóu ítara jáhannami, ar hámicá éce tákibou.
- (40) Óu Boni Israíl! añár ou niamot oré yiad goró, zín aññí tuáñrá ré enam diílám, ar añár wada ré fura goró, aññi tuáñrá ré loi wada ré fura goijjóum, ar añáre dhoro.
- (41) Ar, ou kitab ór uore iman anó, zibá aññi nazel goijjí, tuáñrár kitab oré tosdik goré, ar íbar sáñte tuáñra foóila kafér no hoiyó, ar añár ayat ókkol óre hom hom kimot ot mazé no beisso, ar úde añáre dhoro.
- (42) Ar, hók oré batel or sáñte hólót mólot no goijjó, ar hók oré no sufaiyó, tuáñrattú tó íyan ór elóm asé.
- (43) Ar Numáz oré kaem goró, ar zokát do, ar rukú goróiyár fúañti rukú goró.
- (44) Ki, tuáñra maincóre balayir hókum goró? Ar nizo ré nize búli zoogói, ze ottót tuáñra (Torah) kitab foró. Ki, édduró tuáñráttu bus náí néki?
- (45) Ar sobór ar Numáz ór sáñte modot tolob goró, é ziníc sín kothín kintu dhor rakóiyállá bóuli.
- (46) Zetará zane dé ki, ítara Allahr sáñte mulakot goríbou, ar Allahr íkka fíri zaibou.
- (47) Óu Yakub ór fuain ókkol! Aañr ou niyamot oré yiad goró, zín Aññí tuáñra ré enam diílám, ar Aññí tuáñrá ré sára Jáhan ot mazé fózilót diílám.*
- (48) Ou din oré dhoro, ze din honíkká ré honíkká laf di no faríbóu, ar no cofaat ar cúwaríc kobul óibou, ar noó honó bodola ar fídiya lua zaibou, ar noó modot gorá zaibou.
- (49) Ar ze wóttót tuáñra ré Aññi Férawn ór zalottún basai loóilám, zetará tuáñra ré becá becí azaf di tou, zetará tuáñrár fuain dóre marifélaitou, ar tuáñrár zerfuin dóre cúçi di tou, e básailoon ot mazé tuáñrár Rob ór mehérbani yó aiccíl.
- (50) Ar ze wóttót tuáñrallá bóuli Aññí doriya ré siri diyí, ar tuáñrá ré yían óttun forók goijjí, ar Férawn ókkol óre Aññí tuáñrár sámme dufái diyí.
- (51) Ar Aññí (hózorot) Musá (aláihissólam) loi calic rait or wada goijjí, fítin tuáñra yár fore gourussó fuñza cúru goijjó, ar zalem boni giyógoi.
- (52) Kintu yáar fore yó Aññí tuáñrá ré maf gorí diyí, taáké tuáñrá cúkuria goró.
- (53) Ar, Aññí (hózorot) Musá (aláihissólam) óre tuáñrár hédayot ollá kitab ar muujoja diyí.
- (54) Zehón (hózorot) Musá (aláihissólam) ye nizor koum oré hoiyé ki, óu añár koum! Gourussó ré maabud banai yóre tuáñrá nizor jan oré boro zulúm goijjó, éhón tuáñrá nizor fáaida goróiyár íkka fíri aiyó ar aposót mazé nizo ré nize kotól goró, tuáñrár bútoe Allahr hañsé aiyó not mazé asé, tarfore íba ye tuáñrár toubá ré kobul goijjé, íba toubá kobul goróiya ar rahám goróiya.
- (55) Ar (tuáñrá uibá ré yó yaad goró) tuáñrá (hózorot) Musá (aláihissólam) ré hoilá déki, zetókkon foijjontó añára nizor Rob oré sámme no dekíyóum añára éto din foijjontó iman nu aníyóum, (ze biadofir sáñzat mazé) tuáñrár uore bijili foijjé, tuáñrá soór dé étukkun ót.

- (56) Kintu yaarfere yó tuáñrá cúkuria goribollá bóuli, aññí tuáñrá ré zinda goijjí.
- (57) Ar, Aññí tuáñrár uore miyulár sába goijjí, ar tuáñrár uore *Al-Mónna* ar *Sólwa* (Dhouk) lamaidiyí, [ar hoóidiyí]: “Aññí tuáñrallá diyidé bála (pak, hálal) jiníc ókkol ottún hoo”, ar Añáre zulúm no goijjó, lékin ítara nizo-ré-nize zulúm goijjé.
- (58) Ar zehón Aññí tuáñrá ré hoiyí, “Cóor yían (Jerusalem) ót gólo, ar éçe hoo ziyántú mone hoó yíantú kúcir sáñte, ar geith ottú sóuida gorí gólo, ar hoó: “Añára ré maf goríde”, ar aññí tuáñrár hosúri ré maf gorí diyoum, ar nek ham goróiyár súab oré becí gorí diyoum.
- (59) Lékin, zalem ókkol é ítara ré huwágiíl dé hotá yían óre bodoli félaiye, Tói, Aññí zalem ókkol ór uore asman ottú *Ríjzan* azab defeçáiyi, ítara nafórmáni goittóu dé ótollá bóuli.
- (60) Ar, zehón Musá (aláihissólam) é nizor koum ollá faní maiggé, tói Aññí hoiyidé, “Tuáñr laçí loi fattór ót maro.” Tói íntu, baró wá kuwa, fáçi neeillé. Fottí (guruf ór) maincé tarár kuwa ré siní loiyé. [Ar Aññí hoóidiyí], “Allahr rizik ottú hoo, fiyo, ar zobin or uore fósad no goijjó.”
- (61) Ar zehón tuáñra hoilá ái Musá! Añárattú ekkú dhoilla hána ebbere boddac noór, é hotálla bóuli nizor Rob ottú dua goró déki íba yé añára ré zobin ottú neele dé hák, hoñiçá, zíñya, mocór ar fiñyas ditou, íba yé hoilóu, bála jiníc ór bodolat adána jiníc kiálla magoór! Thík asé, cóor ót zo, éçe tuáñra soó dé éndilla fottí jiníc faiba. Ar ítara uore jilloti ar miskini dháli diya giyé, ar ítara Allahr tú gozob loi ainné, yían ótollá, ítara Allahr aiyat ór sáñte kuféri goittóu, ar nobi ókkol óre kotól goittóu, yían ítara nafórmáni ar ziyadotir notiza.
- (62) Musúlmán hók, yuhúdí hók, nosóra hók, yáto sabí ókkol hók, ze honíkká Allahr uore ar kiyamot ór din ór uore iman ainné, ar nek amól goré, ítara ajór ítara Rob ór hañsé, ítara llá noó dhor asé, noó perecani asé.
- (63) Ar (Óu Yuhúdí fuain ókkol, yiad goró) zehón Aññí tuáñrattún waada loiyí, ar Aññí tuáñra ré faár ór uore tuillí, [ar hoiyí] Aññí tuáñra ré zín diyí, íin óre doró gorí dóro, ar éçe asé dé íin ór yaad goró, tuáñra dindar boni fari bólla bóuli.
- (64) Baade, yárr fore yó, tuáñra fíri giyógoi. Zodi tuáñrár uore Allahr fozól ar rahámot noóitou, becók tuáñra luksan walar bútottun ói zaitagói.
- (65) Ar, hámaká, tuáñra zano, tuáñrár manúic uitará re, zetará Sóbbat (maáni Cónibar) ór mamelar mazé hódor-baára goijjé. Aññí ítara ré hoiyí, “Tuáñra niróc (kéccah) bañdor boni zoogói.”
- (66) Ar, Aññí [sáñza] iyán oré ítara muúntu asé dé ítara llá, ar fore aibóu dé ítara llá ekkán mesál banaiyí, ar forósgar ókkol ólla ekkán sóbok banaiyí.*
- (67) Ar, zehón Musá (aláihissólam) é nizor koum oré hoiyé, “Becók, Allah ye tuáñrá ré uggwá gouru zoráibélla hókum der.” Ítara hoiyé dé, “Añára ré mockari goróddé níki?” Íba yé hoiyé dé, “Aññí Allahr tú faná saáir Aññí jahéli ókkol ór bútoe óon óttu.” *
- (68) Ítara hoiyé, “[Óu Musá!] Tuáñr Allah ré añáralla dhako, taáké íba yé, añára ré sáf gorí buzái fare, íyan ki dé!” Íba [Musá] ye hoiyé, “Íba ye hoór, ‘Íyan uggwá gouru noó bicí burá, noó bicí hoicca, bólke íin ór mazémaijja’, ótollá tuáñra ré amór (hókum) goijjé dé íyan goró.” *
- (69) Ítara hoiyé, “[Óu Musá!] Tuáñr Allah ré añáralla dhako, taáke íba yé, añára ré [gouru] íbar rong gán sáf gorí buzái fare.” Íba [Musá] ye hoiyé, “Íba ye hoór, ‘Gouru íba hóloiddá, sosoikka rong, dehóya ókkol óre kúci goré.’” *

- (70) Ítara hoiyé, “[Óu Musá!] Tuáñr Allah ré añáralla dhako, taáké, añára ré sáf gorí buzái fare, íba ki de. Becók añárattu gai beggún ekkudhoilla lage, ar becók Allah ye sailé añára beggún hédayot ola ói zaiyoum bóí.
- (71) Íba hoiyé, “Allah ye hoór, gai wá zomin ot mazé ham goróiya ar ál suá záde éndilla ar kítit mazé faní háboiya noó, íba mesmeissa, dak sára. Tará hoiyé déki, tui tó ehón éna hók oré sáf gorí diyó, zodi yó tará hókum faloon or háñse yó no accíl, kintu íyan óre mainníl, ar gai wáre yó zorái diyé.
- (72) Ar, (yíad gor) zehón tuñí manúic uggwá kotól goijjó, tarfore, yían ór babote thanathani goijjó, lékin, Allah tala ye zahér goijjé zín tuñí luóór.
- (73) Aññi hoyi déki e gaiyor ekkar tuga maktul or goat maze lagai do (íba jinta hoi zaiboi), éndilla Allah tala murdáre zinda goriyore tuañrare tuáñra akolman nodílla boli nizar nicaná dehá.
- (74) Fítín yar fore, tuáñrar dil fattoror dhoil bólke yattúnare becí doró hoigiyoí, fítin fattorottun to nahar báinióle, ar bazogún fáçí zagoi, ar ínottun faní báí nióle, ar hodún Allah talar dhore fori fori zagoi, ar tuáñra Allah talare nizar hamottún goilla boli nobuzzó.
- (75) (Musólman ókkol) kituañra azzó yaan so neki e manuccún beggún íman wala boni zoggoi, kintu inor butore en manucó ase, zetará Allahr Kalamore funiore akól wala oi zagoi, kintu tar foreyo bodoliféle.
- (76) Zehón imanwala loi mile toile nizar iman zahér gore, ar zehón tará apósótmaze mile, toile hodé ki *musólmanor* háñse o hotá gin kiyalla fóñsó, zinnaki tuañrare Allah talaye, cíñyañye, ki tuáñra nozanone ínn beggén Allah talar háñse tuáñrar ore hujjót hoi zaiboi.
- (77) Ki tuáñra ínn nozanone, Allah tala ítarar luyiya ar zahér, beggén zané.
- (78) Ítarar butore bazu anpoç manúc éno asé déki, zetará cúdo kitab for zaheri alfazóre jane, ar cúdo gumanor ore asé.
- (79) É manuc ókkolor laibuli cúdo (wail) asé, zetará nizar hate leki ore Allah talar uzu gorí hó, ar éndilla dunia hama, ítarar leka ar ítarar hamaniir ore hálakat, ar afsús.
- (80) É manuccune hóde ki, aññra cúdo hoekdin Jahannam ótmazé taikkúmdé, ítarare hó déki, Allah talar torfóttún tuáñrar háñse honó hóbor asené ? zodi take toile yaan yékini hóta déki, Allah tala nizar wadaré honódin helaf nógóribo, bólke tuáñra Allahr zimma o hóta ókkol lagodé, zín tuáñra nozanó.
- (81) Yían ekkar yekini hóta, zehonikkaye buraham gore, ar ítar nafórmaniye ítare gíri felaiye, íte hamicár lai boli zahannomi.
- (82) Ar, zetará iman ainné, ar sóiyi bála ham ókkol goré, ítara jonnoti wala, ítara éçe hámicá táaibóu.
- (83) Ar zehón aññi *Boni israilottun* waada loiyí déki, tuáñra Allah sára ar honikiar e badót nogoríba , ar mañ bafor loi bála táluk goriba, endillah hañsór maincóre loi, ar etim miskinór loi, ar maincór loi bála hota hoiba, numas kayem rakibá, kintu sára, ar beggune muk firai felaye.
- (84) Ar zehón aññi tuáñrattún waada loyí déki tuáñra afósót maze hún nobácayó (kotól nogoríba) ar afósót jólawatoni nogoríba, tuáñra ekrar gojjo, ar tuáñra yánor gobá boinnó.
- (85) Kintu fítínó tuáñra afósót mazé kotól gojjo, ar ek dhire ar ek dáiyé jólawatoni goijjo, ar guná ar ziadotir hamot mazé ítarar héláf ar kiyór torofdári goijjo, toi zehón ítara bondi oiyore tuáñrar háñse aiccé, toi tuáñra ítarar fidya diyo, kintu ítarare niolonnán je tuáñrar wore háram accíl, ya nór tuáñra honó kíal nogoró, ki tuáñra bazoh ahkamór uore

iman rakó, ar bazoh jonor sáñte kufri goró? Tuáñrar bútotótún jetará íin goríbó, yanor sáñza yánsára arki, *duniat* mazéyo córmindígi ar *kiamotddíno* becí azabor fiça, ar Allah tala tuáñrar *amól* okkólottún behóbór nóo.

- (86) Ítara o manúic, zetará neki *duniar* jindigire *aahérótór* jindigir bodolat kini felaiye, ítarar nó azab halka oibó ar nó ítararé modot gorázaibo.
- (87) Aññi (Hozrot) Músa re kitab diyí, ar íbar fise aro Rosúl dhifeçaiyí, ar aññi (Hozrot) Ísa ibne Moriom ore foor dolilokkol ar rúhúlkuddus diyore taid diyayí, kintu zehón tuáñrar háñse Rosúl é jiníc ókkol ainné, jín tuáñrar tobiyotor héláf accíl, tuáñra toraturi tukobbori goijjo, ar bazoh gúnoré misá bulí hói diyó, ar bazoh gúnoré kotól ló gorídiyó.
- (88) Ítara hódeki aañrar dil gilaf wala, nó nó bólke, ítarar kuféir duara Allah tala ye ítarare mólown gorídiyé, ítarar iman becí homti.
- (89) Ar ítarar háñse Allahr kitab ar Allahr kitore añsa goróiya aiccé, halaké foila ítara nize (inor dwara) Kafér ókkolor uore jítitó saitó, toi ayonór foreyo, ar sinonór fore yó kuféri gottó, Allah talar lanót Kafér ókkolor uore.
- (90) Becí burá o jiníc gin, jiyánór bodolat ítara nizore nize besifelaiye, yan ítarar kuféri gorón, Allah talar torfóttún nazel gorá giyede jinícor loi cúdo chotar laibuli zoliyore kibuli hóile, Allah tala ye nizer fozól nizer ze bondar uore saiye nazel goijje, íyanóllai boli é manúic íin gozofor uore gozofor mustehk oiye, ar é Kafér olla boli beizzoti goríbollai boli azaf ase.
- (91) Ar zehón ítarare huaza ki boli hoile tuáñrar Allah talar torfóttún nazel gorágiyéde kitab or uore iman anó, toile tará hódeki zin añrar uore felá giyé égnir uore añrar iman ase, haláke, íinor foror jinicór sañte jín ítarar kitab or tosdik goróya, (íinor sañte), kuféri gore, ui tararttún íyan fusar lode kibolihoile, zodi tuáñrar iman foila kitab or uore asédé oile, toile tuáñra agor Nobi ókkoloré kiyalla kotól gojjíla?
- (92) Tuáñrar háñse Músa (alaihissalam) é dolil ókkol loi accíl, kintu tuáñra fítínó guorussóre fuiñjjíla, tuáñra ye zalem.
- (93) Zehón aññi tuáñrattún waada loílám ar tuáñrar matár uore tur (faar) tiyai gorai dilam, (ar hoidilam) kiyalla boli hoile, tuáñra aññi diyíde jinicóre dorógóri doró, ar fúno! Toi tará hoil, añra fuinni, ar nafórmani gojje, ar tarár dilot mazé gourussór muhabbot (guyake) habai diyai giyé, cúdo ítarar kuféir duara, ítarare hoido kiboli hoile, tuáñrar iman tuañrare burá hókúm der, jodi tuáñra múmén ó.
- (94) Hóidó! Kibolihoile, zodi aherótór gór cúdo tuáñralla boli ó, Allahr nozdik ar kiyalla boli nó ó, toile ayó nizer succair sobútar sañte moot tolób goró.
- (95) Kintu (tará) nizer ham dekiyóre honó dino moót nomagibó, Allah tala zalem ókkolóre becí zané.
- (96) Bólké tarare ó Nobi, beggúnóttún aró becí duniar lalós wala faia, ítarar lalós zindigit maze mucríkóttún báró becí, ítarar butore háar manúc ek hazar ek hazar bosóror umór sá, guyáke é umór dia zailéyo tarare azafóttún surá nozaibo, Allah tala ítarar hamore cúndór gorí dekér.
- (97) Ó Nobi ! tuñi hoidódéki, ze manúc jibrilor duccon oibó, zeneki tuáñr dilot mazé Allah talar Paigam felaiye, ar mumen okkolore ar húc hóbóri doiya.
- (98) (Toile Allah yó ítarar duccon) ze manúic Allahr, ar íbar Fírícta ókkolor, ar íbar Rosúl ókkolor, ar Jibril ar Mikrailor duccon oíbo, éndilla Kafér ókkolor Allah neze duccon.

- (99) Ar hámahá aññi tuáñr íkka nurani doil ókkol béjji, zínór inkar bodkar sára, ar kiye nogore.
- (100) É manúic ókkol ze honó cómót honó waada goré, tói ítarar ek dhaái yé no ar ek dhaái yé waada báñgi féla, bólke ítarar bútóre beec bák íman ottún háli.
- (101) Ze honó cómót ítarar háñse Allahar honó Rosúl ítarar kitab or tósdik goróiya aiccé, é ahle kitab or ek dhaái yé Allahar kitab oré fisé félai diyé, zeeníki tará no zané.
- (102) Ar o zinicór fisé lagi giyoi, zendhilla neki cótan , Hozrót Sulaiman (alaihissalam) or hókúmótór cómóth foittóu –Sulaiman (alaihissalam) yé tó kuféri nogore, bólke é kuféri goitto cótan ókkol aiccíl, ítara maincóre zadu ciñyaitóu ar babuot mazé Harut Marut dui Fírictá ókkolor uore félaigiyé, ítara duní zónéyo honó maincóre otódin foijjontó no cýña zetódin fóijjontó íyan hoóc noó dedéki, añra tó ek emtán ot mazé así, tuñí kuféri no goijjo, fítin manúic ókkóle ítarattún cíkito, jíin loi bibi re zamaittún forók gorí felaito, ar asólót mazé Allah talar morzi sára honíkkare kísú nuksan foóñsái no fare, é manúic ókkol é uín cíkitou zíin é ítara ré nuksan foóñsa, ar honó laf no foóñsa, ar ítara yekinot sáñte zané de kií, íinore jetará loo ítaralla ahérot ót honó híssá nai, ar íin kúf hóráf jiníc, zíin or bodolat mazé ítara ahérot óre besi félar, zodi ítara zaintou.
- (103) Zodi ítara iman wala ar muttoki boni zaitoí, toile Allah tala torfóttún bála súaf faitou, zodi ítara jaintou.
- (104) O iman wala ókkol! Tuáñra Nobi re rayena no hoiyó, bólke unzárna hó, ar Kafér ókkólólla becí boro azab asé.
- (105) Ahlikitab ar mucrekíne no sadéki, tuáñrar uore tuáñrar Rob or torfóttún honó bálai nazel hók, (ítarar é hasódór duara ki oiye) Allah tala zaré sá, nizer húsúsi rahmót de, Allah tala boro fozól wala.
- (106) Ze ayatoré aññi bat difeláyi, ya to bulai felaye, yaattún aro becí ya too inor dhil aro ki toñi no zanónée, Allah tala háar jinícór uore kader.
- (107) Ki tottún elóm nai neki! Zomin ar asmanor mólluk cúdo Allah de, ar Allah sára toor honó woli ar modotgoróya nai.
- (108) Ki tuáñra nizer Rosúl ottún ein fusár loitó so, zín yar agottún Musa (alaihissalam) ottún fusár lua gail, fúno! Íman ore kuféri loi bodoli félóiya, uzu rastattún bothki jagoi.
- (109) É ahli ketab or beecbák manúic, hók, wázeh oizonór foreyo, cúdo hásód ar bugjor benár uore, tuañrare iman ottún hóthi ditto saa, tuáñra yo maf gorído, ar cúçi dóo, Allah tala nizer hókúm goré foijjonto cúçídóo, hamah, Allah tala háar jiníc or uore kudurut rake.
- (110) Tuañra numazore kayem rakó, ar zohát dite taho, ar jañ kisé balayi tuáñra nizorlai boli age béziba, beggin tuáñra Allahar háñse faiba, becók Allah tala tuáñrar amól ókkólóre becí deher.
- (111) Ítara hódeki, jonnot ot maze yuhúdi ar nosóra sára ar kiye nozaibo, íin cúdo tarár azzu ókkol, ítarare hóo! Zodi tuáñra aañsa oitakile toile honó dolil ano!
- (112) Fúno! Zeneki nizeré nize ehlasor sáñte Allahar samné zukaide, becók ítare ítar Robe, fura furi bodola dibo, ítar uore no honó dhor oibo, ar no honó ferecani ar otticani oibo.
- (113) Yuhúdi ye hode ki nosórani hókcor uore nai, ar nosórani hode ki yuhúdi hókcor uore nai, kintu ítara beggúne Tuoraat fore, éndilla ítara dóil hotá be-elomi manúic ókkóleyó ho, kiyamot toddín Allah tala ítarar dormiani ektelaf ore faiséla goridibo.

- (114) O manúic ottún becí zelem honnua, ze Allah talar Mosóit ókkólt mazé zikir goronottún ruké, ar ítarar borbadir kucíc góre, éndilla manúic ottún dhor fonor foreyo eçe (Mosóit) ot zohn sa, ítaralla Duniait ó ar Aherót ót ó boro azaf ase.
- (115) Ar fuk ar fosimór Malek cúdo Allah, tuáñra zikká muk do, íkkaye Allahar muk ase, Allah tala fórót wala ar boro elóm wala.
- (116) Ítara hodeki Allah talar wolad ase, (no bólke) Allah tala fak, zomin ar asman or tamáam mohlúk íbar milkiyotot maze, ar beggín íbar fórman border.
- (117) Íba zomin ar asman ókkólóre foíla foída goróiya, Íbaye zehamóre goittó sa, toile hoide déki oiza, toile íin yañt oi zagoi.
- (118) Endilla be-elóm wala manúic ókkol yo hoye déki, Allah tala nize aañralloi hotá kia no hó, yátó aañrar háñse nizer honó nicáni kiólla no ayé! Éndilla hotá ítarar agor maincé yó hoitó, ítarar ar uitarar dil ek doilla oigiyoi, aññi tó yekin walar lái necáni boyaan goridiyí.
- (119) Aññi tó ou nóre hókkór sáñte húc hóbóri doiya, ar dhoroiyaré banaiyoré béjji, ar jahannomi ókkolor babote tuáñttún fusár gorá no zaibo.
- (120) O nolloi yuhudi ar nosórani honó wottót mazé raazi no oibo, zetódin foijjónito tuñí ítarar dinor tabe no oiba o ne hoidó déki Allahar hédayot, ar o ne onor háñse elóm ónor foreyo, ítarar azzur fisé solo de oile, toile onor no honó woli oibo ar no honó modot goróiya oibo.
- (121) Zaré aññi kitab diyí, ar íte ar íte fore telawotor hók adai goriyore, ar é kitab or uore íman ó rake, ar zeneki é kitab or sáñte kuféri gore, íte gunári wala.
- (122) Óu Yaqub ór fuwain ókkol! Aññi ze niamotgín tuañrare emam goijjí, ínoré yaad goró, aññi to tuañrare tamáam jahánór uore fozilot di raikkilam.
- (123) O dinore dhóro zedin honó nofsóye honó nofsóre faida foñsai nofaribo, no nonó maincottún honó fitya kobul gorázaibo, no ítarar modot gorá zaibo.
- (124) Zehón Ibrahim (Aláihissólam) óre, íbar faloiya ye ho ekkán hotat mazé emtáan goijje, ar íbaye begginore fura goijjí, toi Allah tala ye hoiyedé kiboli hoile, aññi tuáñre manúic ókkolor imam banai diyum, tar fore (Ibrhím alaihissalam) e aros goillode kibolihoile- ar añr owlad oreyó, toi hoiyede, añr wada zalem ókkolor loi no. *
- (125) Aññi Baitullah ré manúic ókkol ólla bóuli súaf ar aman ar cántir zaga banai yí, tuáñra Ibrahim ór zaga ré Nuwás ór zaga mokoror gorílo, Ibrahim (Aláihissólam) ar Ismaíl (Aláihissólam) ottún wada loiyí dé kibouli hoilé, tuáñra añár górr oré tuwaf goróiyálla ar rukú ar sójidá goróiya ókkol ólla bóuli fak sáf rakó.
- (126) Zehón Ibrahim (Aláihissólam) é hoilóu, óu añáre faloiya, tui e cóor oré aman wala bana, ar éçiyár báciainda ókkol óre, zetará Allahr kiyamot ór din ór uore iman raké, gula-galar rizík de, Allah tala ye hoiyé, Aññi Kafér ókkol óre yó, túramúra fáaida diyoun, ar ítara ré ooin ór azab ór íkka mojburi goríyóum, íyan becí bura zaga.
- (127) Ar, [yiad goró] zehón, Ibrahim (Aláihissólam) arde (íbar fua) Ismaíl (Aláihissólam) e Kabá córif ór buniyadi debal tulér, [hoói hoói zaito], “Óu añárar faloiya! Tui [e ham mán] añáráttún kobul gorílo, becók, tui yé fúnoiya ar zanoiya.
- (128) Óu añárar Rób (faloiya)! Añára ré tor fórmadar bana, ar añárar nosól ókkol óre tor ebadot goró dé ummot bana, ar añára ré tor ebadot

gorónór troika cíka, ar añárar toubá ré kobul gor, tui toubá kobul goróiya ar rahám goróiya.

- (129) Óu añárar Rób (faloiya)! Ítarar éçe, ítarar bútotótún Rosúl uggwá, defeçó (ar becók Allah ye tarár duwa ré fúinne - Muhámmad s.a.w óre defeçáiyé), zibá yé tuáñr ayat ókkol ítara ré forí fúna, ar ítara ré Kitab arde hékmót cíka, ar ítara ré fak goré. Becók tui boro takot wala ar hékmot wala.
- (130) Ibrahim (Aláihissólam) ór din olloi uitará berobboti goríbóu, zetará údo bekuf, aññi tó ítara ré dunia tó ar ahérot tót maze yó ítara nekkar ókkol ót maze.
- (131) Zé honó woktót tará ré tará faloiyar hoiyé, fórmanbordar ói zoogói, tuñí tain hoóil déki, aññi tamáam Jáhan ór Rob ór fórman bordari goijjí.
- (132) E wosíat Ibrahim (Aláihissólam) ar Yaqub (Aláihissólam) é nizor fuain súain dóre goijjé, kibouli hoóile, óu añár fuain ókkol! Allah tala tuáñrallá bóuli e dín oré fosón goijjé, hóbordar! Tuáñra Musúlmán tákiyoré moijjo.
- (133) Ki Hozorót Yaqub (Aláihissólam) ór entekal ór wottót tuáñra aiccíla? Zehón tañí nizor fuain súain dóre hoóil, añár bade tuáñra har ebadot goríba? Tói beggún é zuab diyé déki, tuáñr maabudor ar tuáñr baab dada Ibrahim (Aláihissólam) ar Ismail (Aláihissólam) ar Ishák (Aláihissólam) ór maabudor zibá údo uggwá, ar añára íbar fórmanbordar táikkum.
- (134) É dai to soli giyói, ítara zíin goijjíl tarállá, ar zíin tuáñra goríba íin tuáñrallá, tarfor amól ókkol ólla bóuli tuáñrattú fusár gorá no zaibóu.
- (135) Ítara hoódé ki tuáñra Yuhúdi ar Nosóra boni zoogói, tóile tuáñra hédayot faiba, tuáñra hoódéki, sóiyi rastar uore asé, ar Ibrahim (Aláihissólam) ór din ór uore asé, ar Ibrahim (Aláihissólam) háles Allah ré manoiya aiccíl ar mucírik no aiccíl.
- (136) Óu Musúlmán ókkol! Tuáñra beggún é hoódéki añára Allahr uore iman ainní, ar ou jiníc ór uore, zíin añárar íkka félagiyé, ar ze jiníc ókkol Ibrahim, Ismail ar Yakub (Aláihissólam) ar ítarar fuain súain or uore félagiíl, ar ze kissú Músa ar Isá (aláihissólam) ar dusára Rosúl ókkol óre diya giíl, añára tará honíkkar dormian ót mazé forók no gorí, añára Allah talar fórmanbordar.
- (137) Zodi tará tuáñradh dhoil iman ané, tóile tará yó hédayot faibou, ar zodi muk firai féla, tóile tó ítara bilkúl ektelaf ót mazé, ankorib Allah tala ítarattún tuáñra ré kefayót goríbóu, ar íba becí fúnoiya ar becí zanoiya.
- (138) Allahr rong ektiar goró! Ar Allahr tú áro becí bála rong har óibou? Añára tó íbar ebadot goróiya.
- (139) Hoóido [Óu Muhámmod, Yuhúdi arde Nosóra ré], “Tuáñrá añáre loi hoiija kiállá goró, Allahr baabote, zibá añára ré faloiya ar tuáñra ré faloiya, ar añárallá añárar amól ókkol, ar tuáñrallá tuáñrár amól ókkol, añára tó íballá bóuli muhéles”.
- (140) Ki tuáñrá hoó néki, Ibrahim ar Ismaíl ar Ishák ar Yaqub (Aláihissólam) ar ítarar fuain súain ókkol yuhúdi ar nosórani accíl? Hoóido! Ki tuáñrá becí zano, yá Allah tala [ye bicí zane]? Allahr tún gobá luwoiyattún báre boro zalem ar honnwá? Ar, Allah gafél noó, tuáñrá ki goró dé yían óttu.
- (141) Íba uggwá ummot, zibá guzori giyói. Tarállá [bóuli uiín] zíin tará goijjé, ar tuáñrallá [bóuli uiín] zíin tuáñra goijjó, ar tuáñrattú fusár no goríbóu tarár amól ókkol ór baabote.

- (142) Hoekdin fore be-elóm maincé hoibóu déki, ze keblar uore ítara accíl, ítara ré hon jiníc é yían óttu hóthai félaiye? Oñne hoóido mocórik arde mogorib ór Malik úde Allah, íba yé za ré saá taré uzu rastar íkka hédayot goré.
- (143) Aññi éndilla tuáñra ré insáf goróya ummot banaiyí, kiálla bóuli hoilé tuáñrar maincór uore gobá óibolla, ar **Rosúl** (Sóllollá hú aláihé wosóllom) tuáñrar uore gobá óibou, ze Keblar uore tuáñrá foóila aiccíla, yían óre Aññi úde e hotálla bóuli mokoror goijjílám déki, Rosúl ór áñsa tabedar honnwá, ar honnwá fit fírai zagói, guyáké e ham mán boro mockil, kintu za ré Allah ye hédayot diyé ítallá honó mockil ham noó, Allah ye tuáñrar iman oré behar no goríbóu, **Allah** ye manúic óre bicí ador goróya.
- (144) Aññi oñnor siará barbár asman or íkka uçéddé dekír, ehón aññi oñnoré ou **Keblar** íkka fíraiyoum, zían ór dwára oñne kúci ói zaibagói, ehón oñne nizor diará ré **Mosjide Háram** ór íkka fírai félo, ar oñne zeçé óiba óo, (kintu) nizor siará ré íkka fíraiba, ahále **Kitab** ottún e hotá Allahr íntun hók dé yían ór kotíi elóm asé ar **Allah tala** ítarar amól ókkol óttun zíin ítara goré, gafél noó.
- (145) Ar oñne zodiyó ahále Kitab oré tamám dolil dilé yó, kintu tará tarfore yó tuáñr Kebla ré no manibóu, ar noó ítara afósót mazé ek zone ar ek zon ór **Kebla** ré manoya, ar zodi tuñi tuáñr hañsé elóm aiyón ór fore yó ítarar háaic ókkol ór fisé lagi zogói, tóile ekin or sáñte huwázaddé, oñne yó zalem or bútotótún ói zaibagói.
- (146) Zetará ré Aññi **Kitab** diyí, íba ré ítara eén gorí siné dé, zeén néki tará nizor fuain dóre siné, ítarar ek jomát é hók oré sinónór fore yó luwa.
- (147) Oñnor **Rob** ór torfóttún íin bilkúl hók, hóbórdár oñne cók goróyár bútotótún noóiba.
- (148) Foittó manúic ek díkká nó ar ek díkká nizor siará ré fírar, tuáñrá nekir íkka duñro, tuáñrá zeçé óiba óo, **Allah tala** tuáñrá rá loi aibóu, **Allah tala** hárr jiníc ór uore kudurot raké.
- (149) Oñne zintú niyolo nizor muk oré (Numáz ór lá bóuli) Mosjide Háram ór íkka goríba, yání hók tuáñr Rob ór torfóttún, zaañ kessú tuñi goríba Allah tala íinottún behóbór noó.
- (150) Ar ze zagattún oñne neelibá, tóile nizor muk kán óre Mosjide Háram ór íkka fírai félaibá, ar zeçé óiba óo, nizor siará gán óre íkka fíraiba, taáké maincór hujjót tuáñr uore baki notáké fán, o manuiccún sára, ze tará zulúm goijjé, tuñi ítara ré no dhoraiyó, ar Añáré dhoro, é hotallá bóuli, kibouli hoilé, añár niyamot tuáñr uore furagorí bóllá, ar éhotallá boli ki bouli hoilé, tuñi sídaá rasta fai zogói.
- (151) Zedilla aññi tuáñrar mazé tuáñrar bútotótún Rosúl béjji, zebáyé aññr ayat ókkol ore tuáñrar samné telawat goré, ar tuañrare faak goré, ar tuañrare Kitab ar hékmót, ar ó sis ókkol cíka, zínóttún tuañrá be-elóm accíla.
- (152) É hotalla boli tuañra aññr jikír goró, aññi yó tuáñrar yaad goríyúm, aññr cúkúr guzarí goró, ar na-cúkúrittún basoo.
- (153) Ó iman wala ókkól! **sobór** ar **Numáz** or zoriya modot sóo, **Allah tala sobór** wala ókkólór sáñt dé.
- (154) **Allah talar** rastar **cóhíd** ókkólóre mora nohoyó, ítará zinda, kintu, tuañrá no-buzórr.
- (155) Ar aññi honó no honó ék doilla gorí, tuañrare emtehán goijjúm, (honó októt) duconor dhor diyoré, búk tirác diyoré, mal ar janoré ar gasór fól ókkólóre homgorí diyoré, ar é sobór goróiya ókkólóre tuñi húchobóri do.
- (156) Zetarár uore honó wóktót zodi honó mosiyót aiyyé, toi tará toi lé hodé ki, aññráttú húdé **Allah talar** milkiatót mazé, ar aññra tó íbar íkka fíri zaiyoumbói.
- (157) Ítarar uore ítarar **Rob** or boccíc ar **rahmót** ókkól (óibó) ar é manúic ókkól hédayot foiyya.
- (158) **Sófá** ar **Morwa Allah talar** nicání ókkólór bútotótún, é hotalla boli **Baitullahar Hój** ar **Umrah** goróya ókkólé **Sófa** ar **Morwar Tuaf** gorónór mazé honó guná nai, nizor húciyé báláyi goróyáre **Allah tala** becí kodór goré, ar ítarare becí zanoiya.
- (159) Zemaincé aññr torfóttún difeçá giyé dé dolil ókkólóre ar hédayot ókkólóre luai raké, kintu aññi íinoré nizor Kitab ot mazé maincólla boli boyan gorí diyí, é manúic í nórr uore Allah tala ar tamáam lañnót gorói ya ókkólór lañnót.

- (160) Kintu o manúic ókkól zetará Tobá goríyóre nizer eslah gorílóo, ar boyan goridé, toí aññi ítarar tobá re kobul gorí loí, ar aññi tobá kobul goróiya ar rahám koróm goróiya.
- (161) Yán ekkar yekini hotá dé kí, ze Kufér ókkól nizer kuférir uore moríbó, ítarar uore Allah talar, fírictá ókkólór, ar tamáam manúic ókkólór lañnot.
- (162) (Zetará Záhannó ót) mazé hámicá tákibo, no ítarar uottún azab oré hálka gorá zaibó, ar no ítarare ekkéná gorí yó hóñc gorázáibó.
- (163) Tuñará beggúnór Mabud ék guá, íba sára ar honó Mabud hókkór uore nai, íba becí rahám goróiya ar boro mehérbán.
- (164) Bécók Asman ar Zormin or foidyéc, Rait ar Dinor ektelaf, ar maincóre nofá fóñsa dé éndilla jiníc ókkólóre loi, zañs ókkólór beman cáigór ot mazé sola, Asman ottún faní félaiyóre murda zomin oré zinda gorá, (ar é zominór oure) hár kisímór januar ókkólóre fólái diyá, boyar or rukoré bodoli diyá, ar asmán ar Zomin or mazór miyúla ókkól zínoré musóhhor gorí raká, ín beggínót mazé ahó wala ókkólólla boli Allahar kudurut or nicání ókkól asé.
- (165) Bazo manúic éndilla yo asédédéki, zetará Allahar sáñte oinno kiyóre córik goré, ar endhilla muhábbót gorédé, zendilla muhábbót Allahar sáñté ón sá, ar iman wala ókkól Allahar muhábbót ót mazé becí dhoroo, zodi Mucrík ókkólé zaintó, kintu ítara hámahá zanibó Allahar taakot hodún becí, ar Allah tala zobordóst azab doiyadé yáan zodi zaintó, toile tará honó dín cirík no goittó.
- (166) Zedin lidár ókkól nizer tabedar okkólottún bezar óuí zaibói, ar azab oré nizer soké dekíbo, ar tamáam ristá bondón sírí zaibói.
- (167) Ar tabedar manúic howáccúru goríbo, añra ekkéná gorí dubara duniat abar zodi zaifarítám! Toile añra ítarallói oindhoilla bezar ói zaitam góí, zendhilla ítara añrallói bezar, ítarare hásrót delai bóllá boli Allah tala ye tarare tarár amól ókkól deháibó, ítará záhannóm ottún honó dín no niolibó.
- (168) Óh manúic ókkól! Tuñará zominót mazé zedin halál ar faak jiníc asé, ín hó ar fiyo, ar cóitání rastat maizé no-soillo, íté tuñrar kúlá ducman.
- (169) Íte (Cótáne) tuañrare cúdo burayi ar behayayír, ar Allah talar uore o hotár hókúm dibó, zíinór tuañrattún elóm náí.
- (170) Ar ítararé zehonó októt huá zá, kiboli hoilé, tuañrá Allah talar torfóttún nazil gorá giyéde Kitab or tabedari goró, toí tará juab dede ki boli hoilé, añra tó o torikar pairowí goijjúm dé, ziyánór uore añrá ar añrár baf dada ókkólóre fayí, zodiyó ítarar baf dada be-akkól ar gumrah oíleyó.
- (171) Kuffar or mesál o zanuar or dhílla, zíné nizer soróiyar cúdo abás fúne (kintu no-buzé) ítara náfang, buk, ar andá, ítarattún akól náí.
- (172) Oh iman wala ókkól! Ze fak ar sáf jiníc ókkól añi tuañráre diyí, íin haó ar fiyo, ar Allahar cúkúria goró, zodi tuañrá íbar ebadot goróiya óile.
- (173) tuañrar uore murda ar (baddí) lo, ar cuórór gusto ar hár ó jiníc jíinór uore (zorái báccót) Allah báadé ar honó kiyór nam lua giyé, íin háram, kintu honó kiyé zodi mojbúr ói giyé góí de óile ar íté zodi hodáttún baróiya ar ziyadoti gorói ya zodi no óile, ítar uore íin hónót mazé honó guná náí, Allah tala boccíc goróiya ar mehérbán.
- (174) Becók ze manúic Allah tala yé defeçáyé dé Kitab ore luá ar íbaré tuañrá damot mazé bese, tuañrá yekinar sañte zanodé, ítara nizer feçot mazé oin bórré, kiamotor dín ítarallói Allah tala hotá yo no-hoibó, ítararé fakó no-goríbo, bólke ítarallá becí soktó azab asé.
- (175) Ítara o manúic, zetará hédayot oré gumráyí loí ar mogférót oré azab loi kini félaí yé, ítará, oinor azab oré hotó boddac gorí faríbo?
- (176) É azab Allah tala ítararé e hotalla boli dibodé, ítarar uore Allah tala hañsa Kitab nazel goijjé, ar é kitab or uore ektelaf goróya ókkól becí durór helaf.
- (177) Tamáam báláyí cúdo mocórik ar mogorib ór toróf múk gorónót mazé nou, bólke hákikot ót mazé bála manúic uibá, zibaye Allah talar uore, Kiamot or dinor uore, fírictá ókkólór uore, Allah talar Kitab ókkólór uore, Allah talar Nobí ókkólór uore Iman rakóyá, ar zetará maalolloi muhábbót gorónór foreyo nizer egená guctí, yetim ókkól, miskin ókkól, musáfér ókkól, ar súal goróya ókkólóre dee, ar gulam ókkólóre azad goridé, Numáz ore taim mozin

- adai goré, ar zohát adaigoré, ar zehón wada goré é wadaré fura goré, goribir óktót, laráirr óktót, dukkór óktót sobór goré, ítará cúdo hañsá manúic, ar ítará cúdo porhésgár.
- (178) Oh iman wala ókkól! tuáñrar uore moktul ókkólór kesás luá forós gorá giyé, azad or bodolat azad, gulam or bododat gulam, maiyafuar bodolat maiyafua, albotta zodi honikkaré nazor báí or torfóttún kissu maf gorídiá zadde óile, ítattún báláyír íttebá gorón sá, ar asánir sañté diyót ada gorónsá, yáan tuáñrar Rob or torfóttún tuañralla boli tohfif ar rahmót, íyar foreyo zodi honókiyé cótáni goré, ítar uore becí hótórá azab óibo.
- (179) Óh akolwala ókkól! Kesasót mazé tuañralla boli zindegí asé, kiyólla boli hoile tuañrá yánór dhore nahók kotól no-goríba.
- (180) Tuañrár uore forós gorídiá giyé dé kiboli hoilé, zeoktót tuáñrar bítottún honikká moribór ar mal félái zagoi, toile nazor egena ar Mañabaf ókkólólla boli báláyír sañté wasiyót gorí zaibagói, porhés goróiya ókkólólla boli yán sábet goijjá ekkán hók.
- (181) Zehonókiyé yánóré fúnónór foreyó bodoli féle, toile yánór guná bodoloyar uore óibó, becók Allah tala becí fúnóiya ar becí zanoiya.
- (182) Albottá, ze manúiccúa wasiyót goróiyár éttorfiá yátó gunár wasiyót gorónóttún dhoraibó, toile íte ítarar bítóre afósót maze esláh gorídibo, toile ítar uore honó guná maí, Allah tala becí boccíc goróiya ar boro hehérbán.
- (183) Óh iman wala ókkól tuañrár uore Ruza forós gorágiyé, zendhilla tuañrár agor manúic ókkólór uore forós gorágiíl, yán éhótalla bolidékí, yánór dara tuañrá tokwa ektiar goró.
- (184) (Ruza) gonar hoekdin, kintu tuañrár bítóré honó manúic zodi sofórot mazé óitaké yátó biaraimma óitaké, toile ítara oinnodin óktót mazé gonré (koza Ruza ré) fura goríbó, ar íinor takot cóktí tákilé fídíyár túrór uore ék guá miskin oré háná dibo, fítin ze maincé nekit mazé age baríbó, yán ítallá boli béhtór, kintu tuañralla boli béhtór ham Ruza raká, zodi tuañrá elóm wala óitakó.
- (185) Ramzan éen ékkán mac de, zíanót mazé Kuran Córíf nazel gorágiyé, ze Kitab e maincóre hédáyót goríbó, zibát mazé hédáyót ar hók ar batelor forók goríbár nicání ókkól asé, tuañrár zehonó maincé é mac óre faiba, ítattún Ruza rakón sá, kintu honómanúic biaraimma otóbá musáfér óibó, ítattún dusrá dinot mazé é gontir Ruza fura gorón sá, Allah talar erada tuañrássañté asán gorónór, hocto donor nó, tuañrá goná furon gorónnán íbyé sá, ar Allah tala diyédé hédáyót or uore íbar boçayi boyan goró, ar íbar cúkría adai goró.
- (186) Zehó añr bonda ókkólé añr babote tuañttún súal goríbó, toí tuñí hoidíba kiboli hoilé, añí becí hañsé ar háar dhahoiya zehón añre dhahe toile añí tar dhahóré kobul gorí, é hótálla manúic ókkólóttún añr hotaré kobul gorá zoruri, ar añr uore iman raká zoruri, ínót mazé tarár bálai asé.
- (187) Ruzar rait ókkólót maizé tuañrár bibi ókkólóllói milonnán tuañrállá boli hálál gorágiyé, bibi tuañrár hoorsuor ar tuañrá tuañrár bibi ókkólór hoorsuor, tuañrár luaiya híyanót ór elóm Allah talattún asé, íbayé tuañrár tobá ré kobul goríyóré, tuañráré maf gorídíyé, ehón tuañrállá boli íbar sañte milonor ar Allah tala leki ráikké dé jinícór talac gorónór ejajot diyé, tuañrá haité ar fité táho (Ruzar sehrí) zetukkún fóijjontó hala fúñtá cáda fúñtáttún forók ói no-zagói, ar rait foijjonto Ruzaré fura goró, ar étékáf or cómót mazé tuañrá tuañrár bibir sáñté no-millo, yán Allah talar hódúd, tuañrá tuañrár (é óktót) bibir hañsé úddá no-zaiyó, Allah tala éndhílla gorí maincólá boli nazor ayat ókkólóré boyan goijjé, táké manúic ókkól basi fare.
- (188) Ar na-hókkót máze ékzoné ar ekzonór maal hái no-féláiyó, ar no hákímóré kissú **ricwót** diyóré honikkár maal oré tuañrá zani fúní zulúm goríyóré harí nolojió.
- (189) Tuañttún maincé **Sanor** babote súal goré, one hoidó, yán maincór októ ókkól ar hazor músúm óllá boli, (ar ehramór hálótót mazé) góror fisóttún ayónnán honó nekir ham no, bólké nekiwala manúic ubá, zibá muttoki ar górot maizé dorwazattún ayó, ar Allah talaré dhoro, toile tuañrá kamiab óizaibagói.
- (190) Allah talar rastat mazé oitarállói larái goró zetará tuañrállói larái goré, ar honó ziadotir no-goijjó, Allah tala ziadoti goróiyaré fosóndó nogóré.

- (191) Ítáráré (Kafér ókkólóré) zeçé fo éçe maro, ítáráré untún niolaidó zintún tuañráré ítára niolaidiyé, ar (fúno) fitná kotólóttún béré beci soktó, ar Mosjidé Hérám ór hañsé ítarallóí larái no-goijjó, otukkún foijjontó, zetukkún foijjontó ítara tuañrállóí hód larái nógoré, zodi tará tuañrállóí larái goré toile tuañráyó tararé maro, yán Kafér ókkólór bodola.
- (192) Zodi ítára (Kafér ókkól) fíri aízagóí, toile Allah tala boro maf gorí dóiya ar boro mehérbán.
- (193) Ítarallóí (Kafér) otó dín fóijjontó larái goró, zetódín fóijjontó fitná fúrái nozagóí, ar Allah talar Din galib óinózagóí, zodi ítára rukí zagóí toile tuañra yó rukí zogoí, ar ziadoti cúdo zalem ókkólór uore.
- (194) Haramór mác haramór mácór bodolat máizé, ar hurmot ókkól bodolallá boli, zetará tuañrare lóí ziadoti goré, tuañra yó ítárar sañté ziadoti ítárar dóil goró, zendilla tuañrar sañté tará goijjé, ar Allah tala ré dhoro, ar zani rakíba dé, Allah tala porhésgár ókkólór fúañti asé.
- (195) Allah talar rastat mazé hóros goró, ar nizar hate hálakótót máizé noforiyó, ar sóllúk ar ehsán goró, Allah tala ehsán goróyáré dustó banai raké.
- (196) Hós ar Umra ré Allah talalla boli fura goró, albottá zodi tuañrare rukífélaile, toile ze Kurbaní asé íin Kurbaní gorí félo, tuañra nizar matá otukkún fóijjontó noañsiba, zetukkún fóijjontó tuañrar Kurbaní kurba gá fóijjontó nofóñsé, albottá tuañrar bútoře honíkká zodi biyaraimma táke yátó ítar matát honó biyaram táke, toile ítar uore fídiya asé, (ar fídiya) Ruza rakok, yátó sódká dok, yátó kurbaní gorók, zettót tuañra amanór hálótót óizaibagóí, toile zemanúiccúa Umrattún oiyore Hajjé tomottú goríbó, toile íte zeba kurganí ítar hañsé asé, íba Kurbaní gorífélaibó, ar zattún Kurbaní goríbár takot notákibó, toile íté hójór dinot mazé tinnúa Ruza rakíbó, ar górot fóñsíyóré ar hattúa Ruza rakíbó, toile fura furi doccúa oíbó, é hókúmmán uitarallá boli, zetará Mosjide Haram ót tákóya no-óibó, óh manúic ókkól, tuañra Allah talaré dhoro, ar zanilodeki, Allah tala boro azab wala.
- (197) Hójór mác mokoror goijjá, éhótalla, ze manúic nizar uore Hój oré lazem gorí lóiyé, íté nizar bibirloi mil milat gorónóttún, guná gorónóttún, ar hoijja hondol gorónóttún basi tákibó, tuañra ze honó neki goribá, Allah tala íinóttún beci behóbór, ar nizar sañté sofóror hóros fatí loiba, ar sófsé beci boro sámán oiled, Allah talar dhor, óh akkolbon ókkól! Tuañra añre dhorat táikko.
- (198) Tuañrar uore nizar Rob or fozól talac gorónót maizé honó guná náí, zehón tuañra Arfat ór Moidan ottún fíri aiba, toile mócaré Haramór hañsé Allah talar zikir goró, ar uibár zikir goró, zibáiyé tuañraré hédayót diyé, halañké yar agé tuañra rasta búli félaíla.
- (199) Fítín tuañra o zagattún fíri áiyó, ze zagattún manúic fíri áiyé, ar Allah talattún bokcícór tolof goró, yekinón Allah tala beci maf goróiya ar boro mehérbán.
- (200) Fítín zehón tuañra Hój ór ahkám gín adaigorí félaibá, tóí tuañra Allah talar zikir goró, zendhilla tuañra nizar baf dadar zikir goittá, bólké yáttún baré beci, bazo manúic endhilla yó asédé, zetará hó, óh añrar Rob! Añráré Duniat maizé difeçó, éndhillá maincóllá boli Ahérót ót maizé honó hissá nai.
(201) Ar bazo manúic endhilla yó asé, zetará hoó, óh añrar Rob! Añráré tuñí Duniat maizé neki do, ar Ahérót ót maizé yó báláyí do, ar añráré Záhánóm ór azab ottún tuñí nezat do.
- (202) Ítára o manúic, zetarállá boli tarár **amól** ór hissá asé, ar Allah tala toraturi hísf lóibo.
- (203) Ar Allah talar yad gonar ho ekdin ot (ayamé tócríkót) maizé goró, duidin joldi goróiyár uore honó guná náí, ar ze fisé táki zaibógóí, ítar uore yó honó guná náí, íin porhésgár ókkólólla boli, ar Allah talaré dhorat táko, ar zani rakíba, tuañra beggún íbar íkka joma óizaibagóí.
- (204) Bazo maincór duniai wala hotáyé tuañré kúci gorí féla, ar íté nizar dilor hotát maizé Allah tala ré gobá bana, kintu asólót maizé íté beci jógçá goróiya.
- (205) Ar íté zehón fíri zagóí, toile íté Allah talar zominot maizé fósát fólaibár ar kėti ar nosólór borbadir kucícót maizé lagi táké, ar Allah tala fósát oré beci na fosón goré.
- (206) Ar ítáráré huáza, tui Allah tala ré dhora, toile ítáré tukobbori ar tassúfíyé gunár íkka amada goré, endhilla maincóllá boli cúdo Záhánóm, ar Záhánóm dasé hámahá beci bura zaga.
- (207) Ar bazo manúic uitará, ze taránékí Allah talar rozamóntillá boli nizar Jan úddá besi féla, ar Allah tala nizar bonda ókkólór uore boro mehérbaní goróya.

- (208) Óh iman wala ókkól tuañra Islam ót maizé fura furi dahél óizogói, ar Cótán ór kodomor tabedari nogoríyó, íté tuañrar kúlá kúlí duccón.
- (209) Zodi tuañra tuañrar hañsé dolil ókkól ayónór foreyó sossorai zogói, toile zanirakó, Allah tala golba wala ar hékmót wala.
- (210) Maincóttún kí é entezar asé, Allah tala nize miúlar sábat maizé aibó, ar Fíricta ókkóló aibó ? Ar tamáam ham céc goridiá zaibagói, Allah talar íkkayé tamáam firai díya za.
- (211) Boni Israíl ottún fusár lo, aña ítararé hotó four nicání ókkól dílam, ar ze maincé Allah talar nemot fouñsónór foreyó bodoli féle, (ítara zanilo) Allah tala boro soktó azaf wala.
- (212) Kafér ókkólór láboli Duniar zindegi ré becí cúndójjá bana giyé, ítara iman walar sáñte hañsí mozzák goré, kintu porheshár manúic ókkól kiamot otdín ítarattún báre becí uore óibo, Allah tala zaré saá becí rizík de.
- (213) Asólót maizé tamáam manúic ék ummot aiccíl, Allah tala yé Nobi ókkólóre dhoroya ar húchóbóri dóiya banaiyóre béjje, ar ítarar sáñte háñsá Kitab ókkóló nazel goijjé, take manúic ókkólór tamáam ektelafi masalár fáisela óizaibóllá, cúdo o manúic zetatar hañsé diagíil, ítara nizar hañsé dolil ókkól ayónór foreyó, afósór háSOROT or duara ínót maizé ektelaf goijjé, éhótalla boli Allah tala ye iman wala ókkólólla boli é ektelaf ot maizé yó nizar samozín hókkót toróf réhbóri goijjé, ar Allah tala zaré saá, ítaré uzu rastar íkka rasta dehá.
- (214) Tuáñra kí é guman gorí bóí roiyó neki, tuáñra ené Jannot ot maizé zaibagói? Halañké tuáñrar uore aijó o hálót nu áiyé, zín tuáñrar agor manúic ókkólór uore accíl, ítarar uore biaram ar mosibot ókkól fúuñccíl, ar éddúr foijjontó dakká laga giyéde kiboli hoilé, Rosúl ar íbar fúñáijjá ókkólé huaccúru, Allah talar modot hóñtté aibó? Tuáñra fúnirakó, Allah talar modot ebberé hañsé.
- (215) Ítara tuañttún kí hóros goribó yán fusárgor, one hoidó, ze maal tuáñra hóros goribá, íin tuáñra nizar Maña baaf,ar egena guctí ókkól, ar yetim ar miskin ókkól, ar musáfér ókkólólla boli, ar tuáñra zañá kissú báláyí goribá, Allah tala tún íin beggínór elóm asé.
- (216) Tuáñrar uore jihad forós gorá giyé, zodiyó tuáñrattún yánóré hocto malum óileyó óitéfare, tuáñra honó ékkán jinicóre bura manór, kintu asólót maizé yaán tuáñrallá boli bála, ar yánó óitéfare, tuáñra honó ékkán jinicóre bála zanór kintu yán tuáñrallá boli bura, hákíki elóm cúdo Allah talar hañsé asé, tuáñra bilkúl hóbor sára.
- (217) Tuáñrattún manúic ókkólé húrmatór mác ókkólót maizé larái gorónór babote súal górer, one hoidó dé ki, ínót maizé larái gorón boro guná, kintu manúic ókkólóre Allah talar rastat tún rukón ar Allah talar sáñte kuférí gorón, ar Mosjídé Háram ottún rukón, ar éce tákede maincóre íntún báir gorí don, Allah talar nosdik yáttún béré becí boro guná, é fítnágán kotól ottún béré boro guná, é manúic íné tuañrallóí larái gorát tákíbo otódín foijjontó, zodi ítarar bútoré farilé tuáñraré tuáñrar Din ottún murtéd gorí félaibó, zodi ítarar bútotún honó manúic nizar din ottún fírí zagói, ar ítara kuférír hálótót maizé morizagói, ítarar Dunia ar Ahérót or tamáam ham ókkól bekar óizáibogói, ítara jahánnomi óizáibogói, ar hámíca hámíca jáhánnom ót maizé tákíbo.
- (218)
- (219) Manúic ókkól oñnóttún córáf ar zoar mosóla fusár lor, oñne hoói dódéki, e Duniat maizé boro guná asé, ar maincóttún ínottun duniabi fáida yó óo, kintu inor guná inor laf ottún bare becí, onottún e hotayó zainto saár ítara ki hóros gorí bó? Toile tuñí hoidó déki, zorurot ottún becí jiníc (hóros goró) Allah tala endhilla gorí nizar ahkám oré tuáñralla boli sáf sáf gorí boyan górer, tuáñra buzí sintí fari bóllá.
- (220) Duniabi ar Dini ahkám, ar tuañttún etim or babote fusár lor, one hoidó, ítarar báláyí sónán béhtór, tuáñra zodi ítarar mal tuáñrar malor fúañti milai félo, toile ítara tuáñrar báí, bod niyot ar bála niyot oré Allah tala bála gorí zané, ar Allah tala zodi saitó tuáñraré hoctot maizé félaí dí faitto, hámahá Allah tala golba wala, ar hékmót wala.
- (221) Cirík gorédé maiya fuindóllóí otó din foijjontó tuáñra neká nogoríba zetódín foijjontó ítara iman nóané, iman wala bañdí ókkól cirík goróya azad maiyafuain ottún áro boóut bála, zodiyó tuáñrattún mucríkór maiyafuain bála lager, ar nóu tuáñra cirík gorédé morotfuain

- dór sáñté nizor maiyafuar neká diba, zetódín foijjontó ítara iman nóu ané, íman wala gulam mucírík azad morotfuain dóttún báre becíbala, zodiyo mucíríkoré tuáñrattún bála láge, ítara tuáñraré Jáhannóm or íkka dhake, ar Allah tala tuáñrare Jonnot or íkká ar bokcíc ór íkká dhake, íbayé nizor ayat ókkólóre maincóllá boli boyan gorídér, ítara nosíyót hásil goríbóllá buolí.
- (222) Oñnottún háñisor mutalék súal górer, oñne hooidó, iin hosora, háñisor hálót ot maizé tuáñra nizor bibi tún duré táko, ar zetó dín íba faak ói nouzagói tuáñra íbar hañsé úddá nouzaiyó, zodi íba faak óizagói toile hañsé zo, ar zo tuáñra zíanóttún Allah tala tuáñraré ejazot diyé, Allah tala towbá goróiyaré ar faak tákóiyaré fosónd goré.
- (223) Tuáñrar bibi ókkól tuáñrar kéti ókkól, kétit maizé zendhilla só éndhillá gorí ayó, ar nizollá boli (bála ham) age bézi do, ar Allah tala ré dhorat táko, ar zani rakó, tuáñra íballói milibá, ar iman wala ókkólóre kúcír hóbór fúnái do.
- (224) Ar Allah talaré nizor kosóm ókkólór endhilla gorí nicaná nou banai yó, ki boli hoilé, báláyí ar porhés gorí ar maincór dormianot maizé eslár hamó cuçí zagói, ar Allah tala fúnóiyá ar zanoiya.
- (225) Allah tala tuáñraré tuáñrar o kosóm ókkólór dara nou dóríbó, zín fakka nou óibó, kintu íbar dorá o jinícór uore zín tuáñrar dilor ham óibo, Allah tala maf goróya, ar bordubar.
- (226) Ze maincé nizor bibi ókkólóllói talucat nou goríbár kosóm há, ítarallá boli sair mác or muddot asé, fítin íte zodi fírí ayé, toile Allah tala yó maf goróya ar mehérbán.
- (227) Ar zodi telaór kosdo gorí félái lé, toile Allah tala funóiyá ar zanoiya.
- (228) Telák wala maiyafua nizoré tin háis foijjontó rukí rakíbó, íballá boli hálál nou, íbar rahmót ot maizé zeba foida gorá giyé íbaré sufaibó, zodi eslar erada óile, toile ítarar zamai ókkól furafuri hókdár wafes lonor, zodi ítarattún Allah tala ar Kiamot or dinor uore iman tákilé, ar maiyafua ókkólóttúnó endhilla hók asé, zendhilla ítarar morotfuain ottún asé, báláyír sáñté hók asé, kintu maiyafua ókkólór uore morotfua ókkólór fózílót asé, ar Allah tala galeb ar hékmót wala.
- (229) Telák dui motto, fítin báláyír sáñté rukibá, yátó cúndójjá gorí sári diba, ar tuáñralla boli hálál nou, tuáñra ítararé záñ kissú diyó, íntú kissú loiféláibá, kintu yán oinno hotá, zodi dunizóne Allahar hók óré kayem rakí nou faríbár dhor tákilé, zodi tuáñrattú dhor táke, kiboli hoilé, tuáñra Allah talar **hód** ókkólóre kayem rakí nou faríbá, toile maiyafua ye raháyé faibollá boli kissú jiníc (nizor zamai ré diféláibó) yanót mazé honó kiyóttú guná nou óibó, ín Allah talar hók ókkól, hóbórdar ínottun honó dín agé nou baríbá, ar ze maincé Allah talar hódóré thélí félaibó, ítara zelem.
- (230) Zodí íbaré (maiya fuaré) (teserábar) telák diélaílé, toile ítallá (morotfuallá) é maiyafua íba ar ekgúa nekáh gorón sára hálál nou óibó, zodi íté telák diféla, toile ítara duní zónóllá mil zúl gorónót maizé honó guná náí, kintu corót yaán, kiboli hoile, ítara duní zone Allah talar hód ókkólóre kayem raké, ín Allah talar hód ókkól, zinóré zanoiyaallá boli íbayé boyan górer.
- (231) Ar zehón tuáñra nizor bibi ré telák do, ar zehón íba nizor íddót hótóm gorónór foreyó aibó, toile tuáñra íbaré bála gorí rakó, yátó báláyír sáñté alok gorí do, ar íbaré hoctho fóñsái bóllá boli zulúm ar ziadoti goríbóllá boli nou ruikkó, ze maincé endhilla goré, íté nizor janor uore zulúm goijjé, tuáñra Allah talar ahkám ore hañsí ar kéla nou banaiyó, ar ze ehsán Allah talar asé, ínoré yad goró, ar yad goró Allah talar Kitab ar nosíyót zín tuáñrar uore nazel goijjé, ar Allah talare dhorat táko, ar zani rakó, Allah tala hár jiníc óré zané.
- (232) Ar ze woktót tuáñra nizor bibi ókkólóre telák do, íba nizor íddót fura gorónór fore zodi (ar ekgúa) nekáh só, toile tuáñra íbaré nou rukibá, ar afósót maizé dosturor mutabek razi ói zaibá, é nosíyót gín ítararé gorázar, zetaráttún Allah talar uore ar Kiamot or dinor uore yekin ar iman asé, yánót maizé tuáñralla cúndójjá safayí ar pakizogí asé, Allah tala zané, ar tuáñra nou zanó.
- (233) Mañ ókkólé nizor owlad oré fura furi dui basór dut habaibó, zodi ítarattú fura furi muddot foijjonto dut hábaibár erada táké, ar zetarar fua, ítarallá boli ítarar ruthi ar horror zimma, zían dosturor mutabek oibó, hár maincóre oddúr tokolif diaza, zeddúr ítar takot asé, mañ ré íbar owlad or duara honó kisímór hoctho nou fóñsón sá, wares ókkólóttún ó éndhilla

zimmadari asé, fítin zodi dunízón (mañ ar baf) nizor nizor rozamondir sáñté ar mocorar sáñté zodi (fuar) dut sáráitó sá, toile honíkkáttún goná nou óibó, zodi tuáñrattún tuáñrar owlad oré (oinno maiyafuaindór dara) dut hábáitó só, toile dosturor mutabek ítararé kissú dilé, tuáñrar uore honó guná nou óibo, Allah talaré dhorat tákíba, ar **zanat** tákíba, Allah tala tuáñrar amól ókkólóré dek bal gorér.

- (234) Ttuáñrar bítottún honó manúic mori gilé góí, ar bibi ókkól féléi gilé góí, é maiyafuain íne sair mác ar doc din íddót falibó, ze wóktót muddot hótóm gorí félaibó, toile zían ítara báláyír sáñté goríbó yánót maizé tuáñrar uore honó guná nou óibó, ar Allah tala tuáñrar hár amól ókkólóttún **bahóbór**.
- (235) Tuáñra zodi icarar sañté ar **kenayar** sáñté é maiyafuain inor sáñté nekar hotá hoilé, tuáñrar uore honó guná náí, yátó gufonio erada goillé (yáyó honó guná náí) Allah tala zané, tuáñra íbaré yad goríbá, kintu tuáñra é maiyafuain ín lói **luiya** wada nou goríbá, kintu bála hotá hoibadé yán oinno hotá, ar nekar **akdó** íddót fura óibár age fakka nou goríbá, zani rkibá Allah tala tuáñrar dilor hotaré zané, tuáñra íbaré dhorat táko, ar yaán ó zani raikkó, Allah tala maf goróya ar hélom wala.
- (236) Zodi tuáñra maiyafuain dóré hát lagáibár age, ar mohór mokoror goríbár age telák diféló, toile tuáñrar uore honó guná náí, kintu íbar kissú nou kissú fáida dó foicá wala nizor antase ar gorif nizor takot mutabek dosturor mutabek bála fáida dó, báláyí goróyár uore yaán lazem.
- (237) Zodi tuáñra maiyafua ókkólóré hát lagáibár age kintu mohór mokoror goríbár fore telák diféló, toile mokoror goijjódé mohóróttún eddók diféló, íba zodi nize maf goridé yán oinno hotá yátó uite maf goridé, zar hotát máizé nekar girá, tuáñr maf gorí dónnán tokwar sáñté becí hañsé, ar afósór buzorgí ar gózílot oré búlí nou félaibá, hámahá Allah tala tuáñrar amól ókkólóré dekér.
- (238) Numás ókkólóré héfázót goró, hásgorí mazór Numás or (héfázót goró) Allah tala **boli** adofor sáñté tíyat táko.
- (239) Zodi tuáñrattún (duconor) dhor óitaké toile añçát yátó súárír uore (Numás oré adai goró) ar zehón amón ói zaibógóí, toile Allah talar zikír goró, zendhilla íbayé tuáñraré cíkaiyé, zían tuáñra nou zaintá.
- (240) Tuáñrar bítottún ze honó manúic zodi mori zagóí, ar bibi ókkól zodi féléi zagóí, íbayé osíyót gorí zaibo, íbar bibi ókkólé ek bosór fójjontó dáidá túlíbo, íbaré honíkká gór ottú nou nialaibó, kintu zodi íba nize niolé zagóí toile tuáñrattú honó guná nou óibo, íba nizollá boli báláyír sáñté goríbó, Allah tala galeb ar boro **hákím**.
- (241) Telák wala maiya fua ókkólóré bála gorí fáida donnán porhégár ókkólór uore zoruri.
- (242) Allah tala endhilla gorí nizor ayat ókkólóré zahér fórmár, táké tuáñra buzí faro.
- (243) Tuáñra u ítararé nou dehóné? Zetará házárór tadatót maizé motor dhore nizor nizor gór ókkólóttú nioli gílgóí, Allah tala yé ítararé hóil, mori zogoí, fítin ítararé abar zinda gorídíl, bécók Allah tala manúic ókkólór uore boro fozól wala, kintu bec bák manúic cúkría nou góróiyá.
- (244) Allah talar rastat maizé jihad goró, ar zani rakó, Allah tala fúné ar zané.
- (245) Endhillá yó honó kiyé aséné, zibaye Allah tala ré **báláir** koros dibo? (Zodi dilé) toile Allah tala íbaré barái sárái dibo, Allah tala yé forót ar hát baçí goridé, ar tuáñra bekkún íbar íkká fírí zaibagóí.
- (246) Tuñi (Hozórót) Músá (aláihissálám) ór fore aiccédé boni israil ór jomátóré nou dehó? Zetará nizor Foikambor oré hóil, tuñí honíkkaré añrar bañccá banai dó, táké añra Allah talar rastat maizé jíhád gorí farifán, Foikambor oré hoiyé, óitfáre tuáñra jíhád forós ónór fore, jíhád nou goríbá, ítara hóil, yán ékkán óitfárenéki, añra Allah talar rastat maizé kiyólla jíhád nou goijjúm? Añraré tó nizor goróttú nialai diya giyé, ar fuin súain dóttú duré gorí diya giyé, zehón tarár uore jíhád forós gorí dia giyé, toile hoekjon sára ar beggún fírí giyégoí, ar Allah tala zelem ókkólóré becí zané.
- (247) Ar ítararé ítarar Nobi ye hóil, Allah tala ye talutoré tuáñrar bañccá banai diyé, farfore huáccúru goilló, añrar uore íbar hókúmót ken gorí óitfáribó? Añra tó íbattún baré bañccáyír becí hókdár, íbató malor etebare fárót nou, tarfore, Nobi ye hoiló, fúno! Allah

tala ye íbaré tuáñrar uore boro goijjé, elóm ór etebaré ar jisím ór étébáre (tuáñrattún báre) barík banai yé, hotá yándéki, Allah tala zaré saá nizor mullúk de, Allah tala fárót wala ar elóm wala.

- (248) Ítarar Nobi yé ítararé fitin hoiló, íbar bañccáyír zaherí nicaní yándékí, tuáñrar hañsé o sóndúk aibó, zibar bútoré tuáñrar Rob or torfóttún sókíná asé, ar Músá (alaihissalam) ór Hárún (aláihissalám) ór alór baki troika, Fírictá ókkólé íbaré tulí aníbó, zodi tuáñra iman ainnóde óile, toile tuáñrallá boli hámahá kúlá dolil.
- (249) ze woktót (Hózorót) Talute lockor ókkólóre loiyoré nioillé, tói hóiyé, fúno! Allah tala tuáñrare ekkán nahar diyoré emtahán goríbó, zibaye íntún faní háibó íba añr nou, ar zibaye nou háibó íba añr, kintu yan oinno hotá, kiboli hoilé, íntú ek kúñc bóri loilé honó ocúidá náí, kintu ho ekzon sára baki beggúné é faní háifélaíyé, (Hózorót) Talut e múmén ókkólóre loi é nahár ottún guzori giyoi, tói é manúic ókkólé huáccúru goilló, aijja añrar bútoré Talut náí, zibaye jalut ar jalutor lockorolloi larái goríbó, kintu Allah talallói mulakat or uore yekin rakóyá ókkólé hoiló, honó honó cómót maizé túra jomát ókkólé boro boro jomát ór uore Allah talar hókúme golba fai zagói, Allah tala sobór goróiyár sáñte asé.
- (250) Ze woktót maizé ítarar sáñté Jalut or lockor mukabela óiló, tói ítara dua magiló, óh añráre faloiyá! Añráre sobór do, sábet kodomi dó, ar kuffer ókkólór héláf añráre modot do.
- (251) Tarfore Allah talar hókúme ítara Jalutí ókkólóre hónçái felaiye, ar (Hózorót) Daud (aláihissalám) ór hátót maize jalut kotól óiló, ar Allah talaye Daud (aláihissalám) ór uore hókúmót ar hékmót ar zaññ saiyé elómó diyé, zodi Allah tala bazo maincóre di bazo maincóre dofá nou gorító, toile zominot maizé fósád fólí zaitogói, kintu Allah tala Duniar maincór uore boro fozól ar korom goróya.
- (252) Ín Allah talar ayat ókkol, ziín aññí hókkániot ór sáñté oñnor uore forír, oñne Rosúl ókkol ór bútoré dé yían ekini hotá.

Quran Part 3

- (253) Ín Rosúl ókkol, zín ót mazé Aññi bazu kiyóre bazu kiyór uore fózilot diyí, éçer mazé bazu Rosúl ókkol ór sáñte Allah tala hóta báttara hoiyé, ar bazu kiyór doroja ré usol goijjé, ar Aññi Moriyam or fua Isá ré muujoza ókkol diyí, ar Ruúhúl Kudus (Fak Ruú) diyó ré íbar tayd goijjí, zodi Allah tala ye saitóu tóile íbar foror maincé nizor hañsé dolil ókkol aiyónór fore afosót mazé bilkúl larái hoijjá gorítóu kintu ítara ektelaf goijjé éçe bútoze hodún muúmen óiye, ar hodún kafér óiye, ar Allah tala zodi saitóu tóile ítara afósót mazé larái no goittóu kintu Allah tala ziyán saá yían goré.
- (254) Óuh íman wala ókkol, zín aññi tuáñraré di raikkí, íin óttu horós gorát táko, ou din aibár agé, zedin noó tejarat (códiri), ar noó dustí arde cúaric táaibóu, ar kafér ókkol zaalem.
- (255) Údo Allah tala mabud, ar hók de, ziba sára ar honó maabud náí, zibá zinda ar beggún óre támoiyá, zibáttú noó áimmani aiyé ar noó gúm aiyé, íbar kobzat mazé zobin ar asman ar tamám ziníc ókkol, íbar ejazot sára honnwá asé íbar sámmè cúaric gorí bólla? Zíin íbar fisé asé ar sámmè asé beggún óre íba yé zane ar honíkka íbar elóm ór bútotu honó jiníc ór eháta gorí no faré, kintu zeddúr íba yé saá, íbar kurisír wasaáte zobin ar asman oré gíri raikké, ar Allah tala íin ór héfazot goróon ót maze óran ói no zagóí, íba bicí usol ar bicí boro.
- (256) Din or babote honó zobordostí náí, gumráir uore hédayot or foór ói giyóí, é hotallá bóulí ze maincé Allah tala sára dusára tamám mabud ókkol óre inkar goríyóre Allah talar uore iman ainné, íba yé doró rosi ré dóri félai ye, zían honódin no síribou, ar Allah tala fúnoiya ar zanoiya.
- (257) Allah tala iman wala ókkol óre basoiya, ar ítararé añdár óttu foór ór ikká neelai loiza. Kintu kafér ókkol ór girós óilde cótan ókkol, zetará ítara ré foór óttu añdár ór íkka loiza. Ítara jáhannami ar ítara hámicá jahannam ot tákibou.
- (258) Ki tuáñra, uitaré no dehóné, zibá yé bacáiyi foon ar fore (hózorot Ibrahim Ali híssolamor) sáñte íbar Rob or mutaallek larái zógoça goráccúruu goijjíl, ze cómot mazé, Ibrahim (ali híssalam) e hoóil de kibouli hoilé añár Rób tó uibá, zibáye zala, ar mare, íte huár cúru goijjil, aññí yó zalai fari ar mari fari, Ibrahim (Ali híssolame) hoóil Allah talaye, beiloré fugottú tulé, tui tóile fosintú tul, ehón e kafér gwá zugar mukót sái foijje fán ói giyoi, ar Allah tala zalem ókkol oré hédayat no de.
- (259) Yáto o manúiccwár dhoilla ziba en ekan farar ourottu giyé ze farar gór gin uiñto fori roiyé tar fore manúiccwayé huar cúru goijjíl Allah tala ítarare morar fore keen gori ziañta gori faribou? Toile yar fore Alla talayé íbare mari felaiyé akcót bosorolla bolí fusar loiyé, hoo bosór tuañr wottu fárai giyóí? Tar fore íbaye hoilo, ekdin yato ekdinár kisu híssá, tar fore Allah talaye hoilo, tui ekcót bosór gúmót aiccilí, fitín tui tór hána finare saa, zín ekbereya horaf noyó, ar nizor gadareyo saa, Aññi tore maincólla boli ekan nicáni banair, tui saa, Aññi hañdhdi ókkolore keen gori abbar tulír, ar keen gori íinor wore gusso bañdhi dir, ze woktót maze íin beggún zahér ói giyoi, tar fore huaccúru dílo, aññi zaní, Allah tala hár jinicór wore kudurút rakéde.
- (260) Ibrahim (Alihíssalam)e hoil óuh añar faloiya! Añare ekkenagori dehoo, tuñi murdare keen gori ziañta goróde? Allah talaye hoyé, kí tottu iman náí, juab dilo Ibrahim iman toó asé,

kintu (yanodduara) añar dilor etminan ói zaibogói, Allah talaye hoilo, sairgua faik anou, ar íínore h;andha hándha gori felou, ar fottí faarót mazé ekkán ekkán hándha rakíaiyou! Fítin íínore dhák dou, tuañr hañsé duñri aai zaibogói, ar zani rakou, Allah tala beggúnór ottú, ar hekmót wala.

- (261) Ze maincé Allah talar rástat maze nizer malore hossa goeé, íbar mesál óu danadhdhóilla zibattu háñttua boil nele, ar hár boilot maze ekcóttua ekcóttua dana oibou ar Allah tal zare saa aro barai sarai de, Allah tala foroot wala ar elóm wala.
- (262) Ze maincé Allah talar rastat mazé horós goré, fítin yar fore ehsanór kuñça no de, ítarar azór ítarar robór hañsé asé, ar nou ítara beticá oi zaiboi.
- (263) Norom hota hoón ar maf gorídon ou sotkattuore bála, ze sotkar fore hoctho diazá, ar Allah tala be muutas ar beci buzoi yá.
- (264) Óuh iman wala ókkol! Tuañra nizer ehsanore kuñça diyoré ar hoctho foñsai yore borbad no goijjóu, o manúccuadhdhoil ze nizer malore maincóre dehai bolla hósaa gore ar no Allar wore iman asé ae no aherotor dinor wore íman asé ítar mesál o saf fáttoror dhoil zar wore túra meçi oibou ar íínor wore doró moró zór dibou, ar íínore bikkúl sáfgori saribou, e dehai bolla goróiyalla nizer nizer hamanir bútottu honó jiníc hamót no aibou, ar Allah tala kaferór koumoré (uzu) rasta no dehá.
- (265) Ou maicór mesál zetara nizer maloré Allare razi goríbolla boli dilor kuñcí ar yekinor sañte horós goré, ou baganor dhoilla ziba usol zominot maze oibóu, ar doró moró dui gunna dibou, ar íbar wore zor no oileyo, udou kuáyo kafí, Allah tala tuañrar hamore dekér.
- (266) Tuañrar bútottu yán honokiyé sooné, ítar uggua hazurar ar anguror bariza ók? Zibat maze nahár baok ar har kisimor gula gala íbat mazé tahok, ite burá oi zggoi ar ítar soñçó sonçó fuin suin tahokar atíkka gorí íbat mazé tuán ók zeçe binou ók, ar e barizawa zoli zokgói? Endhilla gorí Allah tala tuañralla boli nizer ayatoré boyan gorér, tuañra sinta bafá gori balla bolí,
- (267) Óuh iman wala ókkol! Tuañra nizer fak saf hamanittu ar zominottu tuañralla boli aññi nelayidé ziníc ókkolottu horós gorou, iinor butottu horáf zinicoré hósaa goriballa erada na goijjou, ziin tuañra nize loibolla bolí no soo, albotá zodi nizer sokoré bañdi zodí felou ar zanilou Allah tala honó forba sára ar becí hubi wala.
- (269) Íbaye zaré saa tare hekmót ar gun giyan de, ar zaré hekmót ar bús diya giyé, ítare becí balayi ókkol dia giyé, ar nosiyot udou ahol wala ókkole hasél gore dé.
- (270) Tuañra zaañ kissu hossa goriba yani horát ar nozor minnót zaañ kissu manibá íínoré Allah tala balá gorí zane, ar zalem ókkolor honou modót goroiyá náí.
- (271) Zodi tuañra zaher baher gori sódka gorou toile balá, ar zodi tuañra línore luai luai yore miskin ókkolre dou toile íin tuañralla bolí becí behtór, Allah tala tuañrar gunáre mithaí feláibou, ar allah tala tuañrar támam amól ókkolre hobór rakoiyá.
- (272) Ítarare hedayotor wore Aññi doonnán tuañr ham nou bolke hedayot Allah talaye dede zare saa, ar tuañra ze honó bála jiníc allah tala rastat mazé diba, yanor fáida nize faiba,

tuañrattu údou Allah talare razi goribolla bolí hóssa goron saa, tuañra zaán kissu mal hóssa gorí ba ínór fura furí bodola diya zaibou, ar tuañrar hók mara no zaibou.

- (273) Sódka ókkolor hók údou goríf ókkol, ze tarare Allah talar rastat mazé rukí diya giyé zetara decót mazé soli fíri no faré nadan manúic ókkol ítara no magede yanottu ítara mal wala bolí buzé oone ítara siara saiyore kiyafar daara ítara siní loiba ítara maincór sañte lagiyóre no magé tuañra zaan kissu mal horós goró toile Allah tala íínore zanoiya.
- (274) Ze tara nizor ókkolre zaherir sañte ar luaiyóre hóssa gore ítara bolí ítara robór hañsé azór asé, ar nou ítara honou dhor asé ar nou ítara bolí honou ferecani asé.
- (275) Cúdkur ókkol no uçibou, kintu endhilla gori zendhilla gori ítara uçe ítara cotane súiñ yore modúc banaidibou yán etólla bolí , ítara hoitode ki codriyoto cúdodhdhoilla, kintu Allah tala codorire hala goijjé ar cúdore haram goijjé, ze tará Allah talar torfottu accede nosiyotore funiyore rukí giyói, ítara bolí úiin zín ói giyói, ítara mamola Allah talar eçé, ar ze fítin duara (haramór ikka) firí giyói, ite jahannami, endhilla manúic ókkol hámica jáhannamot mazá takibou.
- (276) Allah talaye cúdore miathái felá ar sódkare barái de ar Allah tala cukuria no goroiya ar guna goroiyare muhabbot nou gore.
- (277) Becókze maincé imanor sañte (sunnotor mutabek) bála ham gore, nomasore kayem gore, ar zohatore adai goré, ítara robór hañsé asé, ítara wore nou honou dhor asé, ar nou honou beticaní ar fericaní asé.
- (278) Óuh iman wala ókkol! Allah talare dhorou, ar ze cúd gin baki asé, íínore sari dou, zodi tuañra añsa añsa wala ói takou.
- (279) Ar zodi endhilla no gore, toile Allah tala ar íbar rosúlur sañte larai gorí bolla toyar ói zagói, albotta zodi towbá gorou, toile tuañrar asól mal tuañralla bolí asé, nou tuañra zulúm gorou, ar nou tuañrar wore zulúm gorá zaibou.
- (280) Zodi honó maúic hát bairá adde óile, toile ítara asani oón foijjonto thaim doon saa, ar zodi sódka gorí dou, toile tuañralla bolí becí behtor óibou, zodi tuañrar bútoe elóm take.
- (281) Ar ou dinoré dhorou, zedin tuañra beggúnore Allah talar ikka firái loi zaa zaibou, ar hár maincóre ítara amól ókkolor fura furi bodola dia zaibou, ar ítara wore zulúm gorá nou zaibou.
- (282) Óuh iman wala ókkol! Ze wóktót mazé tuáñra afósót mazé thaim mokeror gorí yóre hazzor mamola goríba, tóile yan óre lekí loiba, ar lekóiyattú saade kí tuañrar afosor mamola re insafor sañte leké, lekóiyatuu lekonót mazé inka rnou goroón saa, ziyonore Allah talaye íbare cíkaiyé, ar waánore lekí doon saa, zar zímma hók óitake, íite lekái bou ar Allah talare dhoraibou ziba ítara falóiya ar hókottu kissu nou, hamái bou albotta zar zímma hók asé zodi íte be elóm óitake yato komzur óitake, yatou lekaibar takot cókti nou táke toile ítara giróse insafor sañte lekái dibou, ar nizor bútotu dua morut fua nofou, toile okuggua morut fua ar dua maiya fua zínore tuañra goballá bolí fosond gorou, take ek zonor búl túkore are k zone yad gorí dífare fán, ar goba ókkolottu yan saa de kí, ze honou comót mazé dhahaza, ítara (ayonottu) inkar nou gore, ar hozou coñço ok yatou boro ok,

yaanor muddot leki lonot maé gaalí nou goroun saa, Allah talar hañse yaan becí insáf wala hotá, ar gobá re thík rakoiya, ar cók cubáttu beca becí basai loiya, kintu yaan oinno hoota, kiboli hoile zodi mamola nogot codorír cokolot mazé ói take, ziin tuañra afosat mazé lenden goror, toile no lekonotmazé honou guná nai besa kinar októót mazé you quañra gobá mokoror gorou , ar (yaad ráikkou) lekoya ar goba re honou nuksan nou fooñson saa aodi tuañra endhilla gorou, toile yaan tuañrar zahér behér nafór mani óibou Allah talare dhorou, Allah tala hár jínícoré bála gori zane.

(283) Zodi tuáñra sofór ót mazé ói táko, ar lekóiya nofai táko, tóile bondók loirakó, albotta zodi afósót mazé ek zon ar ekzon or uore etminan ói táko, tóile ziín amanat dia giyé iín óre, adai gorí do, ar Allah tala ré dhorat táko, ziba ítar Rob ar gobá ré no sufaibá, ar ze yaan óre sufaibóu, íte gunágár sil wala, ar zaáñ kessú tuáñra goró, Allah tala iín óre bála gorí zane.

(284) Asman ókkol ór, ar zomin or hárr jiníc ókkol Allah talar kobzat mazé, tuáñrar dil ókkol ót mazé zaáñ kessú asé iín óre tuáñra sufai rakó yáto zahér gorí do, Allah tala ye iín ór hisáf tuáñráttu loibou, ar zaré saibóu taré maf gorí dibou, ar zaré saibóu cáñza dibou, ar Allah tala fottí jiníc ór uore kudurot raké.

(285) Ou jiníc ór uore Rosúl é iman ainné, ziín íbar éçe Allah talar torfótu nazel óiye ar muúmén ókkol ó iman ainné ítara beggún óre Allah talar uore, ar Íbar fíricotá ókkol ór uore ar Íbar kitab ókkol ór uore, ar Íbar Rosúl ókkol ór uore iman ainné ar íbar Rosúl ókkol ót mazé aññi honíkkar bútoe forók no gorí, ítara (beggún é) hoóidiyé, ki boulí hoilé, añára fúinnì ar etaat goijjí, añára tuáñr boccíc saáir, óuh añárar Rob! Añaráttu tuáñr íkka firí zoon góí foribou.

(286) Allah tala honó zon óre yaanor cóktir tun báare bicí tokolíf no de, ze bála ham goré, yaan ítar uore, óuh añár Rob! Zodi añára búli zaigoí, yáto guná gorí felái, tóile añára ré no dóijjo, óuh añár Rob! Añárar uore fuñzá no dhílló, ziín Tuñi añrár agór maincór uore dhíllila, óuh añárar Rob! Añárar uore ou fuñzá no dhílló, zar cókti añárar hañsé náí, ar añára ré sári do, ar añára ré maf gorí do, ar añárar uore rahám goró, údo tui añárar malik añára ré kafér koum or uore zitai de.

(1) Alíf laam miim.

(2) Allah tala uiba ziba sára a rhonou mabud nai, ar ziba zinda a rbeggúnor hefazot goróiya.

(3) Zibayé ounor wore hókor sañte e kitaffúa nazel goijjé, ziba nizer agór ginore tosdik goróiya íbaye yaar agotu turat ar injilore nazel goijjé.

(4) Yar agotu maincóre hedayot goroiya banaiyore, ar kuranore you íbaye nazel goijjé ze maincé Allah talar ayot ókkolor sañte kuferi gore, ítaralla boli doró moró azaf asé, a rAllah tala galeb, ar bodola loiya.

(5) Hamaka Allah talar hañsé zomin ar asmanor honou jiníc luiya náí.

- (6) Íbaye mañr feçot mazé tuañrar suurot ókkolore zendhilla saa, endhilla bana, Íba sára a rhonou mabud hók wala náí, Íba galeb ar hekmót wala.
- (7) Íba Allah tala zibaye tuañr wore kitaf nazel goijjé zibat mazé sáf mosbut ayat ókkol asé, zíin asól kitaf ar bazugín mutocabeh ayot ókkol asé, ar ze maincór dil ókkolot mazé herai asé itara tou e kitafor mutocabeh aytot ókkolor fisé lagi zagói halañke itarar hakikí gorosore Allah tala sára arkiyé nou zane ar fákka ar mosbut elóm wala ókkole yaan hoodé kiboli hoilé, añratou iínor wore imsan aní felaiyi, iín añrár Roobor torfottu, ar nosiyót tou údo aholmon maincé hasel goredé.
- (8) Oh añrár roob! Añrará hedayot doonor fore, añrár diloré behañ gorí nou díe, ar añrare nizor torfottu rahamót de becók Tui boro doiya.
- Óuh añrar Roob! Tui becók manúic ókkolore ek din zoma goribí, ayóni\ot mazé honou cók náí, becók Allah tala wadaré helaf no gore. (9)
- (10) Kafér ókkolor mal fuin suin tararé Allah talar (azaf) wottú hálas goronót mazé honou hamot nou aibou, ítarató jahannamor dárgua.
- (11) Zendhilla ferownor guccír haalot óiye ar úitarar haalot zegún ítarar (ferownor guccí) age aiccíl, ítarar Añar ayot ókkolore misá boli hoiyé fítin Allah talaye ítarare ítarar gunár sobobé doijje, ar Allah tala becí azaf wala.
- (12) Kafér ókkolore hoidou! Tuañrare ankorib harái dia zaibou, ar jahannamor ikka zoma gorá zaibou, ar yaan (jahannam) bura thíkana.
- (13) Becók ou dui jomát, zíin gañti giil góí, iín tuañralla bóuli ibirot or nicáni aiccíl, ek jomát tó Allah talar rastat mazé larái gorér, ar dusára jomát kafér ókkol ór aiccíl. Ítara uitará ré (Musúlman ókkol óre) nizot bare dui gun dekitóu, ar Allah tala zaré saá nizor modot diyó re doró gore, becók, yían ot mazé souk wala ókkol ólla bóuli boro ibirot asé.
- (14) Maincólla bóuli bála lagede jiníc ór muhábbot óre cúndorgori diya giyé. Zendila maiya fuain ókkol ar fuain ókkol ar cúna cáñdir loi joma gorá giyé dé házana, ar nicán wála gúñra ókkol ar januwar ókkol ar këtibari, iín duniyar zindigir sámama ar fíri zaibar bála sámama to Allah talar hañsé asé.
- (15) Tuñí hoói do! Aññí ki tuañra ré yattú báre bicí beétor jiníc ór hotá hoóiyoum né? Tokwa wala ókkol ólla bóuli ítarar Rob ór hañsé jonnot ókkol asé. Zíin ór nise nahár ókkol baár. Zeçér mazé ítara hámicá tákibóu ar fak bibi ókkol asé, ar Allah talar rozamondi yó asé, tamám manúic ókkol Allah talar souk ór sámme asé.
- (16) Zetará hoó, óu añárar Rob! Añára iman ainní, é hotallá bóuli tuñí añárar guná ré maf gorí do. Ar añára ré ooin or azab ottú basailo.
- (17) Zetará sobór goróiya, áñsa hotá hoóiya, ar fórman boddari goróiya, ar Allah talar rastat mazé hósá goróiya, ar ahéri raitta uçí yore Allah talar hañsé maf soóiya.

- (18) Allah tala fíRICTÁ ar Ahle elóm óKKOL é ehotár gobá dédde kibouli hoilé, Allah sára honó maabud náí, ar Íba adól ore kayem rakóiya, e galeb ar hékmot wala sára ar honíkká re ebadot goróon ór layek noó.
- (19) Becók Allah talar nosdik din úde Islám, ar Ahle kitab e nizor hañsé elóm aiyón ór fore yó afósot mazé cótainnai gorí ar hástot gorí yóre ektelaf goijjé, ar Allah talar aiyat or sáñte ze honíkká keféri goré Allah tala yían ór hisab jolti gorí loibou.
- (20) Tarfore yó zodi oñnor loi hoijja goijjé tóile oñne hoóido, aññí ar añára ré manoiya óKKOL é Allah talar sámme nizor mat ore júkai diyé, ar Ahle kitab or fonná noforé dé manúic óKKOL ore hoóido! Ki tuáñra yó etaat goríBÁ né? Zodi ítara yó manoya boni zagóí, tóile ítara yó becók hédayot wala, zodi ítara fith fírai zagóí, tóile tuáñr zimadari úde foóñsái doon or, ar Allah tala nizor bonda óKKOL ore bicí dehóiya.
- (21) Ze maincé Allah tala aiyat óKKOL ór sáñte kuféri goré, ar na hókkot mazé Allah talar nobi óKKOL ore kotól goré, ar zehonó maincé adol ar insáf ór hotá hoó, ítare kotól goríféle, tóile,óu nobi! Ítararé tuñí hótornak azab ór hóbor do.
- (22) Ítarar amól óKKOL duniya ar ahérot ot mazé behar, ar ítarar honó modot goróiya náí.
- (23) Ki oñne uitaráre nodehó néki? Zetará ré kitab or ekhíssa diya giyé, ítara afós ór fáiselallá bóuli Allah talar kitab or íkka dhaher, tafore yó ítarar ek jomát muk fíri yóre fíri zagóí.
- (24) Íyan ór waja óilde yían á, kibouli hoilé ítara hoóde ki añáráré tó úde ho-ek-din ooin e zolaibóu dé, ítarar banaya sánaiya hotá óKKOL é ítara ré ítarar din or mutalek dúhat mazé dáli raiké.
- (25) Tóile ki haalot óibou, ze wóktót mazé ítarare Aññi zoma góijjum ou din, ze din qyyamot mazé honó cók náí, ar hár maincóre nizor nizor hamani fura furi dia zaibou, ar ítarar wore honó zulúm gorá no zaibou.
- (26) Oñne hoóido! Óu Allah! Óu tamám jahan or malik! Tui zare soós, bañccayi doós, ar zattu soós bañccáyí hári loós, tui zare soós izzót doós, ar zare soós beizzót goroos,tór atót mazé tamám bálayi asé, becók tui hár jinícor wore kudurut rakóiya.
- (27) Tui raitore dinot mazé dahél goróiya, ar dinore rait ot mazé loi zoiya, tui be janottu jaandar foida goróiya, úde tui zare soós ou gona rizík difarosdé.
- (28) Muumén óKKOLOTTU iman wala óKKOLORE sári yore kafér óKKOLORE nizor dusto no banon saa, ze endhilla goríBou, íte Allah talar modotot mazé nou, albotta yaan zodi odde óile, kibouli hoilé, (yaanottu) ítarar biraittu basoon mossut, ar Allah tala tuañrare nizor zatottu dhor lagar ar (tuañrattu) Allah talar ikka fíri, zoón goi foribou.
- (29) Hóoido! Tuañra nizor sínar hota sufai rahou yato zahér gorou, Allah tala (hár halotot) zane, asman óKKOLOT ar zominot mazé zaan kissu asé, Íbattu beggín zana asé, ar Allah tala hár jinícor wore kudurut raké.
- (30) Ze din hár nofsoye (maincé) nizor gorá neki, ar nizor gorá burai óKKOL faibou, (ítarar) azzu goríBou kibouli hoilé, zodi íte ar burai óKKOLOR dormianot mazé beca becí dur óitou! Allah

tala tuañrare nizar zatottú dhor lagar, ar Allah tala nizar bonda ókkolor wore boró mehérban.

- (31) Hóoido! Zodi tuañra Allah talar sáñte nuhabbót rako, tóile añañr tabedare goró, Allah tala nize tuañralloi muhábbot goríbo, ar Allah tala tuañrar guná re maf gorí dibou, ar Allah tala boró maf gorói ya.
- (32) Hóoido! Kibuli hoilé, Allah ar Rosúlor etaat goró, zodi ítara múk fírai lo, tóile becók Allah tala kafér ókkolor sáñte muhábbot no goré.
- (33) Becók Allah talaye tamám duniyar manúic ókkolor bütottu adom (alihissalam) áre ar nuh (alihissalam) óre ar ibrahim (alihissalam) or haandaan ar emran or haandaan óre basí lóiyé.
- (34) Ítara beggún afosót mazé ek zon ar ek zonor nosol ottu, ar Allah tala fúne ar zané.
- (35) Ze waktót mazé emran or bibíye hooilou, óu añárare faloiya! Añár feçot mazé zaan kissu asé íbare aññi tuañr namot mazé azad gourí bolla boulí minnót mainní, tui añár torfottu kobul gorí ló, becók tui becí funóiyá ar fura furi zanóiyá.
- (36) Ze waktót mazé zíyore woilou, tar fore huaccurú goillo, óuh añárare faloiya! Añattu to zí óiyé, Allah talattu becí zana asé ki oiye, ar morut fua, maiya fua dhooilla no, aññi íba\`r nam moriyom raikkí, aññi íbare ar íbar fuai suain dore cotán mprduottu tor ganát mazé dir.
- (37) Íbare íbar faloiya ye bála gorí kobul gorí loiyé, ar íbare bála gorí faillé, íbar hóbor loiya zokoria (alihissalam) óre banáiyé, ze honó comót mazé zokoria íbar rizík raikka faitou íbaye (zokoria) fusar loitou, óuh moriyim! E rizík tor hañsé hóntu aiye? Íbaye juab ditou, iín Allah talar hañsottú aiccé de, becók Allah tala zaré saá, tare becá becí rizík de.
- (38) E zagat mazé zokoria (alahissalam) e nizar faloiyar sámme dua góijje, hoiya kibouli hoilé, óuh añárare faloiya! Añárare tor hañsottú fak sak fuain suain dou! Becók tui duaré fúnoiyá.
- (39) fítin firícta ókkole íbare abas dilou, ze waktót mazé íba hamarát mazé tiyái tiyái numas forér, Allah talaye tore hamaka yahayar húc hóbori dér, zibá Allah talar kolmar tosdik goróiyá, sódar nofsóre konthrúl goróiyá ar nobi, ar bála maincór bütottu.
- (40) huaccuru goilou, oh añañraré faloiya! A ñañttu fua keen gori oibou, aññi bilkuúl bura oi giyi goí, ar añañr bibiyóu bazá ói giyóí, hoilou (Allah tala) endhilla Allah tala zaañ saa, taañ goré.
- (41) huaccuru goilou, oh añañré faloiya! Aña`nlla boli een honou nicaní mokeror gorí dou, nicaní oiled yaan kiboli hoilé, tin dim foijjontou tui maincóllói hoota hoi no faribí, udu icarár sañte buzái bi, tui nizar faloiyar becí becí zikír gor, ar hañzinná beinná íbar tosbi goratták.
- (42) ar zehónfirícta ókkole hoilou, oh moriyam! Allah tala tore boro gorí loiyé, ar toré fak gorí diye, ar tamam diniyar maiya fuañdor butóttu tore basí doiyé.

- (43) oh Maryam! Tui nizor faloiyar etaat gor, ar soída gor, ar rukú goroiyar fuañti rukú gor.
- (44)Yaan gaibor hobór ókkdor butottu, zianore aññi tor hansé wohír dara foñsair, tui itarár hañse no accíli, ze woktot mazé itará nizor holom dhalór, kiboli hoilé, moriyamore itarar butóttu hone fail bore ar nou tui itarar hoijjar waktót mazé itarár hañsé aiccíli.
- (45) Zehón firícrta ókkole hoiló, óu moriyom! Allah tala tore úkgua kolimar húa hóbori dér, zar nam mosih ibne moriyom, ziba duniya ar aherotót mazé izzót wala, ar añañr hañsór (maincór) bótottu.
- (46) Íbayedhulóinot mazé maincór loi hotá battara hóibou, ar adá bocot mazé yó, ar íba nekkar maincór bótottu óibo.
- (47) (Moriyome) houccúru goillou, óu Allah! Añattu fua keen gorí óibo? Halañke añañre tó honó insane haató no alga, firíctaye hóilo, endhilla Allah tala zian saá, yaan goré, ze woktot mazé íbaye honó hamore goittó saá, tóile úde yaan hoidede kibouli hoilé, oizagoi! Tóile yaan oiza goi.
- (48) Allah talaye íbare leká ar hékmot ar utrat ar injil cíkai bó.
- (49) Ar íba boni israil oríkka nobi ói óibou, (ar hoibó) aññi tuáñrar hañsé Allah talar nícani ainní, aññi tuáñralla meçir cokolor meçir fáik banai, fítin íbat mazé fúudir, tóile íba Allah talar hokumé fáik boni zár goi, ar Allah talar hokumé mañr feçor añda ré kurus biaráimmaré bála gorí dír, ar murdare zínda gorí dír, ar zín tuáñra háiba a rnizor gorot mazé zín zoma goríba, aññi tuáñrare hoi dír, iínot mazé tuáñralla boli boro nicaní asé, zodi tuáñra iman anóiya oile.
- (50) Ar aññi turatore tosdik goróiya, ziba añañr sammé asé, ar aññi ehotálla boli accíde, kibouli hoilé, tuáñralla boli bazu o jiníc gín halál gorí diyum, zín tuáñralla boli haram gorí dia giíl, ar aññi tuáñrar hañsé tuáñrar Robor nícana ainní, é hotalla tuáñra Allah talare dhoró, ar añañr formán boddari goró.
- (51) Yekinor sáñte zanó! Añañr ar tuáñrar Rob úde Allah tala, tuáñra beggúne íbar ebadot goró, yaan úde uzu rasta.
- (52) Kintu zohón (hazorót) iisa (alaihissalam) e ítarar kuféri ré buzí fáijje, toi hoóilo, hon hon asó! Allah talar rastat mazé añañr modot goróiya? Hawari ókkole juab dílou, añañra Allah talar rastat mazé modot goróiya así, añañra Allah talar wore iman ainní, ar oñne gobá taikkou, kibouli hoilé, añañra beggún musulman.
- (53) Óu añárare faloiya mabud! Añañra tuñi nazel góijjo de wohír wore iman ainní, arañañra tuáñr rosúl or wore etteb's goijjí, e hotalla tuñi añárare gobá ókkolor bótottu lekí ló.
- (54) Ar kafér ókkole mukkari goijjé, ar Allah talaye you luaiya todbír (mokór) goijjé, ar Allah tala tamám luaiya todbír goróiya ókkolottu becí behtor.
- (55) Ze hón Allah talaye formailou, óu isa! Aññi tore fura furi loiya, ar tore añañr íkka tulí loi aiccúm, ar tore kafér ókkolottu fak gorí felaiyum, art or tabedor ókkolore kafér ókkolor

wore zitai diyúm, kiyamotordín foijjontu, fítin tuáñra beggún añañr íkka fíri aiba, añañi tuáñrar afosor tamám ektelafore faisela gorí yúm.

- (56) Fítin añañi tou kafér ókkolore duniyat ar aherotot amzé soktou azáb diyúm ar ítarar honó modot goróiya no takibou.
- (57) Kintu iman wala ar nék amól goróiyar suab Allah tala fura furi di felái bou, ar Allah tala zalem ókkolore máhabbot no goré.
- (58) lín zíin añañi tuáñr sammé forír (íin) ayot ókkol ar hékmot wala nosiyot ókkol.
- (59) Allah talar hañsé iisar mesaal hubuhú adomor dhoillá, zare mecí loi bananor, fore hua giil, oizogói! Tóile íba ói giyé góí.
- (60) Yaan tor Robor torfottu hók, hoboddar! Cók goróiya ókkolor bútottu no óiyou.
- (61) E hotalla bolí, ze mancé oñnor hañsé ou elóm ókkol ayonor foreyou, oñnor sáñte iinot mazé hoijja goré, tóile oñne hoóido, kibouli hoilé, ayou añañra tuáñra nizer nizer maiya fua ókkol loi, ar añañra tuáñra nizer nizer fuain suain loi, ar nizer nizer maiya fuain ókkol loi, ar añañra tuáñra nizer nizer jan ókkolore dhahi! Fítin añañra Allah talar hañsé norom sorom gorí foriyad gorí, ar mísa ókkolor wore Allah talar laanot gorí.
- (62) Hamaká yaan añañsá boyan, ar Allah tala sára ar honó mabud hókcor wore náí, becók Allah tala galrb ar hékmot wala.
- (63) Tar fore yó zodi kobul no goré, tóile Allah tala yó bála gorí fosát goróiya ókkolore zane.
- (64) Oñne hoóido! Óu Ahle kitaf ókkol! Endhilla insáf wala hóta íkka ayou, zíin añañra tuáñrar bútore borabor asé, kibouli hoilé, añañra Allah talar ebadot bade ar honó kiyor ebadot no gojjúm, ar no íba rsáñte ar honíkkare cirík gojjúm, no Allah talare sari yore ar afosot mazé ekzone ar ekzonoré, Rob banaiyúm, zodi íbaye múk fírai fála, tóile tuáñra hoóido, kibouli hoilé, gobá taikkou, añañra tou beggún musulman.
- (65) Óu Ahle kitaf! Tuáñra ibrahim or babote kiyalla hoijja goror, halañke turat ar injil tou íbar fore nazíl gorá giye de, ki tuáñra tar fore yó búzor?
- (66) Funo! Tuáñra beggúne ó hotat mazé hoijja gojjila, zíinor elóm tuáñrar hañsé aiccíl, ehón tuáñra ó hotar wore hoijja goroddé zíinor tuáñrar hañsé elóm náí? Ar Allah tala zane ar tuáñra no zanó.
- (67) Ibrahim no yuhúdi aiccíl ar no honó nosórani aiccíl, bolke íba úde () umsulman aoccíl, íba mucreko no aiccíl.
- (68) Óu manúiccun ibrahimor beggún ottu bare hañsé, ze tará íbar hota re mainné, ar e nobi a róa manúic ókkol zetara iman ainné muumen ókkolor girós ar saara Allah tala asé.
- (69) Ahle kitafor ek zomate saádde, tuáñrare gumrah gorí dibolla, asolot mazé ítara nizore nize gumrah gorí feladde, ar (ítara) no búzer.

- (70) Kitaf wala ókkol tuáñra zani fúni Allah talar kitafor kiyalla kuféri goror?
- (71) Óu kitaf wala ókkol! Tuáñra zanonor foreyou, hók a rbatél or mazé hólot mólot goror, ar kiyalla hókkore luor?
- (72) Ar Ahle kitafor bútotu ek zomate hooded kibouli hoilé, zaan kissu iman wala ókkolor wore nazel gorá giyé, iínor wore din oile iman anou, ar añzinnar wótot kafér boni zogoi, take ítara yó wapes aizagoi.
- (74) ar tuañrár dinor uore soloiya sará, ar honou kiyór uore yekin no rakí ba tuñi hoídou! Becók hédayot uodo Allah talar hédayot (ar yanou hoídodi ki, ou hotár uore you yekin no goriba) ki boli hoile, honikkare ondilla you, dia zaibou, zendhilla tuañraré dia giyé, yatou yan deki, tuañrá tuañrár roboor hañsé hoijja goríba, oune hoodoude ki boli hoile, fozól tou Allah talar haatót mazé asé, ibaye zare saa tare dedé, Allah tala foragót wala ar zanoiya.
- (75) bazu ahale kitaf tou endhilla ase de, ki boli hoile, zodi itara hazanar aminou banai dia za, toile íte tuañré firaí dibou, ar iínor buttóre eenou aside ki boli hoile, zodi itare ek dinárou amanot diaza, toile ite tuañré firaí no dibou kintu yaan oinnou hoota de ki boli hoíle, tuñi itar matár uore zodi tiyai takou, yaan ehootalla boli de kí, itar hoí raikké, ki boli hoile aññrár uore e jahal ókkolor (yuhúdi sara oinno maincór) hókkor hon'e guná naí, e manuic ókkol iin anonor fore you, Allah talar uore misá bandér.
- (77) becók ze maincé Allah talar ahád ar nizer kosómoré túrakimot loiyóre besi féla, itaralla boli hérotot mazé honou hissa nai, Allah tala no itarar ika kiyamotor din saíbou, no itararé fak saf goribou ar itaralla doró moró azaf asé.
- (78)becók itarar butore endhillauggúa gurofo asé de, ebáye kitaffor;ibaccot nizer zubanoré musore, take tuañra iínore kitafor butottu nou, ar e hoota you hoode, kiboli hoilé, iin Allah talar torfottu,kintu iin asólot mazé Allah talar torfottu nou, ítara zani fúni Allah talar loi misá hota hoor.
- (79) honoí maincóre, zare Allah tala kitaf,ar hékmot ar nobuwat de, iyaan layek no deki, tar foreyou iballa boli e hoota honor layek naí kiboli hoile, tuañra Allah talare sari yore aññr bonda boni zogoi, bolke ibaye hoibode kiboli hoile tuañra begg ún Allah talar oízogoi tuañrare kitaf cikaiye de etollaboli, ar tuañrare kitaf foraiye de etollaboli.
- (80) Ar yaan oi no fare de kiboli hoíle ibaye tuañrare firicta ókkolar nobi okkol ore roob banon or hokum goribou, ki ibaye tuañrare musulman ou nor foreyou kuféi goríbar hokumdibou?
- (81) Zehón Allah talaye nobi ókkolottu ahád loiyé, kibouli hoilé, zaan kissu tuañrare kitaf ar hékmot diyúm, tarfore tuañrar hañsé o rosúl oiye, zibaye tuañrar hañsé aside jiníc ókkolore añsa hoóibo, tóile tuañralla bolí íbar wore iman anón, ar íbare modot goronnán zoruri- hoóiyede kibouli hoilé, ki tuañra íbare ekrar goijjo, kintu aññr wore zimma felai door? Beggúne hoóilo, aññra beggúne ekrar goijji, hoóilo, tuañra beggún gobá takou, ar aññi nize yo tuañrar fuañti gobá ókkolor bútoe así.

- (82) Fítin yar fore yó zetara fíri zaibo goí, ítara becók fura furi nafórman.
- (83) Ki ítara Allah talar diín sára oinnan diín diín or talacók mazé asé? Halañke tamám asman wala ar tamám zomin wala Allah talar forman border, kúcir sáñte ók yato, nakúcir sáñte ók, beggún óre íbar íkka fíra zibou.
- (84) Oñne hoóido, kibouli hoilé, añañra Allah talar wore ar zaan kissu añañrar wore nazil gora'giye iínor wore, ar aan kissu ibrahim (alaihissalam) ar ismail (alaihissalam) ar yakub (alaihissalam) ar ítarar fuain suain dor wore nazil gorá giye ar zaan kisu musa (alaihissalam) ar isa (alaihissalam) or wore ar dusóra nobi ókolor wore Allah talar torfottu dia giye, iín beggúnor wore añañra iman ainní, ítarar dormianot mazé honó forók no gorí, ar añañra Allah talar formán border.
- (85) ze mainúicca Islam sára ar honou diin talac goré, itar diin kobul gora no zaibou, ar aherotot mazé ite nuksan foiyar botóttu oibou.
- (86) Allah tala o maincóre kene hedayot dibou, ze neki iman anonor fore, rosúl hókde yaan or gobá don or fore, ar nizer haañse rucón dolil ókkol ayonor fore, kafer oi zai boi, Allah tala endhilla be insáf maincore soyí rastat mazé no ané.
- (87) itaralla boli cañza yaan, kiboli hoile, itarar uore Allah tala ar firícta ókkol ar tamam manuic ókkolor laanot ók.
- (88) zeçé ítara hamicá fori takibou, itarar outtu no azafore háлка gora zaibou, ar no itara abar muhlot dia zaibou.
- (89) kintu ze manúic ókkol yaar fore you tooba ar eslah gori loibou, toile Allah tala becók maf gorí doiya ar mehérban.
- (90) becók ze manúic ókkol nize iman anonor fore you kuféri goribou, tar fore kufirit mazé barí zaibo goí, itarar toobáre hárgis kobul gora no zaibou, e manúic beggún gumrah.
- (91) ze manuic ókkole kuféri goré, ar moot foijjontou kafér take, itarar butottu honikka zodi zomin or ediin cúna de, zodi fidia oitakileyou, billkúl kobul gorá no zaibou, itaralla bolí becí tokolif dibode endhilla azaf asé, ar ze tarar honou modot goroiya naí.

Part- IV
Lantanalull birrah

092. Zetukkun foijjontou tuañrá nazor foson or jinic ottu Allah talar rastar mazé hóros no goriba, honó ottot mazé tuaná balayi no faiba, ar ze kissu tuaná hóros goriba, yan ore Allah tala bála gori zane.
093. Turat nazil oibar age (hozort) yakub (alai hissolam) e ze jinic ore nazor uore harám gorí felail, iin sára tamam hána boni israil or uore halal aiccil, one hoi dode kiboli hoile, zodi tuañra añsa oi tako, toile turat anou, ar fori funow.
094. Yar fore ze maincé Allah talar sañte misa bande, ite zalem.
095. Hoido! Allah tala áñsa, tuañra beggune Ibarahimhanifor or din or ettebá gorou, zeba mucrek no aiccíl.
096. Allah talar foila gór, ziyán maincor la bana giyé, yan mokkat maze asé, ziyán tamam duniälla boli borkot ar hedayot wala.
097. Ziyán ot maze (Allah talar) kúla kuli nicani ókkol asé, mokame Ibarahim asé iyan ot maze ziba aibou iba amón wala oi zaiboi, Allah tala O maincór uore, zetará ibar rasta faibolla boli saa, itará uore ibar gorór hój foros gori diyé, ar zeneki kuferi goré, toile Allah tala itattu (bolke tamam) duniyattu be forba.
098. Tuñi hoido! Oh ahle kitaf! tuañra Allah talar sañte kuferí kiyalla gorór? zañ kissú tuañrá gorór Allah tala iin or uore gobá asé.
099. Ahle kitaf ókkol ore hoo! tuañra Allah talar rastattu maincoré kiyalla bolí rúkodde? ar yanot mazé aif felái bolla sodde? halañke tuañra nize yan or gobá, Allah tala tuañrár amol ókkol ottun be hóbor nou.
100. Oh iman wala ókkol! zodi tuañra ahle kitaf or honó jomat or hoota manou, toile ibayé tuañrare iman banai dibou.
101. Tuañra ken gorí kuferi goriba, halañke tuañrar ore Allah talar kitaf foráza, ar tuañrar maze rosul (sollsollahu alaihe wasollam) asé ze maincé Allah talar diin ore doró gori dore, toile honó cók sara l'bare uzu rasta dehaí dia giyé.
102. Oh iman wala ókkol! Allah tala re endhilla gori dhorou de, zendhilla ibare dhoron saa, ar moron foijjontou musulman boni takiyou.
103. Allah talar rosi re beggune mili yore doró gori dóro ar fírka bondi no goijjuo, ar Allah talar o niamot ore yad gorou, (kiboli hoile) ze woktót mazé tuañra ekzon ar ek zon or duccon aiccíla, toi ibaye tuañrar dilot mazé muhabbot dhali diye, toile ta ñra ibar meherbaniy ek zon ar ekzon or bai oi giyo góí, ar tuañra oin or gañrar mukot

fooñsi gila góí, kintu ibaye tuañrare basai loiyé, Allah tala endhilla gori tuañralla boli nizer nicáni ókkol ore boyan gorér, tuañra hedayot fai bolla boli.

104. Tuañrar butottu en uggúa jomaat oon sade, zibaye bála jiníc or ikka ané, ar bála ham or hokum gore ar bura ham ottun ruké ar é manuic iin kamiyabi ar nrjat faibo de.
105. tuañra o manuiccun or endhilla oi no zaiyogóí, ze tará nizer hañsé foor dolil ókkol ayon or foreyou fírka bondi goijjé, ar ettelaf goijjé, e manuic iinolla boli boro azaf asé.
106. Ze din bazu siara dóla oizaibbgoi, ar bazu hala hala siara wala okkolore huazaiboude ki boli hoile, ki tuañra iman ananor foreyou kuferi goijjila? ehon tarñra kuferir azafor miça hoo!
107. Ar dóla siara wala ókkol Allah talar rahamotot mazé góli zaibo góí, ar eçe hámica takibou.
108. Oh nobi! aññi o tamam hokkani aayat ókkolor telawot tuañr uore gorír, ar Allah talar erada honou din maincor uore zulúm goron or nou.
109. Zañ kissu asman ar zomin ot mazé ase, beggin Allah talar, ar Allah talar torf tamam ham ókkol fírai zaibou.
110. Tuañra bála ummot, ziin ore maincór la boli bana giye, tuañra bála ham or hokum gorou ar bura hamottu rukóu, ar Allah talar uore iman rakou, zodi ahle kitafe iman anitou, toile taralla beci bála oitou, itarar bútoire iman walayou asé, kintu beec bák fásek.
111. Itara tuañrare duk diboude iyan bade ar hono gunári gori no faribou, zodi larair mowka aiye, toile fit fírai daibogoi, fitin taráre modotgora no zaibou.
112. Itarar uoer har wottot mazé zillot or fiça foijjé, kintu o oktot maze no fore ze wottot tará Allah talar ar maincor fanát maze táke, itara Allah talar gozof or hókdar oigiyoi, ar itarar uore fókiri (muhtazi) dlaali dia giye, yan e hotalla boli de, tará Allah talar ayat or sañte kuferi goittou, ar itara honou wojá sára nobi ókkolore kotól goittou, iin itarar naformani ar ziadotir bodola.
113. lin beggun ekku dhoilla nou, bolke ítarar butore uggua jomaat (hókkor uoer) kayem ase, zibaye raittayou Allah talar kalam ore telawot goré, ar sóidayou goré.
114. Stara Allah talar uore ar kiamot or uore imanou raké, bála ham or hokum goré ar bura ham ottun ruké, ar bala ham ot maze zoldi gore, itare beci bála manuic ókkol or butore asé.

115. Itara zañ kissu bála ham goribou iin ore honodin nakodori gora no zaibou, Allah tala forhesgar maincóre bici bici zane.
116. Kafer ókkololla boli ítarar mal ar fuin suin hono ham ot no aibou, itara to jahannami, zetara éçe hamica hamica fori takibou.
117. Kafér ókkol e duniat mazé zañ kissu hóros goribou, iin or mesal boyar soler, zeçe oin ase, ar e boyar zalem ókkol or ketit maze foijje, ar e ketire zolai yore sái gori diye, Allah tala itarar uore zulum no gore, bolké itara nizer zan or uore zulam goittou de.
118. Oh iman wala ókkol! tuañra nizer dil or dustou iman wala sara ar kiyou re no banaiyou, tuañra no dehou, kintu dusora maincé tuañrare borbad goribaiccot mazé hono homi no goré, itara to tuañrare dukkot felai to saade, itarar duconi to itarar muk ottun zaher oí giyói, ar ziin itarar sinat mazé luaiya asé, iin to arou becí, aññi tuañralla boli nizer aayat (nicáni) boyan gori diyí.
119. Zodi tuañra ahol wala oí takou toile tuañra báfi sinti sou, itarare tuañra soe, kintu itara tuañrare no saa, tuañra fura kitaf ore manou (kintu itara no mane, tar fore you hondhilla mohabbot?) itara tuañrar same iman or ekrar goré, kintu zehón ékela oí zagoi toile nizer guccáye nizer ouñl saba, tuañra itarare hoidou, tuañra nizer guccat mazé nize mori zogói, Allah tala dil or déd ore biai zane.
120. Tuañra zodi ekan balá ziníc fos, toile ítara ferrcan oó, zodi bura ziníc foo, toile tañra kuci oó, tuañra zodi sobór gorou ar Allah talare dhorou, toile ítara tuañrare honou nuksan foñsai no fari bou, Allah tala ye itarar amol okkolore ehatá gori raikké.
121. Oh nobi! tuñi o waktore yad goró, ze waktot subá sore tuñi nizer gorottun nioliyore musulman okkolore larair moidan ot mazé mursa okkolot mazé cúndor gorí buaccuru goijjila, Allah tala funoiya ar janoiya,
122. Ze waktot mazé tuañrar dui zomaate hom himotir erada gori felail, Allah tala itarar girós ar modot goroiya ar ibar fák zator uore mumen okkolottu boroca goron sá.
123. Bodoror lariat mazé Allah talaye tík o waktot mazé tuañrar modot goijjil, ze waktot mazé tuañra becí forar halotot accila, e hotalla tuañra Allah tala re bici dhoro, toile tuañrattu cukuria goribartowfik oibou.
124. (Ar e cukuria modot ar nusurutor sobob oibou) ze waktot mazé tuñi mumen ókkol ore bóroca dila, e waktot mazé Allah tala tuañrare tin hazar firicta difeçai yore modot goijjil de iyan kafi nou?
125. Kiyalla no oitou, bolke tuañra zodi sobor ar forhes goro, ar e manuiccun é halot ot mazé tuañrar hañse aye, toile tuañrar robe tuañrar modot fañs hazar firicta diyore goribou, ze tara soyi nicána goroiya oibou.
126. Ar iyan tou úgo tuañrar dil or kúci ar kolof or cánti ar etminan or laboli noile modottou údo Allah talar intu o de, zeba gale bar heknot wala.

127. Allah talar e modot or mossud iyan accilde, kiboli hoile, Allah tala kafér ókkol ar ek jomaat ore haçi felai bou, ar itarare bezzot goribou, ar (beggun) na ummed oiyyore wafes soli zaiboi.
128. Oh nobi! tuañra ektiar ot mazé kissu nai, Allah tala zodisaa itarar towba re kobul gori bou, yatou itañrare azaf dibou, killa boli itara (kafer ókkol) zalem.
129. Asman ar zomin ot ze kissu ase, beggin Allah talar, ibaye zare saa tare de, ar zare saa azaf de, Allah tala boccíc goroi ya ar mehérban.
130. Oh iman wala ókkol! Barái sarái yore cút no haiyou, ar Allah tala re dhorou, toile tuañra nezat faiba.
131. Ar o oin ore dhorou, ziin kafér ókkololla toiyyar gora giye.
132. Ar Allah ar ibar rosúl or fórman bordari gorou, toile tuañrar ore rahám gora zaibou.
133. Ar Allah talar boccíc or ikka ar o zonnot or ikka duuñrou, zar fatári zomin ar asman or borabor, ziyan forhes goróiyalla toiyyar gora giye.
134. Za tará aasani ar kotín haalót mazé you Allah talar rastat mazé horós gore, ar guccá re háifeloiya ar maincore maf gori doiyya, Allah tala é nekkam goroiyyar sañte muhábbot gore.
135. Ze waktot mazé itarattun hono nacáista ham oi zagoi ar yaatou itara hono guná gori fela, toile tora turi itara Allah talar zikír gore ar Allah talattun maf saa, hakikotot mazé Allah tala sara ar hone kiya guná maf gori faribou? ar itara zani funi yore hono bura ham ot mazé no fore.
136. Starar bodola itara rob or torfottun mogferot ar jonnot ókkol, ziin or nise nahár ókkol baar, zeçe itara hamica takibou, endhilla bála ham goroiyyalla hotou bála suaf ase.
137. Tuañrar ageyou endhilla wakia ókkol ói giyyoi, toile tuañra zomin ot mazé soli firi yore soo, (asmani taalim ókkol ore) misá banoiyya ókkol or ki anزام oiyye.
138. Aam mánicolla boli tou e (kuran gua) boyan, ar forhesgar ókkololla boli hedayot ar nosiot.
139. Tuañra gaaliyo no goijjou ar ferecan o no oiyyou, tuañra zodi iman wala o toile tuañra zitiba.
140. Tuañra zodi zohóm oiyyode oile, toile tuañrar muhatef (duccon) ókkol o tou endhilla zohóm oiyye, añi e din ókkol ore maincór dormian ot mazé bodola bodoli gori, (uhod or hoñçani) ehotalla boli oil de, Allah tala ye iman wala ókkol ore dehai dibolla ar tuañrar butottu hodún ore cohid or dorolja dibolla boli, Allah tala zalem ókkol ore muhabbot no gore.

141. (Ar iyyan olla boliiyou) kiboli hoile, Allah tala iman wala ókkol ore bilkúl alok gori bou ar kafer ókkol ore milai felai bou.
142. Ki tuañra e hota buzí booi roiiyou, ki boli hoile, tuañra zonnottot mazé dahél oi zaiba goi, halanke Allah tala ye ehón foijjontou zahér gori noude kiboli hoile, tuañrar butore honnua zéhad goroi ya ar sobór goroiyya?
143. Larair age to tuañra cahadot or azzu goroiyya accila, ehón to tuañra iyan ore (zihad ore) nizer soké dekíla.
144. (Hozorot) Muhammod (sollallahu alaihe wasollam) údo rosúl, ibar ageyou bout rosúl ókkol accíl, zodi iba entekal oizagoi, yato cohid oizagoi, toile tuañra islam ottu fit firái daibagoi? ar ze honou kiye zodi fit firái dáí zagoi, toile Allah talar honou ocúida no oibou, ekbere kissu cóm or fore Allah tala cukur goraiyya re bála bodola dibou.
145. Allah talar hokum sara hono zandar mori no fare, mohoror goijja wokto leka ase, dunia soiiyare añi kissu dunia di, ar aaherót soiiyya ore añi yan o di, ar ehsan manoiyya ókkol ore becí tora turi añi bála bodola diyyum.
146. Becá bicí nobi ókkol or fuijja oiyyo re becá bicí Allah talar bonda ókkole jéhad goijje, itarattu you Allah talar rastat mazé tokolif foiñsse, kintu itara no himmot haráil ar no ítara gailla oil ar no sif ot aiccil, ar Allah tala sobór goroiyyar goroiyya ókkol ore ye saade.
147. Itara e hota ye hoil, oh porwar degaar! tuñi añrar guná ókkol ore maf gori dou, ar añrattun añrar ham ókkol ot mazé ze oiyya no oiyya ziadoti oiyya, inn ore you maf gori dou, ar añrare saabet kodomi dou, ar añrare kafér or kowm or uore zitai dou.
148. Allah tala ye itarare duniar suaf o diyye, ar aaherot or suaf o bála gori diyye, ar Allah tala bála ham goróiyya ókkol ore muhábbot gore.
149. Oh iman wala ókkol! Zodi tuañra kafér ókkol or hota manou, toile itara tuañrare tuañrar teng or bolo or uore firai dibou, (yani tuañrare murted banai dibou) toile tuañra nakam oi zaiba goi.
150. Bolke úbo Allah tala tuañrar mowla, ar údo iba tuañrar modot gaar.
151. Añi toraturi kafér ókkol or dil ot mazé dhor dháli diyyum, kiyalla boli hoile, ítara o jiníc ókkol ore Allah talar sañte córik gore, ziin or honou dolil Allah talar ye no difeça, ítara tíkana jahannam, ar é zalem ókkol or (jahannam) bura zaga.
152. Allah tala ye tuañrare nizer waadar aña gori dehaiyye, tuañra ibar hokume ítara (kafér ókkol ore) haithila de, (e halot oto din foijjontou aiccil) zeto din foijjonto tuañra hímmot hárai no félaila, ar nizer ham ot mazé hoijja no goijjila, ar nafórmani no goijjila, iyar fore ibaye tuañra saiyye de iyan tuañrare dehái diyye, tuañrar

butottun bazu kiyye dunia sail, ar bazu kiyyor erada aaherot aiccil, toile tar fore ibayye iin ottun firái diyye,tuañrare emtehán gori bolla boli, becók ibayye tuañrar búl ore maf gori diyye ar iman wala ókkol ore Allah tala raham goroiyya.

153. Ze wokot maze tuañra uçi zoor goi, ar hono kiyor ikka fíriyo no soor, ar Allah talar rosule tuañrare fisottun aawaz deer, tar fore tuañrattun ferecanir uure ferecani foiñce yan e hootalla boli feoñsa giilde, take tuañra haraiyyou de jiníc or uore ar hono din ferecan no oó, ar no foode toklif or uore hótaca oó, Allah tala tuañrar tamam amol ókkol ottun hóbor rake.
154. Iyar fore ibaye e ferecanir fore amon nazel goijjé, ar tuañrar butottun ek gua jomaat ottun amón or gúm aar cúru óilou, kintu kissu manuic endhilla you accílde, ze tarattu nizor zan or fikír oi giil góí, ítara nizor Allah paak or uore nahók bod gumani goittou, ar hoilode ki añ rarttun hono jinic or ektiar asé? One hoidou, ham beggin or ektiar Allah talattun ase dé, itara (munafék ókkol) tuañra nizor dil or luaiyya hota no hou,ítara hoode ki, zodi añrar hañse honou ektiar takitou, toile eçé kotól no zaitou, tuñi hooidou, zodi tuañra niz or górot mazé takita boliyou, zar kismot ot mazé kótol oon or leká aiccil, ítr kótol or zagar íkka duñre tou, Allah talattun tuañrar dil ore emtahan loon, ar zañ kissu tuañrar dil ot maze asé iin ore fak goonnán aiccíl, ar Allah tala sinar bét ore zané.
155. Tuañrar butore ze maincé fit de hail, o din ze din neki duni jomaat or dormian ot larái cúru oil, e manuic égin nizor bazu ham or duara cótan or sossoranit aí geil góí, kintu tuañra ékin ossañte zanou, kiboli hoile, Allah talaye ítarare maf gori diyyé, Allah tala maf goroiyya ar boddac goroiyya.
156. Oh iman wala ókkol! tuañra o máincoddoilla óí no zaiyyo góí, ze tara kuféri goijjé, ar nizor báí ókkol or mutaallék ze tara sofor ot ar jehad ot mazé aiccil, hoiyyede zodi ítara añrar hañse takitou, toile ítara no moritou ar no kotol oitou, iyan or wajah iiyyan aiccilde ki boli hoile, ítarar kial ore Allah tala ítarar dil or ferecanir sobób banai dibou, Allah tala zola ar mare ar Allah tala tuañrar amól ore dehér.
157. Kosóm, zodi tuañrare Allah talar rastat mazé cóhid gora za, yatou nize nize mori zogóí, toile becók Allah talar rahamot ar beccíc uin ottuare beetor de ziin ítara jama gorér.
158. Becók, tuañra zodi mori zoogoi yatou tuañra re mari fela zok, tuañra re hamaha Allah talar hañse zama gora zaibou.
159. Allah talar rahamot or sobobe, one ítarar sañte bicí norom dil, zodi oone horáf zuban wala yatou doró dil wala iota, toile ítara begun oonottun daitou góí, e hotalla, tuñi ítarare maf gorí diba, ar ítaralla estekfar gorí ba, zehón oonottu fakka erada óizaibogóí, toile Allah talar uore góroca goríba, becók Allah tala tuakkul groiyyar sañte muhabbót gore.

160. Zogí Allah tala tuañrar modot gore, toile tuañrar uore honíkka ziti no faribou, zodi ibaye tuañrare saride, tarfore tuañrar modót goroiyya honnua ase? Iman wala ókkolottun Allah talar uore bóroca goroon sa.
161. Nobittu hiyantot hono din oí no fare, hár hiyanot goroiyya hiyanot loiyore kiyamot or din hazer óibou, fitín hár maincore nizer amól ókkol or fura furi bodola dia zaibou, ar ítarar uore zulúm gora no zaibou.
162. Ki o manúic zetara Allah talar kúci ar rozamondi re tuar, ítara o maincór doilla óit faribou, zetara Allah talar narazi re tuar? Ar ze tarar zaga jahannam, ziyan bici bura zaga.
163. Allah talar hañse ítarar alok dórja ase, ar ítarar tamam amól ókkol ore Allah tala bíci bála gori zane.
164. Becók musulman ókkolor uore Allah talar boro ehesan ase, ítarar bútotun ítaralla ekgua rosúl bejje, zibaye ítarare Allah talar aayát ókkol fori fúna, ar ítarare fak gore, ar ítarare kitaf ar hekmót cíka, beçok ítara iyar age kula kuli gumrahít mazé aiccil.
165. (Kihota) ze woktot mazé tuañrattun en ekkon tokolif foincce, halañke tuañra endhilla dui gunna fouñsai feláiyyou, tar fore tuañra huar cúru goilla kiboli hoile, e tokolif gín hontún ailou? tuñi hoodou iin tuañrar nizer torfottun aiccede, becók Allah tala hár jiníc or uore kudurut rake.
166. Ar tuañrar uore zaañ kissu (tokolif) o din foinccé, ze din tuañrar dui jomaat ot mazé larái oil, iin beggin Allah talar hokume tala iman wala ókkolore zahiri bahiri zani loibollá.
167. Ar munafék ókkore zani bollá, ze tarare hua gil de kiboli hoile, ayyou tuañra Allah talar rastat mazé jéhad gorou! Yaatou kafér ókkolore hoñcái dou, tar fore tará huaccúru goijjil, zodi aañra larái zanítám, toile aañra hamahá saañt ditám, ítara e din loti iman ot tún bare kuferi loi bici hañse oigiyyoí, ítara muke o hota ókkol hoitou, ziin ítarar dil ot mazé náí, Allah tala bici zane, ziin ítara sufai rake.
168. Ítara O mainuic ókkol, ze tara nize you booi take, ar niz or baí bondúr babote hoode ki boli hoile, zodi tará aañrar hotá Manitou, toile ítara kotól no óitou, hoodou! Ki boli hoile, zodi tuañra aña oí takou, toile niz or zan or uottun moot ore hátái dou.
169. Ze manuiccún Allah talar rastat mazé cóhid gorá giyyé, ítarare bilkul murda no buijjou, bolke ítara zinda, niz or roob or hañs ottúm ruuzi dia zar.
170. Allah talar niamot ziin ítara re dia giyye, iinloí ítara bici kúci, ar iin loí ítara kúci manár, ar O manúic ze tara aizou ítaralloí nou milee, ítara bici fise rooi giyyoí, ítarattu nou honou dhór as ear nou honou ferecani asé.
171. Ítara Allah talar niamót ar boccíc or uore bici kúci, ar Allah tala iman wala ókkol or ajoro re borbada nou gore de iyyán or uore you kúci.

172. Ze maincé Allah ar rosúl or hokum ore kobúl goijj'e, ítarar uore fura furi zohóm lagoon or foreyou, itarar butore zetara bála ham ókkol ar porhesgari goijjé, ítaralla boli bicí ajór asé.
173. O manuíc ókkol e tara maincé hoíyyé, ki boli hoile, kafér ókkole tuañrallaolí mukabela gori bolla boli becá bicí lockór zoma goijjé, tuañra dhorou!, (tar fore) e hotayé goijjil, ki boli hoile, allah tala aañralla boli kaafi, ar íba bicí bála ham banoíyyá.
174. (tar fore notija iyan oil de kiboli hoile) Allah talar niamót ar boccicé ítara wafes aiccé, ítarar uore honou burayí nou foñsé, ítara Allah talar rozamondi re tuaiyyé, Allah tala borou fosól wala.
175. E hobór doíyya wa cóntan aiccil de, zebaye niz or dustou okkolore dhóra, tuañra e kafér ókol ore no dhoráíyyou, ar aañr dhór raikkou, zodi tuañra mumén oítakou.
176. Bará sari kuferí goroiyya ókkole tuañra re honou ferecani fooñssai no fari bou, becók ítara Allah talar honou nuksan fooñsai fari bou, Allah talar eradadeki, ítaralla boli aaherot or honou híssa no raki bou, ar ítaralla boro azak asé.
178. Kafér ókkol añi diyyi de forsut or nizolla boli honou bála no buzé, itara gunát mazé arou bari zai bolla boli e forsuttan dia giye de, itaralla boli be izzot gori bode endhilla azaf asé.
179. Ze halotot mazé tuañra asou, e halotot mazé Allah tala iman wala ókkolore sari no dibou, O wóktot foijjontou, zetou din foijjon tou fak ar nafak ore forók gori dia nou za, ar Allah tala gaig uottum, hobór fooñsai bou, bolke Allah tala niz or rosúl ókkol or butottunzare saa basí loo, kiyalla boli hoile, tuañra Allah ar ibar rosúl ókol or uore iman rakou fán, godi tuañralla boli boro azór asé
180. Ze tarare Allah tala niz or boccicé ottum kissú di raikké, itara éçe bútoze nizer bohíli re bála kial no gorí ba, bolke yaan ítaralla bolí, becá becí bura, kiyamot or din ítarar goddonat mazé ítarar bohíliir ghóna dhola zaibou asma ókkolor ar zomin or miras úde Allah talar, a rze kisu tuáñra gorór, Allah tala íínor bicí hóbor rake.
181. Becók Allah tala omaíncór hotá re fuinné, ze tara hoóíye de kibouli hoilé, Allah tala foir ar Añañra tuangor, ítarar e hotá re aññi lekí loíyyúm, ar ítara ye nobi ókkol oré honó woja sára kotól góijje d eyaan ore yó (lekí loíyyúm) ar ítara re aññi hoóiyum de, tuáñra zoledde azáb ore búkou.
182. Ín tuáñra nize góijjode amól ókkolor bodola ar Allah tala nizer bonda ókkol or wore zulúm no goré.
183. Ítara o manuíc ókkolo, ze tara hoóíye de kibouli hoilé, Allah talaye añárare íbar rosúl ókkolore no mani bollá hokum diye, otou din zetou din foijjonto ítara añañr hañsé endhilla kurbaní ókkol no anibou, zín ore ooine hái fela, oñne ítarare hoóido!

Zodi tuáñra aña ói tako tóile añañr age ze rosúl ókkol oinno mujeza sára yó tuáñra hoódde iín loiyoy aiccíl, tar fore yó tuáñra kiyalla ítarar mari felaila?

184. Tar fore e manúic ókkol íine misá bouli hoóile tóile tuáñr age yó bout o rosúl ókol ore misá boli hoóil ze tara rucóm dolil ókkol , sohifá ókkol ar for kitaf ókkol loiyoyore aiccíl.
185. Fottí zone moot or moza búki bou, ar kiyamot or din tuáñra re nizer bodola fura furi dia zaibou, tóile ze maincóre ooin ottu neélaiyore jonnot ot dahil gorí dia zaibou, becók ítara kamiyaibói zaibogói, ar duniyar zindigi out úde dúkar jiníc.
186. Becók tuáñrare tuáñrar mal ar jaan loiyoyore emtahan gora'zaibou, ar iyan ó ekini hotá de kibouli hoilé tuáñrattu o maincór zetarare tuáñra rage kitaf dia giíl ar múcrek ókkolor becá bicí dúk dede hotá ókkol fúna forí bou, zodi tuáñra sobór goró, ar porhesgari goró tóile iyan bici dam dia zade ham.
187. Ar Allah talaye ze woktót mazé Ahle kitaf out (ahád) wada loiyoye, kibouli hoilé, tuáñra hár maincóre boyan gouri ba, ar iyan yoyore no luaiba, tóile tar fore yó ítara e wada re nizer fiçor fisé dháli diye ar iyan ore bicí hóm kimotot mazé besi feláiyoye, ítara e códori bicí bura.
188. Ar o manúic, zetara nizer ham ókkololloy bicí kucí, ar saá de kibouli hoilé ítara zíin goijjé iínor wore ítarar tariff gorá zouk, oñne ítarare azáb ootu halás óyoye bouli no bújjo, ítaralla bouli bicí bora azáb asé.
189. Asman ókkolor ar zomin or baañccái úde Allah talar, ar Allah tala hár jinícory wore kdurut rake.
190. Asman ókkolor ar zomin or foidayéc, ar rait ar din or lora sorat mazé becók ahól wala okololla bouli nicáni ókkol asé.
191. Zetara Allah talar zikirí tiyyat, boiçat ar korwothot (neçat) mazé goré, a rasman ar zomin or foidayéc or wore fakir goré, ar hoóde o añañrae faloiya! Tuñi iín ore faida sára no banou, toi fak zat, añañrare ooin or azáb ottu basou.
192. Óuh añañrare faloiya! Tuñi zare jahannam ot dhillou, becókítare tuñi beizzot góijjo, ar zalém ókolor honó modot goróiya naí.
193. Óuh añañrar Rob! Añara funni, dhahoiyya ókole boro abas diyoyore iman or íkka dhaher, ítara hoódde, o manúic ókkol! Tuáñra nizer Rob or wore iman anou, tóile añañra iman ainní, óu Allah! Ehón tuñi añañrar guna maf gorí dó, ar añañrar burai ókkolore añañrattun dyré gorí dó, ar añañrar moot ore bál hm or sáñte goró.
194. Óuh añañrare faloiya mabud! Añañrare uin do zíin or wada tuñi añañrare nizer rosúl ókkolor zubane góijjila, ar añañrare kiyamot or din ot beizzot no góijjo, becók tuñi wada kelafi no goró.

195. Tar fore ítarar obe ítarar dua re kobul góijje, tuáñrar bútoe honó ham goroiyar ham ore, íba morut fua ok yató maiyafua ok, aññi honó din behar no góijjum, tuáñra afosót mazé ek jiníc oo, kiyalla bouli hoilé, o maincé zetara hijrot góijje, a rzetarare nizer gorottún neélai dia giyé. Ar zetarare añáñr rastat mazé hochtó dia giyé, a rzetara jehad góijje, ar cohíd gorá giyé, aññi hamaka ítarar burai ókkolore dur gorí diyúm, ar hamaka ítarare jonnot ókkolot maze loizaiyum, zínor nise'nahár ókkol baár, iíniri Allah talar torfottun súaf ókkol, ar úde Allah talar hañsé bicí bála súaf ókkol asé de.
196. Tuáñre kafér ókkolor corót mazé sola fíra ye dúkat no dhalon saá.
197. Ín tou beca bicí hóm faida, yar fore ítarar thíkana tou jáhannam, ar iyan bicí bura zaga.
198. Kintu ze maincé nizer Rob ore dhora, ítaralla bouli jonnot ókkol asé, zínor nisé nahár ókkol baár, ítara eçe hamicá taki bou, iyan Allah talar torfottu meheman nowazi, ar bála ham goroiyalla bouli Allah talar zaan kissu asé, iín beca'bicí behetór.
199. Becók Ahle kitaf or bútoe bazu manúic endhilla yó asé de, zetara Allah talar wore iman ané, a rtuáñr hañsé zín difeça giyé ar ítarar hñse zaan nazel óiye iín or wore yó, Allah tala re dhora ar Allah talar ayot ókkolore hóm hóm dam ot mazé no bese, ítarar bodola ítarar Rob or hañsé asé, becók Allah tala joldi hisáf loiya asé.
200. Óu iman wala ókkol! Tuáñra sabet kodom takou, ar ek zone ar ek zonore támai raikkou, ar jehad olla bouli toiyar táikkou, ar Allah talare dhoraiyyo, tuáñra moksód ot fooñse foríbolla bouli.
001. Óu manuic ókkol! Tũara niz or falaoiya re dhrou zibaye tuañra re ek jan ottun foida goijjé, ar ibattun íbar bibi re foida goriyo re itara duni zon ottu beca bicí morut fuoin ar maiya fuion folio diye, O Allah re dhrou, zar nam or uore tuañra ek zone are k zone ar zon ottún magon, ar egena woti báñi felon ottun basiou, becók Allah tala tuañra re hefazot goroiya.
002. Ar yetim ókkol ore ítarar mal difelaiyou ar fak ar hálal jinis or boodle, nafak ar háram jinis no loiyou, ar niz or mal or sañte ítarar (yetim ókkol) mal milaiyo re no haiyou, becók iyan ru guná
003. Zodi tuañrattun ehotar dhor take, ki boli hoile yatim zér fuar sañte neká goriyo re tuañra insáf rakí no fari ba, toile oinnou maiya fuoin saaiyore ziba tuañrattun borabor insáf raki no fari bar dhor take, toile ek gua naiya fua kaafí, yatou tuañr hát or bútoror bañdi, iyan tuañralla boli bicí bála, kiyálla boli hoile, tuañre (endhilla goron or duara) ek dhikka júkoun ottu basi zaibo góí.
004. Ar razi kúcir sañte maiya fuaindor mohórone bútotu kissú sári de, tóile iínore cówk or sañte kúci oiyou re ho oar fiou.
005. Be akol maincóre tuañra nizer mal no dibou ze mal ore Allah talaye tuáñrar zindegí haçai bar wusíla banai diyé, kintu ítarare yó e mal or bútotu habo ar fiyó, fiñdo ar gaat diyó at ítarar sañte bála ar norom hotá hoo.

006. Yetim ókkol ore ítara balek oo foijjontou emtehán gorat takou, fítin zehon ítara bútoe húñciyari ar bála todbir zodi foo, toile ítara mal ítara re cébi doo, ar ítaraboro oi zargoi de iyan or dhore,ítara mal ore tora turi fúzul hossá goriyou re borbad gori no diyou, mal wala ókkol ottun (ítara mal ottum) bassoon saa, kintn zodi miskin oitake,toile dostur motabek zoruri abastat mazé (kissu) hái bou, ar ze woktot tuañra ítara mal ítara re difélai ba, toile dibar cóm ot mazé hísaf loiya Allah tala kaafi.
007. Mañ baf ar egena gucthir (morar comot) félai giye de mal ot mazé morut fuin dor hissa you as ear maiya fuanidor hissa you asé (ze mal mañ baf ar egena gucthi okkol félai zaibou goí) mal iin ham ók yatou bicí ók, (ii not mazé) híssa mokoror goijja asé.
008. Zehón bicí bák goribar com ot hañs or egena ar yeti mar miskin aai zaibo goí, toile iin or bútottun túra gori ítara re you doo, ar normir sañte ítara llói hota hoo.
009. Ar ítara ttun dhoroon saa, zodi ítara(morizoia) niz or fise (conçou conçou) fuain suain ókkol félai zagóí. Ziin hóttom oi zoon or andacá asé, toile (ítara mori zoiyar erada ki aiccíl e mutabek) Allah talare dhoriyou re ítara sañte mafi zúfi hota hoon saa.
010. Ze maincé nahók zulúm gori you re yettim or mal haí fela ítara niz or feth ot mazéooiin bóredde hañse oiye itara jahannam ot zaibou de.
011. Allah tala tuañra re niz or oolad or mutaallek hokum goredde, ki boli hoile, ek gua morut fuar hissa dui maiya fuaindor borabor, zodi udou maiya fuain ói take, ar duat tun bare bicí oitake, toile ítara félai giye de mal or tin híssa ttun dui híssa fai bou, ar zodi udou ek zone sou híssar ek ek hissa fai bou, zodi waares oi take, toile tin híssa gori ek híssa fai bou, ar zodi moroiyar houggua báí take, toile mañr sólu híssar ek híssa, ar e hissa gin moroiyr oo wasiyot or tokmil or fore, ziin moroyaye morar com ot gori giyóí, ar yaatou ibar koros aada goroun or baad or gín, tuáñrar baf ok yató tuáñrar fuain ókkol, tuáñra no zanó de kibouli hoilé, honnua tuáñrare bicí laf foónson ot mazé koríb, e híssa gín Allah talar torfottu mokoror goijja asé, becók Allah tala fura furí elóm ar fura furí hékmot wala.
012. Tuáñra rbibí ókkole zaan kissu morí bar cóm ot felai zagoi, zodi ítara honó oolad no take, tóile aada híssa tuáñrar, zodi ítara oolad take, tóile ítara mal óttu sair bák gorí ek bák tuáñrar, kintu wosiyot or fore, ziín ítara mor or cóm ot gorí giíl goí, yató ítara koros aada gorón orfore, ar ze mal tuáñra moríbar cóm ot felai zaiba, zodi tuáñra rhonó oolad no take, tóile tuáñrar bibí ókkolor sair híssa gorí ek híssa, ar zodi oolad take, tóile añctho híssa gorí ek híssa ítara kintu o wosiyot or fore, ziín tuáñra moror cóm ot gorí zaibogóí, ar oo koros fore, ziín tuáñra aada gorí no zó, ar zar miras lua zar, e maiya fua wár yató morut fua wár baf yató fua no takí le, ar sañte sañte íbar ek gua báí yató bóin takile, tóile duni zone e so híssar ek híssa gorí faibóu, ar yattu zodi (bicí baí ar bóin také) tin híssar ek híssat mazé beggún córik óibou, kintu oo wosiyotor fore, ziín moroiyaye gorí giyé, ar moroiyar koros aada

gorón or fore, ar kintu oinnó kiyor núksan no oón saá, iín Allah talar torfottu mokoror gorá giyé de jiníc, ar Allah tala bicí zanoiya ar bicí búzoiya.

013. E hód ókkol iín Allah talar mokoror góijja, ze Allah talar ar íbar rosúl or formán boddari goríbo, ítare Allah tala jonnot ókkol ot mazé lói zaibou, zár nise nahár ókkol baa'r, zeçe ítara hámica takibou ar iyan bicí boro kamiyabi.
014. Ar ze maincé Allah tala rosúl (sollolla hu alaihiwasalam) nafórmani goríbou, ar íba mokoror góijje de hódottun bari zaibou, ítare íbaye jahannam ot mazé dhalíbou, zeçe íte hámica takibou, endhilla maincóllo bouli bicí córminda goríbou de endhilla azáb asé.
015. Tuáñrar maiya fuain dor bútoire beháyayir ham goré, ítaralla bouli, tuáñrar bútottu sair gua goba anou, zodi ítara goba de, tóile e maiya fuain iínore górot mazé koid gorí rakou, otou din fóijjontou zeto din fóijjontou, moote ítarar umorore fura gorí no de, yató Allah tala ar honó rasta neélai de.
016. Tuáñrar bútoire ze dua maincé éndhilla ham goré, tóile ítarare bicí tokolif dou. Zodi ítara towba ar esláh gorí fela, tóile tuáñra ítaratu muk ore fírai félou, becók Allah tala towba re kobul goroiya ar raham goroiya.
017. Allah tala úde o maincór towba re kobul goré de, zetara nozaniyo re atíkka honó guná gorí fele, ar joldi gori iyan ottu fíri aiyo re ar towba gorí fele, tóile ítarar towba re kobul goré de, Allah tala boro elóm wala ar hékmot wala.
018. Uitarar towba re kobul no goré, zetara burai ókkol goitte take oto din foijjontou, zetou din foijjontou ítarar bútottu honikkar moot ói no zagói, ar ze wóktót mazé moot aai zaiboói, tóile hoóibo de ki, aññi ehón towba góijji, ar uitarar towba yó kobul no óibou, zetara kuférit mazé mori zaibogói, e manúic ítaralla aññi bicí hótornak azáb toiyar gorí raikki.
019. Óu iman wala ókkol! Tuáñralla honó din halal no óibou, kibouli hoilé, tuáñrar bibí ókkol or hókkot tún bolazuri kissu loi feloonnan, ítarar hókkottún kissu loi felaibolla bouli ítara rukí no rakiyou, ziín tuáñra ítarare díila, kintu iyan oinno hotá, zodi ítara honó kúla kuli burai zodi goré, (tar fore yó) ítarar sáñte bála zindegí goró, zodi yó tuáñra ítarare nafosond goró, kintu oit fare de kibouli hoilé, honó jiníc ore tuáñra bura zanou, kintu Allah tala iínót mazé bout bout bálai gorí de.
020. Zodi tuañra ek bibir zagat mazé are k bibi gorí bolla soo, zodi éçe butore honikka re hazana ke hazana difélou, tar foreyou (telák or wóktot mazé) kissú loi. No félai ba, tuañra ki ítara re kúla guná goille you loi félaiba? Tuañra endhilla keene loi ba?
021. Halañke tuañra ek zone ar zon or sañte milon goijjou, ar e maiya fuindé tuañrat tún mozbut waada ahád loi raikké.
022. Oo maiya fuind or sañte tuañra nekáh no goijjou, kintun ziin oí giyóí, iin bicí beháya ham, ar hórafir sóbob ar boro bura rastá.

023. Tũañralla boli h ram gor  giy , tũañrar mañ  kkol, tũañrar z   kkol, tũañrar b in  kkol tũañrar f u  kkol, tũañrar h la  kkol, ar tũañrar b i  kkol or z   kkol, ar tũañrar b in z   kko, ar tũañrar oo mañ  kkol ziine tũañra re d ut habaiy , ar tũañrar du  b in  kkol, ar tũañrar hoori, ar tũañrar bibi okkol or z   kkol ze bibir sañte tũañra gir ssi gor r, zodi endhilla maiya fuind r sañte tũañra d hul no gorode oile toile hono gun  nai( tararz  or sañte biy  goron ot maz ) ar (h ram goragiy ) tũañrar c ddor fuind or bibi  kkol, ar dui boin ore ek sañte joma goroon nam (h ram gor  giy ) kintun uggua zodi giyo  de oile ho no oc ida n i, bec k Allah tala maf goroiya meh rban.

- (24) Ar háram gorá tuáñrar uore, zamai asé dé maiya fuain ókkol, kintu, zodi tuáñrar hát ot aái giyói dé óile (**honó cúuidá náí**) Allah tala ye e ahákam tuáñrar uore fóros gorí diyé, e maiya fuain gín sára ar maiya fuain gín tuáñralla bóuli hálal gorí diya giyé, tuáñra nizer mal or mohór diyó ré ítarar sáñte nekáh goró bura ham ottú basi bólla, cáhawót (**háhec**) ólla bóuli noó, é hotallá bóuli zar sáñte tuáñra fáaida loiba, ítarar mokoror goijjá mohór di feláiba, ar mohór ada goróon ór fore, tuáñra afós ót mazé rozamondir sáñte zaáñ kessú tai gorí loiba, eçé mazé honó guná náí, becók Allah tala elóm wala, ar hékmot wala.
- (25) Ar tuáñrar bútoze ze honó kiyóttu azad Musúlmán maiya fua ókkol loi nekáh goróon ór furafuri taakot zodi no táke, tóile tuáñra Musúlmán bañdi ókkol ór sáñte, **ziín ór maalek tuáñra (nekáh goríba)** Allah tala tuáñrar amól ókkol óre bála gorí zane, tuáñra beggún afós ót mazé uggwá, e hotallá bóuli tuáñra ítarar maalek or sáñte hotá hoói yóre nekáh goró, ar kaida mutabek ítarar mohóróna ítara ré difélo, ítara fak damón (asùya) óonsa, ar kúla kúli (bazari) bodkar noónsa, ar bútoijja (morot fuain) dustí rakóiya no óonsa, ar é bañdi ókkol tuáñrar nekát mazé aái zoon ór fore, zodi ítara honó beháiya ham goré, tóile ítarallá bóuli azad maiya fuain dór addók sáñza, bañdi ókkol ór sáñte nekáh goróon ór e hókum gán tuáñrar bútoze o maincóllo, zetaráttu guná ar tokolif or honó andacá táke, ar tuáñráttu boddac goróon nán bicí behéto, ar Allah tala bicí boccíc goróiya ar bicí rahámot wala.
- (26) Allah tala saáde, *ki bouli hoilé*, tuáñralla bóuli bicí kúli kúli boyan goróon nán, ar tuáñra ré tuáñrar agor (bála) maincór rastar uore soloon, ar tuáñrar toubá ré kobul goróon, ar Allah tala tuáñra ré zanoiya ar hékmot wala.
- (27) Ar Allah tala tuáñrar toubá ré kobul gorí bólla saá, ar ze manúic gín nizer huahéc ór ettebá goróiya, ítara saáde tuáñra ré íbattu duré gorí bólla.
- (28) Allah tala ye tuáñrar (fuzá ré) fatol gorí bólla bóuli saá, kiyálla hoilé, insán óre bicí komzur bana giyé.
- (29) Óu iman wala ókkol! Tuáñra afós ór mal ókkol óre najayes torika loi no háiyó, ar afós ór rozamondir sáñte besa kina goijjó, ar nizeré nize kotól no goijjó, becók Allah tala tuáñralla becá bicí mehérbán.
- (30) Ar ze maincé, cóitani ar zulúm ór sáñte, e nafórmáni gín gorí bóu, tóile añní ítara ré bicí hom wotót mazé ooin ot mazé gólai diyoum, ar yían Allah talallá bóuli bicí asán.
- (31) Zodi tuáñra é boro guná gín óttu basi táko, ziín ottú tuáñra ré basi táki bólla huwá giyé, tóile añní tuáñrar cóñço guná ré, dur gorí diyoum, ar izzot, ar buzorgír zagat mazé gólai diyoum.
- (32) Ar ou jiníc ór azzu no goijjó, **ziín ór duara tuáñrar bútoze ek zon oré ar ek zon or uore buzorgí diyé**, morot fuain dór bóuli **uúin** ór bútotu híssa asé dé, ziín ítara hamaiyé, ar maiya fuain dólla bóuli uúin ór bútotu híssa asé dé, ziín ítara hamaiyé, ar Allah talattú íbar boccíc mago, becók Allah tala hárr jiníc óre zane.
- (33) Maabaf, ar yáto egana zibá moribóu, añní hárr ek olla bóuli waares mokoror gorí diyí, ar ze tarálloi tuáñra nizer háte muaháda goijjó, ítara re ítarar híssa difélo, becók Allah tala hárr jiníc or sámmè házir.
- (34) Morot fuain maiya fuain dór uore hákim íyan, e hotállá bóuli déki, Allah tala ye ek zon oré ar ek zon or uore fózilot diyé, é hotállá bóuli, nekkar ar fórmabordar maiya fuain ókkol, nizer zamai no tákar abostát ó, nizer izzot oré Allah talar rahámot é héfazot goróiyá, ar ze maiya fuain dór nafórmáni ar theçá hássar tuáñráttu dhor tákibou, ítara ré nosíyot goró, ar ítara ré alok bistárat mazé sári do, ar ítara ré mari yóre sáñza do, tarfore, zodi ítara tabedari goré, tóile ítarar hélaf honó rasta talac no goijjó, becók Allah tala boro usol ar bicí boçáyí wala.
- (35) Zodi, tuáñráttu miya bibir dormiyan ot mazé anbon or dhor ó, tóile, ek zon insáf goróiya morot fuar ar ek zon insáf goróiya maiya fuar górr walar torfóttu mokoror goró, zodi ítara dunú zon afós ót mazé suláh goittóu saá, tóile Allah tala dunú zon ór mazé mil milaf gorái dibou, becók Allah tala fura furi elóm wala ar fura furi hóbor wala.

- (36) Ar Allah talar ebadot goró, ar íbar sáñte honíkká ré córik no goijjó, ar maabaf ór sáñte bála sólluk goró, ar bála sólluk goijjó egana gucthír sáñte, etim ókkol ór sáñte, ar miskin ókkol ór sáñte, ar hañsór fúñaijjar sáñte, ar ajnobi fúñaijjar sáñte, ar **fehelúr** (tuáñr sáñad dedé) fúñaijjar sáñte, ar rastar musáfer ókkol ór sáñte, ar uitarár sáñte ze tarár milkiyot tuáñr hát ot mazé asé, becók Allah tala tukobbori goróiya, ar boráir dhék maroiya ókkol óre fosón no goré.
- (37) Ze maincé bohíli goré, ar ek zon oré bohíli goittóu hoó, ar Allah tala ze boccíc íba ré goijjé, íin óre sáf raké, aññí é kafér ókkol ólla bóuli, beizzotir mara toiyar gorí raikkí.
- (38) Ar ze maincé, nizor mal oré, maincé deki bólla hósá goré, ar Allah tala ar kiyamot or din or uore iman no raké, ar zar dustó ar fúñaijja cótan óibou, íte bicí bura sáañti.
- (39) Ítarar ki nuksan aiccíl! Zodi ítara Allah tala ar kiyamot or din or uore iman aintóu, ar Allah tala ye ítara re zaañ kessú di raikké íin ottú hósá goittóu? Allah tala ye íin ore bicí bála gorí zane.
- (40) Becók Allah tala ye ek balu borabor óu zulúm no goré, ar zodi nekir ham óile, íin óre dui⁽²⁾ gunna gorí de, ar háas gorí nizor torfóttu becá bicí súab de.
- (41) Tarfore ki háalot óibou, ze woktót mazé aññí hárr ummot or bútotu uggwá uggwá gobá ainnóum, ar tuáñra ré é manúic ókkol ór uore gobá banai ainnóum?
- (42) Ze din kafér, ar rosúl ókkol ór na fóрман ókkol é azzu gorí bóu, zodi ítara ré zobin or sáñte milai diya zaitou! Ar Allah talattú honó jiníc sufa no zaibóu.
- (43) Óu iman wala ókkol! Ze woktót mazé tuáñra nicát mazé mostó óizogói, é woktót mazé numás ór hañsé údda no zaiyó, ar o woktót mazé yó, ze woktót tuáñra nizor hotá ré bála gorí no buzó, ar jonabot or háalot ot mazé yó, zetúkkún foijjontó tuáñra gusól gorí no félaiba, kintu rastar uore soloiya óile oinno hotá, ar zodi biaraimma óile yáto sofór ót mazé óile, yáto, tuáñrar bútoe honó kiyé kozaye háajot gorí aiccé dé óile, yáto, tuáñra maiya fuain loi mili aiccé dé óile, ar zodi faní no foo, tóile tuáñra faní no foon or abostát mazé fak meçir íkka erada goró, ar nizor muk ar hát oré fuñsilo, becók Allah tala maf goróiya ar bokcíc goróiya.
- (44) Tuáñra ki, ítara ré no dehó né? Ze tará ré kitab or kessú híssa diya giyé ítara gumráhí ré kine, ar ítara saá dé tuáñra yó, rasta búli zoogói.
- (45) Allah tala tuáñrar ducmon oré bála gorí zane, ar Allah talar dustó óon nán kafí, ar Allah tala modot goróiya óon nán kafí.
- (46) Bazu Yuhúdi ókkol é kolema ókkol óre nizor thík zagat tú lari sari féla, ar hoódé ki, añára **fúinni** ar nafórmáni goijjí, ar fúnoon or fore yó, no fúne fán, ar hoódé ki, añárar **reaayot** goró, (kintu é hotá hoón ór sáñte) nizor zuban oré behañ gorí féla, ar din or uore taána (aib laga) de, ar zodi tará é hotá hoó, *ki bouli hoilé*, añára fúinni ar añára fórmabordari goijjí, ar añár hotá fúno ar añárar íkka soó, tóile ítarallá bóuli íyan bicí beétor, ar bicí munaséf, aiccíl, kintu Allah tala ye ítarar kuféirir wojá yé ítarar uore laánot goijjé, ar kintu ítara bicí hom iman ané.
- (47) Óu kitab wala! ze kessú aññí nazil goijjí, zín é uúin óre tosdik goijjé, zín tuáñrar hañsé asé, íin ór uore iman anó, tuáñrar síara ré bodoli doon ór age, ar íin óre tuáñrar **fiçór** fisé fírai doon ór age, yáto tarár uore laánot foóñsá zoon or age, zendilla aññí háftar din wala ókkol ór uore laánot goijjílám, ar Allah talar ham, hámahá gorá giyé.
- (48) Becók Allah tala íbar sáñte cirík goróiya ókkol óre maf no goré, ar íyar fore, zaré saá maf gorí de, ar Allah talar sáñte ze córik goré, íte becá bicí boro guná ar boro **tuúmot** (elzam) lagai yé.
- (49) Ki tuáñra, uitará ré no dehó né, ze tará nizor fakii ar taarif nize boiyan goré? Bólke, Allah tala zaré saá fak gorí de, honíkká ré ek fútar borabor óu zulúm gorá no zaibóu.
- (50) Tuáñra soó, é manúic gín é, Allah talar uore hondilla misá bañdér, ar é hórkot gín kúla kúli guná ói bollá bóuli kafí.
- (51) Tuñí ki uitará ré no dehó né! Ze tará kitab or kessú híssa faiyé, ze tará bút or, ar baatel maabud or, uore **etekat** raké, ar kafér ókkol ór hókkot mazé hoódé ki, é manúic (kafér ókkol) iman wala ókkol ottú wáro bicí uzu rastar uore asé.
- (52) Ítara ou manúic, ze tarár uore Allah tala ye laánot goijjé, ar ze tará ré Allah tala ye laánot goré, tóile ítarar honó modot goróiya faa no zaibóu.

- (53) Ítarar honó híska baccáyit mazé asé néki? Zodi éndilla ói táke, tóile ítara honíkká ré, hájur ór danar ek thukuçar borabor ó kessú no dibóu.
- (54) Yáto, e manúic íin é maincór loi háSOROT goré ou jiníc or uore, zíin Allah tala ye nizer fozól, ar **korom** e ítara ré diyé, fítin añní tó **aále** Ibrahím óre kitab ar hékmot ó diyí, ar boro hókumot ó diyí.
- (55) Fítin, ítarar bótottu bazu kiyé tó, é kitab oré mainné, ar bazu kiyé, é kitab ottú fit fírai félaiye, ar jáhannam or zola ítarallá kafí.
- (56) Ze maincé añár ayat ókkol ór sáñte kuféri goijjé, ítara ré añní hámahá ooin ot mazé dháliyoum, zehón ítarar gaar sam ókkol fagi zaibou góí, añní íin ór fore oinno sam ókkol bodoli diyoum, ítara azaf or moza faat táki bollá bóuli, becók Allah tala **gaaleb** (**zita**), hékmot wala.
- (57) Ar ze maincé iman ainné, ar cúndor cáaista amól ókkol goijjé, añní ankorib ítara ré ou jonnot ókkol ót mazé loi zaiyóum, zíin ór nise nahár ókkol baár, zeçé ítara hámicá tákibou, ítarallá éçe sáf cúndor bibi ókkol tákibou, ar añní tará ré góno sáabat ar fura furi aram ot mazé loi zaiyóum.
- (58) Allah tala ye, tuáñra ré amanot walar amanot oré foóñsái di bollá hókum der, ar zehón maincór fáisela goríba, tóile adol ar insáf ór sáñte fáisela goríba, becók uúin behétor jiníc, ziyán ór nosíyot Allah tala tuáñra ré gorér, becók Allah tala fúner ar dehér.
- (59) Óu iman wala ókkol! tuáñra Allah talar fórmabordari goró, ar fórmabordari goró íbar rosúl ór , ar tuáñrar bótottu zaré ektiar goijjó íbar, fítin, zodi tuáñrar bútoe honó ektelaf ói táke, tóile íin óre tuáñra Allah ar rosúl ór íkka fírai do, zodi tuáñráttu Allah tala ar kiyamot or din or uore iman táke, íyan bicí behétor, ar anjam or etebare bicí bála.
- (60) Ki tuñí uitará ré no dehó né? Ze tarár dawa iyán déki, ze kessú oñnor uore ar oñnor age nazil gorá giyé íin or uore ítarar iman asé, kintu ítara nizer fáisela ré gair Allahr toróf loizaitóu saá, háñlaké ítara ré cóitan or inkar or hókum diya giyé, cóitan e to iyán saá déki, ítara ré gumrá gorí yóre duré félai bollá.
- (61) Ítara ré, zehón Allah tala nazil goijjé dé kalam, ar rosúl ór íkka aibólla huwáza, tóile tuñí deki báde ki bouli hoilé, é munafék ókkol oñnottú muk fírai yóre rukí zaibou góí.
- (62) Fítin, íin hondilla hotá! Zehón ítarar uore, nizer amól ór duwara honó mosibot aiyé tóile fítin ítara oñnor hañsé aái yóre Allah talar kosóm gorá dóre, ar (hoódé ki) añárar erada to údo bálair ar milmilaf or aiccíl de.
- (63) Ítara ou manúic ókkol, ze tarár dil or luwaiya hotá ókkol Allah talar hañsé bicí sáf, oñne íin óre no dehóon ór **bán** goijjó (*íin ottú edhdhéikka táikko*), ar ítara re nosíyot gorát tákiyo, ar ítara ré o hotá ókkol hoiyó, zíin ítarar dil ot mazé zaga gorí loibou.
- (64) Añní hárr rosúl ókkol óre Allah talar hókum e ítarar **etaat** gorá zai bollá bóuli foóñsáiyi, ar zodi é manúic íin, ze tará nizer jan or uore zulúm goijjé, tuáñr hañsé zodi aitóu, ar Allah talattú maf saitóu, ar rosúl ó zodi ítarallá maf saitóu, tóile becók é manúic íin é Allah tala ré maf goróiya ar mehérbán faitou.
- (65) É hotallá toré faloiyar kosóm! Ítara iman wala honó din óit no fare, zeto dín foijjontó ítarar afós or ektelaf or fáisela goróiya oñnoré no mane, fítin ze fáisela ítarar dormian ot tuñí gorí diba, íin ór duara ítarar dil ot maze honó kisím ór kuta kuitta ar **nahúci** no faa, ar **etaat** or sáñte kobul gorí lo.
- (66) Ar zodi añní ítara ré nizer jan ókkol óre kotól goríbar hókum (fóros) ditam, ar yáto zodi nizer górr ókkol ottú neeli zaibar hókum ditam, tóile ítarar bútoe bicí hom maincé é hókum faloon goittóu, ar zodi ítara o ham gín goré zíin ór nosíyot ítara ré goráza, tóile becók íin ítarallá bicí beétor, ar bicí mosbut wala ham.
- (67) Ar tóile tó ítara ré añní nizer torfóttu beca bicí súab di fari.
- (68) Ar becók íba yé uzu rasta ítara ré dahái di fare.

- (69) Ar ze honíkká yé Allah tala ar rosúl (sóllolláahu aláihe wosóllóm) ór fórmabordari gorí bóu, ítara o maincór sáñte óibou, ze tarár Allah tala ye enam (boccíc) diyé, zendilla neki nobi ókkol, síddík ókkol, ar cóhid ókkol, ar nekkar manúic ókkol, ítara óilde bicí bála dustó.
- (70) lín óilde Allah talar torfóttu fozól (boccíc) ar Allah tala zanoiya dé íyan é kafí.
- (71) Óu Musúlmán ókkol! Tuáñra nizoré basai bár sáman loo, fítin gurúf gurúf boni yóre zoogói, beggún ek jomáat ói yoré neelo.
- (72) Ar becók tuáñrár bútoire hodún endilla yó asé dé, ze tará yé foso feec (ói noó) goré, fítin tuáñráttu zehón honó nuksan foóñsé, tóile ítara hoódé ki Allah tala ye añárar uore boro rahám goijjé ki bouli hoilé añára ítara fúañti no aiccílám.
- (73) Ar, zodi tuáñra honó Allah talar boccíc foo, tóile tuáñrálloi ítara honó dustí no aiccíl fán, ítara hoódé ki, zodi aññí ítara fúañti tákitam, tóile boro kamiabit mazé foóñsítam.
- (74) Ar ze maincé duniyair zindigi ré ahérót ór bodolat mazé besi félaiye, ítara ttú Allah talar rastat mazé jihád goróon saá, ar ze maincé Allah talar rastat mazé jihád gorí cáhadot faiyé, yáto zitté, becók aññí ítara ré becá bicí súab ókkol diyoum.
- (75) Tóile, tuáñrar ki wojá! Tuáñra Allah talar rastat mazé o komzur morot fuain, maiya fuain, ar cóñço cóñço fuain sáin dór nejat ollá bóuli jihád no goróor? Ze tará, é duwa mager, Óu añára ré faloiya! Ou zalem ókkol ór farattú añára ré nejat do ar añárar bútotu añarallá tuñí nizor torfóttu modot goróiya mokoror gorí do, ar añarallá bóuli háas gorí tuáñr torfóttu modot goróiya banai do.
- (76) Ze maincé iman ainné, ítara Allah talar rastat mazé jihád goré, ar ze maincé kuféri goijjé, ítara Allah sára oinno kiyór rastat mazé larái goré, é hotálla bóuli tuáñra cóitan or dustó ókkol ór hélaf larái goró, ar ekin goró, ki bouli hoilé, cóitan ór dúka becá bicí komzur .
- (77) Ki tuáñra uitará ré no dehó néki? Ze tará ré hókum gorágiíl de nizor hát oré rukí rakí bólla, ar numás forí bólla, ar zokát adai gorí bólla, tarfore zehón ítara ré jihád gorí bólla hókum diya giyé, tóile é woktót mazé ítara ek jomáat é maincóre endilla dhora dóijje dé, zendilla Allah ré dhora, bólke íyan óttu bicí, ar huwáccúru goijjé, Óu añárar Rob! Tuñí añárar uore jihád kiyálla fóros gorí dilá? Kiyálla tuñí añára ré ar kessú din basitóu no dilá? Oñne hoóido, kibouli hoilé, duniyair nofá becá bicí hom, ar forósgár ókkol ólla bóuli ahérót becá bicí beétor, ar tuáñrálla bóuli ek fútar borabor ó zulúm jaayes raká no zaibóu.
- (78) Tuáñra zeçé tákiba táko, moote tuáñra ré aái dóri bóu, zodi yó tuáñra doró killat tákile yó, ar zodi ítara honó bálai faa, tóile hoódé ki iín Allah talar torfóttu, ar zodi honó burai foóñsé, tóile hoódé ki iín tor torfóttu, ítara ré hoóido! Ki bouli hoilé iín beggín Allah talar torfóttu, ítara ttú ki ói ye, honó hotá buzóon ór hañsé yó nái?
- (79) Tar ze honó bálayi foo, iín beggín Allah talar torfóttu, ar ze kessú buraiyi foo, iín beggín tor nizor nofsór torfóttu, aññí tuáñre tamám maincór hañsé hóbor foóñsái bólla béijji, ar Allah tala gobá kafí.
- (80) O rosúl ór ze etaat goré íte Allah talar fóрма boddari goré, ar ze muk fírai féla, tóile aññí tuáñre ítara héfazot goró yaw banai yóre noó béijjè.
- (81) Ítara hoité etaat bouli hoó, fítin zehón ítara baáre neeli zagói, tóile ítara bútotu ek jomáat e ze hotá tuñí yáto ítara hoóil, iín ór hélaf raitta mocuara goré, ítara raitar hotá ókkol óre Allah tala lekér, tóile tuñí ítara ttú nizor muk oré fírai félo, ar Allah uore bórusa rakó, Allah tala kafí ham banoiya.
- (82) Ki manúic iín é Quran or uore bála gorí sinta no goré néki? Zodi íba Allah sára oinno kiyór torfóttu óitou, tóile becók íbar bútoire hoto kessú ektelaf faa zaitou.
- (83) Zeçé ítara cántir, yáto honó dhoror hóbor faiyé, tóile ítara afós ót mazé mocuara cúru gorí diyé, háñlaké, ítara zodi iín óre rosúl, yáto nizor bútotu endilla hotár murot mazé foóñsóiyar hóola goittóu, tóile iín ór hákikot oré uitará maalum gorí loitou, ze tará notija baáir gorít fare, ar zodi Allah talar fojól ar rahámot tuáñr uore no óitou, tóile ho ekzon sára beggún cóitan ór ettebá goróiya boni zaitougói.

- (84) Tuñí Allah talar rastat mazé jihád gorát táko, tuáñre údo tuáñr zaát or nisbot hókum diya zar, kintu iman wala ókkol óre robbot diyat táko, bicí mumkin asé, ki bouli hoilé, kafér ókkol ór larái ré rukí dedé, ar Allah tala bicí kuwot wala, ar sáñza doon ot mazé bicí soktó.
- (85) Ze maincé honó nekir yáto bála ham or cúwaríc goré, íte yó íntu kessú híssa faibou, ar ze bura yáto hóraf ham or cúwaríc gorí bóu, ítalla yó éçe bútottu ek híssa asé, ar Allah tala hárr jiníc ór uore kudurot raké.
- (86) Zehón tuáñra ré sólam gorí bóu, tóile tuñí sólam or bála juab do, yáto zendilla sólam diyé endilla fírai do, becók Allah tala hárr jiníc ór hísfaf loiya asé.
- (87) Allah tala uibá, zibá sára honó maabud (hók wala) náí, íba yé tuáñra beggún óre hámahá kiyamot or dín joma gorí bou, ze din aiyóon ót mazé honó cók náí, Allah talattú báre bicí hotá hoóiyá ar honnwá óit fare?
- (88) Tuáñráttu ki ói giyé góí? Munafék ókkol or mutaallek dui guruf ói zoór góí? Ítara ré tó Allah tala ye ítarar amól ókkol duwara hálak gorí diyé, ehón ki tuáñra é monsubá bañdóor néki, Allah tala ye zetará re gumrá gorí diyé, ítara ré tuáñra uzu rastat mazé aintóu soór, zaré Allah tala ye gumrá gorí dibou, tuáñra ítarallá bóuli bilkúl honó rasta no faibá.
- (89) Ítara íyan saáddé ki bouli hoilé, zendilla kafér ókkole kuféri gorér, endilla tuáñra yó kuféri goró, ar beggún ekku dhoilla ói zoogói, é hotálla bóuli hoóiddé ítara zeto din foijjontó Islam ór hátir e nizer wotón oré sári noó de, tuáñra ítarar bútottu honíkká re asóli dustó no banaibá, fítin zodi ítara muk fírai féla, toóile tuáñra ítara re dóro, ar zeçe foo tuáñra ítare kotól goró, hóbordar! Ítarar bútottu honíkká re nizer dustó ar modot goroiyá buzé no félaiyo.
- (90) Kintu uitará sára, zetará o koum or loi taalluk raké, ze koum or sáñte tuáñrar muaháda ói giyé góí, yáto tuáñrar hañsé o háalot ot mazé aiccé, keen bóuli hoilé ítara tuáñra loi larái goittóu no saá, ar nizer koum or loi yóre you larái goittóu no saá, ar zodi Allah tala ye saitóu, tóile ítara re tuáñrar uore musollot gorí di faittou, ar ítara tuáñrar hélaf becók larái goittóu, fítin zodi é manúic gín é tuáñráttu aladá ói táki yore tuáñrar hélaf larái no goillé, ar tuáñrar sámmé suláh goríbar hóbor foóñsáile, tóile Allah tala yé tuáñrálla bóuli ítarar hélaf laráir rasta no raké.
- (91) Tuáñra kessú endilla manúic o faibá, ze tará(zahéri tóur ór uore) tuáñrar sáñte you cántir sáñte táki bollá saibóu, ar nizer koum or sáñte you cántir sáñte táki bollá saibóu, (kintu) zehón honó fítin íkka fírai lua zaibou, tóile ultra muké éçe dháli diya zaibou, fítin zodi é manúic íin tuáñráttu aladá ói no zagói, ar tuáñrálloi sulá goittóu no saá, ar nizer hát oré rukí no féla, tóile tuñí ítara ré dóro, zeçe foo, ítara o manúic ókkol ze tarár uore aññí tuáñra ré zahéri hújjot diyí.
- (92) Honó muúmen é ar ekzon muúmen óre kotól gorí doon nán cúndor hotá noó, kintu goltir sáñte ói gile (oinno hotó) ze honó maincé honó Musúlmán ore honó erada sára mari félaile, ítattu uggwá Musúlmán gulam azad gorá foribóu, ar moktul or egená ré lou ór bodola diya foribóu, kintu zodi sótkar touror uore maf gorí difélaile oinno hotá, ar zodi moktul tuáñr duccon koum or bútottu ói táke, ar Musúlmán ó zodi ói táke, tóile údo uggwá gulam azad goróon zoruri, ar zodi moktul eén honó koum or bútottu óitáke, zar sáñte tuáñrar muaháda asé, tóile kún ór bodola zoruri, zín íbar górr wala ókkol ór hañsé foóñsá foribóu, ar sáñte sáñte uggwá gulam ó azad gorá fori bóu, fítin ze gorí no faríbou, tóile ítattu lagatar dui mác ruza táka foribóu, Allah talattú maf loi bollá bóuli, ar Allah tala bála gorí zanoiya ar hékmot wala.
- (93) Ar ze honíkká ye honó Musúlmán ore zani fúni (kosdór sáñte) kotól goillé, ítar sáñza jáhannam, zeçe íte hámicá tákibou, ítar uore Allah talar gozob asé, ítar uore Allah talar laánót asé, ar ítalla bóuli boro azaf toiyar asé.
- (94) Óu iman wala ókkol, tuáñra zehón Allah talar rastat mazé zaiba, tóile tuáñra bála gorí zansái goró, ar ze tuáñra ré sólam aláik dibou, tóile ítare eén no hoibá kibouli hoilé, tui iman wala no tuáñra duniyair zindigir sáman talac goróiya tóile Allah talar hañsé becá bicí gonimot or mal ókkol asé, foóila to tuáñra yó éndilla aiccíla, fítin tuáñra ré Allah tala ye ehésan goijjé, é

hotállá tuáñra bála gorí zañsai gorí saibá, becók Allah tala tuáñrar tamám amól ókkol or hóbor raké.

- (95) Nizor jan ar mal ókkol loi, Allah talar rastat mazé jihád goróiya muúmén ókkol, ar honó uzór sára górr ot mazé boói táke de muúmen ókkol lói borabor noó, nizor mal ar jan ókkol loi, Allah talar rastat mazé jihád goróiya ré, boói táikke de ítar uore, becá bicí fózilot di raikké, ar eén é tó Allah tala ye hárr kiyó ré bálayir waada diyé, kintu mujahéd ókkol óre boói táikke dé ítarar uore becá bicí boro ajór ór fózilot di raikké.
- (96) Íbar torfóttu doroja (uñca mortoba), ar mafgorídiya, ar rahámot, ar Allah tala maf goróiya ar rahám goróiya.
- (97) Ze manúic ókkol nizor jan or uore zulúm goróiya, ze woktót mazé fíricá ítar ruú ré kobza goré, tóile fusár goré dé, tuáñra hon háalot ot mazé aiccíla? Ítara juab dedé kibouli hoilé, añára nizor háalot ot mazé komzur ar **mujulum** aiccílam, fíricá hoódé, Allah talar zobin kúla no aiccíl néki? Tuáñra híjorot gorí zaita góí? É manúic iin éri, zetará thíkana jáhannam, ar íyan foóñsón or bicí bura zaga.
- (98) Kintu, ze morot fua, maiya fua, ar gura fuain besáhara, ze tuáñráttu no honó usílar taakot asé, ar no honó rastar elóm asé.
- (99) Bicí mumkin asé, ki bouli hoilé, Allah tala ye ítara ré maf gorí dit fare Allah tala bicí **dorguzor** goróiya ar maf goróiya.
- (100) Ze honíkká Allah talar rastat mazé nizor wotón óre cúçi dibou, íte zobin ot mazé boóut zaga tákibar faibou, ar fórakot ó faibou, ar ze honíkká yé nizor górr ottú Allah ar íbar rosúl ór íkka neeli bóu, tar fore zodi ítare moote aái dóri félaile, tóile yó becók íbar ajór Allah talar zimma sábet ói giyóí, ar Allah tala boro boccíc goróiya mehérbán.
- (101) Ze woktót tuñí sofór ot **zaidde** óiba, tóile tuáñr uore numáz óre kosór goróon ot mazé honó guná náí, zodi tuáñráttu kafér ókkole duk dibodé íyan ór dhor ó, becók kafér tuáñrar kúla duccon.
- (102) Ze woktót mazé tuáñra ítarar bútotu óiba, ar ítarallá bóuli numáz kaem goríba tóile ítarar bútotu uggwá jomáat hátiyar loi yóre (numáz ót) tíyai zaiba góí, zehón ítara sóida gorí félaibou, tóile córi yoré tuáñr fisé aái zaibagóí, ar dusára jomáat zibá yé numáz noó foré, íba tuáñr sáñte numáz adai goríbou, ar sáñte nizor héfazot ollá bóuli nizor hátiyar loi tákibou, kafér ókkol é saáde ki bouli hoilé, honó **ek** dhoilla tuáñra nizor hátiyar ar sáman ottú behóbor ói zoogóí, tóile ítara tuáñrar uore atíkka hákala gorí farefán, kintu hátiyar félai rakóon ot mazé **o woktót mazé** honó guná náí, zodi (hátiyar or duwara) tuáñráttu honó tokolif ói táke, yáto zór óitáke, yáto nizoré basai bólla honó jiníc fúañti táke, becók Allah tala ye kuféri goróiya ókkol ollá bezzotir fiçá toiyar gorí raikké.
- (103) Fítin zehón tuáñra numáz óre adai gorí feláiba, tóile uiththé boóite ar neçat mazé Allah talar zikír goró, ar zehón etminan ói zaibagóí, tóile numáz kaem goró! Becók numáz muúmen ókkol ór uore mokoror goijjá woktót mazé fóros.
- (104) O manúic uiín ór fisá goróon ot mazé háraiya dil ói yoré boói no táikko! Zodi tuáñráttu biaram ó tóile ítarattú yó biaram ó, tuáñra Allah talattú ou ummid ókkol rakó dé, ze ummid ókkol ítarattú náí, ar Allah tala bicí zanoiya ar hákim.
- (105) Becók aññí tuáñrar íkka hókkor sáñte nizor kitab nazil goijjí, taáké tuáñra maincór bútoire íbar mutabek fáisela gorít faro, zibá re Allah tala tuáñra ré sinái diyé, ar híyanot goroiyá ókkol or hémayoti no boinno.
- (106) Ar Allah talattú boccíc mago! Becók Allah tala boccíc goróiya ar mehérbáni goróiya.
- (107) Ar uitarár torfóttu hoijja no goijjó, zetará nizor híyanot nize goré, becók dagabas gunágar Allah talattú bála noláge.
- (108) Ítara tó maincóttu sufi táki faríbóu, (kintu) Allah talattú sufi táki no faríbóu, ítara raitor woktót mazé Allah talar nafosón hotá ókkol ót mazé afósót mazé luwaiya mocuara goré, é woktót mazé yó Allah tala ítarar hañsé táke, ítarar tamám amól ókkol óre **gírai yore asé**.

- (109) **Oo**, tóile tó endilla óuk, kibouli hoilé, tuáñra tó duniyait mazé ítarar hémayot goróiya asó, kintu kiyamot or dín Allah talar sámmè ítarar hémayot goróiya honnwá tákibou? Ar uibá honnwá, zibá ítarar ukil boni yóre tíyai faribóu?
- (110) Ze maincé honó burai goríbou, yáto nizer jan or uore zulúm goríbou, fitin Allah talattú zodi maf saá, tóile íte Allah tala ré maf goróiya, mehérbáni goróiya faibou.
- (111) Ze maincé guná goré, tóile é gunár fuñzá ítar matár uore, ar Allah tala bicí zanoiya ar fura furi hékmot wala.
- (112) Ar ze maincé honó guná yáto hóta gorí yóre honó begunár matár uore félai dé, íte boút boro **búhutan** goijjé ar kúla guná goijjé.
- (113) Ar zodi Allah talar ehésan ar rahám tuáñr uore no óitou, tóile tó ítarar ek jomáat é tuáñre gumrá goríbar erada gorifélail, kintu asól ot mazé ítara nizer nize gumrá gorédde, ítara tuáñr honó kessú hóraf gorí nofaribóu, Allah tala yé tuáñr uore kitab ar hékmot nazil goijjé, ar tuáñre uíin cíkaiyé, zíin tuñí nozaintá, tuáñr uore Allah talar boro ehésan asé.
- (114) Ítarar (munafék) beec bák nizer fáaidar mocuara ókkol honó sára, kintu bálayi ítarar mocuarat mazé uíin asé dé, zíin bála hotár yáto maincór dormiyan ot mazé sulá goráibar **hólum** asé, ar ze maincé údo Allah tala ré razi goríbar erada loi yoré endilla ham goré, ítara ré aññí hámahá bicí bicí súab ókkol diyoum.
- (115) Ze maincé hédayot or rasta sáf ói zoon or fore yó rosúl (sóllolláahu aláihe wosóllóm) ór hélaf goríbou, ítara tamám muúmen ókkol ór rasta ré sári diyé, aññí ítara ré uikká fírai diyoum, zikká ítara nize fítto saá, ar jáhannam ot félai diyoum, íyan (jáhannam) óilde bicí bura foóñsón ór zaga.
- (116) Uitará ré Allah tala honó dín maf no goríbou zetará Allah talar sáñte córik **mokoror** goré, kintu cirík sára guná zíin saá íin Allah tala sailé maf goríde, ar Allah talar sáñte cirík goróiya bicí durór gunát mazé zai foijjé góí.
- (117) Ítara tó Allah tala ré sári yoré, údo maiya fuain dóre dhahe, ar asólót mazé ítara údo be adob cóitan óre fuñze dé.
- (118) Zaré Allah tala ye laánot goijjé, ar íba yé (Allah tala yé) nizer uore e hotá gán tulí loiyé de *kibouli hoilé*, nizer bonda ókkol ór uore mokoror gorágiye dé híssa, hámahá loibou.
- (119) Ar ítara ré rastattú duré félai diyoum, ar baatel ummid ókkol diyat táikkoum, ar ítara ré cíkai diyoum dé *kibouli hoilé*, tuáñra januwar ókkol ór han oré sírido, ar ítara ré hoiyóum dé *kibouli hoilé*, Allah tala ye banaiyé dé súurot, ar cokól óre bodoli do fúno! Ze maincé Allah talar rasta ré sári yoré cóitan óre nizer dustó banaibóu, ítara **kúla-kúli** nuksan ot foribóu.
- (120) Íte (cóitan) ítarallóí muké waada gorát tákibou, ar cúndor cúndor háaf deháibou, (kintu yaad raikkó!) cóitan or waada ebbere dúkabázi sára ar kessú noó.
- (121) Ín ó manúic ókkol, ze tarár zaga jáhannam zintú ítara honó din hálas noóibou.
- (122) Ar ze tará iman aníbou ar bála ham ókkol goríbou, ítara ré aññí o jonnot ókkol ót mazé loi zaiyóum dé, zíin ór nise naár jari asé, zeçé ítara abadulabad (ofúrání zindigi) tákibou, Allah talar waada bilkúl hók, uite hon, ze nizer hotát mazé, Allah talattú báre bicí hók óit fare?
- (123) Háalot or hákikot noó tuáñrar azzu mutabek, ar noó ahále kitab or ummid or uore **mookuf**, ze buraiyi goríbou íte sáñza faibou, ar Allah talar hañsé ítar modot ar hémayot gorí bollá honíkká ré no faibou.
- (124) Ze iman wala morot fua yáto maiya fua bála amól ókkol goríbou, becók éndilla manúic ókkol jonnot ot zaibou, ar hájur or danar fáçar borabor ó, ítarar hók oré mara no zaibou.
- (125) Din or etebare uitattú bála honnwá asé? Ze neki nizer Allah tala taabe gorí de, ar bála ham goróiya ó, sáñte sáñte Ibrahím ór din e hánif ór ettebá goróiya ó, ar Ibrahím (alái híssólam) óre Allah tala ye nizer dustó banai loiyé.
- (126) Asman ar zobin ot mazé zaáñ kessú asé, beggín Allah talar, ar Allah tala hárr jiníc óre gíri looia.

- (127) Oñnottú Allah talar mutaallek hókum fusár gorér, oñne hoóido! kibouli hoilé Allah tala nize iín ór mutaallek hókum der, ar Quran or ou ayat ókkol zíin tuáñrar uore ou etim zérfuain dór mutaallek **foré zaa**, ze tará ré tuáñra ítarallá bóuli mokoror gorá giyé dé hók no do, ar ítara ré nizor nekát mazé loi bollá robbot rakó, ar komzur fuain, ar etim ókkol ór mutaallek, has ham oré, insáf ór sáñte goró, tuáñra ze bála ham ókkol goró, iín óre Allah tala becók fura furi zane.
- (128) Zodi honó maiya fuattú nizor hócom ór buraiyi ar beforwayir dhor óile, tóile duní zon é afós ót mazé ze sulá goríbou, yían ot mazé honó guná nái, sulá bicí bála jiníc, lalós hárr nofsót mazé milai diya giyé, zodi tuáñra bála **borto** goró, ar forósgari goró, tóile tuáñra zaáñ kessú goró, iín óre Allah tala, fura furi hóbor raké.
- (129) Tuáñrálla yían honó dín óit no faríbou, kibouli hoilé, tuáñra nizor bibi ókkol ór dormian ot mazé fura furi insáf gorí faribá, zodi yó, tuáñra yían ollá bóuli azzu, ar kucíc goillé yó, é hotallá, tuáñra ekzon or íkka **júki yoré** ar ekzon oré lothkaiya sári no diyó, zodi tuáñra **eslá** goró, ar tokwar rasta ré dóro, tóile Allah tala becók bicí maf goróiya ar rahámot wala.
- (130) Ar zodi zamai bow wór dormian ot maze judayi ói zagói, tóile Allah tala nizor **wasaat** é ekzon oré ar ekzon ottú duré gorí dibou, Allah tala **wasaat** wala ar hékmot wala.
- (131) Zobin ar asman ot mazé zaáñ kessú asé beggín Allah talar, becók aññí ou manúic ókkol óre, ze tará re tuáñrar age, kitab diya giyé, ar tuáñra ré yó e hókum goijjé de, kibouli hoilé, Allah tala ré dhorat táikko, ar zodi tuáñra kuféri goró dé óile, tóile tuáñra yaad raikkó dé kibouli hoilé, zobin ar asman ot mazé zaáñ kessú asé beggín, ar asman ot mazé zaáñ kessú asé beggín, Allah talar, ar Allah tala bilkúl **benias** ar zar taarif gorá giyé.
- (132) Allah talar ektiar ot mazé asé, asman ar zobin or hárr jiníc, ar Allah tala ham *banaiya* kafí.
- (133) Zodi íba yé sailé ó, óu manúic ókkol! Íba yé tuáñra beggún óre loi zaibói, ar oinno kiyó ré aníbou, Allah tala íyan ot mazé fura furi kuwot raké.
- (134) Ze maincé duniyair súab saá. Tóile (yaad raikkó Allah talar hañsé tó duniyai ar ahérót (duní án ór) súab asé, ar Allah tala bicí fúnoya ar bicí dekóya.
- (135) Óu iman wala ókkol! Tuáñra insáf or uore bála gorí zomi tákoiya ar Allah tala ré razi gorí bólla bála gobá dooiya boni oógoi, zodi íyan (gobá) tuáñrar nizor hélaf yáto tuáñrar maa baf yáto egena gucthír hélaf óile yó, é manúic íba tuañggor óile yó ar gorif óile yó, duní zon or sáñte Allah talar bicí taalluk asé, é hotallá tuáñra nizor nofsór huahéc (háaic) or fisé fori yoré insáf óre sári no diyó, zodi tuáñra misá boiyan do, ar edhdhékka ói táko, tóile tuáñra zanilo, zaáñ kessú tuáñra goríba, Allah tala iín beggín or bicí hóbor raké.
- (136) Óu iman wala ókkol! Tuáñra Allah talar uore, ar íbar rosúl (sóllolláahu aláihe wosóllóm) or uore, ar o kitab or uore zibá íba yé nizor rosúl ór uore nazil goijjé, ar o kitab ókkol ór uore, zíin íba yé yáar age nazil goijjé, iman anó, ze maincé Allah talar loi ar íbar fíriictá ókkol loi, ar íbar kitab ókkol loi, ar íbar rosúl ókkol loi, ar kiyamot or din or loi kuféri goijjé, ítara boóut durór gumráyit mazé zai foijjé góí,
- (137) Ze maincé iman anóon ór fore, fítin kuféri goijjé, fítin iman aní yóre fítin kuféri goijjé, fítin nizor kuférit mazé barí giyégóí, becók Allah tala ye ítara ré maf gorí nodibóu, ar noó ítara ré hédayot or rasta buzáibou.
- (138) Tuñí munafék ókkol óre e hóbor gán foóñsái do, kibouli hoilé, ítarallá boro azaf becók asé.
- (139) Tarár háalot endilla ya, kibouli hoilé, ítara Musúlmán ókkol óre sári yoré kafér ókkol óre nizor dustó bana, ítara izzot tuai bólla bóuli ítarar hañsé zade? Tamám izzot to Allah talar kobzat mazé asé dé.
- (140) Ar Allah tala ye tuáñrálla bóuli nizor kitab ot mazé é hókum mán difeçáiyé, kibouli hoilé, tuáñra ze honó mujilíc ot mazé Allah talar ayat ókkol ór sáñte kuféri gorédde ar mozak gorédde fúno, tóile tuáñra é mujilíc ot mazé no boibá, zetúkkún foijjontó ítara iín sári oinno hotá hoóddé noóibou, (noóile) tuáñra yó ítarar dhóilla, becók Allah tala tamám kafér ókkol óre ar tamám munafék ókkol óre jáhannam ot mazé joma goríbou.

- (141) É manúic ókkol íin é tuáñr ham céc óon ór entezar goré, fítin zehón tuáñre Allah tala ye zítai (fotáh) de, tóile ítara hoódé kibouli hoilé añára ki tuáñr sáañti noó né? Ar zodi kafér ókkol túra zite, tóile (ítara ré) hoódé kibouli hoilé, ki añára tuáñrar uore gaaleb no aiccílam né? Ar ki tuáñra ré añára muúmén ókkol ór hát ottú noó basai nee? Kintu kiyamot or dín Allah tala ye nize tuáñrar dormian ot mazé fáisela gorí dibou, ar Allah tala ye kafér ókkol óre iman wala ókkol ór uore bilkúl rasta no dibou.
- (142) Becók munafék é Allah talar sáñte salbazi gorér, ar íba yé (Allah tala) ítara ré é salbazir bodola dibou, ar (ítara) zehón numáz ollá tíya tóile bicí gaáillar sáñte tíya , údo maincóre dehá, ar Allah talar yaad, bós, nam or wasté goré de.
- (143) Ítara mazé maizzá lothkaiya ikká uikká loreddé, noó fura furi ikká, ar noó fura furi uikká, ar zaré Allah tala gumráyit mazé félaide, tóile tó tuñí ítarallá bóuli honó rasta no faibá.
- (144) Óu iman wala ókkol! Tuáñra muúmen ókkol óre sári yoré, kafér ókkol óre (honó wóktót) dustó no banaiyó, ki tuáñra iyán soó, ki bouli hoilé, nizer uore Allah talar torfóttu sáf sáf hújjot (dolil) kaem goríba.
- (145) Munafék tó hámahá, jáhannam or ebbere nisor tobkat zaibou, iyán honó dín mumkin noó, kibouli hoilé, tuñí ítarar honó modotgar faiba.
- (146) Kintu ze towbá goré, ar nizoré thík (esláh) goré, ar Allah ré doró gorí dóri táke, Allah din oré sáf goré (*seróf Allah ré ebadot gorí yóre, bála ham ókkol oré seróf Allahr wasté gorí yóre, deháibélla no gorí*), tóile ítara muúmén ókkol ór fúañti oíbou, ar Allah tala muúmén ókkol óre boro ajór dibou.
- (147) Allah tala tuáñra ré, sáñza diyóre ki goríbou, zodi tuáñra Allah talar cúkuria ada gorát tákoon, (tóile) Allah tala bicí kodor goróiyá ar fura furi elóm rakóiyá.

- (148) Honó bura hotá re zahér gorón nán Allah talar hañsé bilkúl fason naá, seróf (uithe bade) zar uore zulúm óiye. Ar Allah tala fúnoiya ar zanoiya.
- (149) Zodi tuañrá honó bálayi kúliyo re goró yáto sufaiyóre goró yáto maf goró honó burai ré tóile Allah tala ye maf goróiya ar boro kudurat wala.
- (150) Ze manuíc allah tala ar ibar rosúl ókkol ore no mané, ar saáde ki boli hoilé, Allah tala ar rosúl ókkol or dormian ot mazé forók gori bou, ar ítara hoóde ki, añáñra hodún ore maní ar hoodun óre no maní ar ítara saáde ki boli hooile, mana or no manardormian ot mazé ekkzé ekkán rasta nalaitóu.
- (151) Éndhilla manuíc iin óilde asól kafér ar aññi toiyar gorí raikkí kaafér ókkol lól or láí bolí zillot or azaf.
- (152) Ar ze maincé íman ainné Allah talar uore ar Allah talar rosúl ókkol or uore, ar forók noó goré ítarar dormian ot mazé, ítara re allah tala toratori ítarar súaf ókkol di félaibou borou mehér bán.
- (153) Ahále kitaf ókkole tuáñre hoóde ki boli hoóile, tuññi ítarallá boli asman ottún leikká kitaf, endhilla ítara Muúsá (alai hissolam) ottún íyattun báre boro jiníc maiggíl, ar hoóilde ki tuññi añára re allah tala re bilkúl sámmedahái do é hotalla bolí ítarar gunár duara ítarar uore tháçal aái foijjíl, fítin gourussóo banáil ítara beca bicí añár nicáni ókkol foñsón or fore yóu, tar fore yén ítarare aññi maf gorí diyí, ar aññi muúsa re sáf sáf gorí zitai diyí.
- (154) Ar tarár mafár uoré aññi wada loibollá boli faár tulí raikkí lam, ar aññi ítara re hoóilam de ki boli hooilé, tuáñra dorozattún sóidar abostat mazé gólo, ar aññi hoóilam de, tuáñra honódin ziadoti nogori báháftar din ot mazé ar ítarattún aññi mósbot wada loóitam.
- (155) Ítara ze sáñza gín faiyé iin ítarar wada báíñggil de ótollai ar Allah talar ayat ókkol ore no manoon or wojayá, ar nahókkot mazé Allah talar foigambor ókkol or hún bóon or duara, ar nizer dil ot mazé forda foijjé ból hoon or duara, bólke íyanó, Allah tala yé ítara dil ot mazé kuférir moór lagai diyé de, ítarar bútotótún bicí hom maincé iman aníbou.
- (156) Ar ítarar kuferír duara, ar moriyam or uore boro tuhumot doon or duara.
- (157) Ar ítarar é hota hoor de ki boli hoile, aññrá Moriyam or fua lisare kotól goijjí, ziba rosul aiccí, ar no ítara iba re mari faijjé, ar noo súlit dit faijjé, kintún endhílla ekkar suurot ítarar sámme boni giyói ar ze maincé iyan or uore dhoilla bodhoilla hota battara hoor, ítara beggún é zagat mazé cubát mazé fori giyyé gooi, ítarattún iyan or honó hóbor náí, beggún cubát mazé fori giyé góí ar íbare beccók honikk kotól nou goré.
- (158) bolke Allah tala íbare niz or íkka tulí loi giyé góí, ar Allah tala boro hékmot wala asé.
- (159) Ahalé kitaf or zeduggún fírka asé, ítara niz or moot or kissu agé íman anibou íisa (alai hissolam) or uore, ar kiamot or din ítarar uore gobá bonibou.
- (160) Yuhudi ókkol or uore niz or gunár wojáyé boot hálal jiníc ókkol haram gorí dia giyé, ar é hotalla boli yó haram gorí dia giyé de, ítara (manuíc ókkol ore) Allah talar rastattún rukí tou.
- (161) Cút loitou, kintún cút ítarar uore haram ói gilgói, ar é hotalla you, kiboli hoile, ítara nahókkot mazé manuic ókkol or mál hái tou, ar aññi kafér ókkol or láí boli zobor dost azaf toiyar gorí raikkí.
- (162) Kintún zetara Allah talar uore iman ainné ar elom ot mazé fakka, ítara tuañr uore zaañ kissú nazel oiyé ar tuañr age zaañ kissú nazel oiyé, iin or uore iman ané, ar numas ore kaayem goróiya ókkol ítara, ar ítara zokát adai goré, ar Allah ar aahérot or din or uore iman ané, ar ítara re aññi beca bicí suaf ókkol diyum.
- (163) Aññi tuáñr hañsé wohí beíjji, zendhilla(hózorot) Núh (alai hissolam) ór uore wohí bójjilam, ar ibar bador nobi ókkol ór uore aró wohí béjjilam Ibrahim, ar Ismaail, ar Ishák, ar Yaakub ar íbar oulad or uore, ar íisa, Ayyub ar Yunus ar Háaron ar Súlaiman ar aññi Daud oré zobur dílam.

- (164) Ar aãñi bejjilam endhilla rosúl ókkol ziin or haalot ókkol tuañrá funá yi ar iyar agé endhilla rasul ókkol ziin or haalot tuañté nou funái, ar Allah tala hozorot Muusallóí nize hotá hooiyé.
- (165) Ar aãñi bejjilam rosúl ókkol kúchobori funaoiyá, taake rosúl ókkol or fore maincor tún Allah talar uore elzam dibar mookah no take fan ar Allah tala becá bicí hekmot waala.
- (166) Kintún Allah tala gobá uin or uore ziin tuañr uore naazel goijjé, ar iin naazil goijjé niz or elóm or sáañté, ar firictá ókkol o gobá asé, Allah Allah tala hókkore zaahér gorí bolla bulí kaafí.
- (167) Ar ze manuíc ókkol kaafér ar ze tará ruikké maincoré Allah talar rastattún, ítara gumrá oíyore duré zai foijjóí.
- (168) Ar ze manuíc ókkol kaafér oiyé ar hókkore sibi dári rakí diyyé, Allah tala ítara re hono din maf goroi ya nou, ar ítara re honou din uuzu rasta no dehái bou.
- (169) kinún ítara re duzuk or rasta dehái bou, zeçé ítara hamicá táki bou, ar iyan Allah talalla boli bici aasan.
- (170) oh manuíc ókkol ! tuañrar hañsé hók hota ókkol loiyóre rosúl aiccé tuaññrár rob or torfottún, tooile tuañrá manilou, tuañrar balaila bolí, zodi tuañrá no manou, tooile asman ar zomin ot mazé zaan kissu asé, iin beggin Allah talar, ar Allah tala sób kissú zanoiya ar boro hékmot wala.
- (171) Oh ahale kitaf ! niz or diin ot mazé gulúh no goijjóú, ar Allah talar babote hók sára ar kissú no hoiyou, Moriyam or fua iisa Allah talar rosúl sára ar kissu nou, ar ibar (Allah talar) kolema (bochrot) or zuhuur ziyon nekí Moriyam or ot féla giyé, ar ekkan rúh, ziyon Allah talar torfottún béza giyé, é hotalla boli tuañrá Allah talar rosúl ókkol or uore iman anou, ar e hota no hoiyo ki boli hooile Allah tinnúa, endhilla hota hoon ottún basi taikkou, tuañralla boli bálayi óibolla bolí, hakikot ot maze iynn sára ar kissú nou, ki boli hoolle Allah uggúa, (íba sára ar hono maabuud náí) ar iba e hotattún bilkul fak ki boli hooile, ibattun hono fua asé, asman ar zomin ot mazé zaañ kissú asé beggín ibar, ham banai bollai bolí íba ham banaiyá oonnán kaafí.
- (172) Mosih (alai hissaolam) ottún e hotát mazé honó córom nai, kiboli hooile, íbare Allah talar fua buzá zook, ar nou Allah talar hañsor fíricta okkol ottun iyan ot mazé honó córom lagi bou, ze hono mannúie Allah tala bondogit goroum ot mazé córmaibou, ar borái gorí bou ar o din dure nou ki bolí hooil. Allah tala (kiyamot) or din begún ore ek zagat mazé jomah gorí bou.
- (173) (E din) endhilla óibode ki boli hooilé ze maincé iman anibou, ar nekir ham gorí bou, tooile ítarar nekir fura furi bodola ítara ré dia zaibou, ar (Allah tala) niz or fozol ar rahmoté e çe arou bicí goró dibou, kintún ze maincé (Allah talar) bondogi re niz or be izzoti boli buijjé ar fohór goijjé, tooile ítara re endhilla azaf dia zaibou de, ziin bicí boro ói bou, ar é din Allah tala sára ítara honó dustó faibou, ar nou honou modot goroiyá fáibou.
- (174) Oh manuíc ókkol ! tuañrár hañsé tuañrár rob or torfottun dolil aai giye góí, ar aãñi tuañrar hañsé somkedde endhílla foor béji diyí.
- (175) Tar fore ze maincé iman ainné ar ibar (Allah talar) sáara ré mosbutir sañte dóri felaiyé, tooile ibaye kub hom cómot mazé niz or rahamot or saiyat maze gólai feláibe, ar ítarar uore niz or rahamot nazil gorí bou, ar itara re niz or éçe foon sibar rasta dehái bou, ar endhillah rasta de ziyon bilkul uzu.
- (176) Oh aãñr rosúl ! tuañttún maincé kolalah (endhilla maincór miras, zar no baf asé ar no fuain sú ain ase) babote fotowa fusár gorér, tuññi hoodou ! Allah tala tuañra ré kolalar baabote endhillah hókum der :- zodi hono uggua endhilla morut fua mori za góí, zar honou fuain súain náí za góí, zar honou fuain súain náí, (ar, nou baf dada asé) zodi itar bóin táke, tooile zaañ kissú íte felái giye góí, iin or addók bóine fáibou, ar zodi boin mori zagóí, ar ibar zodi honou fuain súain notáke tooile fura mal beggin boiye faibou, fitin zodi duá bóin yaatou

duáttún bici bóin táke, tooile felái giyede mal ottún tin hissar dui hissa fáibou, ar zodi báí boín milaiya zulaiya óo kissú báí ar kissú boín tooile endhilla kaida lói toksim oibou di ki :- morut fuaindólla maiya fua duárborabor híssa óibou, Allah tala tuañrálla boli niz or hokúm ókkol ore sáf sáf gorí deer, taake tuañrá gumráh no oó, ar Allah tala tamám hota ókkel or elóm raké.

سورة المائدة
بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Oh musulman ókkol ! tuañrá niz or muaháda re fura gerou ! tuañralla belí januar ókkol halal gorí dia giyé, kintún uin ore (háram gorí dia giyé) jiiinor babote hókum fúna zaibou, kingún ze hón tuañrá ehrám or haalot ot mazi ói ba, tooile tuañrá ciyar goroun nanore hálal no búzi ba, becók Allah tala zaañ kissú saa, éndhilla hókum dee.
- (2) Oh musulman ókkol ! tuañrá Allah talar nicáni ókkol ore be húrmoti no goijjóu, ar no tuañrá húrmot or maac ókkol or be húrmoti gorí ba, ar no (hój) ar kurbanir be húrmoti gorí bar no O januar ókkol or behúrmoti gorí ba, ziin 'r goddonat mazé (alamot) lothkai dia giyé, ar no O maincór be húrmoti gorí ba zetará Allah talar gór (Baitulla) or eradah goré ar nizor rob or rahamot ar íbar rozamondi re tuar, ar zehón tuañrá eherám or haalot ottún baaire aai zaiba góí, tooile tuañrá (i'ar gorít fari ba, ar (soo !) endhilla no oon saade ki bolí hoíle, ek jomaat or ducmoni ruañrá re ehotát felai de, tuañrá ham ot mazé hód ottún barí zoogái, kiyálla boli hooile ítará (mucrík ókkole) tuañraré baitulla córif ottún rukí diil, tuañrá neki ar bála ham ot mazé ek zone ar ek zon or modot geron, guná ar zulúm or ham ot mzé honodin modot no goijjóu, ar Allah talar nafórmanir hóraf fól ore dhoraijóu, becók iba bicí boro sáñza doiyá.
- (3) Oh musulman ókkol ! tuañrálla bolí (e jiníc gin) háram gorí dia giyé :- mora januar , loou, cúar or gustou, ar o januar zibare Allah sára ar honíkkar nam ot mazé zoorá giyé, gola sibi mara giyéde januar ókkol, hochhou di mara giyéde januar ókkol, ar o januar zibá oottún foriyóre mori giyóí, ar ojanuar ziba ar ekgúa januar or cín or zohóme morigiyóí ar o januar zib re dóri hóoiya januar e haiye, kintú líiba háram nou, zibare tuañrá moribar zge zoorái diba, ar o januar zibare bút fuñza goróiya ókkole niz or bút or namot mazé zoorái bólla raikke de zagat mazé zoorá, (ibayóu tuañrálla háram)ar o januar o tuañrálla háram, zibá re zua kélar tir or ísafe afés ot mazé toksim gorá za (zendhilla arab or mucrík ókkole goittou) iin beggín gunár hotá, oh musulmán ókkol ! ze maincé kuferír rasta ektiar goijjel. Aijja ítara tuañrár diin or torfottún naummid ói giyegéi tooile tuañrá ítara re no dhooraiyou, añañre dhoorou, aijja tuañralla beli tuañrár diin ore mukommel (fura) gorí dia giyé ar islam or diin ore tuañrálla bolí fosond gorá giyé, fítin zodi honíkka búkke be bas ói zaile góí, tar fore honó háram jiníc hár felá, kintún jani fúni guná no oon saa, tooile Allah tal maf goróiya ar rahámo rakoiyá.
- (4) Oh rasúl ! maincé tuañttún fusár loor, kiki jiníc ókkol ítaralla hálal, tuññi hooi dou :- zediin bála jinic osé, iin beggín tuañralla boli hálal gorí dia giyé, ar o cíkari januar, zibá re tuañrá cíarolla boli banai ráikkaou, zendhilla tuañráre Allah tala ye ciñyáñ diyé, tooile íbare zaañ kissú ciñyai diba, e mutabek zodi ibaye cíar goré tooile tuañralla boli iin gálal, kintún Allah talar nam ot maze oon saa, ar hár haalot ot mazé Allah tala re dhorái ba, Allah tala hísaf loon ot mazé bicí soktou.
- (5) Aijja tamám bála jiníc ókkol tuañrálla boli hálal gorí dia giyé, o mainçor hána, zetará re kitaf dia giyé, iin tuañrálla boli hálal, ar tuañrár hána ítaralla boli hálal, ar tuañrálla boli musulmán bibi ókkol ar o maincór bibi ze tará re tuañrár agé kitaf dia giyé, hálal, kintún corót óilde ki, ítarar mohór ítara re dia fori bóu, ar nekah goriyoré niz or bibi banai bor moksúd oon fori bóu, ar nofsór fañdot foriyóre burayi ar sura surir haalot ot mazé burayi goroun or niyot no oon fori bóu, ar ze houikká iman ottún inkar goijjé, tooile ítar tamam ham bekar giye góí, ar aaherót ot mazé ítar zagá borbad maincór éçe óibou.
- (6) Oh musulman ókkol ! ze wóttot mazé tuañrá numásalla boli eradah goríbo, tooile tuañrá niz or muk ar (duni) hat ore kinkini forjjonou dúí felóu, ar matá re musáh gorou, ar niz or duni théng

ore surgirá fóijjonto dúi felóu, ar zodi gusól goribar hajot ói také, tooile tuañrá gusól gorí felóu, zodi tuañá biyaraimma ói takou, yaatou soforót mazé ói takou (ar faní faite mockil oor) yaatou tuañrár butottún honíkka fecáf faihanár Haagot ottún aiccói yaatou niz or bibi re suññi aiccó ar faní nofoor de óile tooile tuañrá fák maçi loi ham cárái felou, ar niz or haat ar muk ore iin lói musah gori felou, Allah tala no saade ki, tuañra re honó kisim or mosibot ar tongit félai bolla, bólke saa deki, tuañrá re hamicá fak sáf rakibou, ar tua`nrár uore niz or niyamot ore fura gori bolla boli saa, taake tuañrá cúkuria goroiyá oo.

- (7) Ar Allah tala ye tuañrár uore ze enam goijjé iin or yaad ottún gaafel no óiyou, ar Allah talar waada re no búillo ze waada tuañrattún soktó gorí lua giyé, ze woktot mazé tuañrá hooila, ki boli hooilí, añañrá tuañr hókim fuinní, ar añañrá íyan ore kobul goijjí, ar Allah tala re dhorat tákou, zaañ kissú sínat mazé sufaiya táke, iin ore Allah tala fura furi zané,
- (8) Oh musúlman ókkol ! tuañrá allah talar (hókkolla bolí) mosutir sánte kayem o, yá ar insáf ollái bolí gobá doiya ói zogói, ar (soó) tuañrá endhilla honodin nou óiyou ki boli hooile ek jomaat or ducmoniye tuañraré é hotát mazé no dhóloon saa deki (ítar sañté) in sáf gorí no faróu, (hár haalot ot mazé) insáf gorou, kiyálla bolí hooile, iyan tokwár sánte hañsé goredé hotá, ar Allahtala re dhorou, tuañrá zaañ kissú goribá, iyan or hóbor íbaye raké.
- (9) Ze maincé iman ané ar bála ham ókkol goré, tooile Allah talar waada íballói asede ki boli hooile, íbolla boli allah talar mogferot ar boro ajór ói bou.
- (10) Kintún ze maincé inkar goijjé ar añañr aayat ókkol ore misá hooiyé, ítara jahannami.
- (11) Oh musúlman ókkol ! tuañrár uore Allah tala ye joijjéde o ehwsán ore iyad gorou, kiboli hooile, ze woktot mazé ek jomaaté tuañrár íkka hát baráil, toi Allah tala ye (nizor ehesane) ítara hát ore tuañrár íkka boroon ottún rukí diil, ar Allah tala re dhorat tákou, ar údo Allah tala ek zaat, zar uore muumén ókkol ottún borusá rakoon saá.
- (12) Ar iyan ekkán waakia de kiboli hooilé Allah tala boni israil ottún waada looil, ar ítara búttun barawa sóddar mokoror gorí diil, Allah tala ye hooil de ki boli hooile, aññi tuañrár fúanti así, zodi tuañrá numás ore kaayem rakou, zokát adi gorou, añañr tamam rodúl ókkol or uore iman anou, ar ítara modot gorou, ar Allah tala re bála hoozo doo, tooile aññi tuañrár uottún háamaha burairé hótom gorí diyyum, ar tuañra ré háamaha barizat mazé daahél goijjúm, ze barizar nise nahár ókkol baar de ói bou, fítin tuañrár búttun ze honíkkaye tar foreyoí inkar goijjé, tooile íte becók uzu rastar añzai feliyé.
- (13) Fítin é hotallái boli, é manuic ókkol (boni israil) iine niz or waada re báñgi félaiye, aññi ítara uore laanot goijjí ar ítara dil oré doró gorí diyí, é hotalla bolí é manuic iine hotá ókkol ore niz or asól zaga ókkol ottú fírai dee, ze hotar nosíyot ítara re gora giil ítara ii ottún honó faaidá loie nou faré, é hota iin ore bilkúl búli félaiyé, ar tuññi ítara honó no honó heyantot or hóbor faat asou, ar ítara búttore bicí hom manuic asé ziine éndhilla no goré, é hotallah oh rosúl ! tuññi ítara re maf gorit faoon saa, ar ítara íkkattún niz or nozor ore fírai loi felou, becók Allah tala o maincóre niz or dustó bana, zetará bála ham wala oó.
- (14) Ar ze maincé miz ore nize nosára boli, ítara ttun o aññi wawda looilam (kintún) een óiyede kiboli hooik, ze hotar nosíyot ítara re gorá giil, iin ottún ítara bilkúl faaida tolí nou faré, ítara iin ore bilkúl búli felaiyé, fítin aññi ítara dormian ot mazé kiamot foijjonttolla bolí ducmonir ooin zalai diyí, ar o din ekkere duré no, kiboli hooile, ze ze ham ókkol ítara gorát asé, iin or hákikot ore ítara re zanai dia zaibou.
- (15) Oh ahale kitaf ! iyan ekkar hákikot de kiboli hooile, añañr rosúl tuañrár hañsé aai foiñcéé, Allah talar kitaf kitaf ókkol (tuurat injil) or hotá ziin tuañ rá luai luai rakita, iin o tuañraré sáf sáf gorí boyan gorér, ar becá bicí hotáre maf gorí der, Allah talar hañsótun (hókkor) runcni aai foiñccé ar endhilla kitaf aai foinccé, ziba becá bici foor.

- (16) Allah tala ye é kitaf or duara omanuie ókkol or uore, ze tará Allah talar rozamondir taabe, solamotir rasta ré kúli dee, ar niz or hókume andár ottún niolai felá, ar foorot mazé ané ar uzu rastat mazé lagai dee.
- (17) Becók o manuic ókkole becá bicí boró kuferi goijjé, ze tara moriyam or fua iisa re Allah talar fua boli hooiyé oh rosúl ! tuññi ‘tara re hoo, (tuañrá jiin hoor iin hondhilla be akolor hootá ya?)zodi Allah tala ye moriyam or fua iisa ré ar ibar mañ re, ar zomin ot mazé zedúggun insan zindegí gorér iin beggún or halak goriya deto saa, tooile honé íbar bañccáyit mazé dohól dibar hímmot raké? Zamin ar asman ar zaañ kissu eçe mazé asé, bejjín or malik Allah tal, ar íbaye zaañ kissú saa, foida goré, ar íba hár jiníc or uore kudurut raké.
- (18) Ar yuhudi ar iisayi ókkole hoode kiboli hooile, añañrá Allah talar fuain ar ibar adoijja, tuññi hooidou, zodi endhilla óitake, tooile fitin Allah tala ítarar bura ham ókkol or duara ‘ttarare azaf kialla dee ? bólke hákikot iyan de ki boli hooile, tuañra yo íbaye foida goijjé de insán ókkol or bútottun, íbayé zaré saa maf gorí dee, ar zaré saa azaf dee, asman or ar zomin or ar iin or dormian ot mazé zaañ kissú ase iin beggín or malik ar bañccá Allah tala, ar beggún ottún aahér íbar íkka fírí zoon fori bou.
- (19) Oh kitaf wala ókkol ! een ekkán haalot ot mazé kiboli hooile, boot din foijjanto rosúl ókkol or aa bond aiccil, (tar fore) añañr rosúl (mohamad sollallahu alai he wosollam) tuañrár hañsé aiccé, íbaye tuañrár uore (hókkor hókum okkol) wazeh gorér,také tuañrá e hotá hooi no fari bolla boli añañrár hañsé honó rosúl nou aiyé, ar nou añañrár hañsé honó bocarot doiya aiccé, ar nou hoó hóbor doijya aiccé, tooile e hoon ehón tua ñrár hañsé bocarot dooiiya ar hóbori goróiya aiccé, ar Allah talahar ham or uore kudut raké.
- (20) Ar zehón muusayé niz or kowm ore hooil :- oh manuic ókkol ! Allah tala yé tuañrar uore goijjil de ehésán ore yaad gorou, íbaye tuañrár bútottun nobi foida goijjé, tuañrár bútottun bañccá banaiyé, ar tuañráré o hota ókkol diyé, ziin duniat mazé tuañráré baade ar honíkka re nou dee.
- (21) Oh manuic ókkol ! fak zomin ot mazé, ziyán Allah tala yé tuañrálla boli liki diyé, tuañrá iyan ot maze golí zoo góí, ar (daahél oon or foré) uldha téng e waafes fissá ne aiccóu, (tooile tuañrá kamiaf oon or zagat maze) uldha nuksan ot fori zaiba góí.
- (22) Manuic ókkole hooilou, oh muusa ! e zomin ot mazé een kissú manuic ókkol takéde, ziin becá bicí mosbut, getodin foijjontou é manuic ii zomin íyan ot mazé asé, tooile añañrá é zomin ot mazé théñg rakóoia nou, kintun zodi é manuic iin é zomin ottún niali zagóí, tooile háamaha añañrá é zomin ot maze zaiyum.
- (23) (Iyar fore) Allah re dhorooiyar bútottun duwá maincé maincore hooiloi, ze taráre Allah tala ye iman or niamot diil, tuañrá hímmot gori yoré é manuic iin or uore zai foro góí, ar (coorór) dorozattún zai gólo góí, zodi tuañrá góli zoo góí tooile tuañrá zitit fari bá, zodi tuañrá iman wala ói takou, tooile tuañrattún Allah talar uore bórusa rakoon saa.
- (24) (Tar fore) é manuic iine hooil de ki oh Muusá ! zeto din fóijjonto é manuic iin eçe asé, añañrá eçe no zaiúm, tuññi niz zou, ar tuañr húda you tuañr saañté eçe zai bou, tuañrá duni zón eçe larái gorát táikkou.
- (25) (E haalot gin deki) Muusá ye hooilou oh Allah ! aññi niz or jan ar niz or báí sára ar honíkkar uore ektiyar no rakí, é hotallá boli tuññi nize aññi ar e mafórman manuic ókkol or dormian ot mazé, fáisela gori dou.
- (26) (tar fore) Allah talar hókum óilou de ki :- salic bosór foijjontollái boli é zomin iyan é manuic ókkol iin ollai háram gorí dia gel, ítaráe boyaban ot mazé (gum rah óiyore) gúrat táki bou é hotalla boli (oh Muusá !)tuññi nafórman manuic ókkol or haalot deki yore ferecán no óiyou.
- (27) Ar (oh poigambor !) tuññi o manuic ókkol iin ore Adom or dui fuar hotá re háñsa háñsa gorí fúnai dou, ze woktot mazé ítara duni zoné(Allah talar sammé) niz or kobuliat ollái boli kurbandi

ókkol diil, tooile ítara duni zon or kurbaní maze ek zon or iin kobul ói giil góí, ar dusora zon or iin kobul nou oo, (tar fore Kaabilé hasdór ooin ot mazé zoliyore hooil) aññi toré (Haabil) kotól gorí diyum, (tar fore Haabile) hoilo :- Allah tala udo muttoqi maincór kurbaní re kobul goré dee,

- (28) Zodi tui aññré kotól gorí bolla bolí hat tulós, tooile yo aññi tore kotol gorí bolla boli hat no tuillúm, aññi Allah tala re dhorái, ziba tamám duniar rob,
- (29) aññi saiddé, tui aññr ar tor duni zon or guná re tor matár uore las, ar (tui) jahánnam báci ói zas góí, kiyalla hoile, zetará zulúm goré, ítarar bodola éndhilla oo,
- (30) Fítin ki oil hooile :- ítar (Kaabil) nofsóye ítare niz or báí or kotól or íkka fírai ye, íte (Haabil ore) kotól gorí diyé, tar fore íte córbo nacár bútoe oí gité góí.
- (31) Tar fore Allah tala ye uggua Hawwa fatháíye, ar íbayé zomin kurár cúru goijje ítare zanai dibolla boli, ki hooile, niz or báí or lac ore (zomin or bútoe) keen gorí luai dia za, (Hawwa zomin kurédde dekiyore) íte hooilou, aññi niz or uore afsús gorír, aññi tou e Hawwa dhdhoilla yo ói no faillám ,(zo di oítam toile zomin kurí yore) aññi niz or báí yor lac oré sufai dit farítám, íba(niz or haalot or uore) becá bicí córminda oí giyé góí.
- (32) É hotallái boli aññi boni israil ore, e hákum gan lekí diyí, ki boli hooilé, ze honikka ye kesas ar yaato dec ot mazé luthfath goroiyar sáañza sára honó jan ore kotól gorí felaiyé, tooile guyákeh íte tamám insán ókkol ore kotol goijjé, ar ze honikká ye honó ek maincór zindegí basai loiyé, tooile goyákeh íte tamám insan ókkol or zindegí re basai loiyé, ar ítarar hañsé aññr rosúl ókkol (uggúar for uggúa) foor dolil ókkol or sáñte aat aiccíl, tar fore yó, ítarar bútoe aksér manuíc éndhilla niollé dee kiboli hooile ítara dec ot mazé ziadoti gorooiyá niollé.
- (33) Becók é manuíc iin zetará Allah ar rosúl or sáñte larái goré ar dec ot mazé burayi foláibolla boli gúra fíra goré, ítarar sáñza iyan dee ki boli hooile, ítara re kotól gorí doon sá, yáto sulit lothkoon saa, yato ítar hát theng ek dhál ek dhál haçi doon saa, yato ítara re dec ottun duñrai doon saa, iyan ítaralla boli duniat mazé ruswayi, ar aaherot ot mazé ítaralla boli boro azaf asé.
- (34) Kintun ítarar bútoe ze manuic ókkol dóra foibar age towbah gorí féla, tooile tuñi zani loo, Allah tala maf gooiya ar rahámot gorooiyá,
- (35) oh musúlman ókkol ! Allah tala re dhorat tákou, ar íbar hañsé fooñsibar usilá tuwoo, ar íbar rastat mazé hoctho goroo, táake tuañrá kamiabi hásel gorí faroo.
- (36) Ze maincé kuférir rasta basí loiyé zodi ítarar kobzat maze zomin or tamam mal cómbotti aaiyo zagóí, ar édiggin aró faileyó, fítin iin beggin ítara kiamot or din Allah talar azaf ottún basibollái fídiayo diféla, tooile yo ítarar iin kobul no ói bou, ítaralla boli boút bara azaf asé.
- (37) Ítara saaile yo (Allah talar azaf ottún basi bolla) duzuk or ooin ottún nioli bolla, kintún ítara iin ottún nioli nofarí bou, ítaralla boli taaibodé azaf asé.
- (38) Ar zibá sur oí bou, mirut fua ók yaato maiya fua ók, ítar hát haçi félo, ítara zaan kissú goijjé, íyan ítar jurúm or sáñza, ar Allah talar torfottún íyan ibrot or nicáni, Allah tala gaaléb ar boro hékmot wala.
- (39) Fítin ze honíkka ye niz or zulúm or fore towbah gori feláíye, ar niz ore sooinllé, tooile Allah tala ítar uore (niz or rahamot loi) fíri aibou, íba (Allah tala) maf goróíya ar rahámot goroiyá.
- (40) (Oh insán !) ki tui nozanosné ? asman ar zoomin or tamám bañccáyi Allah talar, íbaye zaré saa azaf dee, ar zaré saa maf gorí dee, íba hár ham gorit faré.
- (41) (Oh rosúl !) o jomaat ot ze neki hooiyé niz or zubane :-“ aññrá iman ainní “ kintún ítarar dil muumen nou oíyou, ar o jomaat ziba yuhúdi , zetará kuférit mazé joldi gorooiyá, tooile ítarar haalote tuañre fereca no goroon saa, ítara misát mazé han logooiya, ar ítara e hotállá boli han lagooiy de, ek jomaate ar ek jomaat ziin tuañr hañsé nou aiyé íbare hobor foousái sibou, ítara (tuurat or) lofzó ókkol ore sayi zaga sáabet oon or foreyou, sayi zagattún fírai dee, ítara hoode

ki hooile :- zodi e hókum dia za tooile kobul gorou, ar zodi dia no za tooile iyan ottún basi takou, (oh poigambor ! ze maincór bod nosíbi eddur foijjénto fooinssé, ítara hono din hedayot no faibóu, tuñi ítaralla boli behar feacan no oíyou) zallai boli Allah tala ye emtahán or fáiselah goijjé, tói tuñi ítaralla boli Allah talar hansáttun kissú no fáí ba, é manuíc iin or dil ore Allah tala ye fak goitto no saa, ítaralla duniat maze yo be izzoti, ar aaherot ot mazé yo boro azaf asé.

- (42) (Oh rosúl !) é manuíc iin misá hotat han lagooiya ar bura torikaye (maincór) mal hoon ot mazé salu, fítin zodi ítara tuañr hañsé aiyé, tooile tuñi ítarar dor mian ot mazé fáisela goridou, yatou ítarattun tuñi edhdhékka oí zoogói, zodi edhdhékka oí zoogói, tooile ítara tuañr honó nuksan fooñsáit no farí bou, zodi fáisela gorou, tooile tuñi insaf or sáñte fáisela goríba, becók Allah tala insaf gorooiya ókkol ore dustó bana.
- (43) Ar ítara tuañre insaf goroóiya kiyalla bana dee? halañké ítarar hañsé tuurat asé, ar Allah talar hókum ibat mazé asé, ítara tuurat rakoon or foreyó, íbattun fíri zagói, ar hákikot oilde íyan kiboli hooile, ítara iman no raké.
- (44) Becók aññi tuurat nazil goijjí, ibat mazé hédayot ar rucni asé, Allah talar nobi ókkol zetará fórman bordar aiccíl, tuurat mutabek yuhúdi ókkol ore hókum diat aiccil, tasára Ribbi ar Akbar (yuhúdi ókkol or ulema ar macáyek ókkol) íbar uore amól gorooia aiccíl, kiyálla boli hooile ítara re Allah talar kitaf ore héfazot gorooiya bana giil, ar íbar uore gobá aiccil, é hotálla boli tuañra insán ókkol ore no dhoraiyóu, ar añañré dhoróu, ar añañr aayat ókkol or oostá dam ot mazé no beccou, ze honíkka Allah tala ye nazil goijjé de kitaf mutabek hókum no dee, endhílla manuíc iin kaafér.
- (45) Ar aññi yuhúdi ókkol ollái boli tuurat ot mazé hókum lekí diilám, hondhilla boli hooile : jan or bodolat mazé jan, souk or bodolat maré souk, nak or bodolat mazé nak, han or bodolat mazé han, dat or bodolat dat, ar zohóm or bodolat mazé húbuhu zohóm, fítin ze honíkka ye bodola loonnán maf gorí dee, tooile íyan ítalla boli (nizor gnnár) koffara ói bou, ar ze honíkkaye Allah tala ye nazil goijjé de kitaf mozin hókum no dibóu, tooile endhílla manuíc íba borozulúm gorooiyá.
- (46) Ar fítin (é nobi ókkol or fore) aññi moriyam or fua iisa re é nobi ókkol or rastar uoe soola yí, tuurat ore tosdiik gorooiyá ziba (tuurat) íbar sámme aiccíl, ar aññi íba re injil kitaf diyí, ar tuurat ziba fooilattún aiccíl, íbare fura furi tosdiik gorooiyá, tasára Allah talar re dhorooiyá maincóllo boli (tuurat) rasta kulooiyá ar waás nosíyot or kitaf.
- (47) Ar endhíllah injil wala ókkol ottún kissú injil ot mazé Allah tala ye nazil geijje ar ze nekí Allah talar kitaf mutabek hókum no de, íte faasík.
- (48) Ar (oh rosúl endhilla) aññi tuáñr hañsé áñsa áñsa kitaf fathíye zibá o kitaf ókkol or tosdiik goré, ziin íbar age naazil gorá giyé, ar iin or héfazot goróoia, é hotalla boli tuáñtun maincó dormiyan ot mazé Allah tala ye naazil goijjé de kitaf or mutabek fáiselah goroon saá, ar ze sóccayi tuáñr hañsé aiccé iin ore sári yore maincór kúcir fisé no soillau, tuañrár butore fótti ek jomaaad ollái boli aññi ekkán cará ar rasta mokoror gorí diyí, zodi Allah tala saitó, tooile tuáñra beggú ore ek ummot banai dit faittoo, kintún tuañrá ré endhilla nou gore de íyan tuañrá re emtehán gorí bollai boli o jinic or uore, ziin tuañrá re dia giyé é hotállai boli nekir ham ókkol ot mazé tuañra ek zone ar ekzon ottún barí zai bolla boli kuucíc gorou, tuañrá begún ottun céc fóijjonto Allah talar hañsé zoon fori bóu, fítin íbayé tuañraré hooiboou, tuañrá ze jiníc ot mage ekzone ar ek jon lai ektelaf geijjíla iin or hákikot ki aiccil dee.
- (49) Ar (oh rosúl !) aññi tuañré hókum diyí de, kibali hooile, zaañ kissú Allah tala ye tuáñr uore naazi goijjé, iin or mutabek ó manuíc ókkol iin or dormain ot mozé fáisela gorou, ar ítarar kúcir fisé no soillou, ar sáñte sánte tuñi ítarattun húñciyar taikkou, endhilla hono dín no oonsaa kibolihooile, zaañ kissú Allah tala ye naazil goijjé, iin or honó hókum or (taamil) ot mazé tuáñre

udda lari no dee, fítin manuíc iin zodi fithfírai féla, tooile tuñi zani loo, kiboli hooile Allah tala ttún iyán monzur asé, ítarar hodíggín gunar duara ítarar uore mosibot fooñsá, ar hákikot ot mazé insán ókkol ot mazé hoduun insán nafórman.

- (50) Fítin (ítara) jahéliat or zomanar éndhilla hókum saaddee? Ar o manuíc ókkol ze tara Allah talar uore iman roké, ítaralla boli Allah tlattún bare bála hokum dooiya hoonnúa óat fare?
- (51) Oh musúlman ókkol ! tuañrá yuhúdi ar iisayi ókkol ore tuañrár dustó ar modot gorooiyá no banai you ítara ekzon ar ek zon ore modot goróiyá, ar tuañrár búttottun ze honíkkaye ítara re dustó ar modotgar banaibou, ítare ítarar búttottun bóli buzá zaibou, Allah tala o jomaat or sámme rasta no kúlibou ze jomaat zulúm gorooiyá.
- (52) Fítin (oh rosúl !) tuñi soo, za dil ot mazé (munafék ir) biaram asé, ítara é manuíc ókol or íkka duuñri duuñri zar, ítara hoode ki boli hooil :- añañrádhoraide ki boli hooile, (ítara duré takoon odduara) añañrá honó mosibot ot mazé honó fori zaiyúm boi ne honó, tooile o woktó dure nou, ze woktó mazé Allah tal (tuañré) fotah dibou, yaato Allah talar torfottún honó hota zahér ói zaibogói, é woktó mazé é manuíc iin o hotat mazé córom faizaibogói, ziin ítara niz or dil ot mazé sufa'raikkil.
- (53) Ar (é woktot mazé) iman wala ókkole hooibou :- manuic ii uin né, ze tará Allah talar mosbut mosbut kosóm háiyore hoitó, añañrá tuañrár fuáñti ? tooile ítarar tamám ham bekar giyé, ar céc fóijjonto ítara tobá ar mamuraad ói yaré roogiyói.
- (54) Oh musúlman okkol ! tuañrár butottú honíkka zodi niz or din ottún fíri zagói, tooile ankorib Allah tala een uggúa jomaát foida gorí dibode, ziba Allah talar dustó óibou, ar íbayó allah tala re dustó banai rakíbou, ar mumén ókkololla becá bicí noróm óibou, kintún ducmón ókkol or mukabelat maze becá bicí doró óibou, Allah talar rastat mazé niz or jan or kurbaní dibou, ar honó laanót goroiyar laanát ore no dhoraibóu, iyán Allaha talar boccíc, íbaye ze jomaat oresaaibou, niz or boccíc dibou, íba becá bicí wosaat rakóoiya ar har hotáre zanooiyá.
- (55) Oh musúlman ókkol ! dustó ar modot gorooiya honikka tákile íba r rosúl ar o manuíc zetará íman wala. Ze trár hássa numás ore kayem goroon, zokaat adai goroon, ar (harhaalot ot maze) Allah talar sámme júki takoon.
- (56) Ar (iyad raikkoi !) ze honíkka ye Allah tala re, Allah tala rosúl ore ar imán wla ókkol ore niz or dustó ar modot goroiya banaiyé, tooile (tuañrá iyad raikó !) becók Allah talar jomaat gaaleb óibode jomaat.
- (57) Oh musúlman ókkol ! (mokkar kuffar ar yuhúdi ar nasárar butottún ze manuíc ókkole tuañrár diin ore mozzak or kéla banai raikké, tuañrá ítara re niz or modotgor ar dustó no banaiyóu, ar Allah tala re dhorou, zadi tuañrá hákikot ot mazé imán wla ói tákou.
- (58) Ar zehón tuañrá numás ollái boli (maincóre) dhahoo, tooilé ítara tuañrár dhak (azan) ore tomacá banaa, ar iyán lói mozzák goré, kiyálla boli hooile, iba eggua endhilla gurup dee, zattún honó akkol náí.
- (59) (oh rosúl !) tuñi ahale kitaf ore hooidoo, oh ahale kitaf ! iyán sára añañr hosúri arkí ? ziyán or tuañrá bodola lóitou soor, aññi Allah talar uore iman rakí, ar uyán or uore imán rakí ziyán añañr uore nazil óiyé, ar (iman rakí) ziin añañr age nazil oiyé, ar hota oilde iyan kiboli hooile tuañrár beec bák manuíc (Allah talar) nafórman ógiye góí.
- (60) (oh rosúl !) tuñi hooidou :- ki aññi tuañrará hoyúm ne, Allah talar hañsé jozaar eetebare hon manuíc gua bicí bura? Íba o manuíc zar uore Allah talar laanot óiyé, ar Allah tala ye niz or gozof diyé, ítarar butore hoduun maincóre cuor ar bañdor banai diyé, ar ítara bura taakot ókkol ore fuñza gorá doijjé, é manuíc iin súbse bicí bura dorajat mazé, ar beggún ottún bicí uzu rastattun duré.

- (61) Ar (soo !) ze hon é manuíc iin tuáñr hañsé aiyé, tooile ítara hoode ki boli hooile, añañrá iman ainní, halañké ítara kufóri loiyóre aiccé de, ar kuféri loiyóre waafes giyé goi, ar ítara zaañ kissú niz or dil ot maze sufai raikké, Allah tala iin ore bout bála gori zane.
- (62) Ar tuñi ítarar butore bout maincóre dekíba, keen boli hooile, guná gorát ar zulúm gorát ar háram mal hoon ot maze bicí agee ítara hotó bura ham gorédde ya?
- (63) Ítarar aalem ar fir ókkol ottu ki óiye ? ítara (maincóre) misá hotattún ar háram mal hoonottún no rukéer ? tará hotó bura ham ókkol gorédde ya ?
- (64) Ar yuhudi ókkol hoiyé, kiboli hooile Allah talar hat bañdí dia giyé, kintún hákikot ot mazé ítarar hat bañdí dia giyé de, ar zaañ kissú ítara hooiye iin or wojá ye ítarar uore Allah talar laanót foijjé de, Allah talar to duni hat kúla asé, íbaye zendhilla saa, endhilla hóros goré, Allah talar torfóttun zaañ kissú tuañrár uore naazil óiye, (iin diyóre) tuañrár bútottun becá bicí maincór cóitani ar kuféri re barái dibou, ar aññi (Allah) ítarar dormian ot mazé ducmoni ar há sod dháli diyí, (ziin) kiyamot foijjont no milhi bou, (ítara) zehón laráir ooin zala, Allah tala é ooin ore búzai dee, é manuíc iine dee ot mazé burayi fólaibar kuucíc goré, ar Allah tala burayi folooyare dustó no bana,
- (65) Ar zodi ahle kitaf iman wala óito ar forhésgar óito, tooile aññi há maha ítar guná ókkol ore maf gorí ditam, ar há maha ítarare niamot or jonnot ot mazé daahel gorí ditam,
- (66) Ar zodi ítara tuurat ar injil ar zaañ kissú Allah talar terfóttún ítarar uore naazil óiye iin ore kaaye rakí tou, tooile há maha ítarar oottún ar ítarar théng or nisottu ítara borkot faitou, ítarar bútore uggia jomat há maha eetedal or uore asé, kintun becc bák manuíc endhilla de ki boli hooile, zaañ kissú gore, buray ye goré.
- (67) Oh rosúl ! tuáñr rob or torfóttu zaañ kissú tuáñr uore naazil óiye, iin ore (Allah talar bonda ókkol or hañsé) fooñsái dou, zodi tuñi endhilla no goríle,tooile tuñi Allah talar hóbor nou fooñsou, ar Allah tala tuáñre insán ottún héfazot gori bou, ar Allah tala o jomaat or sámme (kamiabir) rasta no kúlibou, zibáye kuféirir rasta basí loiyé.
- (68) (Oh rosúl !) ítara re hoodou, oh ahale kitaf ! tuañrár hañsé thiki takibolla honó jiníc naí, zatodin foijjont tuañrá tuurat ar injil ore ar zaañ kissú tuañrár rob or torfóttun naazil óiye iin ore kayem no gorou, ar (oh rosúl tuñi to dekíba kiboli hooile) zaañ kissú tuañr rob or torfóttún tuañr uore naazil óiye (iin ítarálla boli zokde nosíyot boni bou) bólke iiné ítara re aró bicí cótan ar bura banaí bou, ar ítarar inkar ore barái dibou, e hotálla boli tuñi é jomaat or haalot or uore afsús no goijjóu, zetará hókko re inkare.
- (69) Ze maincé (Allah talar kitaf or uore) iman ainné, íba yuhúdi ook, nosára ook, ar saabi ook, yaato ar honók ook, kintún ze neki Allah talar uore ar aahérot or din or uore iman rakí bou, ar bála ham ókkol gorí bou, tooile ítaralla boli honó kisím or dhor oibou, ar no honó kisím or ferecáni.
- (70) Ar aññi boni israil ottun (etaat) or waada loiyí, ar rosúl fatháiy kintun ze honó cómot mazé honó rosúl ítarar hansé ítarar no;fsór hélaf honó hókum zodi loi ailé, tooile ítara ore misá boli hooiyé, ar kissú rosúl ore kotól goijjé.
- (71) Ítara buijje de ki, ítarar uore honó emtehan no oíbou, é hótalla boli anthdá, náfañg oígiye góí, tar fori yó endhilla óiye de, kiboli hooile, Allah tala niz or rahamot lói ítarar hañsé aiccé, ki kintún ítarar butóttún becc bák añdá ar náfañg ói giye góí, ar ítarar endhilla ham asé, Allah tala iin beggín ore dekér.
- (72) Becók uitará gumrá ói giye góí, ze tara moriyam or fua iisa re Allah talar fua boli hooiyé, ar íbaye (iisa) hooilde , oh boni israil tuañrá Allah talar bondogi gorou, ziba añañr ar tuañrár ar beggún ore faloiya, becók ze honíkka ye Allah talar sáñte cirik goijjé, tói ítar uore Allah tala ye

jonnot háram gorí diyé, ítarar thíkana jáhannam or ooin oiye, ar zulúm goroyalla boli houó modot gorooiya no óibou.

- (73) Becók uitará munker oiye goí, ze tara hooiye de ki boli hooile “ Allah tala tin ze or bütottun ek zon” kintún íba ek zon sára ar honó maabud náí, ítar zaañ kissú hoor iin ottún zodi ítar fíri no aiye tooile ítarar butottún ze maincé hókkore inkaijjé, ítara zobordást azaf ot mazé fori bá.
- (74) Ótarattun ki oiye ? ítara Allah talar íkka no aiyer?, ar íbattun boccíc (maf) no mager, halañké íba maf goroiya ar rahamot gorooiyá.
- (75) Moriyam or fua iisá íba uggá Allah talar rosúl sára ar kissú nou, íbar age yó hodduun rosúl ói giye goí, ar íbar mañ uggá siddika aiccil, soo ! aññi hondhilla gorí ítaralla boli dolil ókkol foor gorí dir, ar soo! Ítara manuíc gun hon dhékka fíri zar goí.
- (76) Oh rosúl tuñi ítara ré hoo ! ki tuañrá Allah tala re sári yore een kissú hásti ókkol or boudogi goroor, ze tarár hañsé no nafá asé ar no nuksan asé, ar Allah tala to funooiya ar élóm rokooiyá.
- (77) (Oh rosúl !) tuñi hoodou, oh ahale kitaf ! tuañrá niz or diin ot mazé hókikot or hélaf honó gulú (ziadoti) no goijjou, ar o jomaat or húahec or fisé no soillou, ze tará tuañrá age gum’ra ói giye goí, ar ítara bout zon ore gumrá goijjé, ar ‘tara ugu rasta hárai féllail.
- (78) Boni israil ot mazé ze manuic okkol munker ói giil goí, ítararé daud ar moriyam or fuar zubandiyóre laanot goró giil, ar íyan ítarar nafórmanir wojáye ooil dee, ar ítara hódottun barí giil goí.
- (79) Ítara burayit mazé boçı gilégóí ar waafes no aitou, kintu iin bicí bore burayi aiccíl, ziin ítara goittóu.
- (80) Oh rosúl ! tuñi dekíba, ki boli hooile, ítarar butottún bout manuíc endhilla de, keen boli hooile ! ítara kuferí gorooiyar sáñte modot ar dustír egena raké, keen bura hotaya, ziin ítarar nofsóye ítara re foonsái der, ítarar uore Allah talar gosof naazil oiye, ar ítara hámica azaf ot mazé tákibou.
- (81) Ar (soo!) zodi é manuíc iine Allah talar uore, Allah talar nobir uore, ar ze kitaf íbar uore naazil oiye íbar uore (tuurat or uore) iman raikkíl de oitou, tooile ítara honó din mucrik ókkol ore niz or dustó ar mototga no banai tou, kintun ítarar bútoore beec bák manuíc endhilla de, keen boli hooile, ítara hókkottun bout bair ói giye goí.
- (82) (Oh rosul!) tuñi íman wala ókkol or sáñte ducmonit goroon ot mazé yuhúdi ókkol ore beggúnottun bicí age faiba, ar mucrik ókkol ore you, ar íman walar sáñte beggunottún bare bicí hañsé faibade uitararé, zetara hoode : “aññá nosára” kiyalla hoile ítarar bútoore fadúri ar ruhúban (aalem) asé, ar kiyalla hooile, ítarar bútoore fohór goróiya ar noz ore fuñzooiya náí.

Part 7

- (83) Zehón ítara rosúl ór uore nazil gorá giyédé (kalam) oré fúne, toíle tuñi ítara souk, faníyé báai zargói dé dekíba, kiyállábóuli-hoilé, ítara hók oré siní faijjé, ar ítara hoódé, kibouli-hoilé, Óu añárar Rob! Añára iman ainní, é hotállá bóuli tuñi añára ré yó, ou manúic gín ór sáñte lekílo, ze tará **tosdik** goré.
- (84) Añárar hañsé hon uzór gán asé, kibouli-hoilé, añára Allah talar uore, ar ze hók añárar hañsé foñíccé íyan ór uore, iman nu ainnóum? Ar añára e hotár ummid rakí dé, kibouli-hoilé, añárar Rob e añára ré, bála manúic ókkol ór fúañti (jonnot ot mazé) dahél goríbou.
- (85) É hotallá bóuli, ítara ré Allah tala ye, ítara é hotár wojáyé, endilla bariza dibou dé, zar nise naár ókkol oíbou, ítara éçe hámicá-hámicá tákibou, ar íyan bála maincór bodola.
- (86) Ar, ze maincé kuféri goijjé, ar añár ayat ókkol óre misá bóuli hoiyé, é manúic íin duzuk wala.
- (87) Óu iman wala ókkol! Allah tala ye tuáñrallá bóuli ze fak jiníc gín hálal goijjé, íin óre tuáñra háram no goijjó, ar hódottu bárai no zaiyógoi, becók Allah tala fosón no goré.
- (88) Ar Allah tala ye, ze jiníc ókkol tuáñra ré diyé, íin ór bútottu hálal ar bála jiníc ókkol hoo, ar Allah tala ré dhoro, zar uore tuáñra iman rakó.
- (89) Allah tala ye, tuáñrar kosóm ókkol ot mazé, behar kosóm ór uore tuáñra ré no dóribou, kintu, ze kosóm tuáñra mosbut gori goijjó, íin óre dóribou, éndilla (doró) kosóm ór koffara óilde, doccwá miskin oré hána háboon, dormiani dorogar hána, zendilla tuáñra nizar górr wala ókkol óre hábo, yátó ítara ré **hoór** do, yátó gulam bañdi azad goroon, ar ze no faré ítalla bóuli tin din or ruza, íin óilde tuáñrar kosóm ókkol ór koffara, ze woktót mazé tuáñra kosóm goríba, toíle, nizar kosóm ór kíyal raikkó! Endilla gorí, Allah tala ye tuáñrallá bóuli nizar hókum ókkol boiyan gorér, taáke tuáñra cúkuria goró.
- (90) Óu iman wala ókkol! Hotá óilde, kibouli-hoilé, córaf ar zua, **thán ar fál noolon or tir**, íin beggín hosora cótani ham ókkol, íin óttu tuáñra bilkúl alok táikko, toíle, tuáñra kamiaf oíba.
- (91) Cóitan e endilla saádé, kibouli-hoilé, córaf ar zuad duara, tuáñrar afós ót mazé ducconi, ar há sod dháli dibou, ar Allah talar iyad, ar numás óttu tuáñra ré duré gorí dibou, é hotállá-bóuli tuáñra ehón ó fíri aázogói.
- (92) Ar tuáñra Allah talar **etaát** gorát táko, ar rosúl ór **etaát** gorát táko, ar dhoro, *zodi tuáñra zodi raikkó dé*, kibouli-hoilé, añár rosúl ór zimma údo, sáf-sáf gorí foóñsái doon.
- (93) Endilla hodún manúic, zetará néki iman raké, ar bála ham goré, honó guná náí, ar **tusára** ítara tokwa raké, ar iman raké, ar nekir ham goré, fítin forésgári goré, ar iman raké, fítin forésgári goré, ar becá bicí bála ham ókkol goré, Allah tala éndilla manúic ókkol ór santé, muhábbót raké.
- (94) Óu iman wala ókkol! Allah tala ye tuáñra ré ekkená gorí, **cíár** duara emtehán goríbou, ze (**cíár**) foijjonto tuáñrar hát ar tuáñrar sél foóñsí **foríbou**, taáke Allah tala zanit fare, kibouli-hoilé, **hon** manúic, íba ré no dehóon ór foreyó dhora, é hotállá bóuli, ze manúic íyar fore yó hód ottú niolibóu, ítalla bóuli soktó azaf asé.
- (95) Óu iman wala ókkol! tuáñra (jongoli) januar oré, ehéram ór háalot ot maze cíar no goijjó, ar ze manúic tuáñrar bútottu, íba ré zani-buzí kotól goríbou, toíle, ítar uore fídia wajib oíbou, ze fídia wá, íte kotól goijjé dé januar gwár borabor oíbou, zar fáisela gán tuáñrar bútottu duá **mutobor** maincé dibou, faille é fídia wá, **haás** sair-théngyár bútottu oíbou, zibá ré kabá córif foijjonto hádiar ísaf é foóñsáibou, ar yátó, koffara wá miskin ókkol óre deféláibou, yátó, íbar borabor ruza rakíbou, taáke, nize goijjé dé jurúm ór moza faizagói, Allah tala ye agor gín óre maf gorí diyé, ar ze maincé fítin ó, éndilla ham goríbou, toíle, Allah tala (ítattu) bodola loibou, ar Allah tala bodola loon ot mazé bicí mosbut.

Part 7

- (96) Tuáñralla bóuli doriyar cíar oré, ar iin óre hoon nán óre, hálal gorá giyé, (íyan) tuáñrár fáaidalla bóuli, ar musáfer ókkol ór fáaidalla bóuli, ar fúanár cíar oré, ehéram ór háalot ot mazé cíar goróon nán háram gorágiyé, ar Allah tala ré dhoro, zar hañsé tuáñra ré joma gorá zaibou.
- (97) Allah tala ye Kabá ré, ziyán adob or zaga, *íyan óre* manuíc ókkol ólla bóuli, kayem tákibar sóbob banai diyé, ar izzot wala mac oré yó, ar kurbaní gorá zaibou dé januar oré yó, ar ou januar oré yó, ziín ór golat mazé faththi asé, íyan e hotállá bóuli dé, kibouli-hoilé, taáke tuáñra é hotá gán ór ekin gorífaro, kibouli-hoilé, becók Allah tala tamám asman ókkol, ar zomin or bútor or jiníc ókkol ór, elóm raké, ar becók Allah tala tamám jiníc ókkol óre, bicí bála gorí zane.
- (98) Tuáñra bála gorí, ekin or santé zanilo dé, kibouli-hoilé, Allah tala, sáñza yó bicí soktó gorí dibou, ar Allah tala, boro maf goróiya, ar boro rahámót wala yó.
- (99) Rosúl or zimmadari óilde, údo foóñsón, ar Allah tala beggín zane, ziín tuáñra zahírír sáñte goró, ar yáto ziín luwai rakó.
- (100) Oñne hoóido dé, kibouli-hoilé, nafak, ar fak, borabor noó, zodiyo tuáñttú bicí nafaki ré, bála lage, Allah tala ré dhorat táko, óu ahol wala ókkol! Taáke tuáñra kamiaf ói faro.
- (101) Óu iman wala ókkol! Tuáñra endilla hotá ókkol fusár no goijjó, ziín zodi tuáñra ré zahér gorí diaza, tóile, tuáñráttu bicí hóraf lagibou, ar zodi Quran nazil óddé zomanat mazé, tuáñra e hotá gín fusállo, tóile, tuáñra ré iin zahír gorí dia zaibou, (tuáñrar) agor súal ókkol beggín oré maf gorí dia giyé, ar Allah tala boro maf goróiya, boro **hélom** wala,
- (102) Endilla hotá ókkol iin, tuáñrar agor manuíc ókkol é yó, fusálloóil, fitin, ítara é hótá iin oré, no manoiya boni giílgói,
- (103) Allah tala ye, **no bóhira re, ar no sayeb re, ar no wosíla re, ar no hám oré, mócrúú goijjé,** kintu, ze manuíc kafér, ítara Allah talar uore misá bañdé, ar beec bák kafér ókkol é ahol no raké.
- (104) Ar zehón ítara ré huá za, kibouli hoilé, Allah tala ye ze hókum gín nazil goijjé, iin ór íkka, ar rosúl ór íkka, tuáñra **roju** goró, tóile, ítara hoóde, kibouli-hoilé, añarálla bóuli uíin kafí, ziín ór uore añára añárar-boro ókkol óre faiyí, zodi yó, ítarar-boro ókkol noó kissú bus rakítou, ar noó ítara hédayot rakítou.
- (105) Óu iman wala ókkol! Tuáñra nizer fikír goró, zehón tuáñra uzu rastar uore soloór, tóile, ze manuíc rasta áraiya asé, ítarár duara tuáñrar honó nuksan noóibou, Allah talar hañsé tuáñra beggún óttu zaa foribóu, fitin, íba yé tuáñra beggún óre hoóidibou, ziín tuáñra goittá.
- (106) Óu iman wala ókkol! tuáñrar afós ót mazé, duá manuíc gobá óon nán bála, ze woktót mazé tuáñrar búttottu honó manuíc ór moot aiyé, ar wosíyot goróon ór woktó óizagói, é duá manuíc din wala óon saá, ítara tuáñrar búttottu óuk, yáto oinno maincór búttottu óuk, duá óibou, zodi, tuáñra honó sofórót giyó, é cómot mazé tuáñrar moot aáigiyói, zodi tuáñráttu cubá ó, tóile, ítara dunízon óre numás ór baade tíya goró, tarfore, dunízon Allah talar endilla gorí hoibóu dé, kibouli-hoilé, añára e kosóm ór bodolat mazé, hone laf loitou no saá, zodi honó egana óile yó, añára Allah talar hotá ré luwai no raikkóum, añára é **holot** or mazé boro gunágár óiyoum.
- (107) Fítin zodi endilla zana oítáke, kibouli-hoilé, ou duní gobá honó gunát mazé fori giyói, tóile, ou manuíc iin ór búttottu, ziín ór mukabelat mazé gunár **murtokeb** oígiyói, ar duá manuíc ze duní zón beggúnóttu báre hañsór oítáke, zeçé uitará duní zón tíyail, ítara dunízon é Allah talar kosóm háibou, hoibóu dé, kibouli-hoilé, becók añárar e kosóm, becók, ou dunízon ór kosóm óttu báre bicí hók, ar añára ebbere yó noó barái, añára é **hatot** (zodi barái táki) ot mazé boro zalem oíyoum.
- (108) Íyan é hotállá bóuli hañsór usilá dé, kibouli-hoilé, é maincé wakiya ré, bála gorí zahír gorít faribóu, ar Allah tala ré dhoro, ar fúno! Ar Allah tala fáasek maincó ré, honódin hédayot no goré.

Part 7

- (109) Zedin Allah tala tamám **foigambor** ókkol óre, zoma goríbou, fítin hoibóu dé, kibouli-hoilé, tuáñra ki zuwaf **failá**? Ítara aros goríbou dé, kibouli-hoilé, añárattu honó hóbor náí, becók luaiya hotá ókkol óre, tuñí fura-furi zanoiya.
- (110) Ze woktót mazé, Allah tala hoibóu, óu Moriyam or fua Isá, Añár boccíc óre iyad goró, zín tuñí ar tuáñr maañr uore óoil, ze woktót mazé Aññí tuáñré fak Rúu diyóré **tayid** goijjílám, tuñí (maañr) kulot mazé maincólloí hotá hoitá, ar boro ói baade yó hoitá, ar zehón tuáñré Aññí kitaf, ar hékmot, ar Tourat, ar Injil or taalim diyí, ar zehón tuñí Añár hókum e, meçittú uggwá faikór cokól banaitá, ar fítin, íbar bútoe fúu dita, zar duara íba Añár hókum e, faik boni zaitougóí, ar tuñí Añár hókum e, maañr feçór añdá, ar leng oré, bála gorí dita, ar zehón Añár hókum e, tuñí mora ré neelai óre, tíya gorái dita, ar zehón Aññí Boni-Isráil óre, tuáñttú duré raikkílám, ze woktót mazé tuñí ítarar hañsé dolil ókkol ainníla, fítin, ítarar bútoe ze tará kafér aiccíl, ítara hoóil dé, kibouli-hoilé, iín kúla-kúli jadu sára ar kissú noó.
- (111) Ar zehón Aññí **háwari** ókkol óre, hókum dílam, kibouli-hoilé, tuáñra Aññí ar Añár rosúl ókkol ór uore, iman anó, ítara hoiyé dé, kibouli hoilé, añára iman ainní, ar oñne gobá táikko dé, kibouli-hoilé, añára fura-furi fórmaboddar así.
- (112) Ou woktó gán iyad goróon saá, kibouli-hoilé, ze woktót mazé **háwari** ókkol é, aros goijjíl dé, kibouli-hoilé, óu Moriyam or fua Isá! Ki oñnor Rob e, asman ottú añáralla bóuli, hánar uggwá **háincar-façi**, félai faribóu né? Íba (Isá) yé hoóildé, kibouli-hoilé, tuáñra Allah ré dhoró, zodi tuáñra iman wala óitáko.
- (113) Ítara hoóildé, kibouli hoilé, añára saiddé, kibouli-hoilé, **intu** (hána háinca háiyóum ar añárar díl gín fura-furi etminan óizaibóí, ar añára ré oñne hók hotá hoiyódé íyan ór biccác, aró barí zaibougóí, ar añára gobá dooyar bútotu óizaiyóum bóí.
- (114) Moriyam or fua Isá yé dua goijjíl, Óu Allah, añaré faloiya! Añáralla bóuli, tuñí asman ottú, hána félo! Íyan añáralla bóuli, (ar) añárar bútoe zetará cúrur manúic, ar zetará céc or manúic, beggún ólla bóuli ekkán kúcir hotá óibou, ar tuáñr torfóttún ekkán nicána óizaibougóí, ar tuñí añára ré rizik do, ar tuñí tamám dooyattú báre bicí bála.
- (115) Allah tala ye hoóildé, kibouli-hoilé, Aññí é hána gín tuáñrar uore félai diyóum, **tuáñrar uore félai diyóum**, fítin, tuáñrar bútotu ze maincé íyar fore, nakodori goríbou, toile, ítare Aññí endilla sáñza diyóum dé, kibouli-hoilé, éndilla sáñza duniyair maincór bútotu honíkká ré no diyóum.
- (116) Ar, ou woktó gán ó, iyad rakíbar hotá, kibouli-hoilé, ze woktót mazé Allah tala Moriyam or fua Isá ré hoibóu, Óu Moriyam or fua Isá! Tuñí maincóré hoóila, kibouli-hoilé, tuáñr Allah sará añáre, ar añár maañ ré, maabud banailo! Tóile, é cómot mazé Isá yé aros goríbou dé, kibouli-hoilé, Óu Allah, aññí tuáñré (cirík) iyán ottú fak buzí, añálla bóuli endilla hotá hoón nán, honó dín no **sáñge**, ziyán ór hók aññí no rakí, zodi aññí hoitám, tóile, íyan ór elóm hámahá tuáñttú tákitou, tuñí añár díl or bútoror hotá ré yó zano, ar aññí tuáñr **nofio** bútoe zín asé, iin óre no zaní, tamám gaibbor hotá ré údo tuñí zano dé.
- (117) Aññí tó ítara ré, ar kissú noó hoóí, kintu uíin hoiyí, zín tuñí añaré hoitó hoiyó, (iín kibouli-hoilé) tuáñra Allah talar bondogi ektiyar goró, zibá añár ar tuáñra Rob, aññí zetódin ítarar fúañti aiccílám, étodin foijjonto ítarar uore **bobá** aiccílám, *fítin zehón tuñí ítarar íyan óre zainto*, ar tuñí tó hárr jiníc óre fura-furí hóbor rakóiya.
- (118) Zodi tuñí ítara ré sáñza do, tóile, ítara tuáñr bonda, ar zodi tuñí ítara ré maf gorí do, toile, tuñí zobordós hékmot wala.
- (119) Allah tala fóрмаibóu, kibouli-hoilé, íyan ou din wa, zedin ze manúic háñsa aiccíl, ítarar háñsa gán ítarar hamot aibóu, ítara bariza ókkol faibou, zín ór nise naár tákibou, zín ot mazé ítara

Part 7

hámicá tákibou, Allah tala ítarallói razi ar kúci, ar ítara yó, Allah tala sañté razi ar kúci, íyan boro kamiyabi.

- (120) Asman ar zomin or bañccáyi údo Allah talar, ar ou jiníc ór, ziín **éçe mazé** asé, ar íba hárr jiníc ór uore fura-furi kudurot raké.

Súura Al Anaam

Bísmillâhírahámânnírahím

- (1) Tamám taarif beggín, Allah talallá bóuli layek, zeneki asman ókkol ar zomin oré banai yé, ar aňdár ókkol, ar foór óre, banai yé, tarfore yó, kafér ókkolé (Allah tala sará oinno kiyóré) nizor Rob or borabor bouli hoór.
- (2) Íba yé tuáñra ré meçittú banaiyé, fítin, ekkán woktó **taáiyin** goijjé, ar háas woktó Allah talar hañsé asé, tarfore yó tuáñra cók goróor.
- (3) Ar íba údo hók maabud, asman ókkol ot mazé yó, ar zomin ot mazé yó, Íba yé tuáñrar luaiya háalot ókkol óre yó, ar zahírí háalot ókkol óre yó, zane, ar tuáñra zaáñ kissú amól goró íin óre yó zane.
- (4) Ar ítarar hañsé honó nicána, nizor Rob or nicána ókkol ór bítottu noó aiyé, kintu, ítara íin óttu fith fírai táke.
- (5) Ítara, ou háñsa kitaf oré yó misábóuli hoiyé, ze woktót mazé, íba tarár hañsé aiccé, é hotálla bóuli toratori ítara hóbor fai zaibougóí, ou jiníc, ziín ór ítara mozaák goré.
- (6) Ítara ki noó deké néki, Añní ítara age hodúun jomaát óre, hálak gorí félaiye, ze tará ré Añní duniyait mazé endilla cókti díllam dé, zendilla cókti tuáñrar hañsé noó di, ar Añní ítarar uore becá becí zór ókkol **borsáyi**, ar Añní ítarar nisottú naár ókkol jari goijjí, fítin, ítara ré, Añní ítarar gunár wojáye, hálak gorí diyí, ar ítarar fore, dusára jomaát ókkol óre banaiyí.
- (7) Ar Añní zodi honó **hagos** or uore, leikká jiníc ókkol, oñnor uore naazil goittám, fítin, ítara zodi íin óre nizor háte súiñyó loitou, tarfore yó, e kafér manúic ókkol, eén hoítou dé, kibouli-hoilé, íin kúla zadu sára ar kessú noó.
- (8) Ar e manúic gín é, eén hoódé, kibouli-hoilé, ítarar hañsé honó uggwá fíricta kiyálla-bóuli féla noó za, ar Añní zodi uggwá fíricta bézi ditam, tóile, e tamám kissá ókkol hótom ói zaitougóí, fítin, ítare honó fórosut dia no zaitóu.
- (9) Añní zodi íba ré honó fíricta **tojwiz** gorítam, tóile, Añní íba ré manúic banaitám, ar aňára ré ham **gam** ottú, fítin **ítara** uore ó, e eteras ókkol óitou, ziín ítara ehón goré.
- (10) Ar becók tuáñr age, ze **foigambor** ókkol óiye, íin ór sáñte yó, háñci mozaák gorá giyé, fítin ze maincé ítarar sáñte mozaák goijjíl, ítara ré ou azaf ókkol é aáiyóré gíri félail, ze azaf or ítara mozaák goittóu.
- (11) Oñne hoóido! Kibouli-hoilé, tuáñra zomin ot mazé ekkená solo-fíro, fítin saáilo, kibouli-hoilé, misá bóuli hoiyá ókkol ór, ki anjam óiye.
- (12) Oñne hoóido dé, kibouli-hoilé, zaáñ kissú asman ókkol ot mazé, ar zomin ot mazé, asé, íin hárr **milkiyot** ot mazé asé dé, oñne hoóido de, kibouli-hoilé, íin beggín Allah talar **milkiyot** ot mazé asé, nizor uore zoruri gorí loiyé, tuañra ré, Allah tala ye kiyamot or dín zoma goríbou, íyan ot mazé honó cók náí, ze manúic ókkolé **hiz orr** nize nuksanit mazé félaiye, ítara honó din iman nu aníbou.
- (13) Ar zaáñ kissú rait, ar din ot mazé asé, íin beggín Allah talar **milkiyot** or mazé asé, ar íba bicí fúnoiya, bicí zanoiya.
- (14) Oñne hoóido! Allah tala sára, zibá néki asman ókkol, ar zomin oré banaiyé, ar zibáye hána der, ar íba ré honíkká yé hána node, ar haré maabud bouli huá zait fare? Oñne hoóido! Kibouli-

Part 7

hoilé, añár uore e hókum **aan** óiye deki, añní beggún ór age, islám kobul gorí, ar tuñí mucrík ókkol ór bútottu ekbere noóiba.

- (15) Oñne hoóido! Kibouli-hoilé, zodi añní nizor Rob or hotá no mani, tóile, añní ek boro-din or azaf ottú dhorair.
- (16) Ze maincóttú édin, é azaf hóthái dia zaibou, tóile, ítar uore Allah tala boro rahám goijjé, ar íyan óilde boro kamiabi.
- (17) Ar Allah tala zodi tor uore honó hoctho foóñsá, toile, íyan óre dur goróiya, Allah tala sára ar honíkká naí, ar zodi Allah tala yé toré honó nofá foóñsa, tóile, íba hárr jiníc ór uore fura kudurot rakóiya.
- (18) Ar íba yé údo nizor bonda ókkol ór uore **gaaleb**, ar **bortor (oóre)**, ar údo íba boro hékmot wala, ar fura furi hóbor rakóiya.
- (19) Oñne hoón, kibouli-hoilé, gobá dibollá bóuli sóbsé boro jiníc ki? Oñne hoón dé, kibouli-hoilé, añár ar tuáñrár dormian ot mazé, Allah tala gobá, ar añár hañsé é Quran gwá wohí ísafe béja giyé, taáke, añní é Quran or duara tuáñra ré, ar zar-zar hañsé e Quran gwá **foíñccé**, ítara beggún óre dhor **lagait fari**, ki tuáñra háñsa-háñsa, e gobá gán diba néki, kibouli-hoilé, Allah **tala** sáñte ar honó maabud asé, oñne hoóido! Añní tó gobá nodi, oñne hoóido! Bós íba tó uggwá maabud, ar becók añní tuáñrár **cfirik** loi bicí bezar.
- (20) Ze manúic ókkol óre añní kitaf diyí, tará rosúl óre siné, zendilla ítara nizor fuain ókkol óre siné, ze manúic ókkol é, nizo ré nize nuksanit félai diyé, é hotálla bóuli ítara iman nu aníbou.
- (21) Ar uitattú báre bicí be insáf, ar honnwá óibou, ze Allah talar uore misá **búhtan** laga, íyató Allah talar ayat ókkol óre misá bóuli hoibóu, endilla be-insáf ókkol ór honódin kamiabi noóibou.
- (22) Ar ou woktó gán óre yó iyad goróon **oré kaábel**, ze woktót mazé añni tamám moholukat óre zoma goijjóum, fítin añní mucréc ókkol óre hoiyóum dé, kibouli-hoilé, tuáñrár ou córik ókkol, zíin óre tuáñrar maábud bouli hoiyó ré tuáñra dawa goittá, (aijja ítara) hoçé giyé?
- (23) Fítin ítarar cirík ór **ainjjam** iyán sára ar ki óit faribóu, keén bóuli-hoilé, ítar endilla hoibóu dé, kibouli-hoilé, Allah talar kosóm, nizo ré faloiyar kosóm, añára mucérek, nu aiccílám.
- (24) xx
- (25) Eçé bútoze bazu manúic endilla asé dé, kibouli-hoilé, ítara oñnor íkka han laga, ar añní ítarar dil ot mazé íyan oré no buzíbólla-bóuli forda dháli raikkí, ar ítarar han oré naçi raikkí, ar zodi, é manúic iín é, tamám dolil ókkol saáiyó lo, tóile yó, ítara iín ór uore, honódin iman nu aníbou, bólké ítara zehón oñnor hañsé aiyé, tóile ítar hámahá hoijja goré, e kafér manúic gín é hoódé, kibouli-hoilé, iín tó údo be sónot hotá sára ar kissú noó, zíin néki **fila** manúic ókkol ór íntu loi soli aiyér.
- (26) Ar é manúic iín é, íbattú dusára zon óre yó ruké, ar nize yó íbattú duré táke, ar é manúic iín é nizoré hálak gorér, ar honó hóbor no raké.
- (27) Ar zodi, ítara ré tuñí ou woktót mazé dehó, ze woktót mazé ítara ré duzuk or hañsé tíya gorá zaibou, tóile, ítara hoibóudé, kibouli-hoilé, háire añára ré abbar wafes (duniyait) difeçáitou, tóile, hotó bála óitou, zodi endilla óile, **tái** añára honódin nizor Rob or ayat ókkol óre misá bóuli no hoiyóum, ar añára iman wala ókkol ór bútottun ói zaiyoumbói.
- (28) Bólké, ze jiníc óre íyar age luaitóu, iín ítarar sámmè aáigiyoj, zodi é manúic iín óre, abbar wafes béjidia za, tóile, ítara abbar ó, ham uíin goríbóde, zíin óttu ítara **rémaná** gorá gíil, ar becók manúic iín bilkúl misá.
- (29) Ar ítara hoódé, kibouli-hoilé, údo e duniyair **zindigí zindegí**, ar añára ré abbar zinda gorá no zaibou.
- (30) Ar zodi ítara ré tuñí ou woktót mazé dehó, ze woktót mazé, ítara ré nizor Rob or sámmè tíya gorá zaibou, (é woktót mazé) Allah tala hoibóu, ki iyán hók noó néki? Ítara hoibóu dé, kibouli-

Part 7

hoilé, becók Rob or kosóm, iyán hók, Allah tala (ebar) hoibóu dé, kibouli-hoilé, tóile, ehón, tuáñra nizor kuféir bodolat mazé (jáhannam or) azaf loo.

- (31) Becók ou manúic gín nuksanit mazé fori giyói, ze tará nizor Rob or sáñte miloon ottú inkar goijjé, ze woktót mazé **o taáyin goijjá**, woktót tarár uore aái foóñsíbou, tóile, ítara hoibóu dé, kibouli-hoilé, íyan ór uore ze gaáli gán añárattú óigiyói, íyan or uore házar afsús ar ítarar háalot gán endilla óibou dé, kibouli-hoilé, ítara nizor fuñzá nizor fiçór uore boóddé óibou, bála gorí fúnilo, é funzá gín beca beci bura óibou.
- (32) Ar duniyair zindigi, údo kél-kúl sára ar kissú noó, ar ahérot ór górr, **muttoki** maincólla bóuli beca bici bála, ki tuáñra nobáfo nobuzó néki?
- (33) Añní bála gorí **añní**, kibouli-hoilé, oñnoré ítarar hotáyé beca bici ferecan goré, ítara údo oñnoré misá bóuli no hoór, bólké, é zalem ókkolé Allah talar nicáni (aiyat) ókkol óre, inkar gorér.
- (34) Ar bót rosúl ókkol, ze tará oñnor age aiccíl, ítara ré yó íyan ór uore sobór **é** goijjíl, ítara ré misá bouli huágíil, ar ítara ré tokolif diagiíl. **Ar ítara ré tokolif diagiíl**, háttaké ítarar hañsé añár modot ókkol foóñiccíl, ar Allah talar hotá ókkol óre, honíkká bodoloiya náí, ar oñnor hañsé baás nobi ókkol ór baás hóbor ókkol foóñsí giyói.
- (35) Ar zodi oñnottú, ítar fith fírani ré hóraf lageddé óile, tóile, oñnottú zodi é cókti táke, kibouli-hoilé, zomin ot mazé honó uggwá **budda** yátas asman ot mazé ho ekkán círi tuilló, fítin honó ekkán muujoza goró, ar Allah tala zodi saitóu tóile, ítara beggún óre uzu rastat mazé zoma gorí ditou, é hotálla bóuli (huá zar) oñne obus maincór bútotu ói no zaiyogói.
- (36) Ou manúic ókkolé kobul goré, zetará fúne ar mora ókkol óre Allah tala zinda gorí yóre tulíbou, fítin beggún óre Allah talar íkka aná zaibou.
- (37) Ar é manúic gín é hoóddé, kibouli-hoilé, ítarar uore honó ekkán muujoza kiyálla nazil gorá noóza, ítarar Rob or torfóttún oñne hoóido dé, kibouli-hoilé, Allah talattú, becók, cókti endilla muujoza nazil goróon ót mazé asé, kintu, tarár bútoe beec bák manúic hóbor sará.
- (38) Ar zetó kisím ór jan wala, zomin or uore soloiya asé, ar zetó kisím ór fak wala januwar, zín nizor duní fak loiyóré uroiya asé, éçe bútoe honó kisím, endilla náide, ze taráttú tuáñrar endilla jomaát **máide**, añní kitaf ot mazé honó jiníc no cúçi, fítin, beggún óre nizor Rob or hañsé joma gorá zaibou.
- (39) Ar ze maincé añár ayat ókkol óre, misá bóuli hoó, ítara tó dhoilla-bodhoilla añdár ót mazé, náfang buk óizargói, Allah zaré saá rasta hára gorí de, ar zaré saá uzu rastar uore lagai de.
- (40) Oñne ítara **ré** fusár goróon! Kibouli-hoilé, tuáñra nizor háalot gán hoó, zodi tuáñrar uore Allah talar honó azaf aázagói, yátó tuáñrar uore kiyamot aázagói, tuáñra Allah sára ar honó kiyóre dhakibá néki? Zodi tuáñra háñsa óitáko.
- (41) Bólké, tuáñra údo íba ré dhakibá de, fítin, ziyán ólla bóuli tuáñra íba ré **saá**, tóile íba yé íyan óre **hóthiya dit** faré, ar zín óre tuáñra córik goróor, iín óre tuáñra bilkúl búli zaibagói.
- (42) Ar añní oinno koum ókkol ór hañsé, zetará tuáñrar age guzori giyói, nobi ókkol foóñsáilam, kintu ítara ré añní goribi, ar biyaram or bola diyó ré dóijjilám, taáke, ítara nizoré nize komzur de íyan zahér gorí fare.
- (43) Ze woktót mazé ítarar uore añár sáñza foijjé, tóile ítara, tarfore yó **aajezfi** ektiyar kiyálla noó goré? Kintu ítarar kolób ókkol bici doró óigiyói, ar cótan e ítarar amól ókkol óre, ítarar kíyalot mazé cáñzai diyé.
- (44) Fítin ítar zehón ou jiníc ókkol óre búligiyói, zín ór ítara ré nosíyot gorá giíl, tói añní ítarallá bóuli hárr jiníc ór dorozá fóorot gorí diyí, tarfore ítare é jiníc ókkol faiyó ré beca bici borái gorát cúru **diyé**. (Tarfore) añní atíkká ítara ré dóri félaiye, **fítin ítara ré dori félaiye**, fítin ítara bilkúl mayuz óigiyói.

Part 7

- (45) Fítin zalem manúic ókkol ór cíñyor haçi giyói, ar Allah talar cúkuria, ze neki tamám duniyai ré faloiya.
- (46) Oñne ítara ré e hotá gán hoó! Kibouli-hoilé, tuáñra hoó, zodi Allah tala tuáñrar fúna ar tuáñrar souk ór zuti bilkúl loiféle, ar tuáñrar dil ókkol ót mazé moor gorí de, tóile yó Allah tala sára ar honó maabud asé né, iín tuáñra ré fírai dibollá , oñne soó, aññi hondilla gorí dolil ókkol ór sáñte dhoilla-bodhoilla dhák ókkol oré (ítarar sámmè) tulí **sorír**. Tarfore yó ítara iín óttu dhák fírar.
- (47) Oñne ítara ré hoón! Kibouli-hoilé, tuáñr hoó, zodi tuáñrar uore Allah talar azaf asimbit, yátó zahír bahír ailé, tóile zalem manúic ókkol sára, ar honó kiyó ré hálak gorá zaibou néki.
- (48) Ar aññi nobi ókkol óre, údo e hotálla bóuli béjide, kibouli-hoilé, ítar kúc hóborí dibou, ar dhor lagaibóu, fítin, ze iman aníbóu, ar nizoré thík gorí loibou, tóile, ítarálla bóuli honó ocúida náí, ar noó ítara ferecan óibou.
- (49) Ar ze maincé añár ayat ókkol óre misá bóuli hoibóu, ítara nafórmán goréde íyan ólla bóuli ítarar uore azaf foóñsíbou.
- (50) Oñne hoóido dé, kibouli-hoilé, aññi noó ehotá hoiddé ki, añár hañsé Allah talar mal or thal asé ar noó aññi honó gaib zani, ar noó aññi tuáñra ré aññi fíricta bóuli hoóir, aññi tó údo añár hañsé ze wohí gín aiyér, iín ór ettebá gorídde, oñne hoóido! Añdá ar dehóiya honó dín borabor ói faré? Tuáñra ki fikír no goró néki?
- (51) Ar tuñi endilla maincóre dhor lago, zetará e hotár andacá raké dé, kibouli-hoilé, ítara ré ítarar Rob or hañsé, eén háalot ot mazé zoma gorá zaibou, keén bóuli hoilé, zedún gair Allah asé, iín noó ítara ré modot goróiya óibou, ar noó ítarallá bóuli cúaric goróiya óibou, ítara dhoraibór acáloi tuñi dhor lagaibá.
- (52) Ar ou maincóre no nelaibá, zetara házinná beínná nizor Rob or ebado goré, haás gorí, Íba ré razi goríbar erada raké, ítarar hísaf, ekbere úddo oñnor uore noó, ar oñnor hísaf ó ekbere úddo ítarar uore noó, oñne ítara ré no nelaibá, noilé oñne zulúm goróiyar bútotu óizaibagói.
- (53) Ar endilla aññi bazu kiyóré bazu kiyór duara, emtehán ót mazé dháli raikkí, taáke ítara hoó, ki manúic iín néki, añárár bútotu zetará Allah tala ye boccíc goijjé- ki hotá endilla noó néki, Allah tala cúkuria goróiya ókkol óre bicí zane dé íyan.
- (54) Ar ou manúic zetará, añár ayat ókkol ór uore iman raké, ítara zehón oñnor hañsé aibóu, tóile, ítara ré tuñi hoóido dé, kibouli-hoilé, tuáñrar uore Allah talar sólamoti asé, tuáñrar Robe mehér bani goróon nán nizor uore mokoror gorí loiyé, ze manúic tuáñra no zaní yóré honó bura ham gorí félaiye, fítin, íte íyar fore towbá goijjé, ar nizoré nize thík gorí loiyé, tóile, Allah tala boro maf goróiya, ar boro rahámot goróiya.
- (55) Endilla aññi ayat ókkol ór tofsil gorát táki, ar taáke hosúrbon ókkol ór torika zahír ói zagói.
- (56) Oñne hoóido, kibouli-hoilé, añáre **mani gorídia giyé**, uíin ór ebadot goróon ottú, zíin óre tuáñra Allah ré sári yoré dhako, oñne hoóido dé, kibouli-hoilé, aññi tuáñrar **háhec** ór ettebá no goijjóum, kiyálla, bóuli-hoilé, é **hálaf** ot mazé aññi rasta háraiya ói zaiyoumbói, ar uzu rastar uore soloiya aññi no táikkoum.
- (57) Oñne hoóido, kibouli-hoilé, añár hañsé tó añár Rob or torfóttún ekkán dolil asé dé, ar tuáñra íyan óre misá bóuli hoór, ze jiníc **ór tuáñra tara fúra** goróor, íyan añár hañsé náí, Allah tala sára honó kiyór **híkim** náí, becók, Allah tala hotá **hoidé**, ar beggún óttu bicí bála fáisela goróiya íba.
- (58) Oñne hoóido dé, kibouli-hoilé, zodi añár hañsé ou jiníc gín tákitou, zíin ór tuáñra dormian or kissá fáisela óizaitogói, ar zalem ókkol óre Allah tala bicí bála gorí zane.
- (59) Ar Allah talar hañsé **goib or sabi** ókkol asé, iín óre Allah tala sára ar honó kiyé no zane, ar zaáñ kissú doriyat mazé asé, ar zaáñ kissú fúanát mazé asé, iín beggín oré Íba yé zane de, ar (gas

Part 7

ottú) honó fatayó nofore, **kin** íba yé íyan óre zane, ar **no** honó dana zomin or **andár** híssat mazé no fore, ar noó honó **fauna** jiníc **for**, kintu iín beggín kúla kitaf ot mazé asé.

- (60) Ar íba endilla dé, kibouli-hoilé, rait ot mazé tuáñrár ruú ré (ek kisímmá) kobza gorí féla, ar zaáñ kissú tuáñra din ot mazé goró, (íba yé) iín óre zane, fítin tuáñra ré (gúm ottú) tulé, taáké, mokoror goijjá thaim tamám gorí dia za, fítin Íbar íkka tuáñráttu zaa foribóu, fítin tuáñra ré hoibóu, zíin tuáñra goittá.
- (61) Ar íba nizar bonda ókkol ór uore, **galeb (ar) uore**, ar tuáñrar uore **soók** rakóiya otódín foijjonto foóñsái raké zetódín foijjonto tuáñrar bütottu honíkkar moot aái noózagói, ítar ruú ré **Añár** foóñsái diyí dé fíricstayé kobza goré, ar íba yé bilkúl **kimi** no goré.
- (62) Fítin beggún óre nizar asól maalek or hañsé aná zaibou- bála gorí fúnulo, fáisela údo, Allah talar óibou, ar íba bicí tora-tori hísab loibou.
- (63) Oñne hoón! Kibouli-hoilé, uibá honnwá, zibá yé tuáñra ré fúanát, ar doriyat mazé, añdár ottú nejat de? Tuáñra íba ré hañfi-hañfi ar **dufke-sufke** dhaho, zodi tuñí añára ré iín ottú nejat do, tóile, añár hámahá cúkuria goróiyar bütottu óizaiyumbói.
- (64) Oñne hoóido! Kibouli-hoilé, údo Allah tala tuáñra ré iín óttu nejat dedé, ar fottí ferecanittú (nejat dedé) tuáñra tarfore yó cirík gorá dóro.
- (65) Oñne hoóido! Kibouli-hoilé, íba uiyán ór uore yó kudurut raké, honó ekkán azaf tuáñrár uottú foóñsaide, yátó, tuáñrar theng or nisottú, yátó, tuáñraré jomáat jomáat goríyóre hólót-mólót goríde, ar **tuáñrár ek zon** óre ar ekzon or laráir moza hábai de, oñne to ekkená gorí soón! Aññí hondilla gorí, dolil ókkol óre, dhooilla-bodhoilla antas ot mazé, boiyan gorír, taáke, ítara buzí zagói.
- (66) Ar oñnor koum e íyan óre misá bóuli hoór, kintu íyan ekini, oñne hoóido! Kibouli-hoilé, añáre tuáñrar uore **taáyin** gorá **noo zo**.
- (67) Ítar hóbor or ekkán woktó asé, ar bicí tora-tori tuáñráttu maalum ói zaibói.
- (68) Ar oñne zehón ou manúic ókkol óre dekíabá, ze tará añár ayat ókkol ót mazé aif tuwar, tóile, oñne ítarattú ekkinare ói zaibougói, otódín foijjonto, ítara oinno honó hotát mazé lagi zagói, ar zodi oñnoré cótan e búlaide, tóile, iyad ayón ór fore oñne fítin endilla zalem manúic ókkol ór sáñte no boibán.
- (69) Ar ze manúic ókkol forésgar, ítarar uore é manúic ókkol ór, **dór dóri** duara honó asór no foóñsíbou, ar kintu, ítar zimmadari óilde nosíyot goróon **hóit far**, ítara yó tokowa ektiyar gorí lode.
- (70) Ar oñne endilla manúic ókkol ottú duré tákiban, zetará nizar din oré kél-tomacá banai raikké, ar duniyair **aindegiyé** ítara ré **ducat** mazé dháli raikké, ar é Quran or duara nosíyod ó gorát tákiban, taáke honó manúic nizar amól ór sóbob e (endilla gorí) bazí no zagói, keen bóuli-hoilé, honó **gai Allah no modot** goróiyá ó, ar noó cúaric goróiya ó, ar endilla háalot ó, kibouli-hoilé, zodi dunia-thíyar bodolayó diféle, tarfore yó, ítattu lua no zaibóu, endilla uún nizar amol ór sóbob e (zalot mazé) bazí giyói, ítarallá bóuli bicí gorom faní háibollá bóuli óibou, ar soktó nizar kuférir duara óibou.
- (71) Oñne hoóidoon dé, kibouli-hoilé, añára ki, Allah tala sára endilla honó jiníc óre dhaikkoum né, zetará añáre, noó nofá foóñsábou, ar noó nuksan foóñsábou, Allah tala ye, añára ré hédayot doon or fore yó, añára ki uldha fíri zaiyoumbói né? Zendilla cótan e, honó maincó ré honó jongolot mazé rasta hára gorí diyé, ar íte gumrá óiyoré fírer, ítar kissú sáñtiyó asé, zetará ítare uzu ratar íkka dhaker, ar hoóddé **ki, tui** añárar íkka ai, oñne hoóidon dé, kibouli-hoilé, íyan ekkán yekini hotá dé, kibouli-hoilé, uzu rasta óilde íyan údo Allah talar rasta, ar añárar uore hókum óiyedé, kibouli-hoilé, añára tamám jáhan oré faloiyar fórma-boddar óizaigói.

Part 7

- (72) Ar íyan óilde, kibouli-hoilé, tuáñra numás ór pabondi goró, ar íba ré (Allah tala ré) dhoró, ar íba yé **bós**, zar hañsé néki, tuáñra beggún oré, joma gorá zaibou.
- (73) Ar íba yé **bós**, zibá yé asman ar zomin oré, hókkor sáñte foida goijjé, ar ze woktót mazé Allah tala, tui óiza, íyan hoóide, tóile íyan óizaibói, íbar hoón nán hók ar **asár** wala, ze woktót mazé cínggat ot mazé fúu diazaibou, é woktót mazé údo íbar é hókumot óibou, íba luwaiya jiníc ókkol, ar zahíri jiníc ókkol óre zanoiya, ar údo íba boro hékmot wala ar hóbor rakóiya.
- (74) Ar ou woktó gán iyad rakóon ór kabel, ze woktót mazé Ibrahím (alái híssólam) é nizer baf Azor oré hoóil, kibouli-hoilé, tuñi ki bút ókkol óre maabud korar doór? Becók aññi tuáñre, ar tuáñr koum oré, kúla-kúli gumráhít mazé dekír.
- (75) Ar aññi é ísafe, Ibrahím (alái híssólam) óre asman ókkol, ar zomin or mohólukát deháiyi, ar taáke **káamel** ekin wala ókkol ór bútotu óizagói.
- (76) Fítin, zehón rait or añdár, íbar uoré sái giyói, tói íba yé uggwá tara deikké, (tarfore) íba yé hoiyé, íba añár Rob, kintu zehón íba góilloói, tói íba ye hoiyé dé, kibouli- hoilé, aññi góizagói dé íbar santé, muhábbót no rakí.
- (77) Fítin zehón somkedde san oré deikké, tói íba yé hoiló dé, kibouli-hoilé, íyan añár Rob, kintu zehón íyan luai giyói, tóile íba yé hoiló dé, kibouli-hoilé, zodi añáre añár Rob e hédayot no goré, tóile aññi gumrá manúic ókkol ór sáñte mili zaiyoubói.
- (78) Fítin zehón beil oré (bicí) somkedde deikké, tói hoilódé, kibouli-hoilé, íyan añár Rob, íyan tó beggún ottú báre bicí boro, fítin zehón íyan ó dúfi giyói, tói íba yé hoilódé, kibouli hoilé, becók aññi tuáñrar cirík ólloi guccá.
- (79) Aññi nizer muk oré, ou zaát ór íkka gorír, zibá yé **ek d'liyane** asman ókkol ar zomin oré banaiyé, ar aññi cirík goróiyar bútotu noó.
- (80) Ar íballói íbar koum e **hújjot** gorá cúru goijjé, íba yé hoiló, tuáñra ki Allah talar mamalat mazé, añár sáñte **hújjot** gorór? Háñlaké, íba yé añáre torika hoóidiyé, ar aññi ou jiníc ókkol óre no dhórai, zín oré tuáñra Allah talar sáñte córik gorór, ói kintu añár Rob e zodi honó jiníc saá, añár Rob hárr jiníc óre, nizer elóm ót mazé loi raikké, tuáñra ki tarfore yó kíyal no gorór.
- (81) Ar aññi ou jiníc óre, keén gorí dhóraitám, zín óre tuáñra (Allah talar sáñte) córik banaiyó, háñlaké, tuáñra e hotá ré no dhóroddé, kibouli-hoilé, tuáñra Allah talar sáñte endilla jiníc ókkol óre, córik thóorór, zín (ór) **uore** Allah tala honó dolil nazíl noó goré, é hotállá bóuli, ou dui jomaát ót mazé cántir bicí layek honnwá? Zodi tuáñra hóbor rakóiya óitako.
- (82) Ze maincé iman raké, ar nizer iman oré cirík ór sáñte hólot-mólot gorí no féle, éndilla ókkol ólla bóuli, amón asé, ar ítara uzu rastar uore solat asé.
- (83) Ar iín añár **hújjot** aiccíl, iín aññi Ibrahím (aláihíssólam) óre, íbar koum or mukabelat mazé diílám, aññi zaré saái, mortobat mazé barái di, becók oñnor Rob, boro hékmot wala, boro elóm wala.
- (84) Ar aññi íba ré, Isáhak ar Yaqub diyí, hárr ek oré, aññi hédayot goijjí, ar aññi foóila zomanat mazé, Núu ré hédayot goijjí, ar íbar fuindót mazé Daud oré, ar Súlaiman oré, Ayub oré, ar Yusúf ore, ar Muúsá ré, ar Hárún oré, ar éndilla bála ham goróiya ókkol óre, ajór diyat táki.
- (85) Ar (sáñté-sáñte) Zokoria, ar Yahaya, ar Isá, ar Ilyas, beggún bála manúic ókkol ór bútotu aiccíl.
- (86) Ar Ismaíl, ar **Yosá**, ar Yunus, ar Luút, ar beggún oré aññi, duniya wala ókkol ór uore fózilot diyí.
- (87) Ar ítarar kissú, baf dada ókkol óre, ar kissú fuin-súin dóre, ar kissú báí ókkol óre, ar aññi ítara ré mókbul banaiyí, ar aññi ítara ré uzu rastar hédayot goijjí.
- (88) Allah talar hédayot **hí bós**, zar duara nizer bonda ókkol ór bútotu, zaré saá ítare hédayot goré, ar zodi **fórzon é buzorgó ókkol ó** cirík goittóu, tóile, ze kissú ítara amól ókkol goittóu, iín beggín behar zaitogói.

Part 7

- (89) É manúic iín endilla aiccíl dé, kibouli-hoilé, aññí ítara ré kitaf, ar hékmot, ar nobuwot boccíc goijjílám, fítin zodi yó, e manúic ókkol iín é, nobuwot or inkar goré, tóile, aññí endilla boóut manúic mokoror gorí diyí dé, zetará íyan óre inkar no goré.
- (90) É manúic iín endilla aiccíl dé, zetara ré Allah tala ye hédayot goijjíl, é hotállá bóuli añní yó ítara rastar uore **solo**, oñne hoóido dé, kibouli-hoilé, aññí tuáñrattú íyan ór bodolat mazé, honó dam no saáir, íyan tó bós, tamám duniya-báci ókkol ólla bóuli nosíyot.
- (91) Ar é manúic ókkol iín é, Allah tala ré zendilla kodor goróon nán wajib aiccíl, éndilla kodor noó goré, Allah tala ye honó insán ór uore, honó jiníc nazil noó goré, oñne hoóido dé, kibouli-hoilé kitaf uibá hone nazil goijjíl, zibá Muúsa yé ainníl? Zar háalot endilla aiccíl dé, kibouli-hoilé, íba nuúr ar maincóllá bóuli hédayot, zaré tuáñra e ho ekkán, fatat mazé raikkó, zintú tuáñra kissú ré zahír goró, ar boóut kissú ré luai rakó, ar tuáñra ré boóut endilla hotá ókkol **buá** giíl, zíin tuáñra no zaintá, ar noó iín tuáñrár boro ókkol é zaintou, oñne hoóido dé, kibouli-hoilé, Allah tala ye (é kitaf ókkol) nazil goijjé, fítin ítara (kafér kitaf wala ókkol) ré ítara **húrafat** (mon-mani **deb mala**) ót mazé kéil-kélaitóu do.
- (92) Ar íba yó, endilla uggwá kitaf dé, **aibár** aññí nazil goijjí, zibá boro borkot wala, nizor agor kitaf ókkol óre tosdik goróiya, ar taáke (tuñí íbar duara) Mokka wala ókkol, ar (Mokkar) atehañsór maincór ré dhor lagai faro, ar ze maincé ahérot ór uore ekin raké, éndilla manúic ókkol é, íbar uore iman ané, ar ítara nizor numás óre lagatar (kayém) raké.
- (93) Ar, ou manúic gwáttu báro, bicí honnwá zalem óibou, zibá yé Allah talar uoré, kibouli-hoilé, añár uore wohí aiyé, háñlaké, ítar hañsé honó hotár wohí noó aiyé, ar ze maincé endilla hoó dé, kibouli-hoilé, zendilla Allah tala ye kalam nazil goijjé, éndilla aññí yó **anír**, ar zodi tuñí ítara ré yó woktót mazé dekitóu, ze woktót é zalem ókkol moot or hocthot mazé táke, ar fíricta ókkol nizor hát (ítar íkka) barádde óibou, oo. Tuáñre nizor jan oré nelai lo, aijja tuáñra ré beizzot or sáñza dia zaibou, kiyálla bóuli-hoilé, tuáñra Allah talar uore misá zimma lagaitá, ar tuáñra Allah talar ayat ókkol **or** lóí tukobbori goittá.
- (94) Ar tuáñra añár hañsé ekéla-ekéla aái giyógói, zendilla aññí tuáñra ré foóila bár banáilam, ar ze kissú tuáñra ré (aññí) díilam, iín óre tuáñra nizor fisé cúçi aiccó, ar aññí tó tuáñrar fúañti tuáñrar ó cúaric goróiyá ókkol óre no dekir, ze tarár mutallek tuáñra dua goittá dé, kibouli-hoilé, tará tuáñrar **has hormot** mazé córik, becók, tuáñrar **afór ór** taalluk **círi giyói**, ar **ou** tuáñrar (tamám) **daáw**, tuáñráttu ói guzori giyói.
- (95) Becók, Allah tala bis oré, ar dana ré, fúçoiya, íba yé janwala ré bejan ottú neelai ané, ar íba bejan oré jandar ottú neeloiya, Allah óilde íba, é hotállá bóuli huwázaddé, tuáñra hoñíkká uldha zoór góí?
- (96) Íba (Allah tala) beínná ré neeloiya, ar íba yé rait oré (tuáñrálla bóuli), aram or jiníc banaiyé, ar beil, ar san oré, hísafgorí raikké, íyan eén úggwá zaát or **thoóraiýá** hotá, zibá (boro) kudurot wala, boro elóm wala.
- (97) Ar íbá endilla dé, zibá yé tuáñrálla bóuli tara ókkol óre banaiyé, taáke tuáñra iín ór duara ańdárót, fúanáat, ar doriyat mazé rasta zani faro, becók aññí dolil ókkol óre bicí kúli-kúli boiyan gorí diyí, maincólla bóuli, zetará hóbor raké.
- (98) Ar íba endilla dé, kibouli-hoilé, zibá yé tuáñra ré uggwá maincóttu banaiyé, **tuáñra ré uggwá maincóttu banaiyé**, fítin, ekkán zagat mazé bicí tákoon or asé, ar ekkán zagat mazé hom tákoon or asé, becók, aññí dolil ókkol oré, bicí kúli-kúli boiyan gorí diyí, ou manincólla bóuli, zetará ahol bus raké.
- (99) Ar íba endilla dé, kibouli-hoilé, zibá yé asman ottú fani félaiye, fítin aññí é fanír duara hárr kisím ór gas gusála ré neelaiyí, fítin aññí uoror nisor dana ókkol neelai, ar házur or gas ottú, sañoñr (neelai) zíin nisor mikká lothkizagói, ar ańggur or bariza, ar zaitun, ar anar, éçe bútoe

Part 7

bagugán ekkán dusára gán loi (dekíté) ekkú dhoilla ó, ar kissú ekkán ar ekkán lói ekkú dhoilla noó, **hér ek or fór** oré soó, ze woktót mazé iín **fóle**, ar iín fagedde íyan óre soó – iín ót mazé dolil ókkol asé, uitarálla bóuli, zetará iman raké.

- (100) Ar maincé cótan ókkol óre, Allah talar **córik korar di** raikké, háñlaké, ítara ré Allah tala ye banaiyé. Ar é manúic ókkol é, honó sónot sára Allah talallá bóuli fua ókkol, ar **zíi** ókkol, **sañsi** raikké, ar íba fák, ar **boút bor**, ou ham ókkol óttu, zíin **é** manúic ókkol é gorér.
- (101) Íba asman ókkol, ar zomin or **háalek**, Allah talar fuin-súain hontú óibou, háñlaké, íbar honó bibi yé náí, ar Allah tala ye hárr jiníc óre banaiyé, ar íba yé hárr jiníc óre zane.
- (102) Íba **éir** Allah tala, tuáñrar Rob! Íba sára ar honíkká ebadot or layek náí, hárr jiníc óre banoiya, tóile, tuáñra íbar ebadot goró, ar íba hárr jiníc ór ham **oré** banoiya.
- (103) Íba ré honó kiyór **dháye eháta** gorí no faríbou, íbar **dhát** mazé hárr dehá **eháta** óizagói, ar íba bicí cóñçottu cóñço dehóiya, bicí hóbor rakóiya.
- (104) Ehón becók, tuáñr hañsé tuáñr Rob or torfóttu, hók soón ór sáman foóñsí giyói, é hotálla bóuli, **hodde** ze maincé saáiloibou, íte nizer fáaida goríbou, ar ze manúic ańdá tákibou íte nizer nuksan goríbou, ar ańńí tuáñrar faárádar noó.
- (105) Ar ańńí dolil ókkol óre dhoilla-bodhoilla andas ot mazé boiyan goridé, **hatták** ítara (mucrík) eén hoódé, kibouli-hoilé, ańńí (Muhámmód sóllolláhu aláihe wosóllom) honíkkáttu fori aiccó, ar taáké, ańńí íyan óre ahol wala ókkol ólla bóuli bála gorí zahír gorí di.
- (106) Oñne nize endilla torikar uore solibá de, zendilla oñnor háñse oñnor Rob or torfóttú wohí aiccé, Allah tala sára, ar honíkka ebadot or laayek náí, ar cirík goróiyar íkka honó kíyal no dibá.
- (107) Ar Allah talattú zodi monzur óitou, tóile, ítara cirík no goittóu, ar ańńí oño ré, ítara faárádar noó banai, ar noó oñne ítara uore honó ektiyyar rakó.
- (108) Ar uíin óre gail no diyó, zíin óre, ítara Allah tala ré sári yore, ebadot goré, kiyállábóuli-hoíle, é bura jahíl ókkol, hód ottú farái zaiyoré, Allah talar cán ot mazé be-adafi goríbou, ańńí éndilla hárr torika wala ókkol ólla, ítara nizer amól nizollá bóuli fosónór jiníc banai raikkí, fítin ítara nizer Rob or hañsé zaa foribóu, tarfore, ítara ré íba yé hoóidibou, ze kessú ítara goittóu.
- (109) Ar é manúic iín é, kosóm ór uore bicí zur diyóré Allah talar kosóm háiye, kibouli-hoilé, zodi ítara hañsé (Allah talar) honó nicáni aái zagói, toile, ítara hámahá yé iman aníbou, oñne ítara ré hoóido, kibouli-hoilé, nicáni ókkol beggín Allah talar kobzat mazé asé, ar tuáñra ki zano, é nicáni ókkol ze woktót maze aibóu (é wokkot mazé yó) ítara iman nu aníbou.
- (110) Ar ańńí yó, ítara dil ókkol, ar ítara souk ókkol óre, firai diyoum, zendilla ítara foóila bár íman noó ané, ar ańńí **ítara ré ítara cóanit** mazé hóran **táitó** diyoum.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ترجمة القرآن الكريم باللغة الروهنجيا
(الجزء الثامن)

Ruhíngya zuban ot mazé Qurane
Korim or torjuma
(Part 8)

By

Muhammed Taher Jamal Nadawi

- (111) Ar zodi añi ítarar hañsé fíricta ókkol oré béji ditan, ar ítarallói mudda ókkol hotá ar añi tamám moholúkat ókkol oré ítarar sukór sámme aniyo ré zoma gorí ditam, tar foreyó é manúic íin bilkúl íman no aníto, kintu Allah tala zodi sailé oinno hotá, kintu ítararbútore beéc bák manúic jehálot or hotá hoó.
- (112) Ar endhilla añi becá bicí cótan ókkol ar kissú manúic ar kissú jin ókkol oré hár nobillá bóli ducman ísafe foida goijjí lam, zetarár bútoe baás bazu kiyé bazu kiyoré sudur búdur hotár woswasa dhálat táke, táke ítararé dúkat mazé felái dé, ar zodi Allah tala yé saitó, toíle ítara endhilla ham gorí no faittó, é hotallá bolí ítarare, ar ítara zaañ kissú banawothi gorér, beggín oré niz or (zagat) tákito doó.
- (113) Ar táke ítarar íkka o maincór kolób júki zagói, zetara ahérot or uore íman no raké, ar táke íyan oré fosón gorí loó, ar táke (ítara) íyan oré goróiya óizagói, ar o jinis or, zíin oré ítara goittó.
- (114) Toíle ki Allah sára oinno honó fáisela goróiyé re tuaiyúm, hálake íba endhilla de ki, íbaye uggua fura furi kitaf tuáñrar hañsé béjidiyé, íbar mozmun ókkol oré becí sáf sáf goré boyan gorá giyé, ar ze maincóre añi kitaf diyí, ítare é hotaré yekin or sáñté zane, keén boli hoilé íba (kitaf) oónor rob or torfóttún hókkor sáñte béja giyé, e hotallá boli oóone cóndo goróiyar bútotu no ói zoon góí.
- (115) Oónor rob or hotá, háñsa ar insáf or etebare kamel (homisáre) íbar hotá ókkol oré honíkká bodoloiya náí ar íba bicí fúnoiya ar bicí zanoiya.
- (116) Ar duniyat mazé bicí manúic endhilla asé de kiboli hoilé, oñne zehón ítarar hotá manáccúru goriban, toíle ítara oñnoré Allah talar rastattú (gumrá gorí yóre) rasta hára gorí dibou, ítara údo asól sára kíyasi ókkol or uore sole de ar bilkúl kíyasi hotá ókkol or uoré sole de.
- (117) Becók oóñor robe uitará ré bála gorí zane, zetará íbar rastattú duré zagói, ar úitará re yó zane, zetará íbar rastar uore sole.
- (118) É hotallá boli, ze zanuwar or uore Allah talar nam lua za, íbattu hóo, zodi tuañrá íbar hákum or uore íman rakóde óile.
- (119) Ar ahér íyan or wojá gan ki ! tuañrá endhilla januar ókkol ottú no háiba, zar uore (zoóraibar woktót) Allah talar nam lua giyé, háñlanké Allah tala é tamam januwar ókkol or tofsil tuañraré hoídiyé, ar uón o (zíin tuañrálla bolí háram) kintu bicí zorurot or waktot mazé íino tuáñrallá boli hálal, ar íyan ekkán yekini hotade ki boli hoilé, boút manúic ókkol niz or kíyalat or uoré honó sónot sára (maincóre) gumrá goré, íyan ot mazé honó cubá náí de ki boli hoilé Allah tala hódottu baír ói zagóide ítara ré bála gorí zane.
- (120) Ar tuañrá zahéri guná ókkol oré yo sári doo, ar luaiya guná ókkol oré yo sári doo, becók ze maincé guná gorér, ítara niz or amól ókkol or sáñza tora turi faibou.
- (121) Ar endhilla zanuwar ókkol or gusto no háiba, zíin oré (zoorár woktót mazé) Allah talar nam lua noo za, ar e ham gán nafórmanir, ar becók cóitane niz or dustó ókkol or dil ot maze (e hotá ókkol) dháli dede, táke , tuañrá sáñte hoijjá gorí fare, ar zodi tuañrá é maincór etaat gorou, toíle tuañrá becók mucérek óizaibagói.
- (122) Endhilla manúic, zibá foilá mora aiccíl, abbar íba ré aññí zinda goijjí, ar íba ré aññí uggua endhilla zanuwar diyí de, zibá loi íte maincór dormiyan ot mazé sole fire, é manúic gua ki o

maincór endhilla ói faribou, zibá andár ottú eeli no faré? Kafér ókkol ottú endhilla niz or amol ókkol oré cúndor maalum ó.

- (123) Ar endhilla añní fottí farat mazé éçiyar boro ókkol oré bura ham goroiyá banaiyí, táke ‘tara éçe dúha goré ar é maicé (asól ot mazé) niz or sáñte dúha gorrédde, ar ítarattu bilkúl hóbor náí.
- (124) Ar zehón ítarar hañsé Allah talar honó ayat foóñse, toíle ítara endhilla hoódé ki búli hoilé, añára bilkúl íman no ainnúm otodín foijjonto, zetódin añárar hañsé endhilla honó jinís noaiyé, jíin Allah tala r rosúl ókkol oré diyaza. O zagaré Allah tala bicí bála gorí zanede ki búli hoilé, hoçe íbar poigambori raká foribóu? O manúic ókkol zetará jurúm goijjé ítara bicí hom cómot mazé Allah talar hañsé foóñsiyoré zillot faibou, ar ítarar buroyir bodolat mazé cáñza bicí doró.
- (125) Ar ze maincóre Allah tala tala (uzu) rastar uore félaito saá ítar sínaré islam ólla bolí kúli deé, ar zaré gumrá rakító saá, ítarsínaré bicí kuta kuitta gorí deé, zendhilla honó uggúa manúic asman or uore uçé, endhilla gorí Allah tala nizor uore iman no anóiyar uore nafaki dháli deé.
- (126) Ar íyan oiled tor rob or uzu rasta – añní nosíyot hásel gorói yallá boli é ayat ókkol oré sáf sáf gorí boyan gorí diyí.
- (127) É maincólla boli ítarar rob or hañsé cántir gór asé, ar Allah tala ítarallóí muhábbot raké ítarar amólodduara.
- (128) Ar zedin Allah tala yé tamám moholukát oré joma gorí bou, (hoibou Óu jinnat or jomaat! Tuañra insán ókkol or búttotu baút kiyoré niz or banai loíla, zetara insán or sáñte taalluk rakítou, ítara hoibou de ki búli hoilé, Óu añáre faloiyar! Añára ek zone ar ekzon ottú fáaida loifam, ar añára o taaiyun goijjá niz or cómot mazé aai foóñcci de, ziyántuñi mokoror goijjóu, Allah tala (tar fore) hoiboude ki búli hoilé, tuáñra beggún or thíkana jáhannam ze çé tuañrá hámicá tákiba kintu Allah talattú zodi manzur oo, toilé oinno hotá becók oonor rob bicí boro hékmot wala.
- (129) Ar éndhilla añní bazu kafér ókkol oré ítarar amól ókkol or duwara bazu kafér ókkol or hañséraikkúm.
- (130) Óu jinnat ar insán ókkol or jomaat tuañrár hañsé ki tuañrár búttotu poigambor noo aiyéne? Zetará tuáñrare aññr hókum ókkol boyan goittóu ar íbaye tuáñrar aijjar e din or hóbor ditou? Ítara beggúne aros goríbou, keén boli hoilé, añára beggúne ekerar gorír, ar ítaré duniyar zindegiyé búlot mazé felái raikké, ar ítara kafér aiccíl de íyan or ekerar goríbou.
- (131) Ar íyan e hotálla boli de ki boli hole oñnor robe honó loosti wala ókkol oré kuférir wojáye endhilla hálot ot mazé hálak no goré, ze hálot ot mazé é bosti wala ókkol beggún behóbor táke.
- (132) Ar fottí zon olla boli ítarar amól or wojáye mortoba óibou, ar oñnor rob ítarar amól ókkol óttú be hóbor noó.
- (133) Oonor rob bilkúl goni ar rahámot wala, zodiíbaye saá toile tuáñra beggún oré tulí fálai faré, ar tuáñrar bade zaré saá tuáñrar zagat mazé abad gorí fáre, zendhilla tuáñrare ar uggua dusára koum or nosól ottú banaiyé.
- (134) Ze jinís or tuañrálloi wada gorá giyé, becók íyan aibóde jinís, ar tuáñra (Allah tala re) aajes (rukoon) gorí no faríba.

- (135) Oone íyan hoido de ki búli hoilé, óu aññir koum! Tuáñra niz or hálot ot mazé amól gorát tákou, (ar) aññí yó amól gorír, tar fore tuáñra tora turí zani fariba de ki boli hoilé, e duniyar anjam hallá boli nofá wala óibou iyan ekkán yekini hotá de ki boli hoilé, hókko re maçi goróiya ókkol honó din kamiyabi no faibfou.
- (136) Ar Allah tala yé ze kėti ar soloiya januwar ókkol banaiyé, émanuíc ókkole éçe bútottu kissúhissá Allah talallá boli mokoror goijjé ar nize guman goriyore hoódé ki búli hoilé, iín Allah talalla, ar iín añárar maabud. Ókkololla boli, fitin ze jinís ókkol ítarar maabud ókkol ólla boli óibou iín Allah talar hañsé no fooñsé, ar ze jinís Allah talallá boli oó,iín ítarar maabud ókkol or hañsé fooñsí zagói, ítara hondhilla bura fáisela goróiya.
- (137) Ar endhillá bout mucrék ókkolor kiyal ot mazé ítarar maabud ókkole ítarar fuain suain ókkol or kotól oré bála ham bonai raikké take ítara ítararé borbad goríde ar táke ítarar diin oré ítar sámmè cókkot félaide, ar zodi Allah tala saitó, toilé ítara endhilla ham gorí no faittó, toilé ooñe ítara ré ar ze kissú ‘tara golot hot ókkol banar, (beggin) eené rakídou.
- (138) Ar ítara nize nize guman goríyore endhilla yó hoódé ki búli hoilé, iín hodun soloiya januwar ar iín godin kėti, ziin or estemal har maincóllo boli jayes nói, iín oré añára zaré saái ítare sára ar kiyé hái no faríbou, ar soloiya (e) januwar gin or uore súwar oon or iín or uore súwar oon or iín or uore fuñzá tulí doonnán háram gorí diya giyé, ar kissú soloiya januwar asé, ziin or uore e manúic iiné Allah talar nam noló kintu Allah talar uore misá bañdíbollá boli ehón Allah tala ítara ré ítarar misá bañdon or sáñza difélar.
- (139) Ar ítara hoódé ki búli hoilé, ze jinís gín é soledé januwar or feçot mazé asé, iín údo anáñrar morutfuaindólla boli, ar (iín) añárar maiya fuindólla boli harm ar ítara zodi marutfuwa oo, toilé iín ítaralla bolí beggín borabor ehón Allah tala ítararé ítarar golot boyanir sáñza deer, becók íba hékmot wala ar íba bicí elóm wala.
- (140) Hámahá hórafít mazé fori goyói o manúic ókkol, ze tará niz or fuain súindoré bekufir rastaloi honó sónot sára kotól gorí félaiye ar ze jinís gín ítara ré Allah tala yé háibolla fibólla diil, iín or údo Allah talar uore misá bañdíbo niyot loiyóre niz or uoré háram gorí félaiye becók é monuíc iín gumráhit mazé fori giyói, ar honó woktót mazé uzu rastar uore soloiya no oiyó.
- (141) Ar íba uibá wa, zeneki bagan ókkol banaiyé ar uín o , ziín or (boil ar fúl yáto soññr) oré (gasot) lothkaiyé, ar ziin oré lothka nooza (iín oré yo banaiye) ar (foida goijjé házur or gas ar kėti, ziínnot mazé haibor jinís doilla bo dhilla ó, ar zaitun ar añár , ziín ekkán ar ekkán or ekku dhoillayó ó, ar ekku dhoilla no óiyo, iín beggin or fólottu tuáñra hoo, ze woktót maze iín neeli aiyé, ar iín or bútottu ze hók wajib asé, iín iinoré haçiba din adai gorídou, ar hódottu lori noziyógói, becók íba hódottu lori zoiyaré fosón no goré.
- (142) Ar soledé januwar ókkol or búttore boro gaa wala ar cóñço gaa wala yó (banaiyé) ze kissú Allah tala tuáñra ré diyé, (iín tuáñra) hoo, ar cóitan or fisé fisé no soillou becók íte tuáñrar kúla ducmon.
- (143) (Allah tala yé banoiyé) añcthowa becá ar beçi, tar máni fañçat mazé dui kisím ar fañçit maze dui kisím, oñne hoido de ki búli hoilé, Allah tala yé ki é duni fañça re háram goijjé de yáto noki duni fañçi re (háram goijjé de)? Yátouibare, zibáre neki e dunú fançiye niz zin or feçot mazé roikkézodi tuáñra háñsa óitako, toile añaré honó dolil diyó ré hoó.
- (144) Ar uncut mazé dui kisím ar gorut mazé dui kisím (banaiyi) oñne hoídou de kiboli hoilé, Allah tala ki é dunú nor (háñci yáto fañçá) oré háram goijjé, yáto dunú maáda (dáí yáto fañçi) re

háram goijjé dé? Tuáñra ki házir aiccílane, ze woktót Allah tala iín or hókum deer? Toile uitattú bare hone boro zalem óibou ze neki Allah talar bore honó dolil sára tuhumót laga, táke íte íyan or duara maincóre gumrá gorí faré, becók Allah tala zalem maincóre rasta no dehá.

- (145) Oñne hoídou! ki búli hoilé, ze kissú hókim ókkol wohídduara añára hañsé aiyé, iín or bútoe aññí tó honó hoíyalla boli honó háram noo fai, kintu zodi iín mora yáto baaddé lou ó, yáto cúwor or gusto ó (toóle háram)kiyálla bolí hoilé iín bilkúl nafak yáto (o jinís gin háram) ziín cirík or zoriya óiyore Allah tala sára ar honíkkar nam ot mazé gorí diya gié de óibou kintuze manúic mojbur óizaibogói kintu corót oiled kiboli hoilé, íte moza tuwoiya ar yáto hóthí loiya nowó foribou, toile oñnor rob becók gofúr ar rohím.
- (146) Ar yuhúdi ókkolólla boli aññí tamam nok wala januwar háram gorí diílam, ar goru ar soól or soróf ítaralla háram gorí diílam, kintu uín no, ziín iín or fiçót mazé ar yáto añtit maz ar yáto háñdhít mazé lagi asé, ítarar cóitanir duara ítarare aññí e sáñza gán diílam dé, ar aññí becók háñsa.
- (147) Fítin zodi ítara tuáñre misá boli hoo, toile tuññi hóido de ki boli hoilé, tuáñrar rob beca bicí boro rahámot wala, ar íbar azaf kosúrbon ókkol or oóttu bilkúl hótom no óibou.
- (148) E mucrek ókkol (eén) hoíbló de ki boli hoíle : zodi Allah talattú monzur no oíto toíle añára cirík no goittám, ar no añáñrar baf dada ar no añára honó jinís oré háram hoí faittam endhilla ze manúic ókkol ítarar age aiccíl, ítara yó nisá boli hoíl hattáke ítara añáñr azaf or moza hóil, tuññi hóido do de ki boli hoilé: tuáñrar hañsé honó dolil zodi aséde óile, íyan añáñr sámmè zahér gorou, tuáñra úelo híyali hotar oure soloed, ar tuáñra údo kíyali hotá ókkol banodé.
- (149) Tuññi hoídou de ki boli hoíle : bos fura furi dolil Allah talar hañsé asé de, fítin íba zodi saito toíle tuáñra beggun oré uzu rastar uore aintóu.
- (150) Tuññi hoídou de ki boli hoíle : tuáñra niz or gobá ókkol oré anou, zetara e hotar gobá dede ki boli hoíle, Allah talayé é jinís ókkol oré tuáñrar uore háram goijjé, fítin zodi ítara gobá deyó toíle yo tuññi ítar uore gobá no diba, ar endhilla maincór bekar kiyalat or ettebá no goríba : ze tará añáñr ayat ókkol oré misá boli hoó, ar ze tará ahérot or uore iman no raké, ar ítara oinno zon oré niz or rob or borabor bana.
- (151) Tuññi ítararé hoódé ki boli hoíle: tuáñra aiyó ! aññí tuáñra ré o jinís gín forí funái, ziín ore hélaf goroonnán tuáñrar robé tuáñrar uore háram gorí diyé, iín ki boli hoíle : tuáñra Allah tala sáñte honókiyóre córik no goríba, ar mañ baf or sáñte ehésan goríba ar niz or fut zíyaindore goribir duara kotól no goríba, aññí tuáñrare ar ítarare rizík díí, ar beháyair zedin rasta asé, tuáñra iín or hañsé yo no zaibá, iín kúla kuli ók yáto luaiya ók, ar zaré kotól gorónnán oré Allah tala háram goríbiye, ítar tuññi kotól no goríba, kintu hókkor uoré (kotól gorit faríba) iín beggín or tuáñra ré bála gorí hókum dia giyé táke tuáñra buzí farou.
- (152) Ar yetin or mal or hasé údda no zaibá, kintu eén torikaloi zaibo ziyán cúndor, hattake íte balek or boóc foijjonto foóñse zagói, ar tuáñra maf zúf oré fura furí goróu, insáf or sáñte, aññí honó maincóre ítar cóktítu bare bicí hocto no díí, ar zehón tuñí hotá hoó, toíle insáf or sáñte hoó, zodiyo é manúic gua tuáñr sáñte ze waada goijjila, íyan oré fura gorou, íyan or hókum tuáñrare Allah tala ye bicí taákid or sáñte diyé, táke tuáñra bála gorí iyad rakou.

- (153) Ar ki boli hoíle, e diin iyán añañr rasta, ziyán uzu, é hotalla boli tuáñra íyan or uore solou, ar dusára rastar uore no soillou, kiyálla boli hoíle, é rasta gíne tuáñra re Allah talar rastattú alok gorí dibou, íyan or hókum Allah tala ye tuáñra re bálagorí diyé, táke tuáñra porhégari ekiyar gorí farou.
- (154) Fítin añañí muúsa (alái híssolam) oré kitaf diílam, zarduara bála gorí amól goróiyá ókkol or uore niyamot fura óit fare, ar tamám hókum ókkol or tofsil óizait fare, ar réhnumayí óit fáre ar rahámot óit fáre, táke é manúic iín Allah talar sáñte mili faribóde íyan or uore yekin ané.
- (155) Ar íba uggúá kitaf, zibáre añañí fatháyi becá bicí borhot or sáñte, é hotalla boli tuáñra íbar ettebá gorou, ar dhorou, táke tuáñrar uore rahámot ó.
- (156) Tuáñra honó cómot endhilla no hoiyó de ki búli hoilé, kitaf to añañar agor duwá gurúf or uore nazil óil, ar añaára ítarar foroón ar foráboón ottu bilkúl hóbor sára aiccílam.
- (157) Iyáto endhilla no hoiyó de ki búli hoilé, zodi añañar uore honó kitaf nazil óitákitó, toile añaára ítarattú bare bicí uzu rastar uore óitam é hotalla boli ehón tuáñrar hañsé tuáñrar rob or torfóttún uggua kitaf zibá saf, rehénmayí wala ar rahámot wala óiyore aiccé, ehón omanuíc gúattu bicí boro zalim ar hón óit faribóu, zibayé añañar e ayat ókkol oré misá boli hoibou, ar maincóre iín ottú rukíbou, añañí torá turi é manúic iín oré, zetará añañar ayat ókkol ottu ruké, ítarar é rukoón or sóbofe ítararé bicí doró sáñza diyum.
- (158) Ítara ki údo e hotár entezar ot mazé asé, ki búli hoilé, ítarar hñsé (Allah talar tor fóttu) fíricta aiyók, íyata ítarar hñsé tuáñr rob aiyók íyato tuáñr rob or torfóttún honó boro nicáni aiyók? Ze din tuáñr rob or torfóttún honó boro nicáni aífoóñsibó, honó endhilla maincór íman ítar ham ot no aibózi boyé foilá loti iman wala noó, íyato íte niz or iman or ouré honó bála amól noó goré, tuññi hóibode ki búli hoilé, tuáñra entezar gorou, ar añaára yó entezar gorír.
- (159) Becók ze maincé niz or diin oré zuda zuda gorí diyé ar gurup gurup boni giyóí, ítarallái tuáñr honó taálluk náí, ítarar maámala bós Allah talar háwala, fítin añañí ítarare ítarare ítara goijjé de iín ore bála gorí zanaí diyum.
- (160) Ze maince bála ham goríbou, íte ham ottú bare doc gunna súaf faibou, ar ze maincé bura ham goríbo íte íyan or borabor sáñza faibou, ar é maincór uore honó zulúm no óibou.
- (161) Tuññi hoídou de ki boli holíle: añaára añañr robe ekkán uzu rasta dehái diyé, íyan íyan ekkán masbut diin, ziyán Ibrahim (alai híssolam) or torika, zibá néki Allah talar sáñte yeksú aiccíl, ar íba cirík goróiyá ókkol or bútotu no aiccíl.
- (162) Tuññi hoído de ki boli hoíle : becók añañr numás ar añañr tamam ebadot ar añañr zibon ar añañr moroón, iín beggín údo Allah talallá boli, zibá tamám jáhan or malik.
- (163) Íbar honó córik náí, ar añañr uore íyan or hókum oíye, ar añañí tamám manoiya ókkol or age.
- (164) Tuññi hoídou ! añañí ki Allah tala sára ar honíkkare (niz or) rob banaibólla boli talac goijjúm ? hálañke íba tamám jinís or malik, ar ze honó maincé zehonó amól goré, íyan ítar uore táke, ar honíkká honíkkar fu`nzá no laibou, fítin tuáñra beggún ottú niz or rob or hañsé zoon foríbou fítin íbayé tuáñrare hoibóu, zín zín or uore tuáñra ektelaf goríta.
- (165) Ar íba endhilla yá, zibayé tuáñrare zomin ot mazé (niz or) hólifa banaiyé, ar ekzon oré ar dkzon or uor boro banaiyé, táke (íbaye) tuáñrare emtehán gorí fare o jinís or oue, zín íbayé tuáñrar diyé, becók tuáñr rob joldi sáñza doiya, ar becók íba hámahá boro maf goróiya ar mehérbani goroya.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة الأعراف

- (1) المص
- (2) Íba uggua kitaf zibá tuáñr hañsé e hotállá boli béja giyede ki búli hoilé, uññi íbar duara (maincóre) dhor lagaibá, kintu tuáñr dil ot mazé íyan duara honó tongi no óonsa, ar íba nosíyot íman wala ókkololla boli.
- (3) Tuáñra uibár ettebá gorou, zibá tuáñr rob or torfóttún aiccé, ar Allah tala ré sáriyore mone mone banaiya boro ókkol or ettebá no goríba, tuáñra nosíyot oré bicí hón doró.
- (4) Ar bouít fara ókkol aññí bilkúl borbad gorí diyí, ar iín or uore añár azaf rait or cómot foóñsa giyé, (íyato) endhilla hálot ot mazé, zehálot ot mazé ítara duíñjja aram ot mazé aiccíl.
- (5) Ze woktót mazé ítarar uore añár azaf aiccíl, e woktót mazé ítarar mukóttu iy'n sára ar honó abas no neillíl, ki búli hoilé, becók añára zalem aiccílam.
- (6) Fítin aññí é mannúic iín ottú hámahá fusar goijjúm, zetarár hañsé aññí poigambor béijjilam, ar aññí poigambor ókkol ottú hámahá fusar gijjúm.
- (7) Fítin aññí tó fura furi hóbor rakí (é tolla boli) aññí ítarar sámma sámmi boyan gorí diyum, ar aññí honó dissúttu be hóbor no aiccílam.
- (8) Ar é din (or) uzón o borhók, fítin ze maincór (súafor) falda barí óibou, é manúic kamiyaab óibou.
- (9) Ar ze maincór palda fatol óibou ítara o manúic ókkol óibou, ze tará niz or nuksan gorí félaiye íyan e hotalla boliyá, kiboli hoilé, ítara añár ayat ókkol or sáñte zulúm goittó.
- (10) Ar becók aññí tuáñrare zomin ot mazé tákibolla boli zaga diyí, ar aññí tuáñrallá boli éçe rizík or sámman banaiyí, tuáñra bicí hom cúkuria goróu.
- (11) Ar aññí tuáñrare banaiyí, fítin aññí tuáñrar súrot banaiyí, fítin aññí fíricta ókkol oré hoyí de ki boli hoilé tuáñra adam (alai hissolam) oré sójda gorou, tar bade beggúne sojda goijjé Iblis sára, íte sojda goroíya bútoe cámil nó oiyó.
- (12) Allah tala yé hoiyé, toré sójda goróon ottú hon jiníse maná goijjé, háñlañke aññí toré hókim díflam, (Iblise) hoiló de ki búli hoilé, aññi 'tattu bare bicí bála, oóñe oñáñer ooin ottú banaiyó ar ítare oóñne meçittú banaiyó.
- (13) Allah tala yé hoiló, túi asmanottú lam, tottu asman ot tákiyore tukobbori goríbr honó hók náí,é hotallá boli túi baír ózagoi, becók túi be izzot ókkol or bútotu.
- (14) Íte (Iblise) hoiló, añáre kiyamot or din foijjaontó fúrsot dia zok.
- (15) Allah tala yé hoiló, toré fúrsot diagel.
- (16) Íte (Iblise) hoiló, tuí añáre gumará goijjódde étolla bolí, aññí kosóm háidde ki boli hoilé, aññí ítara (Adom zatílla) boli oóñnor uzu rastar uore boí táikkim.
- (17) Fítin ítarar uore aññí hámla goijjúm ítarar sámmostu yó ar ítarar fisottu yó, ítarar den dhákottu yo ar ítara ban dhákottu yó, ar oóñne ítarar bútor beéc bák maincór cúkuria goriyá no faibán.
- (18) Allah tala ye fórmalode ki boli hoilé iyántu be izzot óiyore baír óiza, ítarar bútotu ze maincé tor hotá manibóu, aññí bámaha tuáñra beggún loiyoré jáhannam bóriyum.
- (19) Ar aññí hókum diyíde ki búli hoilé, Óu Adom! Tui ar tor bibi jonnot ot mazé tákou fítin ze zagattú tuáñra soó, dunízone hoó, ar o gassúr hañsé no zoíyó, no óile tuáñra dunízon zaálom ókkol or bútotu oízaiba góí.
- (20) Tar for cótane ítara dunízon or dil ot mazé waswasa dháli diyé, táke ítara dunízon or córomga zíin ekzon or gán ar ekzon or sámme luaiya aiccíl dunízon or sámme forda sára gorí deé, ar (coitane) howaccúru goilló de kiboli hoile tuáñrar robe tuáñra wojáye maná goijjé de noó, údo e

hotálla boli, ki búli hoilé,(zodi tuáñra e gas or hañsé zoó toilé) tuáñra fíricta ói zaibagói, yáta tuáñra hámicallá boli omor ói zaibabgói.

- (21) Ar (cóitane) ítara dunízon or sámmè kosóm háilo, hoilóde ki boli hoilé :aññí tuáñra dunízon or báláyí soóiya de íyan or uore yekin goróu.
- (22) Tar fore ítara dunízon oré dúka diyóre nise lamai loi aiccé, tar fore zehón ítara dunízone é gas ottú haiyé, dunízon or córomga ekzon or gán ar ekzon or sámmbe forda óigiyoi, ar dunízone niz or uore jonnot or gas or fata gañtí gañtí lagaccúru goilló, ar ítarar robe ítarare dhak dilóu, aññí tuáñrare é gas ottú maná noó goríne? ar eén noó hoiné kiboli hoilé : cóitan tuáñrar kúla ducman?
- (23) Dunízone hoiló : Óu añáñrar rob ! añára niz or boro nuksan gorí félaiye, zodi tuññi añáñrare maf gorí no doó ,ar añáñrar uore rahám no goró, toilé hámahá añára nuksani foóyar bútotu oízaiyumbói.
- (24) Allah talaye hoilóde ki boli hoilé : tuáñra éen hálot ot mazé nise zogói de, tuáñra ekzon ar ekzon or ducman táki ba, ar tuáñrallá bolizomin ot mazé tákibar zaga asé, ar ekkán (mokoror goijjá) woktó foijjonto nofá haásel goríba.
- (25) قال فيها تحيون
- (26) Óu Adam or fuain súain ókkol ! tuáñrare cóitane honó hórafit mazé felái no faréfan, zendhilla neki íte tuáñrar baf mañ ré jinnor ottú baír gorí diil, endhilla hálot ot mazé bair goráil de, ítarar gaát mazé lebasúdda no aiccíl, táke íte ítarar córomgaáre deháide, íte (cóian) ar ítar lockore tuáñrare eén abostát mazé saáde, zendhilla abostát mazé tuáñra ítararé no dehó, aññí cóitan ókkol oré o maincór dustó banaiyí, zetará iman no ané.
- (27) Ar é maincé zehón hono faácaí ham goré, toilé hoódé ki boli hoilé, añára niz or baf dada re endhilla rastar uore faiyí, ar Allah talaye yó añára re endhilla (goríbola boli) hoiyé, tuññi ítarare hoódo de ki boli hoilé.
- (28) Allah tala yé fáaca hotár to lim no de, tuáñra Allah uore endhilla hotá dhali ditto soó, zín or honó sonod tuáñra no rakó?
- (29) Tuññi hoó do dekiboli hoilé, añár tobe insáf or hókum diyé, ar iyánde ki búli hoilé, tuáñra har sójidar wokkót mazé niz or siaráre uzu gorou, ar Allah talar ebadot endhilla gorí gorou ki búli hoilé, é ebadot gín údu Allah talar waste ó, zendhilla Allah tala ye tuáñrare cúrut mazé banaiyé, endhilla tuañrare ar ekbar bana zaibou.
- (30) Bazu manicóre Allah tala yé hédayot diyé, ar bazu kiyor uore gumráhi sábet ói giyégoi, é manúic iiné Allah tala re sáryore cóitan ókko oré niz or dustó banai loiyé, ar guman goréde ki boli hoilé, ‘tara hédayot or uore asé.
- (31) Óu adam or fuain súain! Tuáñra mosójid or fottí házirir woktót mazé niz or hoór fiñdí loó, ar bála gorí hoó ar fiyó, ar hódottu bair no óiyo, becók Allah tala hod ottu baír óizoiya ré fosón no goré.
- (32) Tuññi hoó! ki búli hoilé, Allah tala banaiyéde cúndor or jinís oré, zín íbaye niz or bonda ókkolollá boli banaiyé ar hána fínar hálal jinís ókkol oré hon maincé háram goijjéd tuññi hoóido ki boli hoilé, é jinís iín endhilla kiyamot or din iman wala ókkololla boli hales óibou. (ar) duniyar zindegít mazé muúme ókkololla bolíyó, aññí endhilla tamám ayat ókkol oré buzóiya ókkololla bolí sáf sáf gorí boyan gorí.
- (33) Oñne hoóido de ki búli hoilé, kintu añár robe háram gorí diyé o tamám fácaí hotá re, ziin zahér báher, ar zín luaiya suaiya, (ar háram goridiyé) tamám gunár hotá re, ar ahók honikkáre zulúm goróon oré, ar o hotáre ki búli hoilé, tuáñra Allah talar sáñte honó endhilla jinís oré córik goríba, Allah tala zín or honó sánod nazil noó goré, ar ohotáre ki búli hoilé, tuáñra Allah talar uore endhilla honó hotá lagaidibá, zín oré tuáñra no zanó.

- (34) Ar hár koumollá bolí ekkán mokoror goijjá thaim asé, é hotalló bolí ze wokkót ítarar mokoror goijjá woktó aai zaibói, é woktát mazé ek góñçi no fissá hóhith fáribou, ar no age boçít faribou.
- (35) Óu adom or fuain súain! Tuáñrar hañsé poigambor ókkol aiyé zín tuáñrar bítottu, zín tuáñrar bítottu, ziíne añár hókum ókkol tuáñrare boyan goré, toilé ze maincé tokowa ektiyar goríbou, ar esláh goríbou, ítarallá looli nó honó dhor asé, ar nó honó ferecani óibou.
- (36) Ar ze maincé añár é ahákam ókkol oré misá boli hoibó, ar iín duzuk wala óibou, ar éçé hámicá hámicá tákibou.
- (37) O manúic gúattu bare bicí boro zalem hónnua óibou, zibayé Allah talar uore misá bandibou, íyato íbar ayat ókkol oré misá boli hoibó é manúic gún ólla boli ze kissú kitaf ottú asé, iín ítara fai zaibo góí, hattáke zehóu aññí bejjidé fíricta ókkol ítarar zan kobós goríbolla boli aibou, tói hibó, ítara hoçé giyé, zetara ré tuáñra Allah talah ré sáryore ebadot goittá? Ítara hoibóde ki boli hoilé, ítara añárattu gaif óiyiyóí, ar ítara nize kaféde iyan ekerar goríbo.
- (38) Allah tala ye hoibó de ki búli hoilé, ze fírka tuáñrar age guzori giyóí, zin or bítottu yó ar manúic or bítottu yó, ítarar fúañti tuáñrayo jáhannam ot zou, ze woktót mazé yó honó jomaál gólibogóide óibo, toilé niz or dusóra zomaát or uore laánot goríbou, háttake zehón ‘tara éçe beggún joma óizaibogóí, toilé fisór maincé foliar maincór mutaállek hoibóde ki búli hoilé, óu añárare foloiyá e manúic iíne añáraré gumrá goijjede, é hótalla boli oñne ítara ré duigun azaf dou, Allah tala ye hoibóde ki búli hoilé, begín duigun kintu tuáñráttu honó hóbor náí.
- (39) Ar foóilar maincé fisór maincólloa boli hoibóde ki búli hoilé, fítin tuáñráttu añárattu bore boci honó foókiyot náí, é hotalla boli tuáñra yó niz or hamanir bodolat mazé azaf or moza hoó.
- (40) Ze, maincé añár ayat ókkol oré misá boli hoiyé, ar iín or sáñte tukobbori goijjé, ítarallá boli asman or dorozá kúla no zaibó ar é manúic honó din jonnot ot no zaibó, ze woktót foijjonto uñth oré fúíñs or náfar bítottu golaba no zaibó, ar añi kosúrbon ókkol oré endhílla sáñza di de.
- (41) Ítarallá boli duzuk or ooin bisána óibou, ar ítarar uore iín or zéfani óibou, ar aññí éndilla zalem ókkol oré éndhilla sáñza di de.
- (42) Ar ze mince (Allah talar uore) iman ainné, ar ítara bála ham goijjé aññí honíkká ré ítar takotottú bare bicí hame no hói, ‘tara jonnot wala, ar ítara éçe hámicá hámicá tákibou.
- (43) Ar ze kissú írarar dil ot mazé aiccíl iín oré dur gorí diyum iín or nise nahár ókkol zar óibou, ar é maincé hoibode ki búli hoilé, Allah talar cúkuriya, ze niki añáraré e mokau ot foóñsáiyé ar Allah tala zodi no foóñsáito toilé añára eçe honó din foóñsi no faittóm, becók añárar rob or rosúl háñsa hotá loiyó re aiccíl, ar ítara ré dhak mari huazaibo de ki búli hoilé, e jonnot or tuáñrare niz or amól ókkol or bodolat mazé e jonnot or miras dar bana giyé.
- (44) Ar jonnot wala ókkole duzuk wala ókkol oré dhak mari hoibóde ki búli hoilé, añárállaoi añárar robe ze wada goijjíl iín ore wakiya mutabek faiyí, é hotalla boli tuáñrálloi tuáñrar robe ze wada goijjíl, iín oré tuáñra ítara hoibó ói faiyí, tar fore uggua ahak maroiya dunízon or mazóttu dhak diyóre hoibóde ki búli hoilé, é zalem ókkol or uore allar laánot ók.
- (45) Ze maincé Allah talar rastattú rukítou ar íyan ot mazé beñhañ talac goittó é manúic iín aaherót or munker.
- (46) Ar ítarar dormiyan ot maze ekkán forda óibou, ar aaraf ot mazé ecá bicí manúic óibou, é manúic íine ekzone ar ekzon oré kiyafar duara siníba ar jonnot wala ókkol oré dhak mariyóre hoibóde : “Assalamu alaikum ! “ ehón é aaraf wala ókkol jonnot ot mazé no gólibo, ar kintu íyan or ummid wala óibou.
- (47) Ar zehón ítarar nozor duzule wala ókkol or íkka fíribo toilé ítara hoibóde ki boli hoilé : Óu añáñrar rob ! tuñí añáñrare é zalem ókkol ot maze cámil no goríba.
- (48) Ar aaraf wala ókkol becá bicí maincóre ítarar kiyafar duara siní fári yoré dhak mari yóre hoibóde ki boli hoilé : tuáñrar jomaat ar tuáñraré tuáñra bicí boro buzónnan, honó ham ot nó aiyé.

- (49) lín ki uitará neyá, zetarár mutaallek tuáñra kosóm háihái hoitáde ki boli hoilé Allah tala ítarar uore rahámot no goríbou, ítarar uore e hókum óibode ki boli hoilé : tuáñra jonnot ot zoógoi tuáñrallá éçe honó dhoré nai ar nó éçe tuáñra honó ferecani ferecani faiba.
- (50) Ar jáhannam wala ókkol jonnot báci re dhak mariyóre hoibóde ki boli hoilé : añáñrar uore túra gorí faní dháli doó, íyato oinno kissú doó, zíin Allah tala yé tuáñraré diraikké, jonnot wala ókkol hoibóde ki boli hoilé: Allah talayé kafér ókkolólla boli dunú jinís or bondó di raikké.
- (51) Ze tará duniyat mazé niz or diin oré kéla dúla banai raikkíl , ar ze taráre duniyár zindigiye dúkat mazé felái raikké, aññí yó ítarar nam aijjar din ot mazé búli zaiyum góí, zendhilla ítara é dín búli giíl góí, ar zendhilla ítara añáñr ayat ókkol oré inkar goittó.
- (52) Ar aññí é maincór hañsé endhilla uggúa kitaf foóñsái diyíde, zaré aññí niz or fura furi elóm lóí becá bicí sáf sáf goríyoré boyan gorí diyí, íba o maincólloa boli hédayot ar rahámot or zoriya, zetara iman ainné.
- (53) É maincóttu ar honó hotár entezar náí, údo ítar ahéri notizar entezar asé de, ze din ítar ahéri notiza aái foóusñbó, ar é din ze maincé ítare foóilattú lotí búli félaíl, eén hoibóde ki boli hoilé: becók añáñrar rob or poigambore háñsa háñsa hotá ókkol ainníl , o , aijja honíkká añáñralla boli cúaric goróíya aséne, zibá yé añáñrallá boli cúaric goittó ? añára ki abbar (duniyat) wafes zai faijjum né ?také añára agé zeham ókkol goittam iín or hélaf ham ókkol gorí fari , becók é manúic iín niz oré nize nuksanit mazé félaidiyé, ar ítara zehotá ókkol banaitó , iín beggín háñzi giyóí.
- (54) Becók údo Allah tala yéy tuáñrar rob, zibáyé tamám asman ókkol ar zomin oré só din ot mazé banaiyé, fítin arcó kayem óíye ar íbaye din oré rait or duara endhilla gorí luai dedé, ki búli hoilé, é raite é din oré tora turi aaiyoré loó, ar (íbaye) beil ar san ar dusóra tará ókkol oré banaiyé, endhilla gorí (banaiede) ki búli hoilé, beggín íbar hókum or gulam, iyad raikkou! Allah talallá boli haalek ar haakem oónnán haás, (iba) becá bicí cúndoijjalloi bára, Allah tala, zibá tam'm duniyaré faloiyar.
- (55) Tuáñra niz oré faloiyattú dua magou, hañfi hañfi yó ar luai luai yó, becók Allah tala o maincóre fosón no goré, zetar hod ottú neli zagóí.
- (56) Ar eslár bade tuáñra fósad no goijjó, ar tuáñra Allah talar ebadot gorou, ar íbaré dhoórat tákou, ar íbattu ummid goróíya ói tákou becók allar rahamót neki goróíya ókkol or hañsé asé.
- (57) Ar íba endhilla de ki búli hoilé, nizer rahámoté agé boyarorébejide, take kúci goríde, hattáke é boyare bári miyúlare tulí loó, toilé aññí é miyula ré honó fauna zomin or íkka kédaí loizaigóí, tafor, é miyálattú faní felái, tarfore é faní dua aññí hár kisím or fól nelai, endhillá aññí murda ókkol oré neelaiyúm, táke tuáñrá buzí farou.
- (58) Ar zíin sáf sutorá zomin oo, iín or foidawar to Allah talar hókume bála gorí neéle, ar zíin hóraf iín or foidawar bicí hom neéle, endhilla gorí aññí dolil ókkol oré dhoilla bodoilla goré boyan gorí, uitarallá boli, zetará cukuria goré.
- (59) Aññí Nuh (alai hissolam) re íbar koum or íkka béiggi, tar fore íbaye hoiyé óu añár koum! Tuáñrá Allah talar ebadot gorou íba sára ar honíkká maabud oón or kabel nou, añáttu tuáñrallá boli ekkán boro azaf or din or dhor lager.
- (60) Íbar koum or boro boro maincé hoilóde ki búli hoilé, añára toré kúla kuli goltit mazé dekír.
- (61) Íbayé hoiló, óu añár koum! Añár bútoe tó ekbere údda gumráhi nai, kintu aññí tó tamám gahan oré faloiyar rosúl.
- (62) Tuáñrar hañsé aññí niz oré faloiyar hóbor foóñsái, ar tuáñra bálayi saái, ar aññí Allah talar tor fottú o jinís or hóbor rakí, zíinor hóbor tuáñráttu náí.
- (63) Ar ki tuáñra e hotát mazé taájjul goróne, ki búli hoilé, tuáñrar rob or torfóttún tuáñrar hañsé eén uggúa maincór maárfote zibá tuáñrar ek jinís or bútottu, honó nosíyot or hotá aái giyóí, táke

é manuic íbaye tuáñrare dhor lagaibou, ar táke tuáñra dhorai zogói, ar táke tuáñrar uore rah'm gorá zaibou.

- (64) Tar fore é manuic ííne íba ré muisá boli huár cúra goillá, toilé aññí Nuh ar íbar fúañti zetara kicitit mazé zúar aiccíl, basai loiyí, ar ze maincé aññr ayat ókkol oré misá boli hoiyé, ítara ré aññí dhufái diyí, becók é mnuic iin añdá oíya aiccíl.
- (65) Ar aññí koume aad or íkka ítarar baí Húd oré béjji, íbaye hoiyé, óu añár koum! Tuáñra Allah talar ebadot gorou, íba sára tuáñrar ar honó maabud naí, tói ki tuáñra no dhoro néki.
- (66) Íbar koum ot mazé ze boro boro manuic dafér aiccíl, ítara hoiyé toré hom ahol wala ókkol or bútottu dekír, ar añára becók toré misá manicór bútottu dekír.
- (67) Íbayé hoiyé, óu añár koum! Añár bútoe ekbere yó hom akoli náí, kintu aññí tamám jáham oré foloíya ye bejjedé rosúl.
- (68) Tuáñrar hañsé tamám jáhan oré faloiyar foigam béjir, ar aññí tuáñrar amanot wala ar bálai soóíya.
- (69) Ar ki tuáñra e hotar uore taájjub goró né, ki búli hoilé, tuáñrar rob or torfóttún eén uggua maincór maárfote, zibá tuáñrar jinís or bútottu, honó nosot or hotá aái giyói, táke íbaye tuáñraré dhor lagaibóu, ar tuáñra e hálot gan oré iyad goróu, ki búli hoilé, Allah ye tuáñrare Nuh (alói hissolam) or koum or bade holifa banaiy ar jisím or etebare tuáñrare bicí fólai diyé, é hotalla boli tuáñra Allah talar niyamot oré bicí iyad gorou, táke tuáñra kamiya ói zogói.
- (70) Ítara hoiye, tuññi ki añárar hañse e hotálla boli aiccóde né, ki búli hoilé, añára údo Allah talar ebadot gorí, ar ziín oré añárar baf dada ókkole fuñza goittó iín oré sarí di, bós tuññi añárare ze azaf or dómki door, iín añárar hañsé aní doó, aodi tuññi háñsa óitákou.
- (71) Íbaye hoilóde ki búli hoilé, bós tuáñrar uore allah talar azaf ar gosob aitó saár, tuáñra ki añáñllói eén hódin nam or uore hoijja goittó soó, ziin tuáñra ar tuáñrar baf dada ókkole raikké? Ín maabud de iyan or uore Allah tala yé honó dolil noó bejé, toíle tuáñra ente zar gorou, aññí yó tuáñrar fuáñti entezar gorír.
- (72) Hotá oiled ki búli hoilé, aññi ítara re ar ítarar saáñt ókkol oré niz or rahámot or duara basai loiyí, ar uitarár cíñyor haçi diyí, zetará añár ayat íkkol oré misá boli hoíl, ar ítara íman anoiya no aiccíl.
- (73) Ar aññí sómud (koum) or íkka ítarar baí Sualeh (alai hissolam) re béjji íbaye hoiyé, óu añár koum! Tuáñra Allah talar ebadot gorou, íba sára tuáñrar ar honó maabud náí tuáñrar hañsé tuáñrare faloiyar torfótu ekkam sáf dolil aái foíncce, íba uggua Allah talar torfóttún uñthni, zibá tuáñrar dolik, é hótala boli tuáñra íba ré sári doó, íba Allah talar zomin ot mazé háite tákok, ar íba ré burayir sañte háto no lagaibá, (endhilla no óofan) ki búli hoilé, tuáñrare hótornak azafe aái no dóre.
- (74) Ar tuáñra é halot oré iyad gorou, ki búli hoilé, Allah tala yé tuáñrare Aad (koum) or baáde hólifa banaiyé, ar tuáñrare zomin ot tákibolla thíkana diyé, tuáñra norom zomin or uore mahól banó ar faár oré sañsí sañsí éçe gór banó, é hótalla tuáñra Allah talar niyamot ókkol oré iyad gorou, ar zomin ot mazé fósad no fóloiyou.
- (75) Íbar koum ot mazé ziín tukobbori goróíya sóddar aiccíl, ítara gorif manuic ziine ítarar bútottu ímn ainné, fosár goijjíl, ki tuáñráttu e hotar uore yekin aséne, ki búli hoilé, Sualéh (alai hissolam) oré niz or rob or torfóttún béja giyé? Ítara hoilóde ki búli hoilé, becók añára iyan or uore fura furi yekin rakí, ziyán íba ré diyóre fathá giyé.
- (76) É mutokobber manuic uné huáccurú goillóde ki búli hoilé, tuáñra ze jinís or uore yekin aní félaiyó, añára to iyan or munker.
- (77) Tarfore ítara é uñthni ware mari félaiye, ar niz oré faloiyar hókime cóitani goijjé, ar huaccúri goijjéde ki búli hoilé, óu Sualéh! Tuññi añáre iyán dómki dita, iyan oré magoaó, zodi tuññi poigambor óile.

- (78) Tarfore ítararé búsale aái doijjé, ar ítara niz or górot mazé uñitói uñitói fori táki giyói.
- (79) É wóktót mazé (Sualéh alai hissolam) ítarattú mik fírai félle, ar hoitó lagilóde ki búli hoilé, óu añár koum! Aññí tuáñraré niz or rob or hókum foóñsái diilám, ar aññí tuáñraré nosíyot goijjílám, kintu tuáñra nosíyot goroiya ókkol oré fosón no goró.
- (80) Ar aññí luut (alai hissolam) oré béjjilám ze wóktót mazé íbaye niz or koum oré hoílde ki búli hoilé, tuáñra endhilla faácai ham goróde, ziyán tuáñrar age dunia báci ókkol or bútoire honíkká ye noó goré.
- (81) Tuáñra morut fuaindór sáñte cáhawót or ham goró maiya fuaindóre sáriyore, bólke tuáñra hodottu yé farai giyogói.
- (82) Ar íbar koum or torfóttún (é hotar) honó juwab boni noó faré, siríf iyán sára ki búli hoilé, ítara afósot mazé huá doijjedé kiboli hoilé, é manúic iín oré niz or farattú baáir gorídou é manúic iin bór bicí fak sáf boni táke.
- (83) Tar fore aññí Luut oré ar íbar gór wala ókkol oré basai loiyí, údo íbar bibi sára, íba (bibi) o manúic ókkol or bútotu yé aiccíl, zetará azaf ot mazé taái giilgói.
- (84) Ar aññí ítarar uore hás ek dhoilla zór bórsailam, bós tuáñra soóna sai, é hosúrbon ókkol or ainjam keén oíye.
- (85) Ar aññí modyon or íkka ítarar báci Cúaib (alai hissolam) oré béijji, íbaye hoiyé, óu añár koum! Tuáñra Allah talar ebadot gorou, íba sára tuáñrar honó maabud náí, tuáñrar hañsé tuáñrar faloiyar torfóttún sáf sáf dolil aai fooiñccé- bós tuáñra maf zúf oré fura furi goróu, ar maincóre ítarar jinís ókkol hom gorí no diyóu, ar zomin ot mazé Eslár bade fósad no fólaiyou, iyán tuáñrallá boli nofár hotá, zodi tuáñra tosdik goróiya óitakó.
- (86) Ar tuáñra Allah talar uore iman anóiyare dómki dibollá boli rastar uor boói no táikkou, ar Allah talar rastaré rukí bolla boli (boói no taikkou) ar iyan ot mazé therá goríbar rasta talac no goijjóu ar o hálot oré iyad gorou, ze hálot ot mazé tuáñra hom aiccíla, Allah tala yé tuáñrare bicí gorí diyé, ar soó, fósad goroiya ókkol or aiñgam ki oíye.
- (87) Ar zodi tuáñrar bútotu kissú manúic o hókum or uore, ziyán diyóre añáre béja giyé, íman ainné, ar kiyé iman noo ané, toilé ekkená gorí tíyout! Otó din foijjonto, zetódin foijjonto Allah tala yé añárar dormiyan ot mazé fáisela goríde, ar íba tamám físelá gorí doiyattú baré bála.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ترجمة القرآن الكريم باللغة الروهنجيا
(الجزء التاسع)

Ruhíngya zuban ot mazé Qurane
Korim or torjuma
(Part 9)

By

Muhammed Taher Jamal Nadawi

- (88) É koum or tukobbori goróiya sóddar ókkole hoyéde ki búli hoilé : Óu Cúaib ! aññrá ooñoré ar oonor fúañti zetará iman ainné ítararé niz or farattú baír gorí diyum, hattáke tuáñra añáñrar muzaáf ot mazé fíri aai zogói- Cúaibe juab diyéde ki búli hoilé : añára ki tuáñrar muzaáf ot mazé aái zaiyum bóí, zodiyo añára íyan oré mokuru boli buzi ?
- (89) añáñra tó Allah talar uore boro tuhúmot lagoiyar bútotu óizaiyum góí, zodi añára tuáñrar diin ot mazé aai zaigói, uyan or fore ki búli hoilé : Allah talayé añáñrare íyanottú nejat diy'r, ar añáñralla boli iyán honó din oit nifaré de ki búli hoilé : añára abar tuáñrar muzaáf ot mazé firí aiyi, kintu óí, zodi Allah tala ziba añáñrar malek, íbaye añáñrar tokdir ot mazé lekí diyéde óile, añáñrar rob or elóm hár jinis or uore gíraiya, añára Allah talar uore yéi bórusa rakide, Óu añáñraé faloiyar ! añára ar añáñrar koum or dormiyanot mazé hókkor uore fáisela gorí dóú, ar tuññi sóbse bicí bála fáisela goróiya.
- (90) Ar íbar koum or kafér sadder ókkole hoyéde ki búli hoilé : zodi tuáñra Cúaib or rastar uore solo, toilé bicí boro nuksani faiban.
- (91) Bos ítara re búsale aai dóijje, tar fore ítara niz or górot mazé uiñtofori takigiyói.
- (92) Ze taraCúaib oré misá boli hoíl, ítarar ehálot óigiyoiide, zeén nekí ítara niz or górot mazé honódin no aiccíl , ze tará Cúaib oré misá boli hoyé ítara nuksanit mazé forí giyói.
- (93) É wóktót mazé Cúaib ítarattú muk fírai faille, ar hoyéde ki búli hoilé :Óu añáñr koum ! aññí tuáñraré niz or rob or hókum ókkol foóñsái deyé,diílám, ar aññí tuáñrar bálayi sáílám, fítin aññí é kafér manúic ókkol or uore kiyálla ferecani goijjúm ?
- (94) Ar aññí honó farat mazé honó nobi nóu béji , kiyálla boli hoilé : aññí éçe tákede manúic ókkol oré sókti ar tokolif ot mazé noó dóri, táki ítara dhore hañfe.
- (95) Tarfore aññí é bura hálot or zagat mazé bála hálot diyoré bodoli diyí, hattáke ítarar beca bicí torokki óiye, ar ítara hoitó lagilóde ki búli hoilé : añáñrar baf dada ókkol ottú bicí tonggi ar kúci aiccíl , tar fore aññí ítararé atíkka dóri félaiye, ar ítarattú hone hóboro no aiccíl.
- (96) Ar zodi ébostít mazé tákoiya ókkole iman aníto , ar tokowa ektiyar goríto toíle ítarar uore aññí asman ar zomin or borkot ókkol kúli ditam, kin tu ítara misá boli hoyé, étollo boli aññí ítarar amól ókkol or duara ítarare dóri félaiye.
- (97) Fítinoki ébostit mazé takoiya ókkol , e hotáttu be fikir ói giyói, ki búli hoilé : ítarare añáñr azafé raitor wóktót aái dóre, ze wóktót mazé ítara gúm ot táke.
- (98) É farat mazé tákoiya ókkol ehotattú be fikir óigiyói, ki búli hoilé : ítarare añáñr azafe din ot mazé aái dóre , ze wóktót mazé ítara niz or kélat mazé mocgul táke.
- (99) Ítara ki Allah talar ó dórattu be fikir ói giyói, tarfore Allah talar dórattu údo o manúic ókkol be fikir ói zagói, ze tará nuksanit fori zagói.
- (100) Ar ki é manúic ókkol iín ze tará zomin or mirasdár oiyé, éçiyar maincór hálakot or fore (é zikír gorá giyéde wakiya ókkolé) e hotá noó hoó, ki búli hoilé : zodi aññí saáile tói ítarar kosúrir duara ítararé hálak gorí féli, ar aññí ítarar dil ókkol ot mazé girá lagaide , bús ítara fúni no faré.
- (101) Í fara ókkol or kissú kissú kissá ókkol aññí ooñnoré boyan gorír , ar ítara beggún or hañsé ítarar rosúl ókkol mújeza lói aiccé, fítin ítara ze ziníc oré foóila misá boli hoó diyé, íyan oré abbar mani nooloó , Allah tala endhilla gorí kafér ókkol or dil ot mazé girá lagaideé.
- (102) Ar beéc bák maincór bútoire aññí waáda ré fura goróiya noó deki, ar aññí beéc bák maincóre fáasek faiyí.
- (103) Fítin ítarar baáde , aññí Muusá ré niz or dolil ókkol diyó re Férún ar ítar Amir ókkol or hañsé béijji, kintu é manúic iín íbar hók bilkúl adai noó goré é hotalla boli saá, é fósad góroiya ókkol or ki ainjan óiye.
- (104) Ar Muusa yé hoyé de ki búli hoilé : Óu Ferún ! aññí tamám jáham oré faloiyar torfóttún rosúl.

- (105) Añáñlla bloí e hotagán bála de ki búli hoilé :hók sára ar honó hotá Allah talar íkka monsub no gorón , aññi tuañrár hañsé tuáñrar rob or torfóttú ekkán boro doliló ainní, é hotalla bolí túi boni Isráil oré añáñr hañsé béji de.
- (106) Férune hoiyé : zodi tuññi honó muujeza loiyoré aiccóde óile , íyan oré anó ! zodi tuññi háñsa óitákou.
- (107) Tar baáde íbaye (Muusá) niz or laçiwa (meçit) félaiye, tar fore acimbit íba uggúa sáf boro háf boni giyói.
- (108) Ar niz or háttan baáire nelaiyé, tar fore íyan acimbit mazé tamám dehoiyár sámme bacá bicí somkoiya óigiyói.
- (109) Férun or koum ot mazé ze tará sóddar aiccíl , ítara hoiyéde ki búli hoilé : becók e manúccua bicí boro mahér jadugor.
- (110) Íbaye saáde ki búli hoilé , tuáñre tuáñr zomin ottú báir gorí dibolla, é hotallá boli tuañrá ki mocorá doó ?
- (111) Ítara hoiyéde ki búli hoilé : tuññi íbare ar íbar báiyó re fórsut doo, ar cóor ókkol mazé ham goróiya ókkol oré béji doó.
- (112) Ítara beggúne mahér jadugor ókkol oré tuáñr hañsé házir gorí deé.
- (113) Ar é jadugor ókkol férun or hañsé házir óiye, ar ítara hoilóde ki búli hoilé : añára zodi ziti zaigói, toilé añára honó boro boccíc ki faiyum né ?
- (114) Férune hoilóde ki búli hoilé : ói , tuáñra hañsór maincór bútoe góli zaibagói.
- (115) É jadugor ókkol aros goillóde ki búli hoilé : Óu Muusá ! tuññi dháliba néki yáto añára dháliyoum?
- (116) Muusá (alai hissolam) yé hoilóde ki búli hoilé : tuáñra dhálo, tar fore zehón ítara dhálico, toilé ítara maincór nozororé bañdi félailo, ar ítarar uore háibot dháli diló, ar ek dhoilla mikká boro jaduyó deháilo.
- (117) Ar aññi Muusá re hókum dilám de ki búli hoilé : tuññi niz or laçigua félou ! tar fore laçi dhalar sáñte sáñte íbaye ítarar tamám banaiya kéla ókkol oré gilaccúru goilló.
- (118) Tar fore hók zahír óigelgói , ar ítara zaáñ kissú banaiyé, beggín gelgói.
- (119) Tar fore é manúic ókkol beggún hári gelgói é móokar uore, ar beggún becá bicí be izzot óiyore fíri gelgói.
- (120) Ar ze dúggun jadugor ókkol aiccíl beggún sóidat mazé fori gelgói.
- (121) Í tará huaccúru goillóde kiboli hoilé, añára beggún tamám jáham oré faloiyar uore iman ainní.
- (122) Zibá muusá ar hárun oró rob.
- (123) Férune huaccúru goilláde ki búli hoilé, tuáñra Muusár uore añár ejazot sára íman ainnónekí? Becók íyan ekkón e cóorot mazé saazec óiye, ziyán or uore tuáñra amól goijjó, táke tuáñra beggúne miliyóre e cóorot mazé tákoiya ókkol oré baire meélai dit faro é hotallá boli ehón tuáñráttu hákikot zana ói zaibói.
- (124) Aññi tuáñrar ek dhákor hát ar ek dhákor téñg haçi félaiyum, tar fore aññi tuáñra beggún oré súlit mazé lothkai diyum.
- (125) Ítara zuab dilóde ki búli hoilé, añára moriyóre niz or malik or hañsé zaiyum.
- (126) Ar tui añárar hañsé niz or rob or ahákam or uore iman ainníde é aiffán sára ar hon aiffán deikkós ze woktót maze iín (ahákam añárar h'~nsé aiccé Óu añárar rob! Añárar uore sobór or fóz nazil fórma, ar añárar jan ókkol islam or hálot ot mazé neéla.
- (127) Ar férun or koum or sóddar ókkole hoilóde ki búli hoilé, tuññi ki Muusá ar íbar koum oré e dec ot mazé fósad fólaibollá boli táito diba néki? Ar ítara tuáñre ar tuáñr máabud ókkol oré sáridi tókibo néki? Férune hoilóde ki búli hoilé, aññi ehón ítarar fuain ókkol oré kotól gorá cúru

- gojjúm, ar (ítarar) maiya fuain ókkol oré ziyañta rakíyum, ar añáttu ítarar uore tamám taákol asé.
- (128) Muusá (alai hissolam) ye niz or koum oré hoilóde ki búli hoilé, Allah talar sáhara hásel gorou, ar sobór grou, e zomin íyan Allah talar, íbaye niz or banda ókkol ot mazé zaré saá, malik banáide, ar ahér or kamiabi uitarár oó, ze tará Allah re dhorá.
- (129) Koum or manúic ókkole hoilóde ki búli hoilé, añára tó hámic mosiyotot mazé así, tuññi ayónor ageyó ar tuññi ayónor foreyó, Muusá ye hoilóde ki búli hoilé, bicí tora turi Allah tala yé tuáñrar ducmon oré hálak gorí dibó ar ítara sára tuáñraré e zomn or hólifa banai dibó, tar fore tuáñrar amól or torikaré saibó.
- (130) Ar aññí férún or guctíre kahát sálit mazé félaiye, ar fól ókkol hom foida goróon ot mazé (félaiye) táke ítara nosíyot kobul goré.
- (131) Abbar zodi ítarar uoré fóragot aái zaitói, tóile ítara hoitóde ki búli hoilé, iín to añárar uore oóne aiccíl, ar zodi honó bura hálot aáizoitói, tóile hoitóde ki búli hoilé: iín Muusá ar íbar sáñti ókkol or nohúsot iyad raikkóde ki búli hoilé: ítarar nohúsot Allah talar hañsé asé, kint ítar beéc bák maincé no zane.
- (132) Ar eén hoitóde ki búli hoilé: zendhilla hotá yo añárar hañsé anó, ar iín or duara añárar uore jadu salou, tar foreyó añára tuáñr hotá bildúl manoiya noó.
- (133) Tar fore aññí ítarar uore tuwán béijji, ar firing ókkol ar lok ókkol ar beñg ókkol ar lou (béijji) iín beggín kúla kúla mújeza aiccíl, ar é manúic iín hóraf fecá wala aiccíl.
- (134) Ar zehón ítarar uore honó azaf aitó, toíle ítara hoitóde ki búli hoilé: Óu Muusá! Añárala boli tuññi niz or robor hañsé o hotár dua gorou, ziyán or wada íbayé tuáñllói gorí raikké, zodi tuññi é azaffa añáráttú hóthaidou, taíle añára hámahá tuáñr hotár uore iman ainnúm, ar añára boui Israil ore yó (hálas goríyore0 tuáñr fúañti gorí diyum.
- (135) Fítin zehón ítarar uottú ekkán hás woktó foijjontollá boli zeddúr foijjonto foóñsón aiccíl azoforé hóthai ditam, toóle ítara tora turi wada báñgi félaitó.
- (136) Fítin aññí ítarattu bodola loiyí, tar máni ítara ré doriyat mazé dhufái diyí, kiyálla búli hoilé: ítara añár ayot ókkol oré misá boli hoitó, ar iin ottú bikkúl goillái goittó.
- (137) Ar aññí é manúic iín zetaráre bikkúl komzur buzá zaito- e zomin or fuk fosím or malik banai diyí ziyán ot mazé aññí borkot raikkí, ar tuáñr robor bála wada boni Israil or hókkot mazé ítarar sobóror sábobé fura óiye, ar aññí férún ar ítar koum or banaiya fíthuri ókkol, ar zaáñ kissú usol usol gór ókkol ítara banáil, beggín báñgi súri diyí.
- (138) Ar aññí boni Israil oré doriya fargarái diyí, tar fore ítara eén ugúa koum or hañsé foóñcce, zetará houggúa bút or sáñte lagi aiccíl, (ítara) huáccúru goillóde ki búli hoilé: óu Muusá! Tuññi añárala boliyé eén uggua bút mokoror goríidou, zendhilla uitarár maabud asé, Muusá ye hoilóde ki búli hoilé: becók tuáñrar bútoe bicí boro jehálot asé.
- (139) Í manúic iín zeham ot mazé laiggé, iín beggín borbád gorí dia zaibó, ar ítarar é ham gín bikkíl buniyád sára.
- (140) (Muusá yé) hoiyéde ki búli hoilé: tuáñralla bolí allah sára ar honíkkare maabud banaidítám? Hálañké íbaye tuáñrare tamám gáhan wala ókkol or uore fózilot diyé.
- (141) Ar o woktó iyad gorou, ze woktót mazé aññí tuáñraré férún or guctíttu basai loiyí, ze tará tuáñraé becá bicí hoccho ditto, tuáñrar morut fuaindóre kotól gorí ditto, tuáñrar morut fuaindóre kotól gorí ditto, ar tuáñrar maiya fuaíndóre sári ditto, ar íyan ot mazé tuáñrar rob or torfóttu bout boro entán aiccíl.
- (142) Ar aññí Muusá sáñte tiríc rait or wada goijjí, ar dfoc rait baráidiyore é tiríc rait oré fura goijjí, é hotallá bolí ítarar rob or wokká tura furi salic rait or óigiyái ar Muusá (alai hissolam) ye niz or

bái Hárun (alai hissolam) oré hoiyéde ki búli hoilé: tui añár bade ítarar enterzam gorís, ar esláh gorís, ar fósad goróiya ókkol or ráiyor uore amól no gorís.

- (143) Ar zehón Muusá añár wökkór uore aiccé ar íbar robe íballói hotá hoiyé, toíle íbaye aros goillóde ki búli hoilé: óu añár rob! Tuññi añáre niz or didar goráidou, aññi tuáñre ek nozor saitam sair, (Allah tala yé hoilóde ki búli hoilé: tuññi añáre bikkúl sai no faríba, kintu tuññi o faár or íkka saát tákou, zodi íba niz or zagar uore thiki táki fare, tile tuññi añáre saí faríba tarfore zehón íbar robe faár or uore tojolla nazil goijjé, toíle tojollíye é faáror dúla urai diyé, ar Muusá (alai hissolam) behúñic óiyore fori giyói tarfore zehón húñic óiye, tói aros goijjé de ki búli hoilé: becók oóñnor zat bicí fak, aññi oóñnor hañsé towbá gorír, ar aññi oóñnor hañsé towbá gorír, ar aññi beggún or age oóñnor uore íman anóiya.
- (144) (Allah tala yé) hoilóde ki búli hoilé: óu Muusá aññi tuáñre poigambori diyóre ar aññr sáñte hotá hoíbar towfík diyóre oónno maincór uore tuáñr mortoba barai diyí, toilé ze kissú tuáñre diyí, iín oré loó, ar cúkuria goróu.
- (145) Ar aññi hockkán totter uore hár jinís or nosíyot ar hár jinís or tofsil íba ré likí diyí, tuññi iin oré fura furi takot or sáñte dórou, ar niz or koum oré hókum goródo ki búli hoilé: ítara íbar bála bála hókum ókkol or uore amól goré, ehón tora turi tuáñrare é híkum nomanoiya ókkol or zaga dahái diyum.
- (146) Aññi endhilla manúic ókkol oré niz or ayat ókkolottu duré raikkúm zetara duniyat mazé tukobbori goré, ziyán or hók ítarattu náí, ar zodi tamám nicáni dekéyo tar foreyo ítara iín or uore iman no aníbo, 'tara zodi hédayot or rasta dekéyo, toíle ítara íyan oré niz or torika no banaibó, ar zodi gomráhi rasta deké, toíle 'tara íyan oré niz or torika banai loibo, íyan ehotálla boli deki búli óile: ítara añár ayat ókkol oré misá boli hoiyé, ar iín ottú gafel ói taíkke.
- (147) Ar e manúic ókkol zetara añár ayot ókkol oré ar kiyamot aibóde íyan ore'misá bolí hoiyé, ítara tam'm ham behar ói giyói, ítarare o sáñza dia zoibó, ze kissú ítara goittó.
- (148) Ar Muusár koume íbar fore niz or guaár ugguá gorossór maabud banai loiyé, zibar ekkán jisím aiccíl, zeçé mazé ki búli hoilé: íbaye ítarallói hotá no hoitó, íbare ítara niz or maabud kerar diyé, ar boro be insáfir ham goijjé.
- (149) Ar zehóm córminda óiye ar zana óiyede ki búli hoilé: becók é manúic iín gumráhit fori giyói, tar fore hoilóde ki búli hoilé: zodi añár robe añárar uore rahám no goré, ar añárar guná maf no goré, toilé añára bikkúl nuksan wala óizaiyumbóil.
- (150) Ar zehón Muusá (alai hissolam) niz or koum or hañsé wafes aiccé, guccá ar ferecáni lói bora tói hoilóde ki búli hoilé: Tui añár baáde bicí bura hélafot goijjós? Tui niz or rob or hókum or age joldobazi goijjós, ar tará turi tottá ókkol ek kinare gorí félayos, ar niz or báiyor matá dóriyore íba ré niz or íkka señsar Hárune (alai hissolam) hoilóde ki búli hoilé: óu añár mañr torfór báí! É manúic íine añáre be hákikot buijjé, ar añáre kotól goríbar hañsé óil, é hotallá boli tuññi añár uore ducman ókkol no háñcaic, ar añáre é zalem ókkol ot mazé no gonis.
- (151) Muusá (alai hissolam) ye hoilóde ki búli hoilé: óu añár rob! Añár kosúrimaf goríde, ar añár báiyor o, ar añára dunizon oré niz or rahámot ot mazé dahél goríloó, ar tui tamám rahaot goróiya ókkolottú bicí rahám goróya.
- (152) Becók ze maincé gorussó fuñza goijjé ítara uore bicí toraturi ítarar rob or torfóttún gozof ar be izzoti e duniyar zindegít mazé aái foríbo, ar aññi misá hotó banoiyáre endhilla sáñza.
- (153) Ar ze maincé gunár ham goijjé, tarfo íte íyar baáde towbá goijjé, ar íman ainné, toíle tuáñr rob é towbar fore guná maf goroiya, ar rahámot goróiya.
- (154) Ar zehón Muusár guccá thanda óiye tar fore'é tottá iín tulí loiyé, ar iín or mozmunot mazé Allah tala ré dhoroiyalló boli hédayot ar rahámot aiccíl.

- (155) Ar Muusá (alai hissolam) yé hóittor gua manúic añár mokoror wokkólla bolí niz or koum ottú basi loiyé, zehón ítarare búsale aái doijjé, tói Muusáye aros goijjde ki búli hoilé: Óu añár rob! Zodi tuññi endhilla saitá toilé añáre ar ítararé íyar age hálak gorí ditá, tuññi ki añárar bútoror ho ekzon bekufor hórkot or duar beggún oré hóloa gorí diba? E wakiyagan tuññr torfóttún údo entehán, endhilla emtehan de kiboli hoilé, tuññi zodi soó toilé kiyó re gumráhit mazé felái faróum ar zidu soó toilé kiyó re hédayot difarou, tuññi añárar ham oré banoiya, é hotalla boli tuññi añáraré maf goróu ar rahámot goróu, ar tuññi tamam maf goróiyattú bare bicí bála.
- (156) Ar añára beggún or mam ot mazé duniyat mazé yo bála hálot lekidou, ar aaherot ot mazé yó bála hálot lekí dou, añára tuññr ikka fíri ayír, Allah tala yé hoiyóde ki búli hoilé: aññí niz or azaf uitar uore felái, zaré aññí saái, ar añár rahámot tamam jinís oré gíri raké, toile é rahámot o maincór nam ot mazé háma há leki diyum, ze Allah tala ré dhora, ar zokát adai goré, ar zetará añár ayot ókkol or uore iman ane.
- (157) ze maincé endhilla ummi nobir ettebá goré, zibáre ítara niz or hañsé aséde turat ar injíl ot mazé leikká faá, ibaye ítarare bála hotar hókum gor', ar bura hotáttu maná goré, ar fak jinís oré hálal boli hoó, ar hoñsora jinís oré ítaralla boli háram boli hoó, ar o manúic zetarár uore fuñzá ar góndha aiccíl, iín oré dur goré éhotallá boli, ze maincé é nobir uore iman ané, ar íbar modot goré, ar íbar fokké táke, ar o nuur or ettebá goré zíin íbar fúáñti béjagiyé, endhilla manúic fura furi kamiabi foíya.
- (158) Oóñne hoídode ki búli hoilé: Óu manúic ókkol! Aññí tuáñra beggún or íkka o Allahr torfórttu aiccí de, zar baáñccáyi tamam asman ar zomin ot mazé asé, íba sára ar honíkká ebadot or layek naí, íbaye zindegi deé, ar íbaye moot deé, éhotallá boli tuáñra Allah talar uore iman anou, ar íbar ummi nobor uore yó, zuba Allah talar uore ar íbar hókum ókkol or uore iman raké, ar íbar ettebá gorou, táke tuáñra rastar uore aái zogói.
- (159) Ar Muusár koum or bútoe uggua jomaát endhilla yó aséde ki búli hoilé: zibaye bókkor mutabek hédayot goré, ar hót mutabek insáfo goré.
- (160) Ar aññí ítarare barówa gucthíth mazé bák goríyore beggúm or alok alok jomót mokoror gorí diyí, ar aññí Muusá re hókum diyíde o wokkót mazé, zehón ítar koume íbattú faní maiggé, aññí íbaré hoilámde ki, tuññi niz or laçíwa fólana fattór or uore marou, tar fori íbattu toraturi sairgúa kuwa fáçi baaír óiye- fottí maincé nizornizor faní hoón or zaga zani loiyé ar aññí ítarar uore miyúlare sába gorí diyí, ar ítarare monna sólwa diyí, tuáñra hoó bála jinísottu, zíin aññí tuáñrare diyí, ar ítara añár honó muksan moó goré boólke ítra niz or nuksan goijjé de.
- (161) Ar zehón ítarare hókum dia gelde ki búli hoilé: tuáñra manúic asée eçe zai tákogoi, ar zezagattút tuáñra soó intu hoó, ar zubane towba hoíhoí zaiyó, ar zúki zúki dorozattú góillou, aññí tuáñrar kosúri maf gorí diyum ze maincé bála ham goribo, ítarare íyar fore aró diyum.
- (162) Fítin e galem ókkole ar uggúa kolima zibá hélaf aiccil or kolimar zibar formayée ítarare gorá giíl bodoli félaiye. Íyan or duara aññí ítarar uore ekkán asmani bola béijji, kiyálla búli hoilé: ítara hókum oré zaáye gorí diíl.
- (163) Ar tuáñra doriyar hañsat tákitode é manúic óttú é manúic ókkolor é hálot or hotá fusállou! Zehón ítara cónibar or mutaállek hód ottu baír ói zailgói, zehón ítarar sámmè mas ókkol ítarar háftar din zahír óiói aitó, ar zehón háftar din no óito, tóile ítarar sámmè no aitó, aññí ítara ré endhilla gorí emthhán goittám, ítara fáaselo goittóde étolla bolí.
- (164) Ar zehón ítarar bútottu uggúa jomaáte eén hoílde ki búli hoilé: tuáñra eén hódun maincóre kiyálla boli nosíyot gorou, zíin oré Allah tala hálak gorí dibó, íyato bicí doró sáñza dibó? Ítara juwab diíl de ki búli hoilé: tuáñrar robor sámmè juaab dibollá boli ar óit farede ítara dhorai zagói.

- (165) Tar fore zohón ítara ítarare ziyán buzá giil íyan oré búli félaiye, toilé aññí o manúic gún oré basai loiyí, zeara é bura asot ottú maná goittó, ar o manúic ókkol zetará bará bari goittó, ítarare ekkán boro azaf diyóre diyóre dóijji, ítara fáaseki goittode é hotallá boli.
- (166) Tar máni oiled, ítarare zeham no goittó huagiil, íyan ot mazé ítara hod ottú bairé neli giil góí, toile aññí ítarare hoilámde ki búli hoilé: tuáñra be izzot ba`ndor boni zogóí.
- (167) Ar o woktó iyad gorón saá de ki búli hoilé: íbaye (Allah tala) é yuhúdi ókkol or uore kiyamot foijjonto eén manúic hámahá musollot goríbode, zibaye ítarare doró sáñzar tokolif fíoñsaibó, becók tuáñr robe tora turi sáñza deé, ar becók íba bicí maf goroíya aar bicí, rah`mot goroíya.
- (168) Ar aññí duniat mazé ítararé hook jomaat gorí diyí, éçe bazugún bála aiccíl, ar éçe bazugún ar ek dhoilla aiccíl, ar aññí ítarare bála hólót ar bura hálot diyóre entehán goijjí, oit fáre ítara firí aái zagóí.
- (169) Fítin ítarar baáde endhilla hodún maincé ítarar zaga loiyéde ki búli hoilé: kitaf ítarattú hásel goijjé, ítara e fána ói zaibogíde duniyar mal cómbotti loó, ar hoódé ki búli hoilé: añárare hámahá maf gorí dia zaibo, háñlaké zodi ítarar hañsé endhilla mal cómbotti ailé, toile ítarare yó dora zaibo, ítarattu e kitaf or e mozmua or waada luaá noo zanequí, ki búli hoilé: allah talar íkka hók sára ar honó hotar nisbot no goríba, ar ítara é kitaf ot mazé ze kissú aiccíl, beggín foijjé ar aahérot or gór o maincóllo boli bicí bála zetara tokwa raké, tar foreyó ki tuáñra no buzonnequí.
- (170) Ar ze manuic kitaf or wore asé ar numás oré bála gorí adai goré, aññí o manúic zetara esláh gore, ítarar súaf oré honodin behar no goijjúm.
- (171) Ar o woktó hoón or kabél de ki búli hoilé: aññi fa`r oré tuli yore ítarar matar uore thambur moton ítarar matár uore lothkai diílam ar ítarattu ítarar matár uore forebode endhilla ykin ógiil góí, ar aññí hoiyéde ki búli hoilé: ze kitaf gúa aññi tuáñrare diyí, íba ré mosbutir sáñte kobul gorou, ar iyad rakóde ki búli hoilé: ze kessú hókum ókkol é kitaf or mazé asé, iínottú acá gorá zadde ki búli hoilé: tuáñra muttok ói zaibagóí.
- (172) Ar zehón tuáñr robe Adom or fuain suaindore íbar fiçóttu baír goijjé, ar ítarattú ítarar mutaálek ekerar loiyé, aññí ki tuáñrar rob noóne? Beggúne juwab diyéde: no kia óito, añára beggún gobá bonír take tuáñra beggúne kiyamot or dín eén nohoóde ki búli hoilé: añárató íyan ottú bilkúl hóbor dára aiccílam.
- (173) Iyato endhilla hoódé ki búli hoilé: foíla foíla cirík to añáñrar boro ókkol goijjíl, ar añára ítarar fore ítarar nosól ottú óiyi, éhotalla boli é gollot rasta wala ókkol or ham or uore tui añára ré hálakot ot mazé felái dibi neki ?
- (174) Aññí endhilla gorí ayat ókkol oré sáf sáf boyan gorí, táke ítara firí aai zagóí.
- (175) Ar é manúic iín oré o manúiccúar hálot fúnai doó, zaré aññí niz or ayat ókkol diyí, fítin íte iínottú bilkúl neéli giyóí, tar fore cóitan ítar fisé lagi giyóí, é hotalla boli íte gumrá maincór bútoe cámil oigiyé góí.
- (176) Ar zodi aññí saitán tóile ítare é ayat ókkol or duara usol mortobat foóñsái ditam, kintu íte to duniyar íkka júki giyóí, ar niz or nofsór huáhec or fisé duñrer, ar ítar hálot kuttar moto óigiyoi, zodi ítar uore tui hámla gorós íyayo gágguabi ar zodi hámla no gorós íyayo gágguabe endhilla hálot o maincóro, zetará añáñr ayat ókkol oré misá boli hoiyé, é hotalla tuñí e hálot gah boyan goridou, táke tará báfe.
- (177) O maincór háloto bura hálot , zetará añáñr ayat ókkol oré misá boli hoiyé ar ítara niz or nuksan goréde .
- (178) Zaré Allah tala hédayot goré, íte hédayot wala ó, ar zaré gumrá goré endhilla manúic nuksanit foroiyar bútoe.

- (179) Ar aññi bou't endhilla zin ar insán oré jáhannam olla bolí banaiyí, zetar dil ókkol endhilla de, ziín or duara ítara no buzé, zetarár sóuk ókkol endhilla de, ziín or duara nodeké, ar zetarár han ókkol endhilla de, ziín or duara ítara no fúne, ítara saiththeínga moto, bólke ítara iyattu baré bicí gumrá, é manúic iín gafél.
- (180) Ar Allah talar bicí bála bála nam ókkol asé, é hotallá boli tuáñra é nam ókkol loiyóre íbare dhakou, ar endhilla maincór sáñte taálluk no raikkóde, zetara íbar namókkol ot mazé beñha súra goré, é manúic iiné ítara ze kessú goijjé iín or sáñza hámahá faibó.
- (181) Ar añáñr moholúk ókkol or búto're endhilla uggú'a jomaát o aséde, zibáy hók mútabek hédayot goré, ar hók mutabek insáfo goré.
- (182) Ar ze maincé añáñr ayat ókkol oré misá boli hoó, aññi ítara ré asté asté loizair, endhilla gorí loizaidde, ítarattú hóboro nái.
- (183) Ar ítararé fórusut diír, becók añáñr todbír bicí doró.
- (184) Ítarattú ki e hotár honó hóbor nái, ki búli hoilé: ítarar sáñti ókkol ottú ekbere údda foólar nái, ítara to údo sáf sáf dhor lagoiya.
- (185) Ar ki ítara asman ar zomin or duniat mazé ar dusóra jiís ot mazé, ziín oré Allah talaye banaiyé iín ot mazé fikir noó goré ne ? ar o hotát mazé ki búli hoilé ítarar moót hañsé aái fooinccégái , tar baáde ítara kuran or fore hon hotar uore é manuic iine íman aníbode ?
- (186) Zaré Allah talayé gumráh goríde, ítare honókiye rastar uore ani no faríbo , ar Allah talaye ítarare ítarar gumáhít mazé gúribolla sári dee.
- (187) É manúic iíne tuáñttu kiyamot or mutaállek súal goré, “kiyamot hoóñtte óibou? ” tuññi hoídode ki búli hoilé: íyan or elóm údo Allah talar hañsé aséde, íyan(kiyamot) or woktó mozin íyan oré Allah sára ar honókite zahír no goríbo, íyan asman ar zomin ot mazé bicí boro (hádesa) oíbo, ar tuáñrar uore údo asimbit aái foóñsibo ítara tuañttu endhilla gorí fusár gorédde, zeénneki tuññi íyan or uore tahákik gorí félaiyo, tuññi hoídode ki búli hoilé: íyan or elóm haásgori Allah talar hañsé aséde, kintu beéc bák maincé no zane.
- (188) Tuññi hoídode ki búli hoilé: aññi haás gorí nizollá boli honó laf ektiyar no gorí, ar no honó nuksan (ektiyar gorí) kintu eddur, zeddu Allah talaye saá, ar zodi aññi gaibor hotá zanítám toíle aññi bout laf hásil goittám, ar honó nuksan añáñr hañsé no foóñsító, aññi tó údo dhor lagoiya ar húchoborí fúnoiya, uítarare zetará íman raké.
- (189) Íba eén Allah de, zibayé tuáñrare ekkán gaattú banaiyé, ar íyan ottú íyan or zura banaiyé, táke íyané niz or zurattú etminan hásil gorí fare, zehón hócome bibir kurbot hásil goijjé, toilé íbar éçe uggú'a cóñço mikká hamót óiyé, tar fore bibi íba ré loi íkka uikká gorá firá gorér, tar fore zehón bór oigiyó toíle dunú hócom ar bibi Allah talar hañsé zibá ítarar rob dua goraccúru goilló, zodi tuññi añáñre sóyi sólamat fuain suin dilé, añára tuáñr beca bicí cúkuria adai goijjúm.
- (190) Tar fore zehón Allah talaye ítara duni zón oré sóyi sólamot fuain súain diyé, toilé ítara duri zone Allah tala yé diyéde jinís ot mazé córik kerar diya cúru goijjé, kintu Allah tala ítarar ciríkkottú fak sáf.
- (191) Ítara ki endhilla jinís ot mazé córik thoóranné, ziíne honó jinís banai noó faré ? ar iin oré yo húde bana giyé ?
- (192) Ar íine ítarar honó modot gorí no faríbo, ar íine niz or modotó nize gorí no faríbo.
- (193) Ar zodi tuññi ítararé honó hotá hoibólla boli dhahó, toíle iín tuáñr huá mozin no solibó, tuáñr mozin duniyán borabor de ki búli hoilé: tuññi iín oré dhaho yá nizammári táko(ejborabor).
- (194) Allah tala re sári tuáñra zar ebadot goró ítara yó tuáñrar éndhilla bonda, tuañrá to ítarare dhohó, toíle ítarattú tuáñra hoóde eén gorí doón saá, zodi tuáñra háñsa ói táto.

- (195) Ítarattú ki théñg aséne, ziín lói ítara áñçe, ítarar hañsé ki át aséne ziín lói ítara dóri faré! Ítarar hañsé ki sóuk ókkol aséne, ziín lói ítara dekit faré, yáto lói ítarar hañsé han aséne ziín lói ítara fúni faré, tuññi hoói dode ki búli hoilé: tuáñra niz or tamám córik ókkol oré dhahoó, tarfore añáre nuksan foóñsaibar todbir gorou, tarfore añáñre ekbere údda fúrsof no diyou.
- (196) Becók añáñre modot goróiya Allah, zibáye e kitaf íba nazil goijjé, ar íbaye bála bonda ókkol or modot goré.
- (197) Ar tuáñra Allah tala ré sári zemaincór ebadot goró, ítara tuáñrar honó modot gorí no faríbó, ar nó ítara niz or modot gorí fare.
- (198) Ar zodi ítarare honó hotá hoibólla boli dhahó, toilé ítara iín oré no fúne, ar ítarare tuññi deké, ar lagedde ítara tuáñre deke (kintu) ar ítara kissú no deké.
- (199) Tuññi maf goroónnan ektiyar gorou, bála ham or taálim doó, ar jahél ókkol ottú ekinare óizogói.
- (200) Ar cóitan or háñsottu tuáñr éçe honó woswa zodi aiyé, toilé Allah talar faná soó, becók íba bicí fúnoiya ar dekoíya.
- (201) Becók Allah tala ré ze maincé dhorá ítarar hañsé cóitan or torfóttú zodi honó hótora aiyé, toilé ítara (Allah talar) iyad ot mazé lagi zagói, tar fore ítarar souk asimbit mazé kúli zagói.
- (202) Ar zetara cóitan oré ettebá goré ítarare íte gumráhir íkka kéñsi kéñsi lói zagói, tarfore ítara fíri no aiyé.
- (203) Ar zehón tuññi ítarar sámmè honó muújeza zahér mogoró, tóile ítara hoódeki : tuññi e muújeza gín kiyálla noó anou ? tuññi hoói dode ki búli hoilé: aññi uyán or ettebá goríde, ziyán añáñr rob or torfóttu añáñr uoré hókum béjagiyé, iyan guyáke tuáñrar rob or torfóttún becá bicí dolil, ar hédayot ar rahámot, uitarálla boli, zetará iman raké .
- (204) Ar zehón kuran foráza, toilé íkka han lagaidou, ar nizám táikkou, tuáñrar uore (Allah talar) rahámot óibode iyan or ummid gorá zaár.
- (205) Ar óu manúic ! niz or rob or iyad gor, niz or dil ot mazé normir sáñte ar dhor or sáñte, ar usol awas ottú bare nisor awas or sáñte, beénna ar háñzinna ar gaílla maincór bútor no oíc.
- (206) Becók ze tor rob or hañsé, íte íbar ebadot loi tukobbori no goré, ar íbar paki boyan goré, ar íba ré sóida goré.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الأنفال

- (1) E manúic iín tuáñr hañsé gonimot or mal or mutallek súal gorér, tuññi hooidode ki búli hoilé: e gonimot iín Allah ar íbar rosúl or, tarfore tuáñra Allah re dhorou ar niz or dormiyani taállukat oré thík gorou, ar Allah tala ar íbar rosúl or ettebá gorou, zodi tuáñra iman wala oó.
- (2) Bos iman wala to endhilla óde ki búli hoilé: zehán Allah talar zikír aiyé toile ítarar kolób ókkol dhorai zagói, ar zehón Allah talar ayat ókkol ítararé forí fúna za, tóile é ayat ókkol ítarar iman oré aró baraide, ar é maincé niz or rob or uore tuwakkul goré.
- (3) Ze numás oré thík moto foré, ar aññí zaáñkissú diyí intu ítara hóros goré.
- (4) Háñsa iman wala manúic ítara, ítarallá boli bicí uñsol dorja asé ítarar rob or hañsé, ar mogferot ar izzot or rizík asé.
- (5) Zendhilla tuáñr robe tuáñre niz or górottu hókcor sáñte neélaiyé, ar musúlmán or ek jomaát ottu iyan bicí bári oóil.
- (6) Ítara é hókcor mutaallek tar fore yó ki búli hoilé iyan zahér ói giyói, tuáñlloi endhilla gorí hoijja ítara gorédde ki búli hoilé: zendhilla honíkká ítarare moót or íkka kédai loijargói ar ítara deké.
- (7) Ar tuáñra o woktóre iyad gorou ! ze woktót mazé Allah tala yé tuáñrar sáñte o dui jomaát ottú uggúar waada goijjil keén boli hoilé íba tuáñrar hátot aái zaibói, ar tuáñra e azzut mazé aiccíla de

ki búli hoilé: hátiyar sára jomaát gúa tuáñrar hátot aái zogói, ar Allah talattú íyan monzur aiccíl dekiboli hoilé : niz or hókum ókkol diyóre hókkan hókde íyan sábet óizoón, ar é kafér ókkol or cíñyor haçi doon.

- (8) Táke hókkan hók ar bátel gán bátel de íyan sábet gorídeé, zodiyó kosúrbon maincé íyan fosón no goré.
- (9) O woktóre íyad gorou ! ze woktót mazé tuáñra niz or rob or háñsé foriyad goittú, tar fore Allah tala yé tuáñrar hotá fúinne, keén boli hoilé : aññí tuáñrare ek házar fíricta ókkol di modot goijjúm, zetará lagatar soli aibóu.
- (10) Ar Allah talayé e modot gán údo bocarot ólla boli goijjéde, ar táke tuáñrar dile etminan faá, ar modot údo Allah talar torfóttún, zibá boro hékmot wala.
- (11) O woktóre íyad gorou, zewoktót mazé Allah tala yé tuáñrar uore zúrani diíl, niz or torfóttún aram dibollá boli, ar tuáñrar uoré asman ottú faní borcáil, é fanír duara tuáñraré fak gorí dibollá boli, ar tuáñráttu cóitanor woswasa ré hótom gorí dibolláboli, ar tuáñrar dil oré mosbut gorí dibollá boli, ar tuáñrar théñg oré doró gorí jomai dibollá boli.
- (12) O woktó gan íyad gorou ! ze woktót mazé oóñnor robe fírictá ókkol oré hókum ditto de ki búli hoilé: aññi tuáñrar sáñte así, tarfore tuáñra iman wala ókkol or hímmót barou, aññí ehón kafér ókkol or kotób ókkol ot mazé hóof dhálidir, é hotallá tuáñra ítarar goddonat marou, ar ítarar hát theng ot marou.
- (13) Íyan o hotár sáñza de ki búli hoilé: ítara Allah ar íbar rosúl or muhálef goijjé, ar ze Allah ar íbar rosúl or muhálef goré, becók Allah tala (ítare) doró sáñza doiyá.
- (14) É hotalla e moza loó, ar zani raikkói de ki búli hoilé: kafér ókkolollá boli jáhannam or azaf mokoror asé.
- (15) Óu iman wala ókkol! Zehon tuáñra kafér ókkol or sáñte sámma sámmi mukabel óizaibagói, toile tuáñra ítarattú fith no fíraiba.
- (16) Ar ze manúic ítarattu é mowkat mazé fith firai felaibó mogor kintu ze neki larair hékmot ollaboli iyáto niz or jomaát or íkka faná loíto ailé ,tara eçe bútoe noó- bakizará endhilla goríbo, íte allah talar gozof or bútoe aái zaibói, ar ítar thíkana jáhannam óibo, íyan bicí bura zaga.
- (17) Tarfore tui ítarare kotól noó gorós, kintu allah tala ye ítarare kotól goijjé ar tuñi meçir múth noó marou, bólke Allah tala yé iín maijjéde, ar táke musólman ókkol oré íbye niz or forfáttu ítarar dukkor bodola bála gorí deé, becók Allah tala bicí funoiya ar bicí zanoiya.
- (18) (Ekkán hotáto) íyan oiyé ar (dusóra hotá iyande ki búli hoilé: Allah talattu kafér ókkol or todbir oré komzur goroon or aiccíl.
- (19) Zodi tuáñra fáisela soóde óile, toile tuáñara sámme fáisela aái giyái, ar zodi fíri aái zoógói, toile íyan tuáñrálla boli bicí bála, ar zodki tuáñra fítino é hám goró, toilé aññi yó é ham goijjúm, ar tuáñrar jomaát tuáñrar honó ham ot no aibó, zodiyó bicí óileyo, ar becók hotá óilde íyan ki búli hoilé:Allah tala iman walar sáñte asé.
- (20) Óu iman wala ókkol! Allah ar rosúl or hotá manou, ar ítararttu fíri no zaiyógói, zaní fúniyoré.
- (21) Ar o maincór motó no óiyo, zetará daáwato goré fúneboli, hálañke ítara ítara kissú no fúne.
- (22) Becók bicí bura mohóluk Allah talar hañsé o manúic, zetará náfañg, búk, zerará no buzé.
- (23) Ar zodi Allah tala ítarar bútoe honó cuñdor dekíto, toile ítararé fúnibar towfík ditó, ar zodi ítararé enón fúnaide, toile ítara hámaha ekdhikka óiyore fíri záiboi.
- (24) Óu iman wala ókkol! Tuáñra Allah talar rosúl or hotá dórou, ze woktót mazé rosúle tuáñrare tuáñrar zindegí dede endhilla jinís or íkka dhahe- ar zaini rakó de ki búli hoilé: Allah tala manúic ar ítar kolób or dormiyan ot mazé forda bonitáke? Becók tuáñra beggún ottú Allah talar hañsé jimá oón foríbó.

- (25) Ar tuáñra endhilla boláttu basou! Ze bolá gan údo o maincór uoré no aibó, ze tara é gunár murtekkeb (guná gona goróiya) óiye, ar íyan jami raikkóde ki búli hoilé: Allah tala doró sáñza doóya.
- (26) Ar o hálot oré iyad gorou! Zewokkót mazé tuáñra zomin ot mazé bicí hom aiccíla (ar) komzur aiccíla- tuáñra endhilla dhorót mazé aiccíla de keén boli hoile: maincé tuáñraré séñsai no felé tar fore Allah tala tuáñrare tóki bolla zagá diyé, ar tuáñraré niz or modot lói kuwot diyé, ar tuáñrare bála bála jinís ókkol diyé, táke tuáñra cúkur gorou.
- (27) Óu iman wala ókkol! Tuáñra allah ar gosúl or (hókko) ré zaniyoré híyanot no goijjou, ar niz or héfazot or kaábel jinís ot mazé héyanot no goijjóu.
- (28) Ar tuáñra é hotágan zani raikkóde ki búli hoilé: futziyáin ókkol tuáñrar uoré ekkán emtehán, or jinís – ar e hotáreyó zani raikóde kiboli hoólé: Allah talar hañsé bicí boro ajór asé.
- (29) Óu iman wala okkol! Tuáñra zodi Allah re dhorode oóle, tói allah tala tuáñraré ekkán fáiselar jinís dibou, ar tuáñrar gunáre maf gorí dibou, ar tuáñrare mogferot goribou, ar Allah tala boro fozól wala.
- (30) Ar o hotágan iyad gorou! Ze wokkót mazé kafér ókkole tuáñraralla boli todbir baiffíl, tuáñrare bañdi félaibollá boli, iyató tuáñraré kotól goribolla boli, iyato tuáñraré decottú duñrai dibollá boli, ar ítara to niz or todbir goijjíl, ar allah yó niz or todbir goijjíl, ar Allah sóbse bicí mosbut todbir goroiyá.
- (31) Zehón ítarar sámmé añár ayat ókkol forá zaá, tói hoóde ki búli hoilé: añára fúinni, ar zodi añára saá, toíle endhilla hoí fariyum, iíntó sónot sára hotá sára ar kissú noó, zín agor maincóttú óite soli aiyér.
- (32) Ar zehón é maincé hoiyéde ki búli hoilé: óu allah! Zodi e Quran gúa becók tuáñr torfóttú óile,tói añárar uoré Asman ottú fattót, iyotó añárar uoré honó soktó azaf nazel gorou.
- (33) Ítarar bútoe tuññi tákar abostát mazé endhilla honó azf no dibó, ar Allah tala azaf no dibó o hálot ot mazé, zehálot ot mazé ítarar bútoe hono maf soóiyá táke.
- (34) Ítarar bútoe eén ki hotá asé? ki búli hoilé: ítararé Allah tala sáñza no dibó, hálañke ítara mosjidé háram ottú mainóre ruké, otosó ítara mosjide háram or motowailiyó moó, iyan or mohowolló to forhésgar manúic sára arkiyé noó, kintú ítarar bútoe beéc bák manúic elóm no raké.
- (35) Ar kaábar hañsé ítarar numás oílde bañcí bazoón, ar toli bazoón, tarfor tuáñra niz or kiférir sóbobe é azaf or moza loó.
- (36) Becók é kaf'r maincé niz or mal ollá bolí bóros gorér, Allah talar rastattú maincóre rukibollá boli, tar foré é manúic iín niz or mal ore hóros gorát tákibo, tarforé é mal ítarllá boli dukkór sóbob boni zaibogói, tar fore hári zaibogói, ar kafér ókkol oré jáhannam or íkka joma gorá zaibó.
- (37) Táke Allah tala nafak ókkol oré fak ókkol ttú alok gorídeé, ar nafak ókkol oré afás ot mazé milaideé, tarfore ítara beggún oré ek thal goríyore jáhnnam ot dháli deé, endhilla manúic iín fura furi nuksn ot mazé asé.
- (38) Tuññi é kafér ókkol oré hoóudiy! ki búli hoilé: ítara zodi firí aázagói, toilé ítarar agor tamám guná maf gorí dia zaibó, ar zodi ítara é adot ot mazé táke, toíle agor (kafér) ókkol ollá boli kaánun baír gorí diagiyé.
- (39) Ar tuáñra 'tarallói otódin forjjontó larái gorou, ze to din fóijjontó ítarar bútor hóraf akida no táke – ar diin gán allah tallla boli óizagói tarfore zodi ítara fíri aái zagói, toíle Allah tala é amól okkol oré bála gori deké.
- (40) Ar zodi ítara fíri zatói, toíle to yekin rakóde ki búli hoilé: allah talar tuáñrar ham banoiya, ar bicí bála gorí ham banoiyá, ar bicí bála modot goroiyá.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ترجمة القرآن الكريم باللغة الروهنجيا
(الجزء العاشر)

Ruhíngya zuban ot mazé Qurane
Korim or torjuma
(Part 10)

By

Muhammed Taher Jamal Nadawi

- (41) Zani loóde ki bouli hoilé: tuáñra zehonó kisím or gonimot hásil gorou, iín or fans híssar ek híssa tó Allah talar ar rosúl or, ar egena gucthír, ar yetim ókkol or, ar miskin ókkol or, ar musáfer ókkol or, zodi tuáñra Allah talar uore iman ainnóde óile, ar o jinís or uore (iman ainnóde óile) ziyán aññí niz or bondar uore é din nazil goijjí, ze din hók ar baátel or judayír din aiccíl, ze din dui (jomaát or) foós ókkol sámma sámmi oíl, Allah tala hár jinís or uore kudurut raké.
- (42) Ze hón tuáñra hañsór manúic kinarat aiccíla, ar durór manúic (ar ek) kinarat aiccíl, ar kaáfela Tuáñrar nise aiccíl, zodi tuáñra afós ot mazé waád goittá, toíle becók tuáñra mokoror goijjá woktór uore foónsite ektelar goróiya ózaita góí, kintu Allah tala to ekkán ham gorí felon or aiccíl, ziyán mokoror óigiyóí, táke zetará halak oó, íte dolil or uore hálak oó, ar ze zinda táke, íte yo dolil or uore zinda táke, becók Allah tala bicí fúnoiya ar bicí zanoiya.
- (43) Ti hón Allah tala yé toré tor cóppon ot mazé iín or gonti hom delaáiyé, zodi ítarare bicí deháito, toíle tuáñrá sél fadúra ói zaitogóí, ar é ham or babote tuáñra afós ot mazé thna thani goittó, kintu Allah tala yé basai loiyé, íba dil ókkol or bed ottú bicí bála hóbor rakoiyá.
- (44) To hón íbayé (laráir moidan ot) mulakot or cómot ítararé tuáñrar nozorot mazé bout hom deháiyé, ar ítarar soúk ot mazé tuáñraré hom deháiyé, táke Allah tala yé ítararé ainjam ot foónsái deé, ziyán goróon or aiccíl, ar tamam ham Allah talar íkka fíra zaá.
- (45) Óu iman wala ókkol! Zehón tuáñra honó muhálef lockuror sáñte bazí zoógoi, toíle tuáñrar kodom oré mosbut rakkou, ar Allah re bicí bicí iyad gorou, táke tuanra kamiyabi. Hásil gori farou.
- (46) Ar Allah tala ar íbar rosúl or forma bordari goráttáikkou, afós ot mazé ektelar no goijjóu, no óile tuáñra sélfadúra ózaibagóí, ar tuáñrar boiyar bair ói zaibogóí, ar sobór ar sáhara raikkóu, becók Allah tala sobór goróiyar fúañit asé.
- (47) O manuic ókkol óddoilla no óiyou, zetará fohór or sáñte ar mincóre deháiyore niz or gór ókkol óttú neéle, ar Allah talar rastattú ruk , ze kissú ítara goré, Allah tala iín oré gíri loóya.
- (48) Tohón ítarar amól ókkol oré cóítane ítararé cúndor banái deháito, ar hoitóde ki bouli hoilé: manincór bútoire aijja honókiyé tuáñrar uoré ziti no faríbó, aññi nizeyó tuáñrar modotgar, kintu zehón duní jomaát zahér oíe tói (cóitan) niz or théñg or fatar uoré bóddi fise hóthi giyóí, arhuá cúrugoillóde ki bouli hoilé: aññi tuáñrattú fak, aññi uín dekír, aiín tuáñra no dekór, aññi Allah tala re dhorair ar Allah tala soktó azaf wala.
- (49) Ze woktot mazé munafék ókkole hoódde ar itarayó uín, zetarár dil ot mazé biyaram aiccíl, ki bouli hoilé: ítararéó ítara diiné dukat mazé félai diyé, zeneki Allah talar uoré bórusa goré, Allah tala becók golba (zitoiya) wala ar hékmot wala.
- (50) Oíto túi dehódde óibode ki bouli hoilé: fíricta ókkole kafer ókkol or ruh ré kobza gorédd ítarar mik or uoré ar ítarar fuñdor uoré maredde, (ar hoóddek ki bouli hoilé:) tuáñra zoldedde oinor azaf or moza loó.
- (51) Íyan údo e sóbobe de ki bouli hoilé: iín o hamam or duaraya, zíin tuañrar háte age béji raikkó, becók Allah tala or bonda ókkol or uoré zulum goróiya noó.
- (52) Féroón or gucthir hálot or doilla, ar ítarar agor manicóddoilla, zetará neki Allah talar ayat ókkol or sáñte kiféri goijjí, é hotallá boli Allah tala yé ítarar gunár dára ítrare fagoçór doijjí, allah tala becók kuwot wala ar doró azaf wala.
- (53) Yán e hotállá bolide ki bouli hoilé: Allah tala endhill noó de ki bouli hoilé: (íbaye) honó koum oré niyamot diyóre abbar bodoli otódin fóijjon tó node, zetódin foijjónto ítara niz or hálot oré bodoli node, ziyar neki ítarar aiccíl, ar Allah tala fúnoiya ar zanoiya.

- (54) Féroón or gucthír hálot or dhoilla, ar ítarar agor maincóddoilla, zetara neki niz or rob or ayat ókkol oré misá boli hoiyé, é hotalla boli aññi ,tararé itarar gunáddara borbad goijjí, ar féroón or gucthíre dhufái diyí, ítara beggún zaalem aiccíl.
- (55) Tamám januarottú baré bicí bura Allah talar hañsé uitará, ze tará kuféri goré, ze tarár sáñte tuññi waáda ahád goijjó, tar foreyó ítara waáda ahád oré barbar bañgi féla, ar bilkúl porhéj no goré.
- (56) Tar fore zehón tuññi honó larait mazé ítarar uoré gaáleb óizogói, (toilé) ítarare endhilla gorí fiçoóde, keén boli hoilé(fiçi fiçi) ítararé fisé fisé loórou, óit fare ítara (íyan ottú) íbrot hásil goré.
- (57) Tar fore zehón tuññi honó larait mazé ítarar uoré gaáleb óizogói, (toilé) ítarare endhilla gorí fiçoóde, keén boli hoilé(fiçi fiçi) ítaraé fisé fisé loórou, óit fare ítara (íyan ottú) íbrot hásil goré.
- (58) Ar zodi tuáñttu honó koum or dhor é toile bora borír hálot ot mazé tuññi ítarar ahad náma fáçi dou, Allah tala kíyanot goróiya re fosond no goré.
- (59) kafér ókkol e kíyallan no goríbade ki bouli hoilé: tuáñra dái fajjó, becók ítara mojbur gorí no faríbou.
- (60) Tuáñra ítarar mukabelallá boli niz or kuwot moto toyari gorou, ar gúñra re toyar gorou, kiyálla bouli hoilé: tuáñra iín or dura Allah talar duccon ókkol oré dhor lagai faribá, ar ítara sára oinno kiyóre yo, zetará tuáñra no zanó, Allah tala ítara re bála gorí zane, zaáñ kissú tuáñra Allah tala rastat mazé horos goríba iín tuáñraré fura furi dia zaibou, ar tuáñrar hók mara no zaibou.
- (61) Ar zodi ítara sulár íkka júke, toile tuññi yó sulár íkka júki zoógói, ar Alla talar uoré bórusa rakou, becók íba bicí fúnoiya.
- (62) Ar zodi ítara dagabazi goittósaá, toile Allah tala tuañllá boli kaáfi, íbaye niz or modot dí,ar múmen ókkol or duara tuáñr modot goijjé.
- (63) Ítara dormiyan ot mazé muhábbot ó íbaye dhaille, zomin ot mazé zaáñ kissú asé iín beggín zodi hóros góittayó, tar foreyó ítara dil oré afós ot mazé milai no faittá, iyán to Allah tala ye ítar éçe dháli diyéde, íba zobordóst hékmot wála.
- (64) Oh nobi ! tuáñlla boli Allah tala yé kaáfi, ar múmen ókkol olla boliyó, zetará tuáñr ettebá goré.
- (65) Oh nobi ! tuññi iman wala ókkol oré jéhad or cóuk dou, zodi tuáñrar bútoe kuriwá sobór wala óile, toile duicót or uore gaáleb ói faríbo, ar zodi tuáñrar bútoe ekcót óile, toile ek házar or uore gaáleb óibo, kiyálla bouli hoilé: ítara (kafér ókkol) obus mainúic.
- (66) Balá, Allah tala ehón tuáñrar fuñza fatol gorér, íbayé bicí zanedé ki bouli hoilé: tuáñrar bútoe komzuri asé, éhotalla boli, zodi tuáñrar bútoe ekcót sobór goróiya táke toile ítara duicót or uoré gaáleb ói faribou, ar zodi tuáñrar bútoe ek házar táke, toile ítara Allah talar hókume duiházar or uoré gaáleb ói faribou, Allah tala sobór goriyar sáñte asé.
- (67) Nobir hátot mazé otó din foijjonto koibi no cáñza, zetódin fóijjonto dec ot mazé dec ot mazé bála gorí húni larái ói noó, tuáñra tó diyiyar mal soóde, kintu Allah talar erada óide aáhérot, ar Allah tala bicí boro hékmot wala.
- (68) Zodi foóila óite Allah talar torfóttún hon hotá leikká no tákito, toile zaáñ kissú tuáñra loiyó, iín or babote tuáñrar uore honó boro sáñza óito.
- (69) Tar fore zaáñ kissú hálal ar fak gonimot tuáñra hásil goijjou, iín tuáñra bála gorí hoó, ar Allah tala ré dhorat tákou, becók Allah tala maf goróiy ar rahámot goroiya.
- (70) Oh nobi ! tuññi niz or hátor toler hodi ókkol oré hoidou, ki bouli hoilé: Allah tala ye zodi tuáñrar bála niyot tuáñrar dil ot mazé dehé, toile zaáñ kissú tuáñrattu lua giyé, iín ottú bicí tuáñrare dibou, ar tar fore gunáyo maf gorí dibou, ar Allah tala maf goroiye ar mehérban.
- (71) Ar ítara(hodi okkol) zodi tuáñlloi kiyano or kíyal goré, toile to ítara íyar ageye Allah talar sáñte kíyanot gorí féille, céce íbaye ítararé hoid gorái félaiye, ar Allah tala elóm ar hékmot wala.

- (72) Ze maincé iman ainné ar híjrot goijjé, ar niz or mal ar jan loiyóre Allah talar rastat mazé jéhad goijjé, ar ze maincé ítararé fanádiye ar modot goijjé, ítara beggún afósot mazé ek zon ar ek zon or sáñti, ar zegará iman to ainné kintu hízrot noó goré, tuañralla boli ítarar honó dusti náí, zetódin foijjontó ítara híjrot noó goré, kimtu zodi ítara tuañráttu diin or babote honó modot saá, toile tuañrar uore ítarar modot goroón mán zoruni, kintu o manúic sára, zetarállói tuañrar honó ahad waáda adé, tuañra ze kissú goroór, Allah tala iín oré bála gorídehér.
- (73) Kafér ókkol afósot mazé ek zon ar ek zon or sáñti, zodi tuañra yó eén nogoillé, toile dec ot mazé fítina óbou, ar becá bicí fósad ói zaibí.
- (74) Ze maincé iman ainné ar híjrot goijjé, ar niz or mal ar jan loiyóre Allah talar rastat mazé jéhad goijjé, ar zetará faná diyé, ar modot foóñsaiye, é manúic iín háñsa muúmen, ítarallah boli maf ar izzot or rizík asé.
- (75) Ar zetará ítarar fore iman ainné ar híjrot goijjé, ar tuañrar fúañti óiyore jéhad goijjé, toile ítarayó, tuañrar bútotu, ar egena oti walá, ítarar bútoze bazu kiyé bazu kiyor sáñte bicí hañsé Allah talar hókumé, becók Allah tala hár jinis oré zanoiya.

سورة التوبة

- (1) Allah tala ar íbar rosúl or torfóttún bezarir eélan, o mucírik ókkol or babote, zetarár sáñte tuññi waáda ahád goijjó.
- (2) É hotallá (óu mucrík ókkol!) tuañra dec ot mazé sair mác foijjonto soli fíri loó, zami loó, tuañra Allah tala ré mojbur gorí no faríba, ar íyan o zani rakou, ki bouli hoilé: Allah tala kafér ókkol oré be íjjot goró ya.
- (3) Allah tala ar íbar rosúl or torfóttún bora hój or din sáf sáf ettelá de ki bouli hoilé: Allah tala mucrík ókkol or sáñte bezar, ar íbar rosúl o, zodi ehón o tuañra toubá gorou, toile íyan tuañrallá boli behétor , ar zodi tuañra muk fírai takou, toile zani loóde ki bouli hoilé: tuañra Allah tala ré hárai no faríba, ar kafér ókkol oré tokolif or fiçar hóbor foóñsái dou.
- (4) Siríf o mucrík ókkol, zetarár sáñte tuañrar muaháda óiye, ar ítara tuañraré ekkená goríyo nuksan noó foóñsa, ar no honó kiyoré tuañrar hélaf modot diyé tuañrayo toile ítarar muahádar muddot ítarallói fura goróu, Allah tala forésgar ókkol oré dustó goré.
- (5) Fítin háram mac ókkol zoon or sáñte sáñte tuañra mucrek ókkol oré zeçé foó, éçe kotól gorou, ítarare fakoçi félou, ítararé gíri felou ítarar entezar ot mazé fottí gáñthit mazé zai boiyóu, kintu zodi ítara towbá gorí fele, ar numás or pabond ói zagóí, ar zokát adai goré toilé tuañra ítarar rastaré sári dou, becók Allah tala maf goroiya, mehéban.
- (6) Zodi múcreek ókkol or bútotu honó kiyé taunt fná saá, toilé tuññi ítare faná dou, hattáke íte Allah talar kalam oré fúni faré, tar fore ítare ítar amón or zaga foijjonto foóñsái dou, íyan ehotálla looli dekiboli hoilé, é manúic iín elóm sára.
- (7) Mucrék ókkol or uwada Allah tala ar rosúl or hañsé keén gorí táki faribó, kintu údo o maincór uwada sára, zetarár sáñte tuañra mosjíde háram or hañsé uwada goijjou, zetó din foijjonto ítara tuañrallói uwada raké, toile tuañra yó ítar sáñte wofádari gorou, Allah tala muttoki ókkol or sáñte muhábbot raké.
- (8) Ítarar uwada ókkol or eétebar ki adé? Ítara zodi tuañralloi ziti zagóí, toilé ítara nó egenawotir kíyal rakíbo, ar nó uwada ahád or (kíyal rakíbo) ítara niz or zuban or uore to tuañrare saár, kintu ítarar dile no maner, ítarar bútoze becéc bák manúic fásek.

- (9) Ítara Allah talar ay at ókkol oré bicí hom kimot diyóre beéssé, ar ítara allah talar rastattú (manúic ókkol oré) ruikké ítara zaáñ goré íyan bicí bura.
- (10) Ítara tó honó musúlmán ókkol or hókot mazé honó egena wotir íyato honó uwada ahád or honó liyás no raké, é manúic ókkoleéto hódore farái zoóiya.
- (11) Ehóno zodi ítara towba goré, ar numás or fabond ózagoi, ar zokát adai goré, toilé ítara tuáñrar díini baí, aññí to zanoiya ókkol ólla boli noz or ayat ókkol oreé kúliyore boyan gorír.
- (12) Ar zodi é manúic ókkol iín uwada ahád or foréyo niz or kosóm ókkol oré báñgi féla ar tuáñrar díin or uore taána deé, toile tuáñra yó é kuféir sóddar ókkol ollói larái cúru gorí dou, ítarar kosóm honó jinis noó, óit fare éndhilla goróon or duara ítara fíri aaizagóide.
- (13) Tuáñra úitarallói larái goribolla boli toyar kiyálla no oódde? Zetará neki niz or kosóm oré báñgi félaiye, ar Allah talar nobiré decóttu duúñraibar fikir ot mazé asé, ar zetara nekifoóila bar tuáñrálloi cúru goijjé, tuáñre ki ítararé dhoóror? Allah tala éna sobse bicí dhoóron or layek, tuáñra íba ré dhoórou, zodi tuáñra iman wala óile.
- (14) Tuáñra ítarallói larái gorou, Allah tala yé ítare tuáñrar duara azaf dibó ítararé beízzot goríbó, tuáñraré ítarar hélaf modot dibó, ar musúlmán ókkol or holizaré thánda goríbó.
- (15) Ar ítarar (musúlmán ókkol or) dil ottú ferecani ar guccáre dur gorí dibó, ar íba zar íkka saá, rahámot or nozore saá, Allah tala zane buzé (ar) hékmot wala.
- (16) Tuáñra ki ehotá buzí roiyó neki, tuáñrar sári dia zoibó, hálañke Allah tala yé ehón foijjonto tuáñrar bútottu uitaráre forók noógoré, zetará neki muzahío ar zetará neki allah re ar íbar rosúl oré ar muúmen ókkol sára ar honíkkaré dil or dustó no bana, Allah tala yé tuáñra ze kissú goró, iín or bicí hóbor raké.
- (17) Mucrék ókkol Allah talar górore abad rakoón or layek noó, eén hálot ot mazé ítara niz or kuféir nize gobá ar ítarar amól ókkol behar, ar ítara hámicallá boli jáhnnomi.
- (18) Allah talar mosóit ókkol oré cúndor rakoón ar abad rakoón or uitará hókdar, zetara Allah talar uore ar kiyamot or din or uore iman raké, numás or pabond, zokot deé, Allah tala sára ar honíkkare no dhora, ummid gorázar, ítar becók hedayot foóiya.
- (19) Tuáñra ki háji ókkol oré faní haboóu ar mosojíde háram or hédmo goróon oré uitarár borabor gorí diyou, ze tará Allah talar uore'ar ahérot or din or uore iman ainné, ar Allah talar rastat mazé jéhad goijjé, ítara Allah tala zalem ókkol oré hedayot no goé.
- (20) Ze maincé iman ainné, híjrot goijjé, Allah talar rastat mazé niz or mal ar niz or jan diyóre jéhad goijjé, ítara Allah talar hañsé bicí boro mortoba wala, ar é manúic iínci kamiyab.
- (21) Ítararé ítarar robe rahámot or húa hoberi, ar niz or rozamondir, ar jonnot or, ítarallá boli éçe hámicá tákibode niyamot asé.
- (22) Ar éçe ítara hámicá tákibou, Allah talar hañsé becók becá bicí súaf ókkol asé.
- (23) Óu iman wala ókkol! Tuáñra niz or baf ókkol ar niz or baí ókkol oré dustó no bunaiyó, zodi ítara kuféri re iman ottú bare bicí bála bácedde óile, tuáñrar bútore ze ítaralloi muhábbot rakíbo, ítara becók fura gunágar óibo.
- (24) Oóne hoidou! Zodi tuáñrar baf ar tuáñra fuain, ar tuáñrar baí, ar tuáñrar bibi ókkol, ar tuáñrar gucthír, ar tuáñra hamaiyóde mal, ar o códori ziyán or homier tuáñra dhoóro ar o mohól ókkol, ziín oré tuáñra dhoóro ar o mohól ókkol, ziín oré tuáñra fosónd goró, iíne zodi tuáñra Allah tala ar íbar rosúl ar jéhad or rastattú bare bicí mahábub óile, toile tuáñra Allah talar hókume azaf aibóde íyan or entezar gorou, Allah tala fásek ókkol oré hedayot no goré.
- (25) Becók Allah tala ye tuáñrare becá bicí moidan ókkol ot mazé fotá diyé ar húnain or larair din otó, ze woktót mazé tuáñráttu niz or bicí cóinnor uore fohór aiccíl, kintu iíne tuáñrare honó fáaida noóde, bólke zomin bicí fórot oón or foreyó tuáñrallá boli tong óigiyejóí, fítin tuáñra fit fírai dáí giyogóí.

- (26) Tar fore Allah tala ye niz or torfóttu múmenar nobil uore nazil gorí oré tuáñra no dhor, ar kafér ókkol oré fura furi sáñza diyé, é kafér ókkol or bodola íyan.
- (27) Fítin íyar baádeyó, Allah tala zaré saá, niz or rahámot diyóre tuwajju fórmaibou, Allah tala maf goróiya ar mehérbani goróya.
- (28) Óu iman wala ókkol! Becók mucrék boilkúl nafak, ítara ebosór baáde musjíde háram or hañsé bilúl aái no faroón saá, ar zodi tuáñráttu goribir dhor thákile allah talaye tuáñrare mal wala gorí dibó, niz or rahámote, zodi saá, Allah tala elóm ar hékmot wala.
- (29) O maincór sáñte laráigorou, zetará Allah ar kiyamot or din or uore iman no ané, zetará allah ar íbar rosúle háram gorí diyéde jinís oré háram no zane, ar no ítara hók diín oré kobul goré, o maincór bütottu, zetararé kitaf diya giyé, hattáke ítar zolil ar be ijgot óiyore niz or hate jiziya adai no goré.
- (30) Yuhúdi yé hoódé uzair Allah talar fua, ar nosórayé hoódé Mosíh Allah talar fua é hotá gán údo ítarar muk or hotá, agor munker ókkol or hotáya ítara nokól gorér, Allah tala ítararé kotól gorók, ítararé deén gorí fíra zaá.
- (31) É manúic ókkol íine Allah tala ré sári niz or aalem ókkol ar dorbec ókkol oré niz or rob banaiyé, ar Moriyam or fua Mosih re, hálañke ítara ré údo uggúa Allahr ebadot or hókum dia giyede, zibá sára honó maabud náí, íba córik goróon ottu bilkúl fak.
- (32) Ítara saáde ki bouli hoilé: Allah talar nuúr oré fúu diyore nifái doto, kintu Allah tala inkar gorér o hotáttu ki bouli hoilé: Allah tala niz or muúr oré fura goríbo, zodiyó kafér nakúc oré fura goríbo, zodiyó kafér nakúc óileyo.
- (33) Íbaye niz or rosúl oré hédayot ar háñsa diin diyóre béijje, íyan oré tamám mozháb or uore gáleb goríbolla boli, zodi mucréke bura mainleyó.
- (34) Óu iman wala ókkol! Beécbák aalem ókkol ar aabed ókkol maincór mal oré nahókkot sáñte hái féla, ar Allah talar rastattú ruké, ar Allah talar rastat mazé hóros no goré, ítararé soktó azaf or hóbor fooñsaidou.
- (35) Ze din é házana iín oré jáhannam or ooin ot mazé gorom gorá zaibo, fítin iín or duara ítarar kual ókkol ar dhák ot mazé ar fit ókkol or mazé dak dia zaibo, (ítararé hua zaibo) iín eríya, raikkíla deya, é hotalla tuáñra niz or házanar moz hoó.
- (36) Mac ókkol or gona Allah talar nozdik Allah talar kitaf ot mazé barówa, o din loti, zedin asman ar zomin oré bana giyé eçe bütottu sair mác háram ar adob or mác, íyan óilde sóyi diín, tuáñra é mac ókkol ot mazé niz or jan ókkol or uore zulúm no goijjóu, ar tuáñra tamám mucrék ókkol or hélaf féhad goru, zendhilla ítara tuáñra beggún or hélaf larái goré, ar zani raikkou, Allah tala muttoki ókkol or sáñte asé.
- (37) Mac oré age fisé gorí doon, kiférit mazé becí goróon, íyan attu lói o maincóré gumráhit mazé dhála za, zetará kafér, ek bosór oré hálal gorí loo, ar ek bosór ore háram gorí loó, Allah tala yé zaré háram gorí raikké, íyan or cúmar ot mazé to muafékot gorí, fítin ubá re hálal banai loo, zaré allah tala ye háram goijjé, ítarare ítarar bura ham oré ba'la dehái dia giyé, ar kuffar or koum oré Allah tala ye rasta no dehá.
- (38) Óu iman wala ókkol! Tuáñrattú ki ói giyói ze woktót mazé tuáñrare hua zade ki bouli hoilé: soló Allah talar rastat mazzé hóssa gorou, tarfore tuáñra zomin or sáñte lagi zogói, tuáñra zomin or sáñte lagi zogói, tuáñra ki ahérot or zindegir bodolat mazé duniar zindegilloi razi óijiyogói fúnou! suniar zindegito ahérot or zindegir sámmè bilkúl bekar.
- (39) Tuáñra zodi (Allah talar rastat) no zoó, toile tuáñrare Allah tala soktó sáñza dibó, ar tuañrar zagat oinno koum oré bodoli dibó, tuáñra Allah talaré honó nuksan foon sái no faríba, ar allah hár jinís or uore kudurut raké.

- (40) Zodi tuáñra ítarar modot no gorou, toile Allah tala yé ítarar modot goijjé, o woktót mazé, zehón kafér ókkole ítarare (dec ottú) nelai diyé, dui zon or bütottu dusórawa, zehón ítara kañtot mazé aiccíl, zehón íbayé niz or fúíñjjare hoil de ki bouli hoilé: tuññi ferecán no óiyou, Allah tala añrar fúañti asé, tar fore Allah tala yé niz or torfóttu etminan íbar uore nazil goijjé, o lockor diyóre íbar modot goijjé, zetararé tuáñra noó dehó, íbaye kafér ókkol or awas oré nise gorí diyé, ar usol ar izzot wala kolema to Allah talar, Allah tala galeb ar hékmot wala.
- (41) Neeli zogói háлка óileyo ar bór óileyo, ar Allah talar rastat mazé jehad gorou, íyane tuáñralla boli behétor, zodi tuáñrar bütore elóm sdéde óile.
- (42) zodi tora turi fade mal óilo, íyato háлка sófor óito, toilé ítara hámahá tuáñr fúañti óito, kintu ítarallá boli durór sófor mockil óigiyegói, ehónto ítara Allah talar kosóm háibo, (ar hoibode) ki bouli hoilé: zodi aññrar bütore cókti tákito, toile aññra becók tuáñr fúañti neélitám, ítara niz or jan oré nize hálakot ot mazé dháler, ítara misáde íyan or háñsa elóm Allah talar hañsé asé.
- (43) Allah tala tuáñre maf gorídok, tuñí ítarare ejazot kiyálla diyoyou? Íyan sára ki bouli hoilé: tuáñr sámme háñsa manúic aái zagói, ar misá maincoré yo zani zoógói.
- (44) Allah ar kiyamot or din or uore iman ar yekin rakóiya ókkol to mal ar jan or jéhad ottú honó woktót mazé yo tuáñttu ejazot tolob no goríbo, ar Allah tala forésgar maincoré bála gorí zane.
- (45) E ejazot to o maincé tuáñttú tolob goré, zetaráttú nó Allah talar uore iman asé ar nó ahérot or din or uore yekin asé, zetarár dil cókkot forí giyégoi, ar ítara niz or cókkot mazé mutorodded.
- (46) Zodi ítarar erada jéhad ot mazé neélon or tákito, toile ítara é sáfor ólla boli sáman toiyar rakíto, kintu Allah talattú ítara (éhamolla boli) uçoónnám fosónd no aiccíl, é hotallá boli ítarar hórkot oré rukídiye, ar hoóidia giil de ki bouli hoilé: tuáñra boóitákoiyar fuáñti óitákou.
- (47) Aodi ítara tuáñrar fúañi miliyóre neéltoyó, toilé tuáñralla boli fósad sára ar kissú no baráito, bólke tuáñrar dormian ot mzé beca bicí gúñra duúñ raitó, ar tuáñrar dormian ot mazé fítna dhálibar talac ot mazé tákito, ítarare manoiya húde tuáñrar bütore asé, ar Allah tala ye é zaalem ókkol oré bála gorí zane.
- (48) Ítarato íyar ageyó fítmar talac ot aiccíl ar tuáñr ham oré uldha faldha gorát aiccíl, hattáke hók aái foóncce, ar Allah talar hókum gáleb aái giyói, zodiyo ítara nakúc aiccíl.
- (49) Eçe bütottu honó kiyé hoóde ki, aññre ejazot dou, aññre fitnat mazé no daillou, hóbordar takou, ítarato fítmat forí giyégoi, ar becók duzuke kafér ókkol oré gíri loibo.
- (50) Oñne zodi honó bálay foon toilé itarattú kúf hóraf láge, ar zodi honó burai oñnor hañsé foóñse toile ítara hoóde ki bouli hoilé: aññrato niz or maámala foóila oíte thík gorí raikkilam, tarfore beca bicí borái gorí gorí fíri zagói.
- (51) Oñne hoóidou ! ki bouli hoilé: aññrar hañsé honó mosibot aái no faríbo, kintu ziyán Allah talayé aññrar kismot ot lekí diyé, íba aññrar ham banoiya, ar múmen ókkol ottú Allah talar uoré bórusa goróon saá.
- (52) Oñne hóidou ! ki bouli hoilé: tuáñra añára mutallek ze jinís or entezar goróor, íyan duyán bálair bütottu ekkán, ar añára tuáñrar mutallek e hótar entezar gorídde ki bouli hoilé: íyato Allah tala tuáñrare niz or torfóttu honó sáñza díbo, íya añáñrar háte honó sáñza díbo, bós ek dhákottu tuáñra entezar goráttákou, ar ek dhákottu tuáñrar fuáñti añáñrayó entezar ot mazé así.
- (53) Oñne hoóidou ! ki bouli hoilé: tuáñra kúci ar na kúci mazé zendhilla hóssa goríba, kobul bikúl gorá no zaibó, becók tuáñra fásek manúic.
- (54) Ítarar hóros oré kobul no goróon or íyan sára ar hómo sóbob noó, ki bouli hoilé: ítara Allah ar rosúl or munke ar bicí gaíllar sáñte numásolla boli ayé ar bura dil loiyóre hóssa goré.
- (55) É hotallá boli oñnoré ítarar mal ar fuain súain de honó taájjub ot mazé no felon saá, Allah tala saáde íyan ki bouli hoilé: íyan or duara ítarare duniar zindegít mazé sáñza díbo, ar ítarar jan kuféris hálot ot mazé neeli zokgói.

- (56) Ítara Allah talar kosóm háihái hoóde ki bouli hoilé: añára tuáñr jomaát or manúic, kintu asól ot mazé ítara tuáñr noó, hotá óilde údo eddur, ki bouli hoilé: ítara sélfadura manúic.
- (57) Zodi ítara honó bassoon or zaga, iyato honó uggua gañt luaibólla boli faile tói ítara ehón fit fíra ulda dáí zaiboi.
- (58) Ítarar bútoe eén hodún o asé, ze tará hórati mal or toksim or befare oñnor uore aif lagá, zodi ítara íntu kissú faá, toile kuci, ar zodi íntu no faá toile hóthat bigeçi zagói.
- (59) Zodi é manúic iín Allah ar rosúle diyéde íyan or uore kici óito, ar hoói ditto ki bouli hoilé: Allah añáñralla boli kafí, Allah ye ar rosúl añáñrare niz or boccíce dibó, añára to Allar zaát ottú ummid rakóiya.
- (60) Sódka údo foóirolla bolí, ar miskinollá boli ar iín tulóiyalla bolí, ar uitarálla boli zetarár dil lua forér, ar ziyól ottú súraibollá boli, ar korosdár ókkololla boli, ar Allah talar rastallá boli, ar rastar musáfer ókkollolla boli, íyan Allah talar torfóttu fóros, ar Allah hékmot wala.
- (61) Ítarar bútoe eéno asédeki boli hoilé: zetara poigambor oré hoctho deé, ar hoóde ki han or hórabi asé, oñne hoóidode ki bouli hoilé: é han tuáñrar bálayilla boli, íba Allah talar uore iman raké, ar musólman ókkol or hotáre biccác goré, ar tuáñrar bútoe zetará iman wala, íba ítarallá boli rahámot Allar rosúl oré ze maincé tokolif deé, ítarallá boli hocthor fiça asé.
- (62) Údo tuáñrare kúci goríbolla boli tuáñrar sámmè kosóm haá, hálake ítara zodi iman wala óito, toile Allah ar íbar rosúl oré razi raká bicí zoruri.
- (63) Ítara ki no zanének, ze Allah ar íbar rosúl or uldha goríbo, ítarallá boli becók duzukur ooin, zeçé ítara hámicá tákibou, íyan bout boro beizzotir.
- (64) Munafék ókkol ottu hámicá ehotar dhor tákede ki bouli hoilé: musólman ókkol or uore honó uggua súra nazil no ó, zibáye ítarar(munafék ókkol) dil or hotá ítararé (musólman ókkol) hoói no del, hoóidou ! ki bouli hoilé: tuáñra mozak, uçat takou becók Allah tala íyan oré zahér goríbo, ziyán oré tuáñra dhoroór.
- (65) Zodi onñi itarattú fusállou, toile ítara sáf sáf hoói dibode ki bouli hoilé: añáñrato eén afós ot mazé háñcir hotá hoídde, hoóidou ! Allah tala ar íbar ayat ókkol ar íbar rosúl tuáñrar háñci mozzak ólla boli táki giyói.
- (66) tuáñra bahána no banaiyou, becók tuáñra niz or iman or fore be iman óigiyogó, zodi aññí tuáñrar bútotu kissú maincóré maf gorí diyó, tar foréyo kissú maincóre ítarar hosúrir zobordos sáñza diyum .
- (67) tuáñra munafék morut fuain ar miye fuain afós ot mazé ekdhoilla, ítara bura hotár hókum deé, ar bála hótattú ruké, ar niz or múth ore bañdi raké, ítara Allah re foórai félayie, Allah yó ítarare foórai faille, becók munafék fásek ar bura ham wala.
- (68) Allah talayé é munafék morut fuain ar maiya fuain ar kafér ókkololla boli jáhannam or ooin or wada gorí raikké, zeçé ítara hámicá tákibou, iíne ítaralla boli kafí, ítarar uore Allah talar gozof asé, ar údo ítarallá boli hámicar azaf asé.
- (69) Tuáñrar age aiccíl de maincór mesál endhilla de ki bouli hoilé: tuáñrar bútoe ítara bicí cókti wala aiccíl, ar bicí mal wala ar fuain súain wala aiccíl, ítara niz or diíni híssattu faáida loiyé, ar fítin tuáñrayo niz or híssattu fáaida loiyó, zendhilla tuáñrar agor maincé niz or híssattu fáaida loóil, ar tuáñra yo endhilla mozzak or hotáhoór, zendhilla ítara hoóil, ítarar amól ókkol duniat ar aáhérot ot mazé behór giyói, é manúic iín nuksani foóuiya.
- (70) Ítarar hañsé ki ítarar agor maincór hóbor no foóñse nekí? Nuhr, ar Aád ar Sómud or koum or, ar Íbrahim or koum or, ar Modyon walar, ar uldha dia giyéde farar tákoiya ókkol or ítarar haiñsé ítarar poigambor ókkole dolil ókkol loiyóre foóñccíl, Allah endhilla no aiccíl de ki bouli hoilé: ítararé zulúm goríboú, bólke ítara nize niz or uore zulúm goijjéde.

- (71) Múmen morud fuain ar múmen muiya fuain afós ot mazé ekzon ar ek zon or dustó, ítara bálayir hókum deé, ar burayittú ruké, numás oré babondir sáñte adai goré, zokát adai goré, Allah tala ar íbar rosúl or hotá mane, é manúic iín oré Allah tala ye bicí tora turi rahám goríbo, becók Allah tala gáleb ar hékmot wala.
- (72) É iman wala morut fuain ar maiya fuain ókkol ólla boli Allah tala ye o jonnot ókkol or waáda goijjé, ziin or nise naár ókkol baár, zeçé ítara hámicá tákibou, ar o sáf sutra dak gór ókkol, ziin hámicá wala jonnot ot mazé asé, ar Allah talar rozamondi sóbse boro jinís, íyan óilde zobordóst kamiyabi.
- (73) Óu nobi ! kafér ar munafék ókkol or hélaf jehad jari rakou, ar ítara uoredoro óizoógoi, ítara asól zaga jáhannam ziyán bicí bura.
- (74) Ítara Allahr kosóm háiyore hoóde ki bouli hoilé: ítara noó goó, hálañke kuférir kolema ítara zuban ottú becók neéle, ar ítara islam anoón or fore kafér óigiyói, ar ítara é ham or erada yó goijjé, ziyán fura no oiyó, ítara údo o hotár bodola loór, ki bouli hoilé: ítara Allah tala ye niz or boccíce ar íbar rosúle(niz or mehébaniye) dowlot wala gorídiyé, zodi ítara ehóno towba goriloó, toile íyan ítara bóli bicí bála, ar zodi muk fírai táke, toile Allah tala ítara duniat ar aáherot ot mazé bicí doró azaf dibo, ar zomin ot mazé ítara honó modot goroiya no tíyaibo.
- (75) Ítara bútoire uitará yo asé, zetará Allah talar sáñte waáda goijjé, keen boli hoilé: íbaye zodi niz or fozóle añára re mal deé, toile añára hámahá sódka ar hórat goijjum, ar fakka fakki bála ham goroiya óizayumgé.
- (76) Zehón Allah talaye niz or boccíce ítara diyé, toile ítara iín ot mazé bohíli gorér, ar íkka úikka hoóiyore muk fírar.
- (77) É hotallá boli íyan or sáñzat mazé Allah ye ítara dil ókkol ot mazé nefak dháli diyé, Allah talallói miloón or din foijjonto, kiyálla boli hoilé: ítara Allah talallói goijjéde waáda hélaf goijjé, ar kiyálla boli hoilé, ítara misá hotá huát asé.
- (78) Ítara no zane niki, Allah talattú ítara dil or bét ar ítara fúcafuci beggín maálu adéde? Ar Allah tala gaib or tamam hotá hóbor raké.
- (79) Zemaincé é musólman ókkol ar uore taána deé, zetara dil oré kúli yore hórat goré, ar o maincór uore zetaráttú údo niz or mehénnot ar mosduri sára ar kissú náí, ítaraalloi mozzak goré, Allah tala yó ítaraalloi (mazzak goroiya ókkol) mozzak goré, ítara bóli doró azaf asé.
- (80) Ítara bóli tuññi maf no saiýou, zodi tuññi hóittor baró ítara bóli maf soó, tarfore yó Allah tala ítara maf no goríbo, íyan ehotálla bóli deki, ítara Allah ar íbar rosúl or sáñte kuféri goijjé, endhilla fásek maincóré Allah eorime hédayot no goré.
- (81) Fisé táki zoóiya manúic ókkol, rosúl (sóllolláhu alai hiwasollam) zoon or foréyo nize boói tákon ot mazé kúci, ítara Allah talar rastat mazé niz or jan ar niz or mal loiyóre jéhad gorónnan fosónd noó goré, ítara hoói diyé de ki bouli hoilé: endhilla goromot mazé no neéllou, oñne hoóido de ki bouli hoilé: jáhannam or ooin beca bicí goróm, zodi ítara buzító!
- (82) É hotallá boli ítara bóli no háñcoóns ar bicí hañdoón saá, ítara ziyán goré íyan or bodolat mazé.
- (83) Tar fore Allah tala zodi oñnore ítara honó jomaát or hañsé zodi fírai ané, tar fore zodi ítara honó laraír moidan ot mazé zaibollá bóli tuáñttu ejazot saá, toile oñne hoóidou de ki bouli hoilé: tuáñra añár fúañti bilkúl zai no faríba, ar no añár fúañti bilkúl zai no faríba, ar no añár fúañti tuáñra ducmon or hélaf larái gorí faríbu, tuáñra foóila bar boói tákoón oré fosónd goijjila, é hotallá bóli tuáñra fisé tákoóiyar fúañti boói tákou.
- (84) Ítara bútotu zodi honókiye morí zagói, toilé oñne ítara jonaza bilkúl no fooríba, ar no ítara koboror uore oñne tíyaiban, ítara Allah tala ar íbar rosúl or munker, ar moroón foijjonto bura ham wala ar etaat no goroóya aiccíl.

- (85) Oñnottú ítarar mal ar fut zíyain honó kissú re bála no lagoon saá, Allah saáde ki bouli hoilé: ítarare é jinís ókkol diyóre duniar sáñza dibó, ar ítara niz or jan neéloón foijjonto kaér tákok.
- (86) Zehón honó súra eén hoói nazil gorá zaá, ki bouli hoilé: tuáñra Allah talar uore iman anou, ar íbar rosúl or sáñte miliyóre jéhad gorou, toilé ítar bútottu dowlot wala uggúa gucthír eén goóiyore cúththi loó, añárare boóitákoiyar sáñte sári dou.
- (87) Ítara to górot mazé boói tákoiya maiya fuaindór sáñte boói tákon ot mazé razi óigiyói, ar ítarar dil ókkol uore moor lagai dia giyé, ehón ítara honó bus ar akol no raké.
- (88) Kintu rosúl nize ar íbar fuáñti tákede iman wala ókkol niz or jan ar mal loiyóre jéhad gore, émanúic iín bálayi wala, ar é manúic iín kamiabit hásil goróiya.
- (89) Ítaralla boli Allah tala ye o jonnot ókkol toiyar goijjé, ziín or nise naár ókkol baár, ziín ot mazé ítara hámicá tákibou, íyan bout baro kamiabi.
- (90) Gang ot tákoiya hodún uzór wala manúic házir óiye, ítarare cúththi dibolla bóli, ar uitará boói táke, zetará ye allah ar íbar rosúl or sámme misá hotá ókkol banáil ehónto ítarar bútoze zedún kafér ókkol asé, ítarar uore duk dede endhílla mair foóñsibo.
- (91) Komzur ókkol or uore ar biyaraima ókkol or uore, ar uitarár uore, zetaráttú hóssa gorí bolla honó mal náí, kintu corót óilde ki ítara Allah ar íbar rosúl or bálayi soóiya, endhilla neki goróiya ókkol or uore elzam dibar honó rasta náí, allah tala boro maf goroiya, ar rahámot wala.
- (92) Kintu uitarár uore yó honó ocúida náí, zetará tuáñr hañsé honó súarir januar loibollá boli aiyé, tói oñne juwab doónde ki bouli hoilé: aññí to tuáñrare súarir januar dibollá boli kissú no fair, tar fore ítara ferecán óiyore niz or souk ottú faní felái felái wafes zagói, kiyálla bouli hoilé ítarar háñse hóssa goríbolla bouli honó jinís náí.
- (93) Becók o maincór uore elzam or rasta asé, ar uitarár uore yo asé zetara dowlat wala oiyoreyó oñnottú ejazot tolob goré, ítara górot boó tákede maiya fuaindor dsáñt doon ot mazé kúci, ar ítarar dil ókkol or uore allah talar moor lagi giyói, zar duara ítara billkúl be dlóm óigiyói.

Quran Part 11

- (94) É manúic íine tuáñr sámme uzór daháibou, zehón tuñí ítarar éçe wapes zaibagói, oñne hoóido dé kibouli hoilé, endhilla uzór no deháiyo, añára tuáñra ré honó din háñsa no buzíyoum, Allah tala ye añára ré tuáñrar hóbor difélaiye, ar aindayó Allah arde Íbar Rosúl é tuáñrar karguzari saáibou, ar endhilla ek zon ór hañsé fíra zaibou dé, zibá yé luwaiya ar zahéri tamám jiníc óre zane, fítin Íba yé tuáñra ré hoóidibou dé tuáñra zaáñ kessú gorór.
- (95) Ói ítara ehón tuáñrar sámme Allah talar kosóm ókkol háibou, zehón tuñí ítarar hañsé wapes zaiba, ítara ré ítarar hálot ot mazé sári diballá bóuli, é hotallá bóuli tuñí ítara ré ítarar hálot ot mazé sári do, Ítara bilkúl hoñsora, ar ítarar thíkana jáhannam, o ham or bodolat mazé ziín ítara goittóu.
- (96) Ítara é hotálla bóuli kosóm ókkol háiboude, taáke tuñí ítaralloi razi ói zogói, zodi tuñí ítaralloi raziyo ói zoogói, kintu Allah tala endhilla fásek ókkol loi razi noó óibou.
- (97) **(Gaiñya) Kessú** manúic ókkol kuféri ar munafékit mazé bicí soktó, ar ítarattú endhilla óon ó saá, kiállá bóuli hoilé ítarattú o ahákam ókkol ór elóm ó noóibou, ziín Allah tala yé nizer Rosúl ór uore nazíl goijjé, ar Allah tala bicí elóm wala, boro hékmot wala.
- (98) Ar é gaiñya ókkol ór bútoe endhilla yó hodún asé dé zetára ze kessú hóssa goré iín óre **jurmana** buzé, (ar ítara buzé dé) tuñí Musúlman ókkol ólla bóuli bura woktóe entezar gorór, bura woktó ítarar uore foribóu , ar Allah tala fúnoya, zanoya.
- (99) Ar bazu gaiñya ókkol ór bútoe eén hodún asé dé, zetará Allahar kiyamot or din or uore iman raké, ar zaáñ kessú hossa goré iín óre Allah talar hañsé zaifaribólla ar Rosúl ór duar zoriya bana, tuáñra iyad raikkó, ítarar é hóros goróon nán Allah talar hañsé oíbar usíla, ítara ré Allah tala hámaká nizer rahámot ot mazé gólai loibou, Allah tala becá bicí bocíc wala ar ráhamot wala.
- (100) Ar ze múhajerin ar ansar ókkol agor asé, ar zedúggún manúic ehélas ór sáñte ítara ré ettebáh goré, Allah tala ítara beggún ólloi razi oíye ar ítarallá bóuli Allah tala ye endhilla bariza muháiya gorí raikké dé, ziín ór nise naár ókkol zari óibou zeçe ítara hámica tákibou, íyan boro kamiabi.
- (101) Ar kessú munafék tuáñr hañsé asé dé maincór bútoe, ar kessú Modinar bácir bútoe, endhilla asé dé, zetará nefak or uore **dhólthi** asé, ítara ré oñne no zanó, Ítara ré Aññí zaní, Aññí ítara ré dhaból sáñza diyoun, tarfore ítara ré bicí bári azaf or íkka béja zaibou.
- (102) Ar kessú manúic nizer búl oré cíyar goré, zetará **mila zúta** amól goijjé, kessú bála ar kessú bura, ítarar toubá ré kobul goríbou bóuli Allah talattú ummid gorá za, becók Allah tala bicí bokcíc wala ar bicí rahámot wala.
- (103) Oñne ítarar mal ókkol ór sódka loon, ziín ór duara oñne ítara ré fak-sák gorí doon, ar ítarallá bóuli dua goróon, becók oñnor dua ítarallá bóuli etminan or sóbob, ar Allah tala bicí fúne (ar) bicí zane.
- (104) Ítarattú ehotár honó hóbor mainekí, ki bouli hoilé Allah tala nizer bonda ókkol ór toubá ré kobul goré ar Íba yé sódka ókkol óre kobul goré, ar íyán hóbor náí néki kibóuli hoilé úde Allah tala yé toubá kobul goróon ot mazé ar sódka kobul goróon ot mazé **kámel**.

- (105) Oñne hoói doon! Ki bouli hoilé: tuáñra amól gorí zo, tuáñrar amól ókkol óre Allah tala ye bála gorí Saái loibou, ar íbar Rosúl é ar iman wala ókkol é yó (saái loibou) ar tuáñratú endhilla uggwar, hañsé za foribóu dé, zibá yé tuáñrar tamám cupaiya ar kúla jiníc ókkol óre zane, endhila bouli íba yé tuañra ré tuáñrá goijjó dé iín beggín hoói dibou
- (106) Ar kessú manúic aró asé dé, zetarár mamala Allah talar hókum aiyón foijjonto **multowi** asé, ítara ré sáña dibou, íyato ítara toubá ré kobul goríbou, ar Allah tala bála gorí zanoya boro hékmot wala.
- (107) Ar bazu manúic endhila asé dé, zetará nizar gorós ókkol ollá bóuli mosóit bana, nuksan foóñsái bólla bóuli ar kuféir hotá hoóibólla bóuli, ar iman wala ókkol ór bútoe **tofrik** gorí bólla bóuli, ar o maincór **tooron** ór sáman gorí bóllá bóuli, ziba íyar agottú óite Allah ar Rosúl ór muhálef asé, ar ítara kosóm háibou, Keén bóuli hoilé: údo balayi sára añárattú ar honó niyot náí, ar Allah tala gobá keén bóuli hoilé: ítara billkúl misá.
- (108) Oñne éçe honó din no tíyaiba, kintu ze mosóit ór buniad édin loti **tokwar** oré raikké, é mosóit gán é layek dé, keén bóuli hoíle, íyan ót mazé tuñi tíyai faribá, íyan ót mazé endhilla manúic asé dé, zetará bicí fak óito saá, ar Allah tala bicí fak ó de maincóre fosón goré.
- (109) Fítin ki o manúic cwá bicí bála, ze neki nizar góror buniyad Allah talar dhor or uore ar Allah tala ré razi gorí bálla bóuli raikké, íyató o manúic cwá bicí bála, zeniki nizar górr gán honó gáñthir kinarat mazé **ziyan fori** zaibou góilla raikké, ar íte íyan loi yóre jáhannam ór ooin ot mazé foribói, Allah tala endhilla zalem ókkol óre bus ó node.
- (110) Ítarar é górr gán, ziyán ítara banaiyé, íyan hamicá ítarar dilot mazé cók or buniyad or uore (keñça boni yóre) gutát tákibou, oí kintu ítarar dil zodi síri síri zagói, tóile bála, ar Allah tala boro elóm wala ar hékmot wala.
- (111) Becók Allah tala ye Musúlman ókkol óttu ítarar jan ókkol ar ítarar mal ókkol óre o hotár bodolat mazé kini loifélaiye keén bóuli hóile, (iín or bodolat mazé) ítara jonnot faibou, ítara Allah talar rastat mazé **latái** goré zeçé kotól goré, ar kotól ói zagói, ítaralloi háñsa waada gorá giyé, **Tuúrit** ar Injil ar Kuran ot mazé, Allah talattú wáro bicí waada fura goróya ar hon asé, tuáñra é besa-kina, ziyán ór maamala tuáñra goijjó, (íyan ór uore) kúci mano, ar íyan boro kamiyabi.
- (112) Ítara toubá goróya, ebadat goróya, Allah talar tarif goróya, ruza rakóya, (Allah talar rastat sofór goróya) rukú ar sóida goróya, bála hotár taalim goróya, ar bura hotá rukóya, ar Allah talar hód ór kíyal rakóya, ar endhilla muúmén ókkol óre oñne kúcir hóbor fúnai do.
- (113) Rosúl ar dusára Musúlman ókkol ólla bóuli **mucrék** ókkol óllá bóuli mogférot ór dua goróon nán jayes náí, ítara egena óile yó, é hotá zahir óizon ór fore, kibouli hoile ítara jáhannami.
- (114) Ar Ibrahim é nizar baf ollá bóuli dua magoon nán siríf waadar sóbob é aiccíl de, ziyán íba ye nizar baf olloi waada goijjíl, tarfore zehón íba yé zani fajjé dé kibouli hoile, íbar (baf) Allah talar ducmon, tóile íba nizar baf olloi betaluk óigiyói, becók Ibrahim bicí norom dil wala ar **hálím** aiccíl.
- (115) Ar Allah tala ye honó koum oré hédayot goróon ór fore gumrá no goré, zetó din foijjonto o jiníc ókkol óre sáf sáf gorí hoói node zíin óttu ítarattú basoon saá, becók Allah tala hárr jiníc óre bála gori zane.

- (116) Becók Allah talar **bañccáyi** zobin ar asman ókkol ót mazé íba ye zola ar mare, ar Allah sára tuáñr honó dustó asé ar no honó modot goróya asé.
- (117) Allah tala ye nobir hálot ór íkka nozor fórmaye, ar muházer ar Ansar or hálat or íkka yó, ze tará eén tonkis hálot ot mazé yó nobir sáañt diyé, iyán ór fore yó ki bouli hoilé: ítarar bútoe ek jomaátor dil ot mazé kessú **tozolzul** ói giilgoi, fítin Allah tala ye ítarar hálot or íkka nozor fóрмаiyé becók Allah tala ítara beggún ór uore **cófokot** goróya, mehérban.
- (118) Ar tin nwá maincór hálot ór íkka yó (nozor diyé) zetarar maamala **multobi** gorá giíl, háttáke zobin bicí kúla óo nor fore yó ítarallá bóuli tong ói giíl góí, ítara húd nizer jan or uore yó tong ói giílgóí, ar ítara buijjíl dé ki bouli hoilé, Allah talattú honó **faná milit** fare, siríf íbar íkka **ruju** goillé, fítin ítarar hálot ór íkka nozor fórmaye, taáke ítara ainda yó toubá gorí fare becók Allah tala bicí toubá kobul goróya, boro rahám wala.
- (119) Óu iman wala ókkol! Tuáñra Allah ré dhoró, ar háñsa ókkol ór fúañti táko.
- (120) Modina **báci** ókkol, ar zetará gang wala ítarar **áte facé** táke, ítarallá bóuli íyan bilkúl cúndor no aiccíl dé kibouli hoilé: Rosúl óre (sari yoré) fisé táki zaiboi, ar noó nizer jan óre íbar jan ottú áro bicí adoijjá buzíbou, íyan e **hotallá bóuli deki bouli hoilé**, tarattú Allah talar rastat mazé ze tirác laiggé, ar ze **hochtó** foóíñccé, ar ze búk laiggé, ar eén zagat giyé, ziyán kuffar ókkol ólla bóuli guccár sóbob boinné, ar ducmon ór zekessú hóbor loiyé iín beggín ólla bóuli ítarar nam ot mazé (ekkán ekkán) nek ham leká giyé, becók Allah tala ehésan goróya ókkol ór ajór óre **zayá** no gore.
- (121) Ar zaáñ cóñço boro ítara hóssa goijjé, ar zedín moidan ítarattú **tai** gorá foijjé, iín beggín ítarar nam ot mazé leká giyé, taáke Allah tala ítarar ham ókkol ór bálattu bála bodola di fare.
- (122) Ar Musúlman ókkolottú eén no goroón saá dé ki bouli hoilé: beggún neeli zoogói, étolla bouli eén goillé keén ó, ítarar hárr boro jomaát ór bútotu uggwá cóñço jomaát za, ítara dín or **sómoj**, bus hásil goré, taáke ítara nizer koum oré, zehón ítarar hañsé aiyé, dhor lagai faré, taáke ítara dhorai zagói.
- (123) Óu iman wala ókkol! Tuáñra o kuffar ókkol ór hélaf lari goró, zetará tuáñrar ate hañsé asé, ítarattú tuáñrar bútoe **sókti** foon saá, ar íyan ekin raikkó de kibouli hoilé: Allah tala **muttoki** maincór fúañti asé.
- (124) Ar zehón honó suúra nazil gorá za, tóile baás munafék ókkol hoóde kibouli hoilé: é suúra yé, tuáñrar bútotu harr iman oré baráiyé, kintu zetará iman wala, ítarar iman oré é suúrayé baráiyé, ar ítara kúci ór.
- (125) Ar zetarar dil ot mazé biyaram asé, é suúra yé ítarar bútoe ítarar **hosorar** sáñte aró **hosora** barái diyé, ar ítara kuférir hálot ot mazé mori giyóí.
- (126) Ar ki ítara no dekér néki, keén bóuli hoilé: é manúic ókkol iín fottí bosór ekbar duibar gorí **honó no honó bolat** mazé fáñsi zagói de, tarfore yó noó toubá goré ar noó nosíyot kobul goré.
- (127) Ar zehón honó suúra nazíl gorá za, tóile ítara ek zon e ar ekzon ór íkka saá, tuáñra ré tó honó kiyé no saá, fítin fith fírai soli zagói. Allah talaye ítarar dil oré fírai diyé, kiyálla bouli hoilé, ítara obus manúic.
- (128) Tuáñrar hañsé eén uggwá poikambor aiccé zebá tuáñrar laf ór bicí azzu goré, iman walar sáñte bicí **doyaban** ar mehérban.
- (129) Fítin zodi fith fírai zagói, tóile oñne hoóidoon dé ki bouli hoilé, añárlá bóuli Allah tala kafí, íba sára honó maabud náí, aññí íbar uore bórusa goijjí, íba boro Arcór maalek.

Súura Yunus

- (1) Alíf, Laam, Raa, iyán bicí hékmot wala kitaf or ayat ókkol.
- (2) É manúic ókkol ottú ki, e hotár uore tadjub óiye né, ki bouli hoilé, aññí ítarar bítottu uggwá maincór hañsé wohí béijji (zibá ye) beggún óre dhor lagaibóu, ítara ré e kúcir hóbor fúnaibou, keén bouli hoilé, ítarar Rob or hañsé ítara furafuri mortoba faibou. Kafér ókkol é hoiló dé kibouli hoilé, é manúic cwá tó becók kúla jadugor.
- (3) Becók tuáñrar Rob Allah, zíba yé asman ókkol ar zobin oré só din ot mazé banaiyé, tarfore arcór uore kayem óiye, Íba yé hárr ham or **todbir** goré. Íbar ejazot sára honó kiyé Íbar hañsé cúaric goróiyá náí, endhilla Allah Íba tuáñrar, é hotallá bouli tuáñra Íbar ebadot goró, ki tuáñra tarfore yó nosíyot no dóror?
- (4) Tuáñra beggún ottú Allah talar hañsé zoon foribóu, Allah tala ye háñsa waada gorí raikké, becók Íba ye foóilabár ó bana, ar Íba ye dubara yó banaibóu, taáke o manúic, zetará iman ainné ar bála ham ítara goijjé, ítara ré insáf ór sáñte joza diya za, ar zetará kuféri goijjé ítara háibollá bóuli grom faní faibou, ar soktó azaf óibou, ítarar kuférir sóbobe.
- (5) Ar Allah tala endhilla dé keén bóuli hoilé: Íba yé Cújjo ré somke dé éndhilla banaiyé, ar San oré nurani banaiyé, ar íyan ólla bóuli monzil ókkol mokoror goijjé, taáke tuáñra bosór ókkol ór gona ar hísaf malum gorí faro. Allah tala ye é jiníc ókkol óre honó fáida sára noó bana, Íba ye e dolil ókkol sáf sáf gorí hoór, (uitarála bóuli) zetará elóm raké.
- (6) Becók rait ar din ekkán, ar ekkán ór fore ayón ót mazé, ar Allah tala ye zaáñ kessú asman ókkol ar zobin ot foida goijjé, iín beggún ót mazé, o manúic ókkol ólla bóuli dolil ókkol asé, zetará Allah talar dhor raké.
- (7) Ze maincóttú Añár hañsé ayóon ór ekin náí, ar ítara duniyair zindigilloi razi ói giyói, ar íyan ót mazé dil lagai boiccé, ar ze manúic Añáñr ayat ókkol ottú **gafél**.
- (8) Endhilla maincór thíkana ítarar amól ókkol ór sóbobe zuzuk ot mazé.
- (9) Becók ze maincé iman ainné, ar ítara bála ham goijjé, ítarar Rob e ítara ré ítarar iman or sóbobe, ítarar moksúd ót foóñsái dibou, niyamot or barizat mazé, zíin ór nisé naár ókkol jari óibou.
- (10) Ítarar muk ottú e hotá neélibóu, “Subhánóllah” ar ítarar dormiyan **or** sólam eén óibou, “Assólamu aláikum” ar ítarar ahíri hotá eén óibou, “tamam niyamot Allah talar, zibá sára Jáhan or Rob”.
- (11) Ar zodi Allah tala maincór uore toratori nuksan foóñsáitou, zendhilla ítara fáaidallá bóuli zoldi goré, tóile íbar waada bóut age fura ói zaitogói, é hotallá bóuli aññí o maincóre, zetaráttu Añár hansé ayóon ór ekin náí, ítarar hálot or uore sári rakí, ítara nizor cóitanit mazé gumrá oi **férok**.
- (12) Ar zehón insán ottú honó tokolif foóñsé, toilé añré dhake, neçató, boiçató, tíyató, fítin zehón Aññi ítarar uortú ítarar tokolif oré hólhai di, tóile íte eén óizagoidée kibouli hoilé: **gúyaké** íte nizor tokolif ollá bóuli, ziyán ítar uore foóíñccé, honódin zeén néki Añáre noó dhake, endhilla **hodottú** farái zooiyar amól ókkol óre ítarallá bóuli endhilla dekíte cúndor banai diya giyé.
- (13) Ar aññi tuáñrar age bóut guruf ókkol óre hálak gorí diyí, zehón ítara zulúm goijjé, **hálaké**, ítarar hañsé yó ítarar foikambor e dolil ókkol lói aiccíl ar ítara iman anóiya hoóñtté aiccíl? Aññi mujrim maincóre endhilla sáñza ditáki.

- (14) Fítin ítarar baade aññí duniyait mazé ítarar zagat tuáñra ré hólifa banaiyí, taáke Aññi dekí, keén bóuli hoilé, tuáñra **keén** hondilla ham goró.
- (15) Ar zehón ítarar sámmeħ Añár ayat ókkol fóra za, zín bilkúl sáf sáf, tóile é maiúic íin zetarattú Añár hañsé ayón or ummid náí, endhilla hoóde kibouli hoilé íba sára ar honó uggwá Kuran anóon, íyato íbat mazé honó **tormim** gorí do, oñne eén hoói do! Keén bóuli hoilé: íyan or hók Añár tú náí, Aññi nizor torfóttú honó **tormim** goijjóum (íyan or hók añár tú náí) bós aññi tó uyán ór ettebá goijjóum de, ziyán añár hañsé wohír dúara aiyé, zodi aññi nizor Rob ór nafórmáni goillé tóile aññi ekkán boro din or azáf or dhor rakí.
- (16) Oñne eén hoóidóon dé kibouli hoilé: zodi Allah tala saitóu, tóile tó noó aññi tuáñra ré íin forí funáitam ar noó Allah tala tuáñra ré íyan ór hóbor ditou, kiyálla bouli hoilé: aññi íyar age yó zindigir ek boro híssa foijjonto tuáñrar mazé táki aiccí, tuáñra ki ahól no rakó neki?
- (17) Fítin o manúic cwáttu báre bicí zalem ar hon óifaribou, zibá yé Allah talar uore jútha elzam laga, íyato Íbar ayat ókkol óre misá bóuli hoó, becók endhilla mujrim ókkol honó kamiyabi no faibóu.
- (18) Ar é manúic íin é Allah (wahéd) re sári endilla jiníc ór ebadot goré, zín é noó ítara ré nuksan foóñsái faribóu, noó ítara ré fáaida fonsái faribóu, ar hoóde keén; íin Allah talar hañsé añárar cúaric goríbou, oñne hoóido! Tuáñra ki Allah ré eén jinís ór hóbor doór, zín Allah tala no zané, noó asman ókkol ót mazé ar noó zabin ot mazé, íba fale, é manúic íin ór cirík ottú bortór.
- (19) Ar tamám manúic ek ummot aiccíl, tar fore ítara ektelaf foida gorí loiyé, ar zodi ekkán hotá no óito, ziyán tuáñr Rob or torfóttú foóila óite thík gorá asé, tóile ze jiníc ókkol ót mazé é manúic íin é ektelaf gorér íin or ahéri fáisela óigiyoi dé óito.
- (20) Ar é manúic íin é, eén hoóde kibouli hoilé: ítarar uore honó nicáni nazíl kiyálla noór? É hotallá bóuli oñne hoóido! Keén bouli hoilé: gaib or hóbor úde Allah talattú asé de, é hotallá bóuli tuáñra yó entezar gorát táko, aññi yó tuáñrar sáñte entezar goijjóum.
- (21) Ar zehón aññi manúic ókkol óre e hotár foré kibouli hoilé, ítarar uore honó mosibot aiccé, niyamot ór mazé hábaidi, tóile ítara toratori añáñr ayat ókkol ór **mutaallek sail solá** cúru goré, oñne hoóido! Keén bouli hoilé: Allah tala sail solat mazé tuáñrattú wáro bici tes, becók añáñr fíricta ókkol e tuáñrar tamám **sail** ókkol oré lekér.
- (22) É Allah íba endilla dekí, tuáñra ré zobin or uore ar doriyat mazé solar, háttáke zehón tuáñra kictit mazé táko, ar é kicti maincóre **muafék** boyar or **duara** loi sole, ar é manúic íin, íin or duara kúci ó, (tarfore) ítarar uore zobordós boyar or thathka aiyé, ar hárr torfóttú ítara uore **moój** ókkol soli aiyér, ar ítara buzédde kibouli hoilé: (burayi) aái foijjé gái, (é woktet mazé) beggún é sóicca **eétekad** goríyo ré údo Allah ré dhake, ar hoóde kibouli hoilé: tuñí añára ré iyán ottú basailo, tóilé añára beggún tor cúkur guzar boni zaiyoum bóí.
- (23) Tarfore zehón Allah tala ítara ré basai lo, tóile ítara toratori zobin ot mazé nahók cóitani gorá cúru gorí de, óu manúic ókkol! Tuáñrar e cótani tuáñrallá bóuli bola óibou duniyar zindigir (kessú) fáaida tarfore añár hañsé tuáñrattú oón foribóu, tarforé aññi tuáñra ré tuáñra goijjóde íin beggín hoói diyoum.
- (24) Bós duniyar zindigir háalot endhilla dé kibouli hoilé: zendhilla aññí aman ottú faní **bórsayi**, tarfore íin ottú gas gusóla (tuillí) zín óre maincé ar saiththéinga ókkol é há, bici góno oíyoré neeillé, háttaká zehón é zobin nizor cúndor or fura híssa loi félaiye, ar íyan bicí cúndor óigiyói, ar íyan or malek ókkol é buzí loiyé dé kibouli hoilé: ehón añára íyan

ór uore bilkúl kobza gorí feláiyi, tóile din ot mazé íyato rait ot mazé íyan or uore añár torfóttu honó azaf or hókum aái foijjé, tarforé añní íyan óre endhilla sáf gori diyidé, keén bóuli hoilé: guyáki íyan moojud údda nu aiccíl fán, añní endhilla gorí ayat ókkol óre sáf sáf gorí boyan gorí éndhilla maincólá bóuli, zetará báfe.

- (25) Ar Allah tala ye tuáñra ré cántir góror íkka dhaker, ar zaré saá uzu rastar uore solibár toufík de.
- (26) Ze maincé bálayi goijjé, ítarallá bóuli bicí cúndor, ar íyattu biciyó, ar ítarar siyárat mazé **noó háli foribóu**, ar noó beijjoti, é manúic íin jonnot ot mazé tákibou, ar itare éçe hámicá tákibou.
- (27) Ar ze maincé bura ham ókkol goijjé ítarar burayir sáñza íyan ór borabor faibou, ar itara ré beijjoti ye dóribou, itara ré Allah talattú honó kiyé basai no faribóu, guyáke ítarar siyára ókkol ót mazé andárgwa rait or **forol or uore forol** berái diya giyé, é manúic íin jáhannam ot mazé tákibou, itara éçe hámica hámica tákibou.
- (28) Ar o din ó iyad goroón ór kabel , ze din Añní itara beggún óre joma goijjóum, tarfore mucrík ókkol óre hoiyóum dé kibouli hoilé: tuáñra ar tuáñrar **córik** ek zagat mazé tíyo! Fítin Añní ítarar afós ót mazé larái cúru gorái diyoum, ar ítarar é córik ókkol é hoibóude kibouli hoilé: tuáñra añárar ebadot no goittá.
- (29) É hotallá bóuli añára ar tuáñrar **dormiyan** ot mazé Allah tala kafí gobá hísafe, añáráttú tuáñrar ebadot or hóbor ó no aiccíl.
- (30) É zagat mazé hárr maincé nizor agor ham ókkol ór **zañsai** goríbou, ar é manúic ókkol beggún óre Allah tala, zibá ítarar hákiki malek, fírai aná zaibou, ar zaáñ kessú misá banaitóu, íin beggín gaif ói zaibougói.
- (31) Oñne hoón! Keén bouli hoilé: uiba honnwá zibá ye tuáñrar hañsé asman ar zabin ottú rizik foóñsa, zibá ham ókkol ar suk ókkol ór uore furafuri ektiyar raké, ar uibá honnwá zibá yé morattú ziyañta ré neela, ar mora ré ziyañtattú neela, ar uibá honnwá, zibá yé tamám ham ókkol ór **todbir** goré? Hámahá itara iyán hoibódé kibouli hoilé: “Allah” tóile tuñí itara ré hoó dé kibouli hoilé: tarfore tuáñra kiyállá no dhoroór.
- (32) Bós íba **yé** Allah, zebá tuáñrar hákiki Rob, fítin hók or baade ar ki táai giyóí? **Údo** gumráhi sára, tarfore hoçé firi zoór?
- (33) Endhilla oñnor Rob ór e hotá gán kibouli hoilé: itara iman nu aníbou, tamám **fáasek** maincór **hókkoot** mazé sábet óigiyé góí.
- (34) Oñne hoón! Tuáñrar córik ókkol ór bútoe eén honó kiyé asé né, zibá yé foóila bár foida goríbou, tarfore abbar foida goríbou, oñne eén hoón déki bouli hoilé: údo Allah talaye foóila bár foida goréde, tarfore dubara yó foida goríbou, tarfore tuáñra hoñíkká firi zoór góí?
- (35) Oñne hoón dé ki bouli hoilé: tuáñrar córik ókkol ót mazé eén honó kiyé asé né, zibá yá hók kor rasta dehá? Oñne hoóidoón dé kibouli hoilé: Allah tala ye hók kor rasta dehá de, tóile fítin zibá yé hók kor rasta dehá íba bicí **ettebár** laayek, ar náki uite laayek, zibá rá rasta no dehái lé húde soli no faré? Tarfore tuáñráttú ki óigiyóí, tuáñra keén fáisela goróde?
- (36) Ar ítarar bútoe beec bák manúic údo **guman** or uore sole dé, becók guman e hók kor (forisot) mazé honó ham no de itara zaáñ kessú gorér, becók Allah talattú beggín hóbor asé.

- (37) Ar é Quran gwá endhilla noó déki, zibá Allah sára bana giyé, íba tó o (kitaf ókkol óre) **tosdik** goróiya, zín íbar age (nazil) óiya, ar (zoruri) ahkám ókkol ór tofsil boyan goróiya, íyan ot mazé honó cók náí de kibouli hoilé: (íba) tamám jáhan oré faloiyar torfóttu.
- (38) É manúic íin e eén hoó nekí, kibouli hoilé: íba (Quran) ré bana diyéde oñne hoóidon dé ki bouli hoilé: tóile tuáñra íbar endhilla uggwá súura anó, ar ze ze gair Allah ré dhaki faro, dhako, zodi tuáñra háñsa ó.
- (39) Bólke eén jiníc óre misá bóuli hoór zaré nizor elóm ór **ehátat** mazé aní no farér, ar ehón foijjónto, íyan ór ahéri notija noó fa, ze manúic ítarar age aiccíl endhilla ítara yó misá bóuli hoóil, é hotallá saái loon, é zalem ókkol ór ki anjam óiye dé.
- (40) Ar ítarar bútotu bazu kiyé endhilla asé dé, zetará íbar uore iman aníbóu, ar bazu kiyé endhilla asé dé zetará íbar uore iman nu aníbóu, ar oñnor Rob é fósad goróiya ókkol óre bála gorí zane.
- (41) Zodi ítara tuáñre misá bóuli huwát táke, tóilé oñne íyan hoói doon dé kibouli hoilé: añárlá bóuli añáñr amól, ar tuáñrallá bóuli tuáñrar amól, tuáñra añár amól ottú fak, ar añní tuáñrar amól ottú fak.
- (42) Ar ítarar bútoe bazu kiyó endhilla asé dé, zetará oñnor íkka han lagai boói roiyé, oñne ki náfang ókkol óre fúnaibán zodi yó ítarattú ahol or hañsáyo náí.
- (43) Ar ítarar bútoe bazu kiyó endhilla ase dé zetará oñno ré hátidi roiyé, fítin ki oñne añda ókkol óre rasta daháito soó né! Zodi yó ítarattú **bosirot** ór hañsa yó náí.
- (44) Iyán yekini hotá deki bóuli hoilé: Allah tala maincór uore zulúm no goré, kintu manúic ókkol nize nizor uore zulúm goré.
- (45) Ar ítara ré o din nán iyad gorái do, ze din Allah ye ítara ré (nizor sámme) joma goríbou guyáké ítara (duniyait mazé) **Cára** din or ek ad góndha táikke fán, ar afós ot mazé ek zone ar ekzon oré siní bollá tiyayé, bocók o manúic nuksanit foijjé, zetará Allah talar hañsé zoon oré misá bóuli hoiyé, ar ítara hédayot fooyar bútotu nu aiccíl.
- (46) Ar ziyán ór aññi ítaral loi waada gorír, íntu thúça kissú zodi tuáñre dehái, yáto aññi oñno ré **mout** difélai kintu ítarattú añár hañsé oón foríbóu, fítinAllah ítarar tamám amól ókkol ór uore gobá asé.
- (47) Ar hárr ummot ollá bóuli uggwá Rosúl asé, tarfore Zehón itarar Rosúl aái zagóí, ítarar fáisela insáf ór sáñte gorá zaa, ar ítarar uore zulúm gorá no za.
- (48) Ar é manúic íine hoóde ki bouli hoilé, é waada ókkol hoóñtte óibou de? Zodi tuñí háñsa óile.
- (49) Oñne hoói doon! Keén bóuli hoilé: aññi nizor **zaát** ólla bóulí honó nofá ar nuksan ór ektiyari no rakí, kintu zeddúr Allah talattú monzur ó, hárr ummot ollá bóuli ekkán **taiyin** goijjá woktó aái foónsé gái, tóilé ek góndha noó fisé hóthi faribóu, ar noó barí farí bóu.
- (50) Oñne hoói doon! Keén bóuli hoilé: tuáñra iyán hoó déki: zodi tuáñrar uore Allah talar azab rait ot aiyé, yáto din ot aiyé tóile azab ot mazé hon jiníc cán endhilla asé, (ziyán óre) hosúrbon maincé joldi mager.
- (51) Fítin ki íyan zehón aiyé zaibougóí, íbar uore iman aníba, ói ehón mainní! Hálañké tuáñra íyan ollá bóuli joldi goijjíla.
- (52) Fítin zalem ókkol óre huwá zaibou, keén bóuli hoilé: tuáñra hámicallá bóuli azaf ór moza loo, tuáñra tó, tuáñra goijjó dé íyan or bodola faiyó.

- (53) Ar ítara oñnottú zainto saár, kibouli hoilé: azaf ki becók hók? Oñne hoói doon, keén bóuli hoilé: ói, añár Rob or kosóm, íyan becók hók jiníc, ar tuáñra honó ek dhoilla gorí yó Allah tala ré mojbur gorí no faríba.
- (54) Ar hárr o jan ziyán é zulúm goijjé, íyan ór hañsé edín mal zodi táke, ziín loi sára zobin bóri zaibougói, íyan é zodi iín beggín diyó ré nizor jan basaitóu saá yían é zehón azab dekíbou, tóile nizor ferecani ré sófai rakíbou, ar íin ór faísela insáf ór sáñte óibou, íin ór uore zulúm no óibou.
- (55) Yad raikkó! Kibouli hoilé: zedín jiníc asman ókkol ar zobin ot mazé asé, beggín Allah talar, yad raikkó! Allah talar waada háñsa, kintu bicí maincé elóm no raká.
- (56) Íba yé jan dhále, íba yé jan neela, ar tuáñra beggún íbar hansé aná **zaiba**.
- (57) Óu manúic ókkol! Tuáñrar hansé tuáñrar Rob or torfóttu eén ekkán jiníc aiccé dé, ziyán nosíyot, ar dil ot mazé ze biyaram asé íyan ór céfa, ar rasta dehóiya, ar rahámot, iman wala ókkol ólla bóuli.
- (58) Oñne hoói doon! Keén bóuli hoilé: maincóttu é eman ar rahámot ór uore kúci óon sa, íba uún ottú báre házar gunna bála, ziín ítara joma gorér.
- (59) Oñne hoói doon! kibouli hoilé: tuáñra iyán hoó, dé kibouli hoilé: Allah tala yé tuáñrallá bóulí zaáñ kessú rizik **béjjil**, tarfore tuáñra íin ór kessú híssa háram ar kessú hísa hálal giri loiyó, oñne ítarrattú fusállo dé kibouli hoilé: tuáñra ré ki Allah tala ye hókum díil? Yató tuáñra Allah talalloi **efterá** gorór?
- (60) Ar ze maincé Allah talar uore jútha ar **efterá** bañdér, ítarrattú kiyamot or mutalek ki guman? Becók maincór uore Allah talar bicí boro ehesán asé, kintu beec bák maincé cúkuria no goré.
- (61) Oñne ze honé hálot ot mazé tákon, ar é hálot ot tákoon or fore yó oñne Quran foróon, ar zaáñ kessú goroón añáñttú beggín óor hóbor táke, zehón oñne é ham ot mocgúl ói tákoon, ar oñnor ob ottú honó jiníc **zora** borabor ó gaib no táke noó zobin mazé noó asman ókkol ot mazé, ar noó honó jiníc íyan ottú cóñço ar noó honó jiníc boro, kintu íin beggín kúla kitaf ot asé.
- (62) Yad raikkó! Allah talar dustó ókkol ollá bóuli noó honó dhor asé, ar noó honó ferecani óibou.
- (63) Ze tará íman ainné ar (burayittú) porhés goijjé.
- (64) Ítarallá bóuli duniyar zindigit mazé yó, ar ahérot ot mazé yó **kúc hóbori** asé Allah talar hát ot mazé honó forók noó, íyan boro kamiyabi.
- (65) Ar oñnoré ítarar hotá ókkol é ferecanit no félon sa, tamám **golba** Allah talallá bóuli, íba yé fúne, zane.
- (66) Yad raikkó! Zaáñ kessú asman ókkol ot mazé asé, ar zaáñ kessú zobin ot mazé asé, íin beggín Allah talar, ar ze maincé Allah ré sári dusóra córik ókkol ór ebadot gorér, (ítara) hon jiníc ór ettebá gorédde? Úde be **sónod híyal** or ettebá gorédde, ar údo no zané dé íyan hoódde.
- (67) Íba endhillá dé, zibáye tuáñrallá bóuli rait banái yé, táake tuáñra íyan ot mazé aram gorí faro, ar din ó endhillá banáiyé dé (ziyán) **dihón** ór usíla, becók íin ot mazé dolil ókkol asé, uitarálla bóuli, zetará fúne.
- (68) Ítara hoóde keén bóuli hoilé: Allah tala fuain súain raké, Subhánallah! Íba tó honó kiyór muhutáj noó, zaáñ kessú asman ókkol ót mazé asé ar zaáñ kessú zomin ot mazé asé, íin

beggín Íbar kobzat mazé, tuáñrar hañsé íyan ór uore honó **dolil** náí, Allah talar zimma endhillá hotá lagoór, zar elóm tuáñrá no rakó.

- (69) Oñne hoói doon! Ze maincé Allah talar uore júth ar **eferá** goré, ítara kamiyab noóibou.
- (70) É duniya gán **thúra** fúrutir, tarfore ítarrattú Añár hañsé aá foribou, tarfore Aññi ítara ré ítarrar kuféir badolat mazé **soktó** azab diyoum.
- (71) Ar Oñne ítara ré Nuúh (aláihíssolam) ór kissá forí fúnó, zehón íba yé nizer koum oré hoóil, keén bóuli hoilé: Óu añár koum! Tuáñrattú añár táka ar Allah talar nosíyot fúnoon nán bári málum óde óile tóile tó añárttu údo Allah talar uore bóroca, tuáñra nizer **todbir** nizer córik ókkol or sáñte fakka gorí loo, tarfore tuáñrar todbir tuáñrar ferecanir sóbob no bonon saá, tarfore añár sáñte zaán goróon asé goró, ar añáre fórusot no diyó.
- (72) Tarfore yó zoudi tuáñra alok ói **yé** zoogói, tóile tó aññi tuáñrattú honó bodola tó no magi, añár bodola to údo Allah talar zimma ar añáre hókum gorá gíyé dé kibouli hoilé: aññi musúlman ór bútoe tákon.
- (73) Fitin é manúic íin é íba ré misá bóuli huwát roiyé, tarfore aññi íba ré ar íbar fúañti zetará kictit mazé aiccil, ítara ré **nejat** diyí, ar ítara ré hólifa banaiyí, ar zetará añár ayat ókkol óre misá bóuli hoiyé, ítara ré dhufái diyí, é hotallá bóuli soon saá, keén **anjam** óiye, o maincór zetará ré dhor laga gíil.
- (74) Tarforé Núh (aláihíssolam) ór fore aññí aró rosúl ókkol óre ítarrar koum ókkol ór éçe béijji, ar ítara ítarrar hañsé foór dolil ókkol loi aiccé, bós ze jiníc óre ítara foóila misá hoóidiyé tarfore íyan óre mani loon nán **noó oiyó**, Allah tala endhillá **hód ottu barí** zoóiya ókkol ór dil ot mazé moor lagai de.
- (75) Tarfore é foigambor ókkol ór baade, aññí Musa ar Hárún óre Férun ar ítar sóddar ókkol ór hañsé nizer nicáni ókkol diyó ré béijji, kintu ítara **tukobbori** goijjé, ar é manúic íin **mujrim** koum aiccil.
- (76) Tarfore zehón ítarrar hañse añár torfóttú sóiyi dolil foóiñccé, tóile é manúic íine huwá dóillo dé kibouli hoilé: becók íyan kúla zadu.
- (77) Muusá yé hoilóde kibouli hoilé: tuáñra ki íyan ór uore sóiyi dolil ór mutalek ziyán tuáñrar hañsé foóiñccé, endhilla hotá hoór, íyan zadu, hálañké zodugor kamiyab noó.
- (78) É manúic íin é huwáccúru goilló: tui añárar hañsé añára ré etorikattú hólhái bollá bouli aiccóde néki? Ziyán ór uore añára añárar baf dada ré **foiyí**, ar tuáñra duní zon é duniyait mazé burayi foo, ar añára tuáñra duní zon óre honó din no main noum.
- (79) Ar Féroon e hoilódé kibouli hoilé: añár háñse tamám mahér zadugor ókkol óre házir goró.
- (80) Fitin zehón zadugor ókkol ailó, tarfore Muusá yé ítara ré hoiló dé kibouli hoilé: tuáñra zaán dhálibollá bouli aiccó, íin dhálo.
- (81) Tarfore zehón ítara dhálibóló, tóilé Muusá ye hoilódé kibouli hoilé: íin zaáñ kessú tuáñra ainnó, zadu, becók ehón Allah tala íin oré ehón **batel** gorí dibou, Allah éndhilla fósad goróiya ókkol ór ham bointo no de.
- (82) Ar Allah tala hók oré nizer hokum e sábet gorí de, zoidiyó mujrim ókkol ottú hotó **na guar ók na keno**.
- (83) Bós Muusár uore íbar koum or bútotu údo ho ekzon maincé iman ainné, ítara yó Féroon ar ítar **húkkam** ókkol oré dhorat mazé, ítara ré tokolif foóñsái bóuboli hók hota

óilde Féeroon ítar dec ót mazé cókti rakítóu, ar e hotá yó aiccíldé ki, íte hód ottú baáir ói zaitói.

- (84) Ar Muusá yé hoilódé ki, óu añár koum! Tuáñra zodi Allah talar uore iman rakó, tóilé íbar uore tuwakkul goró, zodi tuáñra Musúlman ói takó.
- (85) Ítara aros goilló dé kibouli hoilé, añára Allah talar uore tuwakkul goijjí, óu añára ré faloiya! Añára ré é zalem ókkol ór fítna no banaiyó.
- (86) Ar añára ré nizor rahámote é kafér maincóttú **nejat** do.
- (87) Ar añíi Muusá ar íbar báí or hañsé wohí béijji, keén bouli hoilé: tuáñra duní zoné nizor é maincólla bóuli Misír ót mazé górr thík rako, ar tuáñra beggún é nizor é górr ókkol óre numás foríbólla bóuli zaga **kerar** do, ar numás ór pabondi goró, ar oñne **Musúlman** ókkol óre **bocarot** do.
- (88) Ar Muusá yé aros goilló dé kibouli hoilé: óu añárar Rob! Tuñí Feroon oré ar ítar sóddar ókkol oré cúndor ór sáman ar doilla doilla duniyair zindigir mal, zindigit mazé diyó, óu añárar Rob! Tuñí (ehotálla bouli diyó dé néki) ítara tor rastattú (maincóre) hólháibou óu añárar Rob! Ítara mal ókkol óre tuñí hótom gorí do! Ar ítara dil ókkol óre doró gorí do! Ítara tarfore iman aní no faré fán, háttáke ítara hótornák azaf oré deki **loo**.
- (89) Allah tala yé fóрмаiyé: tuáñra duní zon ór dua kobul gorí luwa giyé, é hotallá tuáñra sábet **kódom** táko! Ar uitarar rastat mazé no soillo, zetaráttu elóm náí.
- (90) Ar añíi boni Isráil óre doriya far gorí diyí, tarfore ítarar fisé fisé Feroon nizor lockor loi yóré zulúm ar **ziyadotir** erada loi yóre soillé, háttáke zehón dufáccúru diyé, tóilé huwá dóilló kibouli hoilé: añíi iman anír ou húdar uore zar uore boni Isráil é iman ainné. Íba sára honó mábud náí, ar añíi Musúlman ókkol ór bütottu.
- (91) Juwab diyagiyé keén bóuli hoilé: ehón iman anóddé né? Ar íyar age cóitani gorát aiccíli, ar fósad goróiya ókkol ór bútoe **dahíl** aiccíli.
- (92) É hotallá bóuli, aijja **údo** añíi tor lac óre **nejat** diyóum dé táaké tui itarallá bóuli ibrot ór nicáni ós, zetará tarfore, ar hákikot óilde kibouli hoilé: bót manúic añár nicánittú **gafél** asé.
- (93) Ar añíi boni Isráil óre bicí bála thíkana tákiballá bóuli diyí, ar añíi ítara ré bót **fak haná** ókkol háiballa bóuli diyí, tarfore ítara ektelaf noó goré háttáke ítarar hañsé elóm foóñsi giyói, becók oñnor Rob e ítarar dormiyan ot mazé kiyamot or din, é tamám **umúr** ót mazé faísela goríbou zíin ót mazé ítara ektelaf goittóu.
- (94) Zodi oñne uínór torfóttu **cókkot** mazé táko zíin añíi tuáñr hañsé béijji tóilé oñne uitaráttu fusálloi soó, zetará oñnor agor kitaf ókkol foré, becók oñnor hañsé oñnor Rob ór torfóttu háñsa kitaf aiccé, oñne bilkúl cók goróiyar bütottú no oíyo.
- (95) Ar noó o maincór bütottú oíyo, zetará Allah talar ayat ókkol óre misá bóuli hoiyé, oñne honó nuksani fooiyar bütottú no oíyo!
- (96) Becók zehón maincór mutaallek oñnor Rob ór hotá sábet ói giyói, ítara iman nu aníbou.
- (97) Zodi yó ítarar hañsé tamám nicáni ókkol foóñsi zailé góiyó, (tarfore yó ítara iman nu aníbou) otó din fóijjonto, zetó din fóijjonto ítara saktó azaf dehí no lo.
- (98) Háttáke honó fara iman no ané iman anon nán ítarallá bóuli nofá óitou, údo Yunus or koum e, zehón ítara iman ainné, tóilé añíi beizzotir azaf oré, ítarar duniyabi zindigit mazottú hóthai diyí ar itara ré ekkán (háss) woktó foijjontollá bóuli zindigittú faáida utháibár mouka diyí.

- (99) Ar oñnor Rob é zodi saitóu, tóile tamám zobin ór manúic beggún é iman aintóu, tóile ki oñne maincór uore zobordostí gorí faribá neki? Háttáke ítara múumen ói zaibói.
- (100) Hálaké honó maincór iman anóon nán Allah talar hokúm sára múmkin noó, ar Allah tala be ahol maincóre honsora dháli de.
- (101) Oñne hoói doon! Keén bouli hoilé: tuáñra asman ókkol ar zobin ot mazé kiki jiníc asé íi or uore gour goró, ar ze maincé iman no ané ítarrallá bóuli nicáni ókkol ar dómki ókkol é honó fáaida no dibóu.
- (102) É hotallá bóuli é manúic íine údo o manúic ókkol íin or waakiya ókkol ór entezar gorér, zetará ítarrar age guzori giyóí, oñne hoóidoon! Kibouli hoilé: bála, tóile tó tuáñrá entezar ot mazé táko, aññí yó tuáñrar sáñte entezar ot mazé tákoiyár bútottu óiyoum.
- (103) Fítin aññí nizar foikambor ókkol ar iman wala ókkol óre basai loitam, endhilla añár zimma óilde kibouli hoilé: aññí iman wala ókkol óre **nejat** di.
- (104) Oñne hoói doon! Óu iman wala ókkol zodi tuáñra nizar din or mutalek **cók kot** mazé táko, tóilé aññí ó maabud ókkol ór ebadot nogorí, ziín ór ebadot tuáñra Allah ré sári goróor, kintu aññí Allah talar ebadot gorí, zibá yé tuáñrar jan oré **kobós** goré, ar añár uore e hókum óiye dé kibouli hoilé: aññí iman anóiyar bútore táki.
- (105) Ar nizar siyára ré ektoróf gorí táko (o) din ór íkka gorí loi, ar honó woktót mazé mucréc ókkol ór bútottu noói.
- (106) Ar Allah ré sári yoré, endhilla jiníc ór ebadot no goijjó, ziyán é honó laf foóñsái farobóu ar noó honó nuksan foóñsai faribóu, fítin zodi endhilla goró dé óile, tóilé tuáñra é hálot ot mazé zalem ókkol ór bútottú ói zaibagói.
- (107) Ar zodi tuáñra ré Allah ye honó tokolif foóñsáiyé dé oilé, tóile íba sára ar honó kiyé íyan oré dur gorí no faribóu, ar íba ye zodi honó bálai foóñsáiyé dé óile, tóile íbar boccíc óre honó kiyé hóthoíya náí, íba yé nizar boccíc óre nizar bonda ókkol ót mazé zaré saá taré de, ar íba bicí maf goróíya ar bicí rahámot goróí yá.
- (108) Oñne hoóidoon! Kibouli hoilé: Óu manúic ókkol! Tuáñrar hañsé tuáñrar Rob or tarfóttú hók foóñsi giyóí, é hotallá bouli ze manúic uzu rastar uore aái giyóí íte nizollá bóuli uzu rastar uore aibóde ar ze manúic behañ rastat tákibóu tóilé ítar gumráhi ítar uore ar aññí tuáñrar uore honó wokil noó.
- (109) Ar oñne uin ór ettebá gorát tákoon ziín oñnor hañsé wohí béja za, **ar** sobór goróon háttáke Allah tala fáisela gorí de ar íba tamám fáisela goróíya ókkol ottú báre bicí bála.

Súura Húda

- (1) Alíf Laam Raa, íba uggwá endhilla kitaf dé kibouli hoilé: íbar ayat ókkol **múhkom** gorá giyé. Tarfore sáf sáf boiyan gorá giyé, uggwá hákim, hóbor rakóiyar torfóttu.
- (2) Kibouli hoilé: Allah tala sára honó kiyór ebadot no goijjó, aññí tuáñra ré Allah talar tarfóttu dhor lagoya ar kúc hóbori fúnoya.
- (3) Ar tuáñra nizar guná nizar Rob ottú maf gorái loo, tarfore íbar íkka **motuajjú** ó, íba yé tuáñra ré mukoror goijjá woktó foijjónito zindigir bála sámán dibou , ar hárr bicí amól goróíya ókkol óre bicí súaf dibou ar zodi tuáñra fith fírai táko tóilé aññí tuáñrallá bóulí aiyéddé ekkán boro din or azaf or mutaallek dhorair.
- (4) Tuáñrattú Allah talar hañsé zoon foribóu íba hárr jiníc ór uore fura kudrot raké.

- (5) Yad raikkó! É manúic íin é nizer sína ré dhaból gorí de, taáke nizer hotá ré Allah talattú sufai fare, yad raikkó! Manúic íin é ze wóktót mazé nizer hoor berá, íba é wóktótó beggín zané, ítara zaáñ kessú sufa, ar zaáñ kessú zahér goré, becók íba dil or bútoror hotá ókkol óre zane.

بسم الله الرحمن الرحيم

ترجمة القرآن الكريم باللغة الروهنجيا
(الجزء الثاني عشر)

Ruhingya zuban ot mazé Qurane
Korim or torjuma
(Part 12)

By

Muhammed Taher Jamal Nadawi

- (6) Zomin uore soloiya fíroiya zedúggun jan wala ókkol asé, beggún or rizík Allah talar uore, íbayé ítarar tákoón or zaga ré zane, ar ítarar cébar zaga ré yo, beggín kúla kitaf ot mazé mowjud asé.
- (7) Allah yéi ubá, ze sódin ot mazé asman ókkol ar zomain oré banai yé, ar íbar arcó fanír uore aiccíl, táke íbayé tuáñrare entehán goríbou, tuáñrar bútoire bála amól wala honnúa, zodi tuññi ítarare hoó, ki bouli hoilé: tuáñra beggún oré moroón or fore tulá zaibou, toilé kafér ókkole juab dibode ki bouli hoilé: iyán tó údo sáf sáf jadu yéi.
- (8) Zodi aññi ítarar outtú gonar muddot ollá boli azaf oré fidé dháli díi, toilé ítara hoibó de ki bouli hoilé: azaf oré hón jiníse rukí raikké? Fúnou! zedin íyan ítarar hañsé aibóu, toilé ítarar uottú zoóiya noó, fítin ziyán or sáñte ítara hañcí uçar, íine ítara ré gíri loibou.
- (9) Ar aññi insán oré niz or honó niyamot or moza hábaiyo ré, fítin iín ítarattóloifélai, toilé ítara becá bicí na ummid ar boro na cúkiur goróiya boni zagói.
- (10) Ar zodi aññi ítare honó niyamot hábai, o sóktir fore ziyán ítar uore foóiñccil, toilé íte huwáccúru dede ki bouli hoilé: bós buai ókkol aññar uottú giyói, becók íte boro tukobbori goroiyá, ar dék maroiya.
- (11) Uitará sára, zetara sobór goré, ar bála ham ókkol ot mazé lagi táke, é manúic ókkol ollá boli coccíc o asé, ar bicí boro bála bodola yó.
- (12) Bós, óito oñne é eohír honó híssa re cúci doóiya, zín oñnor hañdé nazil goró zaá, ar iín ottú oñnor dil tong asé, udo uitarár o hotár uore, keén bouli hoié: ítrar uore házana kiyálla boli no aiyé? Yáto íyan or aáñte houó fíricta aitóu, fúni loon! Oñne to údo dhor lagaoiya, ar hár jinís or zimmadar Allah tala.
- (13) Ítara ki eén hoó niki? É quran íba ré íba yé banaiyéde? Juab doon! Keén boli hoilé: tar fore tuáñra yó éndhilla doccúa suúra banai oré lói aiyáú, ar allah sára zoaré soó, niz or sáñte dhahiyó loi aiyóu zodi tuáñra háñsa oitákou.
- (14) Tar fore zodi ítara tuáñr hotá re kobul no goré, toile tuññi yekin or sáñte zani loó de ki bouli hoilé: e auran íba Allah talar elóm or sáñte nazil gorá giyé, ar Allah tala sára honó maabud nái, bós, ki tuáñra musúlman oór?
- (15) Ze manúic duniyair zindigi, ar íyan or cúndor lói fórifta ói zagói, aññi endhilla ókkol oré, ítarar amól ókkol or bodola éçe fura furi foóñsái díir, ar éçe ítaralláboli honó homi gorá no zar.
- (16) Ói, ítara o manúic, ze htaálla boli aahérot ot mazé ooin sára ar kissú nái, ar ze kissú ítara éçe goijjél éçe iín beggín bekar, ar ze kissú ítarar amól ókkol aiccíl, beggín borobad ói zaibói.
- (17) Tar fore ki o manúic, zibáye niz or rob or totfóttu ekkán sáf gobá rakéto, tar fore uggúa gobá yo rob or torfóttu (é cáhadot or taáyid ot mazé) aái giyói, ar rahámot ísafe aiccíl de yó asé, (íba yo ki duniya fuñzoiyár enddhílla (yan oré inkar gorí faré nekí?) endhilla manúic to íyan or uore iman aníbou, ar insán or jomaát ot or bútotu ze honó kiyé íyan oré inkar goríbou, toilé ítalla boli ze zagar wada asé, íyan jáhannam, bós óu rosúl! Tuññi ítar torfóttu honó jinís ot mazé cókkot no foijjón, iyán hók, tuáñr rob or torfóttu, kintu ceéc bák mince no mane.
- (18) Uitattú bare boro zaalem honnúa óibou, ze Allah talar uore misá elzam dibou, é manúic iín oré ítarar rob or sámmè házir gorá zaibou, ar tamám gobá ókkole hoibóde ki bouli hoilé: ítara o manúic ókkol wá, ze tará niz or rob or uore misá baidíl tuáñra hóbordar tákou, Allah talar laánot zaálem ókkol or uore.
- (19) Ze tará Allah talar rastattú maincóré ruké, ar íyan ót mazé beñhá talac goré, ítara aahérot or munker.
- (20) Í manúic íine nó duniyat mazé Allah tala ré hárai faijjé, ar nó ítarar honó woli alla sára óiye, ítarallá boli azaf oré dui gu gorá zaibou, nó ítara fúnibar cókti rakítou, ar nó dekitou.

- (21) Ítara éri niz or nuksan nize gorí félaiyéde, ar iín beggín ítarattú háñzi giyói, zíin ítara banai raikkíl.
- (22) Becók é manúic iín aáhérot ot mazé nuksani fooiya óibou.
- (23) Becók zemanúic ókkol iman ainné, ar ítara bála ham ó goijjé, ar niz or faloiyar íkka júikke, ítara jonnot ot zaibou, zeçé ítara hámicá tákibou.
- (24) É duní zomaát or mesál ańdá, ná fang ar dehóiya fúnoiyár endhillá, ítara ki dunúwa mesál ot mazé borabor? Ki tuáńra tar fore yó nosíyot hásil no gorór nekí?
- (25) Becók ańńí Nuh ré íbar koum or íkka rosúl banaiyóre beijjí, ańńí tuáńra ré sáf sáf húńciyár gorí doóya.
- (26) ki bouli hoilé: tuáńra údo Allah talar ebadot gorou, ańattu to tuáńrar uore sókto azaf or din or dhor asé.
- (27) É koum or kafér ókkol or sóddar ókkole juwab diyé de ki bouli hoilé: ańár to toré niz or dhóilla insán dekír, ar tor tabedari ókkol oré yó ańára sórsori nozoré dekír, keén bouli hoilé, ítara údo nisor dorozar ar muthá ahol wala sára ar kissú noó, ańára to tor honó kisím or fózilot uore no dekír, bólke ańára to tuáńra ré misá boli buzír.
- (28) Nuh yé hoiyé: óu ańár koum or manúic ókkol! Tuáńra ańáre ekkená hoósái, zodi ańńí niz or rob or torfóttu aiccéde honó dolil or uore ói, ar íbayé ańáre niz or torfáttu honó rahámot deé, tar fore iín tuáńrar sokót mazé noó aiyé, toóile ki ańńí zurgorí iín oré tuáńrar golot mazé dháli di fariyum? Hálńke tuáńra íyan ottú bezar.
- (29) Óu ańár koum or manúic ókkol! Ańńí tuáńráttu íyan or uore honó mal noó magi, ańár súaf to údo Allah talar hańsé asé, nó ańńí iman wala ókkol oré niz or hańsóttu baír gorí fajjum.
- (30) Óu ańár koum or manúic ókkol! Zodi ańńí e muúmín ókkol oré niz or hańsóttú baír gorí díí, toile Allah talar mukabilat mazé ańár modot hone gorí faríbou? Ki tuáńra ekberey fikír no goró nekí?
- (31) Ańńí tuáńra re no hoiddé ki bouli hoilé: ańár hańdsé Allah talar házana asé, (fúnou!) ańái gaib or elóm ó no rakí, ar nó ańńí iyán hoiddé ki bouli hoilé: ańńí honó uggúa fíricta, ar iyán o hoói no fariyum de ki bouli hoilé: ze maincór tuáńrar sokí hékarot or nozore saá, ítara ré Allah tala yé honó bálayi noó deé, ítarar nofsór hálot oré Allah tala yé bála gorí zane, zodi ańńí endhílla hoói, toile ańńí boro zaalem óiyúm.
- (32) (koum or manúic ókkol) hoiló de ki bouli hoilé: óu Nuh! Tuńńi ańáralloi bohós goillá, ar bicí bohós goillá, ehón tuńń ze jinís or dómki ańára re door, iín ańárar hańsé án, zodi tuńńi háńsá ókkol ór bútoire óitakou.
- (33) (Nuh yé) juwab dilde ki bouli hoilé: íyan ó allah tala aníbode, zodi ibayé saá, ar ói tuáńra íbaré hárai faroiya noó.
- (34) Tuáńra ré ańár háirhuwahi yé honó laf di no faríbou, zodiyo ańńí tuáńra hotó háirhuwahi soóiya óile you, corót óilde iyán, ki bouli hoilé: Allah talar erada tuáńra ré gumráh goróiya óile, íba tuáńra beggú or rob, ar íbar íkka tuáńra beggún fíra zaiba.
- (35) Ítara ki eén hoó, keén bouli oilé: íyan íbayé nize banai loiyé? Toilé juwab doó de ki bouli hoilé: zodi ańńi íyan oré nize banailoí, toilé ańár guná ańár uore, ar ańńí é guná ókkol ottú faák, zíin tuáńra gorór.
- (36) Nuh (alai hissolam or) íkka wohí bejá giyé de ki bouli hoilé: tuáńr koum ókkol or bútottu ze tará iman ainné, ítara sára ar honó kiyé iman no aníbou, é hotallá boli tuńńi ítarar ham or uore ferecan no óiyou.
- (37) Ar ekkán shingi ańár sokór sámmè ańár wohí lói toyar gorou, ar zaalem ókkol or mutaállek ańállói honó hotá no hoóic, ítara ré fanit dhufái diya zaibou.
- (38) Íba yé dhingi bana eúru goillóu, íbar koum or ze sóddar ókkol ítarar hańsóttu zaitou, ítara íbar mozzak uçaitóu, íba yé hoitóu dekiboli hoilé: zodi yó tuáńra ańár mozzak uçoir, toilé ańára yó tuáńrar uore edkin háńciyúm, zendhillá uáńra ańárar uore háńcoór.

- (39) Tuánra bicí tora turi zani faríba, har uore azaf ayeddé, ziyán é ítararé be izzot goríbou, ar ítarar uore hámicallá boli sáñza lami aibou.
- (40) Hattáke zehón añár hókum aái foóñccé goi, ar tonur bólka cúru óilou, aññí hoilám de ki bouli hoilé: e ddingi mazé hár kisím or (jans’r ókkol or bítottu) zura zanuar uggúa beca ar ekgúa beçi súar gorí loó, ar niz or góror maincoré yo, uitará sára, zetarár uore foóila hotá ói giyóí, ar tamám imn wala ré yo, íbar fúañti bicí hóm iman wala aiccíl.
- (41) Nuh yé hoiló de ki bouli hoilé: tuáñra é ddingit mazé boói zoógóí, Allah talar nam loiyóre íyan solibóu ar thoóribóu, becók añár rob bicí boccíc goróíya ar bicí rahám goróíyá.
- (42) É ddingi íyan, ítararé loiyóre moój ot mazé faár or dhoillá zaár, ar NUh ye niz or fuaré, zeneki ek kinarat aiccíl dhak mariyóre hoilóu, ki bouli hoilé: óu añár piyara fua! Añárar sáñte súar óizagóí, ar kafér ókkol or búto re cámil no ták.
- (43) Íte zuab dilóu dé keén bouli hoilé:aññí tó honó faár or fanát ói zaiyum góí, zibáye añáre faníttu basái bóu, Nuh ye hoilóu, aijja Allah talar hókume honó kiyé basáoíya náí, údo uite basíbo zar uore Allah talar rahám óíye, é woktot mazé ítara dunízon or dormiyan ot, moój borda óigiyóí, ar íte dhufóíya ókkol or bítottu óigiyóí.
- (44) Hoói diya giyé de ki bouli hoilé: óu zomin! Túi niz or faníre háí féla, óu asman! Bos gor, támi zaá, é woktot mazé faníre fúai diya giyé, ar ham bura gorí diya giyé, ar ddingi “juúdí” nam or faár ot zai laiggóí, ar hoói diya giyé keén bouli hoilé: zaálem mancór uore laánot nazil ók.
- (45) Nuh ye niz or rob oré dhak dilóu, ar hoilóu de ki bouli hoilé: óu añár rob! Añár fua to añár gór walar bítottu becók tor waáda bilkúl háñsa, ar túi tamám ha’kim ókkol ottú bare bicí bála hákim.
- (46) Allah tala yé fármalou, óu Nuh! Becók íte tuáñr gór walar bútoe noó, ítar ham bilkúl na cáista, tuáñttu bilkúl o jinís no magoón saá, ziyán or elóm tuáñttú náí, aññí tuáñre nosíyot gorír tuññi niz oré jahíl ókkol or bútoe cúmar goróon ottú basi tákou.
- (47) Nuh yé hoilóu, óu añár rob! Aññí tuáñr faná saír, o hotáttu, ki bouli hoilé: ziyán or elóm añáttú náí, í an aññí tuáñttú miggúm, zodi tuññi añáre maf no goillé, ar tuññi añáre rahám no goillé, toilé aññi nussaní foóiyar bítottu ói zaiyum góí.
- (48) Hoói diyagiyé, óu Nuh! Tuññi añár torfóttu sólamoti ar o borkot loiyóre lamou, zín tor uore asé, ar tor sáñte aséde bout jomaát or uore asé, ar beca bicí o ummot ókkol óibou, zetará re aññí hámahá fáaida foóñsáiyum, kintu ítarar uore añár soktó azaf foóñsibou.
- (49) É hóbor ókkol iín gaib or hóbor ókkol or bítottu, zín or wohí aññí tuáñr íkka gorír, íyar agé iín nó tuññi zainta ar nó tuáñr koume, é hotallá boli oñne sobór gorát tátou, (becók) ham or ainjám forés gár ókkol ollá bolí asé.
- (50) Ar Aád koum or hañsé ítarar báí Húd oré aññí béijji, íbayé hoilou de ki bouli hoilé: Óu añáñr koum or manúic ókkol ! tuáñra Allah talar ebadot goróu, íba sára tuáñrar honó maabud náí, tuáñra to údo búhtan bañdá asóu.
- (51) Óu añáñr koum ! aññí tuáñráttu íyan ór honó dam no magír, añáñr dam or zimadar uiba, zibáye añáñre banáiyé, tarforéyo ki tuáñra ahól loi ham no loór ?
- (52) Óu añáñr koum or manúic ókkol ! tuáñra niz or rob ottú niz or kutayir maf magou ! íbar hañsé towbá gorou, táke íbaye zóror miyúla tuáñrar uoré béji deé ar tuáñrar tákot ar kuwot barái deé, ar tuáñra gunágar óiyoré hosúrbón no óiyou.
- (53) Ítara hoilóu, oh Itúd ! túi añáñrar hañsé ho nó dolil nó anós, ar añára údo tor hotá lói añáñrar maábud ókkol oré no sáijjúm, ar nó añára tor uoré imam ainnúm.
- (54) Añára to ehotá buzídde ki boli hoilé: tor uoré añárar honó maábud or mar fori giyóí, Húde hoilóde kiboli hoilé: aññí Allah ré gobá banaír, ar tuáñra yó gobá táikko keén bali hoilé: aññi to Allah sára iín beggún ottú bezar, zetará re tuáñra córik banoór.
- (55) Thík asé, toile tuánra beggúne mili yóre, añáñr hókkot mazé burai gorou, ar añáñre bilkúl fúrsot no diyou.

- (56) Añár bórusa údo Allah talar uoré, zibá añár ar tuáñra beggún or rob, honó jandár endhillá náide, zar kuwal íbar hátor náí, becók añáñr rob uzu rastat mazé asé.
- (57) Zodi tuáñra muk fíroódde óile, fíroó, aññí tuáñrar hañsé o hóbor foóñsáiyi, ziyáu diyóre añáñre tuáñrár hañsé béja giyé, añáñr robe tuáñrar zagat oóinno maincoré goríbou, ar tuáñra ítarar kissú bigaçi no faríba, becók añáñr rob hár jinís or negáh ban.
- (58) Ar zehón añáñr hókum aái foóinccé gáí tói aññi Húd oré ar Húd or musúlman sáñti ókkol oré niz or hás rahámot diyóre nejat diyí, ar aññí ítara beggún ore soktó azaf ottú basai loiyí.
- (59) Ítara éri Aád or koum, zetará nekí niz or rob or aáyat ókkol oré inkar goijjíl, ar ítarar rosúl ókkol or nafórmáni goijjíl, ar hár ekzon cóitan nafórman or tabedari goijjíl.
- (60) Duniyat mazé yo ítarar fisé laánot lagáí diya gííl, ar kiyamot or din ot ó, saáilou ! Aád or koume niz or rob or sáñte kuféri goijjíl, fúnilou, Aád ar Húd or koum oré duré félai diya giyé.
- (61) Ar Sómud or koum or éçe íbar báí Saáleh re béijji, íbaye hoilou, Óu añáñr koum ! tuáñra Allah talar ebadot gorou, íba sára tuáñrár ar honó maabud náí, íbayé tuáñra zomin ottú banai yé, ar íbaye tuáñra ré e zomin ot bocáiyé, é hotallá boli tuáñra íbattu maf magou, ar íbar íkka roju gorou, becók añáñr rob bicí hañsé ar duwa ré kabul goróiya.
- (62) Ítara hoiló deki, oh Sáleh ! íyar age añára tuáñttú bouít kissúr acá goijjílám, tuññi añáñrá re uín or ebadot ottú rukoór, zíin or ebadot añáñrar baf dada ókkol goittóu, añáñráttú to o din or uore becá bicí cók, ze diin or íkka tuññi añára ré dhakoór.
- (63) Íba yé juwab dilóu de ki bouli hoilé: oh añáñr koumor manúic ókkol ! ekkcná gorí hoósái, zodi aññí niz or rob or hañsóttu honó mosbud dolil or uoré ói, ar íbaye zodi añáñre niz or hañsóttu rahámot goré, tar foreyó zodi aññí íbar nafórmáni gorí, toilé ar hounnúa asé, ze íbar mukabelat mazé añáñr modot goríbou ? tuáñra to añáñr nuksani baroódde ya.
- (64) Ar oh añáñr koum or manúic ókkol ! íbá Allah tala yé bejjedde uñthni, zibá tuañrálla boli ekkán muújeza, ehón tuáñra íba ré Allah talar zomin ot mazé soribólla bolí sáridou, ar íba ré honó kisím or hoccho no diyóu, no óile tora turir azafe tuáñra ré dóribai.
- (65) Tar foreyó ítara é uñthnir theng haçi diyé, íyan or uore Sáleh ye hoilóde ki bouli hoilé: thík asé tuáñra niz or górot maze tin din tákou, e waáda gán misá noó.
- (66) Tar fore zehón añáñr hókum aái foóíñee aññí Sáleh re ar íbar uoré iman anoíya ókkol oré niz or rahámote íyan ottú yo basái loiyí, ar é din or be izzotittú yó, becók tuáñr rob becá bicí takot wala ar gaáleb.
- (67) Ar zaalem ókkol oré bicí soktó abase aái sibi dóijje, tar fore to ítara niz or gór ókkol ot mazé uñúíñto foijjá óiyoré táki giyóí.
- (68) Endhilla ógiyóide, zeén neki ítara éçe honó cómot abad no aiccíl, hóbordar ! Sómud or koume niz or rob or sáñre kuféri goijjé, fúni loó ! é Sómudi ókkol oré felái diya giyé.
- (69) Ar aññí béijjide poigambor Ibrahím or hañsé kúc hobóri loiyóre foóíñccé, ar sólam hoiyé, íbaye yó sólam or juwab diyé, ar honó deri goroón sára búinna gai gorur soó loi aiccé.
- (70) Ehón zehón dekilou, ítara hát (hanar) íkka no foóñsere, toile ítarare anjam faiyóre dil or bútoe ítara re dhorar, ítara hoilód ki, tuññi no dhoraíyóu, añára to Luút or koum or íkka aiccíde.
- (71) Íbar bibi zibá tíyat aiccíl, háñci diyé, toile aññí íba ré Ishák or ar íbar fisé Yakub or kúchóbori diyí.
- (72) Íbaye hoilóde ki oh añáñr bodboktí ! añáñr fuain keén gorí óifáribou, aññí nize burí, ar íba añáñr cámiyo bicí umór or, iyán to becók bicí taájjub or hotá.
- (73) Fíricta ókkole hoilóde ki bouli hoilé: tuññi ki Allah talar kudurut or uoré taájjub goróor, oh e góror manúic ókkol ! tuáñrar uoré Allah talar rahámot ar íbar borkot ókkol naazil ók, becók Allah tala taarif ar hámdor laáyek, ar boro cán wala.

- (74) Zehón Ibrahim or dhor gilgói, ar íbar hañsé bocarot ó foóñsi gelgói, tói añáñllói Luút or koum or mutaállek huijja gorá cúru goillóu.
- (75) Becók Ibrahim bicí bordac goróiya ar norom dil wala ar Allah talar íkka júkoiya aiccíl.
- (76) Óu Ibrahim ! tuññi é kíyal oré sári dou oñnor rob or hókum aái foóiñcce gáí, ar ítarar oóttú dur gorá no zaibóde éndhilla azaf hámahá aái foóiñcci báí.
- (77) Zehón aññi béijjide fóricta ókkol Luút or éçe foóiñcce, toile íba ítara wojáye bicí ferecan óiye, ar dhorar, ar huwáccúru goillou deki boli hoilé: aijjar din gán boro mosibot or din.
- (78) Ar íbar koum duúñri duúñri íbar hañsé aái foóiñcce gáí, ítarató foóila óite bura ham ot mazé mubtela aiccíl, Luúte hoilóu Óu añáñr koum or manúic ókkol ! iín añár zíyain yá, zíin tuáñrallá boli bicí fak, Allah tala ré dhorou, ar añáre añár mehmán ókkol or babote zolil no goijjóu, tuáñrar bútoke ki uggúya yo bála manúic náí ?
- (79) Ítara juwab dilóu deki boli hoilé: túi to bála gorí zanos, keén boli hoilé: añáráttú tor zíyaindor uore honó hók náí, ar túi añárar asól eradaré bála gorí zanos.
- (80) Luút hoilóu, zodi añáttu tuáñrálloi mókabel goríbár cókti tákitou ! yáto honó doró sáara tákitou, zar fanát aññi zaital.
- (81) Ehón fíricta ókkol hoilóde ki bouli hoilé: Óu Luút ! añára tuáñr rob or torfóttu aiccíde, ítara tuññi foijjonto honó din foóñsi no faríbou, tuññi ehón niz or gór walare lói kissú rait tákete neeli zoógói, tuáñrar bútotu honó kiyé fissá fíri yó no soon saá, tuáñr bibi sára, kiyálla boli hoilé, íbayó uín faibou, zíin uitará beggún or hañsé foóñsibou, becók íbar waádar cómo óide beéinnar waktó, beéinna ki bilkúl hañsé noó ?
- (82) Tar fore zehón añár hókum aái foóiñccé gáí, aññi é fara ré zer zobor gorí diyí, ar uoror híssa re nise gorí diyí, ar ítarar fattór borsáiyí, zíin ekor fore ek aiccíl.
- (83) Zíin or bútoke hár fattór nicán wala aiccíl ar e sáñza zaalem ókkol ottú ek bere yó duré no aiccíl.
- (84) Ar aññi Modyan walar hañsé ítar báí Cúaib oré béijjil, íbayé, Óu añár koum ! Allah talar ebadot gorou, íba sára tuáñrár ar honó maabud náí, ar tuáñra maf zúf ot mazé homiyó no goijjóu, aññi to tuáñra ré foragot ot mazédekír, ar añáttu tuáñraré gíri felái bode endhillá azaf or dhor lager.
- (85) Óu añár koum ! maf zúf oré tuáñra insáf or sáñte fura furi gorou, maincoré ítarar jinís ókkol hom no diyou, ar zomin ot mazé fósad ar hórafi no goijjou.
- (86) Allah tala yé hálal goijjéde íntu zaáñ base, (iín) tuáñrallá boli bicí bála, zodi tuáñra iman wala óile, aññi tuáñrar uore honó negáhban noó.
- (87) Ítara juwab diyé de ki bouli hoilé: añára niz or baf dadar maabud ókkol oré cúçiditam, ar añára niz or mal oré zaáñ saái taáñ gorá sári ditam ? toile túi bicí izzot wala ar nek sail solon wala manúicyá.
- (88) Hoiló, Óu añár koum ! toilé soó, zodi aññi niz or rob or torfóttu foór dolil wala ói, ar íba yé añáre niz or torfóttu bála rizík di raké, añár erada iyán bilkúl noó, ki bouli hoilé:tuáñrar uldha gorí yoré nize o jinís or íkka júkiyum, ziyán ottú tuáñraré rukír, añár erada to niz or cókti mutabek esláh gorá, añár towfík Allah talar modot lói, íbar uore añár bórusa, ar íbar íkka aññi roju gorír.
- (89) Ar Óu añár koum or manúic ókkol ! honó endhillá no óon saá de ki bouli hoilé, añár sáñte mohálefo é o azaf ókkol or mustehék banai deé, zíin Nuhr koum ar Huúd or koum ar Sálehr koum or hañsé foóiñccíl ar luút or koum to tuañráttu éto duré noó.
- (90) Tuáñra niz or rob ottú maf magou, ar íbar íkka tuwajju gorou, ar yekin gorou de ki bouli hoilé: añár rob bicí mehérbani wala ar bicí muhábbot goróiya.
- (91) Tará hoiló: Óu Súaib ! tor beéc bák hotá to añárar buz ot é o aiyér, ar toré to añár niz or maincoré bútoke bicí komzur fáir zodi tor gucthír kíyal no tákito, toilé toré añára fattór mari ditam, ar añára toré honó háisiyot wala insán no goner.

- (92) Íbayé juwab juwab diyé, óu añár koum or manúic ókkol! Tuáñrar hañsé ki añár kobilar manúic Allah talattú ba're bicí izzot wala? Tuáñra íbaré fiçór fisé dáli dilá, becók añár robe tuáñra ze kissú goróor iín beggín oré giri roiyé.
- (93) Óu koumi báí ókkol! Ehón tuáñra niz or zagat mazé amól gorí zoó, ar aññí yó amól gorír, tuáñrá bicí toro turi zani zaiba góí de ki bouli hoilé: har hañsé o azaf aiyé, ziyáne itare zolil gorí deé, ar honnúa misá, tuáñra entezar goróu, aññí yó tuáñrar sáñte entezar gorír.
- (94) Zehón añár azaf aái foóiñccé gáí, aññí súaib oré ar íbar sáñte aséde (tamam) muúmin ókkol oré niz or háas rahámot diyóre nejat diyí, ar zaalem ókkol oré soktó abasor azafe aái sibi dóijje, ziyán or duara itara niz or gór ókkol ot mazé úiñto forí táki giyóí.
- (95) Guyáke itara é gór ókkol ot mazé honó din no aiccíl, húñciyar tákou! Modyon wala ré yo duré felái diya giyé, zendhillá sómid oré felái diya giyé.
- (96) Ar becók muúsare aññí niz or ayat ókkol ar foór dilil ókkol diyó re béijjilám.
- (97) Féróun ar ítar sóddar ókkol or hañsé, tar foreyó itara féróun or hókum ókkol or ettebá goijjíl, ar féróun or honó hókum thík no aiccíl.
- (98) Íte to kiyamot or dín niz or koum or sóddar óiyoré itara beggún oré jáhannam ot loizaibú íyan bicí bura gáñth, ziyán ot mazé (ítararé) aná zaibou.
- (99) Ítarar uore to e duniyat mazé laánot sabi diya gigé, ar kiyamot or dín o bura enam diya giyé.
- (100) Fara ókkol or e hodín hóbor ókkol, ziín aññí tuáñr sáñr sámmè boyan goillám, iín or bútoe hodin to ehón asé, ar hodín hótam oigiyóí.
- (101) Aññí ítarar uore honó zulúm noó gorí, bólke itara húde niz or uore nize zulúm goijjéde, ar ítarare, ítarar maabud ókkole honó fáaida noó faóñsa, zetarare itara Allah tala re sári yore dhakitóu, hattá ke tuáñr rob or hókum aái foóiñce gáí, ar ítarar nuksan itara barái diyé.
- (102) Tuáñr rob or dórar torika éndhilla ya, zehón íbaye fara ókkol ot tákeiya zaalem ókkol oré dóre, becók íbar dóra bicí hóctho doóiya ar bicí soktóu.
- (103) Becók éçe o maincólle boli íbrot or nicáni asé, ze tará kiyamot or azaf oré dhora, é din zeçé tamám manúic ókkol oré zoma gorá zaibou, ar é din óilde zeçé beggún oré házir gorá zaibou.
- (104) Aññí íyan oré ze mutobi gorír, íyan údo ekkán taaiyín goijjá muddot ollá boli.
- (105) Zedin íyan (kiyamot) aái zaibóí, honó kiyór kudrut no óibode ki Allah talar ejazot sára honó hotá hoibár, fítin éçe kissú manúic nek boktó óibou ar kissú bod boktó.
- (106) Kintu ze tará bod boktó óibou, itara jáhannam ot mazé óibou, éçe kiskisaibou, éçe sillaibóu.
- (107) Ítara éçe hámicá tákibou, zetódin asman ar zomin niz or zagat tákibou, kintu tuáñr robe zodi ar kissú saá, becók tuáñr robe fura buri ektiyar raké, ziyán saá íyan gorí bar.
- (108) Kintu ze tará re nek boktóu gorá giyé itara jonnot ot mazé óibou, zeçé (ítara) hámicá tákibou, zetó din foijjonto asman ar zomin baki táke, kintu ziyán tuáñr porwordegare saá, íyan hód sará boccíc.
- (109) É hotallá boli oñne é jinís gín or mutaállek honó kisím or cókkot mazé no táikkoón, ziín oré é manúic éGINE fuñza gorér, ítarar fuñza to endhillá, zendhilla neki íyar age ítarar baf dadar aiccíl, aññí ítararé ítarar fura furi híssa honó kisím or homi sára diyum.
- (110) Becók aññí Muúsare kikaf diyí, tar fore íbar uore ektelaf gorá giyé, zodi foóiláttu loti oñnor rob or hotá saáder óigiyóide no óitou, toile becók írarar fáiselah gorí diya zaitou, itarattú to íbar uore bicí cubá asé.
- (111) Hotá óilde ki bouli hoilé: tuáñr robe (tarár bútoe hár ekzon oré) ítarar amól ókkol or fura furi bodola dibou, becók íba ítarar hár lora sorar hóbor raké.

- (112) Bós oñne jomi tákoón, zendhilla oñno ré hókum diya giyé, ar uitará yo, zetará oñnor sáñte towba goijjé, hóbordar! Tuáñra hódottu barí no zaiyó goi, Allah tala tuáñrar tamám amól ókkol oré dekér.
- (113) Soóu! Tuáñra zaalem ókkol or íkka honó din no júkiba, no óile tuáñra uore yó (jáhannam or) ooin lagibóu, ar Allah sára tuáñrar ar honó modotgar tíyai no fari bou, ar nó tuáñra ré modot dia zaibou.
- (114) Din or duní hañsát mazé numás oré thík rak, ar rait or hoek gondhát mazé you, becók hála ham ókkole burag ré dur gorí deé, iyán nosíyot, nosíyot dóróiyallá bolí.
- (115) Oñne sobór gorát tákou, becók Allah tala bála ham goroiya ókkol or ajór oré bekar no goré.
- (116) Bos, tuáñrar age kiyállá boli maincór bútoe endhillá bála manúic foida nó oiyó? Ze tará zomin ot mazé fósad foilaón ottú rukítou, kintu hoek zon sára, ze tará re aññi ítarar bútottu nejat diyí zaalem ókkol to ojinís or fisé forí giyói, zínnot ítararé fóraoti diyé, ar ítara guná gar aiccíl.
- (117) Oñnor rob endhillá noóde ki, honó fará re zulúm or sánñt hálak gorí, ar éçiyar manúic bála ham goroiya óibou.
- (118) Zodi oñnor robe saitóu, toile tamám maincóré ek rastar uore ek gurú gorí ditou, ítara tó borabor ektelaf goróiya ye tákibou.
- (119) Kintu uitará, zetarár uore oñnor robe rahám goré, ítarare to íyan ollá bolí bana giyé de, ar oñnor rob or e hotágan fura furi de ki bouli hoilé: aññi jáhannam oré jin ar insán beggún lói báraiým.
- (120) Rosúl ókkol or tamám hálot ókkol aññi oñnor sámmè oñnor dil or cántilla boli boyan gorír, oñnor hañsé e suúrat mazé yé hók foóñsa giyé, ziyán muúmín ókkol ollá boli waás ar nosíyot.
- (121) Iman no anóiya ókkol oré hoodoo ! keén boli hoilé: tuáñra niz or andaz ot mazé amól gorí zoo, añára yó amol ót mazé mocgul.
- (122) Ar tuáñra yó entezar gorou, añára yó entezar ot así.
- (123) Zomin ar asman ókkol or gaib or elóm údo Allah talattú asé de, tamám ham ókkol or roju yó íbar íkka, bós tuáñttu íbar ebadot goróon saá, ar íbar uore bórusa goróon saá, ar tuáñra ze kissú gorou, iín ottú Allah tala be hóbór noó.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة يوسف

- (1) (الر) Alif, Laam, Raa- iín foór kitaf or ayat ókkol.
- (2) Becók aññi íbá re arobi Quran banáiyóre naazil goijjí, táke tuáñra buzí farou.
- (3) Aññi oñnor sámmè bicí bála boyan peéc gorí, kiyállá boli hoilé: aññi oñnor íkka e Quran oré wohír zoriya naazil goijjí, ar becók oñne íyar age be hóbór ókkol or bútottu aiccílam.
- (4) Zehón Yusúfe niz or baf oré hoilóu de ki bouli hoilé: Óu añár baf ! aññi egarowá tará ar san sújjo re deikkí de keén bouli hoilé: iín beggíne añáre soóida gorér.
- (5) Yakube hoilóde ki bouli hoilé: Óu añár ador or fua! Tuññi niz or é cópnogan or hotá niz or báí ókkol oré no hoiyóu, endhilla no oón saá de ki, ítara tuáñr sáñte honó dúka bazi no goré, cóitan to insán or kúla ducmon.
- (6) Ar endhilla toré tor robe bicí boro goríbou, ar toré maámala buzóon (cópno ókkol or taábir) or maádda cíkai bou, ar toré niz or niyamot fura furi dibou, ar Yakub or gór wala ókkol oré yo, zendhilla íbaya íyar age tor dadaar foddada yani Ibrahím ar Ishák oré yo becá bicí niz or niyamot diyé, becók tor rob bicí elóm wala ar zobordóst hékmot wala.
- (7) Becók Yusúf ar íbar báí ókkol ot mazé doryaf goróiyalla boli bicí nicáni ókkol asé.
- (8) Ze hón ítara hoiló de ki bouli hoilé: Yusúf ar íbar báí añárar baf or hañsé añáratu bare bicí piara, hálañke añára cókti wala jomaát, honó cók naide ki bouli hoilé: añára baf bilkúl goltit mazé asé.

- (9) Yusúf oré mari félou, iyáto íbaré honó (ozaná) zagat félaidou, (toile) tuáñrar baf or (Muhábbot or) siára tuáñrar íkka ói zaiboi, íyar fore tuáñra bála ói zaiyó góí.
- (10) Ítarar bútotu ekzone hoilóde ki bouli hoilé: Yusúf oré kotól no goijjóu, bólke íbare honó mur kuwat mazé felái dou, íbare honó (ayér zadde) kafélayé lóí zaibougóí zodi tuáñráttu gorá fóille, íyan gorou.
- (11) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: baba ré ! ahér oñne Yusúf or mutaállek añárar uoré eétebar kiyálla no goróon ? añára to íbar bálai soóiya.
- (12) Oñne háilla íba ré hámahá añárar fúañti béji diban, bála gorí hábou, fiíbou ar kélaibou, íbar héfazot or añára zimma dar.
- (13) Yakube hoilóde kiboli hoilé, tuáñra íba ré lóí zoónnán to añáre bicí toklif dibou, ar añáttu e hotár dhor tákibodé ki tuáñrar goflót ot mazé íba ré bagé hái felaibou.
- (14) Ítara juwab dilóde ki bouli hoilé: añára endhilla cókti wala jomaát or tákar cómot zodi íba ré bagé háifelá, toile añára to bilkúl bekar é óiyi.
- (15) Tar fore zohón íbaré lóí gelgóí, ar beggúne miliyóre táí goillóde ki bouli hoilé: íbare gair abad mur kuwar misé felái dou, añíí Yusúf or hañsé wohí diyí de ki bouli hoilé: becók (eoktó aiyér) tuññi ítara ré e kisser hóbor o hálat ot mazé diba ziyán ítara zanede úddúa no óibou.
- (16) Ar ecáor woktót (ítara beggún) niz or baf or hañsé hañdi hañdi foóiñccé.
- (17) Huwáccúru goillóu, abbaré! Añára afós ot mazé duñra duñrit mazé laiggí, ar Yusúf oré añára sáman ókkol or hañsé raikkílam, tar fore íba ré bagé hái giyóí oñne to añárar hotá no manibán, zodiy añára bilkúl háñsa ói táki you.
- (18) Ar Yusúf or kurta wa ítara misá hún lóí rongai ainníl, bafe hoiló, ná, ólke tuáñra niz or dil ottú ekkán gotá banai loiyó deé bós sobór é bála, ar tuáñra banaiyóde notár uore Allah talar modot tolob gorír.
- (19) Ar uggúa kaáféla aiccé, ar ítara niz or faní anóiyare béijje, íbaye niz or balthi lothkai diyé, huwáccúru goillóu, wáh wáh! Kúcir hotá, ibato uggúa fua, ítara íbaré tejarot or mal banaiyóre luai félaiye, ar Allah tala ítarar ham or hóbor rakóiya aiccíl.
- (20) Ar ítara íbaré bicí hóm dam ot mazé gonar houggúa derhám or bodolat mazé besi félaiye, ítara tó yusuf or mutaállek bicí be rogbot aiccíl.
- (21) Misír wala ókkol or bútotu ze íba ré kinníl íbaye niz or bibi ré hoyéde ki bouli hoilé: íba ré bicí izzot ar ehterám or sáñte rakou, bicí óit farede ki bouli hoilé: íbaye añára re bicí fáaida foóñsíbou, iyoto añára íbare niz or fua banai lóí, eéne añíí Misír or zomin or uore Yusúf or kodom jomai diyí aññi íba ré cópnor taábir or kissú elóm cíkai diyí, Allah tala niz or eradar uore gaaleb, kuntu beéc bák manúic eló sára ó.
- (22) Ar zehón Yusuf fakka umór ot mazé foóñsi gelgóí, aññi íba ré fáisela goróon or cókti ar elóm diyí, aññi bála ham goróiya re endhilla bodola di táki.
- (23) É maiy fua íbayé, zar górot mazé Yusúf aiccíl, Yusúf oré búlaccúru goijjé, táke íba ye niz or nofsór negábani cúçi dee, ar doroza bondó goríyoré huwáccúru goillóu, aaízagóí! Yusúfe hoilóde ki, Allah talar faná! Íba añár rob, íbaye añáre bicí bála gorí raikké, be ínsáfi goróiya ókkol or bálayi no ó.
- (24) É maiya fua íbayé Yusúf or íkka erada goijjé, ar Yusúf o íbar kosdo goittóu, zodi niz or rob or dolil no dekitou, eén óiye, táke aññi íbattu burayi ar beháyai dur gorí dií becók íba añár baissá bonda ókkol or bútotu aiccíl.
- (25) Dunizon dorozar íkka duúñr maijjé, ar é maiya fua íbaye Yusúf or kurta fisóttu thani yóre façi diyé', ar é sorozar hañsé yéi é maiya fuar zamai y duni zon oré faiyé, táí huwáccúru goillóu de ki bouli hoilé: ze maincé tor bibir sáñte bura erada goré, bós íbar sáñza iyán de ki bouli hoilé: íba ré bondo gorá zoók, ar honó soktó sáñza dia zoók.

- (26) Yusúfe hoilode ki bouli hoilé: é maiya fua íbayé añáre búlailde ya, ar maiya fuar gucthír bútotu uggúa maincé gobá dífl keén bouli hoilé: zodi íbar kuruta sámot fáça óile, toile maiya fua hánsa, ar Yusúf misá hotá hoóiya ókkol or bútotu.
- (27) Ar zodi íbar kuruta fisóttu fáça giyéde óile, tói maiya fua misá ar Yusúf hánsa ókkol or bútotu.
- (28) Zehón maiya fuar zamaiye yusúf or kuruta fisóttu fáça deikke, toile sáf gorí hoóidiyé de ki bouli hoilé: iyán to tuáñra maiya fua ókkol or sail bozi, becók tuáñrar sail bazi bicí boro.
- (29) Yusúf! Tuññi é mamala ókkol ore maf gorou, ar óu maiya fua, túi niz or guné ttu rowba gór, becók túi gunágar ókkol or bútotu.
- (30) Ar córor maiya fuáindor bútoe (zehón hua bula ór, keén bouli hoilé: aziz or bibi yé niz or gulam oré niz or motlob baír gorí bollá boli búlat táke, íbar dil ot mzé Yusúf or muhábbot barí giyói, añárar kíyale íba bilkúl kúla gomrahít mazé asé.
- (31) Íbaye zehón ítarar mokkari miyaiya hotá fúinne, toile ítararé dhakitó difeçái ye, ar ítarallá boli ekkán mojlis goillóu, ar ítarar bútoe foittó ekzon oré ekkán ekkán súri dílou, ar hoilou, Yusúf! Tuññi ‘tarar sámme aiyóu, é maiya fuaindé zehón íba ré dekílou, toile bicí boro buijjé, ar niz or niz or hát haçi félaiye, ar zuban ottu baír ói giyói, keén bouli hoilé: “haca lillah” íba insán to bilkúl noó, íbate becók hohó boro fíricta.
- (32) Tohón azize Misír or bibiye hoiló deki, íbá eriya, zar befarot tuáñra añáre taána díilade, aññi bóut bar íbattu niz or motolob baír gorí bollá boli saiyí, kintu íba bilkúl basi táke, ar ze kessú aññ íba ré hoói, zodi íba no goré, toóile becók íba ré koid gorí dia zaibou, ar becók íba becá bicí be izzot óibou.
- (33) Yusúfe dua goijjé, óu añár rob! Ze hotár íkka e maiya fuain íine añáre dhaker, íyan ottú bare ziyól hána añáttu bicí fosón, zodi tuññi ítarar férobbásittu añáre duré no goillé, toilé aññi to ítarar íkka míl ói zaiyumbói, ar bilkúl jahíl ókkol or lói mili zaiyúm bóí.
- (34) Íbar robe íbar duwa kobul goijjé, ar é maiya fuaindor sail, íbar uorottú dofá gorí diyé, becók íba fúnoiya ar zanoiya.
- (35) Tarfore é tamám nicáni ókkol deki óón or fore yó itarattú ehotá gan moslahát maálum óilde ki bouli hoilé: Yusúf oré kissú muddot ollá bolí jiyól hanta mazé rakoun.
- (36) Íbar sáñte aró dui zon juwan ó jiyól hanta mazé góille, éçe bútotu ekzone hoilóde ki bouli hoilé: aññi kúafot mazé niz oré nozé córab kéñsidde deikki, ar ekzone hoilóde ki; aññi niz oré nize deikkíde ki, aññi niz or matár uore ruth lóizair, zín oré faiyé hár, añárare oñne é cópno gin or taábir hoón sái- añára to oñnoré bicí bála sífót or manúic dekír.
- (37) Yusúfe hoilóde ki bouli hoilé: tuáñrare ze hána diazá, íin foóñsónor agé yé aññi tuáñrare é cópnogin or taábir hoói diyum, íin beggín o elóm or zoriy zín añáre añár robe cíkayé, aññio manúic ókkol or mozháb sári diyí ze tará Allah talarm uore iman no raké ar aáhérot or ó munker.
- (38) Aññi niz or baf dada ókkol or diin or ettebá goróiya- yani Ibrahím, Ishák, ar Yákub or diín or – añarálla boli iyán honódin bála óit no faré, añára Allah talar sáñte ar honó kiyóre cárik gorí, añárar uore ar tamám manúic ókkol or uore allar haás boccíc asé kintu beéc bák manúic na cúkuri goré.
- (39) Óu añár jiyól hánar sáñti ókkol! Ho uggúa síra sira rob béhtor nekí? Yáto uggúa Allah tala bicí taakot wala béhtor?
- (40) Íba sára tuáñra zín or fuñza fath goróor, íin údo udo hodín nam ókkol, zín tuáñra ar tuáñrar ba dada ókkole nizef nize banáiyéde, Allah tala yeé íin or honó dolil naázíl noó goré hótumot údo Allah talar, íbar hókum óilde ki, tuáñra beggúne íba sára ar honó kiyór ebadot no goróu, é diín óilde cóthik, kintu beéc bák maincé no zané.
- (41) Óu añár jiyól hánar dustó ókkol! Tuáñra duní zon or bútoe ekzon to uggúa baáñccáre córaf hábaón ollá boli mokoror ói zaiba góí, kintu ar ek zon súlif lothka zaiba, ar faigé ítar

- matáre kéñisi kéñisi háibou, tuáñra dunízone ze hotár mutaállek tahákik goijjila, é ham or fáisela gorí diya giyé.
- (42) Ar zar mutaállek Yusúf or guman aiccíl, keén bouli hoilé: ítara dunizon or bútotu iba súri zaibói, íba ré hoilóde ki bouli hoilé: tuññi niz or baáñccár hañsé añár toskara gorí diyou, fítin ítare cóitane niz or baáñccár hañse toskora goroón nán búlai diyé ar Yusúf ho ekbosór jiyól hána mazé haçaiyé.
- (43) Baáñcáye hoilóde ki bouli hoilé: aññi cópnot deékkí de ki bouli hoilé: háñttúua mutha taza gai goruré háñttua léça léça gai goru ye hár, ar háñttua toru taza boil, ar háñttua bilkúl fúana, óu dorbari ókkol! Añár e cópnor taábir hoó saí! Zodi tuáñra cópnor taábir di farode óile.
- (44) Ítara juwab diyé de ki bouli hoilé: iín to ferecánir cópno, ar añára eudhilla ferecánir cópnor taábir to no zaní.
- (45) É duni koidir bútotu zibá hálas óigiyoí, íbattú boút din baáde yad aiccé, ar huáccuru goillóde ki bouli hoilé: aññi tuáñraré é cópnor taábir hoiyúm, añáre zaibar ejazot doó.
- (46) Óu Yusúf! Óu bicí háñsa Yusúf! Añáre oñne é cópnor taábir hoón! keén bouli hoilé: háñttua mutha taza aai goru, zíin oré háñttua léça gai goru ye hár, ar háñttua bilkúl taza háil boil, ar háñttua bilkúl fúana, táke aññi wafes zaiyóre é manúic iín oré hoói fari, ítara beggúne zaniloó.
- (47) Yusúfe juwab dilóu, keén bouli hoilé: tuáñra háñt bosór fán lagatar golla lagat táikkou, ar kéti haçi yóre iín oré boil cóo rakí diba, údo tura gorí niz or háibar kúrak foijjonto.
- (48) Tar fore háñt bosór bicí soktó kahát aibou, é kaháte o golla ré háí zaibobói, zíin tuáñra iín ollá boli zom raikkou, údo uín sára zíin túra gorí tuáñra rukí raikkou.
- (49) Íyar fore ze bosór aibou, íyan ot mazé maincór uoré bicí zór dia zaibou, é bosór añguró bála óibou.
- (50) Baáñcáye boilóde ki bouli hoilé: Yusúf oré añár hañsé anóu! Zhón hóborgua Yusúf or hañsé foóiñccé, tói Yusúfe hoilóde ki bouli hoilé: tuññi niz or baáñccár hañsé waáfes zou, ar íbattú fusállou de ki, o maiya fuain gín or hákiki waákiya kide, zetará niz or hát háithithi ítarar híla ókkol oré zanóiya añár rob asé.
- (51) Baáñccá ye fusár goijjé, óu maiya fuwa ókkol! É wotór sóyi waákiya kidé, ze cómot mazé tuáñra híla féobbasi go'riyore Yusúf oré íbar dil or mancá gumráh goittóu saáilo, ítara sáf sáf juwab diyé de keén bouli hoilé: maázollah! Añára yusúf or bútoire honó burai noó fai, tar fore aziz or bibiyó hoói uçilou, keén bouli hoilé: ehón to hók kúli giyoí, aññi nize yé íba ré búlaibar kucíc goijjílám de, íbar dil ottú, ar becók íba háñsa ókkol or bútotu.
- (52) (Yusúfe hoiló de ki) iyán e hotállá boli (gorá gelde táke (azize) zani farok, keén bouli hoilé: aññi íbar fiçór fisé íbar honó kíyanot noó gorí, ar iyán ollá boli yó deki, Allah tala dagabas ókkol or saázec soilto no deé.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ترجمة القرآن الكريم باللغة الروهنجيا
(الجزء الثالث عشر)

Ruhíngya zuban ot mazé Qurane
Korim or torjuma
(Part 13)

By

Muhammed Taher Jamal Nadawi

- (53) Añní niz or nofsór paki zogi ré boyan no gorír, becók nofsó to burayi ré yé ubaroiya, kintu zodi añár robe niz or torfóttu rahám goré, becók añáre foloiya bicí boccíc goróiya ar bicí mehérbani goróiya.
- (54) Baáñccáye hoiló de ki bouli hoilé: íba ré añár hañsé anou, añní íbaré niz or háas ham ollá boli mokoror goijjúm, fítin zehón íballói hotá bottára hoiló, tar fore hoilóde ki bouli hoilé: oñne añár hañsé aziyattú óite izzot wala ar amanot wala.
- (55) (Yusúfe) hoiló de ki bouli hoilé: oñne añáre dec or házanar uore mokoror goróon! añní héfazot goróiya ar hóbor rakoiya.
- (56) Éendhilla gorí añní Yusúf oré dec or uore kobza gorói diyí, íba zeçé saá táki faré, añní bála ham goróiya ókkol or súfaf oré zaáye no gorí.
- (57) Becók iman wala ar forósgár ókkol or aáhérot zjór becá bicí bála.
- (58) Yusúf báí ókkol aiccé, ar Yusúf or hañsé giyé, toilé íbayé siní félaiye, ar ítara íba ré sini noó faré.
- (59) Zehón ítara ré ítara asbab muháiya gorí diyé, toilé hoiyé de ki bouli hoilé: tuáñra añár hañsé tuáñrar o báí gua ré yo ainou, zibá tuáñrar baf or tor fóttu, tuáñra ki noó dekíne, añní fura furi maiyóre dide, ar añní óilamde bála meésbani goróiya ókkol or bútotu.
- (60) Éhotalla zodi tuáñra íba ré no anóu, toilé añár torfóttu tuáñra honó kissúno faiba, bólke tuáñra añár hañsé yo no aicá.
- (61) Ítara boilóde ki bouli hoilé: thík asé, añára ítar baf oré ítara báboté pislaiyúm, ar fura furi kucíc goijjúm.
- (62) Niz or hétmotgar ókkol oré hoilóde ki bouli hoilé: ítara gollár bodolat mazé ze mal diyé, iín beggín ítara sáman ot mazé luaidou, iyán Yusúfe e ummid or uore goijjéde ki bouli hoilé: ítara górot foóñson or fore niz or mal zehón wafes faibou, toilé ítara siní felaibou, ar óit faredek íta ítara abbar aibou.
- (63) Zehón ítara fíriyore niz or baf or hañsé giyé, toile hoilóde ki bouli hoilé: añára ré ainda golla no diboboli hoiyé, é hotallá boli oñne añárar báiyore añára fúañti doun! Táke añára golla lói aiyí, añára ítar negáhbanir zimma dar.
- (64) (Yakube) hoilóde ki bouli hoilé: añáttu to ítar babote tua'~nrar uore o eétebar, zendhilla íyar age ítar báiyor babote aiccíl, bós údo Allah tala bála héfazot goróiya, ar íba tamámme'h'rbán ottú bare boro mehérbán.
- (65) Zehón ítara niz or sáman kuillé, toile ítara nizor tiyañ foisá faiyé, ziín ítara ré fírai dia gíl, houccúru goillou, óu añárar baf! Añáratu ar kilager, soon añárar thiyañ foisáyo añára ré fírai diyé, añára niz or hándan oré raicón diyaiyúm, ar niz or báiyor héfazot o goríyúm, ar ek uñth or sáman bicí aniyum, e maf íbáto bicí asán.
- (66) Yakube hoilóde ki bouli hoilé: añní to ítara tuáñrar fúañti billkúl no difeçáiyum, zetódin fóijjon to tuáñra Allah tala ré mazé rakíyore añáre hotá no dou, keén bouli hoilé: tuáñra ítara abbar añár hañsé foóñsái n dou, kintu ekkán súrot sára, keén bouli hoilé: tuáñra beggún geroftar óizoógói, zehón ítara fakka fakki hotá dilóu, toile íbayé hoilóde ki bouli hoilé: añáre ze kessú hoóir, Allah tala íyan ór uore negáhban asé.
- (67) Ar (Yakube) hoilóde ki bouli hoilé: óu añár fuain ókkol! Tuáñra beggún ek dorozattú no zaiyou, bólke hoekkán alok alok dorozattú goillou, añní Allah talar torfóttu aiyéde honó

jinís oré fírai no faijúm, hókum údo Allah talar é soledé, añár fura bórusa íbar uore, ar hár ek bórusa goróiya ókkol ottú íbar uore bórusa goróon saá.

- (68) Ze woktót mazé ítara é rasta ókkol iin báí zíintú zaibollá ítarar bafe ítararé hókum diíl giyé, toilé íbar ehtiyati todbir ókkol Allah talar miciyot or mukabelat ma'ze honó ham ot nó aiyé, kintu Yákub or dil ot mazé ze ekkán dhor aiccíl, íyan oré dur goríbollá bolí íbaye niz or kucíc goijjíl de, becók íba añní dílam de taálim or sáñte elóm wala aiccíl, kintu beéc bák manúic maámalar hákikot oré no zane.
- (69) Ítara beggún zehón Yusúf or hañsé foóñsi giyóí toile óbayé niz or báí yore niz or hañsé bua goráiyé, ar hoiyé de ki bouli hoilé: añní tor báí Yusúf, é hotallá bolí ítara ze kessú goré, íyan or uore tui honó ferecan no óic.
- (70) Fítin zwhón ítararé ítarar sáman thík thak gorí diyé, toile niz or báiyor sámun or bútoréfanír fiyala rakí diyé tar fore uggúa abas doiya ye abas diyó re hoilóde ki bouli hoilé: óu kafela wala ókkol! Tuáñra manúic ókkol to sur é naya.
- (71) Ítara íbar íkka fíriyoré hoilode ki bouli hoilé: tuáñrar ki jinís suri óiyede?
- (72) Hoilode ki bouli hoilé: baáñccár maf zúf or fiyala suri óigiyóí, ze íba loi aiyé, ítare ek uñth or fuñzar sámana dia zaibou, é waádar zamin añní nize.
- (73) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: Allah talar kosóm! Tuáñra bicí zanou, añára dec ot mazé fósad fólaibollá bolí no aiyí, ar nó añára súr.
- (74) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: thík ase tóile suror ki cánza zodi tuáñra misá óitakile?
- (75) Juwab diyé de ki bouli hoilé: ítar cáñza íyán de ki; zar sáman or bútoire faáza, íbaíyan or bodola, añára to endhílla zaalem or sáñza endhílla dide.
- (76) Tarfore Yusúfe ítarar sáman talaci gorá cúru goillóu, niz or báiyor sáman or talací luar age, é poinmana gúa niz or báiyor sáman ottú baaír goijjé, añní Yusúf ollá bolí endhílla todbir goijjíl, é baáñccár kanun mozin íbaye niz or báiyore loi faitou, kintu Allah talattú manzur úwa foribou, añní zallá bolí saái, ítar dorajoré bulóndo gorí, hár elóm walar uore fówkiyot rakóiya dusóra elóm wala mowjud asé.
- (77) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: zodi íte suri goijjé de óile, (toilé honó taájjub or hotá noó) ítar báiyé yo íyar age suri goijjíl, Yusúfe é hotá re niz or dil ot mazé rakí loiyé, ar ítarar sámmè bilkúl zahír nó, goré, hoilóde ki bouli hoilé: tuáñra bicí bura zagat mazé asón, ar zaáñ kissu tuáñra boyan gorór íyan Allah tala yé bicí bála zane.
- (78) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: óu misíror aziz! Ítar baf bicí lamba umór or bicí bura óigiyé góí, oñne ítar bodolat mazé añárar bútotu honíkká re loóna añára dekidde añne uggúa bicí bála manúic.
- (79) Yusúfe hoilóde ki bouli hoilé: añára zar hañsé niz or jinís faiyí, íte sára ar honó kiyóre geroftar gorón ottú Allah talar faná sair, endhílla goillé to añára becók na insáfi goróiy óizaiyum bóí.
- (80) Ze hón ítara íbattu maáyus ói gelgóí tarfore ekéla boóiyó ré mocóra goráccuru dílóu, ítarar bútoire zibá beéggín or boro aiccíl, íbaye hoilóde ki bouli hoilé: tuañráttu zana náine, ki tuáñrar bafe tuañráttu Allah talar kosóm loiyóre fakka hotá loiyéde? Ar íyar agéyo Yusúf or mutaállek tuañráttu kutahi ói giyóí, toiléto añní e zomin ottú billúl no zaiyúm, zetódin foijjonto añár bafe ejazot noó de, yáto Allah tala añár mutaállek honó fáisela gorí noó de, íba sabse bicí fáisela goróiya.

- (81) Tuáñra beggún babajír hañsé zoógói, ar hoiyou, babají! Oñnor fuaye suri goijjé, ar añára o gobá diyí, ziyán añára (ar) oñne zainní, añára goifor héfazot goróya no aiccílam.
- (82) Oñne é córor maincóttu fusár gorí soon, zeçé añára aiccílam, ar o kaféla ó fusálloun, zar sáñte añára aiccí, ar becók añára bilkúl háñsa.
- (83) (Yakube) goiló de ki bouli hoilé: iyán ói no faré, bólke tuáñra niz or torfóttu hotá banáiyode, bós ehón sobór goráye bála hañsé aiccé, Allah tala ítara beggún oré añár hañsé foóñsái dibou, údo íba eóm ar hékmot wala.
- (84) Tar fore itarattú mik fírai félaiye, ar hoilóde: óu Yusúf! Íbar dunú sóok ferecan duara dóla óigiyóí, ar íba ferecani ré dabai raikkíl.
- (85) Fuaindé hoiló, Allah talar kosóm, oñne hámicá Yusúf or iyad ot lagi asóon, hattáke goli zaiba góí, íyato hóton ói zaiban góí.
- (86) Íbaye hoilóde ki bouli hoilé: aññi to niz or ferecanir foriyad Allah talar sámma gorídde, añáttu Allah talar torfóttu o hotá ókkol maálum asé, zín tuáñra no zanou.
- (87) Óu añár adoijja fuain ókkol! Tuáñra zoó, ar Yusúf ar íbar báiyor fura furi talac gorou, ar Allah talar rahámot ottú na ummid no óiyou, becók rob or rahámot ott’u uite na ummid ó de, ze kafér.
- (88) Fítin zehón ítara Yusúf or hañsé foóñiccé, tarfore hoiló de ki bouli hoilé: óu Aziz! Añárar uore ar añárar háandán or uore bicí duk foóñicce, añára bicí hom fuñzi ainní, é hotallá boli añárare fura furi golla doon ar añárar uore hórat gorón Allah tala hórat goróiya ókkol oré bodola de.
- (89) Yusúfe hoilóde ki bouli hoilé: tuáñra zanone tuáñra Yusúf ar íbar báiyor sáñte kiki goijjóu, niz or nadanir hálot ot?
- (90) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: (becók) tuiyé Yusúf , juwab diyé, becók aññí Yusúf ar íba añár báí, Allah tala ye añár uore ehésan (ar) korom goijjé, hotá óilde iyán, ki hoilé: ze porhés goré ar sobór goré, toilé Allah tala honó nek maincór ajór oré borbád gorí no de.
- (91) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: Allah talar kisóm Allah tala yé tuáñre añárar uore fózilot diyé, ar iyán bilkúl háñsa de ki bouli hoilé: añára becók gunágar aiccílam.
- (92) (Yusúfe) juwab dilóde ki; aijja tuáñrar uore hoó dur biccót naí, Allah tala tuáñra ré maf gorídok, íba tamám mehérban ottún bare boro mehérban.
- (93) Añár e kurut wá tuáñra loizou, íba añár baf or muk ot dhálodou, tarfore íba dekíbou, ar zuti aái zaibói, ar añár tamám hándan oré añár hañse lói aiyou.
- (94) Zehón e kaféla wá juda óilou, tar fore íbar bafe hoilóde ki bouli hoilé: aññi Yusúf or kúcho faír, tuáñra añáre e hotá no hoiyóu, ki bouli hoilé: aññi bura óiyore kuñrai giyí goi.
- (95) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: allah talar kosow oñne furan gumráhit mazé mubtola asóon.
- (96) Zehón kúchobori doóiyaye foóñson or fore é kuruta wa muk ot dhali diloú é woktót mazé íba abbar dehóiya ói giyóí, hoiló; aññí tuáñrare no hoóitam? Aññí allah talar torfóttu o hotá zani, zín tuáñra no zanou.
- (97) Ítara beggúne hoiló; babají! Oñne añárálla boli Allah talattú guná maf soon, becók añára kosúrbon.

- (98) Hoiló; thík asé, aññi tora turi niz or rob ottú maf maiggum, íba bicí maf goróiya ar bicí mehérbani. Goróiya.
- (99) Zehón é tamám górana Yusúf or hañsé foóñsi gilgói, toile Yusúfe niz or mañ baf oré niz or hañsé zaga dilou. Ar hoiló de ki bouli hoilé: Allah talattúmonzur óile, tói tuáñra beggún Misír ot aiyou.
- (100) Ar niz or toktor uore niz or mañ baf oré uñsol zagat mazé buagoráiyé ar beggún íbar sámme sóidat foijjé, tohón hoilóde ki bouli hoilé: babaji ! iyán añár foóilar copnor taábir, añár robe íyan oré háñsa banai deháiyé, íbaye añár uoré boro ehésan goijjé, hattáke añáre jiyolhanáttu niyolaiyé, ar oñnoráre moidan ottú loi aiccé, o ektelaf or fore, ziyán cótane añár ar añár báí ókkol or dormiyan ot dháillil, añár robe ziyán saá, íyan ollá bolí bála todbir goré, ar íba bicí elóm ar hékmot wala.
- (101) Óu añár rob ! tuññi añáre bazu dec atá goijjóu, ar tuññi añáre cópnor taábir cíkaiyóu, Óu asman ar zomin oré banoíya ! údo tuññi dunia ar aáhérot ot mazé añár rakwala ar ham banoíya, tuññi añáre islam or hálot ot mazé moót de, ar bála maincór lói milai de.
- (102) Iyan gaib or hóbor ókkol or bútotu, ziyán or aññi tuáñre wohí gorír, toilé oñne tanár hañsé no aiccíla, ze cómot ítara niz zehón afós ot maze ettefák óiyore sázec goijjíl.
- (103) Tuñí házar sailéyo, kintu beéc bák manúic iman wala no óibou.
- (104) Oñne íyan or uoré hono dam tolob nogoró, iyán to tamám dunia bácia bolí hales noisiy hí nosíyot.
- (105) Asman ókkol ar zomin ot mazé bouít nicáni ókkol asé, zín ottú ítara muk fírai guzori zagói.
- (106) Ítarar bútoire beéc bák manúic Allah talar uoré iman rakon or foreyó mucrek.
- (107) Ítara ki e hotáttu behóbor ói giyói neki ki bouli hoilé: ítarar uoré Allah talar azab ókkol aái zaibói, iyáto ítarar uoré asimbit mazé kiyamot báñgi foribóu, ar ítara be hóbor tákibou.
- (108) Oñne hoóidon, añár rasta iyán ya, aññi ar añár fórmaboddare Allah talar íkka dhake, fura furi yekin or sáñte ar eétemad or sáñte, ar Allah tala fak, ar aññi mucréc ókkol or bútotu noó.
- (109) Oñnor age aññi bosti wala ókkol or hañsé zedúggun rosúl béggi, beggún morut fuain aiccíl, zerarár hañsé aññi wohí nazil goijjí, ki zomin ot mazé soli fíri yoré ítara noó saáne ? ítarar agor maincór ki ainzam óiye ? becók aáhérot or gór porésgar ókkol ollá bolí becá bicí bála, ki tarforeyó tuáñra no buzóne.
- (110) Hattáke zehón rosúl na ummid ówaccúru goilló, ar e kíyal goráccúru goilló, keén bouli hoilé: ítara ré misá bolí huagiyé, fówran ítarar hañsé añár modot aái foóñcce, zaré aññi saiyí nejat dia giyé, hotá óilde íyan ki bouli hoilé: añár azaf gunágar ókkol ottú wafes gorá no za.
- (111) Ítarar boyan ot mazé akol wala ókkol ollá bolí becók nosíyot ar ibarot asé, e Quran íbá misá banaiya hotá noó, bólke íbá tosdik, o kitaf ókkol or, zín íbar agor kúli kuli boyan goróiya hár jinís oré, ar hédayot ar rahámot iman wala ókkol ollá bolí.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الرعد

- (1) (المر) Alíf ,Laam , miim raa- iín Quran or ayat ókkol ar ze kessú oñnor íkka onnor rob or torfóttu nazil gorá zaá, beggín hók, kintu beéc bák manúic iman no ané.
- (2) Allah uibáwa, ze neki asman ókkol oré thuni sára tíya gorái raikké, tuáñra íyan oré dehór fítin íba arcór uoré borkerar asé, íbaye bail ar san oré matahátit mazé lagai raikké, fottí ekkán mokoror goijjá woktor uore gúrer, íbaye ham or todbir gorér, íbaye niz or nicáni ókkol oré kúli kuli boyan gorér, táke tuáñra niz or rob or mulakat or yekin rakóu.
- (3) Íbaye zomin oré fóilaiyoré bisái diyé, ar éçe faár ar naár ókkol oré bonai diyé, ar éçe mazé hár kisím or fól ókkol ore juça juça dhaból dhalól foida gorí diyé, ar rait oré din diyóre sufaide, becók fikír goróiya ókkol ollá bolí éçe bouít nicáni ókkol asé.
- (4) Ar zomin ot mazé muktoléh thukça ókkol ekkán ar ekkán ollói lagaiya, ar angur or bagan ókkol asé, ar kéti asé, ar házur or gas ókkol asé, kissú theila wala, ar kissú théila sára, zíin théila sára asé, beggín oré ek dhoóilla faní fila za, tar foreyó aññí ekgín oré ar ekgín or uore fózilot di, éçe ahól wala ókkol ollá boli becá bicí nicáni ókkol asé.
- (5) Zodi tuáñttú taájjub ó, toilé becók ítarar e hotágan taájjub or de ki bouli hoilé: zehón añára meçi óizaiyumbói, toilé ki añára abar noya foidayec ot mazé óiyum ? ítara o manúic ókkol, zetará niz or porwordegar ollói kuféri goijjé, ítara ériya, zetarár goddanat mazé gondh óibou, ar ítara ériya, zetara jáhannam ot mazé tákibou, zetará éçe hámicá hámicá tákibou.
- (6) Ar zetará tuáñttu (sáñzar tolobit mazé) joldi gorér, aramiyot or agéyo, becók ítarar ageyó(sáñza ókkol) mesál or turor uore guzori giyói, ar becók tuáñr rob bahérhal maf goróiya, maincór beja zulúm or uoreyó, ar iyán o yekini hotá de ki bouli hoilé: tuáñr rob bicí soktó sáñza doóiya yó.
- (7) Ar kafére hoóde ki bouli hoilé: ítar uore ítar rob or torfóttu honó nicán kiyálla no féla, hotá óilde íyan ki bouli hoilé: oñne to údo hobordar goróiya, ar hár koum ollá boli hédayot goróiya.
- (8) Maádda ye niz or feçot mazé ze kessú raké, íyan oré Allah talayé bála gor zane, ar feth homon ar baron oréyo, hár jinís íbar hañsé andaza mutabek asé.
- (9) Zahir baten or aálem íba, beggún ottú bara boro ar beggún ottú bare uñsol.
- (10) tuáñrar bútoe honókiye niz or hotáre sufaihoón ar doóñr abas diyóre íyan oré hoón, ar ziyán raittia luaiya asé ar ziyán din ot mazé soler, Allah talar hañsé beggín boraborar ekku dhoóilla.
- (11) Íbar torfóttu faára doóiya insán or age fisé asé, ze tará Allah talar hókum e ítarar negáhbani goré.Honó koum or hálot Allah talayé no bodole, zetó din foijjonto íbaye húde yán oré nó bodole, ziyán íbar dil ot mazé asé, Allah talayé zehón honó koum oré sáñza diballá boli erada gorí féla, toilé íyan hono din no bodolo ar íba sára íyan or ham banoiya ar kiyé náí.
- (12) Íba Allah ériya, zibáye bijilir cómok dhoraibólla boli ar ummid delaibólla bolí dehá, ar zobordóst miyúla re foida goré.
- (13) Tháçale íbar tosbíh ar taárif goré, ar fóricta ókkoleyó, íbar dhore, íbaye asman ottú bijli ókkol féla, ar zar uore saá, tar uore dhále, kufar ókkol Allah talar babote larái hoijja gorér, ar Allah tala zobordóst kuwot wala.
- (14) Íba ré dhahoónnan borhók, ze maincé íba sára ar honó kiyó're dhake, ítara ítarar honó juwab no dee, kintu zendhilla neki honó manúic niz or duní hátoré fanír íkka fóilai raikké, ítar muk ot mazé foribólla bolí, hálañke é fanígin ítar muk ot maze foróiya noó, é munker ókkol or dhak beggín gumráhit mazé.

- (15) Zomin or tamám mohlúk ókkol Allah talare kúciye ar na kúciye soóida goré, ar ítarar sáya yó háñzinna ar beínna.
- (16) Oñne fusálloón, keén bouli hoilé: asman ar zomin or rob hounnúa ? hoóidoón ! Allah, hoóidoón ! tuáñra ki tarforeyó íba sára ar kiyóre niz or hémayoti banaór ? zetará húde niz or jan or bála burar ektiyaró no raké, hoóidoón ! keén bouli hoilé: ki añda ar dehóiya borabor óit fare ? ki añdár ókkol ar foór ókkol borabor óit faré ? ki ze taráre ítara Allah talar córik banar, ítara yó Allah talar endhilla mohuluk banaiyé? ziyán or duara ítarar nozor ot mazé foidayec or befare cubá óigiyói, hoóidoón ! keén bouli hoilé: udo Allah talayéi tamám jinís ókkol or háalek, íba ekéla, ar zobordost gaaleb.
- (17) Íbayé asman ottú faní borsayé, fítin niz niz wusát mutabek nalá ókkol báai neélle, fítin sáilab óiye zehón, toilé sáta máta uore aái giyói, ar endhilla sáta máta o dhal ókkol or uore yó uçé, ziín or oré botton ar zewar olonkar banáibollá boli maincé hóra, é masal or duara Allah talayé hók ar bátel ar maámala ré waázeh goré, ziín sáta asé, iín uçí zagói, ar ze jinís insán ollá boli nofá doóiya iín zomin ot mazé thóori zagói, endhilla gorí Allah talayé mesál ókkol or dua niz or hotáre buzá.
- (18) Ze maincé niz or rob or hókum ore falon goijjé, ítarallá bolí bálayi asé, ar ze maincé íbar hókum oré falon noó goré, ítara zodi zomin or tamám dowlot or malik o óile, aró éduún forah goríyo loilé, toilé íte Allah talar dórattu basi zaibogóilla boli iín beéggín oré fídya dibollá boliyó toiyar óile, iín o manúic ókkola, zetaráttú bicí hótornak hísaf lua zaibou, ar ítarar thíkana jáhannam, bicí bura thíkana.
- (19) Íyán keéne ói fare, keén bouli hoilé: o manúic gúa, zibáye tuáñr rob or e kitaf oré, ziba íbaye tuáñr uore naazil goijjé, hók boli buzé, ar o manúic gúa, zibá nekí é hákikot ottú añdá, dunúwa ekku dhoóilla ói zaibói nosíyot to bus wala maincé kobul goréde.
- (20) Ar ítarar amól or torika endhilla ó de, keén bouli hoilé: ítara Allah talar sáñte niz or ahád oré fura goré, íyan oré mosbutir sáñte goróon or fore báñgi no féla.
- (21) Ar Allah ye ze jinís oré juçibár hókum diyé iín oré juçe ítara, ar ítara niz or rob oré dhora, ar hísaf or sóktir dhor raké.
- (22) Ar ítara niz or rob or rozamondl tolob ot mazé sobór goré, ar numás oré borabor kaáyem raké, ar zaáñ kissú aññí ítararé di raikkí, iín oré luai yóre ar kúli yoré hóssa goré, ar burai ré bálaidiyoré bodole, ítaralla bolí aáhérot or 'gor.
- (23) Hámicá tákibollá bolí bagan ókkol, zeçé ítara nize zaibou, ar ítara baf dada ókkol ar bibi ókkol ar fuain súain ókkol or bútottuyó zetará nekkar óibou(ítarayó zaibou) ítarar hañsé fíricta ókkol fottí dorozá báí aibou.
- (24) Hoibóde ki bouli hoilé: tuáñrar uore sólamoti ók, sobór or bodolat mazé, hotó bála bodola yá, é aáhérot or góror.
- (25) Ar ze neki Allah talar ahád oré íyan mosbut oón or foreyó báñgi féla, ar ze jinís oré juçibar hókum Allah talay diyé, iín oré huçi féla, ar zomin ot mazé fósad foila, ítarallá boli laánot, ar ítarallá bolí bura gór asé.
- (26) Allah talayé zar ruzi ré saá bare, ar hom goré, ítara tó duniyair zindegit mazé mojúl ói giyói, háñlañke duniy aáhérot or mukabelat mazé (hákir) sáaman.
- (27) Kafér ókkol hoóde ki bouli hoilé: ítarar uore honó nicána kiyálla nazil gorá noó za? Juab doon! keén bouli hoilé: zaré Allah tala ye gumráh goittó saá, gorí de, ar ze íbar íkka juke, ítare rasta dhá.
- (28) Ze maincé iman ainné, ítarar dil Allah talar zikír loi yoré etminan hásel goré, iyad raikkou! Allah talar zikír or duara yéi, dil ókkol ottú tosólli hásel ó de.
- (29) Ze maincé iman ainné, ar ze mince bála ham ó goijjé, ítarallá bouli húc halí asé ar bicí bála thíkana asé.

- (30) Éndilla aññí oñnoré e ummot or maze beijjí, zar age bouít ummot ókkol guzori giyói, oñne ítara ré añár torfóttu ze wohí oñnor uore nazel óiyé, foríyore fúnou, ítara Allah rahman or munker, ókkol, oñne hoóido! keen bouli hoilé: añáre faloiya to uibáwa, zibá sára hókikot ot maze ar honíkká ebdot or laáyek noó, íbar uore añár bórusa, a íbar íkka añár fíra.
- (31) Ar ki óito zodi honó éndilla ugga Quran nazel gorá zaito, zar zure faár solaccúru goittóu, yáto zomin fáçi zoitogói, yáto murda ókkol hóbor ottú neéliyóre hotá hoitóu? (éndilla nicáni ókkol dehoónnan Allah talallá bouli honó mockil noó) bólke tamám ektiyar Allah tala éei hátot asé, fítin ki iman wala ókkol mayus ói no zogói, zodi Allah tala saitó bouli tamám insán ókkol ore hédayot di no faittó nekí? Ze maincé Allah tala sáñte kuféir torika ektiyar goijjé, ítarar uore ítarar harbar or duara, hono no hono afot ókkol aát táke, yáto ítarar góror hañsé honó zagat maze ó, e sílsila íbá solat tákibou, hattáké Allah talar wada aái fura óibou, becók Allah tala niz or waáda hélaf no gore.
- (32) Tuáñr age yó bouít rosúl ókkol or mozak uça giyé kintu aññí hámicá inkar goróiya ókkol oré kissúdin arí dirakkitam, tar fore sáilou, añár sáñza hondilla soktó de.
- (33) O Allah tala, zibá hár maincór negáhbaní goróiya, íte goijjéde amól ókkol or uore ki ítara manuic ókkole Allah talar córik thoórar ? oñne hoóido! Ekkená gorí íbar namto loó, tuáñra ki allah re o hotá ókkol hoónneki, ziin íbaye zomin ot maze yéi no zane? Yáto tuáñra uore hotá ókkol banoódde? Asól hotá óilde iyána, keen bouli hoilé: kuyeri goróiya ókkol ollá boli ítarar mokkari ré cáñzai dia giyé, ar itar re sóyi rastattú rukí di agiyé, ar zaré Allah tala yé gumráh gorí de, ítare rasta dehóiya kiyé náí.
- (34) Ítaralla boli duniyair zindegít mazé yo azaf asé, ar aáhérot or azaf to bicí soktó, asé, ítara ré Allah talar gozob ottú basóiya kiyé náí.
- (35) O jonnot or sífót, ziyán or waáda forósgár ókkol ore dia giyé, íyan óilde iyána, íyan or nise naár ókkol baár, íyan or mema hámicá tákóiya, ar íyan or sába yó, íyan óilde ainjam forósgár ókkol or, ar kafér ókkol or ainjam duzuk.
- (36) Ze taráre aññí kitaf diyí, ítara to ze kessú oñnor uore nazel goráza íin lói kúci, ar susóra fírka ókkol íyan or bazu hotar munker, oñne eélan gorí doon, ki bouli hoilé: añáre to údo e hókum dia giyéde ki bouli hoilé: aññí Allah talar ebadot gorí, ar íbar sáñte hono córik no gorí, aññí íbar íkka dhakidde, ar íbar íkka añáttú fíra foribóu.
- (37) Endhilla aññí e Quran ore arobi zuban or fórman hísafe nazel goijjí zodi oñne ítarar húahec ókkol or ettebá goroóu, oñnor hañsé elóm ayón or fore yó, toile Allah talar (azaf ókkol) ottú (baçaibolla) oñne no honó modotgar faiban, ar no honó basoiya faiban.
- (38) Aññí oñnor age yó bouít rosúl ókkol beijjí, ar aññí ítar beggún ore bibi baicca wala banailam, honó rosúlo, duara ói no faréde ki bouli hoilé: honó nicáni Allah talar ejazot sára aníbou, hár mokoror waádar ekkán leká asé.
- (39) Allah ziyán saá mitháide, ar ziyán saá, sábet raké, louh máhfuz íbar hañsé asé.
- (40) Ítarallói gorá giyéde waáda ókkol or bútotu hono ekkán zodi aññí oñnoré dhhái, yáto oñnoré aññí mari felái, toile oñnor ham údo foóñsái doon hísaf to añár zimma.
- (41) Ítara kí no dekéne? keen bouli hoilé: aññí zomin ore íyan or kinarattú hom gorí anídde, allah ye hókum gorér, honó kiyé íbar ahákam oré fisé dháloiya náí, íba yé joldi hísaf loóiya.
- (42) Ítarar agor maincé yon oz or mokkarit mazé homi no goijjíl, kintu tamám todbir ókkol Allah talar, ze hono maincé ze kessú gorér, Allah talar elóm ot mazé asé, kafér ókkol out elóm maálum ói zaibougói, keen bouli hoilé: e duniyair joza haallá boli.
- (43) E kafér ókkole hoóde keen bouli hoilé: Allah talar rosúl náí, oñne juwab doon de ki bouli hoilé: añár ar tuáñrar dormiyan ot maze allah zobá doóiya kafí asé, ar íba óide, ar hañsé kitaf or elóm asé.

سورة إبراهيم

- (1) Alif, lam, raa - e bicí uñsol cán wala kitaf anni oñnor uore nazel goijjí, oñne maincóre andár ottú foór or íkka anóu ítarar rob or hókume, zobordos ar bicí taárf wala Allah talar ikka.
- (2) Ze Allah talar nekí ze kissú asman ókkol ar zaminot mazé ase, ar kafér ókkol ollá boli tó soktó azaf or (hórabi) asé.
- (3) Ze tará aáhérot or mukabelat mazé duniar zindigi re fosón goré, ar Allah talar rastatt ruké, ar yán ot mazé beñha foida goittó saá, e manúic iín ahíri dorzar gumráh mazé asé.
- (4) Aññi hár nobiré íbar kowmi zuban ot mazé yéi beijjí, táke ítarar sámme sáf sáf gorí boyan gorí deé, ar zaré saá rasta dehái deé, íba golba ar hékmot wala.
- (5) (yad rahou! ki bouli hoilé) aññi Muúsá re niz or nicáni ókkol diyóre beijjí, tuññi niz or koem oré andár ottú foór or íkka neelou, ar ítara ré Allah talar ehésan ókkol iyad delou, éce nicáni ókkol asé, hár ek sobór (ar) cúkuria goróiyallá boli.
- (6) Ze woktót mazé Muúsaye niz or koum oré hoiyé, keén boli hoilé: tuáñra Allah talar o ehésan ókkol iyad gorou! Ziín íbayé tuáñrar uoré goijjí, íbayé tuñraré Férown ókkol tttú nejat diyé, zetara tuáñra ré bicí hoctho foóñsái to, tuáñrar morut fuindóre kotól ori ditou, ar tuáñrar maiya fuaindóre ziñyata sári ditou, yán o t mazé tuáñrar rob or torfóttu tuáñrar uoré boro emtehán aiccíl.
- (7) Ar zehón tuáñrar robe tuáñra ré hóbordar gorí diyé, keen bouli hoilé: zodi tuáñra cúkuria gorou, toilé becók aññi tuáñra ré bicí diyum, ar zodi tuáñra nacúkuri gorou, toilé becók añár azab bicí soktó.
- (8) Muúsa yé hoiyé ki bouli hoilé: zodi tuáñr beggún ar zomin or tamám insán ókkol beggúne Allah talar na cúkuri goré, toile yó Allah be niyaz ar taárf wala.
- (9) Tuáñrar hañse ki tuáñrar agor maincór hóbor ókkol no aiyé ne? Yáni Núhr kowm or, ar aád ar sómud or, ar ítarar foror maincór, ziín Allah baáde ar kiyé no zaintó, ítarar hañsé ítarar rosúl ókkol muújeza ókkol ainníl, kinto ítara niz or hát niz or muk ot gólai loiye ar sáf gori hoói diyé ki bouli hoilé: zaáñ kissú tuáñra ré diyóre béja giyé añára iín or munker, ar ze jinís or íkka tuáñra añára ré dhokoór, añárattu to iín or uore bicí cubá asé.
- (10) Ítarar rosúl ókkole ítara ré hoiyé de ki bouli hoilé: ki tuáñrattú Allah talar mutaállek cók asé? Zibá asman ókkol ar zomin oré banoiya, íbaye tó tuáñra ré e hotálla boli dhakedde, táke tuáñrar tamám guná re maf gorí deé, ar ekkán mokoror woktó foijjontólla bouli tuáñra ré fórusut deé, ítara hoiyéde ki bouli hoilé: tuáñra tó añárar endhílla insán, tuáñra soódde ki bouli hoilé: añara ré e húda ókkol or ebadot ottú rukído ziín or ebadot añárar baf dada ókkole goittó, thik asé toilé tuáñra añárar sámme bonó kúla dolil peéc goróu.
- (11) Ítarar rosúl ókkole itara ré hoiyé de ki bouli hoilé: yán to háñsa añára tuáñrar endhílla insán, kintu Allah talar niz or bonda ókkol or bútottu zar uoré saá niz or ehésan goré, Allah talar hókum sára añárar honó cókti náide, tuáñra ré honó muújeza deháitam, ar iman wala ókkol ottú údo Allah talar uoré bórusa rakoón saá.
- (12) Aáhér ki wajá asé, añára Allah talar uoré bórusa no rakí? Zibáye neki añáralla bouli rasta cáñzaiye, Allah talar kosóm, tuáñra iín or uoré sobór goijjú.tuwakkul goróiyálla boli Allah talar uoré tuwakkul goróonnán laóyek.
- (13) Kafér ókkole niz or rosúl ókkol oré hoiyéde ki bouli hoilé: añára tuáñra ré dec ottú duúñraiýum, iyato tuáñra abbar añárar mazháb or íkka fíriaiýou, tar fore ítarar robe ítarar íkka wohí beijjí, keen bouli hoilé: aññi é zálem ókkol or hótom gorí diyum.
- (14) Ar ítarar fore aññi húde tuáñra ré é zomin ot bocáyum, yán óilde uitarálla ze tará añár sámme tiyoón or dhor raké, ar añár waáda ré dhora.
- (15) Ar ítara fáisela tolob goijjí, ar tamám cóitan ar ziddi manúic nakam ói giyóí.

- (16) Ítarar sámme duzuk asé, zeçé ítara ré kuiñsor fáni hába zaibou.
- (17) Ziín ítara mockil or sáñte dhíkkecí kecí háibou, tar fore yó iín golattú lamai no faríbou, ar ítara hár jagattú moót aiyédde dekíbou, kintu ítara no moribou tar fore íyar fisé soktó azaf ó asé.
- (18) O maincór mesál, zetara niz or rob or sáñte kuféři goijjé, ítara mesál o sáiyodhdhoillá, ziín or uoré tes háwa suilla thathka wala din baái soillé, ze kissú ítara goijjé, ítara iín or bútotú honó jinis or uoré kudrut wala no óibou, íyan óilde duror gumráhi.
- (19) Tuññi ki noó dehóne, Allah tala yé asman ókkol ar zomin ore bicí bála todbir or sáñte banaiyéde, zodi íba saá toile tuáñra beggún oré fána gorí fare, ar noya mohluk aní faré.
- (20) Allah találla boli e ham íyan honó mickil noó.
- (21) Beggún Allah talar sámmè ruboru tíya zaibo góí, é din komzur maincé boraí goijjilde ítara ré hoiou, keen bouli hoilé: añára to tuáñrar tabedari aiccílam, ki tuáñra Allah talar azaf ókkol ottú kissú azaf añárar uóttú dur gorí faribá? Ítara juwab dibou, keen bouli hoilé: zodi Allah tala ye añára ré héayot ditou, toilé añára yó hámahá tuáñrar réhnumayi goittám, ehón to añárar bekerari gorá ar sobór gorá duniyan borabor, añarálla bouli honó hálasi náí.
- (22) Zehón oóinno ham or fáisela gorí dia zoibou, toilé cótane hoibode ki bouli hoilé: Allah tala ye to tuáñra ré háñsa waáda diíl, ar aññi tuáñrálloi ze waáda goijjila, íyan or hélaf goijjí, añár dobawu to tuáñrar uore honó no aiccíl, kintu aññi tuáñr ré dhaikkílam toilé tuáñra añár hotá mainníla, é hotallá bouli tuáñra añár uore, elzam no lagaiyóu, bólke tuáñra niz ore nize gaidou, no aññi tuáñrar fóryad fúnoóiya, ar nó tuáñra añár fóryad or juwab doóiya, aññi to bikúl no naní, keen bouli hoilé: tuáñra añáre íyar age Allah talar córik mainníla, becók zaalem ókkol ollá boli soktó azaf asé.
- (23) Ze maincé iman ainné, ar bála amól goijjé, ítara o jonnot ot mazé dahíl goró zaibou, ziín or nise kua jari asé zeçé ítara hámicá tákibou, ni z or rob or hákume, zeçé ítara estekbal sólam loi óibou.
- (24) Oñne ki noó dehónne, ki bouli hoilé: Allah tala ye fak hotá ókkol or mesál keen gorí boyan goijjé, uggúa gas or mesál zar cíñyor mosbut asé, ar zar theíla asman ot mazé asé.
- (25) Zibáye niz or rob or hókume hár woktót mazé fól ané, ar Allah tala maincór sámmè mesál ókkol boyan goré, táke nosíyot háse goré.
- (26) Ar nafak hotár mwsál hoñsora gasodhoillá, zaré zomin or kissú uore ukaçi lua giyé íbar honó sébat to náí.
- (27) Iman wala ókkol ore Allah tala ye fakka hotár sáñte mosbut raké, duniyair zindegit mazé yo, ar aáhérot ot mazé yo kintu no insáfi goróiya maincóré Allah tala gumráh gorí deé, ar Allah tala zaáñ saá, goré.
- (28) Oñne ki ítara ikka nozor noó dhaloónne ze tará Allah talar niyamot or bodolat mazé no cúkuri goijjé, ar niz or kowm oré hálakot or górot mazé ainné.
- (29) Yáni duzuk ot mazé ítara beggún zaibou ziyán bicí bura thaikana.
- (30) Ítara Allah talar fúainna banai loiyé táke maincóré Allah talar rastattú duré goríbolla bouli, oñne hoódoón keen bouli hoilé: thík asé tuáñra moza gorí loó, tuáñrar ahíri thíkana jáhannam.
- (31) Añár iman wala bonda ókkol oré, hoóidoó ki bouli hoilé: tuáñra numás ore kayem rakou, ar ze kissú aññi ítara re diraikkí, intu kissú nó kissú jinís zahíri ar waiya hósos goróu, o din aibar age, ze din nó besakina óibou, ar nó dustí ar muhábbot óibou.
- (32) Allah uibáwa, ze neki asman ókkol ar zomin ore banaiyé ar asman ókkol ottú zór borcaíyoré iín or duara tuáñrar rizík olla bouli gula gala baáir goijjé, ar kicti ókkol oré

- tuáñrar cóktir bútoze gorí diyé, doriyat mazé íbar (Allah) hókume sole fire, íbaye nodi ókkol or naár ókkol ore tuáñrár ektiyar ot gorí diyó.
- (33) Íbayé tuañrállá bouli san cújjóre mosóhhor gorí diyé, borabor soler, ar rait ar din oré tuáñrár ham ot mazé lagi raikké.
- (34) Íbayé tuáñra zaáñ soó taáñ jinís ókkol di raikké, zodi tuáñra Allah talar ehésan gointo soó, toile iín oré fura furi goni no faríba, becók insán bicí be insáf ar no cúkuri goróiya.
- (35) (Ibrahím or e dua yó íyad asé) ze woktót íbyé hoiyé ki bouli hoilé: óu añáre faloiya tuñni e cóor gán ore, amón wala banoúdu, ar añáre ar añár owlad ore bít fúñzattú faná doó.
- (36) Óu añár faloiya maabud ! ítara bouít maincóré rasta hára goijjé, bós añáre etteba goróiya añár, ar ze tará añár nafórmáni goré, toilé to tuñni bicí maf goróiya ar korom goróiya.
- (37) Óu añár rob ! añní niz or kissú owlad oré e kéti sára jongol ot mazé tuáñr húrmot wala góror hañsé bocáiyi, Óu añáre faloiya! iyán e hothlla boli dekí, ítara numás oré kayem goríbou, bós tuñni kissú maincór dil ókkol oré íyan or íkka júkaidou, ar ítara ré fól or rizík dou, táke ítara cúkuria gorí fare.
- (38) Óu añár rob! Tuñni bála gorí zanou, ziín añára sufai ar ziín añára zahír gorí, zomin ar asman or honó jinís Allah talar hañsé fucida náí.
- (39) Allah talar cúkuria, ze neki e bura hale añáre Ismil ar Ishák diyé, honó cók nai, ki bouli hoilé: añár rob Allah duwa ré fúnoiya.
- (40) Óu añár rob! Añáre nomás or pabon rakóu, ar añár owlad oré yo, Óu añár rob! Añár duwa ré kobul goróu.
- (41) Óu añár rob! Añáre maf gorí dou, ar añár mañ baf oré yo maf gorí dou, ar dusóra múmen ókkol oré yo maf goróu, ze din hísaf óibou.
- (42) Be insáf ókkol or amól ókkol ottú Allah ré gafél no buijjóu, íbaye tó ítarar, o din foijjonto fórusut diyé, ze din soók ókkol fáçi táki zaibóu.
- (43) Ítara niz or matá re uore tulíyore dáibode óibou, ítarar niz or souk húde niz or íkka yó fírai no faríbou, ar ítarar dil uri zadde óibou.
- (44) Maincór ódin or mutaállek húñciyar gorou, ze din ítarar hañsé azaf aái zaibói, ar zaaleme hoibou, keén boli hoilé: Óu añár rob! Añára ré túra hañsór woktó foijjonto fórusut doón, táke añára tuáñr tobolig oré mani lói fari, ar tuáñr foigambor ókkol tabedarit mazé lagi zai fari, ki tuáñra íyar agé yó kosóm ókkol noó goró neé? Añárattú duniattú zaá, no foribóu.
- (45) Ar ki tuáñra o manúic ókkol or górot mazé no tákita né? Ze tará niz or jan ókkol or uore zulúm goijjé, ki tuáñrar sámmè o maámela ókkol noókulené? Añní ítara sáñte ki goijjí, añní bouít mesál ókkol boyan gorí diílám.
- (46) Ítara niz or niz or sail soler, ar Allah tala ítarar tamám sáil ókkol or elóm raké, ar ítarar sáil ókkol endhila no aiccílde, ki bouli hoilé: iín or duara faár niz or zagattú hólhi zaibo góí.
- (47) Oñne bilkúl e híyal no goríban de ki bouli hoilé: Allah tala niz or nobi ókkol or sáñte waáda kélafe goríbou, Allah tala boro gaaleb ar bodola loóiya.
- (48) Tuñni ítara re o din ottú dhor lagou, ze din zomin ar asman ore bodoliyóre oónno dhoilla gorí diya zaibou, ar beggún Allah wahéd kohhár or sámmè hazer óibou.
- (49) Oñne é din gunágar ókkol ore dekíban, keen bouli hoilé: ítarar hát théng síyol lói baina óibou.
- (50) Ítarar lebas barus or óibou, ar ooin ítarar siyárat uore uithhá thákibou.
- (51) Íyán e hotálla bouli de ki bouli hoilé: Allah tala hár maincóré ítara goijjéde amól ókkol or bodola deé, becók Allah talattú hísaf loiter honó deri no lágibou.
- (52) E Quran íbá tamám maincóllo boli ettelá namá, táke íbar duara ítararé húñciyar gorí dia zaá, ar bála gorí maálum goríode ki bouli hoilé: Allah tala unggúa maabud ar táke ahol wala maincé buzí loó.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ترجمة القرآن الكريم باللغة الروهنجيا
(الجزء الرابع عشر)

Ruhíngya zuban ot mazé Qurane
Korim or torjuma
(Part 14)

By

Muhammed Taher Jamal Nadawi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الحجر

- (1) الر Alíf, Laam, Raa lín Allah talar kitab or ayat ókkol, ar kúla ar rucón Quran or.
- (2) O woktó yo óibode ki bouli hoilé: kafér musulman oón or azzu goríbou.
- (3) Oñne ítara ré hánat, nofá gorón ot ar (misá) ummid ókkol ot mocgul tákoón ot mazé sári doón, ítara húde ehón zani loibou.
- (4) Hono bosti re aññí hálak noó gorí, kintu ítarallá bouli mokoror goijjá lékká aiccíl.
- (5) Hono gurú niz or mout ottú nó age barí fare ar nó fisé hóthi fare.
- (6) Ítara hoiyéde ki bouli hoilé: óu o manúic zar uore Quran nazel gorá giyé, becók tui ek fagolé.
- (7) Zodi tui sóicca óile, tui añárar hañsé honó fíricta ókkol kiyálla no anós?
- (8) Aññí fíricta ókkol ore hókkor sáñte felái deé, ar é woktót maze ítara ré fórusut dia giyéde no ó.
- (9) Aññí yéi e Quran ore nazel goijjíte ar aññí yéi íba ré héfazot goróiya.
- (10) Aññí oñnor age, agor ummot ókkol ot mazé yo niz or rosúl (borabor) béjat aiccílam.
- (11) Ar (kintu) ze rosúl o aitó ítara íba ré mazzak goittóu.
- (12) Gunágar ókkol or dil ókkol ot maze endhilla aññí íyan ore fíth gorí díí.
- (13) Ítara íyan or uore iman no oné, ar becók agor maincór torika giyói.
- (14) Ar zodi aññí ítarallá bouli asman or doroza kúliyo díí, ar ítara éçe uçá cúru yó goré.
- (15) Tar fore yó ítara hoibóde iyán ki bouli hoilé: añárar nozor ore bañdi féla giyé, bólke añáraré jadu gorá giyé.
- (16) Becók aññí asman ot maze buruj banaiyí, ar soóiyallá boli íyan ore cáñzai dia giyé.
- (17) Ar íyan ore hár mordud cótan ottú aññí maháfuz raikkí.
- (18) Kintu ze surgorí fúinto kucíc goré ítar fisé zoledde (ooón) lagi zagói.
- (19) Ar zomin ore aññí fóilai diyí, ar íyan or uore faár dháli diyí, ar éçe maze aññí hár jinís ore kúla gontit mazé tulí diyí.
- (20) Ar íyan ot maze aññí tuáñrálla bouli rizík banai diyí, ar zíin ore tuáñra rizík doóya noó.
- (21) Ar ze kessú jinís asé, iín beggín or házana añár hañsé asé, ar aññí hár jinís ore mokoror goijjá antas ot mazé felái.
- (22) Ar aññí béji bór boiyar ókkol, tar fore asman ottú faní félaiyóre tuañra ré hábai, ar tuañra iín or házana goróiya yó noó.
- (23) Aññí yéi zolai ar mari, ar aññí yéi miras wala.
- (24) Ar tuáñrar bútotu age baróiya ar fisé hóthoia ókkol ó añár elóm ot mazé asé.
- (25) Oñnor rob tamám maincóré joma goróbóu íba boro hékmot wala ar boro elóm wala.
- (26) Becók aññí insán ore foñsa meçir dolattú banaiyí.
- (27) Ar íyar age aññí jin ore ooin or zithattú banaiyí.

- (28) Ar zehón tuáñr robe fíricta ókkol ore hoiyé keen bouli hoilé: aññi uggúa insán ore meçir thon thoinna dolattú banaiyúm.
- (29) Toile zehón aññi íba ré fura furi banai félayúm, ar íbar bútoe aññi niz or rúh fúñki diyum, toilé tuañra beggún íbattu íballa bouli soóidat forí zaiba goi.
- (30) É hisafé tamám firicta ókkol beggún soóida goijjé.
- (31) Kintu íblíc, keen bouli hoilé: íte soóida goróiya ókkol ot maze camel oón ottú (sáf sáf) inkar gorí diyé.
- (32) (Allah tala yé) hoiyé de ki bouli hoilé: óu íblíc tottú ki óiyé? Tui soda goróiya ókkol ot maze camel no óiyós?
- (33) Íte hoiyé de ki bouli hoilé: aññi endilla no ó de ki ítare soóida goijjúm, zaré tuññi hala ar foñsa sonsoinna miçittú banaiyóu.
- (34) Formaiyé, ehón tui biyostóttu baáir ói zagói, kiyálla bouli hoilé, tuito mordud.
- (35) Ar tor uore kiyamot or din foijjonto añár laánót.
- (36) Hoiló Óu añár rob! Añáre o din foijjon tó fórusut doón, maincóré duara tulá za foijjonto.
- (37) Hoiló keén boli hoilé: thík asé toile, tui uitarár bútotu, zetara fórusut faiyé.
- (38) Mokoror goijjá din foijjonto.
- (39) (cotane) hoiyé keén boli hoilé: Óu añár rob! tui zehón añáre gumráh goijjós toilé aññi yó kosóm gorír keén boli hoilé: aññi yó zomin ot mazé ítarallá boli cúndor goijjúm, ar ítara beggún oré gumráh goijjúm.
- (40) Údo o bonda ókkol sára, zararé basi lua giyé.
- (41) Ercád oílude ki bouli hoilé: ói íyan oílude údo aññi foijjonto foóñsoón or rasta.
- (42) Añár bonda ókkol or uore tor honó golba náí, kintu zetará gumráh, ítara tor ettehá goríbou.
- (43) Becók ítara beggún or sáñte waáda gáhannam or asé.
- (44) Zar háñttan dorozá asé, hár dorzallá bolí ítarar ek híssa bák goijjá asé.
- (45) Forósgár jonnoti manúic ókkol bariza ókkol at mazé tákibou.
- (46) (ítararé huwá zaibou) sólamoti ar amór or sánte éçe dahél óijogói.
- (47) Ítarar dil ókkol ot mazé zañ kissú kíina hásoð aiccíl, aññi beggín neélai diyum, ítara báí báí boniyóre ek zon ar ekzon or sámmè taktó ókkol or uore boiçá óibou.
- (48) Nó ítara ré éçe hono tokolife suíñ faribou, ar aró intu honó din neéla dia zaibou.
- (49) Añár bonda ókkol oré hóbor dou ! keén boli hoilé: aññi bicí maf goróiya ar boro mehérban.
- (50) Ar sáñte sane añár azafó bicí saktó.
- (51) Ítara ré Ibrahím or mehéman ókkol or háloto fúnai doó.
- (52) Keén boli hoilé: ítara íbar hañsé aáiyoré solam hoiyé, tói íbayé hoiyéde añáttú to tuáñra ré dhor lager.
- (53) Itara hoiyé, no dhoraíyóu, añára tuáñre uggúa bicí bus wala fuar bocaro díír.

- (54) Hoiyé: ki e buré noc aiyónor foreyó tuáñra añáre kúc hóbore door! e kúc hóbori tuáñra keéne door?
- (55) Ítara hoiyé: añára oñnoré bilkúl háñsa kúc hóbori fúnair, oñne noirac maincór bútoke cámil no óiyoon.
- (56) Hoiyé: niz or rob or rahámot ottú bilkúl na ummid to údo gumráh ar rasta háraiya maincé ó de.
- (57) Fusár goijjé, Óu Allah tala yé fatháiyede(fíricta) ókkol ! tuáñrar endhilla ahám ki ham?
- (58) Ítara juwab diyé, keén boli hoilé: añára ré hosúrbon kowm or éçe béjagiyéde.
- (59) Kintu Luút or hánndan noó, añára ítara beggún oré hámahá basai loiyum.
- (60) Údo íbar bibi sára, keén boli hoilé: añára íba ré baki táki zoóiyar bútoke mokoror gorí diyí.
- (61) Zehón béja giyéde fíricta ókkol Luút or aál or éçe foóñcce.
- (62) Toilé(Luúte) hoiyé: tuáñra tó osiná maálum ór.
- (63) Ítara hoilóde ki, noó, bólke añára tuáñr hañsé o jinís loi, aiccí, zín or uore e maincé cók cubá goijjíl.
- (64) Aññí tó tor hañsé hók ainní, ar aññí yó bilkúl háñsa.
- (65) Ehón tui niz or háñndan loiyóre rait or honó híssat mazé soli zoó góí, ar oñne ítarar fisé tákibán, ar tuáñrar bútotu honó kiyé firi yo no saibá, ar zeçiyálla boli tuáñra ré hókum diya zar , éçe zaiba góí.
- (66) Ar aññí íbar íkka o hotár fáisela gorí diyíde ki bouli hoilé: benná óite óite é manúic iín or cíñyor haçi diya zaibóu.
- (67) Ar cóor wala ókkol kúci gorí gorí aiccé.
- (68) (luút) e hoilóde ki bouli hoilé: e manúic iín añár mehman, tuáñr añáre beizzot no goijjou.
- (69) Allah tala ré dhoórou, ar añáre bejjot no goijjou.
- (70) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: añára ki toré duniya thiyar (théha darittu) mano nó goriné?
- (71) (Luúte) hoilóde ki bouli hoilé: zodi tuáñráttu gorá fore, toilé iín añár zér fuain aséya.
- (72) Tor umór or kosóm! Ítara tó niz or bod mostít maze firer.
- (73) Tar fore beil miyoilte niyoilte ítara ré uggúa boro abase díri félaiye.
- (74) Ahér kar aññí é cóorore uore nise gorí diyí ar é maincór uore fattór bárcayí.
- (75) Becók nosíyot hásel goróiyálla boli íyan ot maze beca bicí nicáni ókkol asé.
- (76) E fara gán eén ekkán rastar uore de, ziyán hámicá sole.
- (77) Ar íyan ot mazé iman wala ókkol ollá boli bouít nicáni asé.
- (78) Íka farat tákoiya ókkol ó boro zaálem aiccíl.
- (79) Ze taráttu aññi bodola loiyí, e duní cóor kúla rastar uore asé.
- (80) Ar fattór wala ókkole yó niz or rosúl ore misá bouli hoiyé.
- (81) Ze tará re aññí niz or nicáni ókkol ó diyí, tar fore yó ítara fith fírai tákitou.

- (82) É manúic íine faár ore sañsí sañí gór banaitou, no dhor ói yoré.
- (83) Ahérot maze ítara réyo beínna óite óite soktó abase aái sibi dóijje.
- (84) Bós ítatarar honó todbir ar amole ítatarar honó faáida noóde.
- (85) Aññí asman ókkol ar zomin ore ar é dormiyan ot maze aséde tamám jinís ókkol ore hókkor sáñte foida goijjí ar kiyamot hámahá hámahá aibou, bós tuñí cúndor or sáñte dorguzor gorí loó.
- (86) Beécók tuáñr robe yéi foida goróiya ar zanoiya.
- (87) Becók aññí oñnoré háñttan ayat di raikkí, (ziín) duara zaá, ar Quran ó di raikkí.
- (88) Oñne hárgiz niz or nozor ore jinís or íkka no duúñrabán, ziín or duara aññí ítatarar bútotu ho ek kisím or maincoré di raikkí nó iín or uore oñne afsús goríban duáñre júkai rakíbán.
- (89) Ar oñne hoóidou de ki bouli hoilé: aññí to kúla kuli dhor lagoiya.
- (90) Zendhilla neki aññí o kosóm hoóiya ókkol or uore naazil goijjí.
- (91) Ze tará neki ó Allah talar kitab ore thukça thukça gorí diyé.
- (92) Toré daloiyar kislom! Aññí ítara beggún ore dhóriyúm.
- (93) Hár ó jinís or uore, ziín ítara goittóu.
- (94) Bós oñne o hókum oré, ziín oñnor gorá zar, kúliyoré fúnaidou! Ar mucrík ókkol ottú muk fírai loún.
- (95) Oñnollói ze maincé faácai gorér ítatarar sáñzallá bouli aññí faafi.
- (96) Ze tará Allah talar sáñte dusóra maábud mokoror goré ítara tora turi zani faribóu.
- (97) Añáttú bála elóm asé ki bouli hoilé: ítatarar hotá ókkol or duara oñnor dil tong ói zagói.
- (98) Oñne niz or robor tosbi ar taarif boyan gorát tákou, ar soóida gorói yár bútoe cámil ói zoon góí.
- (99) Ar niz or rob or ebadot gorát tákoón, hattáke oñnor moót aái za góí.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة النحل

- (1) Allah talar hókum aái foóiñcgegai, oñne íyan ore joldi no goijjoón, tamám paki íballa bolí, íba bout uore uín beggún ottú, ziín ore ítara Allah talar nosdik córik hoór.
- (2) Iba yé fíricta ókkol oré niz or wohí diyóre, niz or hókume, niz or bonda ókkol ot mazé tuáñra manúic ókkol oré hóbordar gorí doó, keén boli hoilé: aññí sára honó maabud náí, bós tuáñra añáre dhorou.
- (3) Íba yé asman ókkol ar zomin oré hókkor sáñte banaiyé, ar uitarára alok, ze tará cirík goré.
- (4) Íbayé insán oré nutfattú banaiyé fítin ítara kúla kuli hoijja goróiya boni roiyé.
- (5) Íbayé sairteinga ókkol banaiyá, ziín or bútoe tuáñrálla boli gorom or lebas asé, aróu bouít laf asé, ar tuáñrár hánar ham ot aiyé.
- (6) Ar iín or bútoe tuáñrar cúndor asé, ze woktót mazé sorai anou, é októt ó, ar zehón soraito loizoógó é woktót ó.
- (7) Ar íine tuáñrar fuñzá o cóor foijjonto loizaá, zeçé tuáñra oddók zan dia sára foóñsi no fari bán, becók tuáñrar rob becá bicí mehérban, ar cófik.

- (8) Gúñra ókkol oré, hóssor ókkol oré, gadá ókkol oré, íbayé banaiyé, tuáñra íin oré súar óiballá boli, ar íin cúndor or sóbobou, aró éndhilla íbaye bou't jinís ókkol bana, zín or elóm tuáñráttu náí.
- (9) Mazór rasta óilde Allah talar íkka foóñsibar, ar hodín theçá rasta asé, ar zodi íbayé saitóu, toóile tuáñra beggún oré uzu ratar uore lagai ditou.
- (10) Íbayé tuáñrar faáidalla bolí asman ottú faní bórca, zín tuáñra hoóyou, ar íin ottú uithéde gas ókkol ot mazé niz or januar ókkol oré sorai farou.
- (11) É fanír duara íbaye tuáñrar kéti ar zaitun ar hájur ar angur ar hár kisím or fól úwa becók o manúic ókkol ollá boli tó éçe nicáni ókkol asé, zetará gour fikír goré.
- (12) Íbaye rait, din ar beil, san oré tuáñrar taábe gorí diyé, ar tará ókkol ó íbar hókum or maátahát asé becók íyan ot mazé ahol wala manúic ókkol ollá bolí ho ekkán nicáni.
- (13) Aróu bou't jinís ókkol, dhoóilla ba dhóilla rong rufor, íbayé tuáñrálla bolí zomin or uore fóilai raikké becók nosíyot kobul goróiyálla bolí íyan ot mazé boro bári nicáni asé.
- (14) Ar doriyaré yo íbayé tuáñrar conthurúl ót gorí diyé, tuáñra íyan ottú taza gucto haiballa bolí ar íyan ottú tuáñra niz or fiñdoónllá bolí oloñghar báir gorí ballá boli, ar tuáñra dehódde ki boli hoilé, kicti ókkol íyan or uore faní re siri yóre sole, ar íyan ollá boliyó de ki bouli hoilé: tuáñra íbar boccíc oré talac gorí farou, ar óit fare de ki bouli hoilé: tuáñra cúkuria yó goróu.
- (15) Ar íbaye, zomin ot mazé faár ó gañri diyé, taáke tuáñra ré hélai no deé, ar naár ókkol ar rasta ókkol ó banai diyé, taáke tuáñra monzile maksúd ot foóñsi farou.
- (16) Aró bou't nicáni ókkol mokoror goijjé, ar tará ókkol ottún ó maincé rasta hásel goré.
- (17) Toilé tarforeyó ki íba, zibáye foida goré, uibadhóillá, zibáye foida gorí no faré? Ki tuáñra bilkúl no báfou.
- (18) Ar zodi tuáñra Allah talar niyamot oré gointo soó, toilé tuáñra íyan gorí no faríba, becók Allah tala boro maf goróiyá mehérban.
- (19) Ar ze kessú tuáñra sufou, ar zaáher gorou, Allah tala beggín zane.
- (20) Ar zaré zaré é manúic íin Allah sára dhake, íin honó jinís foida gorí no faré, bólke íin oré yó bana giyé.
- (21) Mora ókkol, ziñyata noó, íin ottú to iyán ó ehésá naide, ki bouli hoilé: íin oré hoóñtte tula zaibou.
- (22) Tuáñra beggún or maabud údo Allah tala ek zon, ar aáhérot or uore iman no rakóiya ókkol or dil munker, ar ítara nize yó tukobbori diyóre bóra.
- (23) Becók Allah tala hár o jinís oré zín oré é manúic ókkol íine sufe ar zaáher goré, bálagorí zane, íbaye tukokkri goróiya ókkol oré fosón no goré.
- (24) Itarattú zehón zana zaá, keén boli hoilé, tuáñrar robe ki nazel goijjé? Toóile juwab dede ki bouli hoilé: agor maincór kaháni ókkol.
- (25) Íyan or notija óibode ki bouli hoilé: kiyamot or dín é manúic íin niz or fura furi fuñzár sáñte uitarár fuñzár ó híssa waála óibou, ze taráre be elomír sáñte gumráh goré, soó to hondhilla bura fuñza boor!
- (26) Ítarar agor maincé yo férobbazi goijjé, Allah talayé ítarar gór ókkol ré cíñyor ottú tulí diyé, ar éyin or uore íin or sak ókkol uwottú foijjé, ar ítarar uore azaf untú aiccéde, ziyán or itarattú guman ó no aiccíl.
- (27) Tar fore kiyamot or dín ó ítara ré Allah talayé be izzoti goríbou, ar hoibóde ki bouli hoilé: añár o córik ókkol hoçé, zín or mutaále tuáñra larái jogça goittá? Ze taráre elóm dia giíl, ítara dhak mari uçíbou, ki bouli hoilé: aijja to kaafér ókkol or burayi ar be izzoti kuñrai giyói.

- (28) Uitará zetará niz or jan ókkol or uore zulúm goré, fíricta ókkole zehón ítarar jan kobza goré, é woktót mazé ítara júki zagói, (ar hoóde) ki bouli hoilé: añára bura no goittám, kiyálla noó? Allah tala bála gorí zane, ze kessú tuañra goittá.
- (29) Bós ehón hámicallá bolí tuáñra jáhanne or doroza ókkol ot mazé dahél ói zoógói, bós hondhilla bura thíkana yá tukobbori goróiya ókkolollá boli.
- (30) Ar forósgár ókkol ottú fusár gorá zaibou, keén boli hoilé: tuáñrar robe ki nazil goijjé? Toilé ítara juwab dede ki bouli hoilé: bálattu bála, ze maincé bálayi goijjé, ítarallá boli e duniyat maze bálai assé, ar becók aáhérot or gór to becá bicí bála, ar forósgár ókkol or gór hotó bálaya.
- (31) Hámica tákibode bariza ókkol, zeçé ítara zaibou, ziín or nise naár ókkol asé, éçe ítarallá boli tákibou, forósgár ókkol oré Allah tala endhilla bodola dibou.
- (32) Ítarar jan ókkol oré fíricta ókkole o hálot ot mazé kobza goré, ze hálot ot mazé ítara fak sáf ó, hoóde ki bouli hoilé: tuáñrálla boli sólamoti ar sólamoti, tuáñra jonnot ot mazé zoon tuáñrar amól ókkol or bodolat mazé ziín tuáñra goittá.
- (33) Ítara o hotár entezar gorér, ki bouli hoilé: ítarar hañse fíricta aái zakgói, yáto tor rob or hókum aái zokgói? Endhilla o maincé yo goijjí ze tará ítarar age aiccíl, ítar uore Allah talayé honó zulúm noó goré, bólke ítara húde niz or jan ókkol or uore zulúm goijjede.
- (34) Bós ítarar bura amól ókkol or notija ítara faiyé, ar ziín or ítara mozzak uçai tó, íyane ítara ré gíri loiyé.
- (35) Mucrék maincé hoiyéde ki bouli hoilé: zadi Allah tala saito, toilé añára ar añárar baf dada ókkol íba ré sáre ar honó kiyór ebadot no goittóu, (ar) nó íbar hókum sára honó jínis oré háram goittóu, endhilla ham ítarar agor maincór ó aiccíl, toilé rosúl ókkol or ham óilde siríf kúla kúla hobo foóñsái doón.
- (36) Añní hár ummot or hañsé rosúl beijjí, (ar hoiyéde ki bouli hoilé) ó manúic ókkol! Tuáñra údo Allah talar ebadot gorou, ar íba sára tamám maabud ókkol ottú basou, bós baás maincóré tó Allah tala yé hédayot diyé, ar bazu kiyór uore gumráhi sábet óigiyói, bós tuáñra zomin or uore soli fíri yóre soó, misá boli hoóiya ókkol or ainjam ki óiyé?
- (37) Zodiyó oñne ítarar hédayot or kuwahéc mond, kintu Allah tala ítararé hédayot no de, zararé gumráh gorí de, ar nó ítara honó modot gar asé.
- (38) É manúic íine bicí boro ar soktó soktó kosóm ókkol háiyoré hoó, de ki bouli hoilé: murda ókkol oré Allah tala yé zinda no goríbou, kiyálla hámahá zinda goríbou, íyan to íbar hók ar laázemi waáda, kintu beéc bák maincé no zane.
- (39) É hotálla boliyóde ki bouli hoilé: é manúic íin ze inís or uore ektelaf goré, íyan oré Allah tala sáf gorí deé, ar ehotálla boliyóde ki bouli hoilé: húd kafér nize misá de íyan zani loó.
- (40) Añní zehón honó jinís or erada gorí toóile añár údo eén hoói doónnán ó de ki, oizagói, bos íyan ói zagói.
- (41) Ze manúic ókkol zulúm boddac goróon or fore, Allah talar rastat mazé wotón torók goré, añní ítararé bálattu bála thíkana duniyat mazé diyum, ar aáhérot ot mazé súwaf tó bouít boro, zodi manúice íyan ottú waákef óito !
- (42) Uitará, zetará neki sobór or daáma sári noó de, ar niz or rob or bórusa goijjé.
- (43) Oñnor age yó añní insán ókkol orébeijjilám, ze tarár hañsé wohí nazil gorát táikkilam, bós zodi tuññi no zanou, toilé ahale elóm ottú fusár goríloó.
- (44) Dolil ókkol ar kitab ókkol or sáñte añní e zikír(kitab) oñnor hañsé nazil goijjí, maincór íkka zibá re nazel gorá giyé, oñne íba ré kúli kúli boyan gorí doón óit fare ítara goór ar fikír goréde.

- (45) Bící bura férobbazi goróiya ókkol ki e hótáttú be hóbor ói giyóí, keén boli hoilé: Allah tala yé ítararé zomin ot mazé gañri félaibou yáto ítarar hañsé eén zagar azaf aái zaibóí, zeçiyar itarattú wahám guman ó nó óiyou.
- (46) Yáto ítararé sola fírat mazé ítara honó dhoóilla gorí Allah tala re zer gorí no faribou.
- (47) Yáto ítararé dhorlagai, domki diyore doribou, bós becók tuáñrar rob bicí mehérbán ar bicí rahám wala.
- (48) Ítara ki Allah talar mohóluk ot mazé honó kissú re noó deké? Keen boli hoilé íbar sáiyat mazé dhainé baiñyé júki júki Allah talar sámmè soóida gorér, ar niz or aajezi ré zahér gorér.
- (49) Becók asman ar zomin or tamám jandár ókkole ar tamám firicta ókkole, Allah talar sámmè soóida goré, ar zorra boraboró tokobbur no goré.
- (50) Ar niz or rob zibá ítarar oóre asé (íbar sámmè) girgira táke, ar ziyán hókum mili zagóí, íyan ore bazai ané.
- (51) Allah tala ye hoiyé, keen bouli hoilé: tuáñra duwá maabud no banáiyou, maabud to údo íba ekéla, bós tuáñra udo aáñr dhor ar hoof raikkou.
- (52) Asman ókkol ar zomin ot maze ze kessú asé, beggín íbar, ar íbar rbadot zoruri, ki tuáñra íbar sára oóinno kiyó re dhorou?
- (53) Tuáñrar hañsé zediggin niyamot ókkol asé, begin íbaye diyé de, ehón ó tuáñrar hañsé onó mosibot aiyé, toóile íbar hañsé fóriyad gorát tákou.
- (54) Ar zeçé íbaye é mosibot ore tuáñráttu hóthai diyé, tuáñrar bútottu kissú maincé niz or rob or sáñte cirík gorát maze lagi zaggóí.
- (55) keen bouli hoilé: aññí diyáde niyamot ókkol or no cúkuri goré thikasé kissú fáaida tulou, ahér tuáñrattú maálum ói zaibougóí.
- (56) Ar ziyán ore no zane no buzé, íyan or híssa aññí diy' de jinís ókkol oré mokoror gorér, Allah talar kosóm, é gúhtan or súwal tuáñráttu hámahá gorá zaibou.
- (57) Ar ítara Allah tala pak zat olláboli maiya fuwain ókkol mokoror gorér ar niz olláboli yó, ziyán niz or kuwahéc or mutabek ó.
- (58) Ítarar bútoe honóikkattú maiya fua óiyede hóbor diya gilé, toklé ítarar siyára hala óizagóí, ar dile dile nise ói zagóí.
- (59) É bura hóbor or duwara maincóttu luai luai fire, buzéde ki bouli hoilé: ítare be izzotiye aái dóijjé, yáto íba ré meçit mazé dofón gorí deé, ah ! keen bura fáisela gorédeyá.
- (60) Aáhérot or uore iman no rakoíya ókkol or hondhilla bura mesál, asé Allah tala bolitó bicí uñsol sífót asé, íba bicí gaaleb ar hékmot wala.
- (61) Zodi maincór gunar wore Allah tala yé ítara ré dhóittou, toóile zomin or uore, uggúa yo jandar baki no tákitou, kintu íbayé íin ore ek mokoror goijjá woktó foijjonto dhéil di raké, zehón íin or woktó aái zagóí, toóile ítara ek góçi fisé táki fare ar no ek góçi age buçí fare.
- (62) Ar ítar nizollá boli ziyán fosón goré, (íyan ore) Allah talallá bolí saábet goré, ar ítarar zuban ókkol misá hotá boyan goré, ítrallá bouli oóine ooin, ar ítara duzuki ókkolo bútoe beggún or age.
- (63) Allah talar kosóm! Aññí tuáñr agor ummot ókkol or hañsé yó niz or rosúl beijjí, kintu cóitane ítara bura amól ókkol are ítarar sóuk ókkol or sámmè cáñzai diyé, é cóito ehóno ítarar dustó boni roiyé, ar ítarallá bouli soktó azab asé.
- (64) E kitab ore aññí tuáñr hañsé e hotáll bolí nazel goijjide, oñne ítarallá bouli hár o jinís ókkol kúli doón, zíin ókkol ot mazé ítara ektelaf gorér, ar iba iman wala ókkolollá bouli rasta dehóiya ar rahámot.
- (65) Ar Allah tala yé asman ottú faní felái yóre íin or duwara zomin ore íyan or moót or fore zinda gorídeé, becók íyan ot maze o manúic ókkolollá bolí nicáni asé zetará fúne.

- (66) Tuáñrallá boli tó saiththéinga januwar ókkol ot mazé yó boro íbrot asé añní tuáñra ré íin or foço mazé ze kessú asé, íin or bútotu guwór ar lowór dormiyan ottú háas dut hábai, ziín hoóiyallá bouli bicí bála.
- (67) Ar házur ar angur or gas ókkol or fól ottú tuáñra córab banai loó ar bála rizíkó, ze maincé akol raké ítarallá bouli to íin ot maze bicí boro nicáni asé.
- (68) Oñnor robe modú fuk or dil ot mzé e hotá dháli diyé de, ki boli hoilé: faár or gas ókkol ar manúic ókkole banaiyéde uñsol uñsol theilat mazé niz or gór banau.
- (69) Ar hár kisím or mema hou, ar niz or rob or asán rastat maze solou fírou, ítarar feçottú rong bo rong or córab ókkol niyole, ziín or rong kisím kisím or, ar zeçé maincólá boulí céfa asé, báfoiyallá bouli íyan ot maze boro nicáni asé.
- (70) Allah tala yé tuáñra beggún ore foida goijjé abbar tuáñra beggún ore hótom gorí bou, tuáñrar bútoe endhilla yó aséde zetará re bicí bura umór or íkka fíra zaá, bouít kissú zanoón ar buzoón or foreyó no zane, becók Allah tala zanoiya ar kudurut wala.
- (71) Allah tala ye! Tuáñrar bútoe ek zon ore ar ek zon or uore rizík ot mazé bicí di raikké, bós zetaráre bicí di raikké, ítara niz or ruziré niz or mataháti gulam ókkol ore no deé, kiyálla bouli hoilé, ítara uitaralla borabor óibo boli, ki é manúic íin Allah talar niyamot or munker or?
- (72) Allah tala yé tuáñrálla bouli, tuáñrar bútotu tuáñrar bibi ókkol or bútotu tuáñrálla bouli tuáñrar morot fuain ar futi ókkol fáaida goijjé ar tuáñra ré bála bála jinís ókkol hánalla bolí diyé, tar fore yó ki manúic ókkol batel or uore iman aníbou? ar Allah talar niyamot or na cúkuri goríbou?
- (73) Ar ítara Allah tala sára uitarár ebadot goré, ze tará asman ókkol ottú ar zomin ottú ítara ré kissú ruzi di no faríbou, ar nó honó kudurut raké.
- (74) Bós tuáñra Allah talar mesál ókkol no banaiyou, Allah tala bicí zane, ar tuáñra no zanóul.
- (75) Allah tala yé ekkán mesál boyan gorér, keén bolí hoilé: uggúa gulam asé, dusára ekzon or milkiyot ot mazé, zibáye honó kisím or ektiyar no raké, ar uggúa manúic, zaré añní niz or hañsóttu thík ruzi di raikkí, ziín or bútotu íbaye sufe safe, ar kúla kúli báfe hóssa goré, ki ítara beggún borabor ói faribóu? taarif beggín Allah talallá boli, bólke ítarar bútoe beéc bake no zane.
- (76) Allah tala yé ar ekkán mesál ó boyan gorér, duwa maincór, ze duní zon or bútoe ekzon buk, ar honó jinís or uore ektiyar no raké, bólke íte niz or malik or uore fuñzá, ítare zega za, honó bálayi no ané, ki iba ar uite, ze neki insáf or hókum deé, ar íte uzu rastar uore yó asé, borabor ói faribóu?
- (77) Ar asman ar zomin or gaib, údo Allah tala ye zane de, ar kiyamot or hókum to endhilla de, zendhillá souk or bail fata fíra fa'n, bólke íyattun bare bicí hañsé kudurut raké.
- (78) Allah tala yé tuáñra re tuáñrar mañ ókkol or feçottú neélai yé, é woktót maze tuáñra yo kisdú no zaintá, íbayé tuáñrar han ar souk ókkol or dil banaiyé táke tuáñra íbar cúkria goróu.
- (79) Ki é manúic okkole faik ókkol ore noó deké néki? Ze tará fóрман or gulam óiyoré batácot mazé asé, ze taráre Allah sára ar honó kiyé dóri noó raké, becók íin ot mazé iman wala manúic ókkol ollá boli boro nicáni ókkol asé.
- (80) Ar Allah tala yé tuáñrar gór ókkol ot mazé tuáñrálla bouli cáutir zaga bana diyé, ar íbayé tuáñrálla bouli síththeingar sam ókkol or gór bana diyé, ziín tuáñra háлка foó, niz or zaibar dín, ar niz or thoóron or dín ot ó, ar íin or ul, ar keñc ar sul or ó, íbayé bouít sáman ókkol ar ekkán mokoror goijjá woktó foijjón toll bolí faáidar jinís ókkol banaiyé.
- (81) Allah tala yéi tuañrálla bouli, nize foida goijjéde jinís ókkol or bútotu sába ókkol banaiyé, ar íbaye tuáñrálla bouli faár ókkol ot maze gañrá ókkol banaiyé ar íba yé tuáñrálla bouli

- kurta ókkol (bazu) banaiyé, ziíne tuáñra ré gorom ottú basa, ar endhilla kirtayó, ziín tuáñráttu lariat mazé ham ot aiyé, íba yé endhilla fura furi niyamot ókkol der, táke tuáñra hókum faloiy ói zogói.
- (82) Tar fore yó zodi ítara muk fírai táke, toilé oñnor zimma óilde údo kúli yoré toboliy gorí doón mán aséde.
- (83) Ítara Allah talar niyamot oré zani siníyore yó, íin oré inkar goróiya ói zar góí, bólke ítara bútoe beéc bák na cúkuri goróiya asé.
- (84) Ar ze din añní hár ummot or bútotu gobá doóiya tíya goráiyúm fítin kafér ókkol ore nó ejazot dia zaibo, ar nó ítara re towbáh goríbollá. Huwá zaibou.
- (85) Ar zhón é zaalem ókkol azab dekíbou, tar fore no itarattú hálka gorá zaibou, ar nó ítara ré asán gorá gaibou.
- (86) Ar zehón mucrík ókkole niz or córik ókkol oré dekíbou, tói hoibode ki bouli hoilé: Óu añáráre faloiyá! lín añárar o córik ókkol, zií oré añára toré sári yóre dhahitám tar fore íin ítara ré juwab dibode ki bouli hoilé: tuáñra bilkúl jutháyéi..
- (87) É din ítara beggún (ajez óiyor) Allah talar sámmè etaátor ekerar peéc goríbou, ar zetará búhtan bazi goittóu, ítara itarattú, luai zaibougóí.
- (88) Ze tará kuféri goijjé, ar Allah talar rastattú ruikké, añní ítara uore azab or ore azab barai diyum, íyan ítara fítina gorár bodola óibou.
- (89) Ar ze din añní hár ummot or bútotu ítara mukabelat maze gobá tiya goráiyúm, ar tuáñre ítara beggún or uore bobá banaiyóre ainnúm, ar añní tuáñr uore e kitaf nazil goijjí, zibát mazé hár jinís or kafí cáfi boyan asé, ar héday rahámot ar kúchoborí asé, musúlman ókkolollá boli.
- (90) Allah tala yé insáf or, báláyír, ar egena darir sánte bála sólluk goróbar hókum der, ar be háiya ham ókkol, na cáista lora sora ókkol ar zulim ókkol ottú rukér, íbaye húde tuáñrare nosíyot ókkol gorér táke tuáñra nosíyot hásil goróu.
- (91) Ar Allah talar uwda ré fura goró zehón tuáñra afós ot mazé hotá doó, ar kosóm ókkol ore fakka goróu or fore no bainñggou, hálañke tuáñra Allah re zamin banaiyóu, tuáñra ze kissú gorou, Allah tala yé íin ore bála gorí zane.
- (92) Ar o maiya fuar éndhilla no óiyou zibáye niz or fúñta mosbutir sáñte haçoón or fore thukra thukra gorí félaiye, keen hoilé; tuáñra niz or kosóm ókkol ore afós ot mazé mokrari sóbob banai (no) yóu, kiyálla bouli hoilé; ek joma't ar ek jomaát or uore barí sarí zagóí, hotá údo iyán de ki boli hoilé; é uwada diyóre Allah tala tuáñraré entahán gorér, becók Allah tala tuáñraré kiyamot or dín hár o jinís ore kúli kuli boyan gorí dobou, ziyán or uore, tuáñra etelaf goijjíla.
- (93) Zodi allah ye saitóu, toilé tuáñra beggún ore ek jomaát banai ditou, kintu íbayé zaré saá, gumráh gorí de ar zaré saá hédayot goré becók tuáñra dorí gorá zaibou.
- (94) Ar tuáñra niz or kosóm ókkol ore afós or dagabozir bahána no banaiya toóile to tuáñrar kodommosbut oón or fore lori zaibougóí, ar tuáñráttu sokto sáñza boddac gorá foribou, kiyálla bouli hoilé, tuáñra Allah talar rastattú rukídiyóu, ar tuáñrar uore soktó azab óibou.
- (95) Tuáñra Allah talar uwada ré thúra foisár bodolat mazé besi no diyóu, yad raikkou! Allah talar háns aséde jíis tuáñrálla boli bicí bála, zodi tuáñrar bútoe elóm táke.
- (96) Tuáñrar hañsé ze kissú asé, beggín fána ói zaibougóí ar Allah talar hañsé ze kissú asé baki tákibou, ar sobór goróiya ókkol ore añní bála amól ókkol or bou't bála bodola añní háma há diyum.
- (97) Ze maincé bála amol goré, morot fua ok ba maiya fua ok, kintu iman wala, toilé añní íbaré becók bic bála zindigi diyum, ar ítara bála ham or bála bodola yó ítara ré hámahá hámahá diyum.

- (98) Quran foríbar cómot dáiyede cótan ottú Allah talar faná soó.
- (99) Iman wala ókkol ar niz or rob or uore bórusa rakoiya ókkol or uore ítar kuwot bilkúl no sole.
- (100) Kintu ítar golba (zit) uitarár uore hámahá asé'ze ítar sáñte dustí gore ar ítare allah talar córik bana.
- (101) Ar zehón aññí honó ayot or jagat maze ar uggúa ayot bodoli di, ar ze kessú Allah tala hoó, íyan ore íbayé bála gorí zane, toile to hoóde ki bouli hoilé: tuito búhtan goroiya, hotá óilde íyána, ki bouli hoilé: ítarar bútoe beék bák momíie no zane.
- (102) Hoóidou! Íbaré oñnor rob or torfóttu jibril (amine) hókkor sáñt lói aiccé, táke iman wala ókkol ore Allah tala yé estekamot (ham or uore mosbuti) deé, ar musulman ókkol or réhnomiy ar bacarot ói zagói.
- (103) Aññí bála gorí zani, kafér ókkole hoóde ki bouli hoilé: tui ggúa maincé cíkos, íbar zuban, zar íkka ítara nisbot gorér, ajomi, ar e Quran to sáf sáf arobi zuban ot mazé.
- (104) Ze maincé Allah talar ayat ókkol or uore iman no raké ítarar réhnumay Allah talar torfóttu údda ói no faré, ar ítarallá boli soktó azaf asé.
- (105) Banawothi misá to uitará goréde, ze tarattú Allah talar ayat ókkol or uore iman noó, e manúic íin jútha.
- (106) Ze maincé niz or iman or fore Allah talar sáñte kiféri goré, kintu uiyán sára, zar uore jobór goráza, ar ítar dil iman or uore fakka asé, mogór ze honókiyé dil ottú kuféri goré, toilé ítar uore Allah talar gozobasé, ar ítalla bouli bout boro azob asé.
- (107) Íyan e hotálla bolide ki, ítara diniya zindigi ge aáhérot ottú bare bicí piya goijjé, becók Allah tala kafér ókkol iré uzu rasta no dhá.
- (108) Ítara o manúic, zetarár dil ókkol ór uore, ar zetarár han ókkol or uore ar ze tarár souk ókkol or uore Allah tala yé mohór lagai diyé, ar é manúic íin gofél.
- (109) Hono cók maideki, é manúic íin aáhérot ot mazé soktó noksani uthibou.
- (110) Ze manúic ókkole fítnat dhála zoón or foreyó híjrot goijjé, fítna jéhad goijjé, ar sobór or sóbut diyé, becók tuáñr rob é hotar fore ítara ré maf goróiya, ar mehérbani goróiya.
- (111) Ze din hár manúic niz or zaát ollá bouli larái hoijjá gorí gorí aibóu, ar hár maincóré íte goijjéde amól ókkol ór fura furi bodola dia zaibou, ar maincór uore ebbere yó zulúm gorá no zaibú.
- (112) Alla yé o farar mesál boyan gorér ziyán fura furi amón ar cántit maze aiccíl, íyan or rizík íyan or hañsé foragot or sáñte har jagattú aitóu, fítna íyane Allah talar niyamot ókkol or sáñte kiféri goijjé, toile Allah tala yé íyan ore búk ar dhoror moza hábaiye ziyán ítarar ham or bodola aiccíl.
- (113) Ítarar hañsé ítarar bútotu rosúl foóinñccé, tar foreyó ítara íba ré misá bouli hoiye, tar fore ítara ré azabe aáiyóre sobi dóijje, ar ítara zaalem éi aiccíl.
- (114) Ze kessú fak ar hálal rizík Allah tala yé tuáñra ré di raikké, íin ore hoó ar Allah talar niyamot or cúkuria gorou, zodi tuáñra íbar ebadot goroódde óile.
- (115) Tuáñrar uore údo mora ar low ar cúworor gusto ar ze jinís ór uore, Allah talar mam sára oóinno diyóre dhahaza, háram, tarforeyo zodi honó manúic ore mojbur gorí diya gilé, nó íte íyan or húahéc goroiya ar nó hódottu barí zoóiya, toile becók Allah tala maf goróiya ar rahám goróiya.
- (116) Honó jinís ore niz or zuban ottú misá bouli hoói no diyóu, keen bouli hoilé; iyán hála ar iyán háram, Allah talar uore júlha búhtan (no) baindo buzí loó, Allah talar uore búhtan bázi goróiya kaámiyabittú mahrum táke.
- (117) Ítara bicí maámuli fáaida fade, ítarallá bouli doktó azaf asé.

- (118) Ar yuhúdi ókkol or uore aññí ze kissú háram goijjílám, íin aññí ítara ré foóila óite fúnai diílám, aññí ítara uore zulúm noó gorí, bólke ítara húde niz or zan ókkol or uore zulúm gorát asé.
- (119) Ar ze honó kiyé jéhalot or duara bura amól goré, tar fore towbá goré ar eslah (thík) gore, toóle íba rob becók boro boccíc wala ar bicí boro mehérban.
- (120) Becók ibrahím imam ar Allah talar fórmanboddar ar bicí muhlés aiccíl, íba mucréc ókkol or bútottu no aiccíl.
- (121) Allah talar niyamot or cúkuria goroiya aiccíl, Allah tala yé íbare niz or borgozida banaiyé, ar íbaré uzu rastar toróf hédayot diíl.
- (122) Aññi íbaré duniyat mazéyo bálayi diílám, ar becók íba aáhérot ot mazé yo bála ham goroiyár bútottu.
- (123) Tar fore aññí íbar íkka wohí béijj keen bouli hoilé: oñne Ibrahim or sáf sutorá diin or ettebáh goróon, zobá mucréc ókkol or bútottu no aiccíl.
- (124) Háftar din or boçáyí tó údo uitarálla bouli zoruri gorá giíldé, zetará íyan or uore ektelaf goijjíl hotá óilde iyán ki bouli hoilé: oñnor robe húde íin or uore ítara ektelaf or fáiselah kiyamot or diín goríbou.
- (125) Niz or rob or rastar íkka maincór wohí ar bála bála mosíyot or duara dhahou, ar ítara sáñte bála torikalla hotá hoó, becók oñnor robe niz or rastattú hóthi zoóiya ókkol ore yo bála gorí zane, ar íba rasta faiyé de maincóré yó bála gorí sine.
- (126) Ar zodi tuáñra bodola loóyó, toóile uddúr, zeddúr hoctho tuáñra ré foóñsa giyé, ar zodi sobór goríloó toile becók sobór goróyálla boli íyan bicí bála.
- (127) Oñne sobór goróon! Allah talar towfí sára oñne sobár goríyéi no faríba ar ítara hálot or uore ferecan o óiyon, ar zaáñ mukkari ar férobbazi ítara gorát asé, íyan or uore dil cóñço no goijjón.
- (128) Ar yekin gorou, ki bouli hoilé: Allah tala forésgar ókkol ar nekkar ókkol or sáñte asé.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الإسراء

- (1) Ou Allah-tala fak, ze nizor bonda ré raite-raite loi giyé Mosjíd-é-Háram ottú Mosjíd-é-Aksa-foijjonto zían ór atee-hañsé aññí borkot di raikkí, taáke Aññí íba ré nizor kudurot or bazu nommuna deháfari, becók Allah-tala yéi bicí fúnoiya, dehóiya.
- (2) Aññí Muúsa ré kitab diyí, ar íba ré boni Israil ollá bóuli hédayot banai diyí, keén bóuli hoilé: tuáñra aññí sára honó kiyó ré nizor ham banoiya no banaibá.
- (3) Óu manúic ókkol ór fuain súain! Ze taráre aññí Nuh (Aláihíssolam) ór sáñte súwar gorí diílam, íba (Nuh) Añár bicí cúkuria goróiya bonda aiccíl.
- (4) Aññí boni Israil ollá bóuli ítarár kitab ot mazé sáf-sáf gorí fáiselah gorí diílam keén bóuli hoilé: tuáñra zomin ot mazé dui bar fósad goríba, ar tuáñra becá bicí ziyadoti goríba.
- (5) É duní waadar bútotu, foóila gán aiyóon ór fúañti fúañti, Aññí tuáñrar mukabelat mazé nizor bonda béjidiyí, zibá boro laráibas aiccíl, bós íba tuáñra górr or bútoe foijjonto fóli giyóí, ar Allah talar é waada fura óon é aiccíl.
- (6) Fítin Aññí ítarar uore tuáñra ré zitai di yóre tuáñrar din fíraiya, ar mal ar fuain súain diyóre tuáñrar modot goijjí, ar tuáñra ré boro gucthí wala banaiyí.
- (7) Zodi tuáñra bála ham goró, tóile (íyan) nizor fáaidalla bóuli, ar zodi tuáñra bura ham ókkol goró, tóile íin ó nizollá bóuli, fítin zehón dusára waadar cóme aiccé (tóile Aññí dusára bonda ókkol óre béijji, taáke) ítara tuáñrar siyára ré báñgi de, ar foóilar éndila fítin é mosjíd ot mazé góli zagóí, ar ze ze jinís ór uore ítara kobza gorí fare (íin óre) báñgi-suriyoré cíñyor óttu tulí féla.
- (8) Ummid deki, tuáñrar Rob e tuáñrar uore rahám goríbou, kintu zodi abbaró tuáñra íyan goró, tóilé Aññi yó dubara éndila goijjóum, ar Aññí jáhannam oré inkar goróiya ókkol ólla ziyólhána banai raikkí.
- (9) Becók e Quran e ou rasta dehá, ziyán bicí uzu, ar iman wala ókkol óre, zetará bála ham ókkol goré, e hotár húc hoborí dedé, keén bóuli hoilé; ítarallá bóuli búot boro ajór asé.
- (10) Ar ki bouli hoilé: ze maincé ahérot ór uore iman no raké, ítarallá bóuli aññí bicí hocthor azab toiyar gorí raikkí.
- (11) Ar insán é burayir duwat mazé, bilkul ítar nizor bálayir duwar éndila, insán éi boro joldi goróiya.
- (12) Aññí rait ar din oré nizor kudurot or nicáni ókkol banaiyí, rait or nicáni ré Aññí nur sára gorí diyí, ar din or nicáni ré Aññí foór banaiya, taáke tuáñra nizor Rob or boccíc óre talac gorí faro, ar e hotálla bóuli dé ki, tuáñra bosór ór hísab ar gonti malum gorí faro, ar hárr hárr jiníc óre Aññí bicí bála gorí tofsil or sáñte boyan gorí diyí.
- (13) Aññí hárr insán ór burayi-bálayi ré ítar golat lagai diyí, ar kiyamot or dín Aññí ítar sámme ítar amol lán niyolaiyóum, ziyán íte nizor uore kúla faibou.
- (14) Húde nizor kitab nize forílo! Ajjato tui húde nizor hísab loon ollá bóuli kafí.
- (15) Ze uzu rasta hásil goróiya, íte húde nizor bálaillá bóuli rasta foóiya ó ar ze neki gumrá oóiya, ítar fuñzá ítar uore, honó fuñzá wala ar honó kiyór fuñzá nizor uore no tulíbóu ar Añár torikayó noó dé ki bouli hoilé: rosúl béjibar age azab gorí.
- (16) Ar zehón Aññí honó bostír hálak or erada gorí, tóile éçiyár kúc-hal manúic ókkol óre hókum di, ar ítara é farat mazé kúla kúli nafáormani gorá cúru goré, tóile ítarar uore hotá sábet ói zagóí, tarfore Aññí íyan oré borbad gorí di.
- (17) Aññí Nuh'r fore yó bouít koum ókkol óre bála goijjí, ar tor Rob nizor bonda ókkol ór guná ókkol ottú bicí hóbor raké, ar bála gorí dehóiya.
- (18) Zar erada údo e joldi wala dniyar éi ó, itare Aññí eçé ze tákkáin zallá bóuli saái, hát or uore di, céce ítalla bóuli Aññí jáhannam mokoror gorí di, zeçé íte bura hálot ot mazé duddur séi séir hálot ot mazé gólibou.

- (19) Ar zar erada ahérot ór óibou, ar zendila kucíc íyan ollá bóuli saá, íte goréyo, ar íte iman wala yó óile, bós é manúic ókkol íin éi, ze tarár kucíc or Allah talar hañsé fura furi kodor gorá zaibou.
- (20) Hárr kiyóré Aññí foóñsát táki, ítararé yó, ar úitaráre yó, tor Rob or boccíc ruikká noó.
- (21) Saáilo, keén bóuli hoilé: ítarar bútoe ekzon oré ar ekzon or uore hondila fózilot di raikkí, ar ahérot tó dorja ókkol ór bútoe aró barik, ar fózilot or etebare yó bicí boro.
- (22) Allah talar sáñte ar honó kiyó ré maabud no banais, céce tui bura hálot ot mazé córminda óiyoré boói zabi góí.
- (23) Ar tor Rob e sáf-sáf gorí hókum di félaiye keén bóuli hoilé: tuáñra íba sára ar honó kiyór ebadot no goríba, ar maa-baf or sáñte ehésan goríba, zodi tor tákar abostát, éce bútotu ekzon yáto dunízon bura háalot ot mazé foóñsi zagóí, tóile ítarar sámmè úff údda no goríba, ar noó ítara ré géthgeçaibá, bólke ítarar sáñte adob ar ehéteram ór sáñte hotá hoibá.
- (24) Ar normi ar muhábbot or sáñte ítarar sámmè tuwazur-fak nise gorí rakíba, ar duwa goráttákiba, keén bóuli hoilé: Óu añár Rob! Ítarar uore endila rahám goró, zendila ítara añáre gura-hale faillíl.
- (25) Ze kessú tuáñrar dil ot mazé asé, íyan óre tuáñrar Rob e bála gorí zane, zodi tuáñra nekkar ó, tóile íba tó fíri oóiya ókkol óre maf goróiya.
- (26) Ar egena gucthír, ar miskin ókkol ór, ar musáfer ókkol ór, hók ada gorát táko, ar eseraf ar behar hóssattu baso.
- (27) Behar hóssa goróiya ókkol cóitan or báí, ar cóitan nizor Rob or bicí na cúkur.
- (28) Ar zodi tuññí (óu Muhámmad s.a.w) ítarattú muk fírai loon ó fore, nizor Rob or rahámot ór talac ot mazé, ziyán or ummid tuññí rakó, tarforeyó tuáñttu saá dé ki bouli hoilé: cúndor gorí ar normir sáñte ítara ré buzái doon.
- (29) Nizor hát nizor goddonar sáñte bañdá no rakís, ar noó íyan óre bilkúl kúli dis, ar fítin tui laánot ar ferecan boói-zos-góí.
- (30) Becók, tuáñr Rob e zallá saá, rizik fóroot gorí de, ar zallá bóuli saá, tong gorí de, becók íba nizor bonda ókkol ór bicí hóbor rakóiya, ar bicí bála dekéiya.
- (31) Ar goríbár dhore nizor fuain-súain dóre mari no félaiyo, ítara ré ar tuáñra ré aññí yéi rizik di, becók ítara ré kotól goróon kobira guná.
- (32) Hóbobdar! Zenár hañsé údda no zais, kiyálla bóuli hoilé: íyan bicí boro beháiyai, ar bicí bura rasta.
- (33) Ar honó jan, ziyán oré maroon Allah tala yé háram gorí diyé, hargís nahók kotól no gorís, ar ze manúic gwá ré mozulum or súrot ot mazé mariféla za, aññí íbar mirasdár óre taakot di raikkí, bós ítattu marifélat mazé ziyadoti no goróon sa, becók ítare modot gorá giyé.
- (34) Ar etim or mal or hañsé yó no zaiyó, kintu údo ou torika sára, ziyán bicí bála, hattáke íte baleb ói zagóí, ar waada ré fura goró, kiyálla bóuli hoilé: waadar babote fusár gorá zaibou.
- (35) Ar zehón maf-zúf goró, tóile fura-furi falda loi mafo, ar uzu falda loi mafo, íyan éi bála, ar ainjam or etebare yó bicí bála.
- (36) Ze hotár babote tottú honó hóbor éi náí, íyan ór fisé no foris, kiyálla bóuli hoilé, han ar souk ar dil or bútoe hárr ekkán ottú fusár-asár gorá zaibou.
- (37) Ar zomin or uore tukobborir sáñte no solis, tui noó zomin oré fáçi faribí, ar noó lambat mazé faár ór éddur foóñsít faribí.
- (38) É ham íin ór buraiyi tuáñr Rob or hañsé (bicí) na fosón.
- (39) Íin beggín saitóu gilé ou wohír éndilla zíin tuáñr hañsé tuáñr Rob e hékmot or sáñte nazil goijjé, tuññí Allah talar sáñte ar honó kiyóre maabud no banaiyó, noóile dur-dur séiséi ói yoré Jáhannam ot mazé dháli diya zaibou.
- (40) Ki morot fuain dólla bóuli Allah tala ye tuáñraré basí loiyé, ar húde nizollá bóuli fíricta ókkol maiya fuain banai loiyé, becók tuáñra boóut dhoóñr hotá hoór.

- (41) Aññí tó e Quran ot mazé hárr boiyan gorí diyí, taáke maincé buzé, kintu íbar duwará itarattú tó nafórót barér.
- (42) Hoói doon! Keén bouli hoilé: zodi Allah talar sáñte aró maabud óitou, zendila e manúic íin é hoór, tóile hámahá, ítara ehón foijjonto arcór malek ór íkka rasta tuai loitou.
- (43) Íba pak ar unca Allah, ze kessú ítara (misá) hoór, íin ottú bicí duré ar bicí uñsol.
- (44) Háñt asman ar zomin, ar zaáñ kissú íin ót mazé asé, íbar tosbí gorér, endila honó jinís náide, zíin é íbar pakizogi ar taarif or sáñte iyad no goré dé, kintu iyán sóiyi dé ki bouli hoilé: tuáñra íin ór tosbí buzí no faró, íba bicí hálim ar maf goróiya.
- (45) Tuñí (Óu Muhammad s.a.w) zehón Quran foró, Aññí tuñár arde ahérot ór din or uore iman no raké dé maincór mazé, ekkán luwaiya forda dháli di.
- (46) Ar ítara dil ókkol or uore aññí forda dháli diyí, ítara íyan ore buzé ar ítara han ot maze fuñzá ar zehón tuññi Allah talar zikír ar íbar towhíd or sáñte Quran ot mazé goróu, toilé ítara íyantú fíri zagóí ar fith fírai dágoi.
- (47) Ze gorós loi é manúic íine íba ré fúne, ítara (niyot) ore aññí zani, zhón ítara oñnor íkka han lagai táke tohóno, jobke é zaalem ókkole hoóde ki bouli hoilé: tuáñra ítar tabedarit maze laigga asou, zíin or uore jadu gorí diya giyé.
- (48) Soóna sái! Añnollá boli keén keén mesál ókkol boyan gorír, bós ítara gumráh ói zargói, ehón to rasta foónnán ítar cóktir bútoe naí.
- (49) Ítara hoiyé de ki bouli hoilé: añára ki háñdhahi ókkol ar (meçi) óiyore reza reza ói zaiyum bóí? Tóile ki añára abbar dubara uçiyore tíya gorí diya zaiyúm?
- (50) Juwab doón! Tuáñra fattór boni zoógóí yáto luwá.
- (51) Yáto eén honó mohóluk, zíine tuáñrar dil ot mazé bicí sokto maálum ó, fítin ítara eén fusállou, keen bouli hoilé: uibá honnúa, zibáye dubar añárar zindigi ré fíraibou, oñne juwab doón! O Allah, zobáye tuáñra re foóila bar foida goijjé, íyan or uore ítara niz or matá lari lari yóre oñnottú fusár goríbou, thíkase éen hoóñtte? Tói oñne juwab doón, keen bouli hoilé: ki taájjub asé, é (çóçi) íyan hañsé aiccé de.
- (52) Ze din íbave tuáñra re dhahibou tuáñra íbar taáarif gorí gorí taáamil hókum or ta goríba, ar guma goríbade ki bouli hoilé: tuáñrar taka gan bicí hom.
- (53) Ar añár bonda ókkol ore hoóidou! keen bouli hoilé: ítara cicí bála hotá mukóttu niyola, kiyálla boli hoilé: cóitne afós ot maze fós dhále, becók cóitan insánor kúla duccon.
- (54) Tuáñrar rob tuáñrar ísafe tuáñra úbore bouít bicí zanoiya, íbave zodi saá, toóile tuáñrar uore rahám goríbou, yáto zodi sá, tuáñrar uore azab dibou, aññí oñnoré íyan or zimmadar banaiyóre noó bejí.
- (55) Asman ókkol ar zomin ot mazé ze kissú asé tuáñr robe beggín bála gorí zane aññí bazu foigambar ókkol ore bazugún or uore behtori ar fózilot diyí, ar daud ore aññí yéi zobur diyí.
- (56) Hoói doón! Allah tala sára zetará re tuáñra maabud boli buzór, ítara ré dhakou, kintu ítara nó tuáñrar uottú honó tokolif ore dur gorí fari bóu, ar nó bodoli faribóu.
- (57) Ze tará re é manúic íine dhake ítara húde niz or rob or talac ot maze táke hañsé óiballa, (ítara saá de ki bouli hoilé) hone ítara bútotu bicí hañsé ói fare, ítara hude íbar rahámot or ummid raké, ar íbar azab ore dhorat táke, (hotá óilde íyan) ki bouli hoilé: tuáñr rob or azab dhoróon or jinís.
- (58) Ze dín fara ókkol asé, aññí kiyamot or din or age age, yáto íin oré hálak gorí diyum, íyata sokto íin ore hálak gorí diyum, yáto soktó arab diyun, íyan to kitab mazé leká giyé.
- (59) Añáre nicáni (mujeza) nazel goratto udu o jinsé ruikké de ki bouli hoilé: agor maincé íin ore misá boli hoiyé aññí sómudi ókkol ore bosiroto or hísafe uñthni diyí, kintu ítara íbar uore zulúm goijjé, aññí to maincóré dhor lagaibollá boli yéi nicáni ókkol béjide.
- (60) Ar iyad gorou! Zehón aññí oñnor hoódiyí, keen bouli hoilé: oñnor robe maincóré gíri loiyé, ze cóppon aññí oñnor re dehaílam, íyan maincólá boli sáf sáf emtehán aiccíl, ar endhilla

- or gas ó, ziyán ottú Quran ot mazé nifórot gorá giyé, añní ítara ré dhor lagair, kintu ítara ré ín ore aró cóitait maze barái félar.
- (61) Anni firicta ókkol ore hókum diyí, keen bouli hoilé: tuáñra aadom ore soóida goróu! Toile lblic sára ar beggúne soóida goijjé, íte hoiló de ki bouli hoilé: añní ki uibáre sooíd goijjúm ne zaré tui meçi di banaiyós!
- (62) Toile tuñni saiyu, ítare (aadom) tuñni to añár uore buzurgi to diyós, kintu zodi añáre kiyamot boijjon to tui sári di rakós, toile añní ítár uolad ore, údo kissú manúic sára, niz or kontturúl ot mazé gorí loiyum.
- (63) Allah tala ye hoilo, keen bouli hoilé: ítara bótottu zobá tor tabedari ói zaibougó, toile (ín) beggún or sáñte jáhannam, ziyán fura furi bodola (ítara).
- (64) Ítara bótottu zare tui niz or abas diyóre gumráh gorí faribí, gumráh gorí lou, or ítara uore niz or súwari ar théng or háñça diyóre tuli an, ar ítara mal ar fuain súaindor uore niz or híssa laga, ar ítara (misá) wada deé, ítara sánte cótan or zedíggín wada ó, beggín bilkúl dúka.
- (65) Añár háñsa bonda ókkol or uore tor honó kabu ar cókti naí, tor rob ham banoiya kafí.
- (66) Tuáñr rob uiba wa, zibáye tuáñrál boli doriyat mazé kicthi ókkol sola, táke tuáñra íbar boccíc talac goróu, íba tuáñrar uore bicí mehérban.
- (67) Ar sómondorot maze mosibot foóñson or fúañti fuañti zare tuañra dhakitá beggún háñzi zagó, údo é allah baki táki zagó, zehón íbaya tuáñr ré kul or íkka basai ané, tuáñra (íbattu) muk fírai loó, ar insán bicí na cúkur.
- (68) Toile ki tuáñra íbattu be dhor ói giyogó, táke tuáñra ré kulor íkka (loizaiyór zomin) ot mazé gañri deé, yáto tuáñrar uore fattóror dúilla thathka béjideé fítin tuáñrar nizollá boli honó faára dar no foó.
- (69) Tuáñra ki o hotáttu no dhor óigiyo gó, keen bouli hoilé: Allah tala fítin tuáñrare doriyaar sófor ot mazé loiza, ar tuáñrar uore saktó boyarór thathka béjideé, ar tuáñrar kuférir harone tuáñra ré dhufái deé, fítin tuáñra nizollá bolí añár uore íyan or dawa goróiyá honó kiyóre no faibá.
- (70) Becók añní adom or fuain súain dóre bicí izzot diyí, ar ítara ré añní kul or ar fanír súwari ókkol dkyí, ar ítara ré fak jinís ókkol or rizík diyí, ar niz or boút mohhúk ókkol or uore ítara ré fózilot diyí.
- (71) Ze din añní hór jomaát oré ítara kayed cóo dhakiyúm, fítin zetarár amólnama den hát ot mazé diya giyé, ítara tó cook or sáñte niz or amólnama foríbou, ar taza bora boro zulúm gorá no zaibou.
- (72) Ar ze honó kiyé e duniyat mazé añdá asé, íte aáhérot or maze yó a'nda ar rast hára ói tákibou.
- (73) É manúic ín oñnoré o wohíttu ziyán añní oñnor uore nazel goijjí duré goittó sár, keen bouli hoilé: oñne íyan sára ar kissú yéi añár nam or uore banai loon, toile to é manúic ín oñnoré niz or murubbí, dustó banai loito.
- (74) Añní zodi oñnoré sábet kodom no rakítam, toile bicí mumken aiccíl de ki bouli hoilé; (oñne) ítara íkka kissútha júki yéi zatan.
- (75) Fítin to añní yó oñno ré duniyair dhabol azab ditam, ar dhabol moút or, fítin oñne to nizollá boli añár mukabelat maze hono kiyóre modot goróiya yo no faitán.
- (76) Ítara tó oñnor kodom ore e zomin ottú tuiltó laiggíl, oñnoré íyan ottú neélai bólla boli, fítin ítara yó oñnor fore bicí hom thoóri faitou.
- (77) Éndhilla dostur úitaráro aiccíl, ze taráre añní rosúl banai béijjilam, ar oñne añár dostur ot maze honó bodola sódola no faibán.
- (78) Numás ore kayem gorou, beil hálattu óite loiyóre rait or andéra foijjonto, ar fójoror oktor Quran forá yo, becók fózoror óktor Quran forá ré hazer gorá giyé.

- (79) Rait or kissú híssat mazé tahájgot or numás ot maze Quran or tlawot gorou, e bicí gín oñnollá bolí, ankoríb oñnor robe oñnoré mokame Mahmud ot mazé tíya gorí bou.
- (80) Ar duwa goróon de ki bouli hoilé: óu añré faloiya! anre zeçé loizou bála gorí loizou, ar zintí neélaibá, bála gorí neélou, ar añállá bolí niz or torfóttu fotáh ar modot mokoror gorou.
- (81) Ar eélam gorí do, keén bouli hoilé: hók aái giyói, ar na hók hótom óigiyói, becók baátel aiccíl dé yó hótom óibollá bóuli.
- (82) E Quran zibá aññí naázel gorír muúmén ókkol ollá boli tó bilkul céfa, ar rahámot, kintu zaalem ókkol ollá bouli nuksan sára ar honó ziyadoti no óitou.
- (83) Ar insán or uore aññí zehón enam gorí, toilé íte muk fírai loó, ar korwoth bodoli loó, ar zehón ítar uore honó tokolif foóñse, toilé, íte mayus ói zagói.
- (84) Oñne hoói doón: keen bouli hoilé: hár manúic niz or torikar uore amól goróiya, zitará fura furi hédayot or rastar uore, ítara ré tuáñr robe bála gorí zane.
- (85) Ar ítara oñnottú ruh ér babote súwal gorér, oñne juwab doón keen bouli hoilé; ruh óilde añár rob or hók m or duwara, ar tuáñra ré boút hom elóm diya giyé.
- (86) Ar zodi aññí saái, toilé ze wohí oñnor íkka aññí nazel goijjí, beggín harí loi fari f’itin íyanollá boli oñne añár mukabelat mazé honó modot goróiya no faibán.
- (87) Údo oñnor rob or rahámot sára becók oñnor uore íbar boro boccíc asé.
- (88) Oñne hoóidon! keen bouli hoilé: zodi tamám insán ar tamám jin miliyóre e Quran or endhilla ainto saá, toilé ítara beggún or duwrayó íbar (Quran) dhoillá anón mumkin noó, zodi yó ítara (afós ot mazé) ek zon ar ek zon or modot goroiyá boni zagóiyou.
- (89) Aññí tó e Quran ot mazé maincé buzíbollá boli hár dhoillá tamám mesál ókkol boyan gorí diyí, kintu aksér manúic inkar goróon ottú fíri no aiyé.
- (90) Ítar hoilóde ki bouli hoilé: añára oñnor uore bilkul iman anóiya noó, otódin foijjonto, zetódin nekí oñne añáralla bouli zomin ottú honó uggúa kuwa jari gorí no doó.
- (91) Íyáto húde oñne nizollá boli honó ugúa házur ar angur or bagan óibou, ar íbar dormiyan ot mazé oñne boút naár ókkol jari gorí deháiban.
- (92) Yáto oñne asman ore añárar uore thukuçar thukuçar gorí félaibán zendhilla oñnor guman asé. Íyáto oñne nize Allah tala ar fíricta ókkol ore añárar sámme aní tíya gorái diban.
- (93) Íyáto oñne nizollá bouli honó ekkán cúnar gór ói zaibougói, íyáto oñne asman or uore uçí zaiba góí, ar añára oñne asman ot uçí zaiba góide íyan oré o woktó foijjóut hárgís yekin no goríyum, zotódin foijjonto oñne añáralla bouli honó uggúa kitab lamai no aníban, zibáre añára nize forí loiyum, oñnor juwab doón! keen bouli hoilé: añár rob fak, añáitó údo uggúa insán zaré rosúl bana giyé.
- (94) Maincór hañsé hédayot foóñson ór fore yó, iman ottú rukóiya údo e jinís gan de ki bouli hoilé: ítara hoiyé de ki bouli hoilé: Allah tala yé uggúa maincóré yéi rosúl banaiyóre beijjí.
- (95) Oñne hoói doóu! Zodi zomin ot maze fíricta ókkol soilto fítto, ar tákito bocóti goittó, toile aññí ítarar uore yó hono asmani fíricta re yéi rosúl banai béjítam.
- (96) Oñne hoóidoóu! keen bouli hoilé: añár ar tuáñrar dormiyan ot mazé Allah tala gobá oónnan kifi, íba niz or bonda ókkol ore kub bála gorí zane, ar bála gorí dehóiya.
- (97) Allah tala yé zar réhnumayi goré, íbató hédayot faiyá ar zaré íbayé gumráh gorí deé, honódin ói no faréde tuññi ítar modotgar íba sára ar honó kiyóre faiban de, éndhilla maincóré aññí kiyamot or dín uldha muké hácor goijjúm, é hálot ot maze ítara añdá buk ar náfañg óibou, ítarar thíkana jáhannam óibou, ze honó cómot é (oóin) nifíte lagibou, aññí ítarar uore íyan ore aró zalai diyum.
- (98) Iin beggín añár ayat ókkol or sáñt kuféri gorónor ar o hotá honor bodola, keen bouli hoilé: añára zehón háñdhidhi ar reza reza óizaiyum góí, ki añára abbar noiya boidayec ot maze dubara tuá zaiyum.
- (99) Ítara ki e hotá gán ór uore nozor noó goré né, honnán boli hoilé ze asman ar zomin ore banaiya íba endhílla banoón to maze fura kudurut raké, íbayé ítarallá boli ekkán woktó

mokorar gorí rakké, ziyán cók culoáttú bilkúl háli, kintu zaalem ókkol inkar gorá sára no táke.

- (100) Oñne hoói doón! ki bouli hoilé: essáñtollá bolimainlam, zodi tuáñra añár rob or ráhmot ókkol or házanar malek óita, toilé tuáñra é eektot mazé yó ñin hóros ói zaibougói boli dhore ñin oré rukí rakíta, ar insán yéi toñg dil.
- (101) Aññí Muúsa ré nowán Muújeza bilkúl sáf sáf diyí, tuñí nize boui Israil ottú fusállou, zehón íba ítara hañsé foóñiccé, toilé feroune hoilóde ki bouli hoilé: óu Muúsá! Añár kíyale to rore jadu gorí diya giyé fan lager.
- (102) Muúsa ye juwab diyéde ki bouli hoilé: án to tottú zana óigiyégói, ki bouli hoilé: asman or zomin or robe yéi e munjeza ókkol dháibolla, buzáibolla nazel goijjéde, óu Feroun! Aññí tó buziddé ki bouli hoilé: toré becók borbar ar hálak gorá giyé.
- (103) Céce Féroune fakka erada gorí loiyéde ki bouli hoilé: íba ré (Muúsáre) zomin ottú háñri dibou, toilé aññí ítare (Feroún) ar ítar famám sáñti ókkol oré (doriyat mazé) dhufái diyí.
- (104) Íyar fore aññí boni Israil oré hoói diyí, keén boli hoilé; ezomin or uore tuáñra tákou, kinto zehón aáhérot or waáda aibou, tuáñra beggún oré berái surái loi zaiyúm góí.
- (105) Ar aññí e Quran gúare hókkor sáñte nazel goijjí, ar íyan ó hókkol sáñte nazel goijjí, aññí oñnoré údo húchobori doóiya ar dhor lagóiya banaiyór béijjéde.
- (106) Quran ore aññí túra túra goríyore e hotallá boli nazel goijjéde, ki bouli hoilé: oñne íba ré fúrsot lóilói yore manicóre furaibán, ar aññiyó niz íba ré tók gorí nazel goijjí.
- (107) Oñne hoó doón! Tuáñra íbar uore im an anou bá no anou zetaráre íyar age elóm diya giyé, ítarar hañsé to zehón íbar telawot gorá zaá, toiléto ítara zaim or boldiyóre soóidat fori zagóí.
- (108) Ar ítara hoóde ki bouli hoilé: añárár rob fak, añárár rob or waáda honó cók cuba sára fura óiyore tákibou.
- (109) Ítara niz or zaim or bole hañdi yóre soódat maze forí zagóí, ar e Qurane ítarar aájezi ar hucú huzú re barái deé.
- (110) Hoói doón! ki bouli hoilé: Allah re Allah hoói dhahou, iyáto Rahmán hoóiyore dhahou, ze nameyéi dhahou, tamám bála nam íbar, nó tui numas oré bicí uñsol abas diyóre forís, ar nó bilkul luwaiya, bólke é duníyan or dormiyani rastaré talac gór.
- (111) Ar íyán hoói doón, ki bouli hoilé: tamám taárif Allah találla bouli, zibáye nó fuain súain raké, nó niz or baáñccáyit mazé ar honó kíyóre córik raké, ar íba nó komzur, zar harone íbar honó modot gar ór zorutot fore, ar tuññí íbar fura ruri boçáyí ré boyan borá tákou.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الكهف

- (1) Tamám tarif ókkol o Allah talalla boli layek, ze niz ór bondar uore e Quran gúa nazel goijjé, ar íbat maze honó homi noó goré.
- (2) Bólke hár eétebare thík thák gorí raikké, táke niz ór hañsé asé de bicí doró sáñzar húñciyari goríde ar iman anoiyá ar bála ham gorói ya ókkol oré húchobori fúnai fare ítarallá boli bicí bála bodola asé.
- (3) Zeçé ítara hámicá hámicá tákibou.
- (4) Ar o maincoré yó dhor lagai deé zetará íyán hoó de ki bouli hoilé: Allah tala yé fuain súain raké.
- (5) Hárikot or maze nó to itarattú húde íyan or elóm asé', nó ítarar baf dada ókkol ottú, e thmot gán bicí burá, ziyán ítarar muk ottú niyoler, ítara bilkúl misá hoór.
- (6) Bós zodi é manúic ókkol íine, é hotár uore iman no ané, toile ki oñne ítarar fisé é ferecanit mazé niz or jan oré hálakot or dhálibán?
- (7) Zomin or uore ze kessú asé aññí ñin oré zomin or cúndor banai diyí, táke aññí ítara ré emtán gorí, ítarar bútoe honnúa bála amól ókkol goróiya.
- (8) Íyan or uore ze kessú asé, aññí íyan oré fúainna moidan gorí félaiyúm.

- (9) Tuññi ki niz or kíyal ot mazé gañrá ar minara wala ókkol oré añár nicáni ókkol ot mazé honó boro nicáni bolí buzonnéki.
- (10) É ho ekgúa nowjuwan ókkol zehón gañrát mazé faná loiyé, tói duwa goijjéde ki bouli hoilé: Óu añárar rob! añára ré tuññi niz or torfóttu rahámot atá gorou, ar añárar ham ot mazé añarálla boli rasta foónnán oré aásán gorí doó.
- (11) Boss aññí ítarar han ot mazé gonar ho ek bosór foijjonto é gañrát mazé forda dháli diyí.
- (12) Tar fore aññí ítara ré tuillí, táke aññí íyán maálum gorí, de ki bouli hoilé: dun gurúp ot mazé o aáhéri muddot ziya ítara guzaizzé, hone bicí iyad rakké.
- (13) Aññí ítarar sóyi wakiya ré tuáñr sámmè boyan gorír, ítara houggúa nowjuwan niz or rob or uore iman ainnil, ar aññí ítarar hédayot ot mane torokki diílám.
- (14) Aññí ítarar dil oré mosbut gorí diílám, zehón ítara uiththé, ar huwáccúru goijjé de ki bouli hoilé: añárar rob to uibá, zibá asman zomin or rob iyán honó din ói no faréde ki bouli hoilé: añára íba sára ar(honó) maabud oré dhikku zodi endhilla gorí, toilé añára bicí golot hotá hoilám.
- (15) Lín óide añárar koum, ze tará íba sára ar(honó) maabud banai raikké, ítarar húdayir ítara honó sáf dolil kiyálla peéc no gorér , Allah talar uore misá bañdóiyattúbare bicí zaálem ar honnúa ?
- (16) Zehón tuáñra itarattú, ar Allah sára ítarar ar ítarar maabud ókkol ottú ekkinare óigiyógoi, toilé ehón tuáñra hon gañrát mazé zai boiccó góí, tuáñrar robe tuáñrar uore niz or rahámot fólai dibou, ar tuáñrálla bolí tuáñrar ham ot mazé aásani gorí dibou.
- (17) Oñne dekíbán, keén boli hoilé: béil uçíbar cómot mazé ítarar gañráttu dhen dháikka júki zadde, ar góliba cómot mazé ítarar ban dhaikka hagi zadde, ar ítara é gañrár kúla zagat mazé asé, íyan Allah talar nicáni ókkol or bútoire, Allah tala zaré rasta dehá, íba uzu rastat mazé asé, ar zaré íbayé gumráh zoré, honó din ói no faréde ki, oñne íbar honó ham banoiya ar rasta dehóiya faibande.
- (18) Oñne kiyal gorónde ki bouli hoilé: ítara seton asé, kintu ítara gúmot mazé aiccíl, húde aññí ítara ré den dháikka ar ban dháikka fuzala fírai ditam, ítar kutta yó dorozar sokóth or uore niz or hát fólaiya aiccíl, zodi oñne ítarare háddi saitán, toile ítara ulda théñge dáitogoi, ar itararadobdobaye oñnoré dhore dóittu.
- (19) Endhilla aññí ítara ré seton gorí diyí, afós ot mazé fusár asár gorí bólla bolí, uggúa hoóia yé hoóiyede ki bouli hoilé: kiré báí! Tuáñra hotó deri foijjonto thoóri aiccíla? Ítara juwab dilóde ki bouli hoilé: ekdin íyat ek din ottú bare hom, hoilóde ki bouli hoilé: tuáñrar thoóri tákar elóm Allah talattuyéi aséde, ehón toilé tuáñrar bútottu honó kiyóre e rufa diyór coórot mazé difeçóu, íbayé bála gorí soók de ki bouli hoilé: hon hánagin bicí fak, tar fore íntu tuáñrálla boli hán loi aiyé, ar íba bicí ehtiyat ar normi bortawo goríbou, ar honó kiyóre tuáñra hóbor óito no dibóu.
- (20) Zodi e kafér ókkol tuáñrar uore fota faá, toilé tuáñrare fattór lóí estekbal goríbou, yáto tuáñra ré abbar niz or díin or íkka fírai loi zaibobói, ar tuáñra fítin honó din kaámíyab ói no faríba.
- (21) Aññí éndhilla gorí maincóré ítarar hótlot ore zanai diyí, táke ítara zan louk, keen bouli hoilé: Allah talar uwad háñsa, ar kiyamot óibode íyan ot maze honó cók cuba náí ar ítara niz or ham ot mazé afós ot maze ektelaf goijjíl hoóilde ki bouli hoilé: ítarar gañrát uore ekkán gór banai loó, ítara robéi ítarar hálot ore bicí zane, ze maincé ítarar befare golba fail ítara hoóilde ki bouli hoilé: añára to ítara ate hañsé mosóit banaiyúm.
- (22) Kissú maincé hoibóde ki bouli hoilé: Ashabe kaáf tin zon aiccíl, ar sair lombór ítarar kutta aiccíl, kissú ye hoibóde ki bouli hoilé: fañs zon aiccíl, ar só lombor gúa ítarar kutta aiccíl, gaib or hotát maze be buniyad kíyali tir sola, kissú ye hoibóde ki bouli hoilé: ítar háñt zon aiccíl, ar añtho lombor gúa ítarar kuttá, oñne hoóido de ki bouli hoilé: añár robe ítarar gonti ré bála gorí zne, ítara ré bicí hom maincé zane bós oñne ítarar mokoddot

maze údo sórsori hotá hoibán, ar ítarar bûtottu honó kiyóttu ítarar befare fusár tusaró no loibán.

- (23) Ar honó ham ot uore gilkul eén no hoibán deki boli hoilé íyan hailla goijjúm de.
- (24) Mogór sáñte sáñte incá Allah hoibáu, ar zehóno búli zaiban, (foóile) niz or rob oré iyad gorí loiban, ar huwat tákiban de ki bouli hoilé: añáttú fura ummid aséde ki bouli hoilé: añár robe añáre iyattubare bicí hédayot or korib or hotár rasta deháibou.
- (25) É manúic íin niz or gañrát mazé tin cót bosór foijjonto táikke, ar nou bosór aró bicí gozaijjé.
- (26) Oñne hoído! Allah talattú yéi ítarar thoóron or muddot or bála elóm asé de, asman ókkol ar zomin or gaib údo íbattu hásil aséde, íba hotó bála dekoíya ar fúnoíya asé, Allah sára ar honó ítarare modot goróíya nai, Allah tala niz or hókum ot mazé honó kiyóre córik no goré.
- (27) Tor íkka, tor rob or torfóttu ze kitake or wohí gorá giyé, íba ré forat ták, íbar hotá ókkol oré honó kiyé bodoloíya náí, tui íba sára honó fanár zaga bilkul no fabí.
- (28) Ar nizore nize íbar sáñte rakís, ze niz or rob oré háñzinna beínna dhake, ar íbar siyárar erada raké, hóboddar! Tor souk íbattú hóthi no fárón saá,(eén no óon saáde ki) tuññi duniyair zindegir tháñth ot forí zoón góí, saá, uitar hotá no maniba, zar dil oré aññí niz or zikír ottú gafél gorí diyí, ar ze niz or kúwahec or fisé fora asé, ar zar ham hód ottú barí giyóí.
- (29) Ar eélan goríde! keen bouli hoilé: íbá bilkul hók Quran, tuáñr rob or torfóttu, ehón ze saá, iman aníbou, ar zattú mone hoó, kuféri goríbou, zaalem ókkol ollá bouli aññí o oin toiyar gorí raikkí, ar dhebale ítara ré gíri loibou, zodi ítara fóriyad goré, tóile ítarar fóriyad rosi o faníllói gorá zaibou, zín tel or gudu éndhilla óibou, zíine siyára re búni félaibou, zín bicí bura funí, ar bicí bura aram or zaga (duzuk).
- (30) Becók ze maincé iman ané ar bála amól ókkol goré, toilé anne honó bála amól goróiyar súab bekar no gorí.
- (31) Ítarallá boli hámicá wala jonnot ókkol asé, íin or nise naár ókkol jari tákibou, ítararé éçe cúnar fóni fiñdá zaibou, ar hail rong or norom ar fatol ar dañço recóm or lebas fiñdibóu, éçe toktor uore balúic lagaiya óibou, keen bála bodola ya, ar hondilla bála arom or bisana yá.
- (32) Ar ítararé o dui manúic gún ór mesál ó fúnaidou, zeçé bûtottu aññí ek zon oré añggur or duwa bariza di raikkílam, ar zetaráre aññí házur gas ókkol diyóre gíri raikkílam, ar dunízon or dormiyan ót mazé kéti lagai raikkílam.
- (33) Duní barizaye niz or fól bála gorí díil, ar éçe mazé honó kisím or homi no aiccíl, ar aññí é barizar dirmiyan ot mazé naár jari gorí raikkílam.
- (34) Hásil hotá óilde ki, ítar hañsé mema ókkol aiccíl, edin íte hotár ba hotát mazé niz or sáñti hoiyéde ki bouli hoilé: aññí tottú bare bicí mal wala, ar manúic hísafe yó tottú bare bicí mosbut.
- (35) Ar íte niz or barizat giyé, ar íte niz or jan or uore bicí zulúm goróíya aiccíl, íte huwáccúru goillóu de ki bouli hoilé: aññí kíyaal ó gorí no farídde ki bouli hoilé: honó cómot iyán borbad ói faribóde.
- (36) Ar nó aññí kiyamot dayem óibode íyan kíyal gorí, ar zodiyo aññí niz or rob or íkka fírayo zai, toíle becók aññí iyáttú bare bicí bála faiyum.
- (37) Ítar fúaiñja ye ítalloi hotát maze hoilou de ki bouli hoilé: tui ki uibálloi kuféri gorór, zibáye toré meçittu gnaiyé? Tar fore monittú, tar fore toré fura furi manúic banaiyé.
- (38) Kintu aññí akida rakíde ki bouli hoilé: íba añár rob, aññí niz or orb or sáñte honó kiyóre córik no goijjúm.

- (39) Tuññi niz or barizat mazé zaibar óttot kiyálla noó hoós, keen bouli hoilé: Allah talar saá gán óibou, honó takot náí, kintu Allah talar modot or duara, zodiyo tui añáre mal ar fuain súaindot maze niz or tún bare hom dehór.
- (40) Bici óit fare dé ki bouli hoilé: añár robe tor e barizar búttottu yó bála dede, ar íyanor uore asmani azab béjidede, toile iyán sethlhá sáf sutorá moidan boni zaibo góí.
- (41) Iyáto íyan or faní nise lami zaibo góí, ar tor konthurul ot mazé no tákibou, tui íyan oré tuwai ani faribólla boli.
- (42) Ar íyan or (tamám) fól fúruuth gíruluwa giyé, bós íte niz or é hóros or uore, zín íte éçe goijjél niz or hát moláccúru goijjé, ar é bariza to uldha uññito foijjil, ar (é manúic gúaye) eén hoólde ki bouli hoilé: óito aññí niz or rob or sáñte honó kiyóre córik no goittám!.
- (43) Ítar hémayot or mazé honó jomál noó tíya, Allah talattú itare basai bollá boli, ar nó íte húde Allah talattú bodola loóya boni fajjé.
- (44) Íyan ottú (sábet dé) ki bouli hoilé: ektiyarat (udo) Allah talallá bolí, íba súab doón ot mazé ar ainjam or eétebare bici behétor.
- (45) Ítarar sámmè duniyair zindegir mesal boyan gorou zendhilla neki faní, zín oré aññí asman ottú félaye, ín ottú zomin or gas gusóla milá zulá (báir) ó fítin céce ín fuwana fúwana ói zagóí, zín ore goyare íkka uikká goré, Allah tala hár jinís or uore kudurut raké.
- (46) Mal ar fuain súain to duniyaréi cúndor, ar (kintu) baki tákibodé neki ókkol tuáñr rob or hañsé súab ór hísafe bála ummid or bout behétor (jinís).
- (47) Ar zedin aññí faár ókkol ore soloiyúm, ar zomin ore tuññi kúla dekíba, ar tamám maincoré aññí jomá goijjúm, ítarar búttore aññí e zon údda re baki no sáijjúm.
- (48) Ar beggún oré tuáñr orb or sámmè ek lain gorí hazer gorá zaibou, becók tuáñra añár hañsé endhilla aiccó de, zendhillá aññí tuáñra ré foóila bar banailám, kintu tuáñra to o híyal ot mazé asóu, keen bouli hoilé: aññí hárgiz tuáñrallá boli honó waádar ókto mokoror gorí yo noó rakí.
- (49) Ar amól nama sámmè rakí diya zaibou, bós tuñí dekíba, keen bouli hoilé: gunágar íyan or lekar duwara dhor faiya óibou, ar hoódde óibou (de ki bouli hoilé) úf añárar bod nosíbi íbá hondhilla kitafá, zibáye honó cóñço boro gíroón sára baki noó raké, ar ze kessú itara goijjé, beggín mowjud faibou, ar tor robe honó kiyór uore zulúm no goríbou.
- (50) Ar zehón aññí fíricta ókkol ore hókum diyí, keen bouli hoilé: tuáñra Adom ore sóida gorou, toile lblís sára beggúne sóida goijjé, íte jinnat or búttottu aiccíl, íte niz or rob or nafórmáni goijjé, tar fore yó ki tuáñra itare ar ítar fuain súaindoré añáre sáriyore niz or dustó banaór? Háñlaké itara tuáñra beggún or ducmon, endhillá zaalem ókkol or hondhilla bura bodola asé.
- (51) Aññí itara ré asman ókkol ar zomin banaibár cómot mowjud noó rakí, ar nó húde ítarar niz or foidayec or cómot, ar aññí nó gumráh goróiya ókkol ore niz or modot gar banoiya.
- (52) Ar ze din íbayé hoibou, keen bouli hoilé: tuáñrár híyal ot mazé zetara añár córik aiccíl, itara ré dhahou itara dhakibóu, kintu ítarar búttottu honó kiyé juwab no dibou, aññí ítarar dormiyan ot mazé hálakot ór sáman gurí diyum.
- (53) Ar guná gar ókkol jáhannam dhíyore buzi loibou, keen bouli hoilé: itara ré éçe féla zaibou, kintu íyan ottú basibár hono zaga no faibóu.
- (54) Aññí e Quran ot mazé hár hár torikaye tamám mesál ókkol maincóllo boli boyan gorí diyí, kintu insán beggún ottú bare bici boijja goróiya.
- (55) Maincoré hañsé hédayot aái zoón or fore yó ítar ré iman anoón ottú ar niz or rob ottú ma soon ottú údo o jiníse ruikké de, ki bouli hoilé: agor maincoré endhilla maámela ítarar sáñte yó óuk, iyáto ítarar sámmè kúla kuli azaf aái foóñsók.
- (56) Aññí tó nizer rosúl ókkol óre e hotálla yéi béjide, ki bouli hoilé: itara húc hóbori fúnai duk, ar dhor lagouk, kafér ókkol baatel or sáhara lóí hoijja goré ar (saá dé ki bouli hoilé) íyan

- or duwar hok ore morom gorí deé, ítar añár ayat ókkol óre ar ze jinís loi dhor laga za, íyan óre mozaák banai féille.
- (57) Uitattú bicí zaalem hounnúa? Zaré ítar rob or ayat ókkol or duwara nosíyot gorá zaá, íte tar foreyó muk fírai táke, ar zaañ kssú ítar hate age béji raikké, íyan oré búli zagói, becók aññí ítarar dil ot mazé uore forda dháli diyí, ítara an ore (no) buzé, ar ítarar han ot mazé bicí bór asé, zodiyo tuññi ítara ré hédayot or íkka dhakilé yo, kintu ítar hono dín hédayot no faibóu.
- (58) Tor rob bicí boccíc wala ar mehér bani goróiya, íba zodi ítarar amól ókkol or sáñzat mazé dóille, toilé becók ítararé tora turí azaf deé, bólke ítarallá boli ekkán waádar cómo mokoror asé, ziyán ottú hólhi bollá boli ítara hárgís zaga no faibóu.
- (59) lín o fara ókkol zíin ore aññí ítarar zulúm or buniyad or uore hálak gorí diyí, ar íin or borbadi ó aññí ekkán cómo mokoror gorí raikílam.
- (60) Zehón Muúsa yé niz or now juwn ore hoiyé de ki bouli hoilé: aññí to solattáikkum, hattáke dui doriyar milon ot mazé foóñiccúm góí, zodiyo añáttú bosóra bosóri solayó fore.
- (61) Zehón ítara duní zon é duní doriyar milou ot mazé foóiccé, éçe niz or mas búli giyói, zibáye doriyat mazé buddar moto niz or rasta bnai loiyé.
- (62) Zehón ítara dunízon íyantú age barílou, tói Muúsayé niz or now juwan oré hoiyé de ki bouli hoilé: an! Añár nasta deé, añárattú to niz or e sóforór bicí tokolif boddac gorá foilloya.
- (63) Íbaré(now juwane) juwab diló de ki bouli hoilé: oñne deikkón? Zehón añára fattóroré hélán diyoré aram goijjíla, íyot aññi mas búli gíílam góí, asólot mazé cóitane yéi añáre búlai diyé de, aññi oñnoré hoiyúm bolí, é mas gúaye ekkán taájjuippa rasra é doriyat mazé nizollá boli banaiyé.
- (64) Muúsá ye hoiyé: íyan éri ziyán or talacot mazé aññi aiccílam de, éene íyantú niz or théng or nicáni tuwai tuwai yóre wafes aiccé.
- (65) Bós añár bonda ókkol or bútottú uggúá bonda ré faiyé, zaré aññi niz or hañsór háas rahámot di raikkílam, ar íbaré aññi niz or torfóttú háas elóm cíkai raikkílam.
- (66) Íba ré Muúsáye hoilóde ki bouli hoilé: aññi oñnor tabedari goijjúm? Añáre oñne é bála elóm gán cíkai doón! Ziyán oñnore cíka giyé.
- (67) Íbayé hoilóde ki bouli hoilé: oñne añár fúañti bilkúl sobor gorí no faríban.
- (68) Ar ze jinís oré oñne niz oe elóm or bútoe noó loón, íyan or uore sobóro keéne goríban?
- (69) Muúsaye juwab dilóde ki bouli hoilé: incá Allah oñne añáre sobór goróiya faiban, ar honó hotát mazé aññi oñnor nafórmani no goijjúm.
- (70) Íbayé hoilóde ki bouli hoilé: thík asé zodi oñne añár fúañti soloón or uore esrar goillé, toilé iyad rakiban de ki bouli hoilé: honó jinís or mutállek añáttú honó kissú fosár no loibán, zetokkon fóijjontó aññi húde íyan or mutállek honó toskara no goré.
- (71) Fítin dunízon soillé, hattáke ekkán noót uore súar oiye, hizíre íyan or tottá báñgí diyé, Muúsáye hoilóde ki bouli hoilé: oñne íyan báñgi feloón! Iyán tó oñne boro hám gorí félailán.
- (72) Hizíre juwab dilóde ki bouli hoilé: aññi tó toré foóila yéi hoói díílam, tui añár sánte hárgís sobór gorí no faríba.
- (73) Muúsáye juwab dilóde ki bouli hoilé: añár búl or uore añáre no dóijjon, ar añáre niz or ham ot mazé kuta kuittat maze no félaiyóu.
- (74) Fítin duní zon soillé, hattáke uggwá fueua faiyé, Hizíre ítara marí félaiyé, Muúsá ye hoilóde ki bouli hoilé: oñne ekkán fak jan oré honó jan or bodola sára mari félailán? Becók oñne to bicí nafosón ór hórkot goillán.

بسم الله الرحمن الرحيم

ترجمة القرآن الكريم باللغة الروهنجيا
(الجزء السادس عشر)

Ruhíngya zuban ot mazé Qurane
Korim or torjuma
(Part 16)

By

Muhammed Taher Jamal Nadawi

- (75) Íba yé hoilóde ki bouli hoilé: añní tore noó hoíné, keen bouli hoilé: tui añár fúañit hárgís sobor gorí no faríba.
- (76) Muúsa yé juwab dilóu de ki bouli hoilé: zodi ehón or fore añní oñnottú honó jinís or mutaállek súwal gorí, toilé to oñne becók añáre oñnor fúañti no raikkóun, becók oñne añár torfóttu uzór or (hód) ot foñccóngói.
- (77) Fítin duní zon soliúu, ekkán gang walar ókkolor hañsé aáiyore ítarattú hána tolob goillóu, toilé ítara ítara ré mehemán dari goróon ottú bilkúl inkar gorí diyé, duní zone éçe ekkán dhebal faiyé, ziyán forí zaitogói saár, íbaye íyan oré thík gorí diyé, Muúsa yé hoitó lagiloude ki bouli hoilé: zodi oñne saáitán toile íyan or dam loit farítán.
- (78) Íbayé hoilo de ki bouli hoilé: bós iyán añár ar tor dormiyan or judayi, ehón añní toré éhotá iín or hákikot hoiyúm, zíin or uore tottú sobór ói noó faré.
- (79) Noó gán to hougúa miskin ókkol or aiccíl, zetará doriyat mazé ham horos goittóu, añní íyan ot mazé kissú báñgi súri dibar erada goijjí, kiyálla boli hoilé: ítarar sámme uggúa baáñccá aiccíl, zibáye hár ekkán (sóyi) kicthiré harí loitóu.
- (80) Ar é fuwawár máñ baf iman wala aiccíl, añáttú dhore dóillode ki bouli hoilé: íte ítara ré niz or cóitani ar kuférir duwara fereecan gorí no de.
- (81) É hotallá boli añní saáidde ki bouli hoilé: ítarar robe ítar bodolat mazé íbattúbare bicí fak ar bála íbattu bare bicí muhábbot wala fuwa doók.
- (82) Dhebal or kissu óilde iyána, ki bouli hoilé: e cóorot mazé duwa yetim fuwa asé, ze tarár házana é dhebal or nise dofón goijjá asé, ítarar baf bicí nekkar manúic aiccíl, toile tor robe saáilde ki bouli hoilé: e duniwa yetim niz or juwanir umór ot aái yoré niz or e házana gin tor rob or mehérbani ar rahámot loiyóre neélaibou, añní niz or issáye honó hám noó gorí, iyán óilde asól hákikot é wakiya ókkolór zíin or uore oñnor sobór ói noó fare.
- (83) Oñnottú Zulkormin or mutállek é manúic íine fusár loór, oñne hoói doón dekiboli hoilé: añní íbar ekkéná gorí hálot tuáñraré forí funáir.
- (84) Añní íbaré zomin ot mazé taakot díílam, ar íbaré hár jinís or sámamo díílam.
- (85) Íba ekkán rastar fisé laiggé.
- (86) Hattáke beil duféde zagat foóiñcé góí, ar íyan oré ekkán doldolir kuwat mazé gótergoide faiyé, ar é kuwar hañsé uggúa koum oré faiyé, añní íbaré hoóidiyí dekiboli hoilé: Óu Zulkornain! yato tuññi ítara ré tokolif foóñsón, yáto ítarar mutaállek tuññi honó bála torika ektiyyar goróu.
- (87) Íba yé hoilóde ki bouli hoilé: ze zulúm goríbou, ítare to añní yo ehón sáñza diyum, fítin ítare niz or rob or íkka fíra zaibou, ar íba yé ítare soktó azaf dibou.
- (88) Kintu ze íman ané, ar bála amól ókkol goré, ítalla boli tó bodolat mazé bálayi asé, ar añní ítare niz or ham ot mazé yó aásánir hókum diyum.
- (89) Fítin íba ar ekkán rastar fisé laiggé.
- (90) Hatáke zehón beil niyoledde zaga foijjonto foóiñccé, tói íyan oré eén uggúa koum or uore niyoledde faiyéde, keen boli hoilé: ítarallá boli añní íyan ottú ar honó forda noó banai.
- (91) Wakiya gán óilde yéi éndhilla, ar añní íbar tamám hóbororé eháta gorí raikkí.
- (92) Íba fítin ekkán soforér sámam or fisé laiggé.

- (93) Hattáke(íba) zehón duyán, dhebal or dormiyan ot foóiñccé, é diniyan or fore íbayé uggúa eén koum faiyé de, zibayé hotá buzoón or hañsé rdda no aiccíl.
- (94) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: Óu Zulkornain ! Yajuj Majuj e molluk ot mazé (bicí) fósadi, toilé ki añára oñnollá boli kissú hussar entezam goijjúm né? (ecorot or uore) ki bouli hoilé: oñne añárar ar ítarar dormiyan ot mazé ekkán dhebal banai diban.
- (95) Íbayé juwab dilóde ki bouli hoilé: añár robe añár ektiyar ot mazé ze kessú diraikké, íin bicí bála, tuáñra údo kuwot takot diyóre añár modot goróu.
- (96) Aññí tuáñra ar ítarar dormiyan ot mazé forda banai dir, añáre luwár saddor aní doó, hattáke zehón é duní faár or dormiyan ot mazé dhebal borabor gorí diyé, tói hókum dilóde ki bouli hoilé: oóino ré tes gorí zolou, hattáke luwár é saddor ókkol oré bilkúl ooin gorí diyé, tói hoilóde ki bouli hoilé: añára hañsé anou, íin or golaiya tama dháliyoum.
- (97) Bós toilé ítarattú é dhebal or uore uçíbar takot asé, ar nó íyan ot mazé honó ful gorí faribou.
- (98) Hoilóde ki bouli hoilé: iyán údo añár rob or mehérbani, kintu zehón añár rob or wáda aibou, tóile iyán oré zomin loi milai dibou, becók añár rob or wáda hansa ar hók.
- (99) É din aññí ítararé afós ot mazé ek zon ar ek zon loi goça goçít mazé sári diyum, ar cinggáñt ot fúu diya zaibou, bós beggún oré ek gorí yore aññí zoma goríyum.
- (100) É din aññí jáhannam oré kafér ókkol or sámme aní diyum.
- (101) Ze tarár soók ókkol añár yaád ottú fordat mazé aiccíl, ar (hókkor hókum) fúniyo no farítou.
- (102) Kafér ókkol ki e kíyal gorí roiyé? Keén boli hoilé: ítara aññí sára añár bonda ókkol oré niz or hémayoti banai loibou? (fúnou) aññí tó é kuffar ókkol or mehémamílla boli jáhannam toiyar gorí raikkí.
- (103) Oñne hoóido dekiboli hoilé: zodi aññí tuara ré hoóidi ki bouli hoilé: amól or eétebare beggún ottú bare bicí nuksanit mazé hounnúa?
- (104) lín uitará wa, zetarár duniyabi zindegir tamám kucíc ókkol behar giyé góí, ar ítara e guman ot mazé aséde ki bouli hoilé: ítara bicí bála ham gorér.
- (105) Ítara o manúic, zetará niz or rob or ayat ókkol, ar íbar mulakat oré inkar goijjé, é hotallá bolí ítarar amól ókkol behar óigiyói, bós kiyamot or dín aññí ítarar honó uzón kayem no gorí yum.
- (106) Hálot óilde iyána, ki bouli hoilé: ítarar bodola jáhannam, kiyálla boli hoilé: ítara kuféri goijjé, ar añár ayat ókkol ar añár rosúl ókkol oré mozzak ot uçaiyé.
- (107) Ze manúic ókkol iman ainné ar ítara hamó bála goijjé, becók ítarallá boli férdus or bariza ókkol or mehémani asé.
- (108) Zeçé ítara hámicá tákibou, ze zagaré bodolibollá boli honó woktót mazé yó ítarar erada no óibou.
- (109) Oñne hoóido! Zodi añár rob or hotá ókkol oré lekíbollá boli baára sómondor cíyai ói zagóí, toilé íinó añár rob or hotá hótom óibar age hótom ói zaibo góí, zodiyo aññí endhillá aróu iyan or modot ot mazé aníleyou.
- (110) Oñne hoói doón! ki bouli hoilé: aññí to tuáñrár endhilla uggúa manúic, kintu añár íkka wohí gorá zaá, keén hoilé: beggún or maábuf uggúa, toilé zattú niz or rob olloi milíbar

azzu óibou, íbattu saáde ki bála amol ókkol goré, ar niz or rob or ebadot ot mazé honó kiyóre córik no goré.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة مريم

- (1) (كهيعص) kaáf , haá , yaá , ain , suwad.
- (2) Iyán oide tuáñr rob or mehérbánir zikír, ziyán íbayé niz or bonda Zokoriyar uore goijjíl.
- (3) Zehón íbayé niz or rob ottú suffe suffe duwa goijjíl .
- (4) Keén boli hoilé: Óu añár rob! añár háñdhdi ókkol norom ói giyói, ar matá bura hal or duwara zoleuththé, kintu aññí honó din tottú duwa gorí yoré mahárum noó táki.
- (5) Añáttú niz or moron or fore niz or egena gucthír dhor asé, añár bibi yó báza, bós tuññi añáre niz or torfóttu miras dár doón.
- (6) Zibá añár miras dáro óibou, ar Yakub (alái híssolam) or hándan or miras dáro óibou, tui íba ré niz or mokbul bonda banai loó.
- (7) Óu Zokoriya ! aññí toré uggúa fuwar húchoborí diír, zar nam Yahya, aññí íbar age íbar é nam or honó kiyó re noó gorí.
- (8) Zokoria yé hoitó lagilóde ki bouli hoilé: Óu añár rob! añár hañsé fuwa keén gorí ói faribóu, jehetú añár bibi báza, ar aññí húde bura hálór aáhéri komzurit mazé foónsi giyígói.
- (9) (Allah tala yé) hoilóde ki bouli hoilé: wáda endhilla ói giyégoi, tuáñr robe hoóidiyéde ki bouli hoilé: añálla boli tó íyan bilkúl aásan, ar tuññi húde zeéñté kissu no aiccílám, aññí tuáñre foida goijjí.
- (10) Hoitó lagiló, Óu añár rob! añállá boli honó ekkán alamot mokoror gorí doón, erchád óilode ki bouli hoilé: tuññi tin rait foijjonto hono maincólloí hotá hoóí no faríba.
- (11) Ehón Zokoriya niz or kamráttu neéliyore niz or koum or hañsé aái ítararé icára goré, keén boli hoilé: tuáñra béinna hánzinna Allah talar tosbí boyan goróu.
- (12) “Óu Yahaya ! añár kitaf oré doró gorí dórílou” ar aññí íba ré fuwa hale óite hékmot atá goijjí.
- (13) Ar añár torfóttu ador ar fakizogi yó(atá goijjí) ar íba forósgár manúic aiccíl.
- (14) Ar niz or mañ baf or sáñte bála sóluk goróiya aiccíl, íba cótan ar gunágaró no aiccíl.
- (15) Íbar uore sólam, zedin íba foida óiyé, ar zedin íba entekal óiyé, ar zedin íba ré zinda gorí tulá zaibou.
- (16) É kitab ot mazé Moriam or kissá yo boyan gorou, zecómot íba niz or górottu maincóttú alok óiyore fuk mikká aiccé.
- (17) Ar é manúic íin ottú forda gorí loiye, fítin aññí íbar hañsé niz or ruh (jibrail amin) oré beijjí, bós íba (jibrail) íbar sámmè fura manúic boni yóre zahér óiyé.
- (18) Íbayé hoitó lagilóde ki bouli hoilé: aññí tottú raháman ór faná saáir, zodi tui kissú Allah tala ré dhoródde óile.
- (19) Íbayé juwab dilóde ki bouli hoilé: aññí Allah tala yé béijjede hóborgúa, toré uggúa fak morut fuwa dibollá aiccíde.
- (20) Hoitó lagiló, añár hañsé fuwa keén gorí ói faribou? Añár uore tó honó insán or háto noó lagé, ar nó aññí bura ham goróiya.
- (21) Íbaye hoilóde, hotáto íyan, kintu tor rob or ercád óilde ki bouli hoilé: íyan añállá boli bicí aásan, aññí tó íbaré maincólloa boli ekkán nicáni banaidiyum, ar niz or haás rahámot, íyan tó ekkán tai goijjá hotá.
- (22) Bós íba hámbela ói giyói, ar é sóbobe íba ek torfá óiyore ekkán durór zagat soli giyé góí.
- (23) Fítin hoñóñiye íbaré uggúa házur gas ór guijjat ainné, hoiló, zodi aññí ! íyar age yéi mori zaitam góí, ar maincór iyad ottú fúrai zaitam góí.

- (24) Étun ot mazé íbaré nisottú yéi abas dilóu, keén boli hoilé: ferecan no óic! Tor robe tor théng or nise uggúa kuwa jari gorí diyé.
- (25) Ar é házur or gas gúare niz or íkka lar, íba tor sámme toru taza fuwana házur felái dibou.
- (26) Ehón aram ór sáñte haá fiya gor, ar soók oré thánda rak, zodi honó insán or uore tor nozor horé, toilé tui hoó deki bouli hoilé: añní Allah rahám or name ruza mani raikkí, añní aijja honó maincór sáñte hotá no hoiyúm.
- (27) Ehón lisa(alai hissolam) oré loi íba niz or koum or hañsé aiccé, beggúne hoitó lagilóu de ki bouli hoilé: Moriyam! Tui bicí bura hórkot goijjós.
- (28) Óu Hárún or bóin! nó to tor baf bura manúic aiccíl, ar nó tor mañ bura ham goróiya aiccíl.
- (29) Moriyame niz or fuwar íkka icára goillóu, beggúne hoitó lagilóu, keén boli hoilé: añára kulor fuwalloi hotá keéne hoiyúm?
- (30) Fuwa ye mati uçilou, añní Allah talar bonda, íbaye añáre kitab diyé, ar añáre niz or foigambor banaiyé.
- (31) Ar íbaye añáre borkot wala banaiyé zeçé añní táikkum, ar íbayé añáre numás ar zokáat or hókum diyé, zetó dín foijjonto añní zinda taikkúm.
- (32) Ar íbayé añáre niz or mañár hedmot goróiya banaiyé, ar añáre cóitan or bodboktó noó bana.
- (33) Din, ar añár motor din, ar ze din neki añní dubara zinda gorí yoré tulá zaiyum, sólam yéi sólam.
- (34) Yán óide sáyi kissá Ísa íbne Moriyom or, iyán óilde o hók hotá, ziyán ót mazé manúic cókkot mazé muhtolá.
- (35) Allah talalla boli fuain súain oónnan layek noó, íbató bilkúl fak zat, íbató zehón honó ham oré ainjam dibar erada goré, toile íyan oré hoói dede ki bouli hoilé: ói zagóí, íyan é woktót ói zagóí.
- (36) Añár ar tuáñra beggún or rob údo Allah tala yéi, tuáñra beggúne íbar ebadot gorou, íyan óilde uzu rasta.
- (37) Fítin é jomaát ókkole afós ot mazé ektelaf gorá cúru goijjé, bós kafér ókkolollá boli “oil” asé, ekkán boro din or háziri diyóre.
- (38) Hotó bála dehóiya, fúnoiya óibou, o din zedin añár sámme hazer óibou, kintu aijja, e zaalem manúic ókkol kúla gumráhit mazé foijja asé.
- (39) Tuñi ítararé é ferecánir din or dhor funai doó, zehón ham oré ainjam foijjonto foóñsái diya zaibou, ar é manúic íin gaálit ar be imanit mazé yéi táki zaibougóí.
- (40) Hud zomin ar tamám zomin walar mirasdár añní óiyum, ar tamám manúic añár íkka fírai aná zaibou.
- (41) E kitaf ot mazé Ibrahim or kissá boyan goróu, becók íba bicí hañsé foigambor aiccíl.
- (42) Zehón íbaye niz or baf oré hoiyé deki boli hoilé: Óu baf ! oñne uibar fuñza kiyálla gorór, zibáye noó fúne ar noó dehé? Nó oñnoré honó fáaida yo foóñsái fare.
- (43) Óu añár mehérban baf ! oñne soón, añár hañsé o elóm aiccé, ziyán oñnor hañsé bilkúl noó aiyé, tóile oñne añár hotá manou añní oñno ré bilúl uzu rastar íkka rasta deháiyum.
- (44) Óu añar baf ! oñne cóitan ore fuñzoón ottú firi aiyón, cóitan to Allah mehérban ór boro nafórma.
- (45) Óu baf ! añáttú dhor lageddé ki boli hoilé: oñne Allah talar honó azaf aái no fore, toile oñne cóitan or sáñte boni zabagóí.
- (46) Íbayé juwab diyéde ki bouli hoilé: Óu Ibrahim! Tui ki añárar maabud ókkol or túm fith fírai félór nekí? fúni loó! zodi tui fíri no aiyosde óile tói añní toré fattór diyóre mari félaiyum, za, ekkán lambá cómo foijjonto tui añáttú alok ták.
- (47) Hoiló, thík asé, tor uore sólamók, añní tó niz or rob ottú tor bccíe or duwa gorát táikkum, íba añár uoré bicí mehérban.

- (48) Aññí tó tuáñrare ar zaré zaré tuáñra Allah tala sára dhakou, ítara réyo beggún oré sári diír, údo niz or rob oré dhahat táikkum, añáttú yekin deki, aññí niz or rob ottú duwa magiyóre mahárum no táikkum.
- (49) Zehón Ibrahim ítara beggún oré or Allah sára ítarar tamám maabud oré sári diyé, tói aññí íba ré Isak ar Yakub diyí, ar duni zon oré nobi banai diyí.
- (50) Ar ítara beggún oré aññi niz or bout rahámot ókkol diyí, ar aññi ítarar bála zikir oré bouót uñsol dorozar gorí diyí.
- (51) E Quran ot mazé Muusár zikir ó gor, zibá baissá, ar rosúl ar nobi aiccíl.
- (52) Aññi íbaré Tuúr or den dhak ottú abas diyí, ar béd or hotá hoói yóre íbaré niz or hañsé gorí loiyí.
- (53) Ar niz or háas mehérbáni doyóre íbar báiyore nobi banaiyóre diyí.
- (54) E kitab ot maze Ismail or kissá yo boyan gor, íba bicí waádar fakka aiccíl, ar rosúl ar nobi yó aiccíl.
- (55) Íbaye niz or gór wala ókkol ore numás ar zokát or hókum ditou, ar niz or rob or dorbarot maze fosón or ar mokbul aiccíl.
- (56) Ar e kitab ot maze Idris oró zikir gor, íbayó bála ham wala foigambor aiccíl.
- (57) Aññi íba ré uñsol zagat maze tuillí.
- (58) lín o nobi ókkol zetarár uore Allah tala yé enam ekram goijjé, zetará adom or fuain súain or bútotu, ar o maincór nosól or bútotu, zetaráre aññi Núh ur fuáñti kichhit mazé tuillílam ar Ibrahim ar Yakub or fuain súaindor bútotu, ar añár torfóttu rasta faiya, ar añár fosón or maincór bútotu, ítarar sámmè zehón Allah Raháman or ayat ókkol or thlawot gorá zaitou, ítar soóida goittóu, ar hañdi tottorai fori zaito góí.
- (59) Fítin ítarar fore eén no kabel holóf ókkol foida óiye, zetará numás oré hárai félaiyé, ar nofsór húwahec ot mazé fori giyóí, é hotallá bolí ítarar nuksan ítarar sámmè aibóu.
- (60) Údo uitorá sára, zetará towbá gorí gorí loó, ar iman ainné, ar bála amol goré, éndhilla manúic ókkol jonnot ot zaibou, ar ítarar ebbere yó hók mara no zaibóu.
- (61) Hámicá wala jonnot or ókkol ot mazé, zín or gayebana waada Allah mehérbane niz or bonda ókkol ólloi goijjé, becók íbar waáda fura oón oréi asé.
- (62) É manúic ítara éçe honó behar hotá no fúnibou, udo solaméi sólam fúnibou, ítaralla bolí éçe háñzinna beinná ítarar rizik óibou.
- (63) Íyan óilde o jonnot ziyán or miras dár aññi niz or bonda ókkol or mzé ítara ré banair, zetará forésgar.
- (64) Aññi (jibril) tuáñr rob or hókum sára lami no farí, añárar age fisé, ar íyan or dormiyan or tamám jinís íbar milkiyot or mazé asé, tuáñr rob búloiya noó.
- (65) Asman ókkol or, zomin or, ar ze kessú é duniyan or dormiyan ot mazé asé, beggín or do rob íba, tuññi íbar bondogi goróu, ar íbar ebadot or uore zomi zagóí, tuáñr elóm ot mazé íbar eknam or, ek borabor ar honó kiyé asé nekí?
- (66) Insane hoóde ki bouli hoilé: zehónéi mori zaiyum góí, tóile ki abbar ziyañt gorí niyala zaiyúm?
- (67) E insane ki édduró iyad no raké? keen bouli hoilé: aññi ítare íyar ageyó banaiyí, hálañké íte kissú yo no aiceíl.
- (68) Tuáñr rob or kosóm! Aññi ítara ré ar cóitan ókkol ore jom góriyóre hámahá hámahá jáhannam or ate hañsé surgigár bole félaiyá házir goijjúm.
- (69) Aññi fítin hár hár jomaát ottú ítar re alok alok niyalaiyóre tíya goráiyum, zetará Allah rahámanor sámmè tukobborír sáñte áíñththou.
- (70) Fítin aññi uitaráre yó bála gorí zani, zetará jáhannam ot mazé dahéh óibar bicí layek.
- (71) Tuáñrar bútotu hár ekzon éçe hámahá zaiba, iyán tuáñr rob or zimma hámahá fáisela goijjá hókum.

- (72) Fítin aññi forésgar ókkol ore tó basai loiyum, ar nafórmán ókkol oré éçe (jáhannam ót) surgirár bole foijja sári diyum.
- (73) Zehón ítarar sámmè añár foór ayat ókkol ór telawot gorá zaá, tóile kafér ókkol musúlman ókkol oré hoóde ki bouli hoilé: tuáñra hoó! añárar ar tuáñrar duni jomaát ót mazé har mortoba bicí? ar har mojelís cán wala?
- (74) Aññi to ítarar ageyó becá bicí jomaát ókkol oré hótom goijjí, ze tará sáman ar nam or eétebare ítarattún baré bicí barík aiccíl.
- (75) Oñne hoóido ! ze neki gumrahít mazé táke, Allah rahámene ítare bicí lamba cómo deé, hattáke íte o jinís ókkol oré deki loó, zín or waáda gorá zaá, yáni azab yáto kiyamot oré, é woktót mazé ítarattú sóyigorí zana ózaibogói deki bolí hoilé: honnúa bura mortoba wala, ar har fóus komzur.
- (76) Ar hédayot faiya manúic ókkol oré Allah tala yé hédayot barái deé, ar baki aséde neki ókkol tuáñr rob or hañsé súwab olla bolí ar ainjam ollá bolí bicí bála.
- (77) Tuññi ki uitaréyo deikkó ne, ze añár ayat ókkol or sáñte kuféri goijjé? ar hoiyédé ki bouli hoilé: añáre tó mal ar fuain súain hámahá diya zaibou.
- (78) Íte ki gaib zane neki yáto íte Allah talar honó waáda loifélaiyé?
- (79) Bilkúl noó, íte ze kessú hoór, aññi íin oré hámahá lekí loiyúm, ar ítalla bolí azab barát táikkum.
- (80) Íte ze jinís or mutaallek hoór, aññi íyan oré íyar fore loi loiyum, ar íte tó bilkúl ekkéla añár sámmè házir óibou.
- (81) Ítara Allah tala sára ar dusára maabud banai raikké, táke ítarallá bolí íin izzot or sáman óibou.
- (82) Kintu endhilla bilkúl óibar náí, ítara tó íin or fuñzattú munker ói zaibogói, ar uldha íin ór ducmon boni zaibogói.
- (83) Tuññi ki noó dehóne, keén bolí hoilé aññi kafér ókkol ór hañsé cóitan ókkol oré béjide, zetará ítara ré bála gorí bóçka.
- (84) Tuññi ítarar mutaallek joldi no goijjón, aññi tó nize ítarallá bolí cómo gonir.
- (85) Ze din aññi forésgar ókkol oré Allah Raháman or íkka mehéman ísafe joma goijjúm.
- (86) Ar gunágar ókkol oré bicí tirác or hálot ot mazé jáhannam or íkka kédai loi zaiyúm.
- (87) Honó kiyóttu cúfaric ektiyar no tákibou, údo uitaráttu, ze tará Allah talar torfóttu honó waáda loiyé.
- (88) Ítarar hotá óilde endhilla ya, keén bolí hoilé: Allah rahámene yó fuain súain ektiyar goijjé.
- (89) Becók tuáñra bicí bura ar fuñzár jinís aiñllá.
- (90) Bilkúl korib deki bolí hoilé: é hotár duwara asman fáçi zagói, ar zomin fáçi zagói, ar faár reza reza ói zagói de.
- (91) Keén bolí hoilé: ítara raháman ór fuain súain sábet goríbollá boiccé.
- (92) Raháman or cán or loyek noó de ki bouli hoilé: iba yé súain rakéde.
- (93) Asman ar zomin ot mazé ze kissú asé, beggín Allah talar gulam bohi yóréi aibóu.
- (94) Íin beggín ore íbaye gíri raikké ar beggín oré fura furi gonyó raikké.
- (95) Íin beggín kiyamot or dín ekéla íbar sámmè hazer óibou.
- (96) Becók zetará imn ainné, ar zetará bála amol ókkol goijjé, ítarallá bolí Allah rahámene muhábbot foida gorí dibou.
- (97) Aññi e Quran ore tuáñr zuban ot mazé bicí asán gorí diyí táke tuññi íbar duwara forésgár ókkol oré húchobori di farou, ar jógga goróiya maincóre dhor lagai farou.
- (98) Aññi ítara age yó bouít jomaát oré borbad gorí diyí, ítarar bütottu ek zon oró ki tuññi lor sór foór, yáto ítarar ekkená gorí abasó tuáñr han ot forér?

سورة طه

- (1) Tuvá haa.
- (2) Aññi e Quran gúa tuáñr uoré e hotálla boli nazel noó goríde ki bouli hoilé: tuññi (íbar duwara) hocthot fori zoón góí.
- (3) Bólke uitar nosíyot ollá boli, ze Allah tala ré dhora.
- (4) Íbár nazel gorágan úibar torfóttu, ze zomin oré ar uñsol asman oré banaiyé.
- (5) Zibá Raháman, arcór uore kayem asé.
- (6) Zar milkiyot ot mazé asman ókkol ar zomin, ar é duní gan or dormiyan or hár ekkán jinís.
- (7) Zodi tuññi uñsol hotá hoó, toile íba hár luaiya hotá, bólke luaiyattú lauaiya jinís oré bála gorí zane.
- (8) É Allah íba yéi, zibá sára ar honó maabud náí, bálattu bála nam ókkol íbar asé.
- (9) Tuáñttu Muusá (alái híssolam) or kissá ókkol zana asé?
- (10) Ze cómot íbaye ooin dehiyore niz or gór wali re hoiyé deki boli hoilé, tuññi ekkená gorí thóórou, aññi ooin dekir, bicí ói faredeki, aññi íntu kissú hoila tuáñr hañsé anide, yáto ooin or éçe rastar hóbor faiyum.
- (11) Zehón éçe foóinccé, tói abas dia giyé, Óu Muusá!
- (12) Becók aññi tuáñr rob, tuññi niz or zuta gín dúli féla, kiyálla bok hoilé, tuññi tuwár fak moidan ot mazé asóu.
- (13) Ar aññi tuáñre basi loiyí, ehón ze wohí gorá zaá, íin oré han lagáidiyóre fún!
- (14) Becók aññi yéi Allah, aññi sára ebadot or layek ar honó kiyé náí bós tuññi añár ebadot goróu, ar añár iyadollá boli numás ore kayem goróu.
- (15) Kiyamot hámahá aibóu, ziyán oré aññi gufon rakíto ssái, táke hár maincóre o bodola gán dia zaá ziyán íbayé kucíc goijjé.
- (16) Bós ehón íyan or yekin ottú honó endhilla maincé rukí no farón saá, ze íyan or uore man no raké, ar niz or húwahec or fisé fori roiyé, noóile tuññi hálek óizaiba góí.
- (17) Óu Muusá! Tuáñr e den hát ót mazé ki?
- (18) Juwab dilóde ki bouli hoilé: íbá añár laçí, zibár uore aññi bór díí, ar zibá diyóre aññi niz or sáololla bolí fata zári loi, aró íbat mazé añár bout fáaida asé.
- (19) Hoilóu, Óu Muusá! Íba hát ottú nise dháli deé.
- (20) (Nise) rakóon or sáñte sáñte íba háf baniyore duúñraccúru dilóu.
- (21) Hoilóu, tuññi no dhoóraiýore íba ré dórou, aññi íba r'\e faoóilar cokól ot mazé duwara aní diyum.
- (22) Ar niz or háttan niz or boóñl ot mazé rakóu! Íyan dóla óiyaré somkedde ói ore neélibóu, kintu honó aib sára, iyán dusóra muújeza.
- (23) Iyán ehotálla bólideki, aññi tuáñre niz or boro boro nicáni ókkol deháito saár.
- (24) Éhón tuññi Féroun or íkka zoó, íte beca bicí cóitani gorí raikké.
- (25) Muusá ye hoilódeki, Óu añár rob! añár sínaré añálla boli kulidoó.
- (26) Ar añár ham oré añállá boli asán gorí doó.
- (27) Ar añár zuban or girá yo kúli doó.
- (28) Táke añár hotáre bála gorí buzí fare.
- (29) Ar añár uzir añár boncór bútottu gorí doó.
- (30) Yáni añár báí Hárún ore.
- (31) Tuññi íbar duwara añár deéiñl bañdi doó.
- (32) Ar íbaré añár ham or fúaiñjja gorí doó.
- (33) Táke añár duní zone beca bicí tosbíh tuáñr boyan gorí fari.
- (34) Ar beca bicí tuáñr iyad gorí forí.
- (35) Becók tuññi añár ré bála gorí saá sitoíya.
- (36) Allah tala yé fórmalodé ki bouli hoilé: Óu Muusá tuáñr tamám súal ókkol fura gorí diya giyé.
- (37) Aññi tuáñr uore ekbar aróu boro ehésan goijjí.

- (38) Zehón aññi tuáñr maáñr uore o elhám goijjí, ziyán ór zikír ehón gorá zaár.
- (39) keen bouli hoilé: tuññi íba ré sónduk ot mazé bon gorí yore doriyat sári doó, bós doriyaye íba ré kinarát aní rakídibou, ar añár ar húde íbar ducmone íba loibou, ar aññi niz or torfóttu háas muhábbot tuáñr uore dháli diyí, táke tuáñr lalon falon añár sámme gorá zaá.
- (40) (lyad goróu) zehón tuáñr bóin háñçe ar hoilé ki bouli hoilé: zodi tuññi hoó, toile aññi uibáre dehái diyum, zibáye íbaré dehá cúna goríbou, é todbir diyóre fítin aññi tuáñre tuáñr mañr hañsé foóñsái diyí, táke íbar souk thándha táke, ar íba ferecan no ó, ar tuññi uggúa maincóre mari tuáñre fercanittú basai loiyí, hotá óilde ki, aññi tuáñre bála gorí emtahn gorí loiyí, fítin tuññi ho ek bosór foijjontó Modayen or maincór hañsé thoóri aiccíla, fítin Allah talar tokdir or mutabek óu Muusá tuññi aiccóu.
- (41) Ar aññi tuáñre haás gorí niz or zaat ollá boli gosón goijjí.
- (42) Ehón tuññi niz or báí coó, añár nicáni ókkol fúañti loiyóre zoó, ar hóbordar, añár zikír ot mazé gaáli no goríba.
- (43) Tuáñra dunízon feroun ór hañsé zoó, íte becá bicí cóitani goijjé.
- (44) Íta re normir sáñte buzóu! Hóilo faré íte buzí loóde yáto dhorái zagái de.
- (45) Duní zone hoilóde ki bouli hoilé: óu añárar rob! añára dhoraide ki bouli hoilé: féroune honó añárar uoré ziyadoti (zulúm) goríboni, yáto niz or cóitnit mazé barí honó zuibo góini?
- (46) Zuwab failode ki bouli hoilé: tuáñrá ekbereyó no dhoraíyóu, aññi tuáñrár fúañti así, ar fúnat dehát tákiyum.
- (47) Tuáñra ítar hañsé zaiyóre hoó, ki bouli hoilé: añára tor rob or foigambor, tui añárar fúañti boni Israil oré béjideé, ítarar sáñza bon gor, añára to tor hañsé tor rob or nicáni ókkol loiyóre aiccí, ar cáñti uitallá boli, ze neki hédayot or fabond ói zagói.
- (48) Añár torfóttu wohí gorí diya giyé deki goli hoilé; ze misá boli hoibóu, ar fith firai félaibóu, ítalla bolí azaf asé.
- (49) Féroune fusár loilóde ki bouli hoilé: óu Muusá! Tuáñra dunízon ór rob hounnúa?
- (50) Juwab dilóde ki bouli hoilé: añárar rob uibá wa, zibáyé hár, ekzon ore ítar háas súrot, cókól diyé, fítin rosta sáñzaiyé.
- (51) Íte hoilóde ki bouli hoilé: thík asé, toile iyán hoósái deki boli hoilé: agor zomanar maincór hálot hondhilla óon aiccíl.
- (52) Juwab diló deki boli hoilé: ítarár mutaállek elóm añár rob or hañsé kitaf ot mzé mowjub asé, añár robe nó golti gorel ar nó búli zagói.
- (53) Íbayé tuáñralla boli zomin oré bisána banaiyé, ar íyan or uoré solibóllá boli rasta banaiyé, ar asman ottú faniyo íbaye féla, fítin é zór or duwara dhoóilla bodhoóilla foidawar ókkol aññi yé! Foida gorí.
- (54) Tuáñra nizeyó hoó, ar niz or goru sóol oreyó sorou, honó cóknaide ki bouli hoilé: éçe ahol wala ókkolollá boli becá bicí nicáni ókkol asé.
- (55) É zomin ottú aññi tuáñra ré banaiyí, ar éçe mazé aññi ar ekbar fírai yum, ar íntu fítin tuáñra beggún ore niala yúm.
- (56) Aññi ítare niz or tamám nicáni ókkol dehái diyí, kintu tarforeyó íte nisá boli hoiyé, ar inkar gorí diyé.
- (57) Hoiótó lagiló, óu Muusá! Tui ki etolla boli aiccósde nekí? keen bouli hoilé: añára ré niz or zadur zure añárar dec ottú bahíre neélai diti.
- (58) Thík asé, añára yó tor mukabelat mazé éndilla zadu hámahá ainnúm, bós tui añárar ar tor dormiyan ot ekkán waádar cómo mohoror gorí loó, ziyán ór hélaf nó añára goijjúm ar nó tui, sáf moidan ot mazé mukabela óibou.
- (59) Muusá yé juwab dilóde ki bouli hoilé: cúndor ar milar din, or wáda, keen bouli hoilé: manúic ókkol din or foóila híssat mazé zoma óibou.

- (60) Bós tarfore Féroun fíri giyói, ar íte nizor mukkari ókkol zoma goijjé, fítin aiccé.
- (61) Muusáye ítararé hoilóde ki bouli hoilé: tuáñrar burayi aái giyói, Allah talar uoré misá ar banawothi no baindóu, bós íbaye tuáñra ré azaf diyó re hótom gorí deé, iyad raikkou, uite honó din kamiab no óibou, ze neki misá banaiyé.
- (62) Bós é manúic íin afós or mocorat mazé dhoóilla bodhoilla rai wala ói giyói, ar luwaiyóre sufe sufe mocora gorá dóijje.
- (63) Hoiótó lagilóde ki bouli hoilé: itará dunízon bós jadugor, ar ítarar fákka erada deki, niz or jadudiyó re tuáñraré dec óttú baáir gorí dibou, ar tuáñrar sóbse bála mozháb oré borbad gorí dibou.
- (64) Toile tuáñra yó niz or mukkari ré joma goróu, tar fore sóf bondi góriyóre aiyóu, ze aijja fota faiyé, íte ziti giyói.
- (65) Hoiótó lagilóu, oh Muusá! yáto tui foóila dhál, no óile añará foóila dháloiya bonizaiyum.
- (66) Juwab dilóde ki, noó, tuáñrá foóila dhálo, ehon to Muusáttú e kíyal aiyédde ki bouli hoilé: ítarár rosí ókkol ar dargúa ókkol ítarar zadur zure duúñra cúru dóijjé.
- (67) Bós Muusá ye niz or dil or bútoe dhor or ehésás goijjé.
- (68) Aññi hoilám de ki bouli hoilé: tuññi honó dhor no faiyóu, becók tuññi gaaleb ar uñsol ot tákiba.
- (69) Ar tuáñr den hat ot mazé zibá asé, íba dháli doó, táke ítarar tamám karigori ré íbayé gili féla, ítara zaáñ kessú banaiyé íin údo jadugorir has harbar, ar zadugor zintú aibó aiyók, kamiab ói no faré.
- (70) Ehón tó tamám jadugor ókkol soóidat forí giyói, ar dhak di uillóde ki : añára tó Muusá ar Hárún or rob or uore iman ainní.
- (71) Fíroune hoiótó lagilóde ki bouli hoilé: tuáñra ki añár ejazot or age yéi íbar uore iman ainnóu? becók íbá tuáñrar o boro buzorgó, zibayé tuáñraré jadu cíkaiyé, (fúnou!) aññi tuáñrar hát théng uldha sída haçaiyó re tuáñra beggún oré házur gas ot mazé súlit lothkai diyum, ar tuáñra bála gorí zani faríba dekiboli hoilé: añárar bútoe hár mair bicí soktó, ar deri tákoiya.
- (72) Ítara juwab dilóde ki bouli hoilé: óinofaré deki añára toré fowkiyot diyum, o dolil ókkol or uore, zín añárar sámmè aái giyói, ar o Allah talar uore, zibáye añára ré banaiyé, ehón to tui zaáñ soós taáñ gorí féla, tui zaáñ kessú hókum solai farós, íyan e duniyar zindegít mazéi.
- (73) Añára niz or rob o uore iman ainní, táke íbaye añárar guná ókkol maf gorí deé, ar zadugori ziyán ór uore tui añára ré mojbúr goijjós(haás gorí íyan ore maf gorí deé) Allah tala yéi sóbse bála ar hámicá baki tákoiya.
- (74) Hotá óilde iyán ki bouli hoilé: ze neki gunágar boni yóre Allah talar sámmè házir óibou, ítalla bolí duzuk asé, zeçé no moút óibóu ar nó zindegí.
- (75) Ar ze íbar sámmè iman wala ói yore házir óibou, ar íba yé amól ó bála goijjé de óibou, íballa boli bicí uñsol dorja asé.
- (76) Hámicá wala jonnot ókkol, zín or nise naár ókkol báar, zeçé ítara hámicá tákibou, íin óilde enam hár o maincóllo boli, zetará fak ói giyói.
- (77) Aññi Muusár íkka wohí nazel goijjí keén boli hoilé: tuññi raite raite añár bonda ókkol oré loi zagói, ar ítarallá boli doriyar uore fúaná rasta banai loó, fítin nó tuáñre honó kiyé aái dóribar hotora tákibou, ar nó dhor.
- (78) Feroúne niz or lockor loiyóre ítarar fisá goijjé, fítin tó doriya ítarar uore sái giyói, zendhillá sái zoón aiccíl.
- (79) Feroúne niz or koum oré gumráhit mazé dháli diyé, ar uzu rasta noó dehá.
- (80) Óu boni Israil! soó aññi tuáñraré tuáñrar ducmon ottú nejat diyí, ar tuáñrálloi Tuur faár or den dhák or wáda goijjí, ar tuáñrar uore Monna Sólwa nazel goijjí.

- (81) Tuáñra aññi diyidé fak rizík hoó, ar íyan ór uore hódottú age no baríyou, no óile tuáñrár uore añár gojob nazil óibou, ar zar uore añár gozob nazil óibou, becók íte tobá óiye.
- (82) Ar becók aññi uitaré maf goróiya, ze neki towbá goré, iman ané, bála ham ókkol goré, ar sáyi ratar uore yó táke.
- (83) Óu Muusá ! tuáñre hon jinisé niz or koum ottú joldi loi aiccé?
- (84) Ki é manúic íin añár fisé fisé yei asé araññi Óu añár rob ! tor íkka joldi e hotalla boli goijjí de, táke tuññi kúci ói zagói.
- (85) Hoilóde ki bouli hoilé: aññi tuáñr koum oré tuáñr baáde emtehán ot mazé dháli diyí, ar ítararé Sámeriye gumráh gorí diyé.
- (86) Bós Muusá (alái híssolam) bicí guccá óiyore ferecanir sáñte wafes fíri aiccé, ar hoitó lagiló, Óu añár koum or manúic ókkol ! ki tuáñrár lói tuáñrar robe bála wáda noó goré ne! ki tuáñráttu íyan or muddot bicí lambá laiggé né? Bólke tuáñrar erada yéi íyán deki boli hoilé: tuáñrar uore tuáñrar rob or gozob nazel ók, keén boli hoilé: tuáñra añár wádar hélaf goijjóu.
- (87) Ítara juwab dilóde ki bouli hoilé: añára niz or ektiyare oñnor sáñte wádar hélaf noó gorí, bólke añárar uore koum or olonhar zín tulí dia geél, íin añára félai diyí de, ar éndhilla sámeri yó félai diyéde.
- (88) Tar fore íte maincóllo boli uggúa gorur soó baír goijjí, yáni gorur soór bút, zibar hañsé gai gorúr éndhilla abaso aiccíl, tar fore hoilóde ki bouli hoilé: íbá tuáñrar ó maabud, ar Muusár ó, kintu Muusá ye búli giyói.
- (89) Ki e gumráh manúic íine iyánó nodekéne keén boli hoilé íbaye tó ítarar botár juwabó di no feré, ar nó ítarar honó bura bálar cktiyar raké.
- (90) Ar Hárún (alái híssolam) íyar ageyó ítara ré hoói díilde ki bouli hoilé: Óu añár koumor manúic ókkol ! e gorussó diyóre tó tuáñrar entehan gorá giyéde tuáñrar asóli rob to Allah ráhman yéi, bós tuáñra beggúné añár tabedari goróu? Ar añár hotá mani soli zoó.
- (91) Ítara juwab dilóde ki bouli hoilé: Muusár wafesi foijjonto añára beggún íbár fujari boni boói táikkum.
- (92) Muusá(alái híssolam) hoitó lagiló, Óu Hárún ! ítara gumráh ódde dekiyo ré tuáñre hon jinisé ruikkíilde?
- (93) Keén boli hoilé: tuññi añár fisé noó aiyóu, ki tuññi yó añár hokum or nafármani goroiyá boni giyógoi.
- (94) Hárune hóilóde ki bouli hoilé: óu añár mañr torofór báí! Tuññi añár darí no doijjóu, ar matár sul no thainnou añáttú údo ekiyal gan aiccé de ki bouli hoilé: oñne eén no hoóde ki bouli hoilé: tuññi boni Isráil ot mazé ektelaf dháli diyóu, aranan hotár entezar noó goróu.
- (95) Muusá ye fusár loilóu, óu sámeri tor mamela ki?
- (96) Ite juwab dilóde ki bouli hoilé: aññi o jinís deikkíde, ziyán ítar noó deké, toile aññi Allah talar poigam foónsóiyar kodom or nokcáttu ek múth bóri loiyí, íin ore íbar (gorussó) bútoe dháli diyí, endhilla añár dile e hotá gán añállá boli bála banai diyé.
- (97) Hoiló, thík asé, zagói, duniyar zindegít mazé tor sáñza iyán deki, tui huwáttak deki añáre no súiñba, ar ekkán aró wade tor sáñte asé, ziyán tor wottú honó din hótom no óibou, ar ehón tui tor e maabud oré yó saái loó, zar eétekaf tui gorát aiccíli, keen bouli hoilé: aññi íba ré zolaiyóre doriyat mazé reza reza gorí diyum.
- (98) Asól hotá óilde iyán de ki bouli hoilé: tuáñra beggún or hók maabud údo Allah tala, íba sára honó kiyé fuñzar kabel noó, íbar elóm tamám jinis or uore gíraiya.
- (99) Éndhilla aññi tuáñr sámmè guzori giyóide tamám hóbor ókkol boyan gorír, ar becók aññi tuáñre niz or torfóttu nosíyot diyí.
- (100) Íyan ottú ze muk fíraibou, íte becók kiyamot or dín niz or bári fuñzá niz or hañdór uore tuillá óibou.
- (101) Zeçé hámicá yéi, tákibou, ar ítarallá boli kiyamot or dín (bicí) bura fuñzá óibou.

- (102) Ze din cingát fúu diya zaibou, ar guná gar ókkol oré aññi é din híl souk or dáñte gíri sinnúm.
- (103) Ítara afós ot mazé sufe sufe hoór de óibou, ki bouli hoilé: añára tó (duniyat mazé) doc dinéi aiccílam deé.
- (104) Ze kissú ítara hoór, aññi íin or hákikot ottú bicí hóbor wala, ítarar bútoe sóbse bála rasta wala ye hoór de óibode ki bouli hoilé: tuáñra to údo ek dinéi aiccíla deé.
- (105) Ítara oñnottú faár or mutaallek súal gorér, toile oñne hoóido de ki bouli hoilé: íin oré añár robe reza reza goróyore urai dibou.
- (106) Ar zomin oré bilkúl fúainna sáf moidan banai félaibou.
- (107) Zeçé nó tui honó beñha súra dekébi ar nó uñsol niso.
- (108) Ze din manúic ókkol dhak doóiyar fisé soliboóu, zeçé honó therá no óibou, ar allah Raháman ór sámmè tamám abas ókkol nise ói zaibogói kusúr kásur sára tui ar kissú no fúnibi.
- (109) É din cúwaríc honó ham ot no aibóu kintu zaré rahámame hókum deé, ar ítar hotá re fosónd goré.
- (110) Ze kissú ítarar fisé asé, Allah ráhámame íin beggún oré zane, mohúluk or elóm íbar uore gíraiya ói no faré.
- (111) Tamám siyára ókkol, é zinda ar kayem dayem todbir wala Allah talar sámmè becá bicí aájezir sáñte zúikka óibóu, becók borbod oiye ze zulúm fiçór wore loi aicé.
- (112) Ar ze bála amól ókkol goré, ar iman wala yó óibou, nó ítattu honó be insáfir dhor tákibou, ar nó hók tolofir (dhor tákibou)
- (113) Éndhilla aññi tuñár uore arobi Quran nazel goijjí, ar dhoilla bodhoilla éçe dhor or boyan fúnaiyi, táke manúic ókkol porhésgar boni zagói, yáto ítarar dil ot mazé báfa sinta foida goré.
- (114) Bós Allah boro cán wala ar hákiki badcá, tuññi Quran forát mazé joldi no goijjóu, o cómor ages, ki bouli hoilé: tuáñr ikka ze wohí gorá zaá, íyan fura gorá zaá, kintu e duwa gán gorou, keen bouli hoilé: óu añár rob! añár elóm ore barái deé.
- (115) Aññi adom oré foóila zoruri hókum diílám, kintu íbayé búli félaiyé ar aññi íbar bútoe honó azm nóó fai.
- (116) Ar zehón ani fíricta ókkol oré hoiyí, Adom oré soóida gorou, toile Iblis sára tamám (fírictá ókkole sóoida) goijjé, íte sáf sáf inkar gorí diyé.
- (117) Tói aññi hoilám, óu Adom! Íte tuáñr ar tuáñr bibir ducmon, (kíyal raikkóu) endhilla no óon saáde ki íte tuáñra duní zon oré jonnot ottú baír gorí deé, tuññi mosiyot ot foribólla boli.
- (118) Eçé tó tuáñttu e aram gán asé, keen bouli hoilé: nó tuññi búha tákou, nó lendha.
- (119) Ar nó tuññi eçé fifacá tákou, no gorome hoccho goó.
- (120) Kintu cóitane íba re woswasa dháille, hoitó lagiló de ki bouli hoilé: aññi ki toré ofúranir zindigir gas ar baáñccáyir hotá hoiyúm ne? ziyán honó din furan no ó.
- (121) Éee ítara dunízone é gas ottú kissú hái loiyé, bós ítarar sotór kúli giyói, ar biyoctór fata ókkol niz or uore gañtá dóijje, Adome niz or rob or na fómani goijjé bós rasta hára ói giyói.
- (122) Fítin íbar robe boccíc goijjé, íbar towbá re kobul goijjé, ar íbar rhénumayi goijjé.
- (123) Fórmaye, tuáñra dunízon íntu lami zoógói tuáñra afós ót mazé ek zon ar ek zon or duccon, ehón loti tuáñrar hañsé ze hono cómot añár hédayot foóñse toile ze añár hédayot or tabedari goré, toile íte nó rasta hára óibou, ar nó tokolif ot foribóu.
- (124) Ar ze añár yad ottú fith fírai bóu, ítar zindegí tongit mazé tákibou ar aññi ítare iyamot or dín ańdá gorí tuillúm.
- (125) Ar hoibóde ki bouli hoilé: óu Allah! Añáre tuññi ańdá banaíyóre kiyálla boli tuillóu? Hálañké aññi tó dehóiya aiccílam.

- (126) (zuwab faibode ki bouli hoilé) éndhilla óon aiccíl, tui añár aiccéde ayat ókkol oré búligiyós, aijja toréyo búla diya giyé.
- (127) Aññi éndhilla bodola hár o maincóre dide, ze hódottú neeli zagói, ar niz or rob or ayat ókkol or uore iman no ané, ar becók ahérot or azaf becá bicí saktó ar baki tákoíya.
- (128) Ítarar rehébori ki o hotáyeyó noó goré né, keen bouli hoilé: aññi ítarar age boút bostí ókkol hálak gorí diyí, ze tará tákibar zagat mazé ítara sola fira gotát aiccíl, becók íyan ot mazé ahol wala ókkol ollá bouli boút nicáni ókkol asé.
- (129) Zodi tuáñr rob or hotá foóila loti mokoror goijjá no óito, ar woktó taáiyun goijjá no óito, toilé e woktótéi azabe aáiyóre dóijjedé óito.
- (130) Bós ítarar hotár uore anne sobór gorou, ar niz or rob or tosbíh ar taárif boyan gorou, beil neeli bár age ar íyan dhuboón or age, rait or muktelef ókkol mazé yo, ar din or híssat mazé yó tosbíh boyan gorát ták, boút ói fare deki tuññi razi ói zogóide.
- (131) Ar niz or souk oré o jinís or íkka bilkúl no duúñraiyóu, zín aññi ítarar bútoke muktoléf maincóre duniyabi cúndor ollá bolí di raikkí, táke ítara ré íin or uore emtehán gorí, tuáñr robe diyéde íin eíe bicí bála, ar baki tákoíya.
- (132) Niz or gór or maincór uore numás or tákid gorou, ar nize yó íyan or uore jomi ták, aññi tuáñttu rizík no magir, bólke aññi tuáñr rizik di aáhérot mazé kamiyabi forés gár ókkol ollá boli asé.
- (133) Ítara hoiyé de ki bouli hoilé: e nobi ibá niz or rob or torfóttu honó nicáni kiyálla no ané? Ítarar hañsé ki foóila kitaf ókkol ór sáf sáf dolil noó foóñse né?

بسم الله الرحمن الرحيم

ترجمة القرآن الكريم إلى اللغة الروهنجية
(17)

Ruhingya zuban ot Qurane korim or torjuma
(part – 17)

By

Muhammod Tahér Jomal Nudwi
Jeddah – K S A

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الأنبياء

- (1) Manúic ókkol or hísaf or woktó aái giyóí, tarforeyó ítara be hóborit maze muk fírai asé.
- (2) Ítarar hañsé ítara rob or torfóttu ze noiya noiya nosíyot ókkol aiyé, íyan oré ítara kéla dúlat mazé yéi fúne.
- (3) Ítarar dil bilkúl gafél, ar é zalem ókkole luwai luwai fúca fuci goijjé keen bouli hoilé: ítara yó tuáñr éndhilla manúic, fítin toilé ki wajáya tuáñra souk ór dehá jadut mazé aái zoógói?
- (4) Foigambore hoiyédé ki bouli hoilé:añár robe hár o hotáre bála gorí zane, zíin asman ar zomin ot mazé asé, íba bicí fúnoiya ar zanoiya.
- (5) Údo eddúr noó, bálke ítara hoóde ki bouli hoilé: e Quran gúa fáça súça kuwaf ókkol or mojmuaáh, bólke íbaye (foigambore) nize banai loiyéde, bólke íbá cáyer, no óile íba yé añárar sámmè eén honó nicáni aintó, zendhilla agor foigambor ókkol béjagiyé.
- (6) Íin or age zedíggín fara ókkol aññi tobá goijjí, beggín iman ottú háli aiccíl, toile ki ítara iman aníbou?
- (7) Tuáñr age yó zedúggún foigambor aññi béijji, beggún morut fuwa aiccíl, ze tarár íkka aññi wo'hi béjítam, bós tuññi kitaf wala ókkol ottú fusár loó, zodi húde tuáñttu elóm no táke.
- (8) Aññi ítara eén jisím noó banáilam zeén ítara hána no há, no ítara hámicá tákoiya aiccíl.
- (9) Fítin aññi ítara llóí goijjílám de waáda ókkol háñsa goijjí, ar zaré zare aññi saiyí nejat diyí, ar hód ottú baáir ói zoóiya ókkol oré tobáh goijjí.
- (10) Becók aññi tuáñr íkka kitaf nazel goijjí, zibat mazé tuáñrálla boli zikír asé, ki tar fore yó tuáñra ahol no rakóu?
- (11) Ar beca bicí fara ókkol aññi tobáh goijjí, ze tará zaalem aiccíl ar ítara fore aññi dusóra koum foída goijjí.
- (12) Zehón ítara añár azaf or ehézas goijjé, toile íyan ottú dáar cúru goijjé.
- (13) Dáar cúru no goijjóu, ar zeçé tuáñra ré fóragot diya giyí éçe wafes fíri zoó, ar niz or gór ókkol ór íkka zoó, táke tuáñráttu fusár gorí luwa zaá.
- (14) Hóito lagiló, hái añárar bod nosíbi! Becók añára zalem aiccílám.
- (15) Fítin tó ítara ehóta aiccíl, hattáke aññi ítara ré haiththa kéti ar nifí giyóide ooin or éndhilla gorí diyí.
- (16) Aññi asman or zomin ar é duniyan or dormiyan or jinís ókkol oré kéladdé noó banai.
- (17) Zo di aññi éene kél tomacár erada goittám, toilé íyan oré aññi niz or hañsóttu yéi banai loítam, zodi aññi goróiya óítam.
- (18) Bólke aññi háñsa re misár uore mari díí, bós háñsaye misár matáre siri deé, ar é woktót mazé bilkúl hótam ói zagói, tuáñrálla boli hórafir sóbob ói zagói.
- (19) Asman ókkol ar zomin ot mazé ze kessú asé, íin beggín é Allah talar, ar ze kessú íin or hañsé asé, íin beggine íbar ebadot ot mazé cóitani goré ar nó tóka mánda ó.
- (20) Íin raite dine tosbíb boyan goré, ar ekkená goríyó gaáli no goré.
- (21) Ítara zomin ot mazé zíin oré maábud banai raikké, íine zinda gorí deé?
- (22) Zodi asman ar zomin ot mazé Allah sára ar honó maabud óito tóile é diniyán báñgi surí zaito góí, bós Allah tala arcór rob, hár o wosfóttu fak, zíin e mucírik ókkol boyan goré.
- (23) Íba niz or ham ókkol ollá bok (hono kiyór sámmè) juwab dooiya noó, ar beggún (íbar sáme) juwab dooiya.
- (24) É manúic íin ki Allah sára ar kiyóre maabud banai raikké? Ítara ré hoóidou, tuáñra anóu niz or dolil féec goróu, íbá óilde añár fúanti tákoiya ókkol or kitab, ar añár agé guzori giyóide ítara dolil, hotá óilde íyána ki bouli hoilé: ítara bútoror beec bák maincé hókko ré no zane, é hotallá boli muk fíraiyaide.
- (25) Tuáñr age yó aññi ze rosúl béijji, íbar íkka e wohí nazil goijjide ki bouli hoilé: aññi sára honó maabud hók wala náí, bós tuáñra beggúné añár éi ebadot goróu.
- (26) Mucérek ókkol hoóde ki bouli hoilé: Raaháman fuain súain wala (bilkúl golot) íbar zaát fak, bólke ítara beggún íbar izzot wala bonda ókkol.

- (27) Honó hotár uore Allah ottú barí no za, bólke íbar hókum or uore tákoíya.
- (28) Ítara ítarar agor fisór tamám mamelat ottú wákef asé, ítara honó kiyór cúwaríc no goré, údo uitarállá boli, zetarálloi Allah tala kúci, ítara tó húde Allah talar dhore tóttorai hañfer.
- (29) Ítarar bítottu zodi honó kiyé yo eén hoóde ki bouli hoilé: Allah sára aññi ebadot or layek, toilé aññi íba ré jáhannam or sáñza diyum, aññi zalem ókkol oré éndhilla sáñza díí.
- (30) Kafér ókkol iyán noó dehéne, honnán boli hoilé: asman or zomin ekkán ar ekkán loi milaiya aiceíl, fítin aññi íin oré juda goijjí, ar hár zinda jinís ókkol oré aññi faníttu foida goijjí, ki é manúic íine tarfore yó iman no anér.
- (31) Ar aññi zomin ot mazé faár bonai diyí, táke íyane mohóluk oré hélai no faré, ar aññi íyan ot mazé kúla rasta ókkol banai diyí, táke ítara rasta hásel gorí fare.
- (32) Asman oré héfazot wala sáni yó aññi banai diyí kintu maincé íbar kudurot or nomunar uore díyano no der.
- (33) Iba yéi Allah, zibáye rait ar din ar beil ar sañdor banaiyé, íin or bútoe hár ekkán asman ot mazé háñsurer.
- (34) Oñnor age aññi honó insán oré hámicogi (hámicá tákoíya) noó di, ki oñne mori zoón or fore, ítara hámicá táki zibogói?
- (35) Hár jandár mowtor moza loibou, aññi emtehán hísafe tuáñrar bútoe hár ék ore burayi bálayit mazé muftola gorí, ar tuáñra beggún, añár íkka fíra zaiba góí.
- (36) E munkerin ókkol tuáñre ze honó cómot dehé, tuáñr mozak uça, keén boli hoilé: íbá uibáwa, zibáye tuáñrar maabud ókkol oré bura lofzo lói zikír goré, ar íba húde raháman or yad or bilkúl munker.
- (37) Insán zoldi goróíya mohúluk, aññi tuáñra ré niz or nicáni ókkol ehón ehón deháiyum, tuáñra añár lói joldo bazi no goijjóu.
- (38) Ítara hoóde ki bouli hoilé: tui zodi háñsa ós, toile tui hoóde ki bouli hoilé: e waáda íyan hoóñtte?
- (39) Háire? zodi é kafér ókkole zaintou, ki bouli hoilé: é woktót mazé nó e kafér ókkol niz or siyára ókkol ottú oóin oré hólhai fáribou, nó niz or fith ókkol ottú, ar nó ítarar modot gorá zaibou.
- (40) Ói ! ítarar hañsé wádar thaim asimbit mazé aái zaibogói, ar ítara ré taájjub gorí dibou, fítin nó to é manúic íine íyan oré hóthai faribóu, ar nó ekkená údda fórusut diya zaibou.
- (41) Ar tuáñr age yó rosúl ókkol or sáñte mozak gorá giyé, bós háñci mozak goróíya ókkol oré yó é jiníse gíri loiyé, ziyán or ítara mozak uçaitóu.
- (42) Ítarattú fusár loon ! ki bouli hoilé: raite dine Raháman ottú tuáñra ré hone héfazot gorí fare? Hotá óilde iyán dekiboli hoilé: e manúic íine nez or rob or zikír ottú fíri asé.
- (43) Ki aññi sára yo ítarar aró maabud asé neki? Zetará ítara ré mosiyot ottú basai loibou, honó kiyé yo húde niz or modot or takot no raké, ar nó honó kiyóre añár torfóttu fúaiñjja diya zaá.
- (44) Bólke aññi ítara ré, ar ítarar baf dada ókkol oré zindigir sóru sáman diyí, hattáke ítarar umóror muddot guzori giyói, ítara kí no deké neki? Keén boli hoilé: aññi zomin oré íyan or háñsa ókkol ottú homa éuru goijjí deé, ehón ki ítara gaaleb?
- (45) Oñne hoói doón! aññi to tuáñra ré Allah talar wohír duwara hóbordar gorír, kintu náfañg maincé hotá no fúne, zehón ítara ré hóboddar gorá zaá.
- (46) Zodi ítarar uore tuáñr rob or honó azab or boyáro lagi zagói, toilé dhak mari uçí boude keboli hoilé: Óu añárar fáça kuwal! Becók añára gunágar aiccílam.
- (47) Kiyamot or dín aññi thík thík mafibár falda re mazé raikkúm, tar fore honó kiyór uore zulúm gorá no zaibou, zodi ek hóroi boraboro amól óile, aññi íyan oré házir goijjúm ar aññi hísaf goróíya kaafí.
- (48) Iyán bilkúl háñsa dekiboli hoilé: aññi Muusá ar Hárún oré fáisela goróíya nurani, ar forésgoróíya ókkol ollá boli waás nosiyot or kitaf diyí.

- (49) É manúic íine niz or rob oré dehá sára dhorai tó, ar kiyamot or (tosóur) gorí yoré hañfat tákitou.
- (50) Ar e nosiyot ar borhot wala Quranó aññi yéi nazil goijjide, tar foreyó ki tuáñra íbaré inkar gorór ?
- (51) Becók aññi íyar age Ibrahim oré íyan or sómoj bus diílam, ar aññi íbar hálot ottú bála gorí waákof aiccílam.
- (52) Zehón íbayé niz or baf ar niz or koum oré hoié deki boli hoilé: e mutti ókkol, ziín or fuñzari boni tuáñra asóu, iín ki ?
- (53) Beggáune zuwab dilóde ki bouli hoilé: añára niz or baf dada ókkol oré iín oré ebadot goróiya faiyí.
- (54) Tuáññi hoilóde ki bouli hoilé: toile tó tuáñra ar tuáñrar baf dada ókkol kúla kuli gumráhit mazé aiccíl.
- (55) Ítara hoitó lagilóde ki bouli hoilé: oñne añárar hañsé háñsa háñsa “Hók” ainnóde, yata eéne mozak goror deé?
- (56) Íbayé hoilé ki bouli hoilé: Noó, hákikot ot mazé tuáñra beggún ór rob to uibá, zibá asman ókkol ar zomin or malek, zibáye iín oré banaiyé, aññi é hotár gobá ar íyan oré hoóiya.
- (57) Ar Allah talar kosóm! aññi tuáñrar é maábud ókkol ór sáñte zehón tuáñra fith fírai zaiba góí, ekkán sail goijjúm.
- (58) Bós íbayé iín beggún oré thukuça thukuça gorí diyé, kintu boró bút guaré sári diyé, íyan ó e hotálla boli deki, táke ítara beggún íbar íkka fíre.
- (59) Ítara hoitó lagilóde ki bouli hoilé: añárar húda ókkol ór sáñte eén ham hone goillóu? endhilla manúic íbató becók zaalem ókkol ór bütottu .
- (60) Ítara hoilóde keén boli hoilé : añára uggúa juwan oré iín ór tozkora gorédde fúinnílam, zaré Ibrahim (alai híssólam) huwá zaá.
- (61) Beggúné hoilóde ki bouli hoilé: toilé íba ré jolsat mazé maincór sokór sámmè anou, táke beggúné deké.
- (62) Hoitó lagilóde ki bouli hoilé: Óu Ibrahim ! ki tui añárar huda ókkol ór sáñte e hórkot goijjós?
- (63) Íbayé juwab dilóde ki bouli hoilé: bólke é ham tó ítarar boro gúaye goijjéde, tuáñra niz or húda ókkol ottú fusár goróu, zodi íine hotá báttara hoói farede óile.
- (64) Bós é manúic iín beggúné dile dile buzílo, ar hoilóde ki bouli hoilé: becók tuiyéi to zalem .
- (65) Tar fore beggúné matá júkailo, (ar hoilóde ki bouli hoilé) iyán to tuiyó zanós deki boli hoilé: íine hotá báttara hoói no farede.
- (66) Allah talar dustóyé é wóktót hoilóde ki bouli hoilé: afsús ! ki tuáñra Allah sára uín or ebadot gorór, ziíne tuáñra ré honó nofá foóñsái faré ar nó nuksan.
- (67) Tú tu tuáñrar uore, ar uitarár uore, zetará ebadot tuáñra Allah sára goror, ki tuáñráttu éttoran aholó náí?
- (68) Ítara beggúné hoitó lagilóde ki, íbare (Ibrahim aláihissólam) zolaidou, ar niz or húda ókkol ór modot gorou! Zodi tuáñráttu kissú gorón tákile.
- (69) Aññi hoóidílamde ki bouli hoilé: óu ooin! Tui thánda ói zagóí, ar Ibrahim ollá solamoti boni zagóí.
- (70) Zodiyó ítara Ibrahim óllá burayi saiyé, kintu aññi ítara ré nakam banai diyí.
- (71) Ar aññi Ibrahim ar Luút oré basaiyóre o zomin íkka loigiyí, zeçé aññi tamám duniya báciailla bouli borkot raikí.
- (72) Ar aññi íba ré Ishak (aláihissólam) don goijjí, ar Yakúb (aláihissólam) éçe uore becí, ar hár ekzon ore aññi nekkar banaiyí.
- (73) Ar aññi ítara ré imam banaiyí, táke ítar añár hókume maincóre rasta dehái fare, ar aññi ítarar íkka bála ham ókkol goríbollá ar numás kayem goríbollá ar zokát dibollá bouli wohí béijji ar ítar beggún añár ebadot guzar bonda aiccíl.

- (74) Aññi luút (aláihissólam) oré yo hókum ar elóm diyí, ar (aññi) íbaré o farattú nejat diyí, zeçiyar manúic hoñsora ham ot muhtola aiccíl, ar ítar sobse bicí gunágar aiccíl.
- (75) Ar aññi Luút ore niz or rahámot ór bútoze gólai loiyí, becók íba bála ham goróiya maincór bútoze aiccíl.
- (76) Núh (aláihissólam) or o hólót ore iyad gorou! Zehón íbaze íyar age duwa goijjíl aññi íbar duwa ré kobul goijjíl ar íba ré ar íbar gór wala ókkol oré boro hocthothú nejat diyí.
- (77) Ar ze maincé añár ayat ókkol ore misá boli hoól ítarar mukabelat mazé aññi íbar modot goijjíl, becók ítara bura manúic aiceíl bós aññi ítara beggún oré dhufái diyí.
- (78) Ar Daud ar Súlaiman oré iyad goróu! Zehón ítara kétir mamela ré fáisela goijjíl, keen bouli hoilé: kissú maincór soól hodún raitta éçe (kétit mazé) góli soijjél, ar é fáiselat maze aññi aiccílam.
- (79) Aññi íyan or sóyi fáisela Súlaiman ore buzái diyí, kintu aññi ítarar bútoze fottí ek zon oré ar elóm di raikkílam, ar Daud or tahedar aññi faár oré diílam, ziíne tosbíh goittóu, ar faik ókkoleyó, aññi goróiya yé aiccílam.
- (80) Ar aññi íba ré tuáñralla bouli fúcák banon ór karigori cíkayí, táke laráir nuksan ottú tuáñra basi frou, tuáñra ki cúkuria goróiyá bonibá?
- (81) Aññi soktó hoyar ore Súlaiman or taábe gorí diyí, ziín íbar hókum mazín o zomin ór íkka solitó, zeçé aññi borhot di raikkílam, ar aññi fottí jinís ór hóbor rakóiya ar zanoiya.
- (82) Endhilla aññi bouót cóitan ore yó íbar taábe gorí diílam, ziín íbar hókume dhop maritó, ar yár fore yó bouót ham ókkol gorító, ítarar faáradar aññi aiccílam.
- (83) Ayub (aláihissólam) or o hálot ore yó yad gorou, ze come íbaze niz or rob oré dhaikkíl de keen bouli hoilé: añáttú e biyaram gán laiggé, ar oñne to rahám goróiya ókkol ottú bicí taham goróiya.
- (84) Tói aññi íbar abas oré fúni loiyí, ar ze duk íbattú aiccíl, íin ore duré gorí diyí, ar íba ré fuain súain boceíc goijjíl, bólk íbar sáñte éndhillá aróu, niz or háas meherbani diyóre, táke háñsa bonda ókkol ollá boli nosíyot ór sóbob bone.
- (85) Ar Ismail, ar Idris, ar Zulkifíl (alaihimosolam) ítare beggún sobór goróiya bonda aiccíl.
- (86) Aññi ítara ré niz or rahámot ot mazé dahél gorí loiyí, ítara beggún bála aiccíl.
- (87) Mas wala (hozrot Yunús aláihissólam) oré yad goróu! Ze cómot íba guccár sáñte soli giyói, ar kíyal goijjéde ki bouli hoilé: aññi íba ré dóri no faijjúm boli, céce íba yé añdár ór bútottu dhák mari uiththé keen hoiyóre óu Allah tui sára honó maabud náí, tui fak, becók aññi zalem or bútottu ói gigi góí.
- (88) Toi aññi íbar dhak ore fúni loiyí, ar aññi iman wala ókkol ore éndhillá nejat díí.
- (89) Ar Zokoria (aláihissólam) oré yad goróu! Zehón íbaze niz or rob ottú dua goijjé, keen bouli hoilé: óu añár rob! tui añáre ekéla no saris, tui sobse bicí bála waáres.
- (90) Aññi íbar duwa ré kobul góriyóre íbaré Yaháya (aláihissólam) boccíc goijjíl, ar íbar bibi ré íballá boli thík gorí diyí, é buzorgó manúic íin bála ham or íkka joldi goittóu, ar añáre laós hrós, ar dhor hóuf loiyóre dhakitóu, ar añár sámmè ajezi enkesari goittóu.
- (91) Ar o fak daman bibi, ze niz or izzot ore héfazot goijjé, aññi íbar bútoze niz or ruh re fúu diyí, ar húde íbaré ar íbar fua ré tamám duniyallá bouli nicáni banai diyí.
- (92) lín tuáñr ummot, ziín hákikot ot mazé uggúa ummot, ar aññi tuáñra beggún or rob, bós tuáñra añár ebadot goróu!
- (93) Kintu manúic ókkole afós ot mazé niz or diin ot mazé fírka bondi gorí loiyé, beggún ottú añár íkka fíra foribóu.
- (94) Tar foreyó ze honó kiyé bála amól ókkol goré, ar íba muúmén (ó) óile toilé íbar kucíc ore na kodori gorá no zaibou, aññi tó íin oré lekóiya así.
- (95) Ar ze bostí re aññi hálak gori diyí, íyan or uore zoruride kiboli hoilé: íyan ór manúic abbar fíri no aiyón.
- (96) Hutáke Yazuz mzzuz ore kúli diya zaibou, ar ítar hár uñsol zagattú duñri duñriyóre aibóu.

- (97) Ar háñsa waáda hañsé aái foóñsibái é cómot mazé kafér ókkol or souk fáçi fáçi táki zaibagói, hoibóde, óu afsús! Añára e hálot ottú gafél aiccílam, bálke hákikot ot mazé añára kosúrbon aiccílam.
- (98) Becók tuáñra Allah tala sára ar zar zar ebadot goróu, beggún jáhannam or dargúa bonibá, tuáñra beggún jáhannam ot zaibade.
- (99) Zodi íin (háñsa) maabud óito, tóile jáhannam ot mazé dahél no óito, ar beggún éçe hámicá tákibou.
- (100) Ítara éçe dhak maredde óibou, ar éçe kissú no fúnedde óibou.
- (101) Kintu becók zetarálla boli añár torfóttu neki foóila loti asé, ítara beggún oré jáhannam ottú duré raká zaibou.
- (102) Ítara tó jáhannam or lora sora yó no fúnibou, ar niz or mon búladde jinís ókkol ot mazé hámicá tákoiya óibou .
- (103) Ítara ré é boro dhore (yó) ferecan gorí no faríbou, ar fírictá ókkole ítara ré hate hate loibou, keén hoilé: iyán tuáñrar o din, ziyán or waáda tuáñra ré gorá zaitou.
- (104) Ze din aññi asman oré éene boñçi loiyum, zendilla naçit mazé habos boñçi dia za, zendhilla aññi foóila dofá banáilam, endhilla abbar goijjúm, iyán añár zimma aséde waása, ar aññi íyan oré hámahá(yéi) goríyum.
- (105) Aññi Zobur ot mazé waás nosíyot or fore iyán lekí félaiyí de ki bouli hoilé: zomin or wares añár bála bonda ókkolei óibou .
- (106) Ebadot goróiya bonda ókkolollá boli tó íyan ot mazé ekkán boro hóbor asé.
- (107) Ar aññi oñnoré tamám jáhan walálla boli rahámot banai yéi béjji .
- (108) Oñne hoóido de ki bouli hoilé: añár hañsé tó bós wohí gorá zade, keén boli hoilé: tuáñra beggún ór maabud údo unggúa, tóile ki tuáñra yó íbar fórmaboddari goróiya?
- (109) Fítin ítara muk fírai loó, tóile hoóido de ki bouli hoilé: aññi tuáñra ré ek dhoillá gorá hóboddar gorí diyí, añáttu zana náide ki bouli hoilé: ziyán ór waáda tuáñrálloi gorá zaár, íyan hañsé yáto duré .
- (110) Kintu Allah tala kúla ar zahéri hotáre yó zane, ar ziyán tuáñra sufoór, íyan oré yo zane.
- (111) Añáttu íyan ór elóm náí, óit fare de ki bouli hoilé: íyan tuáñrar emtehán, ar ekkán mokoror goijjá wóktó foijjontó faide asé de.
- (112) Húde nobi ye hoiyédé : Óu rob ! insáf or sáñte fáisela gorou, ar añár rob boro mehérbán, zattú modot maga zaá, o hotár uore zíin tuáñra boyan goróu.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الحج

- (1) Óu manúic ókkol ! tuáñra Allah tala re dhorou ! becok kiyamot or búsal bicí boro jinís.
- (2) Ze din íyan oré tuáñra dekíbou, hár dut háboiyá(maiya fua) niz ór dut hádde fua ré búli zaibagói, ar tamám cóm wali (maiya fuar) cóm fori zaibagói, ar tui dekíbi de ki bouli hoilé: manúic ókkol húñc háraiya dehá zaibou, hákikot ot mazé ítara córaf háiya no óibou, kintu Allah talar azab becá bicí sóktó óibou .
- (3) Bazu manúic ókkole Allah talar mutaallek hotá ókkol bana, ar íinó be alomír sáñte, ar hár bura cóitan or ettebá goré.

- (4) Ze tarár uore lekí diya giyé, keén boli hoilé: ze honó kiyé ítar ettebá goríbou, íte ítare gumráh gorí dibou, ar ítare ooin or azab ór íkka loizaibóu.
- (5) Óu manúic ókkol ! zodi tuáñráttu mori baáde zinda ói uçibade íyan ot mazé honó cók táke tóile báfode ki bouli hoilé: aññi tuáñra ré meçttú foida goijjí, fítin nutfattú, fítin zomaiya loóttu, fítin guctor dolattú, ziyán oré cúndoijja diya giyé, ar nokcá sára aiccíl, íyan aññi tuáñra ré zahír gorí diír, ar aññi zaré saái, ekkán mokoror goijjá woktó foijjontó mañr feçot mazé rakí, fítin tuáñra ré bacfon ór hálot ot mazé duniyat ani, fítin, táke tuáñra niz or fura juwanit foóñsou, tuáñrar bútoze bazu kiyé to uitará, ze taráre mari féla zaá, ar bazu kiyóre honó gorós sára umór ór íkka lowthai diya zaá, táke ítara ekkán jiínis ottú hóbor wala oón or fore fítin be hóbor ói zagóí, toi dehórde ki bouli hoilé: zomin fúwana, fítin zehón aññi íyan ór uore zór félai, tóile íyan ubori aiyé ar fúle, ar hár kisím ór cúndor wala gas gusóla tulé.
- (6) Iyán e hotálla bouli de ki, údo Allah tala yé hók, ar íbayéi mora ré ziyántú goré, ar íba hár jinís ór uore kudurot rakóiya.
- (7) Ar iyán déki, kiyamot hámahá aibóu, ziyán ot mazé honó cók ar cubá náí, ar becók Allah tala hobor ókkol ot aséde ítara ré zinda goríbou.
- (8) Bazu maincé Allah talar mutaallek honó elóm sára ar honó hédayot sára ar honó foór kitab sára jógça goré.
- (9) Ze tará niz or dhák bodoli yóre kiyálla boli hoilé (manúic ókkol ore) Allah talar rastattú hóthaibollá, ítara uore duniyat mazé yo be izzoti óibou, ar kiyamot or dinotó, aññi ítare jáhannam ot zoloón or azab hábaiyum.
- (10) Iyán o amól ókkol or duwara, zíin, tor hát ókkole age béji raikkíl, biccác gór, ki bouli hoilé: Allah niz or bonda ókkol ór uore zulúm goróiya noó.
- (11) Bazu manúic endhillayó aséde, keen bouli hoilé:(íte) ek kinare óiyoré Allah talar ebadot goré, zodi honó nofá faile íyan or uore dil laga, ar zodi honó afot ailé, tóile (íyan ottú) é woktót mzé muk fírai féla, ítara duní muk fírai féla, ítara duní jáhan or nuksan gorí loiyé, becók íyan kúla nuksan.
- (12) (Ítara) Allah sára uitaráre dhake, ze tará ítarar honó nuksan gorí faribóu ar nó nofá, íyan tó bicí durór gumráhi.
- (13) Uitaré dhahe, zar nuksan ítar laf ottú bare bicí hañsé, becók bura girós ar bura sáñtí.
- (14) Iman ar bála amól wala ókkol oré Allah tala yé mouj mareddé nahár wala jonnot, ókkol ot mazé loi zaibou, Allah tala yé ze erada goré, íyan goríyéi sáre.
- (15) Zar e kíyal óibou, kee'n boli hoilé: Allah tala yé niz or rosúl or modot duní jáhan ot no goríbou, íte uore ekkán rosí bañdiyore (niz or golat mazé fán dháliyo ré) tar foré soók, ki bouli hoilé: ítar saláki ókkol or duwara é hota íyan córi zagóí neki, ziyáne ítare thoçfar?
- (16) Aññi endhilla e Quran oré sáf ayat ókkol ot mazé nazel goijjí, zaré Allah tala yé saá, hédayot nosíb goré.
- (17) Iman wala ar Yuhúdi, ar sabí, ar nosórani, ar Mojusi, ar mucrík, ítara beggún ór doniyan ot kiyamot or dín Allah tala yé húdi fáisela goríbou, Allah tala hár jinís or uore gobá asé.
- (18) Tuññi ki no dehór nekí? keen bouli hoilé: sób asman wala ókkol ar tamám zomin wala ókkol Allah talar sámmè soóidat fori aséde, ar beil, ar san or tar ókkol ar faár ar gas ar januwar ar boút insán ó, háñ, gout úitaráyo aséze tarár uore azab ór hotá sábet ógiyóide zaré robe be izzot goríde, ítare honó kiyé izzot dooíya náí, Allah tala ye ziyán saá, goré.
- (19) Ítara duní zone rob or befare ektela goróiya, bós kafér ókkol ollá bouli tó ooin or hoór haça zaibou, ar ítarar matár uottú bicí gorom faní báca zaibou.
- (20) Zar duwara ítarar feçor tamám jinís ókkol or sam ókkol hórái diya zaibou.
- (21) Ar ítarar cáñzállá bouli luwár mattul ókkol asé.

- (22) Ítara zehón éçiyár ferecanittú neeli dáibar erada goríbou, (ítara ré) éçe fírai diya zaibou, ar (huwá zaibou) zoloón or azaf hoo.
- (23) Iman wala ókkol ar bála ham wala ókkol oré Allah tala yé o jonnot ókkol ot mazé loi zaibóde zín or gas ókkol ór nisottú naár ókkole mouj marér, zeçe ítara ré cúnar fóni fiñdá zaibou, ar bála muttayó, éçe ítarar lebas fucák haless recóm or óibou.
- (24) Ítara re fak hotár íkka rasta dehái dia giyé ar bicí taáریف ór kabel rastar íkkaar hédayot gorí diya giyé.
- (25) Ze maincé kiféri goijjé, ar Allah talar rastattú ruká doijjé, ar e hurmot wala mosóidottu yó, ziyán ore aññi tamám manúic ókkolollá boli ekku fúan gorí diyí, éçiyar tákoiya ók, yáto bahír tákoiya ók, ze honó kiyé zulúm ór sáñte éçe elhád (kuféri goróon) or erada goré, aññi ítare soktó azab hábayum.
- (26) Otosó aññi Ibrahím (aláihissólam) ore kabár zaga mohoror gorí diyí o corót or uore, ki bouli hoilé: añár sant honó kiyóre córik no goríbán, ar añár goró re tuwaf, kiyam , rukú, soóida goróiya ókkol ollá boli fak sáf rakí ban.
- (27) Ar maincór dormiyan ot mazé hój or dhák doó, manúic tuáñr hañsé théñge añçiyó aibóu, ar leça fuñsá uñth or uore (súar óiyo) aibóu, ar durór duór tamám rasta diyóre yó aibóu.
- (28) Niz or fáida hássel gorí bollá bolí aiyóu ! ar o mokoror goijjá din ókkol ot mazé Allah talar nam, yad gorou ! o sair théiñgár uore, zín fallua, bós tuáñra ehóno hoó, ar búha fokir ókkol oré yo hábou.
- (29) Fítin tará niz or moila hoñsora ré dur goríbou, ar niz or manoc ókkol oré fura goríbou, ar Allah talar furan gór or tuwaf goríbou.
- (30) Íyana, ar ze honó kiyé Allah talar húrmot oré taázim goríbou, ítara niz ollá boli ítarar rob or hañsé bicí bálayi asé, ar tuáñrallá boli sair theiñgga zanuwar ókkol hálal gorí diya giyé, siríf uín, zín or (hotá) tuáñrar sámme boyan gorí diya giyé, bós tuáñráttu bít ókkol or nafakittú basi tákoon saá, ar misá hotá ókkol ottú yo forés goróon saá.
- (31) Allah talar tuúhíd oré mani yóre, íbar sáñte honó kiyó re córik no góriyóre, fúnou ! Allah talar sáñte córik goróiya, zeén nekí asman ottú fori giyóí, ehón ítare yáto faik focúye urai loi zaibóí, yáto boyare honó durór zagat mazé félai dibóí.
- (32) Íyan tó fúni loiyóu ! ehon ar ekkán (hotá) fúnou ! Allah talar nicáni ókkol ór ze neki izzot húrmot goríbou, ítar dil or forésgarír duwara iyáná.
- (33) Íin or bútoire tuáñrallá boli ekkán mokoror goijjá woktó fóijjontollá bolí fáida asé, fítin ítarar hálal óibar zaga óilde Kabáh gór asé.
- (34) Ar hár ummot ollá boli aññi kurbanir torika ókkol mokoror goijjí, táke ítara é sair théiñgga januwar ókkol ór uore Allah talar nam loó, zín Allah tala yé ítara ré di raikké, buzíloó ! ki bouli hoilé: tuáñra beggún ór hók maabud údo uggúa yéi, tuáñra íbar hókum or taábe ói zoógóí, aájezi goróiya ókkol oré húchoborí funai doó.
- (35) Ítara, ki bouli hoilé: zehón Allah talar zikír gorá zaá, ítarar dil ókkol sáf ói zagóí, ítarar uore ze burai foóñse, íyan or uore sobór goré, numás kayem goróiya, ar zaáñ kissú aññi ítara ré di raikkí, ítara íin ottúyo diyat táke.
- (36) Qurbanir uñth oré aññi tuáñralla boli Allah talar nicáni mokoror gorí diyí, íin ot mazé tuáñralla boli nofá asé, bós íin oré tíya goráiyore íin or uore Allah talar nam loó, zehón íin or dhák zomin olloi lagi zaibogóí, íin oré (nize yó) hoo, ar miskin súwal no goróiya ókkol, ar súwal goróiya ókkol oré yo hábou, endhilla gorí aññi saír théiñgga ókkol oré tuáñrar mataháte gorí diyí, táke tuáñra cúkur guzari goróu.
- (37) Qurbanir gussou Allah talar hañsé no foóñse, nó íin or lou, bólke íbar hañsé tuáñrar dil or forés garí foóñse de, éndhilla gorí Allah tala yé é januwar ókkol oré tuáñrar fórmabordar gorí diyé, take tuáñra íbar réhnumayír cúkuirat mazé íbar boçáyí boyan gorou, ar bála manúic ókkol oré húchoborí fúnai doó.

- (38) Fúni rakou ! becók hañsé muúmén ókkol ór ducmon oré Allah tala yé húde hóthai deé, honó kiyamot goróiya na cúkur goróiya ré Allah tala hárgíz fosón no goré.
- (39) Ze (musúlman or) lóí (kafére) larái gorér, ítara ré yo mukabelar ejazot diya zar, kiyálla boli hoilé: ítara mozlum, becók ítara modot or uore Allah tala kudurot raké.
- (40) Ítara uin wá, ze taráre niz or gór ottú neelai diya giyé, údo ítara o hotár uore, ki bouli hoilé: añárar rob údo Allah tala, zodi Allah tala yé manúic ókkol oré afós ót mazé ekzon oré, ar ekzon ottú hóthat no tákitou, tóile ebadot hána ókkol, ar girza ókkol, ar yuhúdi ókkol ór ebadot hána ókkol, ar o mosóit ókkol, zeçé Allah talar nam bicí bicí luwa zaá, báñgi diya zaitou, ze Allah talar modot goríbou, Allah tala yó ítar hámahá modot goríbou, becók Allah tala bicí kuwot wala, boro golba wala.
- (41) Ítara o manúic ókkola, hontará hoilé: zodi aññi zomin ot maze ítara théñg ore zomin díí, tóile ítara fura fabondir sáñte numás kayem goríbou, ar zohát dibou, ar bála ham ókkol ór hókum goríbou, ar bura ham ókkol ottú rukíbou, tamám ham ókkol ór ainjam Allah talar ektiyar ot mazé .
- (42) Zodi é manúic íine oñnoré misá boli hoilé, (tóile honó taájjub or hotá noó) tóile ítara age Nuhúr koum, ar Aad ar Sómud.
- (43) Ar Ibrahim ór koum ar Luút or koum.
- (44) Ar Modiyon wala ókkole yó nizer nizer nobi ókkol oré misá boli hoiyé, Muúsa (alái híssolam) ore yó misá boli huwá giyé, bós aññi kafér ókkol oré eéne kissú forusut diyí, tar fore dóijjím fítin añár azab hondilla?
- (45) Bouít fara ókkol asé, zín ore aññi uñsol niso gorí diyí, kiyálla boli hoilé: ítara zalem aiccíl, íin niz or sal ór bole uñúñito foijjé, ar bouít abad kuwa ókkol behar ói roiyé, ar bout faha ar uñsol bidhíng ókkol wairain ói roiyé.
- (46) Ítara ki zomin ot mazé noó bera né ? tóile ítara dil é hotá ókkol oré buzóiya óitou, yáto hane é (kissá) ókkol oré fúni loitou, hotá óilde iyan ya, ki bouli hoilé: údo souk ókkol añdá noó, bólke é dil ókkol añdá ói zagói, zín sínat mazé asé.
- (47) Ar ítara azab oré joldi tolob gorér, Allah tala yé hárgíz niz or wada ré hélaf no goríbou, hañ kintu oñnor rob or nosdik ekdin tuáñrar gonar hísafe ek házar bosór ór.
- (48) Bouít zulúm goróiya bostí ókkol oré aññi dhéil diyí, fítin céce ítara ré dóri loiyí, ar añár íkka fíri ayón foribóu .
- (49) Oñne eélan gorí dou ! keén boli hoilé : Óu manúic ókkol ! aññi tuáñra ré kúla kuli húñciyar gorí doóiya .
- (50) Bós zetará iman ainné, ar ze tará bála amól goijjé, ítarallá bolí maf, ar izzot wala ruzi.
- (51) Ar ze tará añár nicáni ókkol oré niso goríbollá saá, ítara jáhannami.
- (52) Aññi oñnor age ze rosúl ar nobi béijji, ítara sáñte iyán óiyede ki bouli hoilé: ze hón íba yé niz or dil ot mazé honó azzu gorá dóijje, cóitané íbar azzut , mazé kissú milai diyé, bós cóitan ór milawoth oré Allah tala yé dur gorí deé, fítin niz or hotá ókkol oré fakka gorí deé, Allah tala bicí zanoiya, hékmot wala.
- (53) Iyán ehotálla boli de ki bouli hoilé: cóitan milawath oré Allah tala yé o maincór emtehán ór zoriya banai deé, ze tarár dil ókkol ot mazé biyarm asé, ar ze tarár dil soktóu, becók zalem manúic ókkol bicí mur ór muhálefót ót mazé asé.
- (54) Ar e hotálla boli deki boli hoilé: ze tará ré elóm diya giyé, ítara yekin gorí louk deki boli hoilé: becók iyán oñnor rob or torfóttu bilkúl hók, fítin ítara íyan ór uore iman ané, ar ítara dil ókkol íyan or íkka júki zagói, becók Allah tala iman wala ókkol óre uzu rastar íkka rasta dehóiya.
- (55) Kafér ókkol é Allah talar wohír mazé hámicá cók cubá yéi gorát tákibou, hattáke asimbit mazé ítara matár uore kiyamot aái zaibogói, yáto ítara hañsé o din or azaf aibóu, ziyán monús.

- (56) É din údo Allah talar razastiri óibou, íba yé éçe fáisela goríbou, iman ar bála amól wala ókkol tó niyamot or loi bóra jonnot ot mazé óibou.
- (57) Ar ze tará kuféri goijjé, ar añár ayat ókkol oré júthlaiyé, ítarallá boli zolil goróiya azaf asé.
- (58) Ar ze maincé Allah talar rastat mazé wotón torók goijjé, fítin ítara ré cóhid gorí diya giyé, yáto niz or moote mori giyói, Allah tala yé ítara ré bicí bála rizík atá goríbou, ar becók Allah tala rizík dooiya ókkol or bútoe sóbse behétor.
- (59) Ítara ré Allah tala yé eén zagat mazé foóñsaibodé, ítara íyan lói razi ói zaibogói, becók Allah tala elóm ar hélom wala.
- (60) Hotá óilde iyán ya, ar ze tará bodola loiyé, íyan ór borabor ziyán ítar sáñte gorá giíl, fítin zodi ítar sáñte ziyadoti gorá zaá, tóile becók Allah tala húde ítar modot goríbou, becók Allah tala maf goróiya ar boccíc goróiya.
- (61) Iyán e hotálla boli deki , Allah tala yé raitoré din ot mazé dahél goré, ar din oré rait ot mazé dahél goré, ar becók Allah tala fúnoiya ar dehóiya.
- (62) lín beggín e hotálla boli deki : Allah tala yéi hók, ar íba sára zare yéi ítara dhahe íba bátel, ar becók Allah tala yéi bulondi wala, kibriyayi wala.
- (63) Oñne ki noódehóné ! ki bouli hoilé: Allah tala yé asman ottú faní féladé bós zomin kér wala ói zagói de, becók Allah tala mehérban ar hóbor wala.

- (64) Asman ókkol ar zomin ot mazé zaáñ kissú asé(beggín) íbar, ar becók Allah íbá , beniyaz, becá bicí tarif wala.
- (65) Oñne ki noó dehóne, Allah tala yé zomin ór tamám jinís ókkol oré tuáñrallá boli musokkor gorí diyé de, ar íbar hókume fanít mazé soledde kicti ókkoló, íbayé, asman oré dóri raikké, keén boli hoilé: zomin or uore íbar ejazot sára fori no zagói, becók Allah tala manúic ókkol or uore cófokot, ar normi goróiya ar mehérban.
- (66) Íbayé tuáñra ré zindegi diyé, fítin íbayé tuáñra ré mari félaibou, fítin íbayéi tuáñra re zinda goríbou, becók insán na eúkur .
- (67) Har ummot ollá boli añni ebadot or ekkán torika, mokoror gorí diyí, ziyán oré ítara bozai ané, bós ítarattú éhotár uore oñnolloi jógça no gorón saá, oñne niz or rob or íkka maincóre dhakou, becók oñne thík hédayot ór uore yéi asóu.
- (68) Tar fore yó zodi e manúic égin oñnolloi jógça goré, tóile oñne hoóido de ki bouli hoilé: tuáñrar amol ókkol oré Allah tala bicí zane.
- (69) Becók tuáñra beggún ór ektelaf ór fáiselah kiyamot ór din Allah tala nize goríbou.
- (70) Oñne ki noó zanonné, ki bouli hoilé: asman ar zomin or tamám jinís Allah talar elóm ot mazé asé de, íin beggín leká kitab ot mazé asé, maháfúz asé, Allah talar uore é hotá íyan bilkúl aásan .
- (71) Ar ítara Allah tala sára uitarár ebadot gorér, ziyán or honó húdayi dolil nazil nó óiyou, ar nó ítara húde íyan ór honó elóm raké, zalem ókkol or honó modotgar náí.
- (72) Zehón ítara sámmè añár kalam or kúla ayat ókkol ór telawot gorá zaá, tóile oñne kafér ókkol ór siyarát mazé na kúcir nicáni siní loó, ítara hañsé óde ki bouli hoilé: ítara añár ayat ókkol fúnóiya ókkol or uore hámla gorí deé, oñne hoóido de ki bouli hoilé: ki añni tuáñra re íyan ottún bare bicí bura hóbor diyúm ? íyan óilde “ouin” ziyán ór wáda Allah tala yé kafér ókkol ollá boli gorí raikké, ar íyan becá bicí bura zaga.
- (73) Óu manúic ókkol ! ekkán mesál boyan gorá zar, ekkáná gorí han lagaiyóre fúnou ! Allah tala sára zaré zaré tuáñra dhokoór , ítara uggúa masíyo banai no faríbou, zaodiyó beggún joma ói zahói, bólke zodi (uggúa) masíye ítarattú honó jinís loi dáile goiyó, tóile to ítara íyano íbattú harí loi no faríbou, tolob goróiya yó bicí zoyif, ar zattú tolob gorá zar íba yó bicí zoyif .
- (74) Ítara Allah talar mortoba mutabek íbar kodor nóo zane, Allah tala bicí zúr ar kuwot wala, ar gáleb ar zobordóst.
- (75) Fírictá ókkol ór bútottu ar insán ór bútottu foigam foóñsoiya ré, Allah tala yé basí loó, becók Allah tala funóiya, dekoíya.
- (76) Íbayé bála gorí zane, zaáñ kissú íbar age asé ar zaáñ kissú íbar fisé asé, ar Allah talar íkka tamám ham fíra zaá.

- (77) Óu iman wala ókkol ! rukú , sójda gorát tákou, ar niz or rob or ebadot ot mazé lagi tákou, ar bála ham gorát tákou, táke tuáñra kamiyaab ói zoógói.
- (78) Ar Allah talar rastat mazé endhilla jehad goróde, zendhilla jehád ór hók asé, íba yé tuáñra ré buzorgó banaiyé, ar tuáñrar uore diín or befare honó tonggi noó dhalé, niz or baf, Ibrahím ór diín oré kayem rakóu, é Allah tala yé tuáñrar nam musúlman raikké, e Quran or age ar íbat mazé yo, táke foigambor tuáñrar uore gobá ói zagói, ar tuáñra tamám manúic ókkol ór gobá boni zoógói, bós tuáñráttu saáde ki bouli hoilé: tuáñra numás kayem rakóu, ar zohát adai gorát tákou, ar Allah tala re mosbutir sáñte dórou, íba tuáñrar mowla, ar malik, bós keén bála malik, ar hotó bála modotgar.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
ترجمة القرآن الكريم إلى اللغة الروهنجية
(18)

Ruhingya zuban ot Qurane korim or torjuma
(part – 18)

By
Muhammod Tahér Jomal Nudwi
Jeddah – K S A

سورة المؤمنون

- (1) Becók iman wala ókkol kamiyabi hásil gorí félaiyé.
- (2) Ze tará niz or numás ot mazé hucú goré.
- (3) Ze tará logwó ókkol ottú niz or muk oré fírai féle.
- (4) Ze tará zokát adai goríya.
- (5) Ze tará or córomgaá re héfazot goróiya.
- (6) Údo niz or bibi ókkol sára, ar niz or kobzat aséde bañdi ókkol sára , becók ítara durbiccot ókkol or bútotu noó.
- (7) Ze tará yár fore ar kissú saá, ítara hód ottú báir óoia.
- (8) Ze tará niz or amanot ókkol ar waáda ré héfazot goróiya.
- (9) Ze tará niz or numás ókkol oré negáhbani goré.
- (10) Ítara óilde waáres.
- (11) Ze tará Ferduus ór wares óibou, zeçé ítara hámicá tákibou.
- (12) Becók aññi insán oré meçir juhár ottú foida goijjí.
- (13) Fítin íba ré Nutfa banaiyóre maháfuz zagat mazé korar diyí.
- (14) Fítin nutfa ré aññi jomaiya lou banai diyí, fítin é lour thathka ré gustor thukuça gorí diyí, fítin gustor thukuça ré háñdhdi ókkol banai diyí, fítin háñdhdi ókkol oré aññi guste fiñdái diyí, fítin dusóra banawoth ot mazé íba ré foida gorí diyí, borkot wala uibá, o Allah zibá sóbse bicí bála banoiya.
- (15) Yár fore, fítin tuáñra beggún becók mori zoóiya.
- (16) Fítin kiyamot or din becók tuáñra beggún oré tulá zaibou.
- (17) Aññi tuáñrar uore háñt asman banaiyí, ar aññi mohóluk ókkol ottú gafél noó.
- (18) Aññi ekkán sóyi andos or uore asman ottú faní borcái, fítin íin oré zomin ot mazé thóorai dií, ar aññi íin oré loi zoón or uore becók kudurot rakí.
- (19) É fanír duwara aññi tuáñrar házur ókkol ar añggur ókkol ór bariza ókkol foida gorí, tuáñrálla boli íin or bútoe becá bicí mema ó, íin ottú tuáñra hóoyou.
- (20) Ar o gas zibá sína faár ottú neele, zibáye tel neela, ar hóoia ókkol ollá bolí salon.
- (21) Tuáñrálla boli sairhenggia januar ókkol ór bútoe bicí ibrot asé, íin ór feçór bútotu aññi tuáñra ré dut hábai, aró bout nofá íin or búto ré tuáñrálla boli asé, íin or bútotu bazugín oré tuáñra hoo.
- (22) Ar íin or uore, ar kictir uore tuáñra ré súwar gorá zaá.
- (23) Becók aññi Núh (alái híssolam) oré íbar koum or íkka rosúl banai yóre béijji, íbayé hoiyé de ki bouli hoilé: Óu añár koumor manúic ókkol ! tuáñra Allah talar ebadot gorou, ar íba sára tuáñrar honó maabud náí, ki tuáñra (íba ré) no dhorou ?
- (24) Íbar koum or kafér sóddar ókkole sáf gorí hoóidiyé dé ki bouli hoilé: íbáto tuáñrar éndhilla insán, íbáye tuáñrar uottú fózilot ar boçayi hásel gorito saáddé ya, zodi Allah tala ye saitó, toóile honó fíricá ré lamai ditou, añára to iyán niz or agor baf dada ókkol ór zomanat mazé noó fúni.
- (25) Becók é manúic íbattú foólai asé, bós tuññi íba ré ekkán maokoror goijjá woktó foijjontó dháil doó.
- (26) Núh (alái híssolam) duwa goijjé, Óu añár rob ! ítara misaboli hoiyé de iyan ot mazé tuññi añár modot gorou?
- (27) Tóile aññi íbar íkka yó wohí béijji, keén boli hoilé: tuññi añár souk ór sámmè añár hókum mutabek ekkán noó banou ! zehón añár hókum aái zaibagói, ar tondhul bólki bou, tóile tuññi hár kisím or uggúa uggua zura íyan ot mazé rakou, ar niz or ahál ore yó, kintu ítarar bútotu, ze tarár bobte añár hotá foóila guzori giyói, hóboddar ! ze manúicé zulúm goijjé, ítarar babote añár sáñte honó hotá no hoóiban, ítara tó beggún dufí diya zaibagói.

- (28) Zehón tuññi ar tuáñr sáañti ókkol (beggún) kictir uore etminan or sáñte boói zabogói, tóile hoibán, keén boli hoilé: tamám tarif ókkol Allah talallá boli, ze añára ré zalem manúic ókkol ottú nejat diyé.
- (29) Ar hoiban , keén boli hoilé: Óu añár rob ! tuññi añáre borkot or sáñte lamaiyó, ar tuññi yéi bicí bála lamiya lamoiya ókkol ór bútoe.
- (30) Becók íyan ot mazé boro boro nicáni ókkol asé ar aññi becók emtehán goróiya ókkol or bútotu.
- (31)
- (32) Fítin ítarar mazé húde ítarar bútotu rosúl ó béijji, kiyálla hoilé: tuáñra beggún Allah talar ebadot gorou, íba sára tuáñrar ar honó maabud nái, tuáñra kiyálla no dhoror?
- (33) Ar koum or sóddar ókkole juwab diyé, ze tará kuféri goittó, ar ahérót or mulakot oré misá boli hoitó, ar aññi ítara ré duniyabi zindegit mazé húchal banai raikkí, lám, keén boli hoilé: íbáto tuáñrar éndhilla manúic, tuáñra zendhilla hoó, íbayé éndhilla há, ar tuáñra hoódé éndhilla faní íbayó háa.
- (34) Zodi tuáñra niz or éndhilla insán oréi tabedari goróu, tóile tuáñra becók bicí nuksan wala ókkol ór bútotu.
- (35) Ki íbaye tuáñrar sáñte o hotár waáda gorér, ki bouli hoilé: tuáñra zehón beggún moriyóre háñdhdi ar meçi ói zaibagói, tóile tuáñra abbar zinda gorá zaiba.
- (36) Noó noó, duré ar bouít duré, o hotágan, ziyán ór tuáñra ré waáda dia zar.
- (37) (zindegí to) údo duniyar zindegí, añára morat ar ziyánta ówat táki, ar íyán noóde ki bouli hoilé: añára abbar tulá zaiyum.
- (38) Ibá to bós uggúá manúic, zeneki Allah talar uore misá baiñdé, añára tó íbar iman anoiya noó.
- (39) Nobi ye duwa goijjé, keén hoilé: Óu añár rob ! ítara misá banoon or uore tuññi añár modot goróu!
- (40) Uwab faiyé de ki bouli hoilé: ítara tó bicí hára nize goijjé de íyan ór uore fostaibóu.
- (41) Bil aáhér, adól or takaza mutabek uggwá dhake aaiyóre ítara ré dóri loiyé, ar aññi ítara ré sáta suta gorí félaiyí, bós zalem ókkol ollá boli duré ók.
- (42) Ítar baáde aññi aró bouítummot foida goijjí.
- (43) Noto, honó ummot niz or mokoror goijjá woktóttu age baijjé, ar nó fisé táikke.
- (44) Tar fore aññi lagatar rosúl béijji, zehón zehón ze ummot or hañsé íbar rosúl aiccé, íba yé júthlaye, bós aññi uggwá re ar uggwár fisé lagai diyí, ar ítara ré furan kaháni banai diyí, o manúic ókkol ollá boli durotto, ze tará iman kobul no goré.
- (45) Tar fore aññi Muúsa ar íbar báí Hárún ore niz or ayat ókkol ar kúla dolil or sáñte béijji.
- (46) Féraun ar ítar lockor ókkol ór íkka, bós ítara tukobbori goijjé, ar ítara cóitan manúic aiccí.
- (47) Hoiló lagilóde ki bouli hoilé: añára niz or éndhilla duwá maincór uore iman aintán ? hállañké húdekoum ó añárar matahátot asé.
- (48) Bós ítara é dunú zon oré misá boli hoiyé, céce ítara yó hálak óigiyóide manúic ókkol or sáñte cámil ói giyói.
- (49) Aññi tó Muusá (alái híssolam) oré kitaf (ó) diyí, táke manúic uzu rastat aái zagói.
- (50) Aññi Moriyam or fuwa ar íbar mañ ré ekkán nicáni banaiyí, ar ítara dunízon oré usol, sáf, cánti ar zari faní wala zagat mazé bana diyí.
- (51) Óu poigambor ókkol ! tuáñra hálal jinís ókkol hoó, ar bála amól goróu, tuáñra zaáñ kissú gorór, aññi bála gorí zani.
- (52) Becók tuáñrar e diin ekkánéi diin ar údo aññi yéi tuáñra beggún or rob, bós tuáñr añaréi dhorot tákou.
- (53) Fítin tará niz or omor diin oré nizéi afós ot mazé thukuçar thukuçar gorí loiyé, hár momaáte ze kessú tarár hañsé asé íyan or uore borái gorá dóijje.
- (54) Bós oñne (yó) ítara ré ítarar gofólot or mazé kissú cómoi fíjjonto forat tákito doóu.

- (55) Ki ítara (endhilla) buzá dóijje? keen bouli hoilé: aññi zaáñ ítara mal ar fuain súain baráir.
- (56) Ín ot mazé ítara llá bouli bálayit mazé joldi gorír, (noó, noó) bólke ítara ebbere yó no buzé.
- (57) Becók ze maincé niz or rob or báibot oré dhora.
- (58) Ar ze niz or rob or ayat ókkol uore iman raké.
- (59) Ar ze niz or rob or sáñte honó kiyó re córik no goré.
- (60) Ar ze maincé deé, ar ze kessú deé, ar ítara dil tóttora, kiyálla hoilé; ítara niz or rob or íkka fíri zoóiya.
- (61) Ítara yéi, ze tará joldi joldi ókkol hásel gorér, ar ítara yéi, ze tará ín or íkka duúñri zoóiya.
- (62) Aññi honó nofsóre íyan ór tákot ottú bare bicí tokolif no di, ar añár hañsé eén kitaf aséde, zibá hókkor sáñte hóo, ar ítara uore bilkúl zulúm gorá no zaibóu.
- (63) Bólke ítara dil íyan or torfáttu bilkúl gafél, ar ítara llá bouli yár fore yó bouít amól ókkol asé, zín ítara goróiya.
- (64) Hattáke zehón aññi ítara húc hal manúic ókkol ore azad diyóre dóri loiyí, tói ítara tóttorár.
- (65) Aijja be kerar no óiyou, becók tuáñrare añár mukabelat mazé honó modot gorá no zaibóu.
- (66) Añár ayat ókkol tó tuáñrar sámmè forá zaitou, tar fore yó tuáñra niz or théñg or bole uldha dáitagoí.
- (67) Tukobbori góriyóre ar furan kissá boóihóo yoré ítara íyan oré sári dito.
- (68) Ítar ki o hotát mazé goór fikír noó goré né? Bólke ítara hañsé uibá aiccé, zibá ítara baf dadar hañsé no aiccíl.
- (69) Yáto ítara niz or foigambor oré noó siné, tar foré ítara íba ré inkar gorér.
- (70) Yáto eén hoóde ki, íbattu foólai asé? Bólke íbae tó ítara hañsé hók ainné de, ói ítara bútoe aksér manúic hókkoré bála no buzóiya.
- (71) Zodi hókéi ítara huwahec ór ettebá goróiya ói zagoi, tóile zomin ar asman ar é diniyan or dormiyan or hár jinís seder béder ói zaibogói, hók hota óilde iyán de ki bouli hoilé: aññi ítara hañsé ítara nosíyot foóñsái diyí, kint ítar niz or nosíyot ottú muk fírai feloiyá.
- (72) Oñne ki ítara ttú honó muzuri soór? Yad rakiyou, ki bouli hoilé: oñnor rob or muzuri bicí bála, íba sóbde becí bála rizík foóñsóiya.
- (73) Becók oñne to ítara ré uzu rastar íkka dhahór.
- (74) Becók ze maincé aáhérot ór uore'yekin no raké, ítara uzu rastattú fíri zoóiya.
- (75) Ar zodi aññi ítara uore rahám gorí, ar ítara tokolif ore duré gorídi, tóile to ítara niz or niz or cóitanit mazé zomiyóre oró gumráh ói zaibogói.
- (76) Aññi ítara ré azaf ot mazé dóijje, kintu é manóic ín to niz or rob or sámmè júikke, ar nó aájezi ektiyar goijjé.
- (77) Hattáke aññi zehón ítara uore bicí doró azab or doroza kúli diyé, tói é eoktot mazé ítar bilkúl mayus ói giyói.
- (78) O Allah, zibáye tuáñrállá han ar soúk ókkol ar dil foida goijjé, kintu tuáñra bicí hom cúkuriya adai gogóu.
- (79) Ar íba uibá, zibáye tuáñra ré foida góriyóre zomin ot fólai diyé, ar íbar íkka tuáñra ré zoma gorá zaibou.
- (80) Ar íba uibá, zibáye zola, ar mare, ar rait din oré, bodolon uore ektiyar rakóiya údo íba, tuáñráttu ki honó sómoj bus náineki?
- (81) Bólke é manúic íine yó o hotá hoiyé, zín agor maincé hoói soli aiccé.
- (82) keen bouli hoilé: añáre zehón mriyóre háñdhdi ar meçi ói zaiyum bói, ki tar fore yó añára ré hámahá tulá zaibou?
- (83) Añár ar añárar baf dada ókkol or ageyó e waáda oi aiyér, kissúnoó, iín to údo agor maincór kissá kaháni ókkol.
- (84) ekkena fusár loon sái zomin ar íyan or tomám jinís ókkol hár? Hoó, zodi zanode óile.

- (85) Toratori zuwab dibou, keen bouli hoilé: Allah talar, hoói doón, ki bouli hoilé: fítin tuáñra nosíyot kiyálla hásel no gorór?
- (86) Zani soó, ki bouli hoilé: háñt asman ókkol ór, ar bici izzot wala arcór rob hounnúa?
- (87) É manúic íine juwab díbodé ki bouli hoilé: Allah tala yéi hoói doón de ki bouli hoilé: fítin tuáñra kiyálla no dhoror?
- (88) Fusár loó, ki bouli hoilé: tamám jinís or ektiyar har hátot? Zibá ye faná deé, ar zar mukabelat mazé honó faná diya no zá, zodi tuáñra zanou, tóile hoói dou.
- (89) Yan juwab dibou, Allah tala yéi hoóidou, fítin tuáñra ré hontú zadu gorí diya zá?
- (90) Hók hota óilde iyán ki bouli hoilé: aññi ítarar hañsé hók foóñsái diyí, ar ítara becók misá.
- (91) Nóto Allah ye honó kiyó re fuwa banaiyé, ar nó íbar sáñte ar honó mábud asé, no íbar sáñte ar mábud niz or mohúluk ollá fírito, ar hár uggwá susórar uore uçítou, ze sífót ókkol ítara hoór, Allah tala íin ottú fak (ar be niyaz) asé.
- (92) Íba gayeb, hazer ore zane, ar ze córik itará goré íin ottú usol.
- (93) Oñne duwa goróu de ki bouli hoilé: óu añár rob! zodi tuññi añáre dehóu, ziyán ór wáda ítara ré diya zar.
- (94) Tóile óu rob! tuññi añáre é zalem ókkol ór gurúp ot mazé no goijjóu.
- (95) Aññi ze kessú wáda ítara ré dir, beggín onneré dchór doón ot uore bilkúl kudurot rakóiya.
- (96) Burayiré o torika loi dur goróu, ziyán bilkúl bálayi wala ói zagói, ze kissú ítara boyan gorér, aññi bicí bála gorí zani.
- (97) Ar duwa goróu! keen bouli hoilé:óu añár rob! aññi tor faná saáir, ossé íte añár hañsé aibó bouli.
- (98) Añár rob! aññi cóitan ókkol ór wáswosattú tuáñr faná saáir.
- (99) Hattáke zehón ítarar bútotu honó kiyór moút aiyé, tóile hoóde ki boli hoilé óu añár rob! añáre wafes fírai dou!
- (100) Aññi sári aiccíde duniyat zaiyó re (abbar) bála amól ókkol gorí ói, éndhilla bilkúl o óibou, iyánto ekkán hotá, ziyán ítara hoór, ítarar fisé ekkán forda asé, ítara dubara ziyántú ói uçibar din fóijjonto.
- (101) Bós zehón cinggañt fúú diya zaibou, é din nó to afós or egena tákibou, nó afós ór fusár gorá gorí.
- (102) Ze tarár (bálayir) falda bór ói giyói, ítara nejat wala ói giyói.
- (103) Ar ze tarár (nekir) falda fatol ói giyói, itara óilde uitará zetará niz or nusan nize gorí loiyé, ze tará hámicallá boli jáhannam ot foóñicce góí.
- (104) Ítarar ciyárare oóine furat tákibou, ar ítara éçe bura cokól boinna óibou.
- (105) Ki añár ayat ókkol tuáñrar sámmè telawot gorá no zaitou? tar foré yó tuáñra íin ore misá boli hoitó.
- (106) Hoibóde ki bouli hoilé: óu añárar rob! añárar bod boktí, añárar uore gáleb ói giyói, (becók) añára gumráyéi aiccílam.
- (107) Óu añárar rob! añára ré íntu nejat dou, zodi tohóno añára éndhílla goillé, tóile añára becók zalem.
- (108) Allah tala yé fórmaibou,(keén bolí hoilé) laánot wala óiyoré éçe fori tákou, ar añállói hotá no hoiyóu.
- (109) Añár bonda ókkol ór uggwá jomat aiccíl, zibáye borabor eén howát roiyéde keen boli hoilé: Óu añárar rob ! añára iman ainní, tuññi añára ré maf goróu ! ar añárar uore rahám gorou ! tuññi tamám mehérban ókkol ottúbare bicí rahám goróiya.
- (110) (kintu) tuáñra ítara ré mozak ot mazé urai diyóu, hattáke (é hame) tuáñra ré añár yede (yó) foórai diyé, ar tuáñra ítarallói mozak éi gorát roiyóu.
- (111) Aññi aijja ítara ré ítarar é sobór or bodola diyí, ítara zeén saiyé éen niz or moksúd ot mazé foóñsé giyói.

- (112) Allah tala yé fusár loibou, keén boli hoilé: tuáñra zomin ot mazé bosór or gobá hísafe hotó din aiccíl ?
- (113) Ítara hoibóde: ek din yáto ek din ottú baré hom, hísaf goróiya ókkol ottú yo fusár goróu !
- (114) Alla tala fórmanibodé ki bouli hoilé: tuáñra hákikot ot mazé éçe bicí yéi hom aiccíla, úf ! tuáñra yán oré foóila yéi zani loitan ?
- (115) Tuáñra ki e guman gorí asóu, keén boli hoilé: aññi tuáñra ré éene beka banaiyí ? ar tuáñra ré añár íkka fírayéi no zaibou.
- (116) Allah tala sóicca baáñccá, íba bicí uñsol wala, íba sára honó maabud náí, íba arcó kerim or malek.
- (117) Ze mancé Allah talar sáñte ar honó dusóra maabud oré dhake, zar honó dolil ítar hañsé náí, bós ítar hísaf to ítar rob or uore yéi, becók kafér ókkol nejat ottú mahárum asé.
- (118) Ar oñne hoón de ki bouli hoilé: Óu añár rob ! tuññi maf goróu ar rahám goróu, ar tuññi tamám mehérbán ottú baré bicí mehérbáni goróiya.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة النور

- (1) Ibá óilde o súra, zibá aññi nazil goijjí, ar mokoror gorí diyí, ar zibát mazé aññi kúla ayat ókkol nazil goijjí, táke tuáñra yad rakóu.
- (2) Zená goróiyá maiy fuwin ar morot fuwain dóre, hár ek zon oré ek cót kuñça marou, ítarar uore Allah talar córiyot ór hód lagoón ot mazé tuáñráttu hárgís feth no fúroon saá, zodi tuáñráttu Allah talar uore ar kiyamot ot din or uore iman táke, ítarar sáñzar woktót musulman ór uggwá jomát tákoon saá.
- (3) Zaáni morot fuwa zaáni maiya fuwa yáto mucrík maiya fuwa sára ar honó kiyóre nekáh nogoríbou, ar zená goróiya maiya fuwa yó zená goróiya yáto mucérek morot fuwa sára nekáh no goríbou, ar iman wala ókkol ór uore yán háram gorí diya giyé.
- (4) Ze maincé fak damam maiya fuwa ókkol ór uore zenár tuhúmot laga, tar fore sairgwá gobá aní no fare, tóile ítarar uore aciwa kuñça lagóu, ar honó cómot ítarar gobá kobul no goijjóu, ítara fásek manúic.
- (5) Kintu ze maincé yár fore towbáh ar niz oré esláh gorí loó, tóile Allah tala maf goróiyá ar mehérbáni goróiya.
- (6) Ze maincé niz or bibi ókkol ór uore bura ham or tuhúmot laga, ar ítarar honó gobá údo itata nize sára ar kiyé no táke, tóile éndhilla maincór bútoire hár ek zon or sóbut yánde ki bouli hoilé: (ítara) sair bar Allah talar kosóm háiyore hoibó déki, ítara hañsé ókkol ór bútotu.
- (7) Ar fañs barot mazé hoibóde ki bouli hoilé: ítara zodi misá óile tóile ítarar uore Allah talar lánót óuk.
- (8) Ar é maiya fuwa uottú sáñza ebáfe duré óit faredé, keén boli hoilé: íbayé sair bar Allah talar kosóm háiyoré hoibóu déki, íbar cámi misá hoóiya ókkol or bútotu .
- (9) Ar fañs barot mazé hoibóde ki, zodi íbar cámi háñsa ókkol ór bútotu óile, íbar uore Allah talar lánót óuk.
- (10) Zodi Allah talar fozól ar koróm tuáñrar uore no óitou, (tóile tuáñrár uor etokolif nazel óitou) ar Allah tala towbáh kobul goróiyá hékmot wala.
- (11) Ze maincé eto boro búhutan loi aiccé, ítara yó tuáñrar bútotu uggwá jomát, tuáñra ítara ré niz ollá bolí bura no buijjóu, bólke íyan tuáñrálla boli bicí bála , kintu ítarar bútotu hár maincór uore oddúr guná de, zeddúr íte hamaiyé, ar ítarar bútotu ze neki íyan ór boro híssa re goijjé, ítalla bolí azab ó bout boro asé.
- (12) Íyan fúnón or sáñte múmen morot fuin ókkol ar maiya fuain ókkole niz or hókkot mazé bála guman kiyálla nóó goré ? ar kiyálla hoói nóó de, keén boli hoilé: yán tó kúle kulí bilkúl búhutan.

- (13) Ítara yán or uore sair gwá gobá kiyálla no ané ? zehón gobá nó ané, tóile é búhutan bazi goróiyá manúic becók Allah talar nozdik bilkúl misá.
- (14) Zodi Allah talar fozól ar korom tuáñrar uore duniya ar aáhérot ot mazé no óito, tóile becók tuáñra ze hotár sorsa cúru gorí raikkíla, yán or uore tuáñrar uore bicí boro azab foóñsitou.
- (15) Otosá tuáñra yán oré niz or zubane nokól ór uore nokól gorá dóijjou, ar niz or muk ottú o hota neélaitó laiggóu, ziyán ór hóbor tuáñráttu bilkúl no aiccíl, zodiyo tuáñra yán oré háлка hotá bolí buzító laigóu, kintu Allah talar hañsé yán bicí boro hotá aiccíl.
- (16) Tuáñra éndhilla hotá fúnon ór fúañti fúañti hoói kiyálla nóó dou, keén boli hoilé : añáráttú éndhilla hotá mukottú neeloon or layek náí, Óu Allah tui fak ! yánto bicí boro búhutan, ar tuhúmot.
- (17) Allah tala yé tuáñra ré nosíyot gorér, keén boli hoilé: fítin ar honó cómot éndhilla ham no goríba, zodi tuáñra háñsa muúmén ói takóu.
- (18) Allah tala yé tuáñrar sámme niz or ayat ókkol boyan gorér, ar Allah tala elóm ar hékmoť wala.
- (19) Ze manúic ókkol musóľman ókkol ór bútoře be háyai fólaibar azzu gorát táke, ítarallá boli duniya ar aáhérot ot mazé soktó azab asé, Allah tala sób kisú zane, ar tuáñra kissú yéi no zanóu.
- (20) Zodi tuáñrar uore Allah talar rahámot ar koróm no óito, ar iyán ó de ki bouli hoilé: Allah tala bicí cófkoť goróiyá ar mehérban (tóile tuáñrar uore azab nazel ói zaitogói).
- (21) Óu iman wala ókkol ! tuáñra cóitan or kodom bo kodom no soillou, ze manúic cóitan kodom ókkol ór ettebá goré, tóile íte to be háyai ar bura ham oréi hókum goríbou, ar zodi Allah talar fozól ar korom tuáñrar uor no óito, tóile tuáñrar bútoťtu honó kiyé, honó cómot fak sáf no óito, kintu Allah tala zaré fak goríto saá, gorí de, ar Allah tala beggín fúnoiya, beggín zanoiya.
- (22) Tuáñrar bútoře ze tará buzorgí ar fóragoť wala asé, ítarattú niz or egena ókkol ar miskin ókkol ar muhájer ókkol oré sóbil doón ot mazé kosóm no gorón saá, bólke maf gorón ar dorguzor gorón saá, tuáñra ki no soó neki, Allah tala yé tuáñrar kosúr oré maf gorouk ? Allah tala kosúr ókkol oré maf goróiyá ar mehérbán.
- (23) Ze manicé fak daman, búla bála iman wala maiya fuaindór uore tuhúmoť laga, ítara dunia ar ahérot ot mazé moloún, ar ítarallá boli bicí bári azab asé.
- (24) Ze cómot mazé ítarar mukabelat mazé ítarar zuban ókkol, ar ítarar hat theñg ókkol ítarar amól ókkol ór gobá sibou.
- (25) É din Allah tala yé ítara ré fura furi bodola hók ar insáf or sáñte dibou, ar ítara zani loibou deki boli hoilé: Allah tala yéi hók (ar íba) zahér goróiyá.
- (26) Hóbis maiya fuain ókkol, hóbis moroť fuwa ókkol ór layek, ar hóbis moroť fuain ókkol, hóbis maiya fuain ókkol ór layek, ar fak maiya fuain ókkol fak moroť fuain ókkol ór layek, ar fak moroť fuain ókkol, fak maiya fuain ókkol ór layek, éndhilla fak manúic ókkol ór mutaallek zaáñ kissú búhutan bazi gorér, ítara ín ottú bilkúl alok, ítarallá boli boccíc ar izzot wala rizík asé.
- (27) Óu iman wala ókkol ! tuáñra niz or gór sará ar honó góroť mazé no zaiyóu, zob tók foijjonto ejazot no foó, ar éçe tákioiya ókkol oré sólam no goijjóu, iyán tuáñrallá boli bilkúl behétoť táke tuáñra nosíyot hásel goróu.
- (28) Éçe zodi tuáñra honó kiyó re no foó, tar fore ejazot faibar age, bútoře no zaiyóu, zodi tuáñra ré firi zaibollá huwá zá, tóile tuáñra firi zoógói, é hota gán tuáñrallá bolí fak, zaáñ kissú tuáñra goró, Allah tala yé bála gorí zane.
- (29) Kintu gair abad gór ókkol óť mazé, zeçe tuáñrallá boli honó fáida yáto sóbob ói zagói, (éçe) zoón ot mazé tuáñrar uore honó guná náí, tuáñra zaáñ kissú zahér goró, ar zaáñ kissú sufoór, Allah tala yé beggín zane.

- (30) Musólman morot fuaindóre hoó, niz or souk oré nise rakíbollá, ar niz or córomagá re héfazot goríbollá, íyan ítarallá boli fakiza maincé zaãñ kissú goré, Allah tala beggín oré hóbor rake.
- (31) Musólman maiya fuaindóre hoó, ítara yó niz or dóuk oré nise rakíbollá, ar niz or izzot ot mazé honó forók aito no dé, ar niz or cúndor oré zahér no goré, údo waán sára, ziyán zahér asé, ar niz or girában ot uore niz or matár hoór dháli rakí bollá, ar niz or eúndor or honó kiyór sámmè zahér no goríbollá, údo niz or cámi, yá to niz or baf, yáto niz or hóor, yáto niz fuaindór, yáto niz or zamair fuaindór, yáto niz or báí ókkol, yáto niz or báifut ókkol, yáto niz or báina ókkol, yáto niz or mila zúla maiya fuaindór, yáto gutam ókkol, yáto endhilla goór muzur morot fuain, zetará cáhwot wala noó, yáto endhilla gura fuain, ziín ziíne maiya fuaindór fordar hotáttu na wakef, ar ítara endhilla zure zure tháñg mari no solibóu, ziyán or dará ítarar luwaiya cúndor maalum ói zagói, Óu musólman ókkol ! tuáñra beggún Allah`r hañsé towbáh goróu, táke tuáñra nejat fai zaógói.
- (32) Tuáñrar bútoze ze morot fua, maiya fua neká sára asé, ítarar nekí gorí dou, ar niz or bála gulam bañdi ókkol oróu, zodi ítara goríb ó, tóile Allah tala ítarare niz or rahámote tuañggor gorí dbou, Allah tala bokcíc wala ar elóm wala.
- (33) Ar o maincóttu fak daman tákon saá, ze tara cádi goríbar kudurot no raké, hattake Allah tala ítara ré niz or baccíce malwala banaide, tuáñrar gulam ókkol ot mazé ze honó kiyé tuáñr ré kissú diyóre azadir leká hagos goittó saá, tóile tuáñra éndhillá leká hagos ítararé gorí dou, zodi tuáñráttu íin ot mazé honó bálai nozor aiyé, ar Allah tala ze mal tuáñra re di raikké, íin or bútottu ítara ré yo dou, tuáñrar ze bañdi ókkol fak daman tákito saá, ítara ré duniyar fáaidar moksóde bura ham ollá bolí mojbur no goríyóu, ar ze ítara ré mojbur gorí de, Allah tala ítara ré jobordistír fore maf goróiya ar mehérbáni goróiya.
- (34) Aññi tuáñrar íkka kúla ar foór ayat ókkol nazél goijjí, ar o maincór hotá báttara, ze tará tuáñrar age guzori giyóí, ar forésgar ókkol ollá bouli nosíyot.
- (35) Allah tala noór asman ókkol ór ar zomin ór, íbar noór or mesál óilde ekkán ták or dhoillá ziyán ot mazé serak asé, ar serakkán ainar fánac ot mazé asé ar ainagán somdedde tarár éndhillá asé, é serakkán uggwá borhot wala zaitun gasór tel loi zola zade óibou, ze gasúa nó fukór ar nó fosím ór, húde é tel gín nize bazé foór doón or koríb, zodiyó íyan oré, oóine no súiñle yóu, noór or uore noór, Allah tala zaré saá niz or noór ór íkka rasta dehá, maincóre é mesál gín Allah tala yé boyan gorér, ar Allah tala hár jinís ór hál ottú cecá bicí waákef.
- (36) Ar o gór ókkol ot mazé, ziín ore uñsol goríbollá, ar ziín ot mazé niz or nam or yád ór Allah tala yé hókum diyé éçe beínna ar háñzinná Allah talar tosbíh boyan goré.
- (37) Endhilla manúic, ze tará re códoriye ar besa kina ye Allah talar zikír ottú ar numás kayem gir;ib ottú ar zokát adai gorón ottú gafél no goré, o din oré dhora, ze din becá bicí dil ar becá bicí souk ókkol uldhi fuldhi zaibobói.
- (38) O erada loiyóre, ki bouli hoilé: Allah tala ítara ré ítarar amól ókkol ór becá bicí bála bodola dé, bólke niz or boccíce aró kissú bicí ata goré, Allah tala yé zaré saá, o boniyot rizik ókkol deé.
- (39) Ar kafér ókkol ór amól ókkol o somkedde ret balur éndhilla ziín dúddúippá moidan ot asé, ziín oré fifacá manúice duróttu faní bouli buzí, kintu zehón íin hañsé foóñse, tóile íin oré kissú no fá, kintu Allah ré niz or hañsé fa, ze íbar hísaf oré fura furi adai goré, Allah tala bicí joldi hísaf gorí dooiya.
- (40) Yáto o andór gín ór éndhilla, ziín bicí mur doríyar tolat óibou, zaré woror nis or mouj ókkole gúri raikké de óibou, fítin woróttú miyulá yé sái raikkéde óibou, goroz, añdár ókkol ziín wore nise ek or fore ek óibou, ze hón niz or hát niyolaibóu, tóile íyanó no dekíbar cómbabona asé, ar zare Allah tala yé noór no dibou, ítar hañsé honó noór no táke.

- (41) Oñne ki nóo dehón nekí, asman ókkol ar zomin or tamám mohúluk ar fak félaiyóre uroiya tamám forinda Allah talr tosbít mazé mocgul aséde, hár kiyór nomás ar tosbí íbattú maalum asé, maincé ze kissú goré, íin ottú Allah tala bicí wakef.
- (42) Zomin ar asman or bañccáyi údo Allah talar ar Allah talar íkka yéi fíra foribóu.
- (43) Oñne ki nóo dehón né Allah tala yé miyulá ókkol ore solade? Fítin íin oré táke tak gorí deé, fítin oñne dehónde ki bouli hoilé: íin or mazóttu feladdé, íbayé asman or íkkattú kúwar faár ottú kuwa féla, fítin ze tarár íkka saá, ítarar hañsé íin féla, ar ze taráttu saá, ítarattú íin oré hólhai deé, miyúlattu yéi niyoledde bijilir somok endhilla ó de, zeénneki ehón souk ókkol ór ruúcni loi zagói.
- (44) Allah tala yéi din ar rait oré rob bodol goráttáke, souk wala ókkol ollá boli tó íyan ot mazé becók boro boro íbrot ókkol asé.
- (45) Tamám sola fíra goróiya zandár ókkol oré Allah tala yéi faníttu foida goijjé, éçe bútottu kissú niz or feth ór bole sole, kissú dui théñg or uore sole, kissú sair théñg or uore sole, Allah tala ziyán saá, íyan foida goré, becók Allah tala hár jinís ór uore kuburut raké.
- (46) Hono cók cubá sára aññi foór ar sáf ayat ókkol nazel goijjí, Allah tala ye zaré saá uzu rasta dehá.
- (47) Ar hoóde ki bouli hoilé: añára Allah tala ar rosúl ór uore iman ainní, ar fórmaboddar óiyi, fítin ítarar bútottu uggwá fírka íyar foreyó firat táke, ítara iman walayéi noó.
- (48) Zehón ítara ré e hotár íkka dhaka zaá, honnán bouli hoilé: Allah talar íbar rosúle ítarar hoijjagan báñgi dók, tar foreyó ítarar uggwá jomaát muk fíroiya boni zagói.
- (49) Háñ, zodi ítarar éçe hók foóñse toil etaat goróiya ar fórmaboddari goróiyá óiyoré íbar íkka soli aiyé.
- (50) Ítarar dil ot mazé ki biyaram asé? Yáto ítara ki cók cubát foijjéde? Yáto itarattú o hotár dhor aséde ki bouli hoilé: Allah tala ar íbar rosúle ítarar hók tolofi no goríbou? Hotá óilde íyán de ki bouli hoilé: e manúic íin húde boro zalem.
- (51) Iman wala ókkol ór hotá to iyán, ki bouli hoilé: zehón ítar ré ehotálla bouli dhaka zá, ki hoié: Allah ar íbar rosúle ítarar dormiyan ot mazé fáiseláh gorí de, tóile ítara hoóde ki bouli hoilé: añára fúinni ar mani loiyí, é manúic íin kamiyaab óoiya.
- (52) Ze yéi Allah tala ar íbar rosúl or fóрманboddari goré, Allah tala ar dhor raké, ar íbar azab oré dhot táke, ítara nejat foóiya.
- (53) Bicí fakka gorí Allah talar kosóm ókkol gorí góriyóre hoóde ki bouli hoilé: oñnor hókim óonor sáñte sáñte niyoli zaiyumgói, hoóidoónde ki bouli hoilé: bós (tuáñra) kosóm ókkol no goijjóu, (tuáñrar) etaat (or hákikot) zana asé, ze kessú tuáñra gorór, Allah tala íin ottú bicí bahóbor.
- (54) Oñne hoóido, ki bouli hoilé: Allah talar hókum manou, rosúl ór etaat goróu, tarforyó zodi tuáñra muk fírou, tóile rosúl or zimma to údo ueán, ziyán íbar uore zoruri gorí dia giyé, ar tuáñráttu uiyán or juwab diya foribóu, ziyán táñrar uore raká giyé, hédayot to tuáñra o cómo faiba, zehón tuáñra rosúl ór ettebá goróu, fúnou! rosúl or zimma tó údo dáf sáf gorí foóñsái doónnán.
- (55) Tuáñrar bútoire o maincóillói ze tará iman ainné ar bála ham ókkol goijjé Allah tala yé wáda gorí félaiyé, keen bouli hoilé: ítara ré zomin ot mazé hámahá hólifá banaibóu, zendhilla o manúic ókkol ore banáil, ze tará ítarar age aiccíl, ar becók ítarallá bouli ítarar é diín oré mosbutir sáñte muhukom gorí jomai dibou, ziyán ítarallá bouli íbayé fosónd goijjé, ar ítarallá bouli o dhor, bóiyore íbaye amón otlói bodoli dibou, ar ítara añár ebadot goróbou, añár sáñte honó kiyóre córik no goríbou, yár fore yó ze honó manúic na cúkuri ar kuféri goríbou, ítara becók fásek.
- (56) Numás or fabondi goróu, zokát adai goróu, ar Allah talar rosúl or fóрмаñboddarit mazé lagi tákou, táke tuáñrar uore rahám gora za.

- (57) Oñne e kíyal gan honó din no goríban honnán boli hoilé; inkar goróya ókkol añáre hárai dibou, ítarar asól thíkana tó jáhannam, ziyán becók bicí bura thíkana.
- (58) Óu iman wala ókkol! Tuáñrar kobzar gulam ókkol ar uitar ze tará ehón foijjonto baleg nó óiyóu, tin woktót mazé ítarallá bouli zoruri de tin woktót mazé tuáñráttu ejazot soon, fózor ór numás or zgé, ar zuhúr or woktót, ze cómot mazé tuáñra niz or hoór félai rakóu, ar ecáror numás or baáde, e tinó woktó tuáñrar hílwot ar fordar é woktó íin sára tuáñrar uore hónó guná asé, ar no ítarar uore, tuáñra beggún afós ot mazé ekzon ar ekzon or hañsé becí bicí acá záwá goríba, Allah tala yé éndhilla gorí niz ór hókum ókkol oré kúli kuli boyan gorér, Allah tala fura elóm ar fura furi hékmot wala.
- (59) Ar zhón tuáñra fuwa báleg ói zaibói, tóile zendhilla ítarar agor maincé ejazot magitóu, ítarattúno ejazot loon saá, Allah tala yé éndhilla gorí nizor ayát ókkol boyan goré, Allah tala yéi elóm ar hókmot wala.
- (60) Burá maiya fuwai ókkol ze taráttu nekáh ummid (ar húwahec nai) ítara zodi niz or hoór félai raké, tóile ítarattú honó guná náí, kintu corót óilde ki ítara niz or háñs firon ór cúndor oré zahér goróiya noó, tar fore yó íyan ottú yo zodi éhtiyat goré, tóile ítarallá bouli bicí bála ar Allah tala fúne, zane.
- (61) Añdár uore, leñg or uore, biyaraimmar uore, ar húde tuáñrar uore honó ocúida nai, ki bouli hoilé: tuáñra niz or gór ottú hoo, yáto niz or baf ókkol ór górottú, yáto niz or mañ ókkol ór górottú, yáto niz or báí ókkol ór górottú yáto niz or bóin ókkol or górottú, yáto niz or sans ókkol or górottú, yáto niz or fún ókkol or górottú, yáto niz or mamu ókkol or górottú, yáto niz or hála ókkol ór górottú, yáto niz or gór ókkol ottú, ziín or sabír malik tuáñra, táto niz or dustó ókkol or górottú, tuáñrar uore uiyán ot mazé yó honó guna náí, ki bouli hoilé: tuáñra beggún ek sáñte boói, háa hoo, yáto alok alok, bós zehón tuáñra gór ókkol ot mazé zaiba, tói niz or gór wala ókkol oré sólam goróu, bála duwa, zibá fak ar borkot, Allah talar torfóttu nazel óiya, endhilla gorí Allah tala niz or ahákam ókkol tuáñra re boyan gorér, táke tuáñra buzí loó.
- (62) Iman wala manúic to uitará, ze tará Allah talar uore, ar íbar rosúl ór uore, iman raké, ar zehón endilla mamalat mazé ziyán ot mazé maincóttu zoma óonor zorurot asé, nobor sáñte ó, tóile zehón foijjónito oñnottú ejazot no loó, honó mikká no zaá, ze maincé éen woktót mazé oñnottú ejazot loó hákikot ot mazé ítarayéi allah ar íbar rosúl ór uore iman ainnel de, bós zehón éndilla maincé oñnottú ejazot mazé, tóile oñne ítarár bútotú zaré soon, ejazot diban, ar ítarallá bouli Allah talattú boccíc or duwa magibán, becók allah tala maf goróiyá mehérban.
- (63) Tuáñra Allah tala nobir dhak oré endilla dak no goijjóu, zendilla afós ot mazé ekzon ar zon or ó, tuáñrar bútoire uitaráre Allah tala bála gorí zane, zetará nozor basai zuité gorí sorki zagói, fúnou! ze tará (Allah talar) rosúl or hókim or muháledot goré, ítarattú dhorat tákoon saá, ítarar uore honó zobordóst afot zeen no aiyé, yáto ítarar uore hótornak azab zenó no aiyé.
- (64) Hóbordar ói zoógói, ki bouli hoilé: asman ar zomin ot mazé ze kessú asé, beggín Allah talar yéi ze andaz or uore tuáñra asóu, íbayé íyan oré bála gorí zane, ar ze din ítarar beggún oré íbar íkka fira zaibou, é din ítararé ítara zaáñ goijjé íin ottú íbayé hóbordar gorí dibou, Allah tala beggín zane.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الفرقان

- (1) Allah tala bicí borkot wala, ze niz or bondar uore furkan maincór uore hóbordari goroiyá boni zagói.
- (2) Asman ókkol or zomi or sútonot é Allah tala ar íbayé honó fuain súain no raké, nó íbbar baáñccáyit mazé íbar honó córik asé, ar hár jinís oré íbayé banaiyóre ekkán munaséb andas or uore thóorai diyé.

- (3) É manúic ókkole Allah sára ze taráre niz or mábud banai raikké, ítara honó jinís banai no faré, bólke ítara ré húde banai giyé, ítar tó niz or jan or nofá nusán oróu ektiyar no raké, ar nó mout ar hóiyat or, ar nó abbar ziyántú ói uçibar ítara malek.
- (4) Ar kafér ókkole hoiyé; íyan tó bós íbar niz or banaiya misá ziyán or uore ar maincéyó íbar modot goijjé, asól ot mazé e kafér ókkol boro zulúm ar aga gura misár cíkar óiye.
- (5) Ar iyán o hoiyé de ki bouli hoilé:íin tóagor maincór kissá kaháni ókkol, ziín íbayé lehái raikké, bós íin oré íbayé hañzoinna ar beínna ítar sámmè forízaár.
- (6) Hoóido keen bouli hoilé: íba re tó Allah tala yé nazel goijjé de, ze asman ar zomin or tamáma luaiya hotá ókkol oré ane, becók íba bicí maf goróiya mehérban.
- (7) Ar ítara hoiyé íba keen rosúl hána há, ar bazar ot mazé sola fíra goré, íbar hañsé honó fírictá kiyálla béja no zá? Táke íbayó íbar fúañti dhor lagoiya bointou.
- (8) Yáto íbar hañsé honó házana dháli diya zaitou, yáto íbar honó bariza tákitou, zibáttu íbaye háitou, ar é zalem ókkole hoilóde ki tuáñra endilla uggwá maincór fisé ói giyógoi, zaré zadu gorá giyé.
- (9) Kíyal to gorou! ki bouli hoilé: e manúic íine oñnor befare hondhilla hondhilla hotá ókkol banar, bós ziyán or duwara nizeyéi gumráh or, ar honó bote rastar uore aái no faré.
- (10) Allah tala to endilla borkot wala dé, zodi sailé oño ré bouút endilla bariza ókkol di fare, ziín ítara hoiyéde barizattú baré bicí behétor óibou, ziín or nose naár ókkol báadde óibou, ar oño ré bouút bidhíng ókkoló deé.
- (11) Hota óilde iyán ki bouli hoilé: e manúic íine kiyamot oré misá boli buzér, ar kiyamot ollá boli aññi bóçkedde ooin toiyar gorí raikí.
- (12) Ze hón tará íin oré duróttu dekíbou, tóile ítara íyan or guccá ókkol ór boilani fúnibou.
- (13) Ar zehón taráre jáhannam or honó kuta kuitta zagat mazé bañdi yóre félai diya zaibou, tói éçe niz olla boli “ Mout Mout” hói abas dibou.
- (14) (Ítara ré howá zouk) aijja ekkán mout oré no dhakiyóu, bólke becá bicí moút oré dhahóu.
- (15) Oñne hoóido! keen bouli hoilé: ki iyán behétor, yáto o hámicá wali jonnot (behétor?) ziyán or waáda forésgar ókkol ollá bouli gorá giyé, ziyán ítarar bodola, ar ítara fíron or asól zaga.
- (16) Ar ziyán saibóu, íyan ítarallá bouli éçe tákibou, hámicá tákibou íyan tó oñnor rob or zimma wáda, ziyán moñgon or kabel.
- (17) Ar ze dín Allah tala ítara ar Allah sára ziín oré ítara fuñzer, íin beggín oré joma gorí yore fusár loibou, ki tuáñra añár é bonda ókkol oré gumráh goijjíla, yáto ki ítara nizéi gumráh ógiyóide?
- (18) Ítara juwab dibou, keen bouli hoilé: tui fak zat, húde añárallá bouli íyan cúndor no aiccílde ki, tui sára ar kiyóre ham banoiya banaitám hotá óilde iyán, ki bouli hoilé: tuññi ítara ré ar ítarar baf dada ókkol ré húcháli diílám, hattáke ítar nosíyot ókkol oré búli félaiyé, e manúic íin to hálak óoiyá aiccíl.
- (19) Tóile ítara tó tuáñr tamám hotá ókkol ore misá bouli hoiyé, ehón no to tuáñrar bútoze azaf oré hótom goribár tákot asé, nó modot goríbar, tuáñrar bútoze ze ze zulúm goríjjóu, aññi ítare bicí boro azaf hábaiyum.
- (20) Aññi oñnor age zedúggún rosúl béijji, beggúné hána yó háitou, ar bazar ókkol ot ó añçítóu, ar aññi tuáñrar bútoze hár kiyóre ar ekzon or emtehán or zoriya banai diyí ki tuáñra sobór goríba? Tor rob beggín dehóiya.

Part 19

- (21) Ar zetarálla añár mulakat or ummid náí, ítara hoiyédé ki bouli hoilé: añárar uore fírichtá kiyálla nazil gorá no zaá, yáto añára niz or souké niz or rob oré dekítam ? é manúic íine niz oré nize bicí boro buzí raikké, ar bicí cóitani gorí loiyé.
- (22) Ze din ítara fírichtá ókkol oré dekíloibou, é din é gunágar ókkol ottú honó kúci no óibou, ar hoibóu, ítara re mahárum éei gora giyé.
- (23) Ar ítara zaáñ zaáñ amól ókkol goijjíl, aññi ítárar íkka baríyore ítara ré cíñça cíththa ret balur éndhilla gorí diyum.
- (24) Kintu é din jonnoti ókkol ór thíkana bicí bála óibou, ar gum ór zagayó bicí bála óibou.
- (25) Ar ze din aasman miyulá cóo fáçi zaibogói, ar fírichtá ókkol lagatar nazil gorá zaibou.
- (26) É din mollúk hañsé hañsé Raháman óréi óibou.
- (27) Ar é din zaleme niz or hát ókkol oré sabai sabaiyóre hoibóde ki bouli hoilé: úf zodi aññi rosúl (sóllolláhu aláihe wosóllam) or rasta ektiyar goijjílám de óitou.
- (28) Háí afsús, zodi aññi fólana re dustó banáilamde no óitou.
- (29) Íte to añáre nosíyot añár hañsé aiyónor fore yó gumráh gorí diyé, ar cóitan to insán oré (woktor uore) daga dooiya asé.
- (30) Ar rosúle hoibóde ki bouli hoilé: Óu añár rob ! becók añár ummote e Quran oré sári aiccíl.
- (31) Ar éndhilla aññi hár nobir duemon baá, gunágar ókkol oré banai diyí, ar tor robéi hédayot goróiya, ar modot goróiya kafí.
- (32) Ar kafér ókkole hoiyédé ki bouli hoilé: íbar uore Quran oré ek sáñte kiyálla naázel gorá noózaá, éndhilla aññi (túra túra) nazel goijjí, táke íyan or duwara aññi oñnor dil oré mosbut rakí, aññi íba ré thóori lhóori yéi forí fúnaiyi.
- (33) Ítara oñnor hañsé ze honó mesál aníbou, aññi yán or háñsa juwab ar bála towjáh oñnore botai diyum.
- (34) Ze maincóre niz or muk or bole jáhannam or íkka joma gorá zaibou, ítara yéi bicí bura zaga wala ar bicí gumráh goróiya rasta wala.
- (35) Ar becók aññi Muúsá ré kitab diyí, ar íbar sáñte íbar báí Hárún oré íbar uzir banai diyí.
- (36) Ar hoóidiyí de ki bouli hoilé: tuáñra dunízon o manúic ókkol ór íkka zoó, ze tará añár ayat ókkol oré misá boli hoór, fítin aññi ítara ré bilkúl dholi diyí.
- (37) Ar Núh`r Quwme yó zehón rosúl ókkol óre misá hoiyé, tói aññi ítara ré dhufái diyí, ar maincólla boli íin oré ibarot or nicán banai diyí, ar aññi zalem ókkol óllái boli bicí soktó azaf thík gorí raikkí.
- (38) Ar Aád ar Sómud ar kuwa wala ókkol oré, ar ítárar dormiyan or bout ummot ókkol oré (aññi hálak gorí diyí) .
- (39) Ar aññi ítárar sámmè mesál ókkol boyan goijjí, fítin hár ek zon oré aññi bilkúl eéi tobá ar borbád gorí diyí.
- (40) E manúic íin o fara gán or hañsáttu yó acá záwa goré, ziyán ór uore bicí bura zór féla giyé, ítara ki tarfore yó íyan oré no deké ? hákikot óilde iyán ki bouli hoilé: ítáráttú moríyore abbar uçíbar ummidéi náí.
- (41) Ar tuáñra ré zehón deké, tóile tuáñrar sánte mockari gorá dóre, hoóde ki bouli hoilé: ibaneki o manúic zaré Allah tala ye rosúl banaiyóre béijjedé?
- (42) keen bouli hoilé: añára tó yján or uore jomi roiyí, no óile íbaye tó añára ré añárar maabud ókkol ottú gumráh gorí dóon ot mazé honó homi nóó goijjíl, ar ítara zehón azab ókkol oré dekíbou, tóile ítáráttú sáf sáf maalum ói zaibogóide ki bouli hoilé: rastattú fura furi gumráh óiya hon aiccíl de?
- (43) Oñne ki uitaré yo deékkou ! ze niz or nofsár kwáhec oré niz or maabud banai roiyé, oñne ki ítár zimmada ói foribán?

- (44) Oñne ki e kíyal ot mazé asón neki keen bouli hoilé: ítarar búto ré beéc bák maincé fúne yáto buzé, ítara tó bilkúl saiththéingar éndhilla, bólke íin or tún bare bicí gumráh óiya.
- (45) Oñne ki nóo dehónne, ki bouli hoilé: oñnor robe sábare hondilla gorí fóilai diyé de ? zodi saitó, tóile íyan oré thóoraiyéi dito, tarfore aññi beil oré íyan or uore dolil banaiyí.
- (46) Tar fore aññi íyan oré asté asté niz or íkka keñsi loiyí.
- (47) Ar íba yéi, ze neki rait oré tuáñrallá boli porda banaiyé, ar gúm oré aram banaiyé, ar din oré uçí tíyaibollá bolí woktó (banaiyé) .
- (48) Ar íba yéi, ze neki rahámot or zor or age húc hóbori dooíya boyar béje, ar aññi asman ottú fak faní bórsai.
- (49) Táke íyan ór duwara mudda córoré zinda gorí díí, ar íin ore aññi niz or mohóluk ókkol ór bútottu saiththéinga ókkol ar insán ókkol oré hábai.
- (50) Ar becók íyan oré aññi ítarar dormian ot mazé dhoóilla bo dhoóilla gorí boyan goijjí, táke ítara nosíyot hásel goré, mogór tar fore yó becók bák maincé na cúkuri sára nóomané.
- (51) Zodi aññi saitám tóile hár hár bostít mazé uggwá dhoroiyá béji ditam.
- (52) Bós oñne kafér ókkol ór hotá no mainnou, ar Quran or duwara ítarallóí fura furi tákot loi jéhad gorón.
- (53) Ar íba yéi, ze ne ki duiyán doriya ré afós ot mazé milai raikké, iyán miçá ar mozar, ar iyán nuna, tita, ar é duniyán or dormiyan ot ekkán forda ar mosbut açál gorí diyé.
- (54) Ar íba yéi, ze neki faníttu insán oré banaiyé, fítin íba ré nosób wala ar hóuro gucthír ricta wala gorí diyé, becók oñnor rob (har jinís or uore) kudurot raké.
- (55) Ítara Allah ré sári uitarár ebadot gorér, zetará nó ítara ré honó nofá dit fare, nó honó nuksan foóñsái fare, ar kafér tó niz or rob or hélaféi, (cóitan ore) modot goróiya.
- (56) Aññi tó oñno ré húchóbori ar dhor fúnaoiyá banai béjijí.
- (57) Oñne hoóido ! ki bouli hoilé: aññi Quran foóñsón ot mazé tuáñráttu honó bodola no saái, kintu ze manúic niz or rob or íkka rasta dóitto saá.
- (58) O hámicá zinda tákoiya Allah talar uore towokkul gorou, zar honó woktót moút náí, ar íbar tárif or sáñte fakizogi boyan gorát tákou, íba niz or bonda ókkol or gunáttú kafí hóbor rakóiya.
- (59) Iba yéi, ze neki asman ókkol ar zomin ar é diniyan or dormiyan ot asé de sób jinís oré só din ot mazé foida gorí diyé, fítin arcór uore estewá óiye, íba Raháman oñne íbar before honó hóbor rakóiyattú fusár loón
- (60) Ítara ré zehonó cómot howá zaá, keen bouli hoilé: raháman oré sóoida goróu, tói juwab dedé ki bouli hoilé: raháman ki ? añára ki uibáre soóida koijjúm, zar hókum tui añára ré door ? ar é (tobolige) ítarar noforot ot mazé aró ezafá gorí diyé.
- (61) Borkot wala asé uibá, ze neki asman ot mazé buruj banaiyé, ar íyan ót mazé beil banaiyé, ar nuur wala san (banaiyé) .
- (62) Ar íbayé rait ar din oré ekkán ar ekkán ór fisé oóiya zoóiya banaiyé, o manúic gwár nosíyot ollá boli ze neki nosíyot hásel goríbollá yáto cúkuria goríbollá erada raké.
- (63) Raháman or (háñsa) bonda ókkol uitará ze tará zomin or uore fúrutu ir sáñte sole, ar zehón be elóm maincé ítarallóí hotá huwá dóre, tói ítara hoói dedé ki bouli hoilé: sólam.
- (64) Ar ze tará niz or rob or sámmè sóoida ar kiyam gorát mazé rait haçi deé.
- (65) Ar ze tará e duwa goré, ki bouli hoilé: Óu añárar rob ! añárar ottú duzukur azab oré ek dhéikka rak, kiyálla boli hoilé, íyan ór azab símithi zoóiya.
- (66) Becók íyan thóoron ór ar tákoon or eétebare bicí bura zaga.
- (67) Ar ze neki hóssa gorón ot mazé nó to eseraf goré nó bohíli, bólke é duniyn or dormian ot mazé eétedal or torikar uore hóssa goré.
- (68) Ar Allah`r sáñte honó dusóra maabud oré no dhake, ar honó uggwá endhilla maincóre zaré kotól goríbollá Allah tala ye maná goijjé, íba yé siríf hók sára kotól no goré, no íte zenár ertekab ó, ar ze honó kiyé e hammán goré, íte niz or uore bicí doró bola aníbou.

- (69) Ítare kiyamot or dín olaból azab gorá zaibou, ar íte be ízzotir sáñte hámicá íyan ót mazé tákibou.
- (70) Údo o manúic ókkol sára, ze tará towbáh goré, ar iman ané ar bála ham goré, éndilla maincór guna ókkol oré Allah tala yé neki ókkol or sáñte bodola deé, Allah tala maf goróiya, mehérbani goróiya.
- (71) Ar ze maincé towbá goríbou, ar bála ham goríbou, íte to (háikot ot mazé) Allah talar íkka háñsa roju goré.
- (72) Ar ze manúic ókkol misá gobá no deé, ar zehón honó behar jinís or uore ítar guzor ó, tóile córafot or sáñte guzori zagói.
- (73) Ar zehón ítara ré ítarar rob or ayat ókkol fúna zaá, tóile ítara añdá náfañg óiyoré íin or uore no foré.
- (74) Ar e duwa goré, ki bouli hoilé: Óu añárar rob ! tui añáraré añárar bibi ókkol ar fuain súaindór duwara souk ókkol oré thándha gori deé, ar añára ré forésgar ókkol ór rehénuma bana.
- (75) Ítara yéi o manúic, ze tará re ítarar sobór ór bodolat mazé jonnot or uñsol balahána dia zaibou, zeçé ítarar hañsé duwa sólam foóñsa zaibou.
- (76) Éçe ítara hámicá tákibou, íyan becá bicí bála zaga, ar bici behétor zaga.
- (77) Oñne hoóido ! zodi tuáñrar duwa no óitou, tóile añára robe tuáñrar honó forda no goittóu, tuáñra tó misá boli hoói félaiyó, ehón ankoríb íyan ór sáñza yé tuáñra re berai doribou.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الشعراء

- (1) طسم
- (2) E ayat ókkol gín foór kitab or.
- (3) Ítara iman no anón or uore óito aonne niz or jan háraiban.
- (4) Zodi aññi saitám, tóile ítarar uore asman ottú honó endhilla micáni félaitám ziyán or sámme ítarar goddonat ókkol nise ói zaito góí.
- (5) Ar ítarar hañsé Raháman or torfóttu ze honó naiya nosíyot aiccé, ítara íyan ottú muk fíroiya boni giyóí.
- (6) É manúic ókkol íine misá boli hoiyé, ehón ítarar hañsé joldi íyan or hóbor aái zaibogóí, ziyán or sáñte ítara mozzak gorér.
- (7) Ítara ki zomin or uore nozor nóo dhále ne? aññi íyan ot mazé fottí ek dhoóilla bála juri hondhilla tuillide?
- (8) Becók íyan ot mazé yekini turor uore nicáni asé, ar ítarar bútoze beéc bák manúic muúmén noó.
- (9) Ar tor rob, íbayóí becók galeb ar mehérban.
- (10) Ar zehón oñnor robe Muúsa ré abas diyé keen bouli hoilé: tui zalem koum or hañsé zaá.
- (11) Fúroon or kowm or hañsé, ki ítara forósgari no goríbou?
- (12) Muúsa ye hoiyé: óu añár rob! añáttú to dhor de ki bouli hoilé: ítar añáre honó misá bouli hoibó ni.
- (13) Ar añár sína tong ór, añár zuban no soler, bós tuññi Hárún or íkka yó (wohí) bėjou.
- (14) Ar ítarattú añár uore añár ekkán hosúrír (dabiyó) asé, añáttú door lagedde ki bouli hoilé: ítara honó añáre mari félaiboní.
- (15) Allah tala yé hoilóde ki bouli hoilé: éen honó din no óibou, tuáñra duní zone añár nicáni loiyó ré zoó, aññi húde funoóiya tuáñrar fúáñti así.
- (16) Tuáñra duní zone Féroun or hañsé zaiyóre hoó, ki bouli hoilé: becók añárar re tamám jáhn r robe béijjedé.
- (17) É hotalla boli tui añárar sáñte boni Israil ore bėjideé.
- (18) Féroune hoiyé de ki bouli hoilé: aññi ki toré tor gura hal or zomanat mazé nóo faliné? Ar tui niz or umór or bouít bosór añárar mazé nóo haços né?
- (19) Fítin tui niz or o ham gorí giyósgóí, ziyán gorí giyósgóí, tui na cúkur ókkol ór bútottu.
- (20) Muúsa Yé juwab diyé de ki bouli hoilé: aññi é hamman o woktót goijjide, ze woktot aññi rasta búilla manúic ókkol ór bútottu aiccílam.
- (21) Tar fore aññi tuáñra ré dhoraiyóre tuáñráttu dáiyigóí, tar fore añár robe añáre hékmot ar elóm atá goijjé, ar añáre niz or poigambor ókkol or bútottu gorí dfiyé.
- (22) Añár uore torki o ehésan? Ziyán or kúnça tui door, ki bouli hoilé: tui bom Israil oré gulam banai raikkós.
- (23) Féroune hoilóde ki, Robbul alomin (ki jinís) abbar?
- (24) Muúsaiyé hoilóde ki bouli hoilé: íba asman ókkol ar zomin ar é duníyan or dormiyan ot mazé ze kissú asé íin ór rob, zodi tuáñra yekin goróde óile.
- (25) Féroune niz or ate hañsór maincóre hoitóde ki bouli hoilé: ki tuáñra no fúnor?
- (26) Muúsaye hoilóde ki bouli hoilé: íba tuáñrar ar tuáñrar agor baf dada ókkol or rob.
- (27) Féroune hoilóde (óu manúic ókkol!) tuáñrar e rosúl gúa, zaré tuáñra íkka zéja giyé, íbáto becók foóléi.
- (28) Muúsa yé hoilóde íba yéi mucrík or mogrib ar íin or dormiyan or tamám jinís ókkol ór rob, zodi tuáñra ahól rakóu.
- (29) Féroune hoitó lagilóu, fúni loó! zodi tui aññi sára ar honó kiyóre mábud banos, tóile aññi toré hodi ókkol ór gútoré gorí loiyum.
- (30) Muúsa yé hoilóde ki bouli hoilé: zodiyó aññi tor hañsé honó kúla jinís aníde óile?
- (31) Féroune hoiló: zodi tui háñsa ókkol or bútottu ói takós, tóile íyan házir gor!.

- (32) Íbaye (Muúsa yé é woktót) niz or laçí gúa (zomin ot) rakílo, zibá asimbit mazé kúla kuli (zobor dost) ozogor boni giyói.
- (33) Ar niz or hát gán niyolailóu, bóí íyanó é woktót mazé hár dehóiyar nozor ot mazé dóla somkedde nozorot ailóu.
- (34) Féroune niz or ate hañsór sóddar ókkol oré hoitó lagilóu, (bái) ibáto uggwá bicí elóm wala jadugoréi.
- (35) Ibáyeto saáddé niz or jadur zure tuáñra ré tuáñrar wotón ottú baáir goríbollá, hoó! Elóm tuáñra ki hókum gorór.
- (36) Ítara beggúné hoilóde ki bouli hoilé: oñne íba ré ar íbar báiyore cómo doón, ar tamám cóor ókkol ot mazé hóborgwá béji doón.
- (37) Ze tará oñnollá bouli elómdar jadugor ókkol aníbou.
- (38) Tar fore ekkán mokoror goijjá din or wádar uore famám jadugór ókkol oré joma gorá zaibou.
- (39) Ar aám maincó ré yó hoói diya giyede ki bouli hoilé: tuáñra yó jolsal mazé házeo ói zaiba.
- (40) Táke zodi jadugor ziti zailégói, tói añára ítarar ettebá gorí fari.
- (41) Zadugor ókkol Féroun oré aáyo re hoito lagilóu, ki bouli hoilé: zodi añára ziti zaigói, tóile añára kissú enamó faiyúm?
- (42) Féroune hoilóde ki bouli hoilé: háñ! Bólke ek súurot ot mazé tuáñra añár hás dorbari boni zaibagói.
- (43) Muusá yé zadugor ókkol ore hoiló de ki bouli hoilé: tuáñráttu ze kessú dhála forer dhálóu!
- (44) Ítara niz or rosí ókkol or laçí ókkol dháli diyé ar hoitó lagilóu! Féroun or ijot or kosóm! añára becók ziti zaiyumbói.
- (45) Ehón Muusá yó niz or laçí moidan ot mazé dháli diyé, zibáye écómot mazé ítarar jutha ham hósos oré gila cúru goijjé.
- (46) Íyan dekiyore zadugor ókkol be ektiyar óiyore sóoidat forí giyói.
- (47) Ar ítara sáf gorí hoódiyede ki bouli hoilé: añára tó Allah róbbul alomin or uore iman ainní.
- (48) Yáni, Muusá ar harun or rob or uore.
- (49) Féroune hoilóde ki bouli hoilé: tuáñra añár ejazot sára iman ainnóu? Becók becók ibá tuáñrar o boro (sóddar) zibáye tuáñra ré zadu cikaiyé, é hotallá tuáñra ehón zani faribá kosóm, aññi ehón tuáñrar hát théñg uldha gorí haçi diyum, ar tuáñra beggún ore súlit lothkai diyum.
- (50) Ítara hoilóde hohó ocúida náí añára to niz or rob or íkka fíra zoóiya.
- (51) É hisafé añára beggún or age iman anóiya boni giyí, añárattú ummid lagedde, añárar robe añárar tamám hosúri ókkol ma gorí dibou.
- (52) Ar aññi Muusá ré wohí gorí diyidé ki bouli hoilé: tuññi añára bonda ókkol ore neélai loi zoóngói tuáñra beggún oré pisá gorá zaibou.
- (53) Féroune cóorot mazé gurindá ókkol béji diyé.
- (54) keen bouli hoilé: becók jomaát bicí hóm adod ot mazé.
- (55) Ar íyan or uore ítara añáre bicí guccá tuí deer.
- (56) Ar becók añára boro jomaát ítaráttu húñciyar tákoiya.
- (57) Bil ahé aññi ítar ré barizattú ar kuwa ókkol ottú.
- (58) Ar házana ókkol ottú, ar bála bála zaga ókkol niyalai diyí.
- (59) Éndilla óiye, ar aññi é (tamám) jinís ór wares bani Isráil oré banai diyí.
- (60) Bós Férouni ókkol beil uçár sáñte santéi ítara fisá goríbollá boír óiye.
- (61) Bós zehón duni gomaáte eggwá re ar uggwá ye dekílo, tói Muusár sáñti ókkole hoiyédé ki bouli hoilé: añárato hámahá dóra giyé.
- (62) Muusá yé hoilóde ki bouli hoilé: hárgís noó, yekin goróu! Añár rob añár sáñte asé, zibáye hámahá añáre rasta dehái dibou.

- (63) Aññi Muusár íkka whí beijjí, keen bouli hoilé: doriyar uore niz or laçi gwá mar, bós é woktót mazé doriya fáçi giyóí, ar fanír hár ekkán híssa boro faár ór éndilla ói giyóí.
- (64) Ar aññi é zagot mazé dusára ré hañsé aníyore tíya garái diyí.
- (65) Ar Muusá re ar íbar tamám sáñti ókkol oré nejat diyí.
- (66) Tar fore ar dusóra beggún ore dhufái diyí.
- (67) Becók íyan ot mazé boro íbrot asé, ar íin or bútoore beec bák manúic iman wala no aiccíl.
- (68) Ar becók oñnor rob bicí boro gáleb ar mehírban.
- (69) Ítara ré Ibrahim (aláihissólam) pr kissá fúnai dou.
- (70) Zehón íbayé niz or baf ar niz or koum ore hoiyé, ki bouli hoilé: tuáñra har ebadot goróor?
- (71) Ítara juwab diyé: keen bouli hoilé: bút ókkol or, añára to hámicá íin or sairó dhák ot boói tákoiya.
- (72) Taáñi hoilóde ki bouli hoilé: tuáñra zehón íin oré dhakou, tóile íine ki fúneyó?
- (73) Yáto tuáñr ré nofá nuksan foónsái yó faré?
- (74) Ítara hoilóde íin (añára kissú no zani) añára to niz or baf dada ókkol oré éndilla goréde faiyí.
- (75) Taáñi hoiló: kissú hóbor asené? Zíin oré tuáñra fuñza gorór.
- (76) Tuáñra ar tuáñrar agor baf dada ítar beggún añár duccon.
- (77) Údo háñsa Alla, zibá tamám jáhan ore faloiya.
- (78) Ze añáre foida goijjé, ar íba añáre rasta dehá.
- (79) Íbayéi añáre hába fila.
- (80) Ar zehón aññi biyaram fori zaigóí, tói íbayé añáre céfa dé.
- (81) Ar íbyéi añáre mari félaibou, fítin zinda goríbou.
- (82) Ar zar uore acá goijjá aséde ki íbayé hácoror din añár guná ókkol ore maf gorí dibou.
- (83) Óu añár rob! añáre fáisela goríbar kuwot ata gorou! Ar añáre bála maincólloi milaideé.
- (84) Ar añár bála zikír fisór mainór bútoore yó baki rak.
- (85) Añáre niyamot wala jonnot or wares ókkol ór bútottu banai deé.
- (86) Ar añár baf oré maf gorí de, becók íba gumráh ókkol ór bútottu aiccíl.
- (87) Ar ze din manúic ókkol oré dubara tulá zaibou, añáre be izzoti no gorí.
- (88) Ze din mal ar fuain sáuin honó ham ot no aibóu.
- (89) Kintu fáaida wala uite óibou, ze neki Allah talar sámmè aib sára dil loiyóre zaibou.
- (90) Ar forésgar ókkol ollá boli jonnot oré bilkúl hañsé aní dia zaibou.
- (91) Ar gumráh maincólloa boli jáhannam oré zahér gorí diya zaibou.
- (92) Ar ítarattú fusár gorá zaibode keen bouli hoilé: tuáñre ze tararé fuñza goittá, ítara hoçé?
- (93) Zíin Allah sára aiccíl, ítara kí tuáñrar modot goré ? yá to honó bodala lóí farer ?
- (94) Bós ítara beggún ar tamám gumráh manúic ókkol oré jáhannam ot mazé uúíñt gorí dháli diá zaibou.
- (95) Ar Iblís or tamám lockor ókkol ó éçe .
- (96) Afós ot mazé larái jógoça gorí gorí hoibóde.
- (97) Allah talar kosóm ! becók añára tó kúla kúli golotir uore aiccílam .
- (98) Bólke tuáñra ré robbul alomin or borabor boli béijjilám.
- (99) Ar añára ré tó é bodkar ókkol sára ar honó kiyé gumráh nó goré.
- (100) Ehón to añáraré hono cúfaric goróiya yó náí.
- (101) Ar nó honó uggwá (hañsé) duk buzóiya dustó asé.
- (102) Zodi cé ar ekbar añára ré zaito dito, tóile añára fakká, hañsé muúmén boni zaitam.
- (103) E gótona gan becók ekkán kúla nicáni, ítarar bútoore beec bák manúic iman anóiya noó.
- (104) Becók oñnor robéi gáleb ar mehér ban.
- (105) Núh`r kouwme yó nobi ókkol oré misá boli hoiyé.
- (106) Jobke ítarar báí Nuh ye hoiyéde ki bouli hoilé: tuáñráttu ki Allah talar dhor náí ?
- (107) Fúnou ! aññi tuáñrar íkka Allah talar amanot wala rosúl.

- (108) Bós tuáñráttu Allah ré dhoroon saá, ar añár hotá manoon saá.
- (109) Aññi tuáñráttu íyan or uore honó ajór no magir, añár bodola tó údo Robbúl alamin or hañsé aséde.
- (110) Bós tuáñra Allah talar dhor raikkói ! ar añár formaboddari goróu.
- (111) Koume juwab diyéde keen bouli hoilé: añára ki tor uore iman ainnúm ! tor tabedari to zolil maincé goijjéde.
- (112) Taáññi hoilóde ! añáttú ki hóbor asé, ítara foóila ki gorítou ?
- (113) Ítarar hísaf to añár rob or zimma asé, zodi tuáñráttu ehésa tákile.
- (114) Aññi iman wala ókkol oré dákka dooiya noó.
- (115) Aññi tó sáf saf gorí dhor lagoiya.
- (116) Ítara hoilóde Óu Nuh ! zodi tui fíri no ailé, tóile becók toré fattór mari diya zaibou.
- (117) Taáññi hoilóde ki bouli hoilé: Óu añár rob ! añár koume añáre misá boli hoói diyé.
- (118) Bós tuññi añár ar ítarar dormiyan ot mazé honó ekkán cée faiseláh gorí deé, ar aññi ar añár iman wala sáñti ókkol oré nejat dou.
- (119) Éene aññi íba ré ar íbar sáñti ókkol oré bóra kictit mazé(súar gorái) nejat diyí.
- (120) Tar fore baki tamám maincé re aññi dhufái diyí.
- (121) Becók íyan ot mazé bout boro íbrot asé, ítarar bútoe beéc bák manúic iman anóiya yó no aiccíl.
- (122) Ar becók oñnor rob hámahá íba yéi zobordós rahám goróiya.
- (123) Aád ókkole yó rosúl ókkol oré misá boli hoiyé.
- (124) Zehón ítara ré ítarar báí Húude hoilóde ki bouli hoilé: tuáñra ki no dhoorou ?
- (125) Aññi tuáñrar amanot wala poigambor.
- (126) Bós (tuáñra) Allah tala ré dhoróu ! ar añár hotá manóu !
- (127) Aññi íyanot mazé tuáñráttu honó muzuri tolob no gorír, añár súaf to tamám jáhan or rob or hañsé asé.
- (128) Ki tuáñra ek ek theilár uore kéla tomacár éndilla yad tákede (gór) banoór ?
- (129) Ar ki bicí mosbut mohól banoór ? zeén neki tuáñra éçe hámicá tákiba ?
- (130) Ar zehón honó kiyór uore hát dhálou, tóile sákti ar zulúm góriyóre dórou.
- (131) Allah tala ré dhorou, ar añár ettebá gorou.
- (132) Uibáre dhorou, zibáyé é jinís ókkol loiyóre tuáñrar modot goijjé, zaín tuáñra zano.
- (133) Íbayé tuáñrar modot goijjá mal ar fut zí diyóre.
- (134) Bariza ókkol di ar kuwa ókkol diyóre.
- (135) Aññi tó tuáñrar uore (ekká) boro din or azaf aibóde íyan dhoráir.
- (136) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: oñne waás hoóiya yáto waás no hoóiya óon, añárattú kittu ek dhoóilla.
- (137) Iyán to bós furana maincór adot.
- (138) Ar añára ré hárgís azaf diya no zaibou.
- (139) Otosó Aádi ókkole (hózorot) Húude oré misá boli hoiyé, étolla bolí aññi ítara ré tobá gorí diyí, becók íyan ot mazé nicáni asé, ar ítarar bútoe beéc bák be iman aiccíl.
- (140) Becók oñnor rob íbayéi gáleb , mehárban.
- (141) Sómudi ókkol yó poigamboro ré misá boli hoiyé.
- (142) Ítarar báí Súwale ye ítara ré hoiyédé ki bouli hoilé: tuáñra ki Allah re no dhoró né ?
- (143) Aññi tuáñrar íkka Allah`r amanot dár poigambor.
- (144) Tóile tuáñra Allah ré dhorou, ar añár ettebá gorou !
- (145) Aññi íyan ór uore tuáñráttu honó muzuri no magir, amar muzuri tó bós tamám jáhan oré faloiyar hañséi asé.
- (146) Ki o jinís ókkol ot mazé, zín éçe asé, tuáñra ré amón or sáñte sári diya zaibou ?
- (147) Yáni o bariza ókkol ot ar o kuwa ókkol ót .
- (148) Ar o kéti ókkol ot ar o házur ór bariza ókkol ót mazé, zín or boil ókkol norom ar názuk.

- (149) Ar tuáñra faár ókkol oré sáñsí sáñsí bicí aic aram or gór ókkol banór.
- (150) Bós Allah ré dhorou ar añár etaat goróu.
- (151) No dhoróiya ókkol ar hód oré théloiya ókkol ór etaat gorón ottú fíri aiyóu.
- (152) Ze tará dec ót mazé fósad folar, ar esláh no goré.
- (153) Ítara hoide ki, bós tui uitarár bútoire, zetará re jadu gorí dia giyé.
- (154) Tui to añárar éndhilla insáne, zodi tui hañsé ókkol ór bútotu óile, tóile honó ekkán muújeza an !
- (155) Taáññi hoilóde ki bouli hoilé: ibá óilde uñthni, faní fiyon or ekbar íbar, ar faní fiyon or ekkán mokoror goijjá bari tuáñrar.
- (156) (Hóboddar !) íbaré burayi diyóre hát no lagaibá, noóile ekkán bári boro din or azafe tuáñra ré gíri loibou.
- (157) Tar fore yó ítara íbar gusgín haçi diyé, bós ítara córminda ói giyói.
- (158) Ar azaf ítara ré aáyo ré sibi dóijje, becók íyan or mazé íbrot asé, ar ítarar bútoire beec bák manúic múmen no aiccíl.
- (159) Ar becók oñnor rob bicí zobordós ar mehérban.
- (160) Lúut or koume yó nobi ókkol oré misá boli hoiyé,
- (161) Ítara ré ítarar báí Lúute hoiyédé ki bouli hoilé: ki tuáñra Allah talar dhor no rakó neki ?
- (162) Aññi tuáñrar íkka amanot wala rosúl.
- (163) Bós tuáñra Allah tala ré dhorou ar añár etaat gorou,
- (164) Aññi tuáñrar uore íyan ór honó bodola no magir, añár muzuri tó údo Allah talar uore aséde, zibá tamám jahán ór rob.
- (165) Ki tuáñra duniya wala ókkol ór bútoire morot fuaindór loi cáhwot or hám gorór !
- (166) Ar tuáñrar ze maiya fuaindóre Allah tala yé tuáñrar zura banaiyé, ítara ré sári doó ? bólke tuáñra yéi címa théloiya.
- (167) Ítara juwab diyé ki bouli hoilé: Óu Luút ! zodi tui fíri no aiyós, tóile toré hámahá baír gorí dia zaibou.
- (168) Taáññi hoilóde, aññi tuáñrar ham loi, bicí na raz .
- (169) Óu añár rob ! añáre ar añár gór wala ré e (bolattú) basai loó, ziyán ítara goré.
- (170) Bós aññi íbaré ar íbar tamám ahál oré basaiyí.
- (171) Údo uggwá burí sára, íba fisé táki zoóiya ókkol ór bútotu ói giyói.
- (172) Fítin aññi baki ar beggún oré hálak gorí diyí.
- (173) Ar aññi ítarar uore ek hás kisím ór zór bórsayi, bicí bura zór aiccíl, ziín dhor laga giyé de maincór uore diyé.
- (174) Becók íyan ot mazé yo íbror asé, ítarar bútoire yó beec bák musúlmán no aiccíl.
- (175) Becók tor rob , íbayéi golba wala ar mehérbáni wala.
- (176) Aiká wala ókkole yó rosúl ókkol oré misá boli hoiyé .
- (177) Zehón ítara ré Cúaiibe hoiyé de ki bouli hoilé: ki tuáñráttu dhór bóí náí neki ?
- (178) Aññi tuáñrar íkka amanot wala rosúl.
- (179) Allah tala ré dhorou, ar añár ettebá gorou.
- (180) Aññi íyan or uore tuáñráttu honó ujrot no saáir, añár mujuri tamám jáhan oré faloiyar hañsé asé.
- (181) Maf zuf oré fura furi goróu, ar hom dooiya ókkol ór bútoire no óiyou.
- (182) Ar uzu sóyi falda loiyóre mafou.
- (183) Maincóre ítarar jinís hom no diyóu, no dhor óiyore zomin ot mazé fósad gorí no fíjjóu.
- (184) O Allah talar hówf rakou, ze neki húde tuáñra ré ar tamám mohóluk oré banaiyé.

- (185) Ítara hoilóde ki bouli hoilé: tui to uitarár bútotunéi, ze taráre jadu gorí dia giyé.
- (186) Ar tui to añárar endhilla uggwá insán, ar añára tó toré misá hota hoóiyá ókkol ór bútoréi buzi.
- (187) Zodi tui hañsé maincór bútotu ói takós, tóile tui añárar uore asman ottú thukuça félai dé.
- (188) Hoilóde ki: añár robe bála gorí zane, zaañ kissú tuáñra gorór.
- (189) Jehetú ítara íbaré misá boli hoiyé, tói ítarare sába wala din or azabe aái dóijje, íyan bicí bári din or azaf aiccíl.
- (190) Becók íyan ot mazé boro nicáni asé, ar ítarar bútoe beéc bák musólman no aiccíl.
- (191) Ar becók tor rob íbayéi hámahá golba wala ar mehérbáni wala.
- (192) Ar becók e (Quran) gwá robbúl alomin ór nazil goijjá.
- (193) Íba amanot wala fíricotá yé loi aiccé.
- (194) Oñnor dil ot mazé nazil óiyé, táke oñne hóboddar góroiya ókkol ór bútotu ói zoó góí.
- (195) Sáf Arobi zuban ot mazé.
- (196) Agor nobi ókkol ór kitab ot mazé íbar toskora asé.
- (197) Ítarallá ki e nicáni gán kafí noó, ki bouli hoilé: hákiki Quran oré Boni Israíl or alem ókkol zanede íyan
- (198) Ar zodi íbaré aññi honó ajómi manúic or uore nazil goittam.
- (199) Bós íbayé ítárar sámme íbar telawot goittóu, tóile ítara íbar uore iman anóiyá no óitou.
- (200) Éndhilla aññi gunágar ókkol ór dil ot mazé é inkar oré dahél gorí diyí.
- (201) Ítara zetókkón foijjónto soktó azaf no dekitabou, iman no aníbou.
- (202) Bós é azab íyan ítárar uore asimbit mazé aái zaibogóí itar íyan oré tháar uddwá no faibou.
- (203) É woktót mazé hoibóde ki bouli hoilé: añára ré kissú fórsot dia zaibou.
- (204) Bós ki ítara añár azab oré joldi saár ?
- (205) Thík asé, iyánto hoó ! zodi aññi ítara ré ho ekbosór fáaida tuiltó dide óile ?
- (206) Tar fore ítárar uore é azaf gán aái laiggé, ziyán hoóiyore ítara ré dóñk laga zaitou.
- (207) Tóile zaañ kissú ítara bebahar gorér, iin or bútotu honó kissúyéi fáaida foóñsái no faríbou.
- (208) Aññi honó bostíri hálak noó gorí, kintu o hálot ot mazé, ki bouli hoilé: ítara ré dhor lagóiyá aiccíl.
- (209) Nosíyot or hísafe, ar aññi zulúm goróiyá noó.
- (210) E Quran oré cóitan nó ané.
- (211) Nó íte íyan or kabel, nó ítarattú íyan ór tákot asé.
- (212) Bólke ítara réto fúnoón ottú yo mahárum gori diya giyé.
- (213) Bós tui Allah talar sáñte ar honó maabud oré no dhakis, no óile tuiyó sáñza foóiyá ókkol ór bútotu ói zabi góí.
- (214) Niz or hañsor egena okkol oré dhorai deé.
- (215) Ze tará yé iman ane ar tuáñr tabedari goré, ítarar sámme norom óiyoré ai.
- (216) Zodi e manúic ííne tuáñr nafor mani goré, tóile tuññi eélan gorí doó, keen bouli hoilé: aññi o ham ókkol ottú bezar, zín tuáñra gorór .
- (217) Niz or fura furi bórusa gáleb, mehérbán Allah`r uore rak!
- (218) Zibáye tuáñre saái táke, zehón tuñí tíyou.
- (219) Ar sóoida goróiyá ókkol or mazé tuáñr gúra fíri yóu.
- (220) Íba bicí fúnoiya, ar bicíyéi zanoiya.
- (221) Aññi ki tuáñre hoiyum né, cóitan har uore nazel óde.
- (222) Íte hár ek júlha gunágar ór uore nazil óde.
- (223) Eén hotá han ot mazé féladé, zín or bútoe beéc bák misá .
- (224) Cáyer ókkol ór ettebá uitará goréde, zetará rasta háraiya.

- (225) Oñne ki nóo dehónne ! ki bouli hoilé: cáyer ókkol ekek boyaban ot mazé matá báijjai fírede?
- (226) Ar ítara uyán hoó, ziyán nogoré.
- (227) Kintu uitará, zetará iman ainné ar bála ham goijjé, ar Allah talar zikír bicí bicí goijjé, ar niz or mozlumiyot or fore entekam loiyé, ze tará zulúm goijjé, íte yó ehón zani loibou, ki bouli hoilé: hon dháikka uldher.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة النمل

- (1) E ayat ókkol iín Quran ór, ar foór kitabor.
- (2) Hédayot ar húc hobóri iman wala ókkollá.
- (3) Ze tará numás kayem goré, ar zokát adai goré, ar aáhérot or uore yekin raké.
- (4) Ze maincé kiyamot or uore iman no ané, aññi ítara ré ítarar ham ókkol oré cúndor gorí deháiyi, bós ítara añdá óiyore fíré.
- (5) É manúic iín éri, ze tarállá boli boro azab asé, ar aáhérot ot mazéyo ítara bicí nuksáni foóiya.
- (6) Becók oñnoré Allah alím ar hákim or torfóttu Quran cíka zar.
- (7) (yad aséde óibou) zehón Muúsa yé niz or gór wala ré hoiyé kihóilé: aññi ooin deikkí, aññi íntu yáto honó hóbor ainnúm, yáto ooin or honó zoledde hoilé, ehón tuáñrallá hañsé aiccúm, táke tuáñra séki teki farou.
- (8) Zehón éçe foóiñccé, tói abas dia giyé, kihóilé: borkot wala uibá, zibá e ooin ot mazé asé, ar borkot dia giyé wán oré, ziyán é ooin or ate hañsé asé, ar fak o Allah zibá tamám jáhan o faloiya.
- (9) Muusá ! fún, hotá óilde iyán, ki bouli hoilé: aññi yéi Allah, (zibá) galeb, hékmot wala.
- (10) Tui niz or laçi dhálide, Muúsa yé zehón íba héladde soledde deikké, zeén neki íba uggwá háf, tói muk fírai fírai dááccuru diyé, ar fissá firiyo nó deké, Óu Muúsa ! no dhoraic, añár sámme poigambor nó dhora .
- (11) Kintu ze maincé zulúm goré, tar fore íyan or bodolat bálayi goré, é burayír fiséto aññi yó maf goróiya mehérban.
- (12) Ar niz or hátoré niz or zef ot mazé gólaide, íyan dóla somkedde ói yore neélibóu, honó aif sára, tui no wán nicánai loiyóre Féroun or ar ítar koum or íkka za, becók íba bodkar ókkol or jamaát.
- (13) Tar fore zehón ítarar hañsé souk kúli doóiya añár muújeza foóiñccé, tói ítara hoitó lagilóde, íyan to kúla jadu.
- (14) Ítara inkar gorí diyé, hálannké ítarar dile yekin gorí félaíl, údo zulúm ar tokobborir buniad or uore bás saáilóu! Ki hoilé: é fítna goroiyá manúic ókkol ór ainjam hondhillá óiyé dé.
- (15) Ar aññi becók Daud ar Súlaiman or elóm di raikkílam, ar dunízone hoiyéde: tárif o Allah talallá, ze añára re bouít iman wala bonda ókkol or uore fozilot di raiké.
- (16) Ar Daud or wares Súlaimaan óiye, ar hoitó lagilóu, óu manúic ókkol! Añáre faik ókkol ór hotá cíka giyé, ar añáre sób kissú dia giyé, becók iyán kúla kilí (Allah talar) boccíc.
- (17) Súlaiman or sámme íbar tamám lockor jin ókkol ór insán ókkol arfaik ókkol or bútotu joma gorá giyé, (hár kisím oré) alok alok dorja bondi gorí diya giyé.
- (18) Zehón ítara fiyáñrár moidan otgiyé, tói uggwá fiyáñra yé hoilóde: óu fiyáñra ókkol! Tuáñra niz or niz or górot góli zoógói, eén no ón saáde Súlaiman ar íbar lockore be hóborit mazé tuáñra ré ficí fála.
- (19) Ítarar é hotár uore Súlaimane muk gali háñci diyé, ar duwa gorá dóillou, óu añár rob! tui añáre towfík dedé ki bouli hoilé: aññi tor e niyamot or cúkuria gorí farifán, zíin tui añár uore enam goijjós, ar añár mañ baf or uore, ar aññi eén bála amól ókkol gorí farifán zíin or uore tui kúci tákos, añáre niz or rahámot diyó r nek bonda ókkol or bútoe camel goróu.

- (20) Taáñi forinda ókkol or dehá cúna goijjé, ar hoitó lagilou, ki bouli hoilé: ki hotá, aññi húd húd oré no dekír? Íbaki hákikot or mazé gair házir?
- (21) Becók aññi íbaré soktó sáñza diyum, yáto íbaré zorái félai yúm, yáto (íbattú) añár sámme honó wazéh dolil boyan gorá foribóu.
- (22) Honó deri nó óiyóu, aáiyóre hoilódeki, aññi eén ekkán jinís or hóbor ainní, ziyán ór hóbor tuáñttu náí, aññi Sobáh ar ekkán háñsa hóbor tuáñr hañsé ainní.
- (23) Aññi deikkíde, ítarar baáñccái uggwá maiya fuaye gorér, zaré hár kisím or jinís ottú kissúno jinís dia giyé, ar íbar toktó yo bicí azmat wala.
- (24) Aññi íbaré ar íbar kowm oré Allah tala re sári yoré beil óre sóoida gorédde faiyí, cóitane ítarar ham oré ítararé bála bouli deháiyóre sóyi rastattú rukí diyé, bós ítara hédayot or uore no aiyé.
- (25) keen bouli hoilé: ítara o Allah ar soóida goróuk, ze asman ókkol ar zomin or luwaiya jinís ókkol oré baáir goré, ar ze kessú tuáñra suffóu ar zahér goróu, iin geggín oré zane.
- (26) Íba sára honó maábude hók náí íba ezmot wala arcór malek.
- (27) Súlemané hoiyé ki bouli hoilé: ehón aññi saiyúm, ki bouli hoilé: tui háñsa hoiyósne yá tui misá.
- (28) Añár e ciñçi gán loizaiyóre íbaré degói, tarfore íbar dhákottu lori ai, ar saá, íbayé ki juwab dedé.
- (29) Íbayé hoitó lagilóu, óu sóddar ókkol! Añár hañsé ekkán bicí izzot wala cíñçi dhala giyé.
- (30) Ziyán Súlaiman or torfottu, ar ziyán boccíc goróiya mehérban Allah r name cúru.
- (31) Hotá óilde tui añár sámme cóitani no gorís, ar musúlman boniyóre añár hañsé aái zagói.
- (32) Íbayé hoilóde ki óu añár sóddar ókkol! Tuáñra añár e maámelat mazé mocorá dóu! Aññi honó ham or ahéri fáisela zetókkón fóijjonto tuáñra no táko ar rai no dou, no gorí.
- (33) Ítara beggúné juwab dilóude ki bouli hoilé: añáre tákot wala, ar kuwot wala, ar bicí laráibas, age oñnottú ektiyar asé, oñne nizeyéi báfou, añára ré oñne ki hókum diban.
- (34) Íbayé hoilóde ki baáñccá ókkol ze honó bostit góle, tóile íyan ore ujáçi féle, ar éçiyár ízozot wala maincóre ber izzoti goré, ar e manúic iín yo éndilla goríbou.
- (35) Aññi íbar hañsé ekkán hádiya béijjum, tarfore aiyúm, hóbor gwá ye ki juwab loiyóre fíre.
- (36) Tar fore zehón hóbor gwa Súlaiman or hañsé foóinccé, tóile íbayé hoilóde ki bouli hoilé: tuáñra mal diyóre añáre modot goittóu soó? Añáre tó añár robe bicí bála di raikké, uínóttu báre, zíin tuáñra ré diyé, bós tuáñra yéi niz or hádiyar uore kúcit tákou.
- (37) Za íbar íkka wafes zagói aññi íbar uore o lockor ainnúm, ze tarár sámme foribár íbattú honó tákot náí, ar añáre ítara ré be izzot ar nise góriyóre íntu baír goijjúm.
- (38) Taáñi hoilóde ki bouli hoilé: óu sóddar ókkol! Tuáñrar bútottu honó kiyé asóne, ze íba musúlman óiyo ré foóñsón ór age yéi, íbar toktó gán añáre ani dibou.
- (39) Uggwá soktó jisóm wala jine hoilóde ki bouli hoilé: oñne niz or e mojllís ottú uçón or age agéi íyan oñnor hañsé ani dir, biccác gorón! Aññi íyan or uore kudurot rakí, ar amanot dárrou aññi.
- (40) Zar hañsé kitab or elóm aiccíl, íte hoói uçílou, keen hoilé: oñne bail fata firaibar ageyéi aññi íyan onnor háñsé foóñsái faijjum, zehón taáñi íyan niz or hañsé mowjud failou, tói hoitó lagilóu, yánéi añár rob or boccíc, táke íbayé añáre entehán goré, keen aññi cúkuriya gorí, ya no cúkuri gorí, cúkuriya goróiya ókkol niz or lafóllayéi cúkuriya goréde, ar ze na cúkuri goré, tóile añár rob be forba ar korím.
- (41) Hókum dilóde ki bouli hoilé: íbar toktót mazé kissú bodoli sódoli dou! Táke zeni farídeki, íba rasta dóri loó, yáto uitarár bútottu ói zagói, ze tará rasta no fá.
- (42) Tar fore íba zehón aái giyói, tói íbattú fusár gorá giyé, tor toktó ki endilla yéi? Íbayé juwab dilóde ki, iyán to yán oddóil, añár re íyar ageyéi elóm dia giyédee kiar aññi musúlman aiccílam.

- (43) Íba ré uitará rukí raikkil de, ze taráre ítara Allah sára fuñza gorát aiccíl, becók ítara kafér maincór bútottu aiccíl.
- (44) Íbaré huwá giyé ki hoilé: solou mohól ot zai, ziyán dekíyore iyán buzíyore íbáto foóire, niz or surgirá ókkol kúli diyé, hoiyé, iyán to ainaloi bana giyéde gór, hoitó lagilóu, óu añár rob! aññi nizéi niz or uore zulúm goijjí ehón aññi Súlaiman ór sáñte Allah róbbul aálomin or etaat goróiya ar fóрма boddar bonir.
- (45) Becók aññi Sómud (koum) or íkka ítatarar báí Súwalé re beijji, tuáñra beggún Allah ar ebadot goróu, tar fore ítara dui gurúp boniyore hoijja jágça gorá dóijje.
- (46) Taáñi hoilóde óu añár koum! Tuáñra báláyir age burayillá bouli ki yálla joldi gorór/ tuáñra Allah talattú maf kiyálla no soó? Táke tuáñrar uore rahám gorá zá.
- (47) Ítara hoitólagilóu ki añára to tór ar tor sáñti ókkol or bura fál loír/ taáñi hoilóde ki tuáñrar bura fál Allah talar hañsé asé, bólke tuáñra fítinat mazé foijjéde manúic ókkol.
- (48) É cóorot mazé no zon sadder aiccíl, ze tará zomin ot mazé fítina fólat aiccíl, ar esláh no gorítou.
- (49) Ítara afós ot mazé boro boro kosóm gorí góriyóre ahád goijjéde ki raittúi añára Súwale ar íbar gór wala ókkol or uore sáfa maijjúm, ar íbar waares ókkol ore sáf gorí hoói diyum de ki bouli hoilé: añárara íbar ahál or hálakot or woktót no aiccíl, ar añára bilkúl háñsa.
- (50) Ítara mokkari goijjé, ar aññi yó, ar ítara íyan ore buzóiyá yó nó aiccíl.
- (51) (Ehón) saái lou! Ítarar mokkarír ainjam ki óiye? Aññi ítara ré ar ítarar koum oré ar beggún oré hálak gorí diyí.
- (52) lín óilde ítatarar gór ókkol, ziín ítatarar zulúm ór sóbobe ujáça ói roiyé, ze maincé elóm raké, ítarallá boli íyan ot mazé boro nicáni asé.
- (53) Aññi uitará ré, ze tará imn ainníl, ar forésgár aiccíl, bilkúl basai loiyí.
- (54) Ar Luut or (yad gor) zehón íbayé niz or koum ore hoiyé de ki bouli hoilé: dehá cúna gorón or foreyó, tuáñra bod kari gorór?
- (55) Iyán kihotá, tuáñra maiya fuain sáriyore morot fuaindór hañsé cáhwot lói aiyór? Hók óilde iyán ki bouli hoilé: tuáñra bicí boro no dani gorór.
- (56) Koum or juwab údo iyán hoón sára ar kissú no aiccíl, ki bouli hoilé: aále Luút oré niz or cóor ottú bair gorí dou, íbáto boro fak bas bonedde dekír.
- (57) Bós aññi íbaré ar íbar aháloré údo íbar bibi sára, beggún oré basai loiyí, yán or andaza to aññi baki táki zoóiyá ókkol ór bútoze goríyéi félailám.
- (58) Ar ítatarar uore (ekkán hás kisím or) zór diíl, bós é dóñok diya giyéde manúic ókkol ór uore bicí bura zór óiye.
- (59) Tuññi hoóido, ki bouli hoilé: tamám taríf ókkol Allah talayéi, ar íbar buzorgó bonda ókkol ór uore sólam, ki Allah tala behétor, ar náki uitará ze taráre e manúic íine córik thóorar.

Part 20

- (60) Thík asé, hoóto? Asman ókkol ar zomin oré hone foida goijjé ? hone asman ottú zór félaiyé ? tar fore (hone) aíl áil cúndoijsa bariza ókkol hone tuillé ? é bariza ókkol or gas ókkol oré tuáñra bilkúl tulí no faríba, Allah talar sáñte ar honó maabud asé né ? bólke é manúic iin (uzu rastattú) hóthi zagói.
- (61) Ki íba, zeneki zomin oré korargá banaiyé ar íyan ór dormiyan ot mazé naár ókkol jari goijjé, ar íyan ollá faár ókkol banai yé, ar dui sómondor ór dormiyan ot mazé dhal banayé, ki Allah talar sáñte ar honó maabud asé ? bólke ítarar bútoe beéc bake kissú yéi no zane.
- (62) Mojbur ór dhak oré, zehón íbayé dhake, hone kobul góriyóre hocthoré dur gorí deé ? ar tuáñra ré zomin ot mazé hólifá bana, ki Allah talar sáñte ar honó maabud asé ? tuáñra bicí hom nosíyot ar íbrot hásel goróu.
- (63) Ki uibá, zibáye tuáñra ré fúaná ar faní añdár ókkol ot mazé rasta dehá, ar zibáye niz or rahámot lóí foóilattu óite húc hoborí dooiya boyar ókkol sola, tar fore yó ki Allah talar sáñte ar honó maabud asé ? ze taráre ítara córik gorér, ítara beggún ottú Allah tala uñsol ar bicí uñsol.
- (64) Ki uibá zibáye mohóluk oré foóila bar foida goré, fítin íyan oré fíraibou, ar zibáye tuáñra ré asman ar zomin ottú rizík deer, ki Allah talar sáñte ar honó maabud asé ? hoóido, ki bouli hoilé: zodi (tuáñra) háñsa óitákou, toóile niz or dolil anóu.
- (65) Hoóido ! ki bouli hoilé: asman wala ókkol or bútoe ar zomin wala ókkol ór bútoe Allah tala sára ar honó kiyé gaib no zane, ítarattú to iyáno zana náí de ki bouli hoilé: hoñóñtte taráre abar tulá zaibou ?
- (66) Bólke aáhérot or mutaállek ítarar elóm hótom ói giyé góí, bólke ítara íyan or torfóttu cúkkot mazé asé, bólke ítara íyan ottú añdá.
- (67) Kafér ókkol hoilóde ki bouli hoilé: añára zehón meçi ói zaiyumbóí, ar añárar baf dada yó, tar foreyó ki añára (ínkun) abar niyala zaiyúm ?
- (68) Añára ar añárar baf dada ókkol oré bouít age óite é waáda gán diya zar, kissú noó, iyán údo agor manúic ókkol ór kaháni ókkol.
- (69) Oñne hoóidoón, ki bouli hoilé: tuáñra zomin or uore sola fíra gorí ekkená soóna, ki hoilé: gunágar ókkol or ainjam ki óiyedé.
- (70) Onne ítarar baárot mazé honó ferecani no goijjóu, ar ítarar mokkaridduwara tong dil no óiyou.
- (71) Ítara hoóde ki bouli hoilé: e waáda gán hoóñtte, odi tuáñra háñsa ó, toóile hoói dou.
- (72) Onne zuwab doón ! keen bouli hoilé: óito faré baás o jinís, zíin ollá bolí tuáñra jold gorór, iin tuáñrálloi bicí hañsé ói giyóí.
- (73) Becók oñnor rob, tamám manúic ókkol or uore bicí korom wala, kintu beéc bák maincé na cúkuri gore.
- (74) Becók oñnor robe o jinís ókkol ore yóu zane, zíin oré ítarar sínat mazé sufar, ar zíin oré zahér gorér.
- (75) Asman ar zomin ór honó luwaiya jinís ó endhilla náí, iyán foór ar kúla kitaf ot mazé náí.
- (76) Becók e Qurane Boni Isráil ór sámmè ítarar beéc bák hotá ókkol boyan gorér, zíin ot mazé ítara ektelaf gorér.
- (77) Ar e Quran núa iman wala ókkol ollá bolí becók hédayot ar rahámot.
- (78) Oñnor robe ítarar dormiyan ot mazé niz or hókume beggín fáisela gorí dibou, íba bicí golba wala ar zanoiya.
- (79) Bós oñne becók Allah talar uore yéi bórusa rakón, becók oñne hañsé ar kúla diín or uore asón.
- (80) Becók oñne nó murda ókkol oré fúnai faribán ar nó náfañg ókkol ore niz or dhok fúnai faribán, hálañké ítara fith fírai zargói.

- (81) Ar nó oñne añdá ókkol oré ítarar gumráhittu hóthai yoré rasta deháit fribán, oñne údo uitaráre fúnai fariban dé, zetará añár ayat ókkol ór uore iman ainné tar fore ítara fórman boddar ói zagóí.
- (82) Zehón ítarar uore azaf or waáda sábet ói zaibogóí, aññi zomin ottú ítarallá boli uggwá januwar niyolaiyúm zibáyé ítarallóí hotá hoibodé óibou, keen bouli hoilé: maincé añár ayat ókkol ór uore yekin no goittóu.
- (83) Ar zedin aññi hár ummot ottú o maincór gurúp oré zetará añár ayat ókkol oré misá boli hoitó, gíriyoré ainnúm, fítin ítara ré alok gorí diya zaibou.
- (84) Zehón beggún aái foóñsibou, tar fore Allah tala formaibou dé ki bouli hoilé: tuáñra añár ayat ókkol oré tuáñra añár ayat ókkol oré tuáñráttu égin ór elóm no tákar foreyóu kiyálla misá boli hoóila ? ar iyáno hoóde ki bouli hoilé: tuáñra ki gorítade ?
- (85) Ítara zulúm goijjíl de íyan ór sóbobe ítarar uore hotá zomi zibogóí, ar ítara kissu hoít no faríbou.
- (86) Ítara ki no dekér ne, ki bouli hoilé: aññi rait oré ehotálla bolí banaiyíde íyan ot mazé ítara aram hásel gorí fare, ar aññi din oré dehóiya banaiyí, becók íin ot mazé o manúic ókkol ollá bolí nicáni aséde, ze tará iman ar yekin raké.
- (87) Ze din cíngat fúu diya zaibou, tóile beggún asman wala ar zomin wala dhorai uçíbou, mogor zaré Allah tala yé saá, ar tamám ke tamám aájez ar nise óiyoré íbar sámmè hazer óibou.
- (88) Ar oñne faár ókkol oré dekiyore niz or zagat mazé zomaiya kíyal goróon, kintu éginóu miyulár éndilla uri fíribou, iyán Allah talar karigori zibáyé hár jinís oré mosbut banaiyé, ze kessú tuáñrá gorór, íin ottú íba hóbor wala.
- (89) Ze maincé bála amól aníbou, ítara íyanottú baré bála bodola faibou, ar ítara é din or dhor ottú be hóuf óibou.
- (90) Ar ze burayi loiyóre aibóu, ítare muk émmikka góriyóre oóinot dháli diya zaibou, údo o bodda diya zaibou zíin tuáñra gorát aiccíla.
- (91) Añáre tó bós iyán hókum diya giyé de aññi e córor rob or ebadot gorí, ziyán oré húrmat wala banaiyé, zar kobzat mazé hár jinís asé, ar añár ré iyáno huwá giyéde ki bouli hoilé: aññi fórma boddar ókkol or bótottu ói zaigóí.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة القصص

- (1) Tuwa, siin, miim
- (2) lín foór kitab ór ayat ókkol.
- (3) Aññi oñnor sámmè Muusá ar Féroun ór sóyi kaháni boyan gorír, o manúic ókkol olla, ze tará imn raké.
- (4) Becók Féroune zomin ot mazé zulúm or bazar gorom gorí roikkíl ar éçiyár manúic ókkol oré gurúp gurúp banai raikkíl, ar éçe bótottu uggwá gurúp eré komzur banai raikkíl, ar ítarar morut fuaindóre to zorái félaitou, ar tarár maiya fuaindóre ziyántú sári ditou, becók íte fósad goróiyár bótottu yéi aiccíl.
- (5) Tar fore añár erada óiyede ki aññi úitarar uore rahám goijjúm, zetaráre zomin ot mazé bicí komzur gorí rakágiíl, ar aññi ítararé rasta dekáoiya ar (zomin) ór mirasdár banaiyúm.
- (6) Ar iyáno de ki bouli hoilé: aññi ítara ré zomin ot mazé kudurot ar ektiyar díí, ar Féroun ar Háman ar ítarar lockor ókkol oré uyán dehaíyúm, ziyán oré tará dhora.
- (7) Aññi Muusá máñ ré wohí goijjí keen bouli hoilé: íbaré dut habit tákou, ar zehón tuáñttu íbar mutaallek honó dhor óibou, tóile íbaré doriyat mazé báai diban, ar honó dhor yáto Ferecáni no goríba, aññi becók íbaré tuáñr íkka fíriyúm ar íbaré añár poigambor ókkol or bótottu banniyúm.

- (8) Céce Féroun or maincé é fuwawá re tulí loiyé, (ar) céce é fuwawá ítarar ducmon óiye, ar tarár ferecanir sóbob boinné, honó cók nai, Féroun ar Háman ar tarár lockor aiccíléi hotagoroiyá.
- (9) Ar Féroun or bibi ye hoilóde ki ibatou añár ar tor souk or tará, íbá re kotól no goijjóu, óito faré, íbáye añáre ré honó fáaida foónsade, yáto añára íbáre niz or fuwá banailoi, ar é manúic íne honó ehésaséi no rakítou.
- (10) Muusár mañ'r dil bekerar ói giyóí korib aiccíde ki bouli hoilé: íbayé é kissá gan oré zahér gorí ditode, zodi aññi íbar dil oré mosbut gorí no ditam, íyan ehotálla deki, íba yekin goróiyár bítottu táke.
- (11) Muusár mañye íbar bóin ore hoiyé de ki bouli hoilé: tui íbar fisé fisé zaá, túi íbaré duróttu duróttu saibí, ar Féroun ór (dol) óttu íyan ór elomó nó óiyou.
- (12) Íba foónsíbar age aññi Muusár wore dáí ókkol ór dutóre háram gorí diílám, íbayé hoitó lagilóude ki bouli hoilé: aññi ki tuáñra ré endilla ekkán femeli dehái diyum né, zibáye tuáñrallá bouli e fuwa íba ré fale? Ar íba e fuwawár bálayi soóya ó.
- (13) Bós aññi íba ré íbar mañr íkka wafes foónsáiyi, táke íbar souk thánda táke, ar ferecan noó, ar zani loóde ki: Allah talar waáda háñsa, kintu beéc bák maincé no zane.
- (14) Ar zehón Muusá niz or juwanit foónccégóí, ar fura furi mosbut óigiyóí, aññi íbré hékmot ar elóm atá goijjí neki goróiya ókkol oré aññi éndilla bodola dide.
- (15) Ar Muusá eén ekkán woktót mazé cóorot aiccéde ze cómot mazé cóoror manúic be hóbor aiccíl, éçe duwá maincóre hoijja gorédde faiyé, éçe uggwá íbar dustor bítottu aiccíl, ar uggwá íbar ducman ókkol ór bítottu.aiccíl, íbar koum ór maincé ítar hélaf zibá íbar ducmon ókkol or bítottu aiccíl, íbar hañsé foriyad goijjé, zar uore Muusá yé íbar gúci maijjé, zar sóbobe íte mori giyóí, Muusá ye hoitó lagilóude ki bouli hoilé: íyán to cóitani ham, becók cóitan ducmon or kúla kuli gumráh goróiya.
- (16) Tar fore duwa gorá dóijje de keen: óu añár rob! aññi húde niz or uore zulúm goijjí, tuññi añáre maf gorí doó, Allah tala yé íba ré maf gorí diyé, íba boccíc ar bicí mehérbáni goróiya.
- (17) Hoitó logilóu: óu añár rob! zendilla oñne añár uore rahám goijjou, aññi yóu honó guná goróiyáre modot goróiya no boinnúm.
- (18) Biyáne sóore dhorai dhorai dhoror hálot ot mazé hóbor loiballá bolí cóorot giyé, asimbit mazé manúic ubá, zibáye haille íbttú modot maiggíl, íbar hañsé foriyad gorá dóijjé, Muusá yé íba ré hoilode ki íyan ot mazé honó cók naide tui kúla kúla gumráh.
- (19) Tar fore zehón niz or ar íbar ducmonoré dóittóu saiyé, é fóriyadi íbayé hoitó lagilóude ki bouli hoilé: ó Muusá! Zendhilla tuññi haillá uggwá maincóre kotál goijjóu, añáre yó mari félaito soó! Tui to dec ot mazé zalem óito soór, ar tor íyán eradayéi naide, tui esláh goróiyár bítottu óiba.
- (20) Cóorór ahéri hañsattú uggwá manúic duúñri yóre aiccé, ar hoitó lagilóu de ki bouli hoilé: Óu Muúsa ! eçiyar sóddare tuáñre kotól goríbollá boli mocoóra gorér, bós tuññi tora turi soli zoógóí, añáre tuññi tuáñr bálayi soóiya manilóu.
- (21) Bós Muúsa íntu dhoraiyóre niyoli giyóí, hoitó lagilóu, Óu añár rob ! añáre tuññi zalem or dol ottú basai loó !
- (22) Ar zehón modiyon or toróf motwajjú óiye, tar fore hoitó lagilóu; añáttú ummid dekí, añár robe añáre uzu rastar íkka loi zaibóu.
- (23) Modiyon or fanír uore zehón aái foóíñcce, tói dekílode ki, maincór ek jomaáte éçe faní hábar, ar duwá maiya fuwa ek kinare tíyat mazé niz or (januwar ókkol oré) rukédde dehá dilóu, fusár loilóu, tuáñrar hálot ki ? ítara hoilóde ki etókkon fóijjonto e soroiya ókkol wafes no zagóí, añára faní no hábai, ar añárar baf bicí boc wala burá.
- (24) Bós taáññi húde é januwar ókkol oré faní hábai dilóu, tar fore sábar íkka córi ailóu, ar hoitó lagilóu: Óu rob ! tuññi zaáñ bálai añár uore nazil goríban, aññi íin ór muhútaj.

- (25) Étukkun ot mazé é dunú maiya fuwar bûtottu uggwá córmai córmai íbar íkka ailou, hoitó lagilóu: añár bafe oñno ré dhaker, táke oñne añárar (januwar ókkol oré) zañ faní hábaiyon íyan ór dam dit fare, zehón Muúsa tarñr hañsé foósilou, ar íbaré niz or tamám hálot boyan goilóu, tói íbaye hoité lagilóu: ehón no dhoraic, tuññi zalem koum ottú nejat faiyóu.
- (26) É dunú zon or bûtottu ek zone hoilóde ki: Baba! Oñne íbaré dam or uore rakóu, kiyálla boli hoilé: zaré oñne dam diyóre rakíban éçe bûtottu sóbse bála uibá, zibá mosbut ar amanot wala óibou.
- (27) É buzorgóye hoilóde ki : aññi niz or e dunú maiya fuwar bûtottu uggwá oñnor nekát mazé dito saáir, e (mohór or uore) oñne añctho bosór foijjonto añár ham hóros goríban, háñ ! kintu oñne doc bosór zodi fura gorón, íyan oñnor torfóttu ehésan, aññi bilkúl no saáidde ki oñnoré honó mosibot ot félaiyúm, Allah tala zodi saá, tóile añáre sámmè oñne uggwá bála manúic faiban.
- (28) Muúsa (alái híssolame) hoilóde ki bouli hoilé: thík asé, e hotágán añár ar tuwáñr dormiyan ot mazé fakka ói giyóí, aññi e duní muddot or bûtore ziyán fura goijjúm, añár uore honó zuyadoti no óon saá, aññi íin záná hoóir, Allah tala íyan or uore ham baoiyá.
- (29) Zehón Muúsa yé muddot fwra gorí félaiyé, ar niz or gór waliré loi soóillé, tói kuhe Tuúr ór íkka ocín deikké, niz or bibi ré hoitó lagi ló, thóorou ! aññi ooin deikki, bicí óit fare de aññi íntu honó hóbor aníde, yáto ooin or honó hoila aníde, táke tuññi séki loit farou.
- (30) Bós zehón éçe foóinccé, tói é borhot wala zomin or moidan or den dhák ór kinara gas or bûtottu abas diya giyé ! keen bouli hoilé: Óu Muúsa ! becók aññi yéi Allah, tamán jáhan or rob.
- (31) Ar (yáno abas aiccéde) ki bouli hoilé: tuññi niz or laçí gwá dháli doón, tar fore zehón íbaré deikke, ki bouli hoilé: íba háf or éndhilla fé!nc fénc gorér, tar fore (íba) fith fírai wafes ói giyóí, ar fissá fíriyo noó saá, aññi hoilám ki : Óu Muúsa ! age ai, no dhoraic, becók tuññi hár kisím or amón wala.
- (32) Niz or hátore niz or zef ot mazé gólai de, íyan honó kisím or rukthúk sára somkedde óiyore báir óibou, bilkúl dóla, ar dhor ottú (basibollá) niz or dhuwáñ re niz or íkka milai loon, bós e duní muújeza tuáñra bolí tuáñr rob or torfóttu, Féroun ar tar jomaát or íkka, becók ítara beggún fásek koum.
- (33) Muúsayé hoilóde ki bouli hoilé: Óu rob ! aññi ítarar uggwá manúic kotól gorí díilam, ehón aññi dhoraiddé ki bouli hoilé: ítara añáre yó kotól gorí dibou.
- (34) Ar añár báí Hárún añáttú baré bicí fósi zuban wala, tuññi íba ré yó añár modot goróiya banai yóre añár fúwañti béjou, ítara añáre hañsé mane fán, aññi tó dhoraiddé ítara añáre misá banaibou bolí.
- (35) Allah tala yé fórmalodé ki bouli hoilé: aññi tuáñr báí diyóre tuáñr dhuwáñ re mosbut gorí diyum, ar tuáñra duní zon oré zitai diyum, Féroun ór dhaái tuáñrar éçe foóñsiyó no faríbou, añár nicáni ókkol ór sóbobe, tuáñra duní zon ar tuáñra ré tabedari goróiya ókkol zita tákibou.
- (36) Bós zehón ítarar hañsé Muúsa yé añár diya kúla muújeza loiyóre foóinccé, tói ítara hoitó lagilóu de ki bouli hoilé: iyánto údo banaiya jaduyéi, añára niz or agor baf dada ókkol or zomanat mazé iyán honódín nóo fúni.
- (37) Muúsa yé hoitó lagilóu, añár robe íyan oré bála gorí zane, zibáye íbar hañsóttu hédayot loiyóre ayé, ar zallá boli aáhérot or ainjam ó, becók be insáf ókkol or(honó) bálai no óibou.
- (38) Féroune hoitó lagilóde ki bouli hoilé: Óu añár dorbari ókkol ! aññi tó niz oré sára honó kiyóre tuáñrar maabud boli no buzír, Óu Háman fún ! tui añálla boli meçi ré ooin diyóre faga, tar fore añálla bolí ekkán mohól bana, tóile aññi Muúsar maabud oré zani loi fari, íba ré tó aññi misá ókkol ór bûtottu boli yéi guman gorír.

- (39) Íte ar ítar lockor ókkol na hók torikar uore dec ot mazé tukobbori goijjé, ar buzi loiyé de ki ítara ré añár íkka fíra no zaibó búli.
- (40) Céce aññi ítare ar ítar lockor ókkol oré dóri loiyí, ar doriyat mazé dhufái diyí, ehón saái loó, é gunágar ókkol ór ainfam ki óiyedé?
- (41) Aññi ítara ré eén iman banai diyí de ki ítara manicóre jáhannam ór íkka dhake, ar kiyamot or din (ítara ré) bilkúl modot gorá no zaibóu.
- (42) Ar aññi e duniyat mazé yó ítarar fisé niz or laánot lagai diyí, ar kiyamot or díno ítara bura hálot or maincór bútotu óibou.
- (43) Ar agor zomanar maincóre hálak gorón or fore, aññi Muúsa re endhilla kitab boccíc goijjéde, zibá maincólla bolí dolil ar hédayot ar rahámot boniyóre aiccíl táke ítara nosíyot hásel gorí fare.
- (44) Ar Tuúr or fosím or háñsot zehón aññi Muúsar hañsé hókum ahákam ór wohí foónsáilam, no tuññi mojut aiccílam, ar nó tuññi dehóiya ókkol ór bútotu aiccílam.
- (45) Kintu aññi bouít nosol ókkol foida goijjí ziín or uore bout lamba muddot ókkol guzori giyói, ar nó tuññi Modyon or bácinda ókkol ór bútotu aiccílam, ítarar sámmè añár ayat ókkol oré telawot gorítan, bólke aññi yéi rosúl ókkol oré béjoiya aiccílam .
- (46) Ar zehón aññi abas diílam, tohón tuññi Tuúr or éce no aiccílam, iyán tuáñr rob or torfóttu ekkán rahámot, kiyálla boli hoilé: tuññi é maincóre húñciyar gorí faribólla, ze tarár hañsé tuáñr age honó dhor lagóiya nóo foónse honó taájjub noóde, ítara nosíyot hásel goríbode íyan ot.
- (47) Zodi iyán no óitode ki bouli hoilé: ítara nizor háte age foónsáilde amól ókkol ór duwara honó mosiyot aiccéde tóile ítara iyán hoitóde ki bouli hoilé: óu añár rob! tuññi añárar ikka honó rosúl kiyálla nó bejóu? Tóile añáre tuáñr ayat ókkol ór tabedari goittám, ar iman wala ókkol or bútotu ói zaitam.
- (48) Tar fore zehón ítarar hañsé añár torfóttu hók aái foóiñcce gai, tói hoóde ki bouli hoilé: Muúsa re ziín diya giíl, íba re íin kiyálla nóode? Thík asé, Muusá re ziín diya giíl íin or sáñte maincé ki kuféri nóo goréne? Ítara sáf gorí hoóilde ki, ítara duní zon jadugor, zetará ek zon ar ek zon ór modot goróiya, ar aññitó ítara beggín óre inkar goróiya.
- (49) Oñne hoóido! Zodi tuáñra háñsa háñsa ó, tóile tuáñra yó Allah tala ar hañsé honó uggwá endilla kitab anóu, zibá é dunú wáttu baré bicí hédayot wala ó, aññi íbar ettebá goijjúm.
- (50) Tar fore zodi ítara tuáñr hotó no mane, tóile tuññi yekin gorí loon de ki, ítara údo niz or kúwahec ór ettebá gorédde, ar úitarattú baré bicí gumrá honnwá? Ze tará niz or kúwahec ór fisé foijja asé, Allah talar hédayot sará, becók Allah tala zalem maincóre hédayot no de.
- (51) Ar nni ek or fore ek manúic ókkol ollá bouli niz or kalam béjat aiccílam, táke ítara nosíyot hásel gorí fare.
- (52) Zaré aññi íyar age kitab boccíc goijjí, ítara tó íbar uoreyó iman no raké.
- (53) Ar zehón íbar ayat ókkol ítarar hañsé forá zaá, tóile ítara hoóide ki bouli hoilé: íbá añárar rob or torfóttu hókde íyan or uore añárar iman asé, añára tó íyar age loti musúlman.
- (54) Ítara ré nize goijjéde sobór ór bodolat mazé dhaból dhaból ajór diya zaibou, ítara nekir duwara bodi ré ekinare gorí deé, ar aññi ze kessú ítara ré di raikkí, íin or bútotu diyat táke.
- (55) Ar zehón behúda hotá hanot fore, tóile íin ottú duré ói zagói, ar hoóide de ki bouli hoilé: añárar amól ókkol añáralla bouli, ar tuáñrar amól ókkol tuáñrallá bouli, tuáñrar uore sólamót añára jahél ókkol or sáñte (kerenghal) goittó no saái.
- (56) Oñne zare soó tare hédayot gorí no faríbn, bólke Allah tala yé zaré saá tare hédayot goré de, hédayot wala ókkol ore tiní bicí zane.
- (57) Tará hoitó lagilóude ki bouli hoilé: zodi añára oñnor sáñte óiyore hédayot or tabedari boni zaigói, tóile añára ré añárar dec ót mazé tákito no dibóu, aññi ki ítara ré amon wala ar

- húrmot wala hérom ot mazé zaga noó dine? Zeçé tamám jinís or fól ókkol soli aiyé, zín añár hañsé rizík ísafe asé, kintu ítarar bútoe beéc bake kissú no zane.
- (58) Ar aññi bouít o bostí ókkol oré tobá gorí diyí zíne niz or aiyacit mazé fohór gorá doijjíl iín óilde ítarar tákoon or zaga ókkol zín ore ítarar fore bicí hom abad gorá giyé, ar aññi yéi ahér beggín ór mirasdár.
- (59) Tuáñr robe honó ekkán bostí re tohón foijjonto hálak no goré, zohón foijjonto ítarar honó boro bostit mazé niz or honó foijjambór béji noó de, zibáye ítararé añár ayat ókkol forí fúna, ar aññi bostí ókkol oré tohón hálak goríde, zehón éçiyár bácinda ókkol zulúm goróiya ói zagói.
- (60) Ar tuáñre ze kissú diya giyé, iín údo duniyabi zindigir sáman, ar éçiyar cúndoijja, kintu Allah talar hañsé ze kessú asé iín bála ar deri tákoiya tuáñra ki no bugónne.
- (61) Ki o manúic uibá zalloi aññi bála waáda goijjí, zín íbayé hámahá faibou, o manúic gwár éndhilla ói faribóu? Zaré aññi duniyár zindigir kissú eéne nofá diyí, tar fore céce ítare kiyamot or dín dóri bañdi hazer gora zaibou.
- (62) Ar ze din Allah tala ítare dhak mariyóre hoibodé, kui ze taráre niz or guman ot mazé añár córik thóorailí, hóçé?
- (63) Ze tarár uore hotá aái zaibogói, tará juwab dibodé ki bouli hoilé: óu añárar rob! ítara uín, ze tará re añáre font hár gorí raikkílam, añára taráre endhilla gorí foñt hára goijjílam dé, zendilla añára foñt hára aiccílam, añára tuáñr dorbarot mazé ítarar uóttu hat tulí félair, ítara añárar ebadot no goittóu.
- (64) Huwá zaibode ki, tuáñra niz or córik ókkol ore dhahóu! Ítara dhaki bóu, kintu ítara taráre honó juwab foijjonto no dibou, ar beggúné azab oré deki loibou, zodi ítara hédayot faitou!
- (65) É din ítara ré dhakiyóre fusár gorá zaibou, keen bouli hoilé: tuáñra nobi ókkol oré ki juwab diyóu?
- (66) Tar fore to é din ítarar tamám dolil ókkol hanzi zaibogói ar ek zone ar ek zon ottú súwaló no goríbou.
- (67) Kintu ze manúic gwá towbá gorí bou, iman aníbou, ar bála ham gorí bou, biccác deki, íte nejat foóiya ókkol or bútotu óibou de.
- (68) Ar oñnor robe ziyán saá, foida goré, ar zaré saá basi loó, ítarar bútotu honókiyor hañsé honó ektiyar náí Allah talalla boliyéi faki, íba hár beggún ottú bare uñsol, zín oré maincé córik thoórár.
- (69) Ítarar sínat mazé ze kissú sufar ar ze kissú zhér gorér, oñnor robe beggín zane.
- (70) Íbayéi Allah, íba sára ar honó kiyé ebadot or layek náí, duniya ar aáhérot ot mazé íbaréi taarif, íbar badcáhi ar íbar íkka tuáñra beggún ore fíra zaibou.
- (71) Hoóí doónde ki bouli hoilé: tuáñra ekkená soóna saí, zodi Allah tala yé tuáñrar uore rait ore kiyamot or borabor gorí deé, tóile Allah tala sára ar hon maabud aséde, zibáye tuáñrar hañsé din or foór aní faribóu? Ki tuáñra no fúnoór?
- (72) Fusár goróu! ki bouli hoilé: iyán ekkená hoóna saí, zodi Allah tala tuáñrar uore kiyamot ki allah talá sára ar honó maabud asé, zibáye tuáñrar hañsé rait aní faribóu? Ziyán ot mazé tuáñra arom hásel gorí feribá, ki tuáñra no deké nekí?
- (73) Íbayéto niz or fozól ar korome tuáñrallá bouli din ar rait oré mokoror gorí diyé, tuáñra rait or mazé aram goróu, ar din ot mazé íbayé beijje dé rizík talac goróu, iyán ehotálla bouli de ki, tuáñra cúkuria ada gorí farou.
- (74) Ar ze din ítara ré dhakiyóre Allah tala yé hoibóu, keen bouli hoilé: zetaráre tuáñra Allah talar córik kiyal goittá ítara hoçé?
- (75) Ar aññi hár ummot or bútotu uggwá bobá alok gorí loiyum,(tuáñra) niz or dolil ókkol hazer goróu, bós é woktót mazé zani loibode ki, hók Allah talar éçe ar ze kissú banawothi ítara juçitóu, beggín ítarar hañsóttu háñzi zaibogói.

- (76) Qarun to Muusár koum or bítottu aiccíl, kintu ítarar uore zulúm gorá dóijjil, aññi tare házana di raikkílam becá bicí takot wala maincé mockil or sáñte ítar sabí tulí faittode, ek bar ítar koume tare hoilóde ki bouli hoilé: fohór no gorís, Allah tala fohór gorói yare muhábbot no goré.
- (77) Ar ze kissú Allah tala yé toré di raikké, éçe bítottu aáhérot or góror talac gor, ar niz or duniyabi híssare yó no búlis, ar zendhilla Allah tala yé tor uore ehésan goijjé, tuiyóu bála sólluk gor, ar dec ot mazé fósad no saáic, yekin gorí lodeki Allah tala fósad goroiyá ókkol ore fosón no goré.
- (78) Qarune hoilóde ki bouli hoilé: iín beggín añáre añár bús ór benár uore yéi diya giyéde, ítattu ki ehóno iyán maalum náí, ki bouli hoilé: Allah tala yé tar age yóu bouít bosti wala ókkol ore hálak gorí diyéde, ze tará ítattu baré bout takot wala, ar becá bicí sórmaya wala aiccíl, ar gunágar ókkol oré ítarár gunár dór fakoç eén wotot gorá no zaá.
- (79) Bós qarun fura furi cáñziyoré niz or koum or that ot neillé duniyabi zindigir motwala ókkol hoitó lagilóude ki oó zodi añár yó honódhdhoillá uín faitam, ziín Qarun ore diya giyé! Ite to boro kissmot ot dóni yá.
- (80) Elóm wala maincé ítara ré buzáito lagilóu, keen bouli hoilé: afsús bicí bála jinís to waán, ziyán súwaf ór hísafe tará faibou, ze Allah talar uore iman ané, ar bála amól goré, e hotágan uitarár dil ot mazé dhála zade, ze tará sobór ar sáará wala óibou.
- (81) Aññi tare tar mohól údda loi zomin ot mazé gañri diyí, ar Allah tala sára ar honó jomaáte tar modot ollá bouli toiyar noó oiyóu, ar nó íte niz ore nize basai faroiya ókkol ór bítottu ói faijjé.
- (82) Ar ze manúic ókkol hailla tar mortobat foóñsibar aggu goróiya óoil tará aijja hoitó lagilóu de ki boli hoilé: ki tuáñra no dekor! Allah tala yéi niz or bonda ókkol ór bítottu zallá bouli saá rizík ore fóragot gorí dedé, ar tonggiyóu? Zodi Allah tala yé añárar uore boccíc no goittóu, toóile añára re yó gañri ditou, ki no dekonne, na cúkur ókkol honó din kaamiyab no ó de?
- (83) Aáhérot or e bála górore aññi uitarálla bouli mokoror gorí di, ze tará zomin or uore borái ar fohór no goré, no fósad saá forésgar ókkol ollá boulí bicí bála ainjam asé.
- (84) Ze manúic gwá neki aníbou, íte yáttu bicí bála faibou, ar ze burai loiyóre aibóu, tóile éndilla bura amól goróiya ókkol oré ítara ze goittó ítara ré ítarar amól ókkol ór bodola diya zeibou.
- (85) Ze Allah tala ye oñnor uore Quran nazél goijjé íbaye oñnor re duwara foóila zagat aníbou, hoói doón! añár robe uibáre yo bála gorí zane, ze hédayot ainné, ar uitaréyo, ze kúllum kúla gumráhit mazé asé.
- (86) Oñnottú to honó din uiyán kíyal otó nóo guzore, ki bouli hoilé: oñnor hañsé kitab nazel gorá zaibou de, kintu íyán oñnor rob or mehérbanír harone nazel óiyede, ehón oñnottú bilkúl kafér ókkol or modotgar no oón saá.
- (87) Kíyal rakibán! E kafér ókkol oñnor ré Allah talar ayat ókkol or tobolig ottú rukí no doón saá, oñnor éçe iyán nazel óonor fore yóu, oñne niz or rob or íkka dhahat tákoon, ar cirík goróiya ókkol ór bítottu no óiban.
- (88) Allah talar sant ar honó maabud ore no dhakibán, Allah tala sára ar honó maabud náí, hár jinís faná ói zaibogói, kintu íbar siyára íballa bouli hókum, ar tuáñra beggún íbar íkka fíra saibagói.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة العنكبوت

- (1) Alif laam miim
- (2) Ki maincé e guman gorí raikké neki, ítarar údo e dawár uore ki hoilé: añára iman ainní aññi itararé emtehán loon sára sári diyum bolí?

- (3) Ítarar agor maincóre yó aññi becá bicí zañsai goijjí, becók Allah tala uitará re yó zani loibou, zetará háñsa hotá hoó, ar uitará re yó maalum gorí loibode, zetará misá.
- (4) Ki ze tará burai gorér ítara ki buzí raikké, keen bouli hoilé: ítara añár kobzattú baáir ói zaibogói? E manúic íine hondilla bura fáisela goréra!
- (5) Zattú Allah talar mulakot ór azzu óibou, bós Allah tala yé mokoror goijjé de woktó hámahá aibóu iba yé beggín fúnoiya, beggín zanoiya.
- (6) Ar hár kucíc goróiya ókkole niz or bálayir kucíc goré, eéne to Allah tala tamám duniya wala ókkol ottú be niyaz.
- (7) Ar ze maincé yekin goijjé ar súnnot or mutabek ham goijjé aññi ítarar tamám guná ókkol ore ítarattú dur gorí diyum, ar ítara ré bodola diyum.
- (8) Aññi hár insán oré niz or mañ baf or sáñte bála sólluk goríbollá bouli nosíyot goijjí, háñ, zodi ítara e kucíc goré de ki bouli hoilé: oñne añár sáñte córik gorón, zar elóm oñnottú náí, tóile ítarar hotá no maniyóu, tuáñra beggún ottú añár íkka fíra foribóu, tar fore aññi hár o jinís ottú zín tuáñra goijjíla, tuáñra ré hóbor diyum.
- (9) Ar ze maincé iman kobul goijjé ar bála ham goijjé, ítara ré aññi niz or bála bonda ókkol or bútoe goni loiyum.
- (10) Ar bazu manúic endilla yó asé de, ze tará zubane hoóde ki añára iman ainní, zehón Allah tala ar rastat mazé honó mockil ailé, tói manúic okkolor tokolif diya ré Allah talar azab or dhóilla banai loó, háñ, zodi Allah talar modot ailé, tóile dhak mari uçéde keen: añára to tuáñrar sáñti, ki duniyar sínal ókkol ot mazé ze kissú asé, íin Allah tala waákef noó?
- (11) Ze maincé iman ainné, Allah tala ítara ré yo zahér goríbou, ar munafék ókkol ore yó zahér goríbou.
- (12) Kafér ókkole iman wala ókkol oré hoiyé de ki bouli hoilé: tuáñra añárar rastar tabedari goróu! Tuáñrar guná añára (niz or hañdór uore) tulí loiyum, hálañké ítara ítarar guná ókkol ottú kissúyéi boiyá noó ítara tó údo misáyéi.
- (13) Kintu ítara niz or fuñzá re tulí loibou, ar niz or fuñzár sáñte aró fuñzá yó, ar zediggin banawothi ítara gorér, kiyamot or din iín beggín or mutaallek ítarattú fusár luwá zaibou.
- (14) Ar aññi Nuh ré íbar koum or íkka béijjí íba tarár mazé cáro nocót bosór foijjontóu aiccíl, tar fore ítara ré tufáne aáiyóre dóijjegai, ar tará aiccíl deyoy zalem.
- (15) Tar fore aññi taáñre ar kicthi wala ókkol oré nejat diyí, ar é kaháni gán oré aññi tamám diniyallá bouli ibrot or nicáni banaiyí.
- (16) Ar Ibrahíme you niz or koum oré hoiyé deki tuáñra Allah talar ebadot goróu, ar íba ré dhorou, zodi tuáñrar bútoe giyan gun aséde óile, tóile iyán tuáñralla bouli bicí behétor.
- (17) Tunra Allah tala re sáriyore but ókkol ór fuñga gorá cúru goijjóu, ar misá hotá ókkol niz or dil ottú banoór fúnou! Allah tala re sáriyore zetaráre tuáñra fuñzoór, ítarattó tuáñrar rizík or malek noó, bós tuáñráttu Allah talar hañsottu rizík ókkol magoon saá, ar íbar ebadot goróu, ar íbar cúkuria goróu, ar íbar íkka tuáñra beggún fíra zaiba.
- (18) ar zodi tuáñra misá bouli hoó, tóile agor ummot ókkol yó misá bouli hoóil, rosúl or zimma údo sáf sáf gorí foóñsái doóunán.
- (19) Ítara ki noó dehéne, Allah tala yé mohóluk or ebteda (cúru) keen gorí goijjéde, tar fore Allah tala íyan oré abbar fíraibou, íyan tó Allah talallá boulí bicí aásan ham.
- (20) Hoóido! Tuáñra zomin or uore soli fíriyore soóna sai! Keen gorí Allah tala yé cúruttu foida goijjé tar fore Allah tala yéi ar ekbar noya gorí foida goríbou, ar Allah tala hár jinís or uore kudurot raké.
- (21) Zaré saá azab dibou, ar zaré saá raha'm goríbou, beggún íbar íkka fíra zaibo.
- (22) Tuáñra no zomin or uore Allah tala re hár manai fariba, ar nó asman or uore, Allah tala sára tuáñrar honó girós asé ar no honó modotgar asé.
- (23) Ze maincé Allah tala ayat ókkol ar íbar sáñte mulakot wá forebode íyan ore búli fele, íba añár rahámot ottú naummid ói zagói, ar tarállá boulí soktó azab asé.

- (24) Ítarar koum or juwab iyán sára ar kissú no aiccíl, ki bouli hoilé: tará hoító lagilde ki, tare mari félou, tare zolai doó céce Allah tala yé oóinottu basai loiyé, íyan ot mazé iman wala maincóllo bouli becá bicí nicáni asé.
- (25) (Hozrot Ibrahim) hoiyédé ki bouli hoilé: tuáñrar Allah tala re sáryore ze but ókkol ór fuñga gorá cúru goijjóu, ítara ré tuáñra niz or afós or duniyabi dustír buniyad banai loiyóu, tuáñra beggún kiyamot or dín ek zon ar ek zon oré inkar goríba, ar ek zone ar ek zon oré laánot diba, ar tuáñrar beggún or thíkana jáhannam óibou, ar tuáñrar honó modotgar no óibou.
- (26) Bós Ibrahim (aláihissólam) or uore Luút (aláihissolame) iman ainné ar hoító lagilóu de ki bouli hoilé: aññi niz or rob or íkka hízrot gorí zaiyumbói, íbayéi bicí gaaleb ar bicí hékmoit wala.
- (27) Ar aññi íbaré (Ibrahím) Ishák ar Yakub boccíc goijjé, ar aññi nobuwot ar kitab tarár fuain súaindor bútoze gorí diyí, ar aññi taráze duniyat mazé yo súwab diyí, ar aáhérot ot mazé to tará súwab diyí, ar aáhérot mazé to tará súwaleh (bála) maincór bútottu asé.
- (28) Ar Luút or yaad gorou, zehón íbaye niz or koum ore hoiyé deki: tuáñra o bodkarir uore lomi aiccóde, ziyán tuáñrar agé fura diniyat mazé kiyé noó goré.
- (29) Ki tuáñra morut fuaindór hañsé burayi goríbollá bouli aiyou? Ar rasta bondó goró? Ar niz or aám mojlís ot mazé córom sára ham goró? Íyan ór juwab ot mazé íbar koume údo íyan sára ar kissú no hoó, ki bouli hoilé: bós tui zá , tui zoki háñsa ói táko, tóile añrár hañsé Allah talar azab añggói.
- (30) Hozrot Luúte duwa goijjéde ki : Óu añáze faloiya! e fósadi goum or mukabelat tuññi añár modot gorou.
- (31) Ar zehón aññi béijjide fírista ókkol hozrot Luút or háñsé añár húc hoborí loiyó re aiccé, hoító lagiló, añára e farar bácinda ókkol oré hálak gorí diyum, becók éze tákoiya ókkol gunágar.
- (32) (Hozrot Ibrahim aláihissolame) hoiyédé ki : éze to Luút asé, fírictá ókkol hoiyédé éze zetará asé, añára taráze bála gorí zani, Luút oré ar íbar hándan oré íbar bibi sára aññi basai loiyum, kintu é maiya fuwa wá fisé táki zoóiya ókkol ór bútottu.
- (33) Tar fore zehón añár hóborgwá Luút or hañsé foóinccé, tói íba ítarar dwsara ferccan ói giyóu, ar dile dile ferccani gorá dóijje, hóborgwa ókkol hoilóde ki : oñne no ferccan óiban ar nó dhoraibán, añára oñnoré ar oñnor ahál ore basai loiyum, kintu oñnor bibi ré noó, íba azab ollá boli baki tákoiya ókkol ór bútottu óibou.
- (34) Añára e bostír bácinda ókkol ór uore azab nazel goijjúm asman ottú, kiyálla boli hoilé: ítara fásek ói giyóu.
- (35) Albottá, aññi e bostí re kúla íbrot or nicáni banaiyí, o maincóllo boli, ze tará ahol raké.
- (36) Ar aññi Modiyon or íkka tarár báí Cúaib ore béijji, taáññi hoiló ki : Óu añár koum ór manúic ókkol ! Allah talar ebadot gorou, kiyamot or din or towakku rakou, ar zomin or uore fósad no goijjóu.
- (37) Tar fore yó tará misá boli hoiyé, céce tará re búsale aái dóijje, ar tará niz or gorót mazé mora óiyore táki giyóu.
- (38) Ar aññi Aád ar sómud koum oré yó hálak goijjí, ze tarár kissú gór ókkol tuáñrar sámmè zahér asé, ar cóitane ítara ré ítarar bura amól ókkol oré cáñzaiyore deháil, ar tará re rastattú rukí díil, bawojudéki tará soók wala ar húñciyar aiccíl.
- (39) Ar Quran, ar Féroun ar Háman oreyó, tarár hañsé Muúsa kúkula mujeza loiyóre aiccíl, tar fore yó tará zomin or uore fohór goijjé, kintu añár age barí zoiya ói noó fare.
- (40) Tar fore to hár ekore aññi tarár gunár bolat mazé goroftar goijjí, tarár bútoze bazu kiyór uore aññi cílor zór félaiyí, ar tarár bútoze bazu kiyóre soktó abase aaiyóre sibi dóijje, ar tarár bútoze bazu kiyóre zomin ot mazé gañrifélaiyi, ar tarár bútoze bazu kiyóre aññi

dhufái diyí, Allah tala endhillá noó deki, tarár uore zulúm goríbou, bólke e manúic íin or jan or uore zulúm gorítou.

- (41) Ze maincé Allah tala sára ar kiyóre niz or zimmadar banai raikké, tarár mesál moóccar éndhilla, téyó ekkán gór bana, hálañke tamám gór ókkol ottú bare bicí norom nazuk gór óilde moóccar gór, háí zodi tará zaintóu.
- (42) Allah tala o tamám jinís ókkol oré zane, zín oré tará íba sára dhaker, íba bicí mosbut ar hékmot wala.
- (43) Aññi é mesál ókkol oré maincólla boli boyan gorír, íin oré údo elóm wala ókkol buzí farede.
- (44) Allah tala yé asman ar zomin oré hókkor sáñte banaiyé, iman wala ókkol ollá boli to íyan ot mazé bicí bári dolil asé.

- (45) Ze kitaffwá onñor hañsé wohí gorá giyé, íbare foróu, ar numas kayem goróu, becók numáze be háiyai ar burayittú ruké, becók Allah talar zikír bout boro zinís, ze kessú tuáñra gorór Allah tala íin beggín zane.
- (46) Ar kitab walar sáñte bohós no goríyou, kintu umda (bála) troika loiyó re, kintu uitará nó, ze tará zalam, ar sáf gorí eélan gorí dou, déki:añárattu to o kitab or uore yó iman asé zibá añár uore nazel gorá giyé, ar uibár uore yó, zibá tuáñrár uore nazel gorá giyé, ar añára ar tuáñrár maabud uggwá yéi, añára beggún íbar hókum faloiya ókkol.
- (47) Ar aññí éndilla oñnor hañsé añár kitab nazel goijjí, bós ze taráre aññí kitab diyí, tará íbar uore iman ané, ar é (mucrík) ókkol ot mazé yo bazu kiyé íbar uore iman raké, ar añár ayat ókkol or inkar údo kaférei goré de.
- (48) Iyar agé to oñne honó kitab foittán de no aiccilan, ar nó honó kitab niz or hate lekkílan, ziyán or sóbobe e batel ór fuzari manúic ókkol cubát mazé foré.
- (49) Bólke íbá to rucón ayat ókkol zibá ahále elóm or sínat mazé maháfuz, añár ayt ókkol or munker ókkol, zalem sára ar kissú noó.
- (50) Tará hoilóde ki bouli hoilé: tar uore kessú nicáni ókkol tar rob or torfóttu kiyálla nazel gorá noó zaá, oñne hoói doón, keen bouli hoilé: nicáni ókkol to beggín Allah talar hañsé asé, aññí to údo kúla kúli hóbordari goróiya.
- (51) Ítarallá bouli ki iyán kafí noó ne? aññí oñnor uore kitab nazel gorí diyí, zibá tarár uore forá zaár, íbar bútoire rahámot (ó asé) ar nosíyo (tó asé) uitarálla bouli zetará iman wala.
- (52) Hoóidoón! ki bouli hoilé: aññí ar tuáñrár dormiyan ot mazé Allah tala gobá ónonn kafí, íba asman ar zomin or tamám jinís or elóm wala, ze manúic ókkol baatel oré manoiyá, ar Allah talar sáñte kuféri goróiya, ítara bicí nuksan ot asé.
- (53) É manúic íine oñnor hañsé azab or joldi gorér, zodi añár torfóttu mokoror gorá giyéde woktó no óitou, táile ehón fóijjontóu ítarár uore azab aái giyóide óitou, iyán yekini hotáde ki bouli hoilé: ítarar be hóborit mazé ítarar hañsé azab aái foóñsibái.
- (54) Tará azab or joldi gorér, ar jáhanname kafér ókkol oré gíri loibou.
- (55) E din ítarar uore nise ítara ré azabe zéfai loiboude óibou, ar Allah tala ye hoibóde ki bouli hoilé: ehón tuáñra niz or bod amólír moza loó.
- (56) Óu añár imandár bonda ókkol! Añár zomin bicí fórot, é hotálla tuáñra añár ebadot gorou.
- (57) Hár jan wala moot or moza loibou, ar tuáñra begun añár íkka fíra zaiba.
- (58) Ar ze maincé iman ainné, ar bála ham goijjé, ítara ré aññí hámhá jonnot or o balahánat zaga diyum, zar nise kuwa báar, zeçé tará hámicá tákibou, ham goróiya ókkol ollá bouli hotó bála ajór asé yá.
- (59) Tará ze tará sobór goijjé, ar niz or rob or uore bórusa raké.
- (60) Ar becá bicí jandár ókkol, ze tará niz or rizik or bár tulí no fíré, íin beggún oré ar tuáñrare yó Allah tala yé rizik deé, íba bicí fúnoiya, zanoiya.
- (61) Ar zodi oñne taráttu zaite soó, ki bouli hoilé: zomin ar asman oré banoiya ar beil, san oré ham ot lagoiya honnúa? Tóile tarár juwab iyan óibode ki bouli hoilé: Allah tala,tar frore hoçé ulda zoór?
- (62) Allah tala niz or bonda ókkol ór bútoire zaré saá fórot rizik deé, ar zaré saá tong becók Allah tala hár jinís oré zanoiya.
- (63) Ar zodi oñne taráttu fusár gorón, ki bouli hoilé: asman ottú faní félaiyoré zomin oré íyan ór moót or foré ziyántá hone goijjé ? tóile becók tarár juwab iyán óibode kihoilé: Allah tala yé, oñne hoóidoón, ki bouli hoilé: tamám taárif Allah talalla boli cáñza de, bólke tarár bútoire beéc bák ahól sára.
- (64) Ar diniyar e zindegito bós kél tómaca kintu aáhérot or gór or zindegi yéi hákiki zindegi, ahá ! zodi tará zanedde óitou.
- (65) Tar fore, emanúic íin zohón kictir uore súwar ó, tóile tará Allah tala réi dhake, íballa boli ebadot oré haless góriyóre, tar fore zohón íbaye zohón tará ré kul or íkka basai ané, tóile tohón cirík gorá dóre.

- (66) Táke aǵńńı diyıde niyamot ókkol ór kuféri goré, ar ıın ottú fáaida tulé, ehón ehón tará zanıbou.
- (67) Tará ki no dehenc, aǵńńı hérom oré amón banai diyıde, hálańké tarár ate hańsóttu manúic ókkol oré dóri loizagóı, ki tará batel or uore ta yekin raké, ar Allah talar niyamot or uore na cúkuri goré.
- (68) Ar uitattú bare boro zalem honnúa óıbou ? ze neki Allah talar uore misá bańdıbou, yáto zohón hók tatár hańsé aái zaıbagóı, tará ıyan oré misá boli hoıbóu: ki éndhilla kafér ókkol ór thıkana ot mazé no óıbou ?
- (69) Ar ze maincé aǵńr rastat mazé hoctho boddac goré, aǵńńı taráre niz or rasta hámahá deháıyum, becók Allah tala bála ham goróıya ókkol ór fúaińjja.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الروم

- (1) (الم) Alıf laam miim.
- (2) Ruúmi ókkol moglub ói giyóı.
- (3) Hańsór zomin ot mazé, ar tará moglub óonor fore kúb tora turi gaaleb ói zaıbou.
- (4) Ho ek bosór or bútoze yéı, ıyar age yóu ar ıyar fore ektiyar údo Allah talarei aside, é din musulmán ókkol kúci óıbou.
- (5) Allah talar modote, ıbayé zaré saámodot goré, asól gaaleb ar mehérbán ıbayéı.
- (6) Allah talar wáda, Allah tala niz or wádaré hélaf no goré, kintu beéc bák maincé no zane.
- (7) Tará to duniyabi zindigir zahér oré zanedé, ar aáherot ottú bıkúl be hóboréı asé.
- (8) Tará ki niz or dil ot mazé ıyán goór nó goré né ? Allah tala yé asman ókkol ar zomin ore ar ıyar dormıyan ot mazé zańń jinıs asé, beggín oré bicı bála korınát mazá ekkán mokoror goıjja wóktólla bolıyéı foida goıjjeđe, háń beéc bak manúic becók niz or rob or mulakot ór munkér.
- (9) Tará ki zomin or uore solı fıri yore, noó dehéne ? tarár agor manicór ainjam hondhilla (bura) óıye dé ? ıtara taráttu bare bicı mosbut ar tákot wala aıccıl, taráyou zomin ot lagaitóu, hál soóıtou, ar taráttu baré bicı abad goıjıl, ar tarár hańsé tarár rosúle foór dolil ókkol loıyóre aıccıl, ıyán to na mumkin aıccıl déki boli hoılé: Allah tala tarár oré zulúm gorıbou, kintu(asólót mazé) tará húde niz or jan or uore zulúm goıttóu.
- (10) Tar fore céce, burayı goróıya ókkol or bicı bura ainjam óıye, kiyálla boli hoılé, tará Allah talar ayot ókkol oré misá bolı hoıtóu, ar ıın oré mojjak goıttóu.
- (11) Allah tala yéı mohúluk or ebteda goré, ar ıbayéı ıın oré dubara foida gorıbou, tar fore tuáńra beggún ıbar ıkká fıra zaıban.
- (12) Ar ze din kiyamot kayem óıbou, tóı funágar ókkol taájjub ói zaıbou góı.
- (13) Ar ıtarar tamám córik ókkol or bútottu taráttu cúfáric goroiya no óıbou, ar (húde ıınóu) niz or córik ókkol ór munkér ói zaıbagóı.
- (14) Ar ze din kiyamot kayem óıbou, é din (jomáat ókkol) alok alok ói zaıbagóı.
- (15) Ze tará iman anıyore bála amól ókkol gorát asé, ıtara ré jonnot ot mazé húci gorı diya zaıbou.
- (16) Ar ze tará kuféri gorıtou, ar aǵńr ayat ókkol ar aáherot or mulakat oré misá thooraitóu, ıtara beggín oré azaf ot mazé rakıyóre házar gorá zaıbou.
- (17) Bós Allah talar tosbı zofóu, zehón tuáńra háńzinna ar beınná gorıba.
- (18) Asman ar zomin ot mazé tamám tarif or layek údo ıbayéı, asór or wóktótou ar zuhúr or uóktótou.
- (19) (ıbayéı) zinda ré murdattú, ar murdaré zındattú niyola, ar ıbayéı zomin oré ıyan or moot or fore abbar zinda goré, éndhilla tuáńra yóu bair gorá zaıban.
- (20) Allah talar nicáni ókkol or bútottu ıyán ó déki boli hoılé: ıbayé tuáńra ré meçıttú banıyé, tar fore ehón tuáńra insán bonıyóre (zomin or uore solódde ar fırodde) fólor.

- (21) Ar íbar nicáni ókkol ór bótottu ekkán iyánode ki bouli hoilé: (íbayé) tuáñrar bótottu bibi ókkol ó foida goijjé, táke tuáñra íin ottu aram foó, íbayé tuáñrar dormiyanot mazé muhábbot ar hámdorodi kaáyem gorí diyé, becók fikir goróiya ókkol ollá bolí éçe bout nicáni ókkol asé.
- (22) Íbar(kuburut or) nicáni ókkol or bótottu asman ar zomin or fodaic ar tuáñrar zuban ókkol ór ar rong ókkol or ektelafóu asé, akol wala ókkol ollá bolí becók éçe becá bicí nicáni ókkol asé.
- (23) Aróu íbar(kudurot or) nicáni ókkol tuáñrar rait ar din or gúm ot mazé asé, ar íbar boccíc (rizik) oré tuáñrar talac gorón ot mazé asé, ze maincé(han lagaiyóre) fúnonor adot raké, tarállá bolí éçe bout nicáni ókkol asé.
- (24) Ar íbar nicáni ókkol or bótore ekkán iyáno de ki bouli hoilé: íbayé tuáñra dhoraibollá ar ummid goróiya banaibóllá boli bijili ókkol dehá, ar asman ottú zór féla ar íin diyóre múdda zomin oré zinda goré, éçe ahól wala ókkol ollá boli boút nicáni ókkol asé.
- (25) Íbar ekkán nicáni iyánode ki bouli hoilé: asman ar zomin íbar hókume kayem asé, tar fore zehón íbayé abas dibou, údo ekbaror abas or sáñte tuáñra beggún zomin or bótottu bair óiyore aibá.
- (26) Ar zomin ar asman or tamám jinís íbar kobzat mazé asé, ar hár ekkán íbar hókum or nise asé.
- (27) Íbayéi, zibáye foóilabar mohúluk oré foida goré, abbar dubara foida goríbou, íyan to íballá boli becá bicí aásanm íbar bicí bála ar aála sífót asé, asman ot mazé yóu ar zomin ot mazé yóu, ar íba yéi golba wala ar hékmot wala.
- (28) Allah tala yé tuáñrálla boli ekkán mesál húde tuáñrar bótottu boyan goijjé, zaáñ kissú aññí tuáñrar di raikkí, íin ot mazé tuáñrar gulam ókkol or bótottu honó kiyé córik asé ? ki tuáñrar ar tará borabor dorogar ? zendhilla tuáñra húde niz or afon zon oré dhorou, éndhilla tuáñra tuáñrar gulam ókkol oré dhoróu ? aññí ahol rakóiya ókkol ollá bolí éndhilla kúli kúli boyan gorídií.
- (29) Bólke hotá óilde iyán, ki bouli hoilé: e zalem ókkol zana sára niz or nofsór ettebá gorér, Allah tala zaré rastattú hóthai felaiyé, tare hone rasta deháibou, tarár ek zonó modotgar náí.
- (30) Bós oñne ek dila óiyore niz or muk óre diín or íkka fírai felóu, Allah talar yán fítrot déki, ziyán or fore íbayé manúic ókkol ore banaiyé, Allah talar bana ré bodolibár náí, íyan uzu diin, kintu beec bák maincé no buzé.
- (31) (Óu manúic ókkol!) Allah talar íkka ruju óiyore, íbaré dhorou, ar numás ore kayem rakóu, ar mucérek ókkol or bótottu no óiyou.
- (32) O manúic ókkol or mazé, ze tará niz or diin oré thukuça thukuça gorí diyé, ar nizeyó jomáat jomáat ói giyóí, hár jomáat zíin tarár hañsé asé íin olloi kúci.
- (33) Manúic ókkol or hañsé zehón mosiyot aiyé, tóile (tará) niz or rob or íkka ruju óiyore duwa goré, zehón íbayé niz or torfóttu rahámot or moza hába, tóile tarár bótottu uggwá jomaáte niz or rob or sáñte córik goré.
- (34) Táke tará o jinís or na cúkuri goré zíin aññí taráre diyí, thík asé, tuáñra fáaida tulí loá, kub tora turi tuáñra zani faribá.
- (35) Aññí ki tarár uore honó dolil nazel goijjé ne, ziyán tará boyan goré, zaré tará Allah talar sáñte córik gorér?
- (36) Ar zohón aññí maincóre rahámot or moza hábai, tói tará becá bicí kúci ói zagóí, ar zohón tarár uore tarár ham or duwara honó burayi foóñsé tói ekdóm ítara úde no ummid ói zagóí.
- (37) Tará ki iyán noó dehéne, Allah tala zaré saá fórot gorí rizik dedé, ar zaré saá toñg, íyan ót mazé yóu o maincólloa boulí, ze tará iman ané nicáni ókkol asé.
- (38) Bós egena ókkol oré, miskin ókkol ore musáfer ókkol ore, hár ek zon oré tarár hók doó, zará Allah talar muk saitó saá, tarállá boli íyan bicí bála, éndilla manúic ókkol nijat foóiya.

- (39) Tuáñra cúd or uore (maincóre) ditákou, maincór mal ókkol ot mazé baríbolla bouli kintu íyan Allah talar hañsé no baré, ar ze kessú sódka zohát Allah talar muk saibólla bouli tuáñra doó, tóile endilla manúic éie niz or gín dui gunna baróiya.
- (40) Allah tala uibá, zibáye tuáñra ré foida goijjé, tar fore rizik diyé, tar fore mari félaibou, tar fore zinda gorí dibou, hoósai! Tuáñrár córik ókkol or bútoe honó kiyé endhilla asé ne zibáye éçe bútotu kessú gorí faribóu? Allah talallá bouli faki ar bortori (coçáyi) hár o córik ottú zín e manúic íine mokoror gorér.
- (41) Fúana ar fanít mazé manúic ókkol or bura amól ókkol or sóbobe fósad foli giyói, é hotálla bouli (zoruri déki) Allah tala ye tarár baás has ham ór fót hábai doón, óit faredeki túra (iin ottú) fíri aiyéde.
- (42) Zomin or uore soli fíri soó na sai, agor maincór ainjam hondhilla óiye dé, ze tarár bútoe beec bák manúic mucérek aiccíl.
- (43) Bós oñne niz tuwajju o uzu ar hans diin ór ikka rakíban, o din aibár agé, ziyán bat ói zoónnán Allah talar torfóttu bilkú no óibou, é din beegún hóndho hándhó ói zaibagói.
- (44) Kuféri goróiya okkol ór uore tarár kuférir gozob óibou, ar bála ham goróiya ókkol niz or aram or zaga cáñzar.
- (45) Táke Allah tala uitaáre niz or boccíc bála bodola deé, ze tará iman ainné ar bála amól ókkol oré dustó no bana.
- (46) Íbar nicáni ókkol or bútotu húc hobórí dóoíya boyar oré soloónnano, iyálla bouli hoilé: (táke) íbayé niz or rahámot diyóre tuáñra ré húci gorídeé, ar kiyálla bouli hoilé: taáñr hókume dheñggi ókkol sole, ar kiyálla bouli hoilé: tuáñra íbar boccíc ór talac gorou, ar kiyálla bouli hoilé: tuáñra íbar cúkur guzari goróu.
- (47) Ar aññí oñnor ageyóu niz or rosúl ókkol ore ítarar koum ór toróf béijji, tará ítarar hañsé dolil ókkol anné, tar fore aññí gunágar ókkol ottú entekam loiyí, añár uore muúmén ókkol oré modot goróonnan zoruri.
- (48) Allah tala yé háwa re solá, íbayé miyulá ré tulé, tar fore Allah tala yé niz or moncá mutabek íyan ore asman ot fólai deé, ar íyan oré hóndho hóndho gorí deé, tar fore oñne dehónde ki bouli hoilé: íyan or bútotu fúça fuçá baír ó, ar zetará re Allah tala saá, tarár uore é faní iin bórca, tóile ítara bicí ói zagói.
- (49) Yekín zanou déki de ki bouli hoilé: ítarar uore zór foribár age, tará to noa ummid óiya aiccíl.
- (50) Bós oñne Allah talar rahámot ór aásar soon, keen bouli hoilé: zomin or moat or foré keen gorí Allah tala yé zinda gorí dedé? Honó cók noidé ki íbayé murda ókkol ore zinda goróbou, ar íba hár jinís or uore kudurot raké.
- (51) Ar zodi aññí saktó boyar solai díí, ar e manúic íine é kéti ókkol oré hóloiddá óigiyoidé deké, tóile tar foré (ítara) na cúkuri gorá dóribou.
- (52) Becók oñne murda ókkol oré fúnai no foríban, ar nó náfañg ókkol oré abas fúnai faribán, ze cómot ítara fith fíraiýoré uldha zargóide óibou.
- (53) Ar nó oñne añdá ókkol or tarár gumráhittu hédayot goróiya, oñne to siríf o maincóre fúnoóiya, ze tará añár ayat ókkol ór uore iman raké, bós ítara etaát goróiya.
- (54) Allah tala uibá, zibayé tuáñra ré kozurir hálot or mazé foida goijjé, tar fore e komzurir baade cókti diyé, tar foré é cóktir foré komzuri aróu barái diyé, zaáñ saá foida goré, íba beggúno ré bála zane, ar beggún ór uore fura furi kudurot raké.
- (55) Ar ze din kiyamot ói zaibagói, gunágar manúic ókkole kosóm ókkol háiboude ki bouli hoilé (duniyat mazé) añára ek góndha sára noó thóorí, endilla ítara gunrá óiya yéi asé.
- (56) Ar ze maincóre elóm ar iman diya giyé ítara juwab dilode ki bouli hoilé: tuáñra tó zendhilla Allah talar kitab ot mazé asé, kiyamot goijjontóu thóori aiccíla, aijjar e din iyaán kiyamot or din, kintu tuáñra yékin no goitté.
- (57) Bás é din zaálem ókkol ollá bouli ítarar uzór ar bahána honó hamot no aibóu, ar nó ítarattú towbá ar amól tolob gorá zaibou.

- (58) Becók aññí e Quran ot mazé maincór sámmè tamám mesál ókkol boyan gorí diyí, oñne tarár hañsé honó cekkán nicáni anóon, é kafér ókkole to iyán hoibóde ki bouli hoilé: tui bilkúl misá.
- (59) Allah tala o manúic ókkol ór dilor uore, zetará bus no raké, éndilla yéi moór gorí deé.
- (60) Bós oñne sobór goróon, becók Allah talar wáda háñsa, oñnoré é manúic íine hálka gorí no faróon saá, ze tará yekin no raké.

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة لقمان

- (1) Alíf, Laam, Miim
- (2) lín hékmot wala kitab or ayat ókkol.
- (3) Ziín nekkar ókkol ollá boulí rasta dehóiyá, ar rahámot.
- (4) Ze maincé numás kayem goré, ar zokát ada goré, ar aáhérot or uore yekin raké.
- (5) É manúic íin óilde uín, ze tará Allah tala niz or rob or torfóttu hédayot or uore asé, ar e manúic nejat foóiya ókkol.
- (6) Ar bazu manúic endilla yóu asé déki, ze tará bekar hotá ókkol kini loó, kiyálla bouli hoilé: ítara honó elóm sára hodún maincóre Allah talar rastattú hóthai felé, ar íin or háñcoon ór (sóbob) bana, ítara o manúic, ze tarállá bouli be izzot goróiya azab asé.
- (7) Zehón tar sámmè añár ayat ókkol telawot gorá zaá, tóile tukobbor gorí yoré endilla gorí muk fírai loóde, zeén neki íte noó funéi, zeén neki ítar dunú han ot mazé tali fori giyóí, oñne tare soktó azab ór hóbor fúnai doón.
- (8) Becók ze manúic ókkol iman kobul goijjé, ar hamó bála goijjé, tarállá bouli niyamot wala jonnot asé.
- (9) Zeçé tará hámicá tákibou Allah talar hañsé waada asé, íba bicí boro izzot wala, ar golba wala ar fura furi hékmot wala.
- (10) Íbayé asman ókkol oré honó kuñcá sára banaiyé, tuáñra íin oré dekór, ar íbayé zomin or uoré faár ókkol oré dháli diyé, táke íyane tuáñra ré lari no fare, ar hár kisím ór jandár ókkol zomín or uore fólai diyé, ar aññí asman ottú faní fólai yóre zomin ot mazé hár kisím ór bála bála zura talí diyí.
- (11) Eeita Allah talar mohúluk, ehón tuáñra añáre égin sára dusóra ar honó kiyór honó mohóluk ekkená dehó sai! Bólke e zalem ókkol kúla kúli gumráhit mazé asé.
- (12) Ar aññí becók lukman oré hókmot diílam tuñí Allah talar cúkuria goróu, hár cúkuria goróiya niz or laf ollá bouli cúkuria goré deé, zeyéi na cúkuri goríbou, íte zani loó, Allah tala be niyaz ar taárif wala.
- (13) Ar zehón lukmane waás góriyóre niz or fuwa ré hoilóde ki bouli hoilé: óu añár adoror fuwá! (tui) Allah talar sáñte córik no gorís, becók cirík bicí bári zulúm.
- (14) Aññí insán oré tar mañ baf or mutaallek nosíyot goijjí, tar mañ yé dukkór oré duk boddac góriyóre tare feçot raikké, ar dui bosór ot mazé dut sáraiye, tui aññí ar mañ baf or cúkuria gor, (tuáñra beggún ottú) añár íkka fíri ayón foribóu.
- (15) Ar zodi tará dunízone tor uore e hotár saf deé, ki bouli hoilé: tui añár sáñte córik gór, zar elóm tottú nai, tóile tui tarár hotá no manís, tar foreyóu duniyat mazé tui tarár sáñte bála guzara goríbi, ar uitar rastar uore solibí, ziyán añár íkka zúikka, tuáñra beggún añár íkka fíri aibá, tuáñra ze kissú goróu aññí tuáñra ré dubara beggín zani diyum.
- (16) Óu adoror fuwá! Zodi honó jinís raiyor danar boraboróu óile, tar foré íba zodi honó cílor uore yó óile, yata asman ot mazé óile, ytato zomin ot mazé óile, íba ré Allah tala há mohá aníbou, Allah tala bicí siyon dehóiyá ar hóbor rakóiya.
- (17) Óu añár adorór fuwá! Tui numás kayem rakís, bála ham ókkol or nosíyot gorát tákis, bura ham ókkol ottú rukís, ar zehonó mosiyot tor uore aiyé, íyan or uore sobór gorís, (yekin gor) iyán bicí zoruri ham ókkol ór bútotu.
- (18) Maincór sámmè niz or gal oré no fúlais, ar zomin or uore borái gorí no solis, honó tukibbori goróiya boráiyaré Allah tala fosón no goré.

- (19) Niz or hañçat mazé dormiyani ektiyar gorís, ar niz or abas oré nise rakís, becók abas ókkol or bútoze bicí bura abas óilde gadá ókkolór abas.
- (20) Tui ki no dohónne, ki bouli hoilé: zomin ar asman or tamám hár jinís ore Allah tala yé añárar ham ot mazé lagai raikké deé, ar tuáñrará niz or zahéri ar baáteni niyamot ókkol fura furi dií raikkéde, bazu maincé Allah talar mutaallek honó elóm sára, ar honó hédayot sára, ar honó foór kitab sára hoijja hondhol goré.
- (21) Ar zehón tará re huwá zaá, ki bouli hoilé: (tuáñra) Allah tala yé nazel goijjé de kitabor ettebá goróu! Tóile tará hoóde ki bouli hoilé: añára to niz or baf dada ókkol oré ze torikar uore faiyí íyan ór ettebá goijjum dé, zodiyó cóitane tarár boro ókkol oré jáhannam ór azab or íkka dhakedde óileyóu.
- (22) Ar ze niz oré nize Allah talar taabe gorí deé, ar bála ham goróiya yó óile, becók íte bicí mosbut rosí dóri loiyé, tamám ham or ainjam Allah tala íkka asé.
- (23) Kafér ókkol ór kuféris duara oñne ferecan no óiyou, céce ítarár firoón tó añár íkká asé, tar fore aññí taráre hoiyúm ziín ítara goijjé, becók Allah tala síhar béd ókkol ottú wakef asé.
- (24) Aññí zodiyó ítara ré eéne kissú fáida diléyóu, kintu (céce) aññí taráre bicí sáhara sára hálot or mazé soktó azab ór íkka dhiñyañi loi zaiyúm bói.
- (25) Zodi oñne taráttu fusár goróon, ki bouli hoilé: asman ar zomin ór hálek honnúa? Tóile ítara hámahá juwab dibodé ki bouli hoilé: “Allah” tuñí keen bouli hoilé: tamám tariff ókkol ór layek Allah tala, kintu tarár bútoze beec bák elóm sára.
- (26) Asman ókkol ot mazé ar zomin ot mazé ze kissú asé íin beggín Allah talar, becók Allah tala bicí boro be niyaz, ar taárif ór láyek.
- (27) Zomin ór (tamám)gas gusóla zodi holom ói zagóí, ar tamám somondor zodi cíyai ói zagóí, íin ór fore háñt sómondór aróu ó, tar fore yó Allah talar kolema hótom no ói bou, becók Allah tala gaálab ar hékmot wala.
- (28) Tuáñra beggún ore foida gorón ar zinda gorónnan endilla dé, zendilla ekkán jisim bana fán, becók Allah tala fúnoóiyá ar dehóiyá.
- (29) Oñne ki no dehónne ki Allah tala ye rait oré din ot mazé ar din oré rait ot mazé gólai dedé, beil ar sañdoré íbayé forma boddar banai raikké, hár ekkán mokoror goijjá woktó foijjontó solat táke, Allah tala hár o jinís, ziyán tuáñra goróu hóbor raké.
- (30) lín beggín e hotálla bouli de ki: Allah tala hók, ar íba sára zaré zaré manúic ókkole dhake beggún bátel, becók Allah tala bicí uñsol ar boro cán wala.
- (31) Tuáñra ki iyán or uore goór fikír no goró nekí doriyat mazé kicti ókkol Allah talar rahámote soledde, íyan kiyálla boli hoilé íbayé tuáñra ré íbar nicáni ókkol dehóideé, becók íyan ot mazé hár ék sobór goróiya ókkol ollá bouli becá bicíf nicáni ókkol asé.
- (32) Zehón tarár uore móuj ókkol sábar éndilla sái zagóí, tóile tará ehélás ór sáñte eétekad gorí yoré Allah tala réi dhake, tar fore zohón íbayé taráre nejat diyóre fúanat mazé foóñsái deé, tóile kissú tarár bútoze eétedal ór inkar údo o maincé goréde, ze tará bod ahád ar na cúkur óibou.
- (33) Óu manúic ókkol! (tuáñra) niz or rob oré dhoróu, ar o din oré dhoróu, ze din bafe niz or fuwa ré honó nofá foóñsái no faríbou, ar nó fuwa niz or baf ór ek fúçayóu fáaida goróiya óibou, (yaad rakíbai) Allah talár waada hañsé (saiyóu!) tuáñra ré duniyár zindegi yé dúhat no féloón saá, ar nó dhúhabás (cóitane) tuáñrár dúhat félai fare.
- (34) Becók Allah talar hañsé kiyamot ór elóm asé, íbayéi zór féla, ar mañ ar feçot mazé zaáñ asé íin óre zane, honó kiye no zanéde ki bouli hoilé: haille ki goríbode? Ar nó honó kiye zanede ki hon zomin ot mazé mori bode (yaad rakíba) Allah talayéi fura elóm wala ar hóbor wala.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة السجدة

- (1) Alíf , Laam, Miim
- (2) Becók e kitaffwar nazel goroónnan tamám jahán or rob or torfóttu.

- (3) Tará ki hoór nekí ki bouli hoilé: íbayé íbá banaiyéde? (noó noó) bólke íbá tuáñr rob or torfóttu hók, táke oñne taráre dhor lagoon, ze tarár hañsé taráre dhor lagoon, ze tarár hañsé oñnor age honó dhor lagoiyá no aiyé, táke tará uzu rastar uore aaizagói.
- (4) Allah tala uibe, zibaye asman ar zomin oré ar é duniyan or dormiyan ot mazé ze kissú asé, beggín oré só din ot mazé foida goijjé, tar fore arcór uore kaáyem óiye, tuáñralla bouli íba sára honó modotgar ar cúfarc goróiya nai, ki tar fore yó tuáñra mosíyot hásel no gorór?
- (5) Íba yé asman ottú óite zomin or (tamám) ham ókkol or todbir goré, tar fore (é hammán) eén ekkán din ot mazé íbar íkka uçí zagóide, zar andazá tuáñrár gontir ek házar bosór ór borabor.
- (6) Íba yéi kúla sufa zanoiya, bicí gaaleb ar bicí mehérbán.
- (7) Zibáye bicí bála ar cúndor banaiyé, ziyán banaiyé, ar insán oré meçi loi bana cúru goijjé.
- (8) Tar fore íbar (insán or) nosól oré hodin dam sára faníttu banaiyé.
- (9) Zaré thík thak góriyóre éçe niz or rúh fúñki diyé, íbayé tuáñrár ham, soók ókkol or dil ore banaiyé, (tar fore yó) tuáñra bicí hom ehésan nanoiyá.
- (10) Ar tará hoilóde ki boli hoilé: añára zohón zomin ot mazé mili zaiyumgói, tar foré ki abbar toidayec ot mazé aiccúm? Bólke (hotá óilde iyán) ki bouli hoilé: é maniúic íin niz or rob or sáñte milobóde íyan or munker.
- (11) Oñne hoói doón! ki bouli hoilé: tuáñra ré moot or fíricá yé mari félaibou, zaré tuáñrár uore mokoror gorá giyé, tar foré tuáñra beggún oré tuáñrár rob or íkka fira zaibou.
- (12) Zodi oñne dehítan! ki bouli hoilé: zohón gunágar ókkol niz or rob or sámmè matá júkaiyóre aside óibou, tará hoibode ki bouli hoilé: óu añárar rob! Añára déki félaiyí, ar fúni félaiyí, ehón oñne añára ré abbar wafes gorí doón, añára bála amól ókkol goríyum, añára yekin goróiya.
- (13) Zodi anari saitám, tóile har maincóre hédayot nosíb gorítam, kintu añár e hotágan bilkúl hók óigiyóide ki bouli hoilé: aññí jáhannam oré insán arjin ókkol diyóre fura goríyum.
- (14) Ehón tuáñra é din ore mulakot ore búlai diyóde íyan or mozá hóo, aññí yó tuáñra ré búli félaiyí, ar nize goijjéde amól ókkol ór ofúrani azab or moza hóu.
- (15) Añár ayat ókkol or uore uitará iman anéde, zetará re ze honó cómot nosíyot gorá zaá, tóile tará soóidat mazé fori zagói, ar niz or rob or taárif or sáñte íbar tosbíh foré, ar tokobhuri no bore.
- (16) Ítarar dhák niz or bostárattú alok táke, niz or rob oré dhor ar ummid or sáñte dhake, ar ze kissú aññí taráre dí raikkí, íin hósá goré.
- (17) Honó nofsóye no zane, ze kissú aññí tarár soókor futuli ítarallá bouli sufai raikkíde, ze kessú tará gorító íin or bodola asé.
- (18) Ki uitará, ze tará muúmén, ítara fásek or éndillá? Ítara borabor ói no fare.
- (19) Ze manúic ókkol iman kobul goijjé, ar bála ham okkoló goijjé, tarállá bolí hámicá wala jonnot asé, mehémandari asé, tarár amól ókkol ór bodolat mazé zín tará gorítou.
- (20) Kintu ze maincé hókum nó mane, tarár thíkana jáhannam, ze honó cómot (tará) íntu báir óibolla saibóu, éçe fírai diya zaibou, ar hoói diya zaibode ki bouli hoilé: nize misá boli hoóila de íyan ór bodolat mazé(jáhannam) or ooin or bodola loó.
- (21) Becók aññí tará ré hañsór kissú cóñço azab o boro azab sára yo hábaiyum, táke tará fíri aiyé.
- (22) Uitattú baré boro zalem honnúa, zaré Allah talar ayat ókkol diyóre nosíyot gorá giyé, tar fore yó íte muk fírai loiyé, (yekin goróu !) aññí gunágar ókkol ottú bodola loiyum.
- (23) Becók aññí Muúsa re kitab diyí, bós oñnottú íbar mulakot ot mazé honó cók bilkúl no gorón saá, ar aññí íbaré Boni Israil or hédayot ór wosíla banaiyí.
- (24) Ar zehón é manúic ókkol sobór goijjé, tói aññí tarár bútottu eén ujjwá rehébor banaiyíde, zibáye añár hókume manúic ókkol oré hédayot gorítou, ar tará añár ayat ókkol ór yoré yekin rakítou.

- (25) Oñnor robe ítara (beggún) or dormiyan ot mazé é (tamám) hotá ókkol ór fáisela kiyamot or din goríbou, ziín or uore tará ektelaf gorér.
- (26) Ki o hotáiyé yó tará ré hédayot nó dené, ki bouli hoilé: añní tarár age bouít ummot ókkol oré hálak gorí diyí, zarár gór ókkol ot mazé ítara soler fírir, íyan ot mazé to (boro boro) nicáni ókkol asé, tar foreyó ki tará no fúner ?
- (27) Tará ki dehér, ki bouli hoilé: añní faníre gair abad zomin or íkka báai loi zaigói, tar fore íin ottú kėti niyolai, zaré tarár focú ar húde tará há, tar fore yó ki tará no dehér?
- (28) Ar hoódé ki bouli hoilé: e fáisela gán hoóñtte óibode, zodi tuáñra hañsé óítákou.
- (29) Juwab doón de ki bouli hoilé: fáiselar dín iman anonnán, be iman ókkol or honó ham ot no aibóu, ar nó tará re farosút diya zaibou.
- (30) Oñne ehón tarár kiyal sári doón, ar entezar ot tákoon, tará yó entezar ot asé.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الأحزاب

- (1) Oh nobi ! oñne Allah tala re dhorat tákon, ar kafér ókkol ar munafék ókkol ór hotát no aiccón, Allah tala bicí elóm wala ar bicí hékmot wala .
- (2) Zaáñ kissú oñnor íkka oñnor rob or torfóttu wohí gorá zaá, íin or tábedari gorón, Allah tala tuáñrár hár amól ókkol ór hóbor raké.
- (3) Oñne Allah talar uore yéi towakkul rakón, íba ham banaibollá boli kafí.
- (4) Honó maincór sínat mazé Allah tala ye duyán dil nóo raké, ar niz or ze bibi ókkol oré tuáñra mañ hoói felaiyóu, íin oré Allah tala yé tuáñrár mañ ókkol nóo bana, ar nó tuáñrálla bolí faillóde fuaindóre tuáñrár (waákí) fuwá banaiyé, íin to tuáñrár niz or mukkór hotá ókkol, Allah talayé hók hotá hoór, ar íbayé(uzu) rasta dehá.
- (5) Faille de ítararé ítarar (hákiiki) baf ókkol ór íkka nisbot góriyóre dhahóu, Allah talar hañsé fura furi insáf íyan, tar fore zodi tuáñráttu tarár (asóli) baf ókkol or befare zana no tákile, tóile tará tuáñrár diíni báí, ar deustó, tuáñráttu búle zaáñ kissú ói gilégói, íyan or uore tuáñrár honó guná náí, kintu guná óilde uiyán, zar erada tuáñra dil ottú goríbou, Allah tala bicí maf goróiyá mehérbán.
- (6) Poigambore muúmén ókkol or uore húde ítarattú baré bicí hók raké, ar paigambor ór bibi ókkol muúmén ókkol ór mañ, ar egena gucthír Allah talar kitab mutabek dusóra muúmén ókkol ar muhájer ókkol ottú baré afós ót mazé bicí hókdar, kintu ói, tuáñra zodi niz or dustó ókkol or sáñte bála sóiluk gorító soó- e hókum gan Allah talar kitab ot mazé leká asé.
- (7) Zehón añní tamám nobi ókkol ottú ahád loiyí, (háas gorí) oñnottú ar Nuhuttú ar Ibráhim ottú ar Muúsattú, ar Moriyam or fuwa Isattu, ar añní taráttú fakka ahád loiyí.
- (8) Táke Allah tala yé háñsa ókkol ottú tarár hañsar babote fusár goré, ar kafér ókkol ollá bolí añní bicí dukkár azab toiyar gorí raikkí.
- (9) Óu iman wala ókkol! Allah tala yé ze ehésan tuáñrár uore goijjé íyan oré iyad goróu, zehón tuáñrár mukabelat mazé fóuj ore fóuj aiccé tar fore añní tarár uore soktó dúilla thatka ar eén lockor béijjidé, ze tará re tuáñra nóo dehoíyou, ar ze kessú tuáñra goróu, alla talayé beggín dehé.
- (10) Zohón (ducmon) tuáñrár hañsé ottú ar nisottú aiccé, ar zohón souk okkol zilmíl zilmíl goijjé, ar holiza muk ót aái giyói, ar tuáñrár Allah talar nisbot dhoóilla bo dhoóilla guman gorá dóijjou.
- (11) Éçe muúmén ókkol oré emtehán gorá giyé, ar furá furi tararé lari diya giyé.
- (12) Ar tohón munafék ar o manúic ókkol, zarár dil ót mazé biyaram aiccíl, hoitó lagióude ki bouli hoilé: Allah tala ar íbar rosúle añárallói údo dúha férobbasír éie waada goijjíl de.
- (13) Ítarar búttottu uggwá jomaáte hoiyé de ki bouli hoilé: óu modina báci ókkol! Tuáñrálla bolí thíkana náí, solou fíri zoogói, ar tarár búttottu ar ugg'wá jomaáte eén hoóiyoré nobittú ejazot maiggé, ki bouli hoilé: añárár gór maháfuz náí, hálañke íin gair maháfuz no aiccíl, kintu tarár fakka erada dáibar aiccíl.

- (14) Ar zodi modinar ataraf ottú tarár uoré (lockor) dahél gorá zaitou, tar foré taráttú zodi fítina tolob gorá zaitou, tóile tará hámahá íyán gorítou, ar larái no gorítou kintu kissú cómo fóijjontou.
- (15) Íyar age tará Allah talállói ahád goijjíl de ki bouli hoilé: fith no fíraibou, ar Allah talar sáñte gorá giyé waádar dóra dóri hámahá óibou.
- (16) Oñne hoídoón! ki bouli hoilé: zodiyou tuáñra mout yáto kotól óibar dhore doó, tóile é dóonnan tuáñrár honó ham ot no aibóu, ar é cómot tuáñra bicí hom fáaida faiba.
- (17) Oñne fusár loon! ki bouli hoilé: zodi Allah tala tuáñrár uoré honó burayi foóñsaito saá, yáto tuáñrár uore honó boccíc goittóu, saá, tóile honnúa asé, zibá ye tuáñrár ré basai faríbou? Niz ollá boulí Allah tala sára no honó modotgar faibá, ar nó hémayot goróiyá faiba.
- (18) Allah tala tuáñrár bútoe uitará re (bála gorí) zane, ze tará ar ek zon oré ruké, ar niz or báí ar dustó ókkol oré hoó dé ki bouli hoilé: añrár hañsé soli aiyóu, ar honó cómot mazé laráir uoré aái zagói.
- (19) Tuáñrár modot ot mazé (fura ruri) bohíl, tar fore zohón dhor ar bóí or mowka aiyé, tóile oñne tará ré ehíban de ki bouli hoilé: (tará) oñnor íkka nozor oré jomai deé, ar tarár souk endhillá gúrede, o maincór doillá, zar uore mout or be húñci aiccé tarfore zohón dhor zagói, tóile tuáñr uore niz or soktó zuban diyóre hotá ókkol bana, mal ór bicí lalós goróiya, ítara imanéi nó ané, Allah tala yé tarár tamám amól ókkol hótom gorí diyé, ar Allah talallá bouli íyan bicí aásan.
- (20) Buzé de ki bouli hoilé: ehón foijjontó lockor soli nó zagói ar zodi lockor aái zagói, tóile azzfu goréde ki bouli hoilé: zodi tará moidan ot mazé fakkóiyá ókkol ór fúañti óito! Tóile tuáñrár hóbor ókkol fusár loitou, ar zodi tará tuáñrár bútoe tákitou, bós nam or larái goittóu.
- (21) Becók tuáñrálla bouli rosúl ór bútoe bicí bála nomuna asé, hár o maincólá bouli, ze Allah talár ar kiyamot ór din or ummid raké, ar Allah talar iyad bicí bicí goré.
- (22) Ar iman wala ókkol zohón lockoro ré deikké, tóile hoiyédé ki bouli hoilé: íin or waada Allah tala yé ar íbar rosúl diyé, ar Allah tala taláye ar íbar rosúle háñsa hoiyé, ar íyane tarár iman otmazé ar fórmaboddarit mazé aró azafá goijjé.
- (23) Muúmen ókkol ór bútoe (endilla) manúic ókkol ó asé déki zetará ze waada gán Allah talar sáñte goijjé, íin oré háñsa gorí deháiyé, bazu kiyé tó niz or waada ré fura gorí diyé, ar bazu kiyé entezar ot mazé roiyé, ar tará honó tobolili nó goré.
- (24) Táke Allah tala háñsa ókkol oré háñsar bodola deé, ar zodi saá, tóile munafék ókkol oré sáñza deé, yáto tarár towbá re kobul goré, Allah tala bicí maf goróiya bicí mehérbán.
- (25) Ar Allah tala ye kafér ókkol oré guccát mazé félayóre wáfes gorí diyé, ítara honó fáaida nó faá, ar é lariat mazé Allah talayéi muúmen ókkolollá bouli kafí ói giyóí, Allah tala beca bicí kuwot wala ar gaaleb.
- (26) Ar ze kitab wala ókkol tarállói sáas baás goijjíl, tará re (yó) Allah tala ye tarár killattú baír gorí diyé, ar tarár dil ókkol ot mazé (yó) bóí dháli diyé, tuáñra tarár ek guruf oré kotól gorór, ar ek guruf oré hodi banoór.
- (27) Ar íbayé tuáñrár ré tarár zomin ókkol ór, tarár gór barír, ar tarár mal ór mirasdár banai diyé, ar o zomin oróu, zín oré tuáñrár théñge nó dholé, Allah tala hár jinís or kudurat raké.
- (28) Óu nobi! Niz or bibi ókkol oré hoíidou, zodi tuáñra duniyar zindegí ar duniyar cúndor soó, tóile aiyóu, aññí tuáñra ré kessú diyai díí, ar tuáñra ré bálayir sáñte bidai gorí díí.
- (29) Ar zodi tuáñrár erada Allah ar íbar rosúl ar aáhérot or gór, tóile tuáñrár bútoe bála ham goróiya ókkol ollá bolí Allah tala ye beca bicí ajór raikké.
- (30) Óu nobir bibi ókkol! Tuáñrár bútotu ze honó kiyé kúla beháyayír (ertekab) goríbou, taráre dhaból dhaból azab diya zaibou, ar Allah talar hañsé íyan bicí aásan.

Part (22)

Ar tuáññrár bütottun ze honó keyé Allah ar íbar rosúl or formabordari gorí bou ar bála ham goríbou, aññí íbaré dhaból ajór diyum, or íballá bolí aññí bicí bála rizík toiyar gorí raikkí (31)

Oh nobir bibi ókkol, tuáññaá aám maiya fuanindor dhoillá noó, zodi tuáñra forésgari ektiyar goróu, toile noróm zubané hotá no hoiyóu, kiyálla boli hoilé, zar dil ot mazé biyaram káké, íte bura híyal no gore fan, háñ: niyum mutabek hotá battará hoó (32)

Ar niz or gór ókkol ot mazé etminan tákou, ar furan jahéliyot or zobanar éndhillá niz or háñs finoón oré zahér no goríyou, ar numas ada gorát tákou, ar zokát diyat tákou, ar Allah ar íbar rosúl ór etaát goróu, oh nobir gór wali ókkol; Allah talá iyán saádde, kiboli hoile; tuáñrár bütottu íbayé hár hoñsora ré duré gorídeé ar tuáñraré bála gorí fak gorí deé (33)

Ar tuáñrár gór ókkol ot maze Allh talár ze ayat ókkol ar rosúl ór ze hádis ókkol forá zaá, ìin ór zikir gorát tákou, becók Allah talá doya goráiyar hóbar rákoiyá (34)

Becók musulman morut fuwain ar musulman maiya fuain ókkol, muúmen morut fuwain ar muúmen maiya fuain ókkol, fórmabaddar morut fuain ar fórmabaddar maiya fuain ókkol, háñsa morut fuwain ar háñsa maiya fuain ókkol, sobór goróiya morut fuain al sobór goróiya maiya fuain ókkol, aájezi goróya morut fuain ar aájezi goróya maiya fuain ókkol, hórat goróya morut fuain ar hórat goróya maiya fuain ókkol, ruza rahóiya morut fuain ar ruza rahóiya maiya fuain ókkol, niz or córom gáre héfazot goróiya morut fuain ar niz or córom gáre héfazot goróiya maiya fuain ókkol, bicí bicí Allah talár zikir goróya morut fain ar bicí bicí Allah talár zikir goróiya maiya fuain ókkol, ítarallá boli Allah talayé mogferot ar bicí súaf raikké (35)

Ar honó muúmen morut fuallá ar maiya fuallá bolí Allah ar íbar sosúl ór [fuíselar](#) fore, niz or honó ham or honó ektiyar baki no take, Allah ar íbar rosúl or ze honó kiyé na formani goríbou, íte kúla guráhit furibou (36)

Ze cómot tuññi é manúc cúare hoat aiccíla, zar uoré Alla talayé enam goijjé ar tuññi yóu, keen bolí hoíle: tui niz or bibi ré niz or hañsé rak, ar Allah ré dhorá, ar tui niz or dil ot maze o hotá gán sufai raikkíli, ziyán oré Allah talá ye zahér goráiya aiccíl, ar tuññi maincóre dhoraíla, hálañké Allah talá uiyán or bicí hókdar accíl deki tuññi íbaré dhorou bós zehan zaide é maiya fuawár oré niz or gorós fura gori félayyé, aññi íba re tuañr nekát maze diyí, take musulman ókkol ottú niz or falok fuaindór bibir mutaállek honó toñggi no take, zehón turá niz or gorós ítarattú furá gorí féla, Allah talár hokum tó óibareí aiccíl (37)

Ze jinís ókkol Allah talayé niz or [nibit](#) bolí mokoror gorí raikké, ìin or uoré nobirá bak, honó ocuúida naí, Allah talár dostur uitarálla yó aiccíl, ze tará foóila (duniyat) aiccé, ar Allah talár ham thík thík mokorór goijjá (38)

Itará beggún endhilla aiccíl deki: (ítara) Allah tal'r hokum ókkol foóñai tóh, ar Allah talá re yéi dhorai toú, ar Allah ré sára honó kiyóre no dhoraítóu, ar Allah talá hísaf loibollá bolí kaáfí (39)

(Oh manúc ókkol;) tuáñrár morut fuaindór bütore kiyólla bolí Muhámmod (Sóllallahu Aláihe Wasóllam) baf, noú, bólk íba Allah talár rosúl, ar tamám nobi ókkol or (sílsilá ré) hótom goróiya, al Allah talá hár jinís oré (bála) gorí zane (40)

Oh musulman ókkol; (tuáñrá) Allah talár zikir oré bicí bicí goróu (41)

Ar háñzinna beinná íbar fakizigi ré boyan goróu (42)

Íbayéi, zibayé tuáñrár uoré rahámot ókkol béje, ar íbar fíricta ókkole (tuáñrallá bolí rahámot or duwa goré) take íbayé tuañraré andár ottú foór or íkka loiza, ar Allah talá muúmen ókkol ór uoré becá becí mehérban (43)

Ze din ítara (Allah talalloí) mulakat goríbou, ítar hádia "Sólam" óibou, ítarallá bolí Allah talá ye izzot or ajór toiyar gorí raíkké (44)

Oh nobi; becók aññi yé, tuáñré (rosúl banaiyóre) gobá doóiya, húc hobóri doóiya, hóbar gorí doóiya béijjí (45)

Ar Allah talár hókume íbar íkka dhahoiy ar foór serak (46)

Oñne muúmen ókkol oré húc hobóri fúnai doón, ar ki boli hoilé; tarallá boli Allah talár tofóttú bicí boro boccíc asé (47)

Ar kafér ókkol ar munafék ókkol ór hotá no manibán; ar ze tokolif (taráttú foónsé) íyan or kíyaléi no gorí ban, Allah talár uoré borúsa gori tákiba, ar Allah talá kafí ham bonoiyá (48)

Oh muúmen ókkol; zehón tuañrá muúmen maiya fuaindór sáñte nekáh goríba, íyar fore zodi hal lagaibar age telák dilé, tói ítara uoré tuáñr honó iddot or hók nai, zaré tuáñr goróu, bós tuáñrá kissú nó kissú ítara ré dóu, ar bála troika toi ítara ré bidai dou (49)

Oh nobi; aññi tuáñlla bolí tuáñr bibi ókkol oré hálal gorí diyí, ze tará ré tuññi ítarár mohór adai gorí félai yóu, ar o bañdi ókkol oré yo, ze tará re Allah taláyé nonimot ot maze tuáñra ré diyé, ar tuáñrá sañsáñr ziyaindóu ar fúur maiya fuáindóu, artuáñr mamur zíyaindóu ar tuáñr hálal ziyaindou, ze tará tuáñr sáñte hijrot goijjé, ar o iman wali maiya fuaindóu, ze niz or nofsóre nobi ré héba gorí deé, iyán o súrotot maze, húde nobiye zodi íbar sáñte nekáh goittóu saá, íyan háas gorí údo tuáñlla bolíyéi, oóinno muúmen ókkol olla noó, aññi íbare bála gorí zani, zare aññi ítarár uoré tarár bibi ókkol ar bañdi ókkol or befare mokorór giri raikkí, iyán e hottálla bolí deki, tuáñr uoré honó o cúbida noó, Allah tála bicí maf goróiya ar boro rahám goroiyá (50)

Turúr bótottu tuññi zaré soó, duré goróu, ar zaré soó niz or hañsé rakí lóu, ar zodi tuññi ítarar bótottu yóu honó kiyóre niz or háñse dhaki loó, zetará re tuññi alok gorí diyóu, toile tuáñr uóre honó guná náí, íyan ot maze e hotár bicí acá asé de ki boli boilé: é maiya fuaindór souk thándha tákiboude, ar tará ferecan no óibode, ar zaáñ kissú tuññi ítararé diba, íyan or uoré beggún razi asé, tuáñrár dil ókkol ot maze zaáñ kissú asé, Allah talá íin beggín oré (bála gorí) zane, Allah talá bicí elám ar hélom walá (51)

Íyar bade oóinno maiya fuain añnollá bolí hálal noó, ar no iyán (jayer deki) tarár bodolat maze oóinno maiya fuain lói (nekáh goríban) zodiyóu tarár súurot bála yó lage, kintu ze tará tuáñr bañdi óibou, ar Allah talá hár jinis ór (fura furi) faáradar (52)

Oh iman walaókkol; zetokkon foijjónito tuáñra ré ejazot diya noó za, tuáñrá nobir gór ókkol ot no zaibá, háibolla bolí eén óktot, hána fagibár entezar gorat tákiba, bike zehón Dhaka zaibou tohón tohón zoó, ar zehón hána háifelaibá

Ze maincé Allah ar íbar rosúl oré tokolif deé, tarár uoré duniya ar aáhérot ot maze Allah talár laánot, ar tarálla bolí becá bicí be izzotir azab asé (57)

Ar ze maincé muúmen morut fuain ar muúmen maiya fuaindóre tokolif deé, honó hosúri sára, zíin ítaráttú ói goyoide óibou, ítara (bicí boro) búntan ar kúla kulí gunár fuñzá tuillé (58)

Oh nobi; niz or bibi ókkol ar niz or maiya ókkol oré ar musúlman ór maiya fuaindóre hoóidou de kiboli hoilé; ítará niz or uoré niz or saddor lothkai féle, íyan or duwará kub tora turi ítarár foriso ói zaibogói, tar fore hochthou dia no zaibóu, ar Allah talá bici maf goróiya mehérban (59)

Zodi (oñneyóu) e munafék ókkol ar uitará, ze tarár dil ókkol ot maze biyaram asé, ar o manúic zetará modinat maze gollot hóbor ókkol uça, firi no ailé, tóile aññi oñno ré tarár (borbadillá) bolí musollot gorí diyum, tar fore to tará hoyek din oñnor sáñte e (cóorot) maze táki faríbodé (60)

Tarár uoré laánot féla giyé, zeçé faázá, dhóra, zouk, ar bála gorí thukuça thukuça gorí diya zouk (61)

Tarár agor ítarár uore yóu Allah talár e dostur aiccíl, ar tuññi Allah talár dostur ot maze bilkúl (honó) tobdolí no faibá (62)

Maincé oñnottú kiyamot or befare súal gore, añne hoóidou dé kiboli hoilé, íyan ór elóm údo Allah talár hañsé aséde, oñnottu ki hóbor asé, kiyamot bilkúl hañsé óiye de (63)

Alla talá ye kafér ókkol ór uoré laánot gojjé, ar tarálla boli zilha maredde oóin toiyar gori raikké (64)

Zeçé tará hámicá hámicá takibou, tará honó dustóu ar modot goróiya no faibou (65)

É din tarár siyára ré ouin ot maze uldha fuldha zaibou, (tara afsús gorí) hoibóude kiboli hoilé, úf zodi añáñrá Allah talá ar rosúl ór etaát goittám (66)

Ar hoibóde ki, oh añáñrár rob; añáñrá niz or sóddar or boro ókkol ór hotá mainní, ze tará añáñra ré uzu rastattu hóthai diyé (67)

Oh rob; tararé tuññi dui gunná azab dou, ar tarár uoré beca bici laánot naázel gor (68)

Oh iman wala ókkol; uitarár dhoillá no óiyou, ze tará Muúsa re tokolif diyé, bós ze hotá tará hoóil, Allah talaye taráre íin ottú alok gorí diyé, ar tará Allah talár nosdik izzot walá aiccíl (69)

Oh iman wala ókkol; Allah ré dhoróu, ar uzu uzu hotá ókkol hoó (70)

Táke Allah talayé tuáñrár ham ókkot or thík gorí dé, ar tuáñrár guná ókkol maf gorí dé, ar ze yéi Allah ar íbar rosúl or tabedari goríbou, íte boro kamiyabi faiyé (71)

Aññi niz or amanot oré asman ókkol óre, zomin oré, ar fuár oré peéc gojjí, kintu beggíne íyan ór fuzá tulón oré inkar gorí diyé, ar íyan oré dhorai giyóí, (kintu) insáné íyan oré (niz or hañdot) tulí loiyé, íte beca bici boro zaálem (ar) jahél (72)

(iyán ehotálla boli dekí) Allah taláyé munafék morut fuain ar munafek maiya fuaindóre, mucérek morut fuain ar mucérek maiya fuaidóre sáñza de ar muúmen morut fuain ar maiya fuaindór towbá kobul gore, ar Allah talá beca bici maf goróiya ar mehérhan (73)

Surah Saba

Tamám taárif ókkol o Allah találla boli laáyek, zar kobzat maze uín beggín asé, ziín asman ókkol ar zomin ot maze asé, aáhérot ot maze yó taárif íballá boli, íba (bicí) hékmot walá ar (furafuri) hóbor rakóiya (01)

Ziín zomin ot maze zaá, ar ziín íyan ottú baír ó, ar ziín asman ottí nazel ó, ar ziín uçí yore éçe zaá, íin beggín ottu hóbor rakoíya, ar íba meherba ar bicí maf goróiya (02)

Kafér ókkole hoóde kiboli hoilé; añañrár uoré kiyamot no aibóu – oñne hoóidoón; kiboli hoilé; añañr rob or kosóm; zibá gáibor elóm reké, íyan becók tuáñrár uoré aibóu, ek zorra borabor jiníso Allah talár hañsé luaiya noó, nó asman ókkol o tar nó zomin ot maze, bólke (yattubáre cóñço ar boro hár jinís kúla kitab ot maze mowjud asé (03)

Táke íbayé iman wala ókkol ar nekkar ókkol oré bála bodola di faré é manúic íicéi, ze tarálla bolí mogferot ar izzot or rizík asé (04)

Ar añañr ayat ókkol oré zer bolí dehaíbar ze honó kiyé kucíc goijjé, ítara o manúic ókkol, ze tarálla bolí beca becí bura ar soktóu azab asé (05)

Ar ze taráttú elóm asé ítara dehíbou de kiboli hoilé; zaáñ kissú oñnor íkka oñnor rob ar torfóttu naázel óiye, íin (bilkúl) hók ar Allah talá gaáleb, cúndor rastar toróf rasta deká (06)

Ar kafér ókkole hoiyé de kiboli hoilé; (aiyóu!) añañrá tuáñráre uggwa eén mancér hotá hoiyúm, zíba ye tuáñra ré e hóbor gan foóñsadde ki boli hoilé; zehón tuáñrá bilkúl reza reza ói zaiba goi, tar fore tuáñrá ar ekbar noiya poidaec ot maze aibá (07)

(Añañra hoói no fajjúm) ki boli hoilé; íba ki nize Allah talar uoré misá bañdé yá íbattú foólai asé, bólke (hákiot oiled iyán) dekiboli hoilé: aáhérot or uoré yekin no rakóiyá yéi azab ot maze ar bout durór gumráhit maze asé (08)

Ki tará niz or age fisé asman ar zomin oré no dehér? Zodi añañi saái, toile taráre momin ot maze gañri félai fari, yata tarár uoré asman or thukuça félai farí, becók yán ot maze fura furi dolil asé, hár o bondallá bolí, ze (dilór sáñte) motowajjóu ó (09)

Ar añañi Daud or uoré niz or boccíc goijjí, ah faár ókkol! Íbar fúañti húcir sáñte tosbí foróu, ar faik ókkollollá boliyóu (é hokum) ar añañi íballá bolí luwá re norom gorí diyí (10)

Tuññi fura furi zerá banor, ar zurat mamé andas rak, tuáñrá geggúne balá ham ókkol goróu, (yekin goróu) añañi tuáñrár amol ókkol dehír (11)

Ar añañi Súlaiman olla bolí boyar oré musókkor gorí diyí, keén boli hoilé; íbar beéinnár monzil fura ek mácor óitou, ar háñzoinnar ó, ar añañi íballá bolí tamar kuwá báai diyí, ar ibar rob or hókume, bazu jinnat íbar nise táki yoré íbar same ham gorí tou, ar tarár bútotu ze honó kiyé añañr hokum no manibóu, añañi tare zilha maredde ouín or azab or moza hábaiyum (12)

Súlaimane zaáñ kissú saá, taáñ jinnate gorí ditou, zendhilla killa ókkol ar mujossán ókkol, ar kuár kuár borabor tók, ar sulár uoré asé de mosbut dhek ókkol, oh Doud óo fuain súain ókkol! Íbar cúkuriat maze bála amol goróu, añañr bonda ókkol ór bútoe cúkuria goróiya bonda bout hom ó (13)

Tar fore añañi zehon íbar uoré mout or hokum béjidiyí, toile íbar hóbor jinnat oré hono kiyé noó de, udo úi sára, ziíne íbar laçí re háat aiccíl, bós zehón Súlaiman fori giyóu, tohón jin ókkole zani loiyé de kiboli hoilé; zodi ítara gaib oré zaintou, toile e be izzot ír azab ot maze muhtola no tákitou (14)

Sobár koum olla bolí niz or bostí ókkol ot maze (Allah talár kudurut or) nicáni aiccíl, tarár dené bane duwá barizá aiccíl, (aññi tararé hokum diílám dé kiboli hoilé) niz or robe diyédi rizík hoo, ar íbar cukuria ada gorou, iyán kúb bála cóor ar íba maf goróiya rob (15)

Kintu tará nafórmani goijjé, taí aññi tarár uoré zure aiyé de dolor (faní) béji diyí, ar aññi tarár (háil háil) bariza ókkol ór bodolat mazé duwá (éndhilla) bariza diyí de, ziín moza sára gula walá ar (becá bici) zár jongol ar kissú borói gas walá aiccíl (16)

Aññi ítarár na cúkurír bodola tará re iyan diyí, aññi (éndhilla) soktó sañza boro boro na cúkur ókkolo réi dité (17)

Ar aññi tará ar tarár bostí ókkol or dormiyan ot maze, ziín ot maze aññi borkot di raikkílam, ho ekkán fará (abad) raikkílam, ziín rastar uore zahér aiccíl, ar íin ot maze solibá monzil mokoror gorí diílám, íin ot maze rait ókkol ar din ókkol maze amón aman or sánte sola sola fíra goróu (18)

Kintu ítara abar hoiyéde kiboli hoilé; oh aññár rob! Anáñrár sóforo ré duré dare gorí bou, jehetu ítará húde niz or hate niz or bura gojjé, é hotallá boli aññi ítara ré (giyéde) kaháni ókkol or súrot ot maze gorí diyí, ar ítarár thukuça thukuça urai diyí, becók hár ek sobór cúkur goróiya ókkol olla bolí éçe maze bacá bici ibrot asé (19)

Ar cóitane íin mutaállek niz or guman oré cáñzai yore deháiyé, é manúic ókkol beggún ítar (cóitan or) tabedar boni giyói údo muúmen ókkol ór uggwá jomaat sára (20)

Ítarár uoré cóitan or honó zur zobar dostí no aiccíl, kintu e hotálla bolí deki; aññi o manúic ókkol ze tará aáhérot or uoré iman rake, zahér gorí ditto saái, uitaráttu ze tará íyan or uoré cók gore – ar oñnor rob! Hár jinís or uoré héfazot goróiyá asé (21)

(Oñne) hoói doón! ki boli hoilé; Allah sára ze tarár uoré tuáñrár guman asé, (beggún) oré dhahóu, no ítarár bútottú asman ókkol ar zomin ot maze ek zorra borabór honó ektiyar asé, nó ítarár bútoze honó kiyé Allah talár modotgar asé (22)

Íbar hañsé cófaáte yó honó nofá node, udo uitará sára, ze tarálla bolí ejazot óbou, hattáke zihón ítarár dil ókkol ottú dhor bóiyore duré gorí diya zá, tói fusár goréde kiboli hoilé; tuáñrár robe ki formaiyé? Zuwab dede kiboli hoilé; "hók fórmaiyé" ar íba bici unsold ar bout boro (23)

Fusár gorou! kiboli hoilé; tuáñraré asman ókkol ar zomin ottú hone rizik foóñsa? (nize) juwab dou de ki boli hoilé; "Allah tala ye" (fúnou) aññár yáto tuáñrá – yato hédayot ot maze asi, yáto kúla kulí gumrahít maze así? (24)

Hoói dou! Kiboli hoilé; aññrá goijji de guná ókkol or befaré tuáñráttu honó súwal gorá no zaibóu, ar nó tuáñrár amól ókkol or dóra dorí aññára ré gorá zaibou (25)

Ítara ré hóbor doón! aññrá beggún oré aññár robe joma goríyore tar fore aññár dormiyan ot háñsa fáiselá gorí dibou, íba fáiselá goróiya ar elóm walá (26)

Hoói doón! kiboli hoilé; thík asé, aññre yo ekkena uitará re dehái dou, ze tará re tuáñrár Allah'r sáñte córik banai yore óbar sáñte miloór, éndhillá bilkúl ói no fare, bólke é Allah yéi gaáleb hékmot walá (27)

Aññi oñnoré tamám maincólá bolí húc hóborí fúnóiyá ar dhor lagoiyá banai yóre béijjí, háñ kintu (íyan sóyi) kiboli hoilé; maincór (butoré) beéc bák elóm sára (28)

Tará fusár lode kiboli hoilé; o waáda hoóñtte? (tuññi) háñsa óile hoóidou (29)

Juwab doóu! Kiboli hoile; waádar din thik taáiyin goijjá asé, ziyán ottú ek góçi tuáñrá hóthit no faribá, nó age barí faribá (30)

Ar kafér ókkolé hoiyéde kiboli hoilé; añáñrá hárgís no to e Quran oré mainnum ar nó íbar agor kitab ókkol oré! Oh dehóiyá ókkol, zodi tuáñrá o zalem ókkol oré o waktot maze dehíta, ze cómot ítara niz or rob ór same tiyai giyóí, (tará) ek zone ar ek zono ré elzam dedde óibou, kamzur maincé boro maincóre hoibou de ki; zodi tuáñrá no iota, toile añáñra muúmen óitam (31)

E boro manúic íine é komzur ókkol oré juwab dibode kiboli hoilé; ki tuáñrár hañse hédayot aiyón or fore añáñrá tuáñraré íyan ottú ruikkílam? (noó) bólke tuáñrá (húde) yéi mujrem aiccíla (32)

(Tar juwab ot maze) e komzur maincé é tokobbur goróiyá ókkol oré hoibóde kiboli hoilé; (noó, noó) bólke dine raite férobbazir duwará Allah talár sáñte kuferi goríbollá, ar íbar córik mokoror goríbollá bolí tuáñrár hókum doónnán añáñrár be imanir sóbob boinne, ar azab oré dehiyore geggún or dile dile ferecan óibode óibou, ar kafér ókkol or goddonat aññi góndha dháli diyum, ítara ré údo ítarár goijjé yá goráiyede amól ókkol ór bodola diya zaibou (33)

Ar aññi tó ze farat mazé ze hóbordar goróiyá béijjí, éçiyár húc hal maincé eén hoiyé de kiboli hoile; ze jinís or sáñte tuáñraré béja giyé, añáñra íinor sáñte nafórmani goróiyá (34)

Ar hoiyéde kiboli hoilé; añáñrá mal or fut zíyaindot maze bout age así, eén ói no faréde ki; añáñraré azab diyá zaibode (35)

Hoói doón! ki boli hoilé; añáñr robe zallá bolí saá, rizík oré fóragot gorí deé, ar tong ó gorí deé, kintu beéc bák maincé no zané (36)

Ar tuáñrár mal ar fut zíyain endhilla noó deki; tuáñra ré añáñr korib gorí dibou, háñ ze iman ané ar bála amól ókkol geré, ítarallá bolí ítarár amól ókkol ór dhaból ajor asé ar itará dhor sára óiyore bala hanta ókkol ot maze takibou (37)

Ar ze manúic ókkol añáñr ayat ókkol ór mukabelar mucíc ot maze lagi take, ítara yéi, ze taráre azab ot maze dóri yore hazer raká zaibou (38)

Hoói doón! ki boli hoilé; añáñr robe niz or bonda ókkol ot maze zallá bolí saá, rizík oré fóragot gorí deé, ar zallá bolí saá tong gorí deé, tuáñrá zaáñ kissú Allah talár rastat maze hóros gorí bá, Allah talá yé íyan ór (fura furi) bodola dibou, ar íba beggún óttu bare behétor rizík doóiyá (39)

Ar ítará beggún oré Allah talá yé é din joma goríyore hoibóde kiboli hoilé; ki e manúic íine tuáñrár ebadot gorítou? (40)

Ítara hoibode kiboli hoilé; tuáñr zat fak, ar añáñrár malek to tuññi, ar nó itará, bólke e munúic íine jin ókkol or ebadot gorítou, ítarár bútoire beéc bák or iman tarár uoré aiccíl (41)

Bós aijjá tuáñrár bútoire honó kiyéi honó kiyollá bolí nofá nuksan ór malék no óibou, ar aññi zaálem ókkol oré hoói diyum, kiboli hoilé; oóin or moza hoo, zaré tuáñra misá bolí hoitá (42)

Ar zehón tarár sámme añáñr sáf sáf ayat ókkol forá zaá, tói hoó de kiboli hoilé; e manuíc ibayéi, ze tuáñra ré tuáñrár baf dadar maábud ottú rukí ditto saár, (íyan sára ar honó hotá noó) ar hoóde ki boli hoilé, íyan to banaiyá misá, ar hók tarár hañsé aái giyégói, tar foreyóu kafér ókkole huwát roiyé de kiboli hoilé, íyan to kúla jadu (43)

Ar nó é (Makka walá) ókkol oré aññi kitab de raikkí, zaré tará fore de óibou, nó tarár hañsé añnor age honó hóbordari goróiyá aiccé (44)

Ar tatár agor maincé yo añáñr hotá ókkol oré misá boli hoil ar tará re aññi zín de raikkilam, itará to íin or doe híssar ek híssat to nó foóñsé, bós tará añáñr rosúl ókkol oré misá boli hoiyé, (tar fore saá) añáñr azab hondhillá (sokto) aiccíl (45)

Hoói doón! Ki boli hoilé; aññi tuáñra ré údo ekkán hotár nosíyot gorír, ki boli hoilé; tuáñrá Allah'r waste (zid sáriyore) dui zon dui zon miliyóre yato ekéla báfe báfoóná sái, tuáñrár e dustór hañsé honó fagolami náí, íbaye tó tuáñraré ekkán boro azab aiyón ór age dhor lagoiyá (46)

Hoói doón! Ki boli hoilé; ze bodola aññi tuáñráttu magiyúm, íin tuáñrallá bolí, añáñr bodola to Allah talaréi zimma asé, íba hár jinís ór hóbora rakóiyá aséi (47)

Hoói doón! Ki boli hoilé; añáñr rob hók, (háñsa wohí) nazel goré, íba hár gaáib oré zané (48)

Hoói doón! Ki boli hoilé; hók aái foóíñccé, batele nó to foóilayó kissú gorí faijjé, ar no gorí faribóu (49)

Hoói doón! Ki boli hoilé; zodi aññi gumrá ói zaigói, toile añáñr gumrá óonór (wobal) añáñr uore yéi, ar zodi aññi hédayot or rastar uoré aside ói, toile añáñr robe ze wohí añáñr uoré béje íyan or sóbobe, íba bicí fúnoiyá ar beci hañsé (50)

Ar zodi oñne (o cómoga) bafoón, zehón e kafér ókkol dhorai fíribou, tar fore dáibar honó rasta no óibou, ar hañsór jagattú geroftar gorí lua zaibou (51)

E woktot maze hoibóde kibouli hoilé; añáñra e Quran or uoré iman ainní, etó durór zagattú (saádde jinís) keén gorí hátot aibóu (52)

Íyar ageto ítará íbar na fórmáni goijjé ar no dehiyore yó durótto marat aiccíl (53)

Ítarár saá ar ítarár dormiyan ot maze forda gorí diya giyé, zendhilla tarár ageyóu ítarar dhoillá ókkol or sáñte gorá giyé, ítara yó (tarát dhóillá) cókkot ar toraddud ot maze (forá) aiccíl (54)

Surah Fátir

Tamám taárif ókkol o Allah találla boli cáñza, ze (cúruuttú) asman ókkol ar zomin oré banoiyá, ar duyán duyán, tinnán tinnán, sairgán sairgán fak walá fíricta ókkol oré niz or poigambor zaáñ saá bicí gore, becók Allah talá hár jinís or uoré kudurut rake (01)

Allah taláyé ze rahámot maincóllo boli kúli deé, íyan oré bondó goróiyá honó kiyé náí, ar zallá bolí bondó gorí de, íyan íyar fore íyan oré kúloiya kiyé náí, ar íba gaáleb ar kékmot walá (02)

Oh manúic ókkol! Tuáñrár uoré ze enam Allah talayé goijjé, iin oré yad goróu, ki Allah sárayo ar honó hálek (faida goróiyá) asé né, zibáye tuáñralla boli asman ar zomin ottú rizík foóñsai bou? Íba sára honó maábud náí, bós tuáñrá hoiñkká uldha zoór góí? (03)

Ar zodi itará oñno ré misá bolí hoó, toile oñnór ageyó tamám rosúl ókkol oré misá bolí huwá giyé – tamám ham ókkol Allah talár ikka fíra zaá (04)

Oh manúic ókkol! Allah talár waáda háñsa tuáñra ré duniyar zindegi yé dúhat no felon saá, ar nó dúhabás cóitane tuáñrare gofolot ot maze dháli faroón sáa (05)

Yad rakíba! Cóitan tuáñrár ducmon, tuáñra íbaré ducmon boli zanou, íte to niz or gurúp oré e hotálla boliyéi dhahadé, take ítará beggún jáhannam ot foóñsi zagóí (06)

Ze manúic kafer óiye, ítarallá boli soktó sáñza asé, ar ze maincé iman ainné ar bála amól ókkol goijjé, ítarallá bolí boccíc asé, ar (bout) boro ajór asé (07)

Ki bos omanúic gwá, zallá boli ítar bura amól ókkol oré cúndor gorí diya giyé, bós íte iin oré bála bolí buzé (íte ki hédayot faiyéde manúic or éndhillá?), (yekin goróu) kiboli hoilé; Allah talá ye zaré uzu rasta dehá, bós oñnottú ítarár uoré ferecani goró gorí yeré niz or jan oré hálakot ot maze no dháloón saá, ítara zaáñ kissú gorér, íyan ottu Allah talá balá gorí waákef asé (08)

Ar Allah yéi boyar ókkol oré sala, zíine miyúla ókkol oré tulé, tar fore aññi miyúla ókkol oré fúwaná zomin or íkka loizai, ar íyan or duwára e zomin oré íyan or **moól** or fore zinda gorí díí, éndhillá dubara zinda ói uçá foribóu (09)

Ze maincé izzot hásel goríbtou saibóu, tóilé Allah talá yéi tamám izzot, tamám sáf sutorá kolema ókkol íbar íkká uçé, ar bála amole ítararé unsol ot tulé, ze manúic burayi ókkol or fisé lagi take, ítarallá boli soktó azab asé, ar ítarár e mukkari borbad ói zaibogóí (10)

Oh manúic ókkol! Allah taláye tuáñra ré meçittú tar fore nutfa (moni) ttu foida goijjé, tar fore tuáñraré zur zur banai diyé, maiya fuain ókkol hámel óon, ar fuain ókkol foida óon, beggín íbar elóm ot mazéi asé, ar ze bicí umór wala ré umór diya zaá, ar ze honó kiyór umór home, iin beggín kitab ot maze leká asé, Allah talalla bolí iin beggín aásan (11)

Ar borabor noó duyán doriya, iyán miçá tirác maróiyá, hoón ot maze bicí bála, ar iyán ekkán nuna titá, tuáñra é duniyan ór dormiyan ottú taza gustou hóo, ar o guwána ókkol baír goróu de, zíin oré tuáñrá fiñdóu, ar oñne dehóde kiboli hoilé; boro boro dheiñggi ókkol faníre siróiyá, é doriya ókkol ot maze – táke tuáñrá íyar (Allah talár) boccíc oré tuái faróu, ar táke tuáñrá íbar cúkuria adai gorí faróu (12)

Íba yé rait oré din ot maze ar din oré rait ot maze dahél gorí, ar beil ar san oré íba yéi ham ot lagai diyé, hár ekkán mokeror goijjá thaim or uoré saler, ibayéi Allah, tuáñra beggún oré faloiyá, íbaréi badcáhi, ze tará ré tuáñrá íba sára dhahoór, ítara tó házurór danár sam ór malekón noó (13)

Zodi tuáñrá ítara ré dhohóu, toile ítará tuáñrár dhok oré no udda fúne, ar zodi (forozón) fúne you, toile yóu tará fóryad or juwab di no faríbou, bólke kiyamot or dín tuáñrár é cirík oré sáf sáf inkar gori dibou, oñno ré honó kiyéi Allah talár éndhillá hóborgwá ye hóbor no dibóu (14)

Oh manúic ókkol! Tuáñrá Allah talár muhútaj, ar Allah be niyaz, becá bicí taáریف or malek (15)

Zodi íbayé saá, toile tuáñrá ré fána gori faribóu, ar uggwá noiya mohúluk foida gorí fare (16)

Ar é hammán Allah talallá bolí honó muckil noó (17)

Honó fuñzá tulóiya yéi are k zon ar fuñza no tulíbou, ar zodi honó bárí wala are ek zon oré niz or guñzá tulíbolla boli dhahilé, toile íte íyan ottú kissú no tulíbou, zodiacu egana óyou, tuññi siríf uitará re hóbordari gorí faribá de, zetará gaib ot maze niz or rob oré dhora, ar numás ókkol or fabondi gore, ar zeyéi fak óibou, íte niz or nofáll boli fak óibou de, fíra siríf Allah talár íkkayéi (18)

Ar ańdá ar souk walá borabor noó (19)

Ar nó andár ar foór (20)

Ar nó sába ar groom (21)

Ar nó zinda ókkol ar murda ókkol borabór ói faribóu, Allah taláye zaré saá fúnai deé, ar nó oñne o manúic íin oré fúnai faribán, ze tará hoborot maze asé (22)

Oñne to siríf dhor lagoiya (23)

Aññi yéi oñno ré hók diyóre húc hoborí fúnaiyá ar dhor lagoiya banai yoré béijji, ar honó ummot endhilla nó óiyodé, zar uore honó dhor lagoiya noó foóñse (24)

Ar zodi e manuic íine oñno ré misá bolí hoó, toile ze manúic ókkol ítarár age giyói, taráyou misá bolí hoíl, ítarár hañsé you tarár foigambor ókkol muújeza ókkol, sóhifá (kitab) ókkol ar foór kitab ókkol loiyóre aiccíl (25)

Tar fore aññi é kafér ókkol oré dóri felaiyí, tói añáñr azab hondhillayá (26)

Ki oñne e hotú gan or íkka nozor nó goró nekí, kiboli hoilé; Allah taláyé asman ottú faní felaiyé, tar fore aññi íyan or duwará dhoóilla bo dhoóilla roñg ókkol ór fól bair goijji ar fuár ókkol ór muktoléf híssa ókkol asé, dóla ar lal, íin or ó roñg dhoóilla bo dhoóilla, ar bicí hora halá (27)

Ar éndhillá manúic ókkol ar januwár ókkol ar sair théiñgga ókkol ó hódúi endhilla de kí; íin or roñg dhoóilla bo dhoóillá, Allah talá re íbar o bonda ókkole dhoráde, ze tará elóm raké, becók Allah talá, zobordóst bicí maf goróiya (28)

Ze manúic ókkole Allah talár kitab oré telawat gore ar mumás oré fabandi gore, ar zaañ kissú aññi tará re boccíc goijjí íyan or bótottu luái ar zahér bahér hóssa gore, ítara endhilla códorir ummid rakéde ziyán honó cómót maze nuksan ot no foribóu (29)

Táke taráre tarár muzuri ókkol fura furi diyazá ar tará ré niz or boccíce aró bicí diya zá, becók íba bicí maf goróiyá, kodor goróiya (30)

Ar e kitab gwá, zibá aññi añnor hañsé wohí diyóre béijji, íba bilkúl thík thák asé, zibá ye niz or agor kitab ókkol oré tosdik goré, Allah talá niz or bonda ókkol or fura furi hóbor rakóiya, balá gorí dehóiya (31)

Tar fore aññi é manúic ókkol íin oré (e) kitab ór waáres banaiyí, ze tará re aññi niz or bonda ókkol ór bótottu fosón goijjí, tar fore hodúggun tó ítarár búttú nizer nizer jan ókkol ór uore zulúm goróiya, ar hodún ítarár bútoe dormiyani dorjar asé, ar hodún tarár bútoe Allah talár tawfiké bála ham ot mazé torokki gorí za góí, íyan boro fozal (32)

É bariza ókkol hámicá tákibou, zín ot maze é manúic ókkol íin dahél óibou, cúnar fóni ar muúti fiñdá zaibou, ar ítarár fucák éçe recóm ór óibou (33)

Ar boibóde kiboli hoilé; Allah talár lak lak cúkuria, ze añáñrattú ferecan dur goijjé, becók añáñrár rob bicí maf goróiya, becá bicí kodor goróiya (34)

Ze añáñra ré niz or boccíce hámica tákibár mokaan ot maze aní diyé, zeçe nó añáñattú bonó tokolif foóñsibóu, ar nó añáñrattú honó toñggi foóñsbóu (35)

Ar ze manúic kafér, tarálla bolí jáhannam ór oóin asé, no moríbóllá bolí ítarár mout aibou, ar nó jáhannam or azab ítarár uóttú fatol gorá zaibou, aññi hár hafér oré éndhillá yéi sáñza didé (36)

Ar é manúic íin éçe sillaibóu, (hoibo de ki bouli hoilé) oh añáñrár rob! añáñra ré baír goróu, añáñrá bála ham goiggúm, o ham ókkol ór uldha, zín añáñrá gorítam, (Allah talá yé hoibodé) aññi ki tuáñra ré eddúr omór noó dine, hoddúr boilí hoilé; zattú buzá foittóu íte buzí fare, ar tuáñrár hañsé dhor lagoiya yó foóñccil, ehon toile moza loó, éndhillá zalem ókkol ór honó modotgar náí (37)

Becók Allah talá zanéiya, asman ókkol ar zomin ór luwaiyá jinís ókkol oré, becók íba sína ókkol ór hotá re zanóiyá (38)

Íba yéi endhilla de, zibáye tuáñra ré zomin ot maze abad goijjé, ehón ze honó kiyé kuféri goríbou, ítar kuféir burayi ítar uoré foribóu, ar kafér ókkol óllá bolí tarár kuféir ítarár rob ór hañsé narazogi barón ór sóbob ó, ar kafér ókkol olla bolí ítarár kuféir nuksani baróon or sóbob ó (39)

Oñne hoón! keén bolí hoilé; tuáñrá niz ór córik ókkol ór hálot to hoó, ze tará re tuáñrá Allah sára fuñza goróu, yáni añáñré e hotá gan to hoibá, ki boli hoilé; ítará zomin ot maze ki banaiyéde, yato tarállá boli asman ot mazé hon córik aséde, yá aññi taráre honó kitab diyínekí, tará é dolil or uoré kayem aséde, bólke e zalem ókkol ek zon ar ek zon oré sirif dúhar hotár waáda gorát asé (40)

Becók Allah talá asman ókkol ar zomin oré thík bafé sóoñlat asé, take íin fori no zagóí, ar zodi fori zagóí, toile tar fore Allah sára ar honó kiyé íin oré dóriyou no faribou, íba helóm walá, gofúr (41)

Ar é kuffar ókkol bicí soktóu kosóm háye, keén boli hoilé; zodi tarár hañsé honó dhor lagoiyá aiyé, tóile tará hár ummot ottú baré bicí hédayot kobul goróiya óibou, tar fore zehón tarár hañsé uggwá poigambor aái foóñccé, toile bós ítarár híncat mazéi ezafá óiye (42)

Duniyat maze (tará) niz oré boro buzón ór harone, ar tarár bura todbir ór harone, ar bura todbir ókkol ór ókkol ór burayi é todbir goróiya ókkol ór uore yéi fore, ói ki ítará o dostur ór entezar gorér, ziyán agór maincór sáñte ói aiccé, ói oñne Allah talár dostur oré honó cómot bodole de no faibán, ar oñne Allah'r dostur oré honó cómot tobdil ódde no faibán (43)

Ar ki é manúic íine zomin ór uoré solá fíra nó gore? Ze çe dehítode ki boli hoilé; ze manúic ókkol ítarár age giyé góí, ítarár ainjam ki óiyedé? Haláñké ítará cókítit mazé taráttu bare bicí aiccíl, ar Allah endhillá noó de ki boli hoilé; honó jinísé íbaré hárai dibodé, nó asman ókkol ot mazé ar nó zomin or uoré, íba bicí elóm walá, bicí kudrut walá (44)

Ar zodi Allah talayé maincór uoré tarár amól ókkol ór sóbobe dóra dorí goríbou, toile zomin ór uoré uggwá jandár ore yóu no sáritóu, kintu Allah taláyé tará re ekkán mokorór goijjá

cómo foijjantóu fúrsof deer, tar fore zehón ítarár é cómo aái foóñsibóu, Allah taláyé niz or bonda ókkol oré nize dehí loibou (45)

Surah Yaa Síin

Yaa síin (01)

Kosóm, hékmót wálá Quran ór (02)

Becók oñne poigambor ókkol ór butottu (03)

Uzu rastar uoré (04)

E Quran ibá Allah talá, zobordóst mehérban ór torfóttu nazel gorá giyé (05)

Táke oñne eén manúic ókkol oré dhor lagaibán, ze tarár baf dada ókkol oré dhor laga noó za, é hotallá bolí ítará gafél asé (06)

Tarár bútofe beéc bák maincór uoré hotá sábet ói giyói, kintu e manúic íin iman no aníbou (07)

Aññi tarár goddonat maze gúndha ókkol dháli diyí, tar fore íin zaim ókkol foijjontóu zar harone ítarár matá oór mikká uldhi giyói (08)

Ar aññi ekkán dhebal tarár same gorí diyí, ar ekkán dhebal tarár fisé gorí diyí, ziyán diyófe aññi taráfe zéfaí diyí, é hotallá bolí tará no dehíbóu (09)

Ar oñne taráfe dhor lagoon, yáto dhor no lagoón, duniyan borabor, tará iman no aníbou (10)

Bós oñne to údo endhilla maincófe dhor lagai faribánde, ze nosíyot ór boré sole, ar Raháman oré no dekiyófe yó dhorá, éen oñne tare mogferot ar izzot walá ajór or húc hoberi ókkol fúnai doón (11)

Becók aññi murda ókkol oré zinda goríyum, ar aññi o amól ókkolóu lekí zair, zíin maincé age béjefer, ar tarár o amól ókkolóu, zíin oré fisé sari zaár, ar aññi hár jinís oré uggwá kúla kitab ot mazé rekádh gorí raikkí (12)

Ar oñne tarár sámne ekkán mesál, fara wala ókkol ór mesál boyan gorón, zehón é farat mezé rosúl aiccé (13)

Zehón aññi tarár hañse dui zon oré béijji, tói é manúic íine (foóilá) duní zón oré misá bolí hoiyé, tar fore aññi teséra re diyófe tayid goijjí, tói ítara tinizone hoiyéde kibolí hoilé; añáñra ré tuáñrár hañse béja giyéde (14)

É manúic íine hoiyéde kibolí hoilé; tuáñrá añáñráddhóillá maámuli manúic, ar Rahámane honó jinís nazel nó goré, tuáñrá bilkúl jútha hotá hoór (15)

É (Rosúl) ókkol hoiyéde kibolí hoilé; añáñrár robe zané, kibolí hoilé; añáñrá tuáñrár hañse béja giyí (16)

Ar añárár zimma tó siríf kúla bafé foóñsai doónnán (17)

Ítara hoiyéde kiboli hoilé; añáñrá to tuáñra ré monús bolí buzír, zodi tuáñrá fíri no aiyóú, toile añáñrá tuáñrár ham fattór diyóre cécgórí diyum, ar añáñrár torfóttu tuáñrár uoré soktóu tokolif foóñsibóu (18)

É rosúl ókkol hoiyéde kiboli hoilé; tuáñrár nohúsot tuáñrár sáñte lagi roiyé, ki uiyán oré nohúsot bolí buzór, kiboli hoilé; tuáñra ré nosíyot gorá zar, bólke tuáñrá hód ottú báir ói zoóiya manúic (19)

Ar uggwá manúic córor ahéri híssáttu duúñrar abostát aiccé, hoitó lagilóu; oh añáñr kóum!
é rosúl ókkol ór rastar uore solou (20)

Endhilla maincór rastar uoré solou, ze tará tuáñráttú, hobó muzuri no mager, ar tará uzu rastar uore asé (21)

Part 23

- (22) Ar aňáttú ki óigiyóí, ki bouli hoilé: aňní uibár ebadot no goríyum, zabá yé aňáre foida goijjé, ar tuáňra beggún íbar íkká fíra zaiba.
- (23) Aňní ki íbaré sáriyoré eéndillá hodún oré maabud banaiyúm ne? zodi aňáre Rahámáne honó nuksún foóňsaí tóu saá, tóile tarár cúaricé aňáre honó nofá foóňsaí no faríbou, ar nó tará aňáre basai faribóu.
- (24) Tar fore tó aňní kúla gumráhit mazé así.
- (25) Aňár hotá fúnoui aňní to (yekin or sáňte) tuáňra beggún or rob or oré iman ainní.
- (26) (Taré) huwá giyé ki bouli hoilé: (tui) jonnot ot zagóí, hoitó lagilóu de ki bouli hoilé: úf zodi aňár koum ottú yo elóm óitou (zodi zani faritou).
- (27) ki bouli hoilé: aňáre aňár robe maf gorí diyé, ar aňáre izzot wala (maincór) bútoze gorí diyé.
- (28) Tar fore aňní íbar koum or uore asman ottú honó lockor nó félai, ar nó éndhillá aňní félai.
- (29) Íyan tó ekkán zur walá dhak aiccíl, keen bouli hoilé: (zar sóbobé) ítara beggún búzi giyóí.
- (30) Endilla bonda ókkol or uore afsús! Honó cómot honó rosúl nó aiyé (kintu) zuré tará mozak nó goréde.
- (31) Ítara kí nó dhhéne? ki bouli hoilé: tarár agé aňní bout koum ókkol oré aňní hálak gorí diyidé, ítara tarár íkka fíri no aibóu.
- (32) Ar náí honó jomáat kintu iyán ki bouli hoilé: ítara joma óibou ar aňár sámme hazer gorá zaibou.
- (33) Ar tarállá bolí ekkán (fúana) zomin ór, zaré aňní ziyántúá gorí diyí, ar tattú húrak baír goijjí, zattú tará háa.
- (34) Ar aňní éçe bútoztu házur ókkol or ar aňggur ókkol ór bariza ókkol foida gorí diyí, ar ziín ot mazé aňní (tarállá bolí) kuwa yóu jari gorí diyí.
- (35) Táke (maincé) íyan ór fól hái fale, ar íyan oré tarár hate noó bana, tar fore kiyálla boli cúkuria no goré?
- (36) Íba fak zaát, ze hár jinís or zura foida goijjé, zomine tuillé di jinís ókkol ók yáto húde tarár nofsó(jisím) ók, ar yáto o (jinís) ókkol ók, ziín tará no zane.
- (37) Ar tarállá bolí ekkán nicáni rait ó, zar bútoztu aňní din oré thani, loi félai, tar fore íyan(raít) ekbere aňdár ói za góí.
- (38) Ar beil ollá bolí ze mokoror goijjá rasta asé, íyan é(rastar) uore solat táke, íyan éi gaaleb ar elóm wala Allah talar mokoror goijjá.
- (39) Ar san ollá bolí aňní monzil ókkol mokoror gorí raikkí, hattáke íyan fíriyoré furan théilar éndhillá ói zagóí.
- (40) Nó beil ór e cókti aside ki íyan san oré dóri fare, ar no rait din ottú age barí faribóu, ar beggín asman ot mazé haňsuri fírer.
- (41) Ar tarállá bolí ekkán nicáni(iyánóde) ki bouli hoilé: aňní tarár nosól oré furaiyá noót mazé súwar goijjí.
- (42)
- (43) Ar aňní zodi saitám, tóile ítara ré dhufái faritám, tar fore nó honó kiyé tarár fóriyad fúnóiyá óitou, nó tará re basa zaitou.
- (44) Kintu aňní niz or torfóttu rahámot gorí, ar ekkán cómo foijjontóu ítara ré fáaida diír.
- (45) Ar taráre zehón huwá zaá, ki bolí hoilé: agor fisór (guná ókkol) ottú basóu, táke tuáňrár uore rahám gorá zaá.
- (46) Ar tarár haňsé tarár rob or nicáni ókkol ór bútoztu honó nicáni eén nó aiyéde, ziyán ottú tará fith fíraiye de no óibou.
- (47) Ar tará ré huwá zaá, ki bouli hoilé: Allah tala yé diyéde íntu kissú hóros gorou ! tói e kafér ókkole iman wala ókkol oré juwáb dedé ki bouli hoilé: aňára uitarára kiyálla hábaiyúm ? ze tará re zodi Allah tala saito tóile nize bazé hábai tóu, tuáňra to asódeyéi kúla gumráhit mazé.
- (48) Ar tará hoódé ki bouli hoilé: é waada íyan hoóňtte óiboude, haňsé óile hoótu.

- (49) Ítarattú údo ekkán sokán dhak or entezar aside, ziyáne tará ré aái dóribou, ar tará afós ot mazé hoijja hóndhol ot óibou.
- (50) É woktót mazé nóto tará wosíyot gorí faribóu nó niz or fut ziyaindor íkká fíri faribóu.
- (51) Tói cíñyat mazé fúu díbar sáñte sáñte beggún niz or niz ór rob or toróf solá cúru goríbou.
- (52) Hoibóde : Háí Háí ! añára ré añárar gúm or zagattú hone tuilléde yá, íyanéi ziyán or waada Rahámáne díil de, ar rosúl ókkole hañsé hañsé hoói díil de.
- (53) Íyan noó, kintu uggwá dhak, tói ekebaré beggún oré añár sámme hazer gorí dia zaibou.
- (54) Ói, aijja honó maincór uore honó zulúm gorá no zaibou, tuáñra re honó bodola dia no zaibou, kintu siríf o ham ókkol réi zín tuáñra goríta.
- (55) Jonnoti manúinc ókkol aijjar din ot mazé niz or (fosón) or ham ókkol ot mazé kúci kúci asé.
- (56) Ítara ar ítarar bibi ókkol sábat mazé falong ókkol or uore thek lagaiyóre boičát óibou.
- (57) Tarállá bolí jonnot ot mazé hár kisím ór mema ókkol óibou, aróu zaáñ saibóu(ín beggín óibou)
- (58) Mehérbán rob or torfóttu ítara ré sólam huwá zaibou.
- (59) Oh gunágar ókkol ! aijjá tuáñra alok ói zaógói.
- (60) Oh Aádom or fuain súain ókkol ! añní ki tuáñráttu ahád nó loiné ? keen bouli hoilé: tuáñra cóitan ór ebadot no gorí bá, íte to tuáñrár kúla ducmon.
- (61) Ar añár éi ebadot goríba, uzu rasta yéi íyan.
- (62) Cóitane to tuáñrár búttottu bout mohúluakat oré gumráh gorí diyé, ki tuáñra ahol no rakó nekí ?
- (63) Iyánnéi o jáhannam, ziyán ór waada tuáñra ré diya zaitou.
- (64) (Tuáñra) niz or kuférir bodola faibollá bolí aijja íyan ot mazé dahél ói zoogói.
- (65) Añára aijjar din ot mazé ítarar muk ót mazé mohór lagai diyum, ar tarár hate añár sáñte hotá hoinóu, ar tarár théñge gobá dibou, o ham ókkol ór, zín tará gorítou.
- (66) Zodi añní saitám, tóile ítarar souk ókkol oré nuúr sára gorí ditam, tar fore tará rastar íkka duúñri fíritou, tar fore yó tará keen gorí dekítou ?
- (67) Ar zodi añára saitám, tóile ítarar zagar uorei tarár cokól buzái ditam, tar fore nó ítara soli fíri faritóu, no fíri faritóu.
- (68) Ar zará añní burá gorí, ítare añní abbar fóidayecí hálot or íkka, fíri díí, tar fore yóu ki ítara no buzé ne.
- (69) Nóto añní é foigambor oré ceér cíkaiyí, nó íba íyan ór laáyek, íbatóu siríf nosíyot ar kúla Quranéi.
- (70) Táke íbayé hár o manúic gwá re hóbor dar gorí deé, zibá zindá, ar kafér ókkol ór uore hújjot sábet ó fán.
- (71) Ítara kí no dehér né ? añní niz or háte banaiyide jinís ókkol ór búttottu tarállá bolí caiththéinga foida goijjí, zín ór ítara malek ói giyóí.
- (72) Ar é januwar ókkol oré añní ítarar fórman ór taábe banai diyí, zín or búttottu kissu ítarar, súwari, ar hodiín or (ítara) gustohá.
- (73) Tarállá bolí íin ottú bout fáaida asé, ar fiyon or jinís ókkol, tar fore yó ki ítara cúkuria ada no goríbou né?
- (74) Ar tará Allah tala sára ar dusóra zon oré maabud bana, táke tará re modot gorá zaá.
- (75) (hálañké) ítarar búttore ítara ré modot goríbar talakotéi náí,(kintu) tar foreyóu (Mucréki ókkol) ítarallá bolí házer tákoíya lockor.
- (76) Bós oñnor ré tarár hotáye ferecan no gorón saá, añní ítarar fucidá ar zahóri tamám hotá ókkol oré (bála) gorí zani.
- (77) Insán ottú eddúr o ki maálum náí ne, ki bouli hoilé: añní tare nutfattú banaiyí de ? tar fore te bilkúl kúla hoijja goróíya boni giyóí.
- (78) Ar íte añáñlla bolí mesál boyan goijjé, ar niz or (asól) foidayec oré búli giyóí, hoitó lagilóde ki bouli hoilé: é fuñsa gola háñdhhi ókkol oré hone zinda gorí faribóde ?

- (79) Oñne juwab doón ! ki bouli hoilé: ñin oré uibáye zinda goríbode, ze ítara ré foóila bár foida goijjé, zibá hár ék dhoóilla foidayec oré bála gorí zanoiya.
- (80) Íbayéi, zibáye tuáñralla bolí hail gas óttu ooin foida gorí diyé, zattú tuáñra éené ooin zali faróu.
- (81) Ze asman ókkol ar zomin oré banaiyé, íba ki endilla ókkol oré foida goríbor kudurot no raké, becók kudurot raké, ar íbayéi to foida goróiyá elóm wala .
- (82) Íbayé zohón honó jinís foida goríbar erada goré, íyan oré eddúr hoói doón nán(kafi) ki bouli hoilé: “óí za “íyan é woktót mazé óí zagóí.
- (83) Bós faák o Allah, zar hátot mazé hár jinís ór bodéayi asé, ar zar íkká tuáñra beggún fíra zaiba.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الصافات

- (1) Sóf bañdoiya(fíriictá) ókkol ór kosóm.
- (2) Tar fore fura bokoiya ókkol or(kosóm).
- (3) Tar fore Allah`r zikir telawot goróiyá ókkol ór.
- (4) Becók tuáñra beggún ór maabud uggwá yéi.
- (5) Asman ókkol ar zomin ór ar ñin dormiyan ór tamám jinís ókkol ór ar mucrík (fuk) or rob íba yéi.
- (6) Añní duniyar asman oré tará ókkol ór cúndor diyóre cúndor goijjí.
- (7) Ar mokkar cóitan ottu héfazot goijjí.
- (8) Our or duniyar fíriictá ókkol ór (hotá ókkol) fúnibollá bolí ítara hanóu lagai no faríbou, bólke hár torfóttu ítara ré mara zaá.
- (9) Dáfaibollá bolí, ar tarállá bolí hámi cár azab asé .
- (10) Kintu zehonókiyé ek addán hotá loi yoré dá, tóile(tora turiyéi) ítar fisé zoledde zilha lagi zagóí.
- (11) É kafér ókkol ottú fusár goróu tó ki bouli hoilé: ki ñin foida gorónnán bicí kothín ya (uín) zín oré añní (ñin sára yó) foida goijjí ? añní (insán) oré añçá meçittú foida goijjí.
- (12) Bólke tuñí taájjub gorór, ar ítara mozak urár.
- (13) Ar zohón tará re nosíyot gorá zá, ítara no mane.
- (14) Ar zohón honó muújeza ré dehé, tói mozak goré.
- (15) Ar hoódé ki bouli hoilé: iyán tó bilkúl kúla kúli jaduyéi.
- (16) Ki zohón añára mori zaiyum bóí, ar meçi ar háñdhí óí zaiyum bóí, tar fore(háñsa háñsa) añárá (abbár) tula zaibou ?
- (17) Ki añárá agor añárá baf dada ré yóu ?
- (18) Oñne juwab doón ! ki bouli hoilé: óí , óí, tuáñra be izzot (ó) óiba.
- (19) Ar to siríf uggwá zurdár dómaká, asimbit ítara dehibóu.
- (20) Ar hoibóde ki bouli hoilé: Háí re añárá mosibot, iyán bodola (sáñza)`r dinéi.
- (21) Iyánéi fáiselar din, ziyán oré tuáñra misá bolí hoitá.
- (22) Zalem ókkol oré, ar tarár fúaiñjá ókkol oré, ar (jiín) jiín oré Allah tala sára tará fuñza gorítou.
- (23) (ñin beggún) oré joma góriyóre, tará re duzikor rasta dehái dóu.
- (24) Ar tará re thóoróu,(kiyálla bolí hoilé) ítarattú (zoruri) súwal gorá zaibar asé.
- (25) Tuáñráttu ki óí giyóí, ki bouli hoilé: (ewoktót mazé) tuáñra ekzone ar ek zon oré modot no gorór.
- (26) Bólke ítara (beggún) aijja fórmaboddár boni giyóí.
- (27) Tará ek zon ar ek zon or íkka muká muki óiyoré súwal juwáb gorá dóribou.
- (28) Hoibóde ki bouli hoilé: tuáñra añárá hañsé den dhák ottú aítá.
- (29) Tará juwab dibodé ki bouli hoilé: noó bólke tuáñra yéi imandár no aiccíla .
- (30) Ar honó taákot tuáñrárá uore añárá no aiccíl, bólke tuáñra (húde) cóitan manúic aiccíla dé.
- (31) Ehón to añára(beggún) or uore añárá rob or e hotágan sábet óí giyóí, ki bouli hoilé: añára (azab) ór mazá faiyum.

- (32) Bós añára tuáñra ré gumrá goijjí, añára tó nizéi gumrá aiccílam .
- (33) Éhotallá bolí ehón aijjar din to (beggún) azab ot mazé córik.
- (34) Aññí gunágar ókkol ór sáñte éndhillá goríde.
- (35) Ítara o (manúic) ki bouli hoilé: zohón tará ré huwá zaá: Allah tala sára honó maabud náí, tói tará cóitani ittóu goittóu.
- (36) Ar hoitóde ki bouli hoilé: añára niz or maabud ókkol oré uggwá foól maincór hotár uore sári diytúm ?
- (37) (Noó Noó) bólke (nobi) to hók, (háñsa) diín ainné, ar tamám rosúl ókkol ore hañsé zane .
- (38) Becók tuáñra soktóu azab or (moza) faibá.
- (39) Tuáñra ré uyán ór bodolá diya zaibóu, ziyán tuáñra goríta .
- (40) Kintu Allah talar hales bonda ókkol.
- (41) Tarállá bolí mokoror goijjá rizik asé.
- (42) (Hár dhoóilla) memá, ar tará izzot wala óibou.
- (43) Niyamot wala jonnot ókkol ot mazé .
- (44) Toktó ókkol ór uore ekzon ar ekzon or sámme (boicá) óibou.
- (45) Zari aside córab or fiyálar sokkor tarár dormiyan ot soledde óibou.
- (46) Ziín sáf sutorá, ar fiyon ot mazé moza óibou.
- (47) Nó íin or duwara matát gúraibóu, ar nó íin or duwara fakkáibou.
- (48) Ar tarár hañsé nis nozor walí, boro boro souk walí (Húur ókkol) tákibou.
- (49) Endhillá, zeén nekí luwa giyéde añdhá ókkol.
- (50) (jonnot báci) ekjon ar ekzon ór íkka fíriyore fusár goríbou.
- (51) Tarár bútotu uggwá hoóiya yé hoibóde ki bouli hoilé: añárar uggwá sáñte aiccíl.
- (52) Ze (añáre) hoitóde ki bouli hoilé: tui ki (kiyamot aibóde íyan or uore) yekin goróiya ókkol or bútotu?
- (53) Ki zohón añára moriyóre meçi ar háñdhahi ói zaiyum bóí, ki é woktót mazé yó añára ré bodola dia zaibóu?
- (54) Hoibóde ki bouli hoilé: tuáñra soóné, tóile (ekkená gorí) hád diyóré soó.
- (55) Hád doón ór fúañre fúañre tare jáhannam ór mazé (zoledde) dehíbou.
- (56) Hoibode ki: wollah ! korib aiccíl de ki bolí hoilé: tuñí añáre (yó) borbad gorí ditadé.
- (57) Zodi añár rob or ehésan no óitou, tóile aññí yóu duzukot mazé hazer gorá zoóiya ókkol ór bútotu óitam.
- (58) Ki (iyán sóyi) ki bouli hoilé: añára moroiyá ókkol or bútotu noó ?
- (59) Údo ekkán moút sára, ar nó añára ré azab gorá zaibóu.
- (60) Tar foretou (zahéri hotá óilde ki) iyán boro kamiyabi.
- (61) Endhilla kamiyabillá bolí amól goróiyá ókkol ottú amól gorón saá.
- (62) Ki e mahémandari gán bála, yáto zókkum ór gas ?
- (63) Zaré aññí zalem ókkol ór soktó emtehán(fítna) ollá bolí banai raikkí.
- (64) Becók é gasswá jáhannam ór cíñyor ottú niyolé.
- (65) Zar soóñr ókkol cóitan or matá ókkol óddoillá ó.
- (66) (jáhannami ókkol) é gas ottú háibou, ar íbattú (niz or) feth bóraibou.
- (67) Tar fore yár uore soktó gorom fanír milawoth óibou.
- (68) Tar fore tará wafesí jáhnnam ór íkka óibou.
- (69) Yékin goróu ! ki bouli hoilé: tará niz ór baf dada ókkol oré gumrá faiyé.
- (70) Ar ítara tarár nokcóu kodom ór uore duúñrer .
- (71) Tarár ageyóu bout agor manúic ókkol gumrá ói gíil góí.
- (72) Ze tarár bútoare aññí dhor lagoiyá rosúl ókkol béijjilám .
- (73) Ehón to saáilou, ki bouli hoilé: zetaráre dhor laga gíil, tarár ainjam keen óiyedé.
- (74) Siríf Allah talar buzorgó bonda sára .
- (75) Ar añáre Núh ye dhaikké, tui(saá) aññí keen bála duwa kobul goróiyá.
- (76) Aññí íbaré ar íbar gór wala ókkol oré e soktó mosibot ottú basai loiyí.
- (77) Ar íbar owlad oré aññí baki tákoiya banai diyí.
- (78) Ar aññí íbar (bála yaad) oré fisór maincór bútoare baki raikkí.

- (79) Núh`r uore tamám jáhan ot mazé sólam óuk.
- (80) Añní neki goróiya ókkol oré éndhillá bodola didé.
- (81) Íba añár iman wala bonda ókkol ór bütottu aiccíl .
- (82) Tar fore añní argún oré dhufái diyí.
- (83) Ar é (Núh alai híssólam or) tabedari goróiyá ókkol or bütottu Ibrahím (alái híssólamó) aiccíl.
- (84) Zohón niz or rob or hañsé aib sára dil loi aiccé.
- (85) Íba yé niz or baf ar niz or koum oré hoiyédé ki bouli hoilé: tuáñra ki fuñza gorór ?
- (86) Ki tuáñra Allah sára banaiya maabud soór?
- (87) Tóile iyán (ekkená hoó sái) tuáñra robbul alomin oré ki buzí raikkóu?
- (88) Ehón Ibrahíme ek nozor tará ókkol ór íkka dilóu.
- (89) Ar hoilóde ki : añní tó biyaraimmá.
- (90) Íyan or uore ítara beggún muk fírai wafes soli giyói.
- (91) Tañni (sufe safe) tarár maabud ókkol ór hañsé giyé, ar hoilóde ki bouli hoilé: túra no hóskyá?
- (92) Turáttu óiye kí ? hotáyou no hoór .
- (93) Tar fore to (fura furí kuwot ór sáñte den hate íin oré mara dóillou.
- (94) É (bút or fuñzari ókkol) duúñri dañri aáiyóre íbar íkka motuwaájjú óilou.
- (95) Tói tañni hoilóde ki bouli hoilé: tuáñra uin oré fuñza gorór, zíin oré (húde) tuáñra sañsóu ?
- (96) Hálañké tuáñra ré ar tuáñra banaiyó de jinís ókkol oré Allah tala yei banaiyéde.
- (97) Tará hoitó lagilóu, ibálla bolí ekkán gór banou, ar é (zoledde) ooin ot mazé íbaré félai dóu.
- (98) Tará to íbar (Ibrahim) or sáñte mockari goittóu saiyé, kintu añní tará ré nise gorí diyí.
- (99) Ar íbayé hoilóde ki bouli hoilé: añní to híjrot góriyóre niz or rob or íkka zaiyumbói, íbayé añáre háma há rasta deháibou.
- (100) Oh añár rob ! añáre nek boktóu owlad an goróu.
- (101) Tói añní íbaré uggwá helóm or malík fuwar bocarot diyí.
- (102) Tar fore zohón é (fuwawá) eddúr mumór ot foóñsilode I íbar fúañti sola fíra goré, tói íbayé hoilóde ki bouli hoilé: oh añár ador fut ! añní copponot mazé nizéi tuáñre zobo gorídde dekír, ehón tuñí hoó, tuáñr ki rai ? fuwaye juwab diyéde ki bouli hoilé: baba ! ze hókum óiye íyan bazai anóu ! incá Allah oñne añáre sobór goróiya ókkol or bütottu faiban.
- (103) Hásel hotá: zohón duní zon fórmaboddar ói giyói, ar íbayé (bafe) íbaré (fuwa ré) siyárar dike félaiyé.
- (104) Tói añní abas diílam, oh Ibrahím !
- (105) Becók tuñ niz or cóppon oré háñsa gorí deháiyóu, becók añní neki goróiyá ókkol oré éndhilla bodola dideyá.
- (106) Hákiot ot mazé íyan kúla emtehán aiccíl.
- (107) Ar añní uggwá boro kurbanir januwar íbar fídiyát mazé diyí.
- (108) Ar añní íbar bála yaad oré fisór manúic ókkol ór bütore raikkí.
- (109) Ibrahím or uore sólam óuk.
- (110) Añní neki goróiya ókkol oré éndhilla bodola didé.
- (111) Becók íba añár imandár bonda ókkol ór bütottu aiccíl.
- (112) Ar añní íba ré Ishák (alai híssólam) nobir bocarot diyí, zibá bála maincór bütottu óibou.
- (113) Ar añní Ibrahím ar Ishák (aláihissólam) or uore borkot ókkol naázel goijjí, ar tará duní zon ór owlad ór bütore bazu kiyé nek boktóu, ar bazu kiyé niz ór nofsór uore kúla kúli zulúm goróiyá.
- (114) Becók añní Muúsa ar Hárún (aláihimússólam) or uore boro ehésan goijjí.
- (115) Ar tará ar tarár koum oré bout boro dukkóttu nejat diyí.
- (116) Ar tarár modot goijjí, tói tará gaaleb óiye.
- (117) Ar añní tará ré foór kitab diyí.

- (118) Ar tará ré uzu rastar uore kayem raikkí .
- (119) Ar añní ítara duní zon ollá bolí céce oóiya ókkol or bútoe e hotágan baki raikkí.
- (120) ki bouli hoilé: Múusa ar Hárún ór uore sólam ók.
- (121) Becók añní bála manúic ókkol oré éndhillá bodola didé.
- (122) Becók ítara duní zon añár muúmén bonda ókkol bútotu aiccíl .
- (123) Becók Iliyas ó foikambor ókkol ór bútotu aiccíl .
- (124) Jókke íba yé niz or koum oré hoiyédé ki bouli hoilé: ki tuáñra Allah tala ré no dhoróu ?
- (125) Ki tuáñra Baál (uggwá bút) oré dhahóu ? ar beggún ottú baré bicí behétor hálek oré sári dóu ?
- (126) Allah zibá tuáñrár ar tuáñrár agor tamám baf dada ókkol ór rob.
- (127) Kintu koume íbaré misá bolí hoiyé, bós ítara ré hámahá hazer rahá zaibou.
- (128) Siríf Allah talar muhéles bonda sára.
- (129) Añní (Ilyas alái híssólam) ór bála yaad oré fisór gún ot mazé yó baki raikkí.
- (130) ki bouli hoilé: Ilyas or uore sólam ók.
- (131) Añní neki goróiya okkol oré éndhilla bodola dide.
- (132) Becók íba añár imandár bonda ókkol ór bútotu aiccíl .
- (133) Becók Luút ó foigambor ókkol ór bútotu aiccíl .
- (134) Añní ítare ar íbar gór wala beggún oré nejat diyí.
- (135) Sríf o buríwa sára, zibá fisé táki zoóiya ókkol ór bútotu aiccíl.
- (136) Tar fore añní oóinno kiyóre hálak gorí diyí.
- (137) Ar tuáñra to beínna óon or fuañre fúañré tarár fará ókkol or hañsóttu zoór .
- (138) Ar raitayóu, tar fore yóu ki no buzóu ?
- (139) Ar becók Yunus (ó) nobi ókkol ór bútotu aiccíl .
- (140) Zohón dáiyoré bóra kictit mazé foóñccé .
- (141) Tar fore lothari mara giyé tói íba mogolub (Hari) ói giyói .
- (142) Tói tar fore íbaré masé gili félaiyé, ar íbayé niz oré nize durbiccot huwá dóijjé .
- (143) Bós zodi íba paki boyan goróiya ókkol or butottu no óitou.
- (144) Tói manúic ókkol oré tulá zaibode din foijjontóu íbar feth ot mazeí táki tou.
- (145) Bós íbaré añní seththé moidan ot mazé dháli diyí, ar íba é cómot mazé biyaram aiccíl .
- (146) Ar íbar uore añní sáya goróiyá uggwá lota wale gas tulí diyí.
- (147) Ar añní íbaré ek lák, bólke aró bicí manúic ókkol or toróf béijji.
- (148) Bós tará iman ainné, ar añní tará re ek muddot foijjontóu kúci háci diyí.
- (149) Ítarattú fusár goróu ! ki oñnor rob or to maiya fuain ókkol ar ítarar morut fuain ókkol asé ?
- (150) Yáto ítara o cómot aiccíl, ze cómot añní fíricta ókkol oré maiya foida goijjí .
- (151) Hóbordar ! e manúic íin siríf niz or banawthi diyóre hoóddé.
- (152) ki bouli hoilé: Allah talar owlad asé, becók ítara údo júlhyéi.
- (153) Ki Allah tala ye nizollá bolí morut fuain dór uore maiya fuaindóre torojjí diyé.
- (154) Tuáñráttu ki óiye, hóndhillá hókum (tuhúmot) lagai fírór ?
- (155) Ki tuáñra eddúr ó no buzóu ?
- (156) Yáto ki tuáñrár hañsé íyan ór honó sáf dolil asé ?
- (157) Tói zoó ! zodi háñsa ó de óile tói niz oréi kitab loi anóu.
- (158) Ar é manúic íine to Allah tala ar thóoraiyé, ar hálañke húde jinnat ottú zana aséde ki bouli hoilé: ítara (é akida wala azab or sámmè (peéc gorá zaiboudi?)
- (159) Zaáñ kissú tará (Allah talar befare) boyan gorér, íyan ottú Allah tala fak .
- (160) Siríf Allah`r muhéles bonda sára .
- (161) Yekin goróu ! tuáñra ar tuáñrár maabud ókkol beggún baatel
- (162) Honó ek zon oré yóu gumrá gorí no faríbou.
- (163) Siríf uitaré sára, ze jáhannami .
- (164) (Fíricta ókkol or hota asé) ki bouli hoilé: añárar bútoe hár ekzon ollá bolí zaga mokoror asé.

- (165) Ar añára to (Allah talar bondogit) mazé sóf bañdiyóre tíyat así.
- (166) Ar íbar tosbí boyan gorír.
- (167) Kuffar ókkole to hoitóde.
- (168) ki bouli hoilé: zodi añárar sámmè agor maincór toskora óitou bolí.
- (169) Tói añára yóu Allah talar muhéles bonda ókkol or bútotu boni zaitamgói.
- (170) Kintu tar fore e Quran ór sáñte kuféri gorí giyói, bós ehón joldi zani loibou.
- (171) Ar kintu añár waada foóilayéi niz or rosúl ókkol ollá bolí sáder ói giyói.
- (172) ki bouli hoilé: becók ítara réi modot gorá zaibodé.
- (173) Ehón oñne kissú din foijjontó tarattú muk fírai féloón !
- (174) Ar tará ré saát tákou, ar tará ou age zaiyóre dehí loibou.
- (175) Ki tará añár azab oré joldi aintóu saár ?
- (176) Fúnou ! zehón añár azab ítatarar moidan ot mazé lami aibóu, é woktót mazé uitarár, ze tará ré hóbordar gorí diya giíl, lamba lamba beínna óibou.
- (177)
- (178) Oñne kissú woktó foijjontó tarár kíyal sári doón.
- (179) Ar saité tákoon ! ítara yóu ehón ehón déki loibou.
- (180) Oñnor rob fak, zibá bout boro izzot or malík, hár o jinís ottú, (ziyán mucérek ókkole) boyan goré.
- (181) Poigambor ókkol or uore sólam.
- (182) Ar tamám taárif ókkol Allah talallá bolí, zibá tamám jahán or rob.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة ص

- (1) Suwad e nosiyot wala Quran or kosóm.
- (2) Bólke kuffar ókkol tukobbori ar muhálefot ot mazé fori roiyé.
- (3) Ani tarár age yóu bout ummot ókkol oré hálak gorí félaiyí, tará becá bicí silla sílli goijjé, kintu é woktóu íyan hálas faibar no aiccíl.
- (4) Ar kafér ókkol ottú é hotagán or uore taájjub aiccíl déki boli hoilé : ítatarar bútotu yéi uggwá tará ré dhor lagoiya aái giyói, ar hoitó lagilóde ki bouli hoilé: ibáto jadugor ar misá hoóiya yé.
- (5) Ki íbayé edúggun maabud ókkol ór uggwá maabud gorí diyé, hákikot ot mazé iyán bici taájjub or hotá.
- (6) Tarár sóddare iyán hoói soilléde ki bouli hoilé: solotóu ! ar niz or maabud ókkol or uore zomi tákou ! becók é hotágan ot mazé honó gorós asé.
- (7) Añára to e hotágan agor diin ot mazé yóu noó fúni, kissú noó, siríf iyán banawothi hotá.
- (8) Ki añára beggún ór bútotu íbar uore yéi Allah talar kalam nazel gorá giyédé ? asól ot mazé e manúic íin añár wohír torfóttu cúkkot mazé asé, bólke (sóyi óilde íyan ki bouli hoilé) tará añár azab ehóno nóo há.
- (9) Yáto ki tarár hañsé tuáñr zobordóst dancíl rob ór rahámot ór házaná asé.
- (10) Yáto ki asman ar zomin ar íin or dormiyan or hár jinís or baáñccáyi ítatarar, tói tar fore tará rosí thaniyóre uçí zaibagói.
- (11) Ibáyo boro boro lockor ókkol ór bútotu hári giyoidé(cóñço) lockor.
- (12) Tarár ageyóu Núh`r koum, ar Aád ar zoloi ókkol wala Féroune misá bolí hóil.
- (13) Ar Sómade ar Luút or koume, ar lkat tákoíya ókkole you, íin (boro) lockor aiccíl.
- (14) Ítarar bútoe ek zonóu rosúl ókkol oré misá bolí noó hoódé éndhilla no aiccíl, bós añár sáñza tarár uore sábet ói giyói.
- (15) Ítarattú siríf uggwá dhak or entezar aséde, zar mazé honó thóorá náí.
- (16) Ar tará hoiyédé ki bouli hoilé: oh añárar rob ! añárar amól namégan oñne hísaf or din or ageyéi añára ré didon.
- (17) Oñne tarár hotár uore sobór goróon! Ar añár bonda Daud or yaad goróon, zibá bicí boro kuwot wala aiccíl, becók íba bout boro ruzu (Allah talar íkka fíroiya) aiccíl.

- (18) Aññí faár ókkol oré íbar taabe (formaboddar) gorí raikkílam, keen bouli hoilé:(íbar (Daud) sáñte háñzinna ar béinna tosbí foribóu.
- (19) Ar forinda ókkol ottúyou joma ói yoré beggún íbar tabedar tákar (zimmadari) aiccíl.
- (20) Ar aññí íbar hokumot oré mosbut gorí diílam, ar íbaré hékmot diílam, ar hotá fáisela gora (insáf gorón ór kuwot diílam).
- (21) Ki tuñí hoijja goróiya ókkol ór hobo(ro) faiyónekí ? ze cómot mazé dhebal faldaiyoré hácail ot mazé aái giyói.
- (22) Zohón tará (Hozorót) Daud (aláihissólám) ór hañsé foóiñccé, bós tará íba ré dhorai giyói, taññi hoilóde ki : no dhoraiyóu ! añára moóddimar dui fórik, añárar bútoe ek fórike ar ek forik ór uore ziyadoti goijjé, bós oñne añárar dormiyan ot mazé hókkor sáñte fáisela gorí doón ! ar na insáfi no goríbou, ar añára ré uzu rasta dehái doón.
- (23) (funóon !) íbá añár báí, tar hañsé nobboi nowá dumbaní asé, ar añár hañsé uggwá yéi dumbaní asé de,kintu te añáre hoóddé ki bouli hoilé: tor uggwá yóu añáre diféla, ar añár uore hotát mazé bicí sókti gorér.
- (24) Taññi formailodé ki bouli hoilé: ítar niz or dumbaní ókkol ór sáñte tar uggwá dumbaní ré milai loon or súwal gán becók tor uore ekkán zulúm, ar aksér córikdar ókkol (éndhillayéi óitáke) ki bouli hoilé: ek zone ar ekzon or uore zulúm goré, siríf uitará sára, zetará iman ainné, ar zetará bála amól goijjé, ar éndhillá manúic bicí hom, ar (Hozrót) Daud (alái hissolame) buzí giyóide ki bouli hoilé: aññí íbaré emtehán goijjide, tar fore tó niz or rob ottú maf maga dóijjé, ar aájezi enkesari góriyóre (sójidat) fori giyói, ar (furá furi) roju gorí félaiyé.
- (25) Bós aññí yóu íbar é (hosúri ré) maf gorí diyí, becók íba añár hañsé boro mortoba wala ar bicí bála thíkana wala.
- (26) Oh Daud ! aññí tuáñre zomin ot mazé hólifá banai diyí, tuñí manúic ókkol ór dormiyan ot mazé hókkor sáñte fáisela gorou, ar niz or nofsani húwahec ór ettebá no goríban, no óile íbayé tuáñre Allah talar rastattú hóthai dibou, becók ze manúic Allah talar rastattú hóthi zagói, tarállá bolí saktó azab asé, kiyálla bolí hoilé: tará hísab or din oré búli félaiyé.
- (27) Ar aññí asman ar zomin ar íin or dormiyan or jinís ókkol oré na hókkot mazé foida noó gorí, é guman gán to kafér ókkol ór, éene kafér okkol ollá bolíto hárabí asé ooin ór.
- (28) Aññí ki o manúic ókkol oré zetará iman ainné ar bála amól goijjé, uitarár borabor gorí diyum, zetará zomin or uore fósad gorat asé, yáki forésgar ókkol oré bod kar ókkol ór éndhillá gorí diyum ?
- (29) Iba bookot wala kitab, zibá aññí oñnor íkka e hotálla bolí nazel goijjide táke maincé íbar ayat ókkol ór uore fikír goré, ar ahol wala ókkole íbattú nosiyot hásel goré.
- (30) Ar aññí Daud oré Sulaiman boccíc goijjí, zebá bicí bála bonda aiccíl, ar bicí ruju goróiyá aiccíl.
- (31) Zehón íbar sámmè háñzinnar cómot tes soledé gúñra peéc gorá gel.
- (32) Tóí hoitó lagilóde ki bouli hoilé: aññí niz or rob ór yaád or uore e gúñra ókkol ór muhábbot oré torojjí diyí, háttáke (beil) gólí giyói.
- (33) É (gúñra ókkol) oré ar ekbar añár sámmé anóu ! tar fore to túr ókkol ar goddona ókkol ór uore hát fírá cúru gorí dilóu.
- (34) Ar aññí Súlaiman oré emtehán goijjí, ar íbar toktór uore uggwá jisím dháli diyí, tar fore íbayé ruju goijjé.
- (35) Hoilóde ki oh añár rob ! añáre maf gorí doó, ar añáre eén dec atágoróu, ziyán ór layek aññí sára ar kiyé noó, tuñí beca bicí dooyá.
- (36) Bós aññí boiyar uore íbar fóрман boddár gorí diyí, boyaré íbar hókume zeçé íbayé saitóu normir sáñte foóñsái ditou.
- (37) Ar (taákot wala) jinnat oré yóu (íbar fóрма boddár gorí diyí) hár bildhíng bañdóiyare yóu ar hár dhup maroiya ré yóu.
- (38) Ar dusóra jinnat oré yóu, ze tará síyol diyóre (hámicá hámicá) bañdá tákitóu.
- (39) Iyán añár boccíc, ehón tuñí ehésan gorou yá rukou,(tuáñttu) honó hísab náí.
- (40) Íballá bolí añár hañsé bicí kurbot asé ar bicí bála thíkana asé.

- (41) Ar añár bonda Ayub or yaad goróu, zohón íbayé niz or rob oré dháikké, kihoiyé bolí hoilé :añáre cóitane fercani ar duk foóñsáiyé.
- (42) Niz or théñg (zomin or uore) maróu !íba gusól goríbar thándha ar haibár faní.
- (43) Ar aññí íbaré íbar fura furi górana boccíc goijjí, bólke é duggún aróu íbar sáñte niz or háas rahámot (boccíc goijjí) ar (iyán) ahol wala ókkol ór nosiyot ollá bolí.
- (44) Ar niz or hátot mazé húñta wala ek múth (jáñça) loiyóre mari deé, ar kosóm or hélaf no gorís, hók hóta óilde iyán ki bouli hoilé: aññí íbaré bicí sobór wala bonda faiyí, íba bicí bála bonda aiccíl, ar bicí robbot rakóiya (aiccíl) .
- (45) Añár bonda ókkol Ibrahim, Ishák ar Yaákub or toskara yóu maincóre goróu, ze tará hat ókkol or malik ar souk or malík aiccíl.
- (46) Aññí tararé ekkán háas hotá yáni aáhérot or yaad or sáñte moksús gorí diílam.
- (47) Ítara beggún añár nosdik buzorgó ar becá bála manúic aiccíl.
- (48) Ismaíl, Yosá ar Zulkífil or toskora yóu gorí deé, ítara beggún nici bála manúic aiccíl.
- (49) Iyán nosiyot, ar yekin goróu ! ki bouli hoilé: forésgar ókkol ollá bolí bicí bála zaga asé .
- (50) (yáni hámicá walí) jinnot ókkol, ziín or dorozá ókkol tarállá bolí kúla asé.
- (51) Ziín ot mazé thek lagai boóiyoré dhoóilla bodhoilla mama ókkol ar kisím kisím ór córaf ókkol ór fórmayéc gorér.
- (52) Ar tarár hañsé nis nozor walí ekkú umór ór húur ókkol óibou.
- (53) Iyanéi, zar waada tuáñrálloi hísaf ór din ollá bolí gorá giíl.
- (54) Becók rizik ókkol añár (háas) boccíc, ziín ór honó din céc nai
- (55) Íyan tó óilou jozar (hotá), (yaad) rakibar ki bouli hoilé: bogawot ar cóitani goroiyá ókkol ollá bolí bicí bura zaga asé.
- (56) Duzuk asé, ziyán ot mazé tará zaibóu, (ah!) hotó bura bisána yá.
- (57) Íyanéi, bós íyan ór moza loó, gorom faní ar fúñis.
- (58) Íyar fore yó, aróu dhoillá bodhoilla azab ókkol .
- (59) Iba uggwá koum, zibá tuáñrár sáñte (ooin ot mazé) zaibodé, ítarallá bouli honó kúc amodíd (estekbal) náí, íbayéi tó jáhnnam ot mazé zaibo dé.
- (60) Tará hoibóde ki bouli hoilé: bólke tuáñra yéi, zetarállá bouli honó kúc amodid náí, tuáñra yéi tó ítan oré foóila loti añárar sámmè aní raikkíla de, bós tákibollá boli bicí bura zaga asé de.
- (61) Tará hoibode ki bouli hoilé: oh añárar rob ! zeneki (kuférir rosóm) añárállá bouli baír goijjé, tará ré jáhannam ór dui gun cáñza doó.
- (62) Ar jáhannam ókkole hoibóde ki bouli hoilé: kihota ! é manúic íin oré dehá kiyállá no zar ? ze taráre añára bura maincór bútottu gonitám.
- (63) Ki añára yéi taráre mozak banai raikkílam dé ? yáto ki añárar nozor ítarattú hóthi giyói de?
- (64) Yekin goróu ! jáhannami ókkol ór e hoijja hondhol hámahá yéi óibou.
- (65) Hoóidoon ! ki bouli hoilé: aññí tó siríf hóboddari goroiyá ,ar siríf Allah ek, gaaleb sára ar honó kiyéi ebadot or laáyek náí.
- (66) Zibá asman ókkol ar zomin or rob, ar zaáñ kissú éçe mazé asé, íba bicí kuwot wala ar bicí maf goroiyá.
- (67) Oñne hoóidoón ! ki bouli hoilé: iyán bout boro hóbor .
- (68) Ziyán ottú tuáñra forbá sára asóu.
- (69) Añáttú é uñsol jisím wala fíricá ókkol ór (hotá báttarár) honó elóm náí, ze cómot tará toórár gorát aiccíl.
- (70) Añár íkka siríf e wohí gán gorá zade , ki bouli hoilé: aññí sáf sáf hóboddari gorí dooia.
- (71) Ze cómot oñnor robe fíricá ókkol oré hoiyéde ki bouli hoilé: aññí meçíttú insán oré banáiyúm.
- (72) Éene, zehón aññí íbaré thík gorí loiyúm, ar íbar bútoze niz ór rúh fúñki diyum, tóile tuáñra beggún íbar sámmé sójidat fori zaibagói.
- (73) Éhisafé tamám fíricá ókkole sójide goijjé.
- (74) Kintu Iblíse (nó goré) íte tukobbori goijjé, ar íte kafér ókkol ór bútottu aiccíl.

- (75) (Allah tala yé) hoiyédé ki bouli hoilé: oh Iblís ! tore eén sójida gorón ottú hon jiníse ruikkéde ? zaré añní niz ór háte foida goijjí, ki tui kissú tukobborít aái goiyósgói ? yáto k tui boro mortoba wala ókkol ór bítottu ?
- (76) Íte juwab diyéde ki bouli hoilé: añní ítattu báre bála, tuñí añáre ooin ottú banaiyós, ar tare meçittú banaiyós.
- (77) Hoilóde ki bouli hoilé: tui intú neeli zagói(duróizaá) tui mordud óiyos .
- (78) Ar tor uore kiyamot foijjontó añár laánot .
- (79) Hoito lagilóude ki bouli hoilé: oh añár rob ! añáre tuñí manúic ókkol uçá foijjontó fórusut soó.
- (80) (Allah tala yé) hoilóde ki bouli hoilé: tui fórsut wala ókkol or bítottu.
- (81) Mokoror goijjá din foijjontó.
- (82) Hoitó lagilóde ki bouli hoilé: tar fore tor izzot ór kosóm ! añní tará beggún oré becók gumrá gorí diyum.
- (83) Siríf tor o bonda sára, zetará ehelád wala.
- (84) Fómailodé ki bouli hoilé: hók hota óilde iyán, ar añní hók hotayéi hoói de.
- (85) Tui ar tore tamám manoiyá ókkol diyóre añní jáhannam bóri diyúm.
- (86) Hoóidoón ! ki bouli hoilé: añní tuáñráttu íyan ór uore honó bodola tolob no gorír, ar nó añní honó tokolluf (bará bari) goróiyá ókkol ór bítottu.
- (87) Íbató tamám jáhan walallá boli siríf nosíyotéi.
- (88) Becók tuáñra íbar hákikot oré kissú woktór foré zani loibá.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الزمر

- (1) E kitafwá nazil goijjé iyán, Allah gaaleb, hékmot walar torfóttu.
- (2) Becók añní ekitaftwá ré oñnor toróf hókkor sáñte nazil goijjí, bós oñne siríf Allah talar yéi ebadot goróu, íballá bouli diin oré Háles góriyóre .
- (3) Hóboddar ! siríf Allah talalla bouliyéi ebadot goríba, ar ze maincé íbaré sára ar kiyóre niz or girós banai raikké, (ar hoódé ki bouli hoilé:) añáre ítatar ebadot siríf e hotólla bouli goríde ki bouli hoilé: ítara añára ré Allah talar hañsé hañsír mortoba foijjontó foóñsái dibou, e manúic íne ziyán or befaré ektelaf gorér, íyan or fáisela Allah tala yé nize bazé goríbou, misá ar na cúkur oré Allah tala yé rasta no dehá.
- (4) Zodi Allah talar erada fut ziyáin óitou, tóile íbayé niz or mohóluk ór bítottu zaré saá basi loitou, (kintu) íba tó fak ar é Allah yéi ekélá ar be egena, ar kuwot wala.
- (5) Bicí bála dodbir diyóre íbayé asman ókkol ar zomin oré banaiyé, íba yé rait oré din or uore ar din oré rait or uore lifi deé, ar íbayé beil, san oré ham or uore lagai raikké, hár ekkán mokoror goijjá muddot foijjonto solér, yekin goróu ! kihole : íba bicí zobor dost ar guná ókkol oré maf goróiyá.
- (6) Íbayé tuáñra tuáñra beggún oré ekkán jan ottú foida goijjé, tar fore íbattú íbar zura ré foida goijjé, ar tuáñralla boli sair théiñggiattú (añthowá añthowá gori zurá) félayé, íbayé tuáñra ré tuáñrár mañ ókkol ór feçottú ek banar foré dusóra banar uore toiyar goré, tinnán tinnán ańdár ot mazé, é Allah íbayéi tuáñrár rob , íballá bouli baáñccáyi, tar fore yóu tuáñra hoçí gumrá ói gurór ?
- (7) Zodi tuáñra nacúkuri goróu, tóile : (yaad rakibadé ki bouli hoilé:) Allah tala tuáñra (beggún ottú) be niyas, ar íba niz or bonda ókkol ór nacúkurít mazé kúci noó, ar zodi tuáñra cúkuria goróu tóile íba íyan oré tuáñralla boli fosón goríbou, ar honó kiyé honó kiyór fuñzá no tulé, tar fore tuáñra beggún ór fíragan tuáñrár rob or íkkayéi, tuáñra ré íbayé hoói dibodé ziyán tuáñra koríta, becók íba dil ókkol ór hotá ókkol ottú waákef.
- (8) Ar insán honó cómot zohón honó tokolif foóñsé tói íbayé bicí (Allah talar) íkká fíryoré niz or rob oré dhake, tar fore zohón Allah tala yé íbaré niz or torfóttu niyamot boccíc goré, tóile íbayé iyár age ze duwa gorítou, íyan oré (bilkúl) búli féla, ar Allah talar córik mokoror gorá dóre, ziyán ór duwara (ar kiyóre yó) íbar (Allah`r) rastattú duré gorí féla, oñne hoóidoón ki bouli hoilé: (tuáñra) niz or kuféfir fáaida ar hoekdin loó, (céce) ítara tó jáhannami ókkol ór bítottu óibou.

- (9) Ki ze manúic raitor cómot mazé sóoida ar kiyam ór hálot ot mazé guzare, aáhérot oré dhora, ar niz or rob ór rahámot or ummid raké, tóile tuñí hoónsái, ki elóm wala ar be elóm borabor ói faribóu ? becók nosiyot o maincé hásel goréde zibá ahol wala óibou.
- (10) Hoóidoón ! oh añár iman wala bonda ókkol ! (tuáñra) tuáñrár rob oré dhorat tákou, zetará neki e duniyait mazé neki goré, tarállá bouli bála bodola asé, ar Allah talar zomin bicí fórot asé, sobór goróiya ókkol oré íin or fura furí gona sára bodola dia zá.
- (11) Oñne hoóidoón ! ki bouli hoilé: añáre hókum dia giyéde ki: Allah talar ebadot endhillá gorí goróu, keen bouli hoilé: íballá bouli ebadot haless ózá.
- (12) Ar añáre hókum dia giyéde keen bouli hoilé: aññí foóila fórmabodar boni zaigói.
- (13) Hoóidoón ! ki bouli hoilé: añáttú tó añár rob ór nafórmáni goríte boro din ór azab or dhor lage.
- (14) Hoóidoón ! ki bouli hoilé: aññí tó haless gorí yoré siríf niz or rob órési ebadot goríde.
- (15) Tuáñra tó íba sára zar soó, ebadot goróu, hoóidoón ! hákiki gunárit mazé uitará aséde, ze tará niz oré nize ar niz or ziyaindoré kiyamot or dín nuksani mazé félaidibóu, yaád rakibá, kúla kúli nuksan íyan.
- (16) Ítara ré nisottú, oórottú ooin ór sábayé zéfaí feladdé óibou, íyanéi yá, ziyán ottú Allah tala yé niz or bonda ókkol oré dhor lagar, oh añár bonda ókkol bós (tuáñra) añáre dhorat tákou.
- (17) Ar ze maincé Taágut ór ebadot ottú forhés goijjé, ar Allah talar íkka motuwajju ói roiyé, ítara kúchoborír mustehék, añár bonda ókkol oré kúchobórí fúnai doón !
- (18) Ze neki hotáre han lagai diyóre fúne, tar fore ziyán bála hotá óibou íyan ór ettebá goré, ítarayéi, zetará ré Allah tala yé hédayot goijjé, ar tará yéi ahol wala.
- (19) Ói, ze maincór uore azab sábet ói giyóí, tóiki oñne tará ré jáhannam ottú súrai faribán ?
- (20) Kintu o manúic, zetará niz ór rob oré dhorár, tarállá bouli uñsól kuthá asé, zín or uore yó boinna banaiya kuthá ókkol asé, (ar) íin ór nisé naár ókkol báar, rob or waada asé, ar íbayé waada hélafi no goré.
- (21) Oñne ki noó dehónne, ki bouli hoilé: Allah tala yé asman ottú faní féladé, ar íin oré zomin or nise foóñsá, tar fore íin or duwara dhoóilla bo dhoóillá keti ókkol tulé, tar fore íin fúai zagói, ar oñne íine íin oré hólóiddá roñg ot mazé dehón, tar fore íin oré reza reza gorí deé, íyan ot mazé ahól walá ókkol ollá bouli becá bicí nosiyot asé.
- (22) Ki o manúic, zar sína ré Allah tala yé aslam ollá bouli kúli diyé, bós íba niz or rob or torfóttu ekkán nuur or uore asé, ar bodboktí uitarár uore, ze tarár dil Allah talar yaad ottú (asór no loó) bólke soktó ói giyóí, é manúic íin kúla kúli gumráhit mazé asé.
- (23) Allah tala yé becá bicí bála kalam naázel goijjé, zibá endhilla kitab de ki bouli hoilé: zibá afós ot mazé milla zúilla, ar bar bar duwara giyéde ayat ókkol ór, zibar duwara o maincór gaá cíncinar uçé, ze niz or rob or dhor raké, céce ítarar jisím ar dil Allah talar zikír or íkka norom ói zagói, íyanéi Allah talar hédayot, zaré saá íyan dehái deé, ar zaré Allah tala yé gumrá goríde, íbaré hédayot goróiya honó kiyé náí.
- (24) Ói, ze manúic kiyamot ór dín ór bicí bura azab or dhal niz or muk oré banaibóu, (éndhillá) zalem ókkol oré huwá zaibode ki bouli hoilé: (tuáñra) niz or goijjá hóo.
- (25) Tarár agor ítara yó misá bouli hoóil, tar fore ítarar uore untú azab aái foijjéde, zintú aibór kíyaló no aiccí.
- (26) Ar Allah tala yé tará ré duniyair zindegit mazé beizzotir mazé hábaiyé, ar ehón aáhérot or tó bicí bári azab asé oh ! zodi tará buzí loitou !
- (27) Becók aññi e Quran ot mazé maincólla bouli hár kisim ór mesál ókkol boyan gorí diya, ítara nosiyot hásel goríte hon taájjub gán asé ?
- (28) Quran arobit mazé asé, zibat mazé honó beñha náí, óit faredeki, tará forósgari ektiyar gorí loodé.
- (29) Allah tala yé mesál boyan gorér, uggwá o manúic, zibár bútoire afós ot mazé becá bicí zid asé, ar uggwá o manúic, zibá siríf ekzon or gulam, ki ítara dunízon sífót or eétebaré ek dhoóilla ? taáریف beggín Allah talallá bouli, hotá óilde íyan, ki bouli hoilé: tarár bútoire beec bák maincé no buzé.
- (30) Becók huda oñnottú yo motor mazé háa foribóu, ar ítara beggun ó moribóu.

(31) Tar fore tuáñra beggún kiyamot ór dín niz or rob or sámmè hoijja goríba .

Part 24

- (32) Uitattú bare bicí zalém hounná, ze Allah talár uoré misá hotá bañdíbou? Ar háñasa diín zehón tar hañsé aiyé, tói íyan oré misá boulí hoibóu? Ki éndillá kiffar ókkol olla boulí jáhannam thíkana no óibou?
- (33) Ze háñsá diín oré ainné, ar ze tará íyan oré tosdik goijjé, é manúic íin muttoki.
- (34) Tarálla boulí tarár rob or hañsé o jiníساسé, ziyán tará saá, bála maincóllo íyan bodola.
- (35) Táke Allah tala ítarattú ítarar bura amól ókkol oré duré gorí deé, ar ze bála ham ítara goijjé, íin ór bála bodola atá goré.
- (36) Ki Allah tala niz ór bonda ókkol ollá boulí kafí noó? Ítara ki oñnoré Allah tala sára oóinnou kiyottú dhor lagár? Ar zaré Allah tala gumrá gorí deé, tarállá boulí honó kiyé náí.
- (37) Ar zaré íbayé hédayot deé, tare gumrá goróiya kiyé náí, ki Allah tala gaáleb ar bodola looiya noó?
- (38) Zodi oñne taráttu fusár gorón, ki bouli hoilé: asman ar zomin oré honó banaiyé? Tóile tará becók e zuwab gán diboude ki: “Allah tala yé” oñne tará re hoóidoón de ki bouli hoilé: tóile tuáñra iyán ekkená hoósái, ze tararé tuáñra Allah sára dhakoór, zodi Allah tala ye añáre honó nuksan foóñsá, tóiki tará íbar nuksan oré hólháí faribou? Yáto Allah tala yé añár uore mehér banír erada goillé, tóiki tará íbar mehérbáni ré rukí faribóu? Oñne hoói doón ki bouli hoilé: Allah tala añállá boulí kafí, tuakkúl goróiya ókkole íbar uore tuakkúl goré.
- (39) Hoóidoón! ki bouli hoilé: óu añár koum! Tuáñra niz ór zagár uore amól gorí zoó, aññí yó amól gorír, ehón ehón tuáñra zani loibá.
- (40) ki bouli hoilé: har uoré be izzoti goróiyá azab aiyér, ar har uore hámicallá boulí mair ar hámicállá boulí sáñza ór?
- (41) Aññí onnor uore hókkor sáñte e kitb gwá maincóllo boulí nazel goijjí, bós ze manúic nzu rastar uore aái zaibagói, ítar niz ollá boulí laf asé, ar ze gumrá ói zaibagói tar gumráhir (gozob) tar uore, oñne tarár zimmadar noó.
- (42) Allah tala yéi rúh ókkol oré íinor mout ór cómot, ar ze tarár mout nó aiyé taráre tarár gúm ór cómot hóri loiféla, tar fore ze tarár uore mout ór hókum lagi giyói, íin oré to rukí fulá, ar dusóra (rúh ókkol) oré ekkán mokoror goijjá cómolla boulí sári diféla, fikir goróiyallá bouli íyan ot mazé becók bouít nicání ókkol asé.
- (43) Ki é manúic ókkol Allah tala sára (ar honó kiyóre) cúfarić goróiya mokoror gorí raikké? Oñne hoói doón, ki bouli hoilé: zodiyoú tará honó kissúyéi ektiyar no raké, ar nó ahol raké.
- (44) Oñne hoóidoón! ki bouli hoilé: tamám cúfarić ór ektiyar wala siríf Allah tala tamám asman ókkol ar zomin ór bañccáyi Allah tala, tuáñra beggún íbar íkka fíra zaiba.
- (45) Zehón Allah ekzon ór zikír gorá zaá, tói o manúic gín or dile nifórot gorá dóre, ze tará aáhérot or uore yekin no raké, ar zehón íba sára (oóinno kiyor) zikír gorá zaá, tóile tarár dil kúliyoré kúci ói zagói.
- (46) Oñne hoói doón! ki bouli hoilé: Allah! Asman ókkol ar zomin oré banoiya, luwaiya zahír goijjá re zanoiya, tuyéi to tuáñr bonda ókkol ór dormiyan ot mazé o hotá ókkol ór fáisela goríbi, zíin or uore tará ektelaf gorát aiccíl.
- (47) Zodi zulúm goróiya ókkol ór hañsé ogín beggín ó, zíin zomin or uore asé, ar tasára édiggín aró ó, tar fore yó bicí bura sáñzar bodolat mazé kiyamot or dín égin beggín diyó félaile, ar tarár sámmè Allah talar ortfóttu ogín zahér óibode, zar gumanóu ítarattú no aiccíl.
- (48) Ze kessú tará goijjíl, íin ór burayi tarár uore zahár óibou, ar ziyán oré tará mozak gorítou, íyane tará re aái gíri loibou.

- (49) Insán or uore ze honó tokolif foõñsé tói añáre dhaka dóre, tar fore zehón añní tará re niz or torfóttu honó niyamot atá gorí, tóile huwá dóre de ki bouli hoilé: íyan to añáre siríf añár elóm or duwara diya giyéde, bólke íyan emtehán, kintu tarár bútoze beec bák manúic be elóm.
- (50) Tarár agor maincé yo e hotá hoóil, bós tarár ham hozzo tarár honó ham ot nó aiyé.
- (51) Tar fore tarár tamám burai ókkol tarár uore aái foijjái, ar tarár bútoze you ze tará gunágar, tará goijjéde burai ókkol ó ehón tarár uore aái foribóu, tará (añáre) hárar difaribóde noó.
- (52) Taráttu ki e hotá zana náí, ki bouli hoilé: Allah tala yé zallá bouli saá, rizik oré fóragot gorí deé, ar tong (ó) iman wala ókkol ollá bouli íyan ot mazé (boro) nicáni ókkol asé.
- (53) (añár torfóttu) hoóidoón, ki bouli hoilé: óu añár bonda ókkol! Ze tará niz or zan ókkol ór uore zulúm goijjé, tuáñra Allah talar rahámot ottú na ummid ói no zaiyo goi, becók Allah tala tamám guná ókkol oré maf gorí deé, becók íba bicí boccíc goróiya ar bicí rahámot goróiya.
- (54) Tuáñra (beggún) tuáñrár rob or íkka zúki forou, ar íbar hókum ore fali zoó, tuáñrár uore azab aibár age, ar fítin tuáñra ré modot gorá no zaibou.
- (55) Ar o bicí bála jinís or ettebá goru, ziyán tuáñrár íkka tuáñrár rob or torfóttu nazel gorá giyé, tuáñrár uore asimbit mazé azab aiyéde íyan ór age', ar tuáñrár uore honó húñeyari you noó.
- (56) (Eén no ón saáde ki bouli hoilé:) honó maincé háí afsús hoó! O hotár uore, ki bouli hoilé: añní Allah talar hókkot mazé (bicí) homi goijjí, bólke añní tó mozak goróiya ókkol or bútottu aiccílam.
- (57) Yáto één hoibóde ki bouli hoilé: zodi Allah tala ye añáre hédayot gorítou, tóile añní yó muttoki maincór bútottu óitam.
- (58) Yátou azab oré dekíyore hoibodé ki bouli hoilé: úf! Honó dhoillá gorí añár fíri zaá óitou, tóile añní yóu bála ham goróiya ókkol ór bútottu óitam.
- (59) Ói becók tor hañsé añár ayat ókkol foóíñccíl, zíin oré tui misá bouli hoiyós, ar tokobhuri goijjós, ar tui aiccíli deyó kafér ókkol ór bútottu.
- (60) Ar ze maincé Allah tala uore misá baindé, tóile oñne dekíban, ki bouli hoilé: kiyamot or dín tarár siyára hala óibode, ki tokobhuri goróiya ókkol ór thíkana jáhannam no óibou?
- (61) Ar ze maincé forósgari goijjé, taráre Allah tala yé tarár kamiyabir sáñte basai loibou, taráre honó tokolife súñyo no faribou, ar nó torá honó kisím or ferecan óibou.
- (62) Allah tala hár jinís oré foida goróiyá, ar íbayéi hár jinís oré doóñloiyá.
- (63) Asman ókkol ar zomin ór sabí ókkol or malék íbayéi, ze ze manúic ókkole Allah talar ayat ókkol oré inkar goijjé, tará nuksani foóiyá.
- (64) Oñne hoóidoón! Óu jahél ókkol! Ki tuáñra añáre Allah tala sára ar kiyór ebadot ollá bouli hoór?
- (65) Becók tuáñr hañsé yóu ar tuáñr agor (tamám nobi ókkol) or uore yóu wohí gorá giyé, ki bouli hoilé: tuáñra zodi cirík gorou, tóile becók tor amól bekar ói zaibagói, ar becók tui nuksani foóiya ókkol ór búttu ói zabigói.
- (66) Bólke tuñí Allah talar ebadot goróu, ar cúkuria goróiya ókkol ór bútottu ói zagói.
- (67) Ar é manúic ókkole Allah tala ré zendilla kodor goré foittou, éndillá noó goré, tamám zomin kiyamot or din íbar múthot mazé óibou, ar tamám asman íbar den hátot mazé boiñththá óibou, íba fak ar aála, hár o jinís ottu, ziyán oré maincé íbar córik baná.
- (68) Ar cíñyat fún diya zaibou, bós asman ókkol ar zomin wala ókkol beggún behúc óiyoré fori zabogói, kintu zaré Allah tala yé saá, tar fore ar ekbar cíñyat fúu diya zaibou, bós tará eke baré tiyaiyóre saát lagi zaibagói.

- (69) Ar zomin niz or rob or nuure somki uçibou, amól nama ókkol ar gobá ókkol aná zaibou, ar manúic ókkol ór dormiyan ot mazé hók hók fáisela gorí diya zaibou, ar tará ré zulúm gorá no zaibou.
- (70) Ar ze manúic gwá yé ze kissú goijjé, fura furi diya zaibou, ze kessú maincé gorér, íbayé bicí bála gorí zane.
- (71) Kafér ókkol ór dok ke dol jáhannam ór íkká dhiñyáñ zaibou, zehón tará íyan ór hañsé foóñsi zaibagói, íyan ór dorozá ókkol tarállá boulí kúli diya zaibou, ar éçiyár daruga yé taráttu fusár goríbou de ki bouli hoilé: ki tuáñrár hañsé tuáñrár bútotu rosúl no aiccíl? Zibáyé tuáñrár uore tuáñrár rob or ayat ókkol forítou, ar tuáñra ré e din or mulakot ór dhor lagaitóu? Tará juwab dibou de ki bouli hoilé: thík sáyi kintu azab or hókum kafér ókkol ór uore saábet ói giyégoi.
- (72) Huwá zaibou, ki bouli hoilé: ehón jáhannam ór dorozat mazé góli zoogói, zeçé hámicá tákiba, bós cóitan ókkol ór thíkana bicí bura yé.
- (73) Ar ze manúic ókkol niz or rob oré dhóraitóu tarár jomáat ke jomáat oré jonnot ór íkka fathái diya zaibou, hattáke zehón tará íyan ór hañsé aibóu, ar dorozá kúli diya zaibou, ar éçiyar faára dar taráre hoibóude ki bouli hoilé: tuáñrár uore sólam ók, tuáñra kúcit tákou, tuáñra íyan ot mazé hámicallá bouli soli zoogói.
- (74) Tará hoibode ki bouli hoilé: Allah tala cúkuria, ze añarallóí niz or waada ré e zomin ór mirasdár banai diyé, ke bouli hoilé: jonnot ot mazé zeçé zeçé saái, zaga gorí loi, bós amól goróiya ókkol ollá bouli hotó bála bodola yá.
- (75) Ar tuñí fíricotá ókkol oré Allah talar arcór hañsé hañsé hálka gorí yoré tarár rob or hamdó ar tosbíh gorédde dekíba, ar tarár dormiyan ot mazé insáf or fáisela gorá zaibou, ar hoói diya zaibode ki bouli hoilé: tamám taárif Allah talallá bouli, zibá tamám jáhan ókkol ór rob.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة المؤمن

- (1) Haa, miim
- (2) E kitab gwá nazel gorónnan o Allah talar torfóttu, zibá gaaleb ar zanoiya.
- (3) Gunáre maf goróyá ar towbá re kobul goróiyá, soktó azab wala (ar) enam ar kudurot wala ze sára honó maabud náí, íbar íkka waáfes fíra foribóu.
- (4) Allah talar ayat ókkol óllái o maincé hoijja goré, ze tará kafér, bós é manúic ókkol or cóorot sola fírayé oñnore dúhat no féloón saá.
- (5) Núh (aláihissólam) ar íbar forór jomáat ókkole yóu misá bouli hoíl, ar hár ummote niz ór rosúl oré dóri bañdibár erada goijjé, ar baatel or duwara therá bohós okkol goijjél táke íin or dueará hókko ré báñgi deé bós aññí tará re dóri félaiyí, éene añár torfóttu hondhillá sáñza óiye.
- (6) Ar éndilla oñnor rob ór hókum kafér ókkol ór uore saábet ói giyóí, ítara jáhannami.
- (7) Arcóre tulí rakóiya ar íyan ór ate hañsór (fíricotá ókkol) tarár niz or rob or tosbí hámdor saáñte goré, ar íbar uore iman raké, ar iman wala ókkol ollá búli maf saá, hoódé ki bouli hoilé: óu añárár rob! Tui hár jinís oré niz or bocció ar elóm or duwara gíri raikkós, bós tui uitaráre maf gorí deé, ze tará towbá goré, ar tor rastar ettebá goré, ar tui taráre jáhannam ór azab ottu yóu basai loó.
- (8) Óu añárar rob! Tui taráre hámicá wala jonnot ot maze loi zaá, zíin or waada tui tarálloi goijjós, ar tarár baf dada ókkol ar bibi ókkol ar fuain súain ókkol ot mazéyou, tará (beggún) oré, ze tarár amól bála, becók bui gaaleb, ar hékmot wala.
- (9) Taráre burayittu yóu maháfuz rak, háñsa hota óilde íyan, ki bouli hoilé: é din tui zaré burayi ókkol ottú basai loiyós, ar bicí boro kaámiyabi to íyanéi.
- (10) Becók ze maincé kuféri goijjé taráre e abas gán diya zaibode ki bouli hoilé: becók Allah talar tuáñrár uore guccá oónnán, iyán ottu bout bicí, zeén tuáñra guccá óita niz or dil ottú, zehón tuáñra ré iman ór íkka dhaha zaitou tar fore kuféri goríta.

- (11) Tará hoibóu, óu añárar rob! Tuñí añára ré dubara maijjóu ar dubará zolaijóu, ehón añára niz or gunár ekerar gorír, tói ki ehón honó rasta niyolibáro asé?
- (12) E (azab gán) tuáñrár uore ehotálla boulí de ki bouli hoilé: zehón siríf ek Allah'r zikír gorá zaitou, tóile tuáñre inkar gorí tákitá, ar zodi íbar sáñte ar honó kiyoré córik gorá zaitou, tóile tuáñra mani loita, bos ehón fáisela doóñr ar boro Allah tala réi.
- (13) Ibayéi zibayé tuáñra ré niz ór nicáni ókkol dehá, ar tuáñrálla bouli asman ottú rizik féla, nosíyot to údo uite hásel goré, ze (Allah talar íkka) ruju goré.
- (14) Tuáñra Allah tala ré dhahat tákou, íballá bouli diin oré hales gorí yoré, zodiyóu kafére bura mane.
- (15) Usol mortoba (ókkol) wala arcór malek, íbayé niz or bonda ókkol ór bítottu zar uore saá, wohí nazil goré, táke íbayé mulakot or din óttú maincóre dhor lagai fare.
- (16) Ze din tamám manúic ókkol zahér ói zaibagói, tarár honó jinís Allah talattú luwaiya no táki bou, aijja hár hókumot? Siríf Allah wahéd ar kohhár ór.
- (17) Aijja hár nofsóre íyan ór hamanír bodola diya zaibou, aijja (honokisím) or zulúm náí, becók Allah tala bicí tora turi hísaf goróiyá.
- (18) Ar taráre bicíyéi hañsé aiccé dé (kiyamot ór) húñciyari doó, ze cómot kolób ókkol gola foijjontó aái zaibagói, ar beggún nizam ór zaibo gói, zalem ókkol ór nó honó foran or dustó óibou, nó cúfaric goróiyá zar hotá mana zaá.
- (19) Souk ór híyanot oré ar buk ór lukaiya hotá ókkol oré (bicí bála gorí) zane.
- (20) Ar Allah tala yé thík thík fáisela gorí dibou, íba sára ze taráre é manúic íne dhaker, tará honó jinís or fáisela gorí no fare, becók Allah tala bála gorí fúne, bála gorí deké.
- (21) Ki é manúic íin zomin ot mazé solá fíra noó goré, tóile dekítou de ki bouli hoilé: ze manúic ókkol tarár agé aiccíl, tarár ainjam keen óiye dé? Ítara tokot or eétebare, ar zomin or uore yaádgar ór eétebare taráttu baré bout bicí aiccíl, bós Allah tala yé tará re tarár duwara dóri felaiyé, ar honó kiyé taráre Allah'r azab ottú basai noó fare.
- (22) Íyan e wojáye de ki bouli hoilé: tarár hañsé tarár poigambor ókkol muújeza loi loiyóre aitóu, tói tará inkar gorí ditou, bás Allah tala yé tará re dóri felaitóu, becók íba taákot wala ar soktóu azab wala.
- (23) Ar aññí Muúsa ré añár ayat ókkol ar kúla dolil ókkol ór sáñte béijjí.
- (24) Féroun, Háman, ar Karun ór íkká, tóile tará hoiyédé ki bouli hoilé:(íbáto) jadugór ar misáyéi.
- (25) Bós zehón tarár hañsé (Muúsa aláihissólam me) añár torfóttu (diíne) hók loiyóre aiccé, tói tará hoiyé de ki bouli hoilé: íbar sáñte ze iman wala ókkol asé, tarár morut fuaindóre mari félou, ar tarár maiya fuaindóre ziyántú rakóu, ar kafér ókkol ór ze híla bana asé íyan goltít mazé yéi asé.
- (26) Ar Féroune hoiyédé ki bouli hoilé: añáre sári doó, aññí Muúsa ré mari félai, ar íbar dorkar de ki bouli hoilé: íba niz or rob oré dhake, aññí dhoraidde ki bouli hoilé: íbayé tuáñrár diín oré honó bodoli félaibouní? Yáto dec ót mazé honó (bout boro) fósad gorí dibouní.
- (27) Muúsa yé hoiló de ki bouli hoilé: aññí niz or ar tuáñrár rob ór faná o tukobbori goróiyá maincór burayittúsaáir, ze hísab ór din or uore iman no raké.
- (28) Ar uggwá iman wala maincé, zibá Féroun ór hándan ottu aiccíl, ar niz or iman luwai raikkíl, hoilóde ki bouli hoilé: ki tuáñra uggwá maincóre siríf e hotár uore kotól gorór íbaye hoóddé ki bouli hoilé: añár rob Allah ar tuáñrár rob or torfóttu dolil ókkol loi aiccé, zodi íba misá óitáke tóile íbar masá hotá íbar uore, ar zodi íbar masá hotá íbar uore ar zodi íba háñsa óile, tói ze (azab) ór íbaye tuáñrálla waada gorér, íyan ór bítottu kessú no kessú tuáñrár uore aái foribóu, Allah tala uibáre rasta no dehá, zibá hód thelé ar misá hotá hoó.

- (29) Óu añár koum ór manúic ókkol! Aijjató baáñccáyi tuáñrár, ki bouli hoilé: e zomin or uore tuáñra gaaleb, kintu zodi Allah tala azab añárar uore aái zagói, tóile hone añárar modot goríbou? Féroune hoiyé de ki bouli hoilé: aññí tó tuáñra ré or rai didde, ziyán nize dekir, ar aññí to tuáñra ré bálayir rasta yéi deháidde.
- (30) É iman wala gwá ye hoiyédé ki bouli hoilé: óu añár koumor manúic ókkol! Aññí to dhoraiddé ki bouli hoilé: tuáñrár uore yó endillá (azab ór) din no aiyé, zendhílla oóinno ummot ókkol ór uore aiccé.
- (31) Zendilla Núh'r ummot ar Aad ar Sómud ar tarár fór ókkol ór (hálot óiye) Allah tala yé niz or bonda ókkol ór uore honó dhóillá zulúm no saá.
- (32) Ar añáttú tuáñrár uore dhák dhukor din ór dhoro lager.
- (33) Ze din tuáñra fith fíraiýoré wafés óiba, tuáñra re Allah talattú basoiyá kiyé no óibou, ar zaré Allah tala ye gumrá gorí deé, tare hédayot goróiyá honó kiyé náí.
- (34) Ar íyar age Yusúfe tuáñrár hañsé dolil ókkol loi aiccé, tar fore yó tuáñra íbayé ainnéde (dolil) or uore cók cubá gorát aiccíla, hattá ke zehón íbar wofát ói giyói, tói hoito lagilá íbar fore tou Allah tala yé ar honó rosúl no bejiboyéi, endilla gorí Allah tala yé hár o maincóre gumrá goré, zibá ottú barí zagói, (ar) cók cubá goré.
- (35) Ze honó sonod sára ziyán íbar hañsé aiccéde óibou, Allah talar ayat ókkol or uore jógça goré, Allah talar nosdík ar muúmén ókkol ór nosdik íyan to becá bicí narás óón ór jinís, Allah tala yé éndhilla gorí hár hár ék tukobborí goróiya cóitan ór dil ór uore mohór lagai deé.
- (36) Féroune hoilóde ki bouli hoilé: oh Háman ! (tui) añállá bouli ekkán bála hána bana, óito aññí asman ór ze dorozá asé.
- (37) (É) dorozá foijjontou foóñsi zaigói, ar Muúsár maabud oré hóddi farí, ar becók aññí guzídde, íbá (Muúsá) misáde (ar endhillá féroun ór burá amól ókkol tare bála dehá giyé, ar rastattú rukí diya giyhé, ar féroun ór hár híla bana gán borbadit mazé yéi roiyé.
- (38) Ar é iman wala manúic gwá ye hoiyédé ki bouli hoilé: óu añár koum! Tuáñra añár ettebá gorou, aññí bála rastar íkká tuáñra ré rasta deháiyúm.
- (39) Óu añár koum! E duniyar zindegi faná óibár jinís, ar hámicár gór to aáhérotéi.
- (40) Ze guná goijjé, ítalla tó borabor ór bodola aséi, ar ze nekí goijjé, íte morot fuá hók yáto maiya fua, íte zodi iman wala ó, tói é manúic íin jonnot ot zaibou, ar éçe hísaf sára rizik faibou.
- (41) Óu añár koum! Iyán keen hotáyá, aññí tuáñra re nejat or íkká dhakir, ar tuáñra añáre duzuk ór íkka dhahór.
- (42) Tuáñrá añáre e daáwot door, ki bouli hoilé: aññí Allah talar sáñte kuféri gorí, ar uibár sáñte córik gorí, zar honó elóm añár hañsé náí, ar ani tuáñra ré gaaleb, maf goróiya (Maábud ór) íkká daáwot diír.
- (43) Iyán ekkán yekini hotáde ki bouli hoilé: tuáñra añáre zar íkká dhahór tare to nó duniyat mazé dhaka zarbar kaábel, (ar) nó aáhérot ot mazé ar iyanó (ekmán yekini hotá de ki bouli hoilé) añára beggún ottú Allah talar íkká fíra foribóu, ar hód oré théloiya yéi duzuk ot zoóiyá ókkol ór bútotu.
- (44) Bós age zaiýore tuáñra añár hotá ókkol or iyád goríba, aññí niz or mamela ré Allah talar háwalá gorír, becók Allah tala bonda ókkol ór faáradár.
- (45) Bós uibáre Allah tala yé tamám burayittú mahafus raikké, zín tará báfi raikkíl, ar Féroun wala ókkol ór uore burá azab uidhi aiccé.
- (46) Oóinéi zar sámmè taráre hár béinná, háñzinná aná zaá, ar ze din kiyamot dayem óibou, (Hókum óiboude ki) Féroun wala ókkol oré saktó azab ot dhali doó.
- (47) Ar tohón jáhannam ot mazé ek zone ar ek zonollói hoziya goríbou, tói komzur maincé tukobbori goróiyá ókkol oré hoibóde ki añára tó tuáñrár fórmoboddar aiccílam tói ki tuáñra añárar oóttu e ooin or honó híssare hóthái faribá?

- (48) É boro maincé juwab dfibode ki añára beggún to e ooin ot mazé aséi, Allah tala yé niz or bonda ókkol ór dormiyan ot mazé fáisela gorí félaiyé.
- (49) Ar (tamám) jáhannami ókkole miliyó re jáhannam or daruga ókkol oré hoibó de ki bouli hoilé: tuáñra yéi tuáñrar rob or hañsé duwa gorou, tóile íbayé honódín añárar azab ore hálka gorí defán.
- (50) Tará juwab dibodé ki bouli hoilé: ki tuáñrar hañsé tuáñrar rosúl ókkole muújeza looi no aiccíl? Tará hoiboúde ki: bilkúl (aiccíl) tará hoibóde ki: toilé tuáñrayéi duwa gorou, ar kafér ókkol or duwa bilkúl be asór ar gumrá.
- (51) Becók aññí niz or rosúl ókkol ór ar iman wala okkol ór modot dniyar zindigitó goijjúm, ar o dinó, ze cómot gobá dooiya ókkol tíyaibóu.
- (52) Ze din zalem ókkol oré tarár uzóre honó nofá nodibóu, tarállá bouli laánotéi óibou, ar tarállá bouli bura góréi hoibóu.
- (53) Aññí Muúsáre hédayot namá atá goijjí, ar boni Israil oré é kitab or mirasdár banaiyí.
- (54) Íba ahól wala ókkol ollá bouli hédayot ar nosíyot aiccíl.
- (55) Bós óu nobi! Tuñí sobór gorou, Allah`r waada becók háñsa yéi, tuñí niz or gunáttu kóma saát tákou, ar beínná háñzinná niz or rob or tosbí ar taári boyan garat tákou.
- (56) Ze manúic ókkol niz or hañsé honó sonod také sára you Allah talar ayat ókkol ór uore hoziya goré, tarár dil ókkol ot mazé siríf burayi sára ar honó kissú yéi náí, tará íyan ór éçe foóñsóiyyar yéi noó, éene tuñí Allah talar faná magat tákou, becók íba fura furí fúnoiyá ar beggún ottu béré bicí dehóiyá.
- (57) Asman ar zomin oré bana becók insán banoon ottú baré bicí boro ham, kintu beec bák manúic be elóm.
- (58) Añdá ar souk wala borabor noó, ar no o manúic, ze tará iman ainné ar bála ham goijjé (tará) bodkar ókkol or (borabor) tuáñra (bicí) hom nosíyot hásel gorór.
- (59) Kiyamot hámahá ar becók aibar asé, kintu becá bicí mainé iman no ané.
- (60) Ar tuáñrar rob ór hókum (ói giyóí) keen bouli hoilé: (tuáñra) añáttu duwá gorou, aññí tuáñrar duwa ré kobul goríyom, biccác goróu de ki bouli hoilé: ze maincé añár ebadot or sáñte tokobburi goré, tará ehón ehón be izzot óiyoré jáhannam ot foóñsi zaibagóí.
- (61) Allah tala ye tuáñrálla boulí rait banaiyé táke tuáñra íyan o mazé aram hásel goróu, ar din oré dekibollá boulí banaiyé, becók Allah tala maincór uoré boccíc ar korom goróiyá, kintu beec bák maincé cúkuria falón no goré.
- (62) Íba yéi Allah, tuáñra beggún ór rob hár jinís oré Hálek, íba sára ar honó maabud náí, tar fore yóu tuáñra hoikká fíri zoórgóí.
- (63) Éndilla o manúic fíri zagóí, ze tará Allah talar ayat ókkol oré inkar gorítou.
- (64) Allah yéi, zibáyé tuáñrálla boulí zomin oré thóoribár zaga ar asman oré sát banai dyé, ar tuáñrar súurot ókkol banaiyé, ar bicí bála banaiyé, ar tuáñra ré bála bála jinís ókkol haibollá boulí diyé, é Allah yéi tuáñrar rob, bós bicí borkot wala Allah yéi, tamám jáhan ore foloiyá.
- (65) íba zinda, ze sára ar honó maabud náí, bós tuáñra (siríf) ehélás or sáñte íbare ebadot góriyóre dhahou, tamám taárif ókkol Allah talallá bouli, zibá tamám jáhan ór rob.
- (66) Oñne hoói doón! Keen boulí hoilé: añáre uitarár ebadot ottú rukí dia giyé, ze tará ré tuáñrar Allah sára dhahór, e hotállá bouli déki: añár hañsé añár Rob ór dolil ókkol foóñsí giyóí, añáre e hókum diya giyéde ki: aññí tamám jáhan ór rob ór hókum ór taabe ói zaigóí.
- (67) Íba uibá, ze tuáñra ré meçíttú tar fore nutfattú, tar fore lowór tán ottú banaiyé, tar fore tuarna ré baiccár cokól ot mazé báir goré, tar fore (tuáñra ré bará) táke tuáñra fura furí cókttit mazé foóñsi zoogóí, tar fore burá ói zoogóí, tuáñrar bútottu hodún íyar age mori zoogóí, (íbayé tuáñra ré sári deé) táke tuáñra mokoror goijjá cómo foijjontó foóñsi zoogóí, ar táke tuáñrar buzi sínti loi faróu.

- (68) Íba yéi zibáyé zinda goré ar mari féle, tar fore zohón íbayé honó ham oré goróonnán mokoror goré, tóile íyan oré siríf iyán hoódé ki bouli hoilé: 'ói zagói' bós íyan ói zagói.
- (69) Ki tuñí uitaráre deikkóu né? Ze rará Allah talar ayat ókkol ór uore hoziyá goré, taráre hoçé fírai diya zaá.
- (70) Ze manúic ókkol Allah talar kitab oré misá bouli hoiyé ar uiyán oréyóu, ziyán aññí niz ór rosúl ókkol ór sáñte béijjí, tará ehón ehón asól hákikot oré zani faribóu.
- (71) Ze cámot tarár goddonat mazé góndha ókkol óibou, ar síyol ókkol óibou, ar (taráre) señsá zaibou.
- (72) Goth goçádde fanít mazé ar tar foré jáhannam ór ooin ot mazé zolá zaibou.
- (73) Tar foré taráttú fusár gorá zaibou de ki bouli hoilé: tuáñra ze tará re córik goríta, tará hoçé?
- (74) Ze tará Allah tala sára aiccíl, tará hoibóu, de ki bouli hoilé: tará to añárattú ek dhékkía ói giyóí, bólke añára to iyar agé ar kiyóre dhaháidde no aiccílam, Allah tala yé kafér ókkol oré éndhillá gorí gumrá goré.
- (75) Íyan bodola o jinís ór, zé tuáñra zamin oré nahók bicí kúcit aiccíla, ar na hókkot mazé tukobbori gorí fíritá.
- (76) (Ehón aiyóu!) jáhannam ot maze hámicá tákibollá bouli (íyan ór) dorozá ókkol ottú góli zoogói, hoto burá zaga yá tukobbori goróiyá ókkol ollá bouli.
- (77) Bós oñne sobór goróu, Allah talar waada bilkúl háñsa, taráre aññí ze waada dií raikkí, íin or bútottu kissú aññí tuáñre deháiyum yáto (íyar agé) oñno ré moút diyum, taráre añár íkkayéi fíra zaibou.
- (78) Becók aññí oñnór age yó bout rosúl ókkol fatháiyí, zíin ór bútottu bout kiyór (kaháni ókkol ó) aññí oñno ré boyan goijjí, ar íin ór bútottu bout kiyor (kaháni ókkol) tóu aññí oñnoré boyanéi noó gorí ar honó rosúl ór e kidurut éi no aiccíl, keen boulí hoilé honó muújezá Allah talar ejazot sára aní fare, tar foré ze cómot Allah talar hókum aibóu, hókkor sáñte fáisela gorí diya zaibou, ar é cómot baatel waá nuksanít maze fori zaibobói.
- (79) Allah tala uibá, zibáye tuáñrálla bouli sair théínggá foida goijjé, zíin ór bútottu hodún ór uore tuáñra súwar óu, ar hodún oré tuáñra hoo.
- (80) Aróu tuáñrálla boulí íin or búttore beca bicí nofá asé, ar táke tuáñrár niz ór sínar búttore gufon háajot ókkol óre íin ór uore súwar óiyoré tuarna hásel gorí farou, ar é sair théínggá ókkol ór uore ár kicthi ókkol ór uore súwar gorá zaá.
- (81) Allah ye tuáñra ré niz or nicáni ókkol dehai zaár bós tuáñra Allah talar hon hon nicáni ókkol ór munkir boni yóre táki bá?
- (82) Ki tará zomin or uore solí fíri yoré tarár age aiccíl de ítarar ainjam oré noó dekéne? Ze tará taráttubaré gonot mazé bicí aiccíl taákot ot mazé soktóu aiccíl, ar zomin ór uore beca bicí nicáni ókkol félai giíl, tará goijjíl de ham ókkole tará re honó fáaida noó foóñsá.
- (83) Bós ze honó cómot tarár hañsé tarár rosúl ókkole kúla kúli nicáni ókkol loiyóre aiccé, tói tará niz ór hañsé aside elóm or uore borái gorá dóijjé céce ze jinís oré tháththat mazé urai diíl, íin tarár uoré uidhíi foijjé.
- (84) Añára azab oré dehár cáñte cañté hoitó lagilóu de ki bouli hoilé: añára Allah wáhéd ór uore iman ainí, ar ze tará ze tar ré añára íbar córik banaílam íin beggún ore añára inkar goijjí.
- (85) Kintu añár azab oré déki féloón ór foré, tarár imane taráre nofá noóde, Allah tala ye niz or dostur iyan mokoror gorí raikké, ziyán íbar bonda ókkol or dormiyan ót mazé borabor solí aiyér, ar é zagat mazé kafér ókkol hórab ar burá hálot ot mazé aiyé.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة حم السجدة

- (1) Haá, miim.
- (2) Naázel goijjá, boro mehérbán, boro rahám goróiyár torfóttu.
- (3) (Endilla) kitab dé, zar ayat ókkol ór kúla kúli tofsíl gorá giyé (é hálot ot mazé) ki bouli hoilé: Quran arobi zuban ot mazé kown ollá bouli, ze tará zane.
- (4) Húc hobóri fúnoiyá, ar dhor lagoiyá, tar fore yó tarár beec bake muk fírai loiyé, ar tará no fúnéi.
- (5) Ar tará hoilóde ki bouli hoilé: tui zar íkka añára ré dhakór añárar dil ókkol tó íyan óttú fordát mazé asé, ar añárar han ókkol ot mazé bári asé, ar añára ar tuáñr dormiyan ot mazé forda asé, bála ehón tui niz or ham gorí zaá, añára yó becók ham goróiyá.
- (6) Oñne hoóidoón! Ki bouli hoilé: aññí tó tuáñrár éndhilla insán, añár uore wohí nazel gorá zaá, keen bouli hoilé: tuáñra beggún or maabud uggwáyéi é hotállá boulí tuáñra íbar íkká motuwójjú ói zoogói, ar íbattú guná ókkol or maf soó, ar é mucérek ókkol ollá boulí (becá bicí) hórobi asé.
- (7) Ze tará zokát no deé, ar aáhérot oróu munker táke.
- (8) Becók zetará iman ané ar bála ham ókkol goré, tarállá boulí hótom no óibode éndilla ajór asé.
- (9) Oñne hoóidoón! ki bouli hoilé: ki tuáñra o (Allah`r) inkar gorór, ar tuáñra íbar córik mokoror gorór, ze dui din ot mazé zomin oré banai diyé, tamám jáhan ókkol ór rob siríf íba.
- (10) Ar íbayé zomin ot mazé, ar íyan ór uorot mazé faár oré gañri diyé, ar íyan ót mazé borkot rakí diyé, ar íyan ór uore (tákoíya ókkol ór) geza ókkol or tojwizóu íyan ot mazé gorí diyé, (siríf) sair din ot mazé, zorurot wala ókkol ollá bouli fúanf fuán.
- (11) Tar fore asman ór íkka motuwajjú hoiyé, ar íyan dúwañ aiccíl bós íyan oré ar zomin oré hoiyéde ki: tuáñra duniyan kúci gorí aiyóu, yáto no kúc gorí, duniyane aros goillóde ki añára kúca kúci hazer así.
- (12) Bós dui din ot mazé háñt asman oré banai diyé, ar hár asman ot mazé íyan ór munaséb hókum ókkol ór wohí béji diyé, ar aññí duniyar asman oré serak ókkol loiyóre cúndor gorí diyí, ar faára gorí diyí, e todbir gán Allah gaaleb ar zanoiyár.
- (13) Ehóno tará fith fíradde óile, tuñí hoóidou! Aññí tuarna ré o tháçal ór dhor lagoir, ziyán Aád ókkol ar Sómud ókkol ór éndilla tháçal óibou.
- (14) Tarár hañsé zehón tarár age ar fisóttu foigambor ókkol aiccé, (tará hoiyéde ki bouli hoilé) tuáñra Allah tala sára ar honó kiyór ebadot no goríyou, tói tará juwab dilóde ki bouli hoilé: zodi añárar robe saitóu, toóile fíricta ókkol béjídítou, añára tóu tuáñr resálot ór bilkúl munker.
- (15) Ehón Aáde tou honó wojá sára zomin ór uore cóitani cúru gorí diyé, ar hoitó lagilóude ki bouli hoilé: anaráttu baré taákot wala ar hon asé? Ki taráttu iyán nozorot noó aiyé, ki bouli hoilé: ze tará re baniyé, íba taráttu baré (becá bicí) tákot wala, tará (céc fóijjontou) añár ayat ókkol oré inkar goráte aiccíl.
- (16) Céce aññí tarár uore ekkán soktó thathká monúicá din ot mazé béji diyí, táke taráre duniyar zindegít mazé zillót ór azab ór mozá hábai díí, ar (biccác goróu) ki bouli hoilé: aáhérot or azab íyan ottú baré bicí be izzot wala asé, ar tarare medot gorá no zaibou.
- (17) Ar royé Sómud, tói aññí taráre yó rasta dehaiyi, tar fore yóu tará hédayot ór uoré andápon oré torojji diyé, zar wojáyé tará re yóu be izzotír azab ór tháçalé tarár hórmor duwara dóri loiyé.
- (18) Ar (ói) iman wala ar tokwa wala ókkol oré aññí basai loiyí.

- (19) Ar ze din Allah talar ducmon oré duzuk ór íkka aná zaibou, ar tará (beggún) oré zomá gorí diya zaibou.
- (20) Hattáke zehón jáhannam ór bilkúl hañsé aái zaibagói, tarár uore tarár ham ókkole ar tarár souk ókkole ar tarár samrá ókkole tarár amól ókkol ór gobá dibou.
- (21) Tará niz ór samrá ókkol óre hoibó de ki bouli hoilé: turá anarar hélaf gobá kiyálla diyóu, íine juwab dibodé ki bouli hoilé: añára ré ze Allah tala yé hotá hoibár kuwot diyéde, íba yéi turáre foóila mortobá foida goijjé, ar íbar íkká tuáñra beggún óre fíra zaibou.
- (22) Ar tuáñra niz or (burá amól ókkol óre) e hotálla bouli luwai rakítade noó, de ki bouli hoilé: tuáñrár souk ókkol ar tuáñrár samrá ókkol gobá dibou, kintu tuáñra iyán buzat aiccíla de ki bouli hoilé: tuáñra ze kessú gorát asóu, íin ór bútotu bout amól ókkol ottú Allah tala be hóbor asé.
- (23) Tuáñrár é bod gumaniyé, ziyán tuáñra tuáñrár rob ór sáñte gorí raikkílam tuáñra ré hálak gorí diyé, ar céce tuáñrár gunári hoóyá ókkol ór búttu ói giyógoi.
- (24) Zodi ítara zobór goré, tóile yóu ítara thíkana jáhannámei ar zodi itará maf soóiyá óile, tar foré yóu taráre maf gorá no zaibou.
- (25) Ar aññí tarár hoduggún dustó ókkol mokoror gorí raikkílam, ze tará ítara agor fisór amól ókkol oré tarár souk ókkol ot mazé cúndor banai raikkíl, ar tarár hókkot mazé yóu Allah talar hotá ókkol o ummot ókkol ór sáñte furá óiye, ze tará tarár agé jin ókkol or insán ókkol ór bútoe giíl góí, becók tará gunári wala saábet óiye.
- (26) Ar kafér ókkole hoiyé de ki bouli hoilé: e Quran oré no fúinnóu, (ar íba forá zaibar cómot mazé) aróu behúdogi goróu, ki taájjub sé, ki bouli hoilé; tuáñrár gaaleb ói zaibadé.
- (27) Bós becók aññí é kafér ókkol óre bicí soktó azab ór mozá hábaiyum, ar ítara ré tarár bicí burá amól ókkol ór bodola hámahá diyum.
- (28) Allah talar ducmon ókkol ór sáñza e duzuk ór ooin, zeçe'tarár hámicár gór asé, (iyán) bodola añár ayat ókkol ór inkar gorónór.
- (29) Ar kafér ókkol hoibodé ki (bouli hoilé) óu añárar rob! Añára ré jin ókkol ar insán ókkol ór (ojomaát) dehá zetará añára ré gumrá goijjé, (táke) añára taráre niz ór theñg ór tolé félaidi, táke tará jáhannam or beggún ór nise (soktó azab ot mazé ói zagóí).
- (30) (Háikikot ot mazé) ze manúic ókkole hoiyé de ki bouli hoilé: añárar rob Allah , tar foré íyan ór uore kayém roiyé, tarár hañsé fíric'tá ókkol aiyé, (tará hoódé ki bouli hoilé:) tuáñra honó no dhoraíyóu ar ferecáni no goróu, (bólke) o jonnot ór bocárot fúni loó, ziyán ór waada tuáñra ré diya giyé.
- (31) Tuáñrár duniyar zindegít mazé yóu añára tuanrare dustó aiccílam, ar aáhórot ot mazé yóu tákiyum, ze jinís oré tuáñrár dile saá, ar ze kessú tuáñra magibá, beggín (jonnot ot mazé) tuáñrálla bouli asé.
- (32) Gofúúr rohím or torfóttu íin beggín mehémani hísafe.
- (33) Ar uitattú baré beci bála hotá wala honnúa, ze Allah talar torof dhake, ar bála ham goré, ar hoódé ki bouli hoilé: aññí becók Musúlmán.
- (34) Bálayi ar burayi borabor noó, burayi ré bálayidi dofá goróu, tar foré uite ze ar tuáñr dormiyan ot mazé ducmoni asé, ar endilla ói zaibogóide, zendilla dil or dustó.
- (35) Ar e hotágan uitar nosíf ó, ze sobór goré, ar íyan oré siríf goró nosíf wala ókkol sára honó kiyé fait no fare.
- (36) Zodi cóitan ór torofóttu zodi honó woswasá aiyé, tóile Allah talar faná tolob gorou, becók íba bicí fúnoiyá ar zanoiya.
- (37) Ar din rait ar beil ar sanóu (íbar) nicáni ókkol or bútotu, tuáñra beil oré soóida no goríyou, ar nó san oré, bólke soóida o Allah re goróu, ze íin beggún oré foida goijjé, zodi tuáñráttu íbar ebadot gorá forede óile.

- (38) Tar foreyóu, zodi tará tokobburi ar fohór goróu, tóile (fíricá) ókkol ze tará onnór rob or hañsé asé, tará tou raite dine íbar tosbí boyan gorér,ar (honó cómot) tará gaílló ói no zagói.
- (39) É Allah`r nicáni ókkol ór bítottu (iyáno) de ki: tui zomin oré siffá saiffá dekós, tar fore zehón aññí íyan ór uore zorór faní félai, tói íyan tottazá óiyore waálai zagói, ze íyan oré ziyántú goijjé, becók íbayé mora ré you zinda goróiyá, becók íba hár jinís ór uore kudurot ráké.
- (40) Becók ze maincé añár ayat ókkol ór mazé therái goré, íyan añárattú luwaiya noó, zaré oóinot dhala zaibou te bála ya uite bála ze amón cántir sáñte kiyamot or dín aibóu? Tuáñra zañ soó gorí zoogói, íbayé tuáñrár hár goijjá ham oré dehér.
- (41) Ze manúic ókkol niz or hañsé Quran foóñsi zoon ór fore yóu íbar sáñte kuréri goijjé (íyan ó añáñttú luwaiya noó) íba bicí izzot wala kitab.
- (42) Zar hañsé baatel (na hók) aáiyóu no fare, nó íbar agottú no íbar fisóttú, íba yéi nazel goijjá hékmot wala, cúndor wala (Allah talar) torfóttu.
- (43) Oñnoré uiyán huwá zaá ziyán onnór agor rosúl ókkol oré yóu huwá giyé, becók onnor rob maf goróiyá ar aoktóu azab wala.
- (44) Ar zodi aññí é Ajomi zuban or Quran banaitám tóile hoitóde ki bouli hoilé: íbar ayat ókkol oré sáf sáf boyan kiyálla gorá noó zá? Ibáki ajomi kitab, ar oñne arobi rosúl? Oñne hoói doón de ki bouli hoilé: íba tou iman wala ókkol ollá boulí hédáyot ar céfa ar ze iman no ané, tarár ham ókkol ot mazé to fuñzá asé, ar iba tarár uore añdá poni, ta`r o manúic ókkol ze taráre bout durór zagattú dhaha zár.
- (45) Becók aññí Muúsa ré kitab diílam, tarfore íbar uore yóu ektelaf gorá giyé, ar zodi (o) hotágan no óitou (ziyán) ziyán onnór rob or rorfóttu foólá lotiyéi mokoror ói giyói, tóile tarár dormiyan ot mazé fáisela ói giyóide óitou, é manúic íin tóu íbar befare becí ferecáni goróiyá cúkkot mazé asé.
- (46) Ze maincé bála ham goríbou, íyan nizor nofá llá bouli ar ze burá ham goríbou, íyan ór azab ó íbar uore ar onnór rob bondí ókkol ór uore zulúm goróiyá noó.

- (47) Kiyamot or elóm Allah talar íkkayéi fíra zaa, ar ze zé fól ókkol boil ottú baír ó, ar ze maiya fuáwá hémil ó, ar ze fuawá íbayé zonom dé, beggín ór elóm íbar hañsé asé, ar ze din Allah talayé é (mucrík) ókkol oré dhahiyóre fusár loibode ki bouli hoilé: añár córik hoçé, tará juwab diboude ki bouli hoilé: añára to tuáñre hoói fúnaiyí, ki bouli hoilé: añárar bútottu honó kiyé íyan ór gobá náí.
- (48) Ar tará íyar agé zarár fuñza gorító, tarár souk ókkottú gayeb hói giyói, ar tará buzí loiyéde ki bouli hoilé: ehón tarállá bouli honó basoónonnái.
- (49) Bálayi magoon ór duwara insán hóran ói no zagói, ar zodi tar uore honó tokolif foóñsé, tahóilé mayus ar na ummid ói zagói.
- (50) Ar ze masiyot gán tar uore foóñsí giyói, tar fore zodi aññí tare honó rahámot ór mazé hábai, tóile te hoói uçé de ki bouli hoilé: aññí tó íyan ór hókdaréi aiccílám, ar aññí tó kiyalou gorí no farídde ki kiyamot óiboude zodi añáre añár rob or hañsé wafés gorídia zá, tar foreyó becók añálla bouli íbar hañsé you bálayi asé, becók aññí é kafér ókkol oré tarár amól ókkol ór hotá zanai diyúm, ar tará ré soktó azab or mozá hábaiyum.
- (51) Ar zehón aññí insán or uore añár boccíc gorí, tói íte muk fírai loó, ar ek kinaré ói zagói, ar zehón tar uore mosiyot aái zagói, tóile bicí lambá surá duwá goróiyá boni zagói.
- (52) Oñne hoídoón, ki bouli hoilé: thík asé iyán ekkená hoó sái, ki bouli hoilé: zodi e Quran gwá Allah talar torfóttu aiccéde óile, tar fore tuáñra íbaré noó manóu, bós uitattú baré bicí gumrá hónnúa óibou, ze tará muhálefót ot mazé (Hókkottú) duré solí zagói.
- (53) Bicí torá turí aññí tará ré niz ór nicáni ókkol usol ór duniyat mazé yóu deháyum, ar húde tará niz or zat ot mazé you, hattáke tarár uore zahér ói zaibougóide ki hók iyán, ki oñnor rob ór hár jinís ottú hóboddar oónnán kafí noó.
- (54) Yekin goróu ! ki bouli hoilé: e manúic íin tarár rob ór sámmè íyan ot mazé cók raké, iyád rakíba de ki bouli hoilé: Allah tala hár jinís oré grí raikká.

- (1) Haa miim .
- (2) Aiin siin Qaaf.
- (3) Allah tala zibá zobordós, ar hékmot wala, éndhilla tuáñr íkká ar tuáñr agor maincór íkka wohí béjat aiccíl.
- (4) Asman ókkol or (tamám) jinís ókkol, ar zaáñ kissú zomin ot mazé asé beggín íbar, íba bicí usól ar bicí borou cán wala.
- (5) Bici hañsé óiye, asman uottú fáçi foribóu, ar tamám fíriictá ókkol tarár rob or tosbí taárif or sáñte boyn gorér, ar zomin walalla bouli estekfár gorér, bála gorí buzí rakíba de ki bouli hoilé: Allah tala yéi maf goróiyá ar rahámot goróiyá.
- (6) Ar ze manúic ókkole íbaré sára ar dusóra zon oré ham banoiya banai loiyé, Allah tala tarár uore faára dár asé, ar oñne tarár zimma dar noó.
- (7) Éndhillá aññí oñnor hañsé arobi Quran ór wohí goijjí, táke oñne Mokka wala ókkol oré ar íyan ór ate hañsór mainóre hóbor dari gorí doó, ar joma óibar din ottú, ziyán aibóde íyan ot mazé honó cók náí, dhor lagai dit garóu, uggwá jomáat jonnot ot mazé óibou, ar uggwá jomáat jáhannam ot mazé óibou.
- (8) Zodi Allah tala saá, bóile tará beggún oré uggwá ummot bonai dilou, kintu íbayé zaré saá, nizor rahámot ot mazé dahél gorí loó, ar zalem ókkol or honó modotgar náí.
- (9) Ki é manúic íiné Allah tala sára ar hodún oré ham banoiya banai loiyé, (hákkot or maze tóu) Allah tala yéi ham banoiya, íbayéi moráre zinda goríbou, ar íbayéi hár jinís ór uore kudurot raké.
- (10) Ar ze ze jinís ot mazé tuáñrár ekteláf óiye, íyan or fáisela Allah talar torof asé, eí Allah tala yéi añár rob, zar uore aññí bórusa gorí raikkí, ar zar íkká aññí júki.

- (11) Íbayéi asman ókkol ar zomin oré banoiya, íbayé tuáñrálla bouli tuáñrár ham jinís ottu zurá banai diyé, ar sair théínggá ókkol or'zurá ókkol banai diyé, tuáñra re íbayé íyan ot mazé fólai deer, íbar éndilla honó jinís náí, íba funóiyá ar dehóiyá.
- (12) Asman ókkol ar zomin or sabí ókkol íbar, zaré saá, rizik fóragot goré, ar tong ó gorí deé, becók íba hár jinís oré zanoiya.
- (13) Allah tala yé tuáñrálla bouli o diin gán mokoror gorí diyé, ziyán kayém gorí bollá bouli íbayé Nuh ré hókum dííl, ar ziyán (wohír duwara) añní tuáñr toróf béji diyí, ar ziyán or taákidi hókum añní Ibrahim ar Muúsá ar lísá ré díílám, é diin oré kayém rakibá, ar íyan ot mazé hórabí no dhálibá, ze jinís ór íkká oñne taráre dhakór, íyan tóu (é) mucrík ókkol ór uore bári guzorer, Allah tala yé zaré saá niz ór hañsór baná, ar ze yéi íbar íkká roju goré íbayé ítar sóyi rehénúmayí goré.
- (14) É manúic íine tarár hañsé elóm aái zoon ór foré yéi ekkelaf goijjé, (ar íyanóu) dormiyan or zid bohós ór duwara, ar zodi oñnor Rob ór hotá ekkán mokoror goijjá woktóu fóijjontollá bouli foóilattu óite korár faiyá no óitou, tóilé becók tarár fáisela ói giyóide óitou, ar ze maincóre tarár foré kitab diya giyé, taráyóu íyan or torfóttu ferecáni wala cúkkot mazé foijjá asé.
- (15) Bós oñne maincóre íbar íkka dhakát tákou, ar ze kessú oñnoré huwá giyé, íyan ór uore doró gorí jomi zaibagóim, ar tarár aggur uore no solóbán, ar hoói doón, ki bouli hoilé: Allah tala yé zedúggún kitab ókkol nazel goijjé, añáttú íin or uore iman asé, ar añáre hókum diya giyé, de ki bouli hoilé: tuáñrár mazé insáf gorát táki, añarár ar tuáñra beggún or Rob Allah tala yéi, añarár amól ókkol añárállá bouli, ar tuáñrár amól ókkol tuáñrálla bouli, añára ar tuáñrár mazé honó hújjot náí, Allah tala yé añára (beggún) oré joma gorí bou, ar íbar íkká fíra foribóu.
- (16) Ar ze manúic ókkole Allah talar botát mazé hoziyá goré, íyan oré (mohólúke) mani loón ór foré, tarár hújjot Allah talar nosdik baátel, ar tarár uore gozob, ar tarállá bouli soktó azab asé.
- (17) Allah tala yé hókcor sáñte kitab nazil goijjé, ar faldayóu (félaiyé) ar oñnottú ki hóbor asé, hóit faredé kiyamot hañséde.
- (18) Íyan ór joldi uitará gorédde, ze tará íyan oré no mane, ar ze tará íyan ór uore yekin raké, tará to íyan oré dhorár, taráttú íyan hók de íyan ot mazé furá furí elóm asé, iyad rakiban, ki bouli hoilé: ze manúic ókkol kiyamot or maámelát mazé jógça gorér, tará bicí durór gumráhit maze forá asé.
- (19) Allah tala niz ór bonda ókkol ór uore bicí rahám koróm goróiyá, zaré saá, fóragót rizik deé, ar íbá bicí takót wala ar bicí golbá wala.
- (20) Zar erada aáhérot ór kétir óibou, añní tare tár kétit mazé torokki diyúm, ar ze duniyár kétire tolob goríbou, añní rare íyan ór bútotu kissú diyúm, endilla maincólá bouli aáhérot ót maze honó híssa náí.
- (21) Ki é manúic íiné (Allah tala) eén córik (mokoror gorí raikké) ze tará eén diin ór hókum ókkol mokoror gorí diyé de, zíin Allah tala yé hoyéde noó, zodi fáiselár din ór waada no tákitou, tóilé (ehónéi) tarár bútoire fáisela gorí diya zaitou, becók (é) zalem ókkol óllá bouli yéi soktó azab asé.
- (22) Oñne dekíbán, ki bouli hoilé: e zalem ókkole niz ór amól ókkol oré dhoraddé óibou, zíin ór gozob ókkol hámahá óiboude éndhillá, ar ze manúic ókkole iman ainné ar tará bála amól ókkol goijjé, tará biyostór bagan ókkol ot mazé óibou, tará ziyán saibóu, tarár niz ór rob ór hañsé aséde éen faibou, íyanéi boroú boccíc.
- (23) Íyan óilde uyán (de ki bouli hoilé:) ziyán ór bocárot Allah tala yé niz ór o bonda ókkol oré deer, zetará iman ainné, ar (súnnot ór mutabek) bála amól goijjé, tuñí hoói doón ! ki bouli hoilé: añní íyan ór uore tuáñráttu honó bodola no sair, kintu (cúdou) rictá darír muhábbót, ze maincé honó ekkán bálayi goré, añní tallá bouli tar nekir uore aróu neki (ókkol) barái diyúm, becók Allah tala bicí maf goróiyá (ar) bicí kodor goróiyá.
- (24) Ki tará hoór neki, ki bouli hoilé: (Rosúle) Allah talar uore misá bañdér bouli, zodi Allah tala saá, tóile oñnor dil ór uore mohór lagai díit fare, ar Allah tala niz or hotár oóttú misáre mithái dífélé, ar hañsare saábet raké, íbá sínar bútorór hotá ókkol oré zane.

- (25) Íbayéi, zibá niz ór bonda ókkol or towbá re kobul goré, ar guná ókkol oré maf gorí deé, ar zaáñ kissú tuáñra gorór,(beggín oré) zané.
- (26) Iman wala ar bála ham goróiyár hotáre fúne, ar tará ré niz ór boccíc aróu barái deé, ar kuffár ókkol ollá bouli bicí soktó azab asé.
- (27) Zodi Allah tala yé niz or (tamám) bonda ókkol or rizik oré foragot gorí ditou, tóile tará zomin ot mazé fósad gorí ditóu, kintu íbayé andazár sáñte zaáñ kissú saá, nazél gorí deé, íba niz or bonda ókkol or (ham hazoré) furá hóbor raké.
- (28) Ar íbayéi, zibayé (tamám) manúic ókkol na ummid ói zoon ór foré zór deé, ar niz ór rahámot oré fóilai deé, íbayéi ham banoiya ar hamdó sonar kabél.
- (29) Ar íbar nicáni ókkol ór bítottu asman ar zomin ór foidayecóu, ar íyan ór uore zandár ókkol oré fóilai doónóu, íba uiyan ór ore yóu kudurot raké, ki bouli hoilé: zehón saá tohón zomá gorí dit fare.
- (30) Tuáñrár uore ze kessú mosiyot ókkol foóñsé íin tuáñra nizer hát ókkol ór ham ókkol ór bodola ar íba (Allah tala) tó bouít hotá ókkol oré maf gorí deé.
- (31) Ar tuáñra añáre zomin ór uore aájze (háñçai) no faribá, tuáñrálla bouli Allah tala sára honó ham banoiya asé (ar) nó modot goróya asé.
- (32) Ar doriyár uore solédde faár ór endilla kicti ókkol íbar nicánir bítottu.
- (33) Zodi íbayé saá, tóile boyar ore bonda gorí dit fare, ar é kicti ókkol sómondór ot mazé rukí táki zaibagóí, becók íyan ot mazé hár sobór goróiyá cúkuria goróiyallá bouli nicáni asé.
- (34) Yáto taráre tarár has ham ór duwáre tobá gorí dit fare, íbató bouít háta hosúri ókkol ore maf gorí deé.
- (35) Ar táke manúic ókkole añár nicáni ókkol ór uore hoziyá goré, tará zani fare de ki bouli hoilé: tarállá bouli honó hálasí náí.
- (36) Tóí tuáñra re ze kessú día giyé íin tóu duniyabi zindigir kessú éene sáman ókkol, ar Allah talar hañsé ze kessú asé íin íin ottú baré bouít dorojá bála, ar mosbut (ó) íin uitarállá bouli, ze tará iman ainné, ar údou niz ór Rob ór uore bórusa raké.
- (37) Ar kobirá guná ókkol, ar beháiyai ókkol ottú basi táke, ar guccár cómot mazé (yó) maf gorí deé.
- (38) Ar niz ór Rob ór hókum oré kobul goré, ar numásór pabóndi goré, ar tarár hár ham afós ór mocorallóí ó, ar zaáñ aññí taráre diraikkí, íyan ottu (añár nam ór) uore (maincóre) deé.
- (39) Ar zehón tarár uore zulúm (ziyadotí) ó, tóile tará siríf bodola loó.
- (40) Ar burayír bodola íyan ór éndhillá burayí, ar ze maf gorí deé, ar esláh gorí loó, tar ajór Allah talar zimma asé, (hákkikot ot mazé) Allah tala zaálem ókkol ór sáñte muhábbot no goré.
- (41) Ar ze manúic gwá nize mozlum óon, ar foré (bora bor) bodolá loó, tóile éndhílla manúic ókkol ór uore (elam ór) honó rastá náí.
- (42) E rasta gán siríf uitarár uore, ze tará húde dusóra zon ón uore zulúm goré, ar zomin ór uore nahókkot mazé fósad gorí fíre, é manúic íinéi, ze tarállá bouli soktó azab asé.
- (43) Ar ze manúic gwá yé sobór gorí loó, ar maf gorídeé, becók íyan bicí boro himmot ór ham ór bítottu (ekkán) ham.
- (44) Ar zaré Allah tala ye gumrá gorí deé, tar íyar foré honó dustó náí, ar tui dehibide ki bouli hoilé: zaálem manúic ókkole azab oré dehiyore hood, de óibou, de ki bouli hoilé: ki wafés zaibár honó rastá asé ?
- (45) Ar tui tará re dehibá, ki bouli hoilé: tará ré jáhannam ór sámmè aniyore tíya gorá zaibode, (tará) beizzotír wojáyé zúki zargóide óibou, ar kuná sogé saáddé óibou, iman wala ókkole sáf sáf hoóddé, ki bouli hoilé: hákiki nuksan wala uitará ze tará aijjá kiyamot ór dín niz oré nize, ar niz ór gór wala ókkol ore nuksánit mazé dháli diyé, iyád rakíba, ki bouli hoilé: becók zalem ókkol, o fúrani cómor azab ót mazé asé.
- (46) Tarár honó modot gar náí, ze tará Allah talattú alak gorí tarár modot gorít fare, ar zaré Allah tala gumrá goríde, tarállá bouli honó rastayéi náí.

- (47) Niz ór rob ór hókum mení loó, Allah talar torfóttu o din aibár agé, ziyán hótai feloónnán namumkin, tuáñra é din honó faná loibár zaga faibá, nó sufi safiyóre anjan (o zaná) boníbár.
- (48) Zodi tará muk fírai féle, tói aññí oñnoré tarár uore faáradár banai yóre nóó béji, oñnor zimma to siríf poigam gán foóñsannán, aññi zohón insán oré niz ór mehérbanir moza hábai, tói tará íyan ór uore boráir uore aái zagói, ar zodi tarár uore tarár amól ókkol ór duwara honó mosiyot foóñsé, tóile becók insán bicí nacúkur goróiyá.
- (49) Asman ókkol ar zomin ór súltonot siríf Allah talallá bouli, íbayé, zaáñ saá, foida goré, zaré saá maiya fuain deé, ar zaré saá morut fuain deé.
- (50) Yáto tará re joma goríde (yani) morút fuainó ar maiya fuainó deé, ar zaré saá, báza gorí deé, íba bicí elóm wala, ar furá furí kudurot wala.
- (51) Na mumkim, ki bouli hoilé: honó bondár sáñte Allah tala hotá hoibodé, kintu wohír duwara, yáto fordar fisóttu, yáto honó fírichtá béji deé, ar íbayé Allah talar hókume ziyán íbayé saá, wohí goríde, becók íba bicí uñsól, ar hékmot wala.
- (52) Ar éndhillá aññí oñnor íkka niz ór hókume Rúh re nazil goijjí, oñne íyar agé iyáno no zanítan, ki bouli hoilé: kitab ar iman ki zinís ? kintu aññí íyan oré nuúr banaiyón, íyan ór duwara niz ór bonda ókkol ór bútotu zará saá hédayot deé, becók oñne sída rastar íkka rasta dehór .
- (53) O Allah`r rastar íkká, zar milkiyot ot mazé asman ókkol ar zomin ór hár jinís asé, hóbordar, tamám ham Allah talar íkka fíre.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

[

سورة الزخرف

- (1) Haa, miim.
- (2) Kosóm, o sáf sutorá kitab ór.
- (3) Aññí íbaré arobi zuban ór Quran banaiyí, táke tuáñra buzí farou.
- (4) Becók íba lówhe máhfuz ót mazé asé, ar añár nosdik bicí uñsol mortobár (ar) hékmot wala.
- (5) Aññí ki é nosiyot oré tuáñráttu e hotár uore hóthai loiyúm, keén bouli hoilé: tuáñra hód ottú barí zóiyá manúic ókkol.
- (6) Ar nni agor manúic ókkol or mazé hodúggún nobi béijjí.
- (7) Ze nobi tarár hañsé aiccé tará ítarar lói mozak goijjé.
- (8) Bós aññí taráttu baré bicí taákot wala ókkol oré tobá gorí diyí, ar agor manicór mesál guzori giyói.
- (9) Zodi oñne taráttú fusár goróon, keen bouli hoilé: asman ókkol ar zomin ore hone banaiyé, tóile becók tarár zuwab íyan óibode ki bouli hoilé: íin oré gaaleb (ar) elóm wala (Allah tala yé) yéi banaiyéde.
- (10) Íbayéi tuáñrálla bouli zomin oré bisána banaiyé, íyan ór mazé tuáñrálla bouli rasta ókkol gorí diyé, táke tuáñra rasta fait faróu.
- (11) Íbayé asman ottú ek andazá gorí faní bórcayé, bós aññí íin or duwará mora córoré ziñyañtá torí diyí endilla tuáñrayóu baír gorá zaiba.
- (12) Ze tamám jinís ór zurá banaiyé, ar tuáñrálla bouli kictí ókkol banaiyó, ar sair théinga januwar ókkol banaiyé, zíin or uore tuáñra súwar ói farón.
- (13) Táke tuáñra íin or fíçór uore doró gorí suwár ói zaógói, tar fore niz or rob or niyamot oré iyad goróu, zehón íbar uore bála gorí boói zaiba góí ar hoó, de ki bouli hoilé: uibár zaát (bicí) faák, ze neki íba ré añarár kabúr mazé gorí diyé, hálañké añaráttú íbare kabú gori, bar cókti no aiccíl.
- (14) Ar hámahá añáre, añarár rob or íkká fíri zaiyumbói.
- (15) Ar ítara Allah talar bazu bonda ókkol ore íbar (Allah talar) híssa thoórai diyé, becók insán bicí kúta na cúkur.

- (16) Ki Allah tala yé niz or mohúluk ókkol or bítottu niz maiya fuaingún rakí diyé, ar tuáñräre morut fuáingún diyé ?
- (17) (Hálañké) tarár bútoze honó kiyóre zehón é hotár hóbor diyázá, ziyán or mesál íbayé (Allah tala) Rahámnan ollá bouli boyan goijjé, tóile tarár siyára halá ói zagói, ar íba ferecan ói zagói.
- (18) Ki (Allah talar fuain súain beggún maiya fuain ?) ze tará onlongkar ot mazé faloná ó, ar hoziyat mazé, (niz ór hotá ré) sáf gorí no fare ?
- (19) Ar tará fírichtá ókkol oré, zetará Raháman ór ebadot bondogi goré, maiya fuain bouli hoiyé, ki tarár foidayec ór hale tará (iyañt) aiccíl ? tarár e gobágan lekí luwá zaibou, ar tará ré (é hotár) uore dórá zaibóu.
- (20) Ar hóde ki bouli hoilé: zodi Allah tala yé saitóu, tóile añára tarár (fírichtá ókkol) or ebadot nogorídam, taráttu (asóle) íyan ór honó hóbor náí, tará to siríf misáyéi hoó de.
- (21) Ki aññí tará ré ibár agé honó kitab diyí, zibáre tará mosbut gorí dóri raikké.
- (22) (Noó, Noó) bólke taráto hoóde ki bouli hoilé: añára añarár baf dada ókkol oré ekkán dórom ór uore faiyí, añára tarár nokcó kodom ór uore solí yóre rasta faiyá.
- (23) Éndhillá aññí oñnor age yóu ze farat mazé honó dhor lagoiyá ré béijjí, (tói) éçiyar kúchal manúic ókkol eén juwab diyéde, keen bouli hoilé: añaré niz or baf dada ókkol oré (ekmán rastár uore ar) ekkán dórmor uore faiyí, ar añára tó tarár théñgór nokeór ettebá goróiyá ókkol.
- (24) (Nobi yé) hoiyéde ki bouli hoilé: zodiyóu aññí tuáñrár hañsé íyan ottú bicí (moksúd ót foóñsoóiyá) troika loiyóre aiccé, ziyán ór uore tuáñra tuáñrár baf dada ókkol oré faiyóu, tói tará juwab diyéde ki bouli hoilé: añára uiyán óre inkar gorí, zaiyán diyóre tuáñräre fatháiyé.
- (25) Bós aññí taráttú bodola loiyé, ar saáilou de ki : misá boli hoóiyá ainjam ki óiye de.
- (26) Ar zohón Ibrahíme niz or baf oré ar koum oré hoiyéde ki bouli hoilé: aññí o jinís ókkol ottú bicí bezar, ziín or ebadot tuáñra gorór.
- (27) Siríf o zaát oré, ze neki añáre banaiyé, ar íbayéi añáre hédayotóu goríbou.
- (28) Ar (Ibrahím aláihissólám) íyan oré niz or fut ziyáin ot mazé bakí tákoíya hotá gorí giyói, táke (círík ottú) manúic ókkol basát táke.
- (29) Bólke aññí é manúic íin oré ar tarár baf dada ókkol oré sáman diyí, hattáke tarár hañsé hók ar kúla kúli fúnai dooíya rosúl aái giyói.
- (30) Ar hók foóñsár sáñte sáñte ítara hoilóde ki bouli hoilé: íyan to jádu yéi, ar añára íyan ór munkér .
- (31) Ar hoitó lagilodé ki bouli hoilé: e Quran gúwa é duní farár mazé honó borou maincór hañsé kiyálla názel gorá noó zá?
- (32) Ki oñnor rob ór rahámot oré tará toksim gorér ? aññí yéi, tarár duniyabi zindigir rizik oré tarár dormiyan ot mazé toksim gorí diyí, ar ek zon oré ar ekzon ór uore boró goijjí, táke ek zone ar ek zon oré niz or maátahát ot loi fare, ziyán oré tará joma gorí loi firer, íyan ottú baré bicí bála oñnor rob ór rahámot.
- (33) Ar zodi e hotágan no óito de ki bouli hoilé: tamám manúic ókkol ekéi torikar uore hói zaibogóide, tóile Raháman ór sáñte kuféri goróiyá ókkol ór gor ór sál ókkol oré aññí rufár banai ditam, ar círi ókkol oré (you) fíçór uore tulí ditám.
- (34) Ar tarár gór ókkol ór dorozá ókkol ar toktó ókkol oré yóu, ziín ór uore tará hélan didi boitóu.
- (35) Ar cúnaróu, ar íin beggín, eéne duniyár zindigir fáaida, ar aáhérot tóu oñnor rob ór nosdik (siríf) forésgar ókkol ollá yéi asé de.
- (36) Ar ze manúic rahaman ór iyad ottú gofóloti goré, aññí tar uore uggwá cóitan mokoror gorí dií, íte tár sáñti ói táke.
- (37) Ar tará maincóre rastattú ruké, ar tará e kíyal ót mazé táke de ki bouli hoilé: tará hédayot faiyá bouli.
- (38) Hattáke zohón tará añár hañsé aibóu, tói hoiboudé ki bouli hoilé: zodi aññí ar tor dormiyan ot mazé mocórík ar mogorib or eddúr duré hoitóu, (tóitó) bicí boro burá saáñtí yéi.

- (39) Ar otosó tuáñra zalem thóori giyógói,tóile tuáñra ré aijjá bilkúl tuáñra beggún ór azab ót mazé córik ooné honó nofá nodibóu.
- (40) Bós tuñí kí náfañg oré fúnai faríba ? yáto ki añdá ré dehái faribá ? ar uitaré, ze kúla kúli gumráhit mazé asé(tare) .
- (41) Bós zodi aññí tuáñre iyántu loiyó zaihói, toóileyóu aññí taráttú bodola loiyúm.
- (42) Yáto zaañ kissú tarállói uwádá goijjí, íyan taráre dehái diyum, aññí íyan ór ureyóu kudurot rakí.
- (43) Bós ze wohígan oñnor toróf gorá giyé, íyan oré mosbut gorí dóri tákóu, becók oñne uzu rastar uore asón.
- (44) Ar becók íyan (húde) oñnólla buoli, ar oñnor loum ollá bouli nosíyot, ar ankeríb tuáñra beggún ottú fusár gorá zaibou.
- (45) Ar añárar éi nobi ókkol ottú fusár goróu ! ze taráre aññí oñnor age béijjilám, ki añára Raháman sára ar honó kiyáre maabud mokoror goijjílám, zetarár ebadot gorá zá ?
- (46) Ar aññí Muúsa re niz ór nicáni ókkol diyóre Féroun ar tár (fúañti aiccílde boro boro) sóddar ókkol ór hañsé béijji, tói (Muúsa ye zaiyóre) hoiyédé ki bouli hoilé: aññí tamám jáhan or rob or (torfóttu) Rosúl.
- (47) Bós zehón íba añár nicáni okkol loiyóre tarár hañsé aiccé, tóile tará beggún íbar uore atíkka hañcar cúru diyé.
- (48) Ar aññí taráre ze nicáni deháitam, íyan ar dusóra gan ottú baré bicí barík óitou, ar aññí taráre azab diyóre dóijji, táke tará fíri aiyé.
- (49) Ar tará hoilóde ki bouli hoilé: óu jadugór ! añárállá bouli tor rob ottú uyán ór duwa gór, ziyán or uwáda íbayé tor loi gorí raikké, yekin gor de ki, añára rastar uore aái zaiyum góí.
- (50) Tar fore zohón aññí é azab gán tarár uottú hóthái loiyé, tará éi comotéi niz or uwadá ahád oré báñgi diyé.
- (51) Ar Féroune niz ór koum ór bútoe dhák(eélam) goráiyé de (ki bouli hoilé:) oh añár koum ! ki misír ór dec iyán añár noó ? ar añár (mohól ór) nise e naár ókkol báar, ki tuáñra no dehór ?
- (52) Bólke aññí bout bála uitar hísafe, zar honó izzot náí, ar sáf gorí hotáyou hoói no fare.
- (53) Thík asé tóile ítar uore cúnar fóni kiyálla aái noó foré, yáto tár fúañti foórí bañdiyóre fírictá ókkol aái zaitói.
- (54) Íte niz or koum oré háлка buzái diyé, ar tará ítar hotáre mani loiyé, becók taráyéi nafórman manúic aiccíl .
- (55) Tar fore zohon tará añáre guccá goijjé, tóile aññí taráttu bodola loiyí, ar beggún oré dhufái diyí.
- (56) Bós aññí taráre agor manúic gorí diyí, ar aiyédde ítarallá bouli mesál banai diyí.
- (57) Ar zohón Moriyam or fuwár mesál boyan gorá giyé, tói íyan or uore tór koume (kúciyé) sillair cúra diyé.
- (58) Ar tará hoiyé de ki bouli hoilé: añárár maábud bála ne yé íba? Toillói íbar íyan hoónnán cúdou hoziyar goróse, bólke emanúic íinei hoziya goroiyá .
- (59) Ísayóu cudou bondáyéi, zar uore aññí ehésan goijjí, ar íbaré boni Isráil ollá bouli kudurutor nicána banaiyí.
- (60) Zodi aññí saitám, tóile tuáñrár bodolat mazé fírictá gorí ditam, ze tará zomin ór uore kélafot gorítou.
- (61) Ar becók lísa, kiyamot ór alamot, bós tuáñra (kiyamot) or befaré cók mo goríyóu ar añár ettebá goróu, íyanéi uzu rasta.
- (62) Ar cóitane tuáñra ré rukí no doón saá, becók íte tuáñrár kúla ducmon.
- (63) Ar zohón Ísayé muújeza loi aiccé, tói hoiyédé ki bouli hoilé: aññí tuáñrár hañsé hékmot ainní, ar e hotálla bouli aiccíde ki: ze bazu ór uore tuáñra ektelaf gorór, íin oré sáf gorí dí, bós tuáñra Allah ré dhoórou, ar añár hotá manou.
- (64) Añár ar tuáñrár rob becók Allah tala yéi, bós tuáñra beggúne íbar ebadot goróu, uzu rasta íyanéi .

- (65) Bós (boni Isráil ór) jomáat ókkol afósót mazé ektelaf goijjé, bós zalem ókkol ollá bouli burayí, duk wala din ór afós ottú.
- (66) E manúic iin siríf kiyamot or entezar ót aséde, íyan asímbit tarár uore aái foré, ar tarattú honó hóboróu noó.
- (67) É din (bicí hañsór) dustóyou ekzon ar ekzon ór ducmon boni zaibagói, siríf forésgar sára .
- (68) Óu añár bonda ókkol ! aziyá tuáñrár tún honó dhor (bói) náí ar nó tuáñra honó ferecan óiba.
- (69) Ze tará añár ayat ókkol ór uore iman ainné, ar tará aiccíléi (fórana boddár) musúlman.
- (70) Tuáñra ar tuáñrár bibi ókkol kúci háci jonnot ot mazé soli zoogói.
- (71) Tarár sairóu dháhottu cúnar fiyalá ókkol ar cúnar golóc ókkol ór door solá zaibou, tarár dilé ze jinís ór azzu goríbou, ar ziyán lói tarár souk ókkole mozá faibou, beggín éçe tákibou, ar tuáñra éçe hámicá tákiba.
- (72) Íyanéi o biyostou, ziyán ór tuáñräre tuáñrár amól ókkol ór bodolat mazé waáres bana giyé.
- (73) Éçe tuáñrálla bouli becá bicí memá asé, zíin tuáñra háite tákiba.
- (74) Becók gunágar manúic ókkol jáhannam ór azab ot mazé hámicá tákibou.
- (75) É azab honó cómotou tarár uottú háлка gorá no zaibou, ar tará íyan ot mazé maáyus forí tákibou.
- (76) Ar añní tarár uore zulúm noó gorí, bólke tará húde zalem aiccíl de .
- (77) Ar dhak mari hoibode ki bouli hoilé: óu maálek ! tor robe ekkená añarár hammán hótom gorí ditou, íte (jahnnam ór darugayé) hoibode ki: tuáñráttu tóu (hámicá) táke foribóu.
- (78) Añára tóu tuáñrár hañsé hók loi aiccíl kintu tuáñrár bútoire beec bák manúic hók loi nofórot goróiyá aiccíla?
- (79) Ki tará honó ham ór fakká erada gorí félaiyé ? tóile yekin goróude ki bouli hoilé: añní yóu fakká ham goróiyá.
- (80) Ki tarár kiyál iyán neki : añní tarár lukaiyá hotá ókkol ar tarár han fúiccáni ókkol oré no fúni (becók añní borabor fúbat así) bólke añní fatháiyide ítara tarár hañséi lekí felár .
- (81) Oñne hoídoón de ki bouli hoilé: zodi zodi Raháman ór owlad óitou, tóile añní beggún ór agé ebadot goróiya óitam.
- (82) Asman ókkol ar zomin ór ar Arcór rob, zaáñ kissú tará boyan gorér, íyan tottú(bicí) fak asé.
- (83) Ehón oñne taráre é bohós mubaheśá ar kéla dulá bouli sári doón, hattáke tará o din or sámmè ói zagói, ziyán or uwáda tará ré diya zar.
- (84) Íba asman ókkol oróu Maábud, ar zimin ot mazé yóu íba ebadot ór kaábel, íba bicí hékmot waála ar ura furí elóm waála.
- (85) Ar íba bicí borkot waála, zar hañsé asman zomin ar é duniyán or dormiyan ór hókumot asé, ar íbar íkka tuáñra beggún oré fíra zaibóu.
- (86) Ze tararé e manúic iíne oñne sára dhaker, tará cúfaric goríbar ektiyár no rake, háñ (cúfaric ór mustehék uitará) ze tará hók hotár ekrár goré, ar taráttu elómou asé.
- (87) Zodi oñne taráttu fusár gorón, ki bouli hoilé: taráre hone banaiyé ? tóile becók tará juwab dibodé ki bouli hoilé: Allah yé, tar fore tará hoiñkka uldhi zargói.
- (88) Tarár (foiykambor or aksér) e hotá de ki bouli hoilé: oh añár rob ! becok ítara o manúic, zetará iman no ané.
- (89) Bós oñne taráttu muk fírai felóun, ar hoídoón de ki bouli hoilé: (thík asé báí) sólam ! taráttu kúb torá turí maalum ói zaibagói.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الدخان

- (1) Haa , miim .
- (2) Kosóm é kúla kúli kitab ór.
- (3) Becók añní íba borhot wala rait ót mazé nazel goijjí, becók añní dhor lagóiyá.

- (4) É rait ot mazé hár mosbut (hékmot wala) ham ór fáisela gorá zaá.
- (5) Añár hañsóttu hókum óiyóre, añní yéi rosúl banaiyóre béjoiyá.
- (6) Oñnor rob ór meherbaniyé, íbayéi fúnóiyí, zanoiya.
- (7) Ze neki rob asman ókkol ar zomin ór, ar zaañ kissú é duniyán ór dormiyan ot asé, zodi tuáñra yekin goróiyá óile.
- (8) Íba sára ar honó maabud náí, íbayéi zinda goré ar mare, íbayéi tuáñrár rob, ar tuáñrár agor baf dada ókkol ór .
- (9) Bólke tará cúkkot foriyóre kélar .
- (10) Oñne o din ór entezar ot mazé tákóu, ze din neki asmane kúla dúwañ aníbou.
- (11) Ziyáne manúic ókkol oré gíri loibou, iyán bicí soktó azab.
- (12) Tará hoibóde ki bouli hoilé: ou añárar rob ! e bolágan añáráttú duré goróu, añára iman kobul gorír.
- (13) Tarállá bouli nosíyot hoçé asé ? kúli kúli yóre boyan goróiyá rosúl tarár hañsé aái giyé góí.
- (14) Tar foreyóu tará ítaráttú muk fírai loiyé, ar hoói diyéde ki bouli hoilé: cíkaiyá foráiyá foól.
- (15) Añní azab oré túra gorí duré gorí diyum, tóile tuáñra tarforeyóu niz or é háalot ot mazé aái zaibagóí.
- (16) Ze din añní soktóu gorí dóriyúm, hámahá añní bodola looiya.
- (17) Becók tarár agé añní Féroun ór koum oré (yóu) emtehán goijjí, ze tarár hañsé (Allah talar) izzot wala rosúl aiccé.
- (18) Allah talar bonda ókkol oré añár háwala gorídor, yekín manou de ki bouli hoilé: añní Allah talar torfóttu amanot wala rosúl.
- (19) Ar tuáñra Allah talar sámme cóitani no goríba, añní tuáñrár hañsé kúla kúli dolil anóyá.
- (20) Ar añní niz ór ar tuáñrár rob ór fanát mazé aiyír, uiyán ór agé ki bouli hoilé: tuáñre agé añáre fattór mari félou.
- (21) Ar zodi tuáñra añár uore iman no anóu, tóile tou añáttú alok tákou.
- (22) Tar fore íbayé íbar rob ottú duwá goijjé, keen bouli hoilé: e manúic íin beggún gunágar manúic .
- (23) (añní hoói diyí) keen bouli hoilé: raite raite tuñí añár bonda ókkol loiyóre neeli zoogóí, becók tuáñr fisá gorá zaibou.
- (24) Tuñí doriyáre cántit félaiyóre solí zoogóí, becók e lockor íin dhufái diya zaibou.
- (25) Tará beca beci kuwa ar bariza ókkol erí giyóí.
- (26) Ar é kéti ókkol ar aram dedé thíkana ókkol .
- (27) Ar o aram ór jinís ókkol, zín ot mazé aic aram gorítou.
- (28) Éndhilla ói giyóí (zendhillá añní boyan goijjí) ar añní íin beggín ór mirasdár dusóra koum oré banaiyí.
- (29) Éené tarár uore nó asman ar zomin haindé, nó tará honó fórsut faiyé.
- (30) Ar becók añní (yéi) boni Isráil oré (soktóu) beizzotir sáñzattu nejat diyí.
- (31) (ziyán) Feroun ór torfóttu (ódde) aiccíl, hákikot ot mazé íte hód ottú bicí barí zoóiyá ókkol ór búttottu aiccíl.
- (32) Ar añní zani fúni yóre boni Isráil oré tamám jáhan wala ókkol ór uore fówkiyot diyí.
- (33) Ar añní taráre eén nicáni ókkol diyí, zín ót mazé kúla kúli emtehán aiccíl.
- (34) É manúic ókkol íine tóu eén hoódé ki:
- (35) ki bouli hoilé: (aáhéri jinís) iyán añárár foóila bár (duniyáttu) mora foribóu, ar añára ré dubará tulá no zaibou.
- (36) Zodi tuáñra hañsé óitákou, tóile añárár baf dada ókkol oré loi aiyóu.
- (37) Ki e manúic íin bicí bála, yá Tohár koum ór manúic ókkol, ar ze tará taráttu baré agé aiccíl, añní tará beggún oré hálak gorí diyí, becók tará gunágar aiccíl.
- (38) Añní zomin ar asman ókkol ar é dormiyan ór jinís ókkol oré kéla hísafe noó banai.
- (39) Bólke añní íin oré bicí bála todbir ór sáñte banaiyí, kintu tará búttore beec bák maincé no zane.
- (40) Becók fáiselár din tará beggún or mokoror goijjá wóttóu asé.

- (41) É din honó dustóu, honó dustór honó hamotéi no aibóu, ar nó tará ré modot gorá zaibou.
- (42) Kintu zar uore Allah talar mehérbáni óibou, íba zobordóst ar rahám goróiya.
- (43) Becók Zokkúm gás .
- (44) Gunágar ór hána .
- (45) Zíin háraiya tamár dóillá, ar feçót mazé gothgoçát táke.
- (46) Bící tes gorom fanír dhóillá.
- (47) Tare dórou, tar fore señsaiyóre jáhnnam ór mazé fójijontóu foóñsou.
- (48) Tar fore ítar matár uore bicí goróm fanír azab báai dou.
- (49) (tare huwá zaibou de ki :) mozá lou, tui tou bicí izzot wala ar bicí ekrám wala aiccíli.
- (50) Íyán o jinís, ziyán ór uore tui cók goijjílí.
- (51) (becók Allah tala ré) dhoróiyá ókkol amón, arám ór zagat mazé óibou.
- (52) Bariza ókkol ar kuwa ókkol ót mazé .
- (53) Fátol ar dhañçou recóm ór lebas findá, ammé samné boicció.
- (54) Íyan éndhillá yá, ar añní boro boro souk wala Húr ókkol ór sáñte tarár neká gorái diyúm.
- (55) Dil oré zomaiyore éçe hár dhoóilla memá ókkol ór fórmayée goríbode óibou.
- (56) Éçe tará mout faibar náí, kintu foóila mout (ziyán tará fai félaiyé) tará ré Allah tala yé duzuk ór sáñzattú basai diyé.
- (57) Íyanéi siríf tuáñr rob or boccíc, íyanéi boro kamiyabí.
- (58) Añní e (Quran) oré tuáñr zuban ot mazé aásán gorí diyí, táke tará nosíyot hásel gorí fare.
- (59) Ehón tuñi entezar goróu, tará yóu entezar ot asé.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الجاثية

- (1) Haa , miim.
- (2) E kitab gwá Allah gaaleb, hékmot walar torfóttu nazel gorá giyéde.
- (3) Asman ókkol ar zomin or mazé iman wala ókkol ollá bouli becók bout nicáni ókkol asé.
- (4) Ar Húde tuáñrár foidayéc ót mazé, ar o januwar ókkol or foidayec ot mazé, zíin oré tará fóla, yekin rakóiya koum ollá bouli bout nicáni ókkol asé.
- (5) Ar rait din oré bodolonot mazé, ar zaáñ kissú rizik Allah tala yé asman ottú nazil góriyóre zomin oré tar mout ór foré zinda gorí deé, (éçe mazé) ar boyar oré bodoloón ot mazé yóu, uitarállá bouli ze tará ahól rake (bout) nicáni ókkol asé.
- (6) Íinéi Allah talar ayat ókkol, zíin añní oñnoré cída báfe fúnáir, bós Allah tala ar íbar ayat ókkol ór foré tará hon hotár uore iman aníbou.
- (7) “wail”ar afsús hár ek misá gunágar ókkol ór uore.
- (8) Ze neki Allah talar ayat ókkol oré niz or sámmè forédde fúne, tar fore yóu tukobborí góriyóre endhillá gorí urár, zeén neki noó fúne tuñi éndhillá manúic ókkol oré soktóu azab ór hóbor (foóñsái) doón.
- (9) Te zohón añár ayat ókkol ór bútotu honó ayat ór hóbor faá, tói íyan óre mozak goré, é manúic ínéi, zarállá bouli beizzotir mair asé.
- (10) Tarár fisé duzuk asé, zaáñ kissú tará hásel goijjél, íine tará ré honó nofá no dibou, ar nó íin (tarár honó hamot aibóu) ze tará ré tará Allah sára ham banoiya gorí raikkíl, tarállá bouli tói bout boro azab asé.
- (11) Iba (agá gurá) hédayot, ar ze manúic ókkole niz or rob or ayat ókkol oré noó mané, tarállá bouli bout bicí soktóu azab asé.
- (12) Allah yéi ze neki tuáñrálla bouli doriya ré taabe banai raikké, táke íbar hókume íyan oré kicti ókkol soli fare, ar tuáñra íbar boccíc oré tuai faróu, ar táke tuáñra cúkuri adai gorí faróu.
- (13) Ar asman ar zomin ór hár hár jinís oré yóu íbayé niz or torfóttu tuáñrálla bouli taabe gorí diyé, ze tará goúr fikír goríbou becók tará íin ot mazé bout nicáni ókkol faibou.

- (14) Oñne iman wala ókkol oré hoói doón, ki bouli hoilé: tará o manúic ókkol oré maf gorí deé, zetará Allah talar din ókkol or ummid no raké, táke Allah tala uggwá koum oré tarár hás ham ór bodolá dit fare.
- (15) Ze neki goríbou, íyan tar zatí bálayi lá bouli, ar ze burayí goríbou, íyan ór azab ítar uore tar fore tuáñra beggún tuáñrár rob íkka fíra zaiba.
- (16) Becók añní boni Isráil oré kitab, hókumot ar nobuwot díllam, ar añní tará ré fak rizik ókkol díllam, ar tará ré duniyá bácir uore fózilot díllam.
- (17) Ar añní tará ré diín ór sáf sáf dolil ókkol diyí, tar fore ítara, tarár hañsé elóm foóñsí zoon ór foré afós ór zíd bohós diyóre yéi ekteláf gorí féillil, tará ze zé jinís ot mazé ektelaf gorér, íin or fáisela kiyamot ór din tarár dormiyan ot mazé (Húde) tuáñr robe goríbou.
- (18) Tar fore añní tará ré diín ór rastar uore kayém gorí diyí, hé hisafé oñne íyan ór uore lagi tákoon, ar nádan ókkol or sahídar ettebát mazé no foríban.
- (19) (yád rakíbon) ki bouli hoilé: é manúic íin hárgís Allah`r sámmè oñnor honó ham ót aái no farí bou, zalem manúic afós ot mazé ek zon ar ek zon ór dustó ó, ar muttoki ókkol ór ham banoiya Allah tala.
- (20) E (Quran gúa) manúic ókkol ollá bouli bosiroto ór hotá ókkol ar hédayot ar rahámot, o koum ollá bouli, ze yekín raké.
- (21) Ki o manúic ókkol ór, ze tará burá ham goré, e guman, ki bouli hoilé: añní tará ré o manúic ókkol ór endhilla gorí diyúm, ze tará iman ainné, ar bála ham goijjé, ki bouli hoilé: tarár morá basá ek dhoilla ói zaibagói, o fáisela gan bicí burá, ziyán tará gorér.
- (22) Ar asman ókkol ar zomin oré Allah tala yé bicí adól ór sáñte banaiyé, ar táke hár maincóre tar gorá ham ór furá furí bodola dia zait fare, ar tarár uore zulúm gorá nó zaibóu.
- (23) Ki oñne uitaré yóu deikkoón ? ze neki niz or nofsór kúahec oré niz ór maabud banai raikké, ar ahól bús tákar foréyou Allah tala yé tare gumrá gorí diyé, ar tar han ar dil ór uore mohór lagai diyé, ar tar souk ór uore yóu forda dháli diyé, ehón éndhilla maincóre Allah tala sára ar honó hédayot dit faríbou.
- (24) Ki ehónou tuáñre nosiyót no dórór, tará hoiyédé ki bouli hoilé: añarár zindegí tóu siríf duniyair zindegí, añára mori ar basi, ar añára ré tóu siríf zomaná ye maréde, (asól ot mazé) taráttú íyan ór honó elóméi náí, ítara tóu siríf kiyás diyórei hám lóddeé.
- (25) Ar zohón tarár sámmè añár rowcón ayat ókkol ór twlawót gorá zaá, tói tarár hañsé o hotá sára ar honó dolil no táke dé, ki bouli hoilé: tuáñra hañsé óile tói añarár baf dada gún anóu.
- (26) Oñne hoói doón de ki bouli hoilé: Allah yéi tuáñra ré zindá goré de, tar fore tuáñra ré marede, tar fore tuáñra ré kiyamot ór din joma goríbou, ziyán ót mazé honó cók náí, kintu beec bák maincé nó buzé.
- (27) Ar asman ókkol ar zomin ór hókumot siríf Allah talar, ar ze din kiyamot kayém óibou, é din batél ór torófdár ókkol bicí nuk sanít mazé ói fori zaibói.
- (28) Ar oñne dekíban de ki bouli hoilé: hár ummot añththúa ambur diyóre forédde óibou, hár jomáat oré niz or amól namár íkka dhaká zaibou, aijja tuáñra ré tuáñra goijjode íyan ór bodola diya zaibou.
- (29) Ibayéi añár kitab, zibáyé tuáñrár befáre hañsé hañsé hoór, añní tuáñrár amól ókkol oré lekái dír.
- (30) Bós kintu ze manúic iman ainné, ar tará bála hám goijjé tói tará ré tarár robe niz ór rahámot ór tolé loi bóu, íyanéi kúla kamiyabí.
- (31) Kintú ze manúic ókkol kuféri goijjé (añní tará ré) hoium de : ki añár ayat ókkol oré tuáñra noó funóu ? tar fore yóu tuáñra tukobborí gorát aiccíla, ar tuáñra aiccíladéi gunágar.
- (32) Ar ze honó cómot mazé huwá zaá, ki bouli hoilé: Allah talar uwadá hañsé, ar kiyamot aiyón ot mazé honó cók náí, tóile túra juwáb ditáde ki bouli hoilé: añára no zani, kiyamot hóde íyan ki jinís ? añarattú tóu eéne ek dhóilla híyál ór , kintu añarattú honó yekin náí .

- (33) Tarár uore tarár amól ókkol ór burayí ókkol kúli goiyói, ar ziyán ore tará mozak goijjíl, íyane tará ré gíri lói félaiyé.
- (34) Ar hoói diya giyé de ki :aijja aññí tuáñre foórai félaiyúm, zendhilla túra niz ór o din oré faibáde íyan foónái félaile, tuáñr thíkana jáhnnám, ar turáre modot goróiya honó kiyé nái.
- (35) Íyan e hotálla bouli de ki : túra Allah talar ayat ókkol or sáñte hañsé mozak gorítá, ar duniyábi zindegíyé turaré dúhat félai raikkíl, bos aijjár din ot no tóu tará ré (duzuk) ottu niyála zaibou, ar nó tarár uzór kobul gorá zaibou.
- (36) Bós Allah talar taárf, zibáye asman ókkol ar zomin ar tamám jáhan oré faloiya .
- (37) Tamám (buzorgí ar) boçáyí asman ókkol ar zomin ot mazé íbaréi, ar íba gaaleb ar hékmot wálá.

Part 26

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة الأحقاف

- (1) Haa, miim
- (2) E kitab pwá nazil goróon nán Allah tala gaaleb, hékmot walar torfóttu.
- (3) Aññí asman ókkol ar zobin ar e duníyán ór dormiyan or tamám jiníc ókkol óre bicí bála todbir ór sáñte yéi ekkán mokoror goijjá muddot ollá bóuli banaiyí, ar kafér manúic óre ze jiníc loiyoré dhor lagaza, (tará) muk fírai loo.
- (4) Oñne hoói doon ki bouli hoilé: tóile tuáñra soó tó, ze taráre yóto ekkená dehósái ki boilé: tará zobin ór hon thukuça gán banaiyé de, yáto asman ókkol ot mazé tarár hon híssa gán asé de? Zodi tuáñra háñsa ói tákou toilé: ibár agoréi honó kitab yáto honó elóm ziyán nokól gorá zait pare, añár hañsé anou.
- (5) Ar uitar tún baré boro gumrá ar honnúa óibou? Ze Allah tala re sára endilla ókkol oré dhake ze tará kiyamot foijjonto tarár duwá re kobul gorí no faríbou, bólke tarár dhak ottú (ítará) bilkúl be hóbor óibou.
- (6) Ar zohón manúic ókkol jomá gorá zaibou, toile tará ítarár duccón ói zaibógói, ar tarár fuña fath ottú sáf sáf inkar gorí félaibou.
- (7) Ar tará re zohon añár kúla ayat ókkol foríyoré fúna zaá, tóile munkér manúic ókkol háñsa hotá ré, otosóu tarár hañsé aái giyói, ki bouli hoilé: hoóde, iyán tóu kúla jaduyéi.
- (8) Tará ki hoó nekí, ki bouli hoilé: íb (Quran) taáññi húde banaiyé de, oñne hoói doón! ki bouli hoilé: zodi aññí yéi íba banaiyí de óile, tóile tuáñráttu añálla bouli Allah talar hañsé honó ektiyar náí tóile tuáñra e (Quran) ór befaré ze kessú hoór (ar) fúnor, íyan oré Allah tala yé bála gorí zane, aññí ar tuáñrár dormiyan ot gobálla bouli íbyéi kafí, ar íba maf goroiyá mehérman.
- (9) Oñne hoói doón! keen bouli hoilé: aññí honó bilkúl noyá poigambor to noó, no añárttu iyán maalum asé de: añár sáñte ar tuáñrár sáñte ki gorá zaibode, aññí to siríf

uibár uiyán or goríde, ziyán añár uore wohí gorá zá, ar añní to siríf kúla kúli báfo hóbor gorí dooiya.

- (10) Oñne hoói doón! ki bouli hoilé: zodi e (Quran) gwá Allah talar torfóttu yéi ó, ar tuáñra íbaré noó manóde óile ar boni Israil ór uggwá gobáyo íbar dhóillá gobáyo difílaye de óile, ar íbayó iman ainnéde óile, ar tuáñra cóitani yo goijjó de óile, tóile becók Allah tala ye zalem ókkol oré rasta no dehá.
- (11) Ar kafér ókkole iman wala ókkol ór befaré hoiyé de ki bouli hoilé: zo di e (diin gán) bála óitou, toilé e manúic íin íyan or íkká añárattun barí zai no faríto, ar jehétu tará é Quran ottú hédayot noó fá, bós tará hoibode ki bouli hoilé: furan misá hotá.
- (12) Ar íbar agé Muusár kitab iman ar rahámot aiccíl, ar e kitab íbá tosdik goróiyá, arobi zuban ot mazé, táke zalem ókkol oré dhor lagait fare ar bála ham goróiyallá bouli bocárot ói fare.
- (13) Becók ze manúic ókkole hoiyé de ki bouli hoilé: añarár Rob allá, tar foré íyan ór uore othol ói asé, tóile tarár uore no honó dhor bóí óibou, ar nó (tará) ferecan óibou.
- (14) Tará to monnot báci, ze tará hámicá éçe táki bou, o amól ókkol ór bodolat, zíin tará gorítou.
- (15) Ar añní insán oré niz ór máñ baf ór sáñte bála soluk ór hókum diyí, tar mañyé tare tokolif boddac gorí yoré feth ót mazé raikké, ar tokolif boddac góriyóre tará duniyat ainné, tar hamol ór ar tar dut sáraibár zabaná tiríc mac ór, hattáke zohón te tar puktogir ar salíc bosór ór umór ot foóiñecé, tói hoité lagilóde ki bouli hoilé: óu añár Rob! Añáre towfík doón, añní tuáñr o niyamot or cúkuria gorí farí, ziyán tuñí añár uore ar añár mañ baf ór uore enam goijjóu, ar añní eén bála amól gorít farí, ziyán loi tunni kúci ói zoogói, ar tuñí añár owlab oré bála (saaleh) banou, añní tuáñr íkká rojú gorír, ar añní musúlman ór bútottu.
- (16) Tará o manúic ókkol, ze tarár bála amól ókkol oré to añní kobul gorí lói, ar ze tarár burá amól ókkol oré añní félai díí, (tará) jonnoti manúic ókkol é háñsa waádar mutabek, ziyán tarállói gorá zaitou.

- (17) Ar ze niz ór mañ baf oré hoiyé de ki: tuáñráttún aññí tong ói giyí goi tuáñre añáre e hotá hoité tákiba, ki bouli hoilé: aññí moroón ór foré abbár zinda gorá zaiyum, añár age yó ummot ókkol guzari giyói tará duní zone Allah talar sámmè foriyád goré, ar hoódé ki bouli hoilé: tottún ki óiye tui iman ani féla, becók Allah talar waada hók, íte juwab de de ki bouli hoilé iín tó siríf agor manicór afsaná ókkol.
- (18) É tará yéi, ze tarár uore Allah talar wáda háñsa ói giyói, o jinnát ókkol ar insán ókkol ór jomáat ór sáñte ze tará tarár age guzori giyói, becók tará nuksaní foóiyá ókkol ór bútottun.
- (19) Ar hár éke niz ór niz ór amól ókkol ór mutabek dorjá faibou, táke taráre tarár amól ókkol ór furá furi bodola diya zaá, ar tarár uore zulúm gorá no zaibóu.
- (20) Ar ze din kafér ókkol oré jáhannam ot mazé aná zaibou, (tará re huwá zaibode ki) tuáñra tuáñrár nekí ókkol ore'duniyár zindegít mazé yéi borbad gorí diyóu, ar íin ottún fáaida tulí félaiyou, bós aijja tuáñra ré zillot or azab ór sáñza diya zaibou, o hotálla bouli , tuáñra zomin or uore ná hók tukobbori goríta, ar o hotálla bouli yóu, ki bouli hoilé: tuáñra fáseki goríta.
- (21) Ar Aad ór báiyore iyád gorou, ze cómot maze íbayé niz or koum oré Ahkáf ót mazé dhor lagaiyé, ar becók íbar age yóu dhor lagoiyá ókkol guzori giyói, ar íbar fore yóu, (tará hoóilde) tuáñra Allah tala sára ar honó kiyór ebadot no goríyou, becók aññí tuáñrár uore boro din ór azab ór uore (becá bicí) dhoráir.
- (22) Koume juwab diyéde ki bouli hoilé: ki oñne añarár hañsé e hotálla bouli aiccóde, añáre ré tuñí añarár maabud ókkol oré fuñza goráttún rukíba ? bós zodi oñne hañsé óile, toile ze uwádar gorór, íyan oré añarár uore aní félou.
- (23) (Hozrót Húude) hoiyéde (íyan ór) elóm tó Allah talar hañsé siríf, añáre ze hóbor diyóre béja giíl, íyan tuáñrár hañsé foóñsáir, kintu aññí dekír ki bouli hoilé: tuáñra nádani gorór.
- (24) Tar fore zohón tará azab oré miyulár cokól ot mazé dekilou, tarár forbot ór íkka aiyédde, tói tará hoilóde ki bouli hoilé: e miyulá iín añarár uore foribóu, (noó) bólke

asól ot mazé, e miyulá iín o (azab) ziyán aibólla bouli tuáñra tarár fúra goijjila, boyar, ziín ot mazé soktó azab asé.

- (25) Ziyáne niz ór rob ór hókume tamám jinís oré hálak gorí dibou, bós tará endhilla ói giyoide, siríf tarár gór ókkol sára ar honó kissú dehá no gííl, guna goróiyár jomáat oré aññí éndhilla sáñza didé.
- (26) Ar becók aññí (Aád ór koum) oré o kudurot diílám de, ziyán tuáñra re tó diya yéi noó za, ar aññí tará ré han ar souk ókkol ar dil ókkol ó di raikkílam, kintu tarár han ókkol ar souk ókkol ar dil ókkole tará re honó nofá noó foóñsá, otosó tará Allah talar ayat ókkol oré inkar gorá dóijjé, ar ze jinís oré tará mozak urail, iyan tarár uore uldhi foijjé.
- (27) Ar becók aññí tuáñrár ate hañsór fará ókkol oré tobá gorí diyí, ar dhoóillá bo dhoóilla niz or nicáni ókkol aññí boyan gorí diyí, táke tará roju goré.
- (28) Bós Allah talar koribí hásel gorí bollá bouli, tará Allah sára zará zará tarár maabud banai raikkíl, tará tarár modot kiyálla noó goré ? bólke tará to taráttu luwai giyói (bólke asól ot mazé) íyan tarár siríf jútha ar (bilkúl) búhtan aiccil.
- (29) Ar iyad goróu ! zohón aññí jin ókkol ór uggwá jomáat oré tuáñr íkka motuwajjo goijjé, tará Quran fúni bollá bouli, bós zohón (nobir) hañsé foóñsi giyói, tóile (ek zone ar ek zon oré) hoité lagilou de : há muc ói zagói, tar fore zohón foríyore hótam óigiyói, tói niz ór koum oré hóboddár gorí bollá bouli (tará) waafes giyói.
- (30) (tará) hoité lagilou, oh añarár koum ! becók añára o kitab fúinni, zibá Muúsar fore nazel gorá giyé, zibá ye niz ór agor kitab ókkol oré tosdik goré, zibaye hañsé diín or ar niz rastar íkka rasta dehá.
- (31) Oh añarár koum ! Allah talar íkka dhakedde íbar hota manou, íbar uore iman anou, tóile Allah tala yé tuáñrár guna maf gorí dibou, ar tuáñra ré bici hocthor azab ottú faná dibou.
- (32) Ar ze Allah talar íkka dhakoiyar hotá no manibou, bós íte zomin or uore honó mikká (dáiyore Allah tala ré) hórán gorí no faríbou, nó Allah sára ar honó kiyé tar modot gar óibou, é manúic iín kúla gumráhit mazé asé .

- (33) Tará ki no dehénnc, ze Allah ye asman ókkol ar zomin oré banaiyé, ar íin banoon or duwara íba hóranou nó óiyou, íba becók murda ré zinda goróon or kudurot raké ? kiyálla no óitou ? íba becók hár jinís ór uore kudurot raké.
- (34) É manúic íín, ze tará kuféri goijjé, ze din jáhannam or sámmè aná zaibou, (ar tará re huwá zaibou) ki iyan hók noó ? tói juwab dibou de ki bouli hoilé: ói kosóm añarar rob ór, (hókei) (Allah) ye hoiboude ki bouli hoilé: ehón tuáñra tuáñrár kuféirir bodolat mazé azab or moza loó.
- (35) Bós (oh poigambor !) tuñí eén sobór goróde, zendhillá sobór boro hímmot wala rosúl ókkole goijjé, ar tarálla bouli (azab tolob gorát mazé) joldi no goríyou, tará ze din é azab oré dekíbou, zar uwáda diya zá, tóile (tará buzí faribou de ki bouli hoilé:) din or ek thaiméi (duniyat mazé) thóojjílde, íyanéi hóbor foóñsái doón ór, bós bodkar sára ar kiyóre hálak gorá no zaibou.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة محمد

- (1) Ze manúic ókkole kuféri goijjé, ar Allah talar rastáttun ruikké, Allah tala yé tarár amól ókkol oré borbad gorí diyé.
- (2) Ar ze maincé iman ainné, ar bála ham goijjé, ar uwán ór uore yóu iman ainné, ziyán Muhámmod ór uore nazel gorá giyé, ar asól ot mazé tarár rob or torfóttun hañsé (díin) ó íyan, Allah tala yé tarár guná ókkol oré dur gorí diyé, ar tarár hálot oré thík gorí diyé.
- (3) É hotálla bouli kafér ókkole baatel ór ettebá goijjé, ar muúmén ókkole é diiné hókkor ettebá goijjé, ziyán tarállá bouli Allah talar torfóttun, Allah tala yé maincóre tarár hálot ókkol éndhillá gorí hoó.
- (4) Tóile zohón kafér ókkol ollói tuáñr larái óbou, tóile (tarár) goddonar uore marou, zohón taráre bála gorí dhóli diban, tóile ehón kúb bála gorí bañdí yoré geroftar goróu, (tar foré ektiyar asé) mone hoilé ehésan rakíyore sári doó, yáto fídyá loiyóre, otódin foijjonto, zotódin laráiyé niz or hátiyar dháli deé, íyanéi hókum, ar zodi Allah tala yé

saito tóile (nizeyái) taráttún bodola loi faritou kintu (íbar moncá iyán de) tuáñrár bútoe ekzon ór emtehán ar ekzon ór duwara loó, ze maincóre Allah talar rastat mazé cóhid gorí diyáza, Allah tala íbar amól ókkol oré hárgís bekar gorí no dibou.

- (5) Taráre rasta dehái dibou, ar tarár háalot oré thík gorí dibou.
- (6) Ar taráre o jonnot ot mazé loi zaibói, ziyán óre taráre sinái diya giyé.
- (7) **Óu** iman wala ókkol! zodi tuáñra (Allah talar din or) modot goró, tóile íba yé tuáñrár modot goríbou, ar tuáñrar sábet kodom rakíbou.
- (8) Ar zetará kafér ói giyói, tarár borbadi óuk, Allah tala tarár amól ókkol óre bekar gorí dibou.
- (9) Iyán e hotállá bóuli de ki, tará Allah ye nazil goijjé dé jiníc lói nakúc óiye, bós Allah tala ye (yó) tarár amól ókkol óre behár gorí diye.'
- (10) Ki é manúic íin é zomin ór uore soli fíriyore uiyan ore noó dehé ne ki bouli hoilé: tarár agor maincór notija ki óiyede ? Allah tala yé tarár ré hálak gorí diyé, ar kafér ókkol ór sáñza éndhilla yá.
- (11) Íyan e hotállá bouli déki : iman wala ókkol ór ham banoiya húde Allah tala, ar íyan e hotállá bouli de ki: kafér ókkol ór honó ham banoiya náí.
- (12) Ze manúic ókkole iman ainné, ar tará bála amól ókkol goijjé, tará ré Allah tala yé hámahá eén bariza ókkol ot mazé dahél gorí boude: zín ór nise naár ókkol zari asé, ar ze manúic kafér óiye tará (duniyar) fáaida loor, ar háiyuwan or éndhilla hár, tarár (asól) thíkana jáhannom .
- (13) Aññí hodiggin fará ókkol oré zín taakot ór eétebar o faráttún baré bicí aiccíl, ziyán ottú fuáñre niyalai diyé, aññí tará ré hálak gorí diyí, zetaráre modot goríbollá bouli honó kiyé nóo tíya.
- (14) Ki o manúic uibá, zibá tar rob ór torfóttún dolil ór uore asé, o manúic íbar endhilla ói fari bou? zallá bouli tará bura ham oré cáñzai diya giyé, ar tará niz ór nofsór húwahec ór ettebá gorér?

- (15) O jonnot ór sifót or (boyan) ziyán ór uwadá porhésgar ókkol ór sáñte gorá giyé, eénna, keen bouli hoilé: íyan ót mazé fanír naár ókkol asé, ziín bac goróiya moó, ar dud ór naár ókkolou, ziín ór mazé nóo bodole , ar córab ór naár ókkolou, ziín ot mazé hóoiya ókkol ollá nouli beci lozzót asé, ar naár ókkol asé modúr, ziín beca bicí sáf ar tarállá bouli éçe hár kisím ór memá ókkol asé, ar tarár rob ór torfóttún mogferót asé ki e masél gan uitar endhilla, ze hámicá ooin ot mazé tákibou ? ar ze tará re gorom bólkedde faní haba zaibou, ziíne tarár añtiré thukça thukça gorí dibou.
- (16) Ar tarár bútoire bazugún (éndhilla you aséde ki:) tuáñr íkka han laga, hattáke zohon tuáñr háñsóttún zagói, tói elóm wala ókkol ottún fusár lode ki bouli hoilé: íbayé ehón ki hoiyéde ? é manúic íine, ze tarár dil ot oré Allah tala ye mohór gorí diyé, ar tará tarár nofsór húwahec ór ettebá gorér.
- (17) Ar ze manúic ókkol hédayot faiya, Allah tala yé tarár hédayot ot mazé aróu barái diyé, ar tará re tarár porhésgari atá goijjé.
- (18) Tóile ki tará kiyamot ór entezar gorér, íyan tarár hañsé asimbit mazé aái zaibo góí, becók íyan ór alamot ókkol to aái giyégoí, tar fore zohón tarár hañsé kiyamot aái zaibagóí, tarár hañsé gorá, hoçe óibou ?
- (19) Éene (oh Nobi !) oñne yekin gorí loó, ki bouli hoilé: Allah sára honó maabud náí, ar niz or guná ókkol ór maf magóu, ar muúmén morut fuain ar muúmén maiya fuaindólla you, Allah tala yé tuáñrár acá zawá ar táka tukar zagaré bicí bála gorí zane.
- (20) Ze maincé iman ainné, tará hoódé ki: honó uggwá súura kiyálla nazél gorá noó za ? tar fore zohón honó sáf motolob wala súura nazél gorá za, ar íbat mazé laráir boyan gorá za, tói oñne dehón de ki: ze maincór dil ókkol ót mazé biyaram asé, tará oñnor íkke fendhillá gorí saáde, zendhillá o maincór saá ó, zar uor mowtor behúci tarí ói giyóí, bós bicí bála aiccíl uitarálla bouli.
- (21) Hókum manoon, ar bála hotá hoón, tar fore zohón ham mokoror ói zagói, tóile zodi Allah talar sáñte hañsé óile, tóile ítarallá bouli bicí bálai asé.

- (22) Ar tuáñralla bouli iyanou duré noó ki bouli hoilé: zodi tuáñra hókumot foó, tóile tuáñra zomin ór uore fósad goríba, ar egena gucthíre báñgi feláiba.
- (23) Tará o manúic ókkol, ze tarár uore Allah talar laánót, ar zetárar funóon or cókti ar souk ókkol ór foór harí loiyé.
- (24) Ki ítara Quran ot mazé sinta báfa no goré ? yáto ki tarár dil ókkol ór uore íin ór thalá lagi giyói.
- (25) Ze manúic fun fíraiýoré uldha fíri giyói, tarár sámme hédayot foór hóon ór fore, becók tarállá bouli cóitane (tarár ham oré) cáñzai diyé, ar tará re hóñc di raikké.
- (26) Íyan e hotálla bouli déki: tará o manúic ókkol ór sáñte, ze tará Allah tala ye nazel goijjéde wohí re bura buijjé, hoiyé de ki: añára yó kúb tora turi bazu ham ókkol ot mazé tuáñrár hotá mainnum, ar Allah tala tarár luwaiya hotá ókkol oré bicí bála gorí zane.
- (27) Bós tarár hondhoóilla (durguti) óibou, zehón fíricítá ókkole tarár ruh hóri bar cómot mazé tarár siyará ré ar tarár manggular uore (becá bicí) marabou.
- (28) Íyan e hotálla bouli déki, tará o rastat uore soillé, ziyán or duwara tará Allah tala re naras gorí diyé, ar tará íbar rozamondi ré burá zinné, tói Allah tala yé tarár amól ókkol oré behar gorí diyé.
- (29) Ki o manúic ókkol, ze tará dil ot mazé biyaram asé, iyán buzí raikkés ki bouli hoilé: Allah tala tarár hásod oré zahér goríyéi no dibou.
- (30) Ar zodi aññí saitám, tói tará beggún oré dehai ditam, bós tui to tará beggun oré tarár siyá rár duwara siní loiti, ar becók tui tará ré tarár hotár lebase (lehéja) siní loibi tuáñrár tamám ham ókkol Allah tala zané.
- (31) Becók aññí tuáñra ré emtehán gorí yum, táke tuáñrár bútotu jéhad goróiya ókkol ar sobór goróiya ókkol oré zahér gorí dit fári, ar aññí tuáñrár hál abostát ókkol oré yó zonít fári.
- (32) Becók ze manúic ókkol kuféri goijjé ar Allah talar rastáttún manúic ókkol oré ruikké, ar rosúl or muhálefot goijjé, tarállá bouli hédayot zahér ói zoon ór fore, tará hárgis hárgís

Allah talar honó kissú nuksan gorí no faríbou, kúb torá turí tarár amól ókkol oré Allah tala yé behar gorí dibou.

(33) Oh iman wala ókkol ! Allah talar etaát goróu, ar rosúl ór hotá manou, ar niz ór amól ókkol oré behar gorí no félaijóu.

(34) Ze manúic ókkole kuféri goijjé, ar Allah`r rastattún oóinno kiyóre ruikké, tar fore kuféris hálot ot mazé mori giyói, (tuáñra yekin gorí loó) Allah tala ye tará re maf gorí bilkúl no dibou.

(35) Bós tuáñra noróm óiyoré sulár dorhás ór uore lami no aiccóu, ze cómot tuáñra yéi uore ar gaaleb tákiba, ar Allah tala tuáñrár sáñte asé, honó din óit no fare, Allah tala tuáñrár amól ókkol oré behar goríbode .

(36) Wakí duniyáir zindegi to sírif kéla dúla, ar zodi tuáñra iman anou, ar tokowá ektiyar gorou, tóile Allah tala tuáñra ré tuáñrár ajór dibou, ar íba yé tuáñráttu tuáñrár mal ókkol no mage.

(37) Ar zodi íbayé tuáñráttu tuáñrár mal ókkol mage, ar zur góriyóre mage, tóile tuáñra íyan ottún bohíli goríba, ar íbayé tuáñrár ducmoni ré zahér gorí dibou.

(38) Hóbordar ! tuáñra o manúic (tuáñra ré) Allah`r rastat mazé hóssa goríbollá bouli dhaháza, tóile tuáñrár bútotu bazu manúic bohíli gorá dóre, ar ze bohíli goré, íte to asól ot mazé niz ór jan ór uore bouhili goréde, Allah tala tuañggor, ar tuáñra fókir, (ar muhútaj) ar zodi tuáñra muk fírai felou, tóile íbayé tuáñrár bodolat mazé tuáñra sára ar oóinnóu maincóre aníbou, tar fore tará tuáñrár dhóillá no óibou.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة الفتح

- (1) Becók (oh nobi)añní oñnoré ekkán kúla kúli fotá diyí.
- (2) Táke tuáñtu zaáñ kissú guná age óiye, ar zaáñ fisé (óiyé) beggín oré Allah tala ye maf gorí de, ar tuáñra uore Allah tala ye niz or ehésan oré furá gorí dé, ar tuáñre uzu rastar uore solá.
- (3) Ar oñnoré ekkán zobordóst modot dé.
- (4) Íbayéi, ze musulman ókkol ór dil ókkol ot maze cánti (ar etminan) dháli diyé, take niz ór iman ór sáñté sáñté arou iman bári zagóí, ar asman ókkol ar zomin ór (tamam) lockor Allah talarei, ar Allah bicí elom wala ar hékmot wala.
- (5) Táke muumen morut fuwa ókkol ar maiya fuwá ókkol o jonnot ókkol ot mazé fathái diya za, zín ór nisé naár ókkol baár, zeçé tará hámicá tákibou ar taráttu tarár guná ókkol oré duré gorí diya zá, ar Allah talar nosdik íyan bout boro kamiabí.
- (6) Ar táke é munafék morot fuain ar munafék maiya fuain ókkol ar mucerék morut fuain ar mucérek maiya fuaindóre azab dia zá, ze tará Allah talar sáñte bura guman rake (asól ot mazé) burayír dayerá tarár uore, Allah tala tarár uore naras óiye, ar tará re laánot goijjé, ar tarálla bouli jáhannam toiyar goijjé, ar íyan (bicí) bura feróon ór zaga.
- (7) Ar Allah találla bouli asman ókkol ar zomin ór lockor asé, ar Allah tala gaaleb ar hékmot wala.
- (8) Becók aññi tuáñré gobá doóiyá ar kúchoborí fúnoiya ar dhor lagoiyá banaiyóre bejjí.
- (9) Táke (ó musulman ókkol !) tuáñrá Allah ar íbar rosúl ór uore iman anóu, ar íbar modot goróu, ar íbar adob goróu, ar Allah talar pakizogi ré háñzinná beínná boyan goróu.
- (10) Ze maincé tuáñlloi baiyat goré, tará becók Allah talalloi baiyat goréde, ar tarár hát or uore Allah talar hát asé, toile ze manúic guwá waáda ré bañgi féla, íte niz or nofsór uore waáda báñga goréde, ar ze manúic gwá é waáda ré fura gore, ziyán íbayé Allah talar sáñte goijjé, toile tará kub tora túri Allah talaye bicí boro ajór dibou.

- (11) Gaiñyá ókkol ór bütottu ze manúic ókkol oré físé rakí diya giíl tará ehón tuáñre hoibodé ki bouli hoilé: añará añárár fut fitar físé lagi táikki, bós oñne añarálla bouli maf magou, e manúic íine niz or zubane o hotá hoóde, ziyán tarár dil ókkol ór bútoe náí, oñne juwab doón de ki bouli hoilé: tuáñrálla bouli Allah talar torfóttu honó jinís oró ektiýár honó rake, zodi íbayé tuáñrár uore nuksan foóñsaito saá, toile yáto honó nofá foóñsaito saá, tóile, bólké tuáñrá zaáñ kissu gorór íyan ottú Allah tala bicí waakef.
- (12) (Noó) bolke tuáñra to iyan guman gorí raikkídade ki bouli hoilé: poigambor ar musulman ókkol (abbár) tara niz or gór ór íkka fíri faroónnán bilkúl na mumkin, ar é kiyal gán tuáñrár dil ókkol ot mazé fura furi góli giíl góí, ar tuáñrá bura guman gorí féllailá, asól ot maze tuáñrá to aiccíla deéi hálak óíbar.
- (13) Ar ze manúic gwá Allah talar uore ar íbar rosúl ór uore imán noó ané, tói aññiyóu éndhillá kafér ókkol olla bouli zolédde oóin toiyar gorí raikkí.
- (14) Ar zomin ar asman ókkol ór hókumot Allah talallayéi, zaré saá maf gore, ar zaré saá azab de, ar Allah tala bicí maf goróiya mehérban.
- (15) Ze woktót tuáñrá gonimot ór mal ókkol loito zaiba, tóile hóthat gorí e físé raikí diya giíl de maincé hoito lagibodé ki bouli hoilé: añára re yóu tuáñrár sáñté zaibar ejazot doó, tará saádde ki bouli hoilé: Allah talar kalam oré bodoli bouli, oñne hoói doón de ki bouli hoilé: Allah tala yé foóila hoói diyé de ki: tuáñra hárgís añárár sáñté no zaibá, tará íyan ór juwab dibode ki bouli hoilé: (noó noó) bólke tuáñrá añrállói hásoð goródde, (asól hotá iyán de ki:) é manúic íin beca bicí hom buzé.
- (16) Oñne físé sári diya giyé de gaiñyá ókkol oré hóoidoón ! ki bouli hoilé: kúb tora turi tuáñra ré uggwa soktó goñggi koum ór íkka dhaha zaibou, keen bouli hoilé: tuáñrá tarállói larái goríba yáto tará musulman ói zaibogóí, bós zodi tuáñrá etaát goróu, tóile Allah tala ye tuáñrá ré bicí bála bodola dibou, ar zodi tuáñrá muk fírai félou, zendhilla iyar age tuáñrá muk fírailá, tóile íbayé tuáñrá ré soktó azab dibou.
- (17) Añdár uore honó guná náí, ar nó leñg ór uore honó guná asé, ar nó honó biyaraimmar uore honó guná asé, zze kiyé Allah tala ar íbar rosúl ór etaát goré tará Allah tala yé eén

jonnot ókkol ot maze dahél goríbode zín ór (gas ókkol ór) nisé naár ókkol baár, ar ze muk fírai félaibou, tare soktó azab (ór sáñza) dibou.

- (18) Becók Allah tala muumen ókkol ór sáñté kúci ói giyóí, ze cómot tará gasór nisé tollóí baiyat goijjíl, tarár dil ókkol ot mazé ziyán aiccíl, íyan oré íbayé zani loiyé, ar tarár uore cánti nazél goijjé, ar tará ré háñsór fotá (kamiyabi) boccíc goijjé.
- (19) Ar bout gonimot ór mal ókkol tará hásel goríbou, ar Allah tala gaaleb ar hékmot wala.
- (20) Allah tala yé tuáñrallóí bout gonimot ór mal ór uwáda goijjé, zín tuáñrá hásel goríba, bós íin to tuáñrá ré bout joldi diya giyé, ar manúic ókkol ór hát oré tuáñrár uore foroón ottu rukí diyé, táke muumen ókkol olla bouli íyan ekkán nicáni ói zagóí, ar (táke) íba yé tuáñrá ré uzu rastar uore sola.
- (21) Ar tuáñra ré aróu (gonimot ókkol) ó de, zín ór uore ehón foijjontó tuáñrá kobzá gorí noó faróu, Allah tala ye íin oré niz ór kobzar bútoe raikké, ar Allah tala hár jinís ór uore kudurut rake.
- (22) Ar zodi tuáñrálloi kafér ókkol larái gorítou, tóile feth fíraiýore dáitou, tar fore nó honó ham banoiyá faitou, ar nó (honóu) modot goróiyá.
- (23) Allah talar é kanun ór mutabek, ziyán foóila loti soli aiyér, tuñi honó cómotou Allah talar kanun oré bodoledde no faibá.
- (24) íbayéí, zibáye hás Mokkat mazé kafér ókkol ór hát okkol oré tuáñrár ottú, ar tuáñrár hát oré kafér ókkol ottú rukí diyé, íbayé tuáñra ré zitai doón ór fore, ar tuáñrá zaáñ kissú gorór, Allah tala ye íyan oré bála gorí dekér.
- (25) Tará o manúic, ze tará kuféri goijjé, ar tuáñrá ré mosjide Háram ottú ruikké, ar kurbanillá bouli mowkuf januwár ókkol oré íin ór kurbaní hólat foóñson ottú (ruikké) ar zodi éndhillá(bout) musúlman morut fuáin ar musúlman maiya fuain ókkol no óitou, zín ór hóbor tuáñráttu no aiccé, yáni tará basibár cómbobná no aiccíl, ziyán ór uore tarár duwará tuáñrar uore be hóborít mazé nuksán foóñsi zaito góí, (tóile tuáñra ré larái goríbar ejazot diyá zaitóu, kintu íyan gorá noó zá) táke Allah tala yé niz ór rahámot

ot mazé zaré saá dahél gorí fare, ar zodi tará alok alok óitou, tóile tarár bútoze zetará kafér aiccíl, aññi tará ré soktó sáñza ditam.

(26) (o cómo ré iyad goróu !) ze cómot mazé é kafér ókkole niz ór dil ókkol ot mazé “Hámíyot” oré zagá diyé, ar “ Hámíyotou” jahéliyot ór, otóso Allah tala ye niz ór rosúl ór uore ar muumén ókkol ór uore niz ór torfóttu cánti nazel goijjé, ar Allah tala ye musúlman ókkol oré tokwár hotár uore zomai raikké, ar tará íyan ór ahál ar bicí hókdar aiccíl, ar Allah tala hár jinís oré bicí bála gorí zané.

(27) Becók Allah tala ye niz ór rosúl oré bicí háñsá deháiyé, keen bouli hoilé: tuáñrá incá Allah becók fura furi amón ór sáñté mosjide Háram ór bútoze góliba, matá re añsíyore ar matár suloré háçiyóre,(aram ór sáñté) billkúl be dhor óiyore, íbayé o hasham oré zané, ziín tuáñrá no zanou, bós íbayé íyan ór ageyóu ekkán háñsór fotáh tuáñra ré diyé.

(28) Íbayéi, zibáye niz ór rosúl oré hédayot ar hók diín ór sáñte béijjé, táke íyan ore tamam diín ór uore gaaleb gorí fare, ar Allah tala gobá dibollá bouli kaafí.

(29) Muhammód Allah talar rosúl, ar ze manúic ókkol íbar sáñte asé, (tará) kafér ókkol ór uore soktóu, (tarár) afós ot maze rahám dil, tuñi tará re dekíba, rukú ar sóida gorédde, Allah talar boccíc ar roza, mondir talac ot mazé asé, tarár nicán tarár siyára mazé sóidar asór ór suwará, tarár é mesál Towrat ot mazé, ar tarár mesál Injil ot mazé asé, o kétir mesál, ziyáne niz ór gas niyolaiyé, tar fore íyan oré mosbut goijjé, ar íyan muthá ói goiyóí, niz ór mulár uore uzugorí tíyai giyóí, ar ketteillá ókkol oré kúci gorádoijjé, táke tarár duwara kafér ókkol oré guccá goríde, é iman wala ókkol ar bála amól wala ókkol or sáñte Allah tala ye boccíc ór ar becá bicí boro suwab ór uwadá goijjé.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة الحجرات

(1) Oh iman wala ókkol ! Allah ar íbar rosúl ottú age no baríyou, ar Allah ré dhorát tákou, becók Allah tala fúnoiyá, zanoiyá.

- (2) Oh iman wala ókkol tuáñrá niz ór abas oré nobir abas ór uore no goijjóu, ar no íbar sáñté uñsól abásé hotá hoiba, zéndhilla tuáñra afós ot mazé ekzone ar ekzon ollói goróu, (endhilla no ón saáde ki:) tuáñrár amól ókkol bekár zagói, ar (íyan) tuáñráttu hóborou no táke.
- (3) Becók ze manúic ókkole Allah talar rosúl ór sámmé niz or abas ókkol oré nisé raké, ítara o manúic, ze tarár dil ókkol oré Allah talaye poshésgarílla bouli zañsái gorí loiyé, tarállá bouli mogferot asé ar boro súwab asé.
- (4) Ze maincé oñnoré hújorár fisóttún dhák de, tarár bútoze beec bák (bilkúl) ahól sára .
- (5) Zodi tará manúic gune eddúr sobór gorítou, hoddur hoilé: oñne nize bazé niyoliyóre tarár hañsé aitán, tóile íyan tarállá bouli bicí bála óitou, ar Allah tala Gofurur Rahím.
- (6) Oh Musúlmán ókkol ! zodi tuáñra ré honó uggwá fáseke hóbor de, tóile tuáñra íyan oré bála gorí tahákík gorí loó, eén no ón sadé ki: o zanát mazé honó koum or uore tokolif foóñsái dou, tar fore niz or gorár uore córminda ói zogói.
- (7) Ar zani rakíba, ki bouli hoilé: tuáñrár bútoze Allah`r rosúl asé, zodi íba bout ham ot mazé tuáñrár etaát goré, tóile tuáñra mockil ót mazé fori zaiba, kintu Allah tala ye iman oré tuáñrálla boulu piyará banai diyé, ar íyan oré tuáñrár dil ot mazé cáñzai di raikké, ar kuféri ré ar guná ré ar nafórmáni ré tuáñrár souk ot mazé na fosón banai diyé, é manúic íin rasta faiyá.
- (8) Allah talar ehésan ar enaám ottún , ar Allah tala elóm wala ar hékmot wala.
- (9) Ar zodi musulman ókkol ór dui jomáat afós ot mazé lariat bazai zagói, tói tarár dormiyan ot mazé mil melap gorái doó, tar fore é dunígwár bútotu uggwá jomáate ar uggwár uore ziyadoti goré, tóile tuáñra (beggún) o gruploi zibáye ziyadoti gorér, larái goróu, hattáke íba Allah talar hókum ór íkka fíri aiyé, zodi fíri aiyé, tóile tar fore insáf or sáñte “Suláh” goráidou, ar adól (hókkor sáñte fáisela) goróu, becók Allah tala insáf goróiyár sáñte muhábbot goré.

- (10) (iyad raikkou !) tamám musúlman (afós ot mazé) báí báí, bós niz or dui báí ókkol ór dormiyan ot mazé milai milap gorái dou, ar Allah tala ré dhorou tákou, táke tuáñrár uore rahám gorá zá.
- (11) Oh iman wala ókkol ! morut fuwa yé ar uggwá morut fuwár mozak no uraiyóu, hóit fare íbá uitattún baré bálade, ar nó maiya fuain ókkol maiya fuaindór mozak uraibá, hóit faro tará uitaráttún baré bálade, ar afós ot mazé eke oforór uore aib no lagibá, ar nó honó kiyóre bura lokób diba, iman ór foré bura nan fáseki, ar ze tará towbá no goré, tará zalem manúic.
- (12) Oh iman wala ókkol ! bout bura guman ottún basou, yekin goróu ki bouli hoilé: bazu bura guman ókkol guná, ar béd no tuwaiyóu, ar no tuáñrár bútoe honó kiyé honó kiyór gibot goríba, ki tuáñrár bútottún honó kiyé niz or mora báiyór gusto hóonnán fosón foróu ? tuáñráttu íyan ór uore gínna ai, ar Allah tala ré dorát tákou, becók Allah tala towbá kobul goróiyá mehérbán .
- (13) Oh manúic okkol ! añní tuáñra beggún oré uggwá (yéi) morut fuwá ar maiya fuwáttu foida goijjé, ar e hotálla boli déki: tuáñra afós ot mazé ek zone siní faróu, koum ar kobilá banai diyí, Allah talar nosdik tuáñra beggún ór bútoe izzot wala uibá, zibá beggún ottún bicí (Allah tala ré) dhora, yekin goróu! Allah tala bicí elóm wala ar hóbor wala.
- (14) Gaiñyá manúic ókkole hoódé ki bouli hoilé: añára iman ainné, oñne hoóidoón de ki bouli hoilé: hákikot ot mazé tuáñra iman nó anou, kintu tuáñra eén hoódé ki bouli hoilé: añára islam ainníde (yáni muhálefot sári yore fóрманboddar ói giyígóí) hálañke ehono tuáñrár dil ot mazé iman dahél nó óiyóu, tuáñra zodi Allah talar ar íbar rosúl ór fórmaboddari goróu, tóile Allah tala tuáñrár amól ókkol ór bútottu kissú yéi hom no goríbou, becók Allah tala maf goróiya mehérbán.
- (15) Muúmén to uibá, ze Allah tala ar íbar rosúl ór uore (fakká) iman ané, tar fore cók cubá no goré, ar niz ór mal ókkol ottú ar niz ór jan ókkol lói Allah talar rastar mazé jéhad goré, tará hañsé ar hók hotá hoóiyá.

- (16) Hoói doón ! ki bouli hoilé: ki tuáñra Allah tala ré niz ór dindari diyóre hóbordar gorór nekí, Allah tala hár o jinís ottú zín asman ókkol ar zomin ot mazé asé, bála gorí zané, ar Allah tala hár jinís oré zane.
- (17) Tará nize musúlman odde íyan oñnor uore ehésan ór dhék marér, oñne hoói doón de ki bouli hoilé: tuáñra nize musúlman oódde íyan añár uore ehésan gorár dhék no maijóu, bólke asól ot mazé tuáñrár uore Allah talar ehésan zibáye tuáñra ré iman ór hédayot diyé, zodi tuáñra hók hotá hoóiyá óile.
- (18) Yekin goróu ! ki bouli hoilé: asman ókkol ar zomin ór luwaiya hotá ókkol oré Allah tala bicí bála gorí zane, ar zaáñ kissú tuanr gorór, íin oré Allah tala bicí bála gorí dehér.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة ق

- (1) Qaaf ! bout boro cán wala e Quran ór kosom .
- (2) Bólke tarattú taájjub óiyede ki: tarár hañsé tarár bútotu uggwá hóboddar goroiyá aiccé, tói kafér ókkole hoiló de ki: iba tó uggwá boro taájjub ór jinís.
- (3) Ki añára moriyóre zohón mecí ói zaiyumbói, tar fore e wapesí (ahól ottú) duré nakí.
- (4) Zominé zaáñ kissu íin ór bútotu homá, íin añáttú maalum asé, ar añár hañsé beggín iyad rakíbar kitab asé.
- (5) Bólke tará hañsé hotáre misá bouli hoiyé, otosó iba tarár hañsé foóñsí giyói, bós tará ek acúidat mazé fori giyói.
- (6) Tará ki asman oré tarár uore noó dehé nekí ? aññí íyan oré heén gorí banaiyíde, ar cáñzaiyidé, íyan ot mazé honó fáça náí.
- (7) Ar zomin oré aññí bisái diyí, ar íyan ór uore aññí faár dháli diyí, ar íyan ot mazé aññí dhoóilla bo dhoóillé cúndoiija jinís ókkol tulí diyí.
- (8) Táke hár roju goróiyá bonda ókkol ollé bouli bosirof ar elóm ór zoriya bone.
- (9) Ar aññí asman ottú borhot wala faní félaiyí, ar íntu bariza ókkol ar haçi fare dé keti ókkol ór dana ókkol foida goijjí.

- (10) Ar házur ókkol ór uñsól uñsól gas ókkol, zín ór soñóñr ókkol ták ták.
- (11) Bonda ókkol ór rizik ollá boulí, ar aññí fanír duwara mora cóor oré zinda gorí diyí, éndhillá (kabor ottú) niyolá foribóu.
- (12) Tarár agé Núh`r koume ar Rós wala ókkole ar Sómude.
- (13) Ar Aade a Férowne ar Luútor báí ókkole.
- (14) Ar líka wala ókkole ar Tohár koume yó jútha bouli hoóil, beggúné poigambor ókkol oré misá bouli hoóil, bós añár azab ór uwadá tarár uore hañsé óiyoré aiccé.
- (15) Ki aññí foóila bár banaiyóre hóran ói giyígóí ? bólke manúic íin noiya noiya poidayec or uore cók gorér.
- (16) Aññí insán oré foida goijjí, ar tar dil ot mazé ze héyal ókkol aiyé íin ottú aññí waakéf así, ar aññí tar cáh rog ottú baré bicí hañsé.
- (17) Ze cómot mazé duwá looiya zá, uggwá den dhake ar uggwá ban dhake boiccá.
- (18) (Insáne) muk ottú honó lofzó niyolai no fare, kintu tar hañsé faára dár toiyar asé.
- (19) Ar mowtor behúci hók loiyóre aái foóinccégai, iyanéi, ziyan ottú tui dáí dáí aiccíli.
- (20) Ar cinggañt mazé fúu diya zaibou, azab ór uwadar din íyan.
- (21) Ar hár manúic éndhilla gorí aibodé, tar fúañti uggwá anóiya tákibou, ar uggwá gobá dooiya (takibou).
- (22) Becók tui íyan ottú gofolot ot mazé aiccíla, kintu aññí tor sámmtóttú porda hóthai diyí, bós aijja tor souk bicí tés.
- (23) Tar fúainjjá (fíricá yé) hoibóde, ite hazer asé, ze añár hañsé aiccíl.
- (24) Dáli de jáhannam ot mazé, hár cóitan kafér oré.
- (25) Ze bála ham ottú rakóiya, címa théloiyá ar cók goróiyá aiccíl.
- (26) Ze Allah talar sáñte dusóra maabud banai raikkíl, bós taré soktó azab ot mazé dháli doó.
- (27) Tar fúaiñjjá (cóitane) hoibode ki: oh añár rob ! aññí taré gumráh no goijjílám, bólke te nizéi bicí durór gumráhit mazé aiccílde.

- (28) Allah tala yé hoibóde: bós añár sámme hoziyar hotá no hoóic, aññi to foóila loti tuáñrár íkka (azab ór uwadá) bejjilám.
- (29) Añár hañsé hotá no bodolé, ar nó aññi niz ór bonda ókkol ór uore zorrá borabóro zulúm goróiyá.
- (30) Ze din aññi duzuk ottú fusár gorí yum, ki tui furai giyós né ? íyane juwab dibodé ki: ki ar kissú aró bicí asé ne ?
- (31) Ar jonnot oré porésgar ókkol ór bilkul hañsé gorí diya zaibou, ek bereyó duré no óibou.
- (32) Iyanéi, ziyán ór uwadá tuáñrár sáñte gorá zaitou, hár o maincóllo, ze rojú goróiyá ar pabondi goróiya óibou.
- (33) Ze Raháman or gayebaná dhor raké, ar tuwajjú wala dil ainné de óibou.
- (34) Tuáñra é jonnot ot mazé cántir sáñte góli zoogói, iyan hámicá tákibar din.
- (35) Éçe zaáñ saibóu tará faibou, (bólke) añár hañsé arou bicí asé.
- (36) Ar tarár age yóu aññi bout ummot ókkol oré hálak gorí diyí, zetará taráttún baré cókkit mazé bicí aiccíl, tará cóor ókkol ot mazé tuwatéi táki giyói, honó dáibar thíkana asé ki ?
- (37) Íyan ot mazé hár dil walallá bouli íbrot asé, ar uitallá bouli, ze dile tuwajjú diyóre han laga, ar íte hazer ó.
- (38) Becók aññi asman ókkol ar zomin oré ar zaáñ kissú é dormiyan ot mazé é dormiyan ot asé, beggín oré só din ot mazé toiyar gorí diyí, ar añára hóiraniyé nó súñwe húddá.
- (39) Bós tará zaáñ kissú hoór, oñne íyan ór uore sobór gorón, ar niz ór rob ór tosbíre taaríf ór sáñte boyan gorón, beil uçíbar age yó ar beil góli bár age yóu.
- (40) Ar rait ór honó cómotou tosbí gorón, ar numás ór fore yóu.
- (41) Ar aññi rakóu ! ki bouli hoilé: ze din uggwá dhahoiyá hañsór zagattún dhaki beú.
- (42) Ze din é soktóu dhak oré yekin ór sáñte fúnuloibóu, é din íyan óiboude niyólon ór.
- (43) Aññi yéi zinda goríde, ar aññi yéi maridé, ar añár íkkayéi fíri ayón forebode.
- (44) Ze din zomin fáçi zaibagói, ar tará duúñriyóre (niyolibou) é zoma gorí luwa gán, añállá bouli bicí aasán.

(45) Tará zaáñ kissú hoór, ańńí bála gorí zani, ar ońne tarár uore jobór dosti goróiya noó, tóile ońne Quran ór zoriya tará ré buzát tákoon, ze ańár woyid oré dhará.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة الذاريات

- (1) Kosóm, cíńça cíththa goróiyár, uraiyóre.
- (2) Tar fore tulóiya ókkol or, fuńzáré.
- (3) Tar fore soloiyá ókkol ór normir sáńte.
- (4) Tar fore ham oré bák goróiya ókkol.
- (5) Yekin gorou! Tuáńrállái ze zezé uwadá gorá zá, (beggín) háńsa.
- (6) Ar becók insáf óibou.
- (7) Kosóm rastá walá asman ór.
- (8) Becók tuáńrá ektelafí hotát mazé fori asóu.
- (9) Íyan ottún uitaré basái raká za, zaré fírai diya ghiyé.
- (10) Sónot sará gofolot ót mazé asé, ar búli asé.
- (11) Ze tará gofolot ót mazé asé, ar búli asé.
- (12) Fusár gore, jozar din hoóńtte óibou?
- (13) Ói iyán o din, ze tara ré oinot mazé hólat diya zaibou.
- (14) Niz ór fítna gorár moza loó, iyánéi ziyán olla boulí turá joldi goittá.
- (15) Becók tokwa walá manúic ókkol jonnot ókkol ar kuwá ókkol ot mazé óibou.
- (16) Tarár Robe ze kessú tará re diyé, íyan oré lode óibou, tará to íyar age yóu bála ham goróiya ókkol aiccíl.
- (17) Ar raittá bicí hom gum zaitou.
- (18) Ar fuáińttá estegfár gorítou.
- (19) Ar tarár mal ókkol ot mazé magóiya ókkol ór, ar magattún basi tákoiya ókkol ór hók aiccíl.
- (20) Ar yekin walá ókkol olla boulí tó zomin ot mazé bouít nicáni ókkol asé.

- (21) Ar húde tuáñrár nofsát mazé yó, tói ki tuáñrá no dehór?
- (22) Ar tuáñrár rizík, ar zaáñ tuáñrár sáñte uwáda gorá za, beggín asman ot mazé asé.
- (23) Asman ar zomin ór Rob ór kosóm! ki bouli hoilé: iyán billkúl hók éndhilla, zendhillá tuáñrá hotá ókkól hoór.
- (24) Ki tuáñr hañsé Ibrahím ór izzot wala mehéman ókkol ór hóborou foóñccé?
- (25) Tará zohón taiñr hañsé aiccé, tói solam goijjé, Ibrahíme salam ór juwab diyé, (ar hoiyé íin to) ajnobi manúic ókkol.
- (26) Tar fore (sufe safe joldi joldi joldi)niz ór gor walá ókkol ór hañsé giyé, ar uggwá bóli gorár soór (gusto) ainné.
- (27) Ar íin tarár hañsé raikké, ar hoilóde ki oñnoré no hór kía?
- (28) Tar fore to dile dilé taráttún dhorai giyói, tará hoilóde ki: oñne no dhoraiyón, ar tará íbaré uggwá elóm walá fuwár bocárot diyé.
- (29) Tar fore íbar bibí age aiccé, ar taájjúb óiyoré niz ór muk ot mazé hát marí hoilóde ki: aññi tó burí, ar sáñte sáñte báza.
- (30) Tará hoilóde ki: ói tuáñra robe éndhilla hoiyé, becók íba hékmot walá ar bicí zanoiyá.

Quran Part 27

Translation into Rohingya

2/7/2008

Eng. Mohammed Siddique

- (31) (Hójrot Ibrahim é) hoiyé dé, “Allah tala ye béijjedé (fíricta ókkol) tuáñrár moksúd ki?”
- (32) Tará juwab diyé dé, “Añáñra ré gunágár koum ór hañsé béja giyé de.”
- (33) Taáke, añára tarár uore meçir fattór félai.
- (34) Ziín tuáñr Rob ór torfóttu nicána goijjá, é hód óre, théli faroiya ókkol ólla.
- (35) Bós, zedúggún iman wala éçe aiccíl, aññi tará ré nelai loiyí.
- (36) Ar, aññi éçe Musúlmán ókkol ór, siríf, ekkán górr faiyí.
- (37) Ar, aññi éçe uitarálla bóuli, zetará bicí duk fade azab ór dhor raké, (fura-furi) alamot di raikkí.
- (38) Muusár (kissát) mazé (yó añár torfóttu hóboddari asé) **ki bouli hoilé:** aññí íba ré Féroun ór íkka kúla- kúli dolil diyó ré béijji.
- (39) Bós, íte tar nizer cóktir bol ór uore, muk fírai ye, ar hoóddé ki, íbá jadugor yáto fool.
- (40) Céce aññí taré, ar tar lockor ókkol óre, nizer azab or duwara dóri yoré, doriyat mazé dháli diyí, íte aiccíl dé yó laánót ór kabel.
- (41) Éndila Aád (koum ot mazé) yó (añár torfóttu hóboddari asé), zehón aññí tarár hañsé bálayi, ar borkot ottú **héli dhoilla thathka** béijji.
- (42) Ín zeze jiníc ór uore foritóu, íyan óre furan háñdhahir éndila (fiçá-ficcá) gorí ditou.
- (43) Ar, Somúd (ór kissát) mazé yó (ibirot) asé, zehón tará ré huwá giyé, tuáñra kessú din foijjontó, fáaida tuló.
- (44) Kintu tará tarár Rob ór hokum e, nafórmáni goijjé, ziyán ór uore tará ré tará dekíté-dekíté (soktó) tháçal é hálak gorí diyé.
- (45) Bós, noó tará tíyai faijjé, ar noó bodola loi faijjé.
- (46) Ar, Nuúr koum oré yó, íyar age, (éndila) hálot ói giíl, tará yó bicí nafórman manúic aiccíl.
- (47) Asman oré aññí (nizer) hát é banaiyí, ar becók **fóragot** goróiya.
- (48) Ar, zobin oré aññí bisána banai diyí, bós aññí bicí bála bisóiya.
- (49) Ar, hárr jiníc óre aññí zur-zur banaiyí, taáke tuáñra nosíyot loi faro.

- (50) Bós, tuáñra Allah talar íkka roju goró, becók aññí tuáñra ré íbar torfóttu sáf-sáf hóbor goróiya.
- (51) Ar, Allah talar sáñte ar kiyó ré maabud no thóraiyo, becók, aññí tuáñra ré íbar torfóttu kúla-kúli dhor lagoiya.
- (52) Éndila ze manúic ókkol tarár age guzori giyói, tarár hañsé ze rosúl éi aiccé, tará hoói diyé dé ki, yáto ítara jadugor, yá fool.
- (53) Ki, ítara é hota gán, ekzon e ar ekzon oré, wosíyot gorí giyé?
- (54) (Noó) bólke beggún cóitan, tóile oñne taráttu muk fírai félo, onnór uore honó durbiccot náí.
- (55) Ar, nosóyot gorát tácoon, becók é nosíyot é, iman wala maincó ré laf dibou.
- (56) Aññí jinnat ar insán óre, siríf e hotálla boulí banaiyíde, tará siríf añár ebadot goré.
- (57) Aññí noó taráttu rizik saír, ar noó aññí saair dé ki, tará añáre hábouk.
- (58) Allah tala to, húd éi beggún óre, rizik foóñsóiya, kuwot wala ar cókti wala.
- (59) Bós, ze maincé zulúm goijjé, tará yó tarár sáñti ókkol ór híssar dhoillá híssa faibou, é hottá boulí tará joldi no goróuk.
- (60) Bós, munker ókkol ór burayi, tarár o din ór, ziyán ór waada ré diyazar.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة الطور

- (1) Kosóm Tuur ór.
- (2) Ar leikká kitab ór.
- (3) Zibá zulár kúla fatat mazé asé.
- (4) Ar abad asé dé górr ór.
- (5) Ar uñsol sal ór.
- (6) Ar gorom gorá giyé dé doriyar.
- (7) Becók oñnor Rob ór azab hámahá óibou.
- (8) Íba ré honó kiyé rakóiya náí.

- (9) Ze din asman tóttoraibóu.
- (10) Ar faár ókkol solá fíra **dóribou**.
- (11) É din misá bouli hoóiyálla (fura-furi) burayi asé.
- (12) Zetará nizer behúdait mazé fáldar.
- (13) Zedin tará ré dákká didi jáhannam ór ooin ór íkka aná zaibou.
- (14) Ín ó duzuk ór ooin, zín óre **túra** misá bóuli hoitá.
- (15) (Ehón **túra** hoó) ki íyan jadu? Yáto ki **túra** no dekodde.
- (16) Zoo duzuk ót mazé, ehón **turár** zobór gorá ar no gorá tarállá bóuli ekkú dhoilla, **túra** ré siríf **túra** goijjós dé íyan ór bodola diya zaibou dé.
- (17) Becók porhésgar manúic ókkol jonnot ót mazé ar niyamot ot mazé asé.
- (18) Ziyán tará ré tarár Rob e di raikké, íyan ór uore (tará) kúcit asé, ar tarár **ór** Rob e (tará ré) duzuk ór azab ottú yó basai loiyé.
- (19) Tuáñra mozar sáñte háat fiyat táko, ou amól ókkol ór bodolat mazé, zín tuáñra goríta.
- (20) Bora boijja bisáiya cáan wala **tokkór** uore **thek** lagaiya ar aññí tarár nekáh boro boro suk wala (Húrr ókkol) ór sáñte gorí diyí.
- (21) Ar, ze maincé iman ainné, ar tarár **fute ziyé yó** tarár ettebá goijjé, aññí tarár fut zíyain dóre yó tarár hañsé foóñsái diyoum, ar tarár amól ókkol ottú aññí kessú no homaiyóum, hárr manúic nizer nizer amól ókkol ór **bondók** ót asé.
- (22) Aññí tarállá bouli mema ókkol ar **tosón** ór gusso ókkol ór **bándhor** gorí diyoum.
- (23) Ekzon e ar ekzon or sáñte (córuf ór) fiyala hará harí goríbou, ze córuf ór mozat mazé noó behúdai óibou, ar noó guná.
- (24) Ar tarár ate-hañsé tarár nojuwan gulam ókkol soledde fíredde óibou, zeén néki tará **mutta** aiccíl, zín gúijjá aiccíl.
- (25) Ar afós ot mazé ekzon e, ar ekzon or íkka, muk diyó ré súwal goríbou.
- (26) Hoibóude, “Iyar age añára nizer górr wala ókkol ór dormiyan ot beca bicí dhoraitám.”
- (27) Bós, Allah tala ye añárar uore beca bicí ehésan ókkol goijjé, ar añára ré soktó **gorám** **beyar** ór azab ottú basai loiyé.

- (28) Añára iyar age yó íbar ebadot gorítam, becók íba ehésan goróiya ar mehérbáni goróiya.
- (29) Tói oñne buzát tákoon, kiyálla bóuli hoilé oñne oñnor Rob ór **boccíce nó gonok nó foól**.
- (30) Ki kafér ókkol é, eén hoón néki, íba cáayer, aññí tarár uore zomanar **hádesar** entezar gorír.
- (31) Hoóidoon! Túra entezar gor, aññí yó tuáñrár sáñte entezar goróiyá ókkol ór bítottu **asé**.
- (32) Ki tarár ahol ókkol tará re iyán **cíkor**? Yátó ki, e manúic ókkol íin cóitan de?
- (33) Ki tará hoó néki, e nobi ye (Quran) **húde** banaiyé, hákikot óilde íyan **ki bouli hoilé**: tará iman no aníbou.
- (34) Thík asé, zodi tará háñsa óde óile, íbar (Quran) éndila ekkán hotá yó tará anóksái.
- (35) Ki tará honó kiyór (bana sára) nize bazé foida óigiyói? Yátó ki tará nize banoiya?
- (36) Ki, tará yéi, asman ókkol, ar zobin óre banaiyé? Bólké tará yekin no goróiyá manúic ókkol.
- (37) Yátó, ki tarár hañsé, tuáñr Rob or házana asé? Yátó ki tará (é házanar) **bándhar darugá**.
- (38) Yáki, tarár hañsé honó círi asé, ziyán ór uore uçi yóre tará fúne? (zodi éndila óile) tói tará fúnoiya honó sáf dolil peec gorí douk.
- (39) Ki, Allah talar hañsé beggún maiya fua ar **turar** hañsé beggún morot fua?
- (40) Ki, tuñí taráttu honó muzuri mago, tará ziyán ór bodolar duara tarár uore fuñzá ór.
- (41) Ki, tarár hañsé gaib ór elóm asé ziyán tará lekí loo?
- (42) Ki, e manúic íin é honó dúha gorítou saár? Tóile tuñi ekin gorí loon, dúha háiya manúic íin kafér.
- (43) Ki, Allah tala sára tarár honó maabud asé? (hárgís náí) Allah tala tarár cirík óttu (bilkúl) fak.
- (44) Zodi e manúic íin é asman or honó hándha ré foredde deké, tarfore yó hoibóu dé **ki bouli hoilé**: íin ták ták goijjá miyúla.
- (45) Tuñi tará ré sári do, háttaké tará ou din ór sámmè óuk, ze din tará ré **e húc** gorí diya zaibou.
- (46) Zedin tará ré tarár **mokkari** ye honó ham dibou, ar noó tará ré honó modot gorá zaibou.

- (47) Becók zalem ollá bóuli íin sára yó aró azab asé, kintu tarár bútoire beec bák manúic be elóm.
- (48) Tuñi, tuáñr Rob ór hókum ór entezar ot mazé, sobór ór sáñte ham loo, becók tuñí añár suk ór sámmè asó, beínna zehón tuñí uçıba, (tói) tuáñr Rob ór paki ar taarif boiyan goró.
- (49) Ar ratiya yó íbar tosbí foró, ar tará ókkol **dhufár cómtó**.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة النجم

- (1) Kosóm tarár, ze cómot íba foribóu.
- (2) Tuáñrár fúñaijja yé rasta hárai féillè, noó íba behañ ratar uore asé.
- (3) Ar noó íba yé nizor issá mozinn honó hotá hoó.
- (4) Íyan tó siríf wohí, ziyán nazil goráza.
- (5) Íba ré fura-furi taakot asé dé fíricta yé cíkaiyé.
- (6) Zibá becá bicí cókti wala, tarfore íba uzu tíyai giyóí.
- (7) Ar íba usol asman or **kinarat** mazé aiccíl.
- (8) Tarfore, hañsé óiye ar lami aiccé.
- (9) Tarfore, íba duiyán silhandhár éddur duré foijjonto óigiyóí, bólké íyattu **noó hom**.
- (10) Bós, íba yé Allah talar bonda ré wohí foóñsái ye, zaañ foóñsáiyé.
- (11) Dil e, misá no hoó, ziyán óre (rosúl é) deikké.
- (12) Ki tuáñra hoijja gorór uiyán ór uore, ziyán óre (rosúl é) dekér.
- (13) Íba ré tó **ekkar aró deikkíl sidrotul Muutahár** hañsé.
- (14) **Sidrotul muntahár** hañsé.
- (15) Íyan ór hañsé **jonnotul maawá** asé.
- (16) Zohón Sidra ré sufai loitou, ou jinís é, zín íyan ór uore sáiya aiccíl.
- (17) Noó tó suk loijjé, noó hód ottú barígiyé.
- (18) Becók, íba yé íbar Rob ór boro boro nicáni ókkol ór bútotu bazu nicáni ókkol deikké.
- (19) Ki tuáñra **laat ar uzzá** re deikkó.
- (20) Ar teséra **fis ór monot** óre.

- (21) Ki tuáñrálla bóuli morot fuain ar Allah talallá bóuli maiya fuain?
- (22) Iyán tó boóut boro na insáfír toksim.
- (23) Asól ót mazé iín tó hodín nam ókkol, ziín tuáñra ar tuáñrár baf dada ókkol iín **oral** bóuli raikké, Allah tala ye iín ór honó dolil nazil noó goré, é manúic iín é tó siríf kíyal ór, ar tarár nofsór húwahec ór fisé fori asé dé, ar becók tarár Rob ór torfóttu tarállá bóuli hédayot aái giyói.
- (24) Hárr maincé ziyán azzu goré, íyan ki tarállá bóuli asé?
- (25) E **duniyá** ar ou **duniyá** Allah talar hát ot asé.
- (26) Ar boóut fíric tá ókkol asman ot mazé asé, ze tarár cúaríc e honó nofá di no faríbou, kintu iyán oinno hotá, Allah tala ye nizor kúci yé ar moncá yé zaré saá ejazot dilé.
- (27) Becók ze manúic ókkol é ahérot ór uore iman no raké, tará fíric tá ókkol ór miyala nam ókkol mokoror goré.
- (28) Hálañké tarár hañsé íyan ór honó elóm naí, tará siríf nizor guman ór fisé fori asé dé, becók íyan (guman) hókkor mukabelat mazé honó ham no dibou.
- (29) Tóile oñne taráttu muk fírai loon, ze añár iyad ottú muk fíraibou, tarár erada duniyabi zindigi sára ar kessú noó.
- (30) Íyan tarár elóm ór céc, oñnor Rob íyan uitaré bála gorí zane, ze íbar rasta ré hárai félaiye, ar uibaré yó bála gorí zane, ze hédayot faiyá.
- (31) Ar, ze kessú asman ókkol ót ar ze kessú zobin ot asé, beggín Allah talar éi, taáké Allah tala bura amól goróiya ókkol ór bodola dit fare, ar bála ham goróiya ókkol óre bála bodola dit fare.
- (32) Ou manúic ókkol óre, zetará boro guná ókkol óttu basi táke, ar beháyayittú yó, kessú cóñço guná sára, becók tuáñr Rob boóut bicí maf goróiya, íba yé tuáñra ré bicí bála gorí zane, **otosó** íba yé tuáñrár ré zobin ottú foida goijjé **tohón** ~~tuáñra~~ tuáñrár maa ókkol ór feçot mazé fua aiccíla, bós tuáñra tuáñrár nizor porhégari ré nize boiyan no goró, íba yé porhégari óre bicí bála gorí, zane.

- (33) Oñne ki uibá ré deikkóon! Ze muk fírai félaiyé?
- (34) Ar bicí hom diyé, ar hát oré rukí félaiye.
- (35) Ki tar hañsé gaib ór elóm asé, íba (beggín) dekér?
- (36) Ki tará ou jiníc ór hóbor diya noó za, zíin **Muusár**?
- (37) Ar wofádar Ibrahim ór soyifá ókkol **ót mazé ot mazé** aiccíl.
- (38) **Ki bouli hoilé:** honó maincé **ar** honó kiyór fuñza no **tulibou**.
- (39) Ar hárr maincólla bóuli siríf uiyán asé dé, ziyán ór kucíc húde íte goijjé.
- (40) Ar **ki bouli hoilé:** becók íbar kucíc bicí toratori dehá zaibou.
- (41) Íbar fore taré furafuri bodola diyá zaibou.
- (42) Ar **ki bouli hoilé:** oñnor Rob ór íkka foóñsá foribóu.
- (43) Ar íba háñsa yó ar íba **handá** you.
- (44) Ar becók íba yé maare yó ar íba yé ziañta yó goré.
- (45) Ar becók íba yé **zuró yáni becá beçi yó** banaiyé.
- (46) Monittú, zehón íin félaza.
- (47) Ar becók dubara foida goróon nán íbar zimma.
- (48) Ar becók íba yé malwalá bana ar íba yé **capital** dé.
- (49) Becók íba **cérar (tarár)** Rob.
- (50) Ar becók íba yé foóilla Aád oré hálak gorí diyé.
- (51) Ar Somúd oré yó (ze tarár bútotu) ekzon oré yó baki noó raké.
- (52) Ar íyar age Nuúr koum oré yó, becók, tará boro zalem ar cóitan accíl.
- (53) Ar **Muutofeká** (cóor) oré íba yé uldhai diyé.
- (54) Ar **iyán ór uore saái diyé zaáñ saí diyé**.
- (55) Bós óu insán! Tui tor Rob ór honhon niyamot ór babote laráigoríbi?
- (56) E (nobi íba) dhor lagoiya, **agor** dhor lagoiya ókkol ór bútotu.
- (57) **Aibár aiyéddé** woktó korib aái giyói.
- (58) Allah tala sára (íyan óre thík woktót mazé kúli) dehóiyá ar kiyé náí.
- (59) Bós ki tuáñra é hotár uore taajjub gorór?

- (60) Ar háñcoór? No hañdoór?
- (61) Bólké tuáñra kéloór.
- (62) Ehón Alla talar sámmè sóoida goró, ar (íbar) ebadot goró.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة القمر

- (1) Kiyamot hañsé aái giyói ar sand fáçi giyói.
- (2) Tará zodi honó muujoza dehé tóile muk fírai féla ar hoói dedé ki, iyán foóila loti solí aiyédde jadu.
- (3) Tará misá bóuli hoiyé, ar nizer nofsór ettebá goijjé, ar hárr ham mokoror goijjá ókkol uoré mokoror asé.
- (4) Becók tarár hañsé ou hóbor ókkol aiccé, zín ot mazé dhañthar (nosíyot) asé.
- (5) Ar fura-furi ahól ór hotá asé, kintu (tará ré) é dhor or hotá ókkol é yó, honó fáaida noó de.
- (6) Bós (óu nobi) tuñí taráttu alok ói zoogói, zedin uggwá dhahoiya, ze din uggwá dhahoiya ye gom no lágede jiníc ór íkka dhakibóu.
- (7) Tará zúka souka ókkol loi kobor or bítottu endhila gorí neelibóudé zeén néki tará fóilaiyá fíring ór sang.
- (8) Dhak dooiyar íkka duñribóu, ar kafér ókkol é hoibóu déki: iyan tó bicí soktó din é.
- (9) Tarár age Nuúr koum e yó, añár bonda ré misá thóoraiyé, ar fool bouli hoóiyoré dákka diíl.
- (10) Bós, íba yé íbar Rob ottú dua goijjé aññí be, bós, añár modot goró.
- (11) Bós aññí asman or doroza ré soktó zór diyoré kúli diyí.
- (12) Ar zobin ottú nal kuwa ókkol zari gorí diyí, bós ou ham ollá bóuli, ziyán mokoror aiccíl, (duní) faní joma óigiyói.
- (13) Ar znní íba ré tottá ókkol, ar kíl ókkol ór (zaáñs) ór uoré súwar gorí loiyí.
- (14) Ziyán añár suk ór sámmè soillíl bodola uiyán ór torfóttu ziyán ór nafórmáni gorágiil.

- (15) Ar becók aññí é wakiya ré. Nicáni banai yóre baki raikkí, bós, honó kiyó asé né nosíyot funoiya?
- (16) Hoó! Añár azab, ar añár dhor lagoiya hotá ókkol keén?
- (17) Ar becók aññí Quran oré buzí bóllá bóuli asán gorí diyí, bós honó kiyé nosíyot hásel goróiyá asé né?
- (18) Aád ór koum e yó misá bóuli hoiyé, bós keén añár azab, ar añár dhor lagar hotá?
- (19) Aññí tarár uore soktó ar lagatar soloiya boiyar, ek lagatar monús din ot mazé béji diyí.
- (20) Ziín é manúic ókkol óre tulí-tulí félaitóu, zendila tará **cíñyottú hoiththá** házur ór gas.
- (21) Bós keén añár sáñza ar añár dhor laga?
- (22) Becók aññí Quran oré nosíyot óllá bouli asán gorí diyí, bós asé né honó kiyé nosíyot hásel goróiyá?
- (23) Somúd ór koum e dhor lagoiya ré misá bóuli hoiyé.
- (24) Ar hoitó laiggé dé **ki bouli hoilé:** ki añárar bútotu uggwá maincór ettebá añára goittám? Tóile to becók añára goltit mazé foolait mazé fori giyígoide, óiyoum.
- (25) Ki añára beggún ór dormiyan ot mazé siríf íbar uore wohí nazil gorá giyé dé? Noó, bólke íba misá (ar) tukobbori goróiyá.
- (26) Ehón beggún é zani faribóu, hailla hone misá aiccíl, (ar) tukobbori goróiyá aiccíl de?
- (27) Becók aññí tarár emtehán ollá bóuli uñthni béjiyoum bós (óu Saléh!) tuñí tarár entezar ot táko, ar sobór goró.
- (28) Ói, tará ré hóbor gorí do, **ki bouli hoilé:** faní tarár dormiyan ot mazé borát goijjá, hárr ek nizor háin or uore házer óibou.
- (29) Tará nizor fúainjja ré dhak diyé, ze (unthnir uore) hámla goijjé , ar (íbar) surgirá haçi diyé.
- (30) Aññí tarár uore uggwá dhok béijji, bós endila óigiyóí dé.
- (31) Zendila maáijja banoiyar úra giyé dé kór kuñchá.
- (32) Ar aññí nosíyot ollá bóuli Quran oré asán gorí diyí, bós honó kiyé asé né, ze nosíyot oré kobul goríbóu?
- (33)

- (34) Luút ó koum e yó dhor lagoiya ré misá bóuli hoiyé.
- (35) Becók aññí tarár uore fattór féloiyá boiyar béijjí, siríf Luút ór gorr wala, aññí tará ré fuáiñtar comot mazé nejat diyí.
- (36) Becók (Luút é) tará ré añár dóra ré dhor lagaáil kintu tará dhor lagoiyar babote (cók cubá ar) hoziya goijjé.
- (37) Ar íba (Luút) ottú íbar mehéman ór babote fusár goijjé, bós aññí tarár suk óre añdá gorí diyí, (ar hoiyidé ki) añár azab ar añár dhor lagar moza loo.
- (38) Ar ekini hotá **ki bouli hoilé**: tará ré beínna sóore ek zagat mazé dóroiya mokoror goijjá azab e hálak goijjé.
- (39) Bós añár azab ar añár dhoror moza loo.
- (40) Ar becók aññí Quran oré waás nosíyot ollá bóuli asán gorí diyí, bós honó kiyé **asé e** nosíyot dóroiya?
- (41) Ar Féroun ór boncór hañsé yó dhor lagoiya aiccé.
- (42) Tará añár tamám nicáni ókkol óre misá bóuli hoiyé, bós aññí tará ré bicí boro mosbut dóroiya éndhillá gorí dóijji.
- (43) (Óu Quraic ór boncó!) ki turár kafér ókkol é kafér ókkol óttubáre kessú bála? Yátó ki tarállá bóuli **agor** kitab ókkol ót mazé **hálasi** leka asé?
- (44) Yátó ki tará eén hoóddé añára ziti faijjoum dé jomáat.
- (45) Ankoríb e jomáat oré hóiñçai diya zaibou, ar fith di dáibogoi.
- (46) Bólké kiyamot or cómo tarár waadar woktót asé, ar kiyamot or cómo tarár waadar woktót asé, ar kiyamot bicí soktó ar **horá**.
- (47) Becók gunágar ókkol gumrát mazé ar azab ot mazé asé.
- (48) Zedin **tará tarár tuáñrár uore diyóre** ooin ot mazé señsa zaibou, (ar tará ré huwá zaibou dé) duzuk ór ooin lagar moza loo.
- (49) Becók aññí hárr jiníc óre ekkán (mokoror goijjá) andazar uore banaiyí.
- (50) Ar añár hókum siríf **ek baréi ó**, zendila suk ór lara.

- (51) Ar ańńí turár endila boóut kiyó ré hálak gorí diyí, bós honó kiyé asé né nosiyot looiya?
- (52) Zań kessú tará goijjé, beggín amól or kitab ot mazé leká asé.
- (53) (endila) hárr cóńço boro hota leká asé.
- (54) Becók ańár dhor rakóiya ókkol jonnot ókkol, ar naár ókkol ót mazé óibou.
- (55) Háńsa ar izzot ór boiçók ot mazé, kudurot wala **baáńccár** hańsé. **** 10 Feb 2008

بسم الله الرحمن الرحيم

سورة الرحمن

- (1) Rahámame.
- (2) Quran cíkaiyé.
- (3) Íbyé insan oré banaiyé.
- (4) Ar íbayé hotá huwá cíkaiyé.
- (5) Beil ar san (mukorror goijjá) hísab or uoré.
- (6) Ar tará ar gas duníyan sóida goré.
- (7) Íbaye asman óre uńsól goijjé, ar íbayéi fulda raikké.
- (8) Táke tuáńra maf ot mazé beec hom gorí no farou.
- (9) Insáf ór sáńte uzón oré thík raikkou, ar mafot hom no diyóu.
- (10) Ar íbayéi mohóluk ollá bouli zomin bisái diyé.
- (11) Ziyán ot mazé gulá gala asé ar soóńr wala házur gas asé.
- (12) Ar tuińc wala dana asé, ar kucbo wala fúl asé.
- (13) Bós (óu insan ar jin ókkol!) tuáńra niz or Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (14) Íbayé insan oré thonthoinná meçittu banaiyé, zín icór endhillá aiccíl.
- (15) Ar jinnat oré ooin or zilhattú banaiyé.
- (16) Bós tuáńra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (17) Íba Rob, duní mocoarik fuk or ar duní mogorib (fosím).
- (18) Tuáńra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (19) Íbaye duiyan doriya ré jari gorí diyé, zín ekkán loi ar ekkán mili zagói.
- (20) Tarár dormiyan ot mazé ekkán óonsa asé, íyan ottú barí no faré.

- (21) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (22) É duniyan ór bútotu híra ar muti foida ó.
- (23) Tar fore yó tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (24) Ar Allah talar (kobzat mazé) o jahazou, zín faár ór dhoillá uñsol somondor ot mazé (soler fírer).
- (25) Bós (óu insan ar jin ókkol!) tuáñrár niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (26) Zomin ore zín asé, beggín faná ói zaibagói.
- (27) Siríf tor Rob ór zaát, zibá izzot or boçái wala, baki tákibou.
- (28) Tar foré yó táñra niz or Rob or hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (29) Asman ar zomin órtamám beggíne íbattu mage fottidin íba ek cán wala.
- (30) Tar foré yóu tuáñra niz or Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (31) (Jiin ar insan or jomáat ókkol) kúb tora ruri aññí tuáñrár íkká fura furí siyára fíraidiyum (mutowajju óiyum).
- (32) Tar fore yóu tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (33) Óu jin ar insan or gurúb! Zodi tuáñra bútoe asman ókkol ar zomin ór kinaráttu báír ói zaibar taákot aséde óile tói niyoli zoogói, zitarar taákot sára tuáñra niyóli no foríba.
- (34) Tar fore yóu tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (35) Tuáñrár uore ooin ór zilhá ar dúrañ sára zaibou, tar fore tarár mukabelá gorí no faríba.
- (36) Tar fore tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (37) Bós zohón asman fáçiyoré lal ói zaibagói, zendilla lal samrá.
- (38) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (39) É din honó insán ar honó jin ottú tar gunár befaré fusár gorá no zaibou.
- (40) Bós tuáñrár niz or Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (41) Gunágar siríf cokól or duwara siní luwa zaibou, ar tarár sammor sul ókkol or théng ot dóra zaibou.
- (42) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (43) Íyan o jáhannam, ziyán oré hosúrbon ókkol misá boulí zanitou.

- (44) Íyan or gothgoçadde fanír dormiyan ot goríbou.
- (45) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (46) Ar o maincólá bouli, zibá niz or Rob or sámmè tíya forebode íyan oré dhoraiyé, (tallá bouli) duyán jonnot.
- (47) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (48) (duní jonnot) beca beci théila wala.
- (49) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (50) É duní (jonnot) ot mazé, duwá báaddé kuwa asé.
- (51) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (52) É duní jonnot or mazé hárr kisím ór mewá ókkol or dui kisím óibou.
- (53) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (54) Jonnoti eén bisána uore hélán diya óibou, zín or assor dañça recóm or óibou, ar é duní jonnot ór mewá ókkol bilkúl hañsé óibou.
- (55) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (56) Íçe nise nozor wala (córmina) húur ókkol asé, ze tará ore é jonnotir age honó jin ar insane hat nóo de.
- (57) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (58) É húur ókkol íin yaakut ar muttar éndilla óibou.
- (59) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (60) Ehésan ór boddá ehésan sára ar ki asé.
- (61) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (62) Ar íin baade duyan jonnot arou asé.
- (63) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (64) Ze duniyan gaçá hail hla mica.
- (65) Hoó sai tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (66) Íin ot mazé duwá bólkedde duwa asé.
- (67) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?

- (68) É duniyan ot mazé mewa ókkol ar Házur ar Anar tákibou.
- (69) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (70) Íin ot mazé bála ahálak wala ar bicí cúndor maiya fuain ókkol asé.
- (71) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (72) Húur ókkol jonnot ór thambut mazé tákibou.
- (73) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (74) Íyar age tarár uore honó jinar insane hát nóo lage.
- (75) Tar foré yo tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (76) Hail boiçok ar bála bisán or uore hélan diya tákibou.
- (77) Bós tuáñra niz ór Rob ór hon hon niyamot oré misá hoibá?
- (78) Tor Rob or nam borkot wala, zibá izzot ar zolal or malík.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة الواقعة

- (1) Zehón kiyamot ói zaibagói.
- (2) Ziyán óibode íyan ot mazé honó misá nai.
- (3) Íyan nise goróiyá ar uñsol goróiya óibou.
- (4) Ze cómot zomin oré zoizolar sáñte hélai diya zaibou.
- (5) Ar faár bilkúl rezá reza gorí diya zaibou.
- (6) Ar fítin íin (faár ókkol) cíñça ciñththa balur éndhilla ói zaibói.
- (7) Ar tuáñra tin jomot ói zaibagói.
- (8) Bós den hát wala hotó bála den hát wala.
- (9) Ar ban hát walár hálot keen, ban hát walár.
- (10) Ar ze tará agor, ítara agor.
- (11) Tará bukál kurbot hásel goijjá.
- (12) Niyamot ór jonnot ókkol ot mazé.
- (13) (Boút boro) gurup to agor maincór bútottu ói bon.
- (14) Ar túra gorí fisór maincór bútottu.

- (15) É mainúic íin cúnar tar diyóre b ana giyéde toktót mazé óibou.
- (16) Ek zon ar ek zon ór sámmè hélandi boicá tákibou.
- (17) Tarár hañsé fuain ókkol hámicá tákobou, aáza goríbou.
- (18) Golóc ókkol ar zok ókkol loiyóre ar éndilla córap or fiyala loiyáre, zín bácsdde córap loi furaiyá óibou.
- (19) Ziyán ór duwara nó matá hoñribou ar nó ahol ot hórafi aibóu.
- (20) Ar endilla mewa ókkol loiyore, zín tarár fosón or óibou.
- (21) Ar faikór gusto loiyóre, zín tarár fosón ór óibou.
- (22) Ar boro boro souk wala húrou.
- (23) Zín luwaiya maník ór éndilla.
- (24) lín bodola, tarár amól ókkol ór.
- (25) Éçe no behar hotá fúnibou, ar nó gunár hotá.
- (26) Siríf sólam sólam ór abas óibou.
- (27) Ar den hát wala hotó bála den hát wala.
- (28) Eçe keñça sára borói gas.
- (29) Ar ekor fore ek kí ókkol.
- (30) Ar fóilaiya sáiya ókkol.
- (31) Ar báadde faní ókkol.
- (32) Ar beca beci fol ókkol ot mazé.
- (33) Zín nó hótom óibou, nó ruká zaibou.
- (34) Ar uñsol uñsol bisánot mazé tákibou.
- (35) Aññí tarár (bibi ókkol oré) háas gorí banaiyí.
- (36) Ar aññí tará re asúñwa banaiyí.
- (37) Muhábbot wala, ar eku boócór.
- (38) Den hát walálla boulí
- (39) Agor maincór boro jomáat.
- (40) Ar bouít boro jomáat fisór maincór bútotu.

- (41) Ar ban hát wala keén, ban hát wala.
- (42) Górom boiyar ar geromfanít (tákibou)
- (43) Ar halá dúwañr sáiyat mazé.
- (44) Zíin nó thándha, no aram dooiya.
- (45) Becók é manúic íin, íyar age niyamot or mazé aiccíl.
- (46) Ar boro boro gunár uore esrár gorítou.
- (47) Ar hoitóde, zohón añára mori zaiyum, ar meçi ar háñdhhi ói zaiyumgói, ki tar fore dubará tulá zaiyum?
- (48) Ki añarár agor baf dada ókkol.
- (49) Oñne hoói doón! Becók agor fisór beggún.
- (50) Hámahá zoma gorá zaibou, ekkán mokoror goijjá din ot mazé.
- (51) Tar fore túra, óu gumrá ókkol óu misá boulí hoóyá ókkol.
- (52) Albottá túra zokkum ga, hábi.
- (53) Ar é gas loi feth bóraibi.
- (54) Tar fore éçe uore goth goçadde gorom faní hábi.
- (55) Tar fore háiya yo fiyása uncork éndilla.
- (56) Kiyamot or din tarár mehérmani íyan.
- (57) Aññí yéi túra beggún ore banaiyí tar foré yó túra kiyálla biccác no gorór?
- (58) Thík ase, iyán hoó sai, ze meni túra félos.
- (59) Ki íin túra banós, ya ki banoiyá (foida goróiyá) aññí yéi?
- (60) Aññí yéi turar mout oré mokoror goijjí, ar aññí íyan ór uore háraiya noó.
- (61) Turár zagat, turár dhoillá ar hodún banaiyúm, ar túra re dubára noiya gorí, o duniyat foida goríyum, ziynottú túra (bilkúl) be hóbor.
- (62) Túra hámahá foóilar foidayec oré zanós, fore yó kía ebrot hásel no gorós?
- (63) Thík asé, tar fore iyan ekkená hoósai, tuáñrár ze kessú lagoó.
- (64) lín ore tuáñra tulóde, ya ki aññí tulá de?

- (65) Zodi aññí saái, tóile iin oré rega geza gorí fari, ar tuáñra taájjúb ór sáñte hotá banat tákiba.
- (66) Ki hoilé añarár uore to zaribana fori giyói.
- (67) Bólke añára bilkúl mahárumói ógilam.
- (68) Thík asé, iyán hoósai, ze faní tuáñra hoo.
- (69) Íin ore miyúlattu tuáñra félou, ya aññí félaide?
- (70) Zodi añár moncá óile, tói aññí zohór nun gorí diyum, tar foreyó tuáñra añár cúkuria kiyálla no gorór?
- (71) Thík asé, ekkená iyan hoósai, ze ooin tuáñra dórou.
- (72) Íin or gas oré tuáñra foida gorou, ya iin oré foida goróiyá aññí?
- (73) Aññí íyan oré nosíyot ór sóbob ar mus'fer ókkol or fáaidar jinís banaiyí.
- (74) Bós tuáñra niz or bouít boro Rob ór nam ór tosbíh gorou.
- (75) Bós aññí kosóm gorír, tará ókkol siri foron ór.
- (76) Ar zodi tuáñra zanou, tóile iyán bout boro kosóm.
- (77) Ki hoilé: e Quran ibá bouít boro izzot wala.
- (78) Zibá uggwá maháfuz kitab ot mazé leká asé.
- (79) Zibá siríf fak maincé súññi faredé.
- (80) Ibá tamám jáhan ór Rob ór torfóttu nazél gorá giyé.
- (81) Tar foreyó ki tuáñra endilla hotá ré mamulí boulí buzór?
- (82) Ar niz or híssat mazé iyán loor, de ki íyan oré misá (hotá boulá hoó fíror.
- (83) Bós zohón rúh noroli foijjontó foóñsi zaibagói.
- (84) Ar tuáñra é woktót mazé niz or cóiyan sogé dekíba.
- (85) Aññí é manúic gwár ísafe, tuáñrár bouít bicí hañsé táki, kintu tuáñráttu dekíbar cókti náí.
- (86) Bós zodi tuáñra honó kiyór hókum ór nise noóde óite.
- (87) Ar é hotár uore háñsa óile tóile (ckkena) é Ruh gán oré fírou sai.
- (88) Bós zaré Allah talar dorbar lói hañsé gorá zaibou.
- (89) Ítalla boulí aram, ar hána faní asé, ar aram ór jonnot asé.

- (90) Ar ze manúic gwá den (hát) wala ókkol ór bítottu.
- (91) Toile to solamoti tollá boulí, killá hoilé: túi den (hát) wala ókkol ór bítottu.
- (92) Kintu zodi honó kiyé misá bouli hoóiyar bítottu (ar) gumrah ókkol ór bítottu óile.
- (93) Tóile goth goçadde gorom faníloi.(tar) meh'rman nuwazí óibou.
- (94) Ar duzuk ót zoon foribou.
- (95) E hóbor gar bilkúl hok ar yekini.
- (96) Bós tunni niz or bout boro cán wala Rob ór tosbíh goróu.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة الحديد

- (1) Asman ókkol or zomin ot mazé zaáñ asé, (beggíne Allah talar tosbíh gorér, íbá bout zobordost hékmot wala.
- (2) Asman ókkol ar zomin ór hókumot íbar, íbye zindegi deé, ar moutou, ar íba hárrjinís ór uore kudurot raké.
- (3) Íbayá awwól ar íbayéi aahér, ar íbayéi zaahár ar íbayéi baáten, ar íba hárr jinís oré bout bála gorí zane.
- (4) Íbayéi zibayé asman ókkol ar zomin ór hoyek din ot mazé banaiyé, tar foré arcór uore estewá ói giyóí, íbayé bála gorí zane o jinís ókkol oré, zín zomin ot mazé zaá, ar zín íntu niyole, ar zín asman or nise aiyé, ar zaáñ kessú uçiyoré éçe (asman ot) zaá, ar tuáñra zeçé óiba ó, íba tuáñrár sáñte asé, ar zaáñ kessú tuáñrár gorór Allah talah ye dekér.
- (5) Asman ókkol or zomin ór hókumot íbaréi ar tamám ham ókkol íbar íkka fírai diya zá.
- (6) Íbayéi rait oré din ot mazé loizá, ar íbayéi din oré rait ot mazé dahól gorí dé, ar sína ókkol ór luwoiya hotá re íbayé fura furí zone.
- (7) Allah talar uore ar íbar Rosúl ór uore iman anou, ar o mal ór bítottu hóros gorou, zín ot mzé Allah tala ye tuáñra ré (ar kiyálla boulí) hólifá banaiyé, bós tuáñrár bítottu ze tará iman aníbou ar hórat goríbou, tará bouít bicí suwafr faiba.

- (8) Tuáñra Allah talar uore iman kiyálla no anór? Hálañke rosúle tuáñraré niz ór Rob ór uore iman aníbar daáwot dér, zodi tuáñra muúmén ó, tóile íbayé tó tuáñráttu mosbut waada ahád loi félaiye.
- (9) Íba (Allah) yéi, zibáye niz or bondar uore sáf sáf ayat ókkol nazél goré, táke íbave tuáñrár uore normi goróiya, rahám goróiyá.
- (10) Tuáñrattu ki óigiyói, tuáñra Allah talar rastat mazé hóros no go'rou? Asól ot mazé asman ókkol ar zomin ór miras ór maálek siríf (ekelá) Allah tala tuáñrár bítottu ze manúic ókkole fotár age Allah talar rastat diyé, ar ketal (jéhad) goijjé, tará (ar kyór) borabor noó, bólke uitáráttu baré bicí uñsol dorogar ze tará fotár baade hórat ókkol diyé ar jehád goijjé, háñ, báláyir waada to Allah talar tará beggunollá bouli asé, ze kessú tuáñra gorór, íyan oré Allah bicí bála gorí zane.
- (11) Honnúa asou! Ze Allah tala re bála gorú hazzóu dibou, tar fore Allah talallá bouli barát táki bou, ar tallá bouli fesón or muzuri sábet óibou.
- (12) (kiyamot or) din tuñí dikíba, iman wala morut fuain ar maiya fuamdór nuúr tarár age age ar tarár dené duúñredde óibou, aijjá tuáñrár uore o jonnot ókkol ór húchoborí zín ór nise naár ókkol zari asé, zín ot mazé hámicá tákibar zaga asé, iyonéi boro kaámiyabi.
- (13) É din munafék morut fuain ar maiya fuaindé, iman wala ókkol oré hoibode ki tuáñra añarár entezar to goróu, añára yó tuáñrár nuúr ottú kissú foór háse gorí, juwab diya zaibode, túra turár fis mikká fíri zoogói, ar foór talac gorogói, tar foré tarár dormiyan ot mazé ekkán dhebal forda gorí diya zaibou, ziyán ot mazé dorozá yó tákibou, íyan ór bútorór híssot mazé to rahámot tákibou, ar báire azab tákibou.
- (14) Tará (guná gar ókkole) sillai sillai tará re (jonnoti) hoibóde ki, ki añára tuáñrár fúañti no aiccílam? Tará hoibode: háñ aiccíla to, kintu tuáñra niz oré nize fítnat mazé fóñsai raikkíla, ar entezar ot mazé aiccíla, ar cok cubá gorát aiccíla, ar tuáñra ré tuáñrár behar azzuye dúhat mazé yéi raikkíl, hattáke Allah talar hókum aái foóiñcsegái, ar tuáñra ré Allah talar befare dúha doóiyayé dúhat mazé yéi raikké.

- (15) Hotá óilde, aijja tuáñra no fídiya kobul gorá zaibou, ar nó kafér ókkol ottu, tuáñra (beggún) ór thíkana jáhannam íyan tuáñrár cónggi, ar íyan burá thíkana.
- (16) Ki ehón foijjontó imandár ókkol ór woktó nó aiyé, tarár dilókkól Allah talar uore nazel óiye íyan dí norom ói zagói, ar uitarár endilla ói no zagói, zetará ré tarár age kitab diya giíl, tar fore zohón tarár uore ek lambá muddot gozori giyói, tói tarár dil ókkol soktó ói giyói, ar tarár bútoe bout fásek asé.
- (17) Yekin gorou, Allah taláyéi, zomin oré íyan ór mout ór foré zinda gorí de, añní tó tuáñrálla bouli niz ór ayat ókkol boyan gorí diyí táke tuáñra buzí farou.
- (18) Becók sodka gooiyá morot fuain ar sódka dooiya maiya fuan ókkol ar ze tará húlus niyote Allah tala re hozzo deér tarállá bouli ín bará zaibou, ar tarállá bouli fosón ór ajór ar súwab asé.
- (19) Allah ar íbar rosúl ór uore ze tará iman raké, é manúic ín niz or Rob or nosdik siddik ar chóhid, ar tarállá bouli tarár ajór ar tará Nuúr asé, ar ze maincé kuféri goré, ar añár ayat ókkol ore misá bouli hoó, ítara jáhannami.
- (20) Bála gorí zani rakou, duniyar zindegi siríf kél tomacá, cúndor afós ot mazé tukobbori fohór ar mal cómpot ar fut zíyain mazé, ekzon ar ekzon ottu baré bicí de íyan hoón, zendilla zor ar zóror foidawár ketteillá zor ar zóror foidawár ketteillá ókkol ottú bicí bála lage, tar fore zohón íyan fúwana ói zagói tóile tuáñra tará ré hóloiddá rong ot mazé dokobá tar fore iín bilkúl reza rezá ói zagói, ar aáherot ot mazé soktó azab, ar Allah talar rozamondi ar boccíc asé, ar duniyar ó zindegi siríf dúkar sáman sára ar kissú noó.
- (21) (Aiyó!) duñro, nizer Rob or mogferót ór íkka, ar o jonnot or íkka zar wusát asman ar zomin or wusát ór borabor, íyan uitarálla bóuli bana giyé, zetará Allah talar uore, ar Allah talar rosúl ókkol ór uore iman raké iyán Allah talar boccíc, zaré saá de ar Allah boro boccíc wala.
- (22) Noó honó mosiyot duniyat aiyé, nó tuáñrár jan ot mazé kintu íyar age añní íyan oré faida gorí dií, íyan ekkán háas kitab ot mazé leká asé, é (ham) íyan Allah talallá bóuli (bilkúl) asán.

- (23) Táake tuáñra tuáñráttu giyóide mal ór uore honó ferecan no ói zoogói, ar no boccíc gorá giyéde jinís ór uore fohór cúru goró, ar fohór goróiya **fokhar** oré Allah tala (bilkúl) fosón no goré.
- (24) Zetará (nizé) bohíl goríbou, ar arekzon oré (yó) bohílír taalim dibou fúno! Ze yéi muk fíráibou Allah tala beniyaz ar **taárf or** laayek.
- (25) Becók aññí nizer poigambor ókkol óre sáf sáf dolil ókkol diyóre béijji, ar íin or sáñte kitab ar falda diyóre nazil goijjí, taáke manúic ókkol insáf or uore kayem táke, ar aññí Luwá fatháiyi, ziyán ót mazé soktó háibot ar kuwot asé, ar maincóllo bóuli aró bóut fáaida asé, ar e hotállla bóuli ki Allah tala ye zanífare déki: íba ar íbar rosúl ókkol óre modot dehá sára hone gorédde, becók Allah tala kuwot wala ar zobordós.
- (26) Becók aññí Núh ar Ibrahim óre (poigambor banaiyóre) béijji, ar aññí tará dunízon ór boncór bútoe poigambori ar kitab jari raikkí, tóile tarár bútotu hodún to rasta faiyá óiye, ar ítarar bútotu bece bák nafórmán aiccíl.
- (27) Tarár fore yó aññí nizer rosúl ókkol óre ekor fore ek fathát aiccílam, ar tarár fore Isa bín Moriyam oré fatháiyi, ar íba ré Injil boccíc goijjí, ar íba ré maoiya ókkol ór dil ot mazé normi ar rahám foida gorí diyí, háñ! Ruhúbaniyot tó tará nize nize banai loóilde, aññí tarár uore íyan waajib noó goijjílam siríf Allah talar rozamondi tolob gorá sára, éen é tará íyan ór fura furí riyayet noó goré, tarfore yó aññí tarár bútotu zetará iman ainníl tará ré íyan ór ajór diyí, ar tarár bútotu beec bák manúic nafórmán.
- (28) Óu manúic ókkol ze tará iman ainnó, Allah tala rá dhorat táko, ar íbar rosúl ór uore iman anó, Allah tala ye tuáñra ré nizer rahámot ottú dhaból híssa dibou, ar tuáñra ré nuúr dibou, zar foór ot mazé tuáñra solá fíra goríba ar tuáñrár guná réyó maf gorí dibou, Allah tala maf goróiya mehárban.
- (29) Iyan e hotállla boulí de kí: kitab wala ókkol zani louk de ki: Allah talar rahámot ór honó híssar uore tarár ektiyar náí, ar iyán dá boccíc Allah talar hátot, íba yé zaré saá dibou, ar Allah bóut boró boccíc wala.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة المجادلة

- (1) Becók, Allah tala ye, ou maiya fuar hotá fúinne, zibá yé tuáñllói nizor **cwámir** babote tokorar goijjíl, ar Allah talar sámmè cékayot gorát aiccíl, Allah tala ye tuáñra duni zon ór súwal juwab fúnat aiccíl, becók Allah tala fúnoiya, dehóiya.
- (2) Tuáñrár bútoze ze maincé nizor bibir sáñte **zéhar** (yáni taráre **maa**) hoói féla, tará asól ót mazé tarár **maa** boni no zagóí, tarár **maa** to uitará, zarár feçottú tará foida óiye, becók, é manúic íin é ekkán **na makul**, ar misá hotá hoóde, becók, Allah tala **dorguzor** goróiya, ar maf goróiya.
- (3) Ze maincé nizor bibi ókkol óre **zéhar** goríbou, tarfore, nize hoiyédé hotáttu **roju** goríbou, tóile tarár zimma óilde, tarár afós ót mazé ekzon e, ar ekzon oré súiñbar age, uggwá gulam azad **goríbou**, íyan ór duwara tuáñra ré nosíyot gorá zar, ar Allah tala tuáñrár tamám amól ókkol óre zane.
- (4) Háñ, ze maincé nofaríbou, tar zimma dui mác lagatar ruza raká, ek zon e ar ekzon oré, hát lagaibár age, ar ze maincóttu é taakot tán ó, zodi, no táke, tóile tar uore háiththwa⁽⁶⁰⁾ miskin oré, hána habá, íyan e hotálla dé ki, tuáñra Allah tala, ar Íbar rosúl ór hókum mano, íyan Allah tala ye mokoror goijjé dé hód ókkol, ar kuffar ókkol álla bóuli soktó azab asé.
- (5) Becók, ze maincé Allah tala, ar Íbar rosúl ór **muhálefot** goré, **taré** beizzot gorá zaibou, zendila tarár agor maincóre beizzot gorá giíl, ar becók aññí sáf ayat ókkol nazil gorí félaiyi, ar kafér ókkol ólla bóuli tó beizzotir azab asé.
- (6) Zedin Allah tala tará beggún óre tulíbou, tarfore, tará ré tará goijjíl dé amól ókkol ór **ettalá** dibou, ziyán óre Allah tala ye goni raikké, ar ziyán óre tará búli giíl góí, ar Allah tala hárr jiníc ottú **waakef** asé.
- (7) Tui, ki, noó dehós né, Allah tala asman ókkol ottú, ar zobin or tamám jiníc ókkol ottú waakef **asé dé?** Tin⁽³⁾ nwá maincór han-fúiccani noó, mogór Allah tala tarár sair zon ot táke, ar noó fañs zon ot, mogór Allah tarár só zon ot táke, ar noó íin ottú hom, ar noó bicí, mogór Íba tarár sáñte táke, tará zeçé óibou óuk. Ar, kiyamot or dín, tará ré tarár amól ókkol ór babote **hóbor** goríbou, becók Allah tala hárr jiníc óttu waakef asé.
- (8) Ki, tuñí ou manúic ókkol, uín óre no deké né? Ze tará ré han-fúiccani diyó ré rukí diya giíl, tará, tarfore yó, é rukí diya giíl, tará tarfore yó, é rukí diya giyé dé ham oré dubara goré, ar afós ót mazé gunár ar zulúm ór, ar poikambor or, nafórmanir uore sólla goré, ar zehón tuáñr hañsé aiyé, tói tuáñre óu lofzó diyó ré sólam goré, ze lofzó mazé Allah tala ye noó hoó, ar nizor dil oré hoódé ki, Allah tala ye añára ré uían ór uore ziyán añára hoói, sáñza kiyálla no de, tarálla bóuli jáhannam (ór sáñza) kafí, ziyán ot mazé tará zaibou, **éene** íyan (boóut) burá thíkana.
- (9) Óu iman wala ókkol! Tuáñra zehón sólla goríba, tóile é sólla íyan guná, ar zulúm ór, ar poikambor ór, nafórmanir uore noón saá, bólke neki, ar porésgárir hotá ókkol ór uore sólla óon saá, ar ou Allah ré dhoró, zar hañsé tuáñra beggún óre joma gorá zaibou.
- (10) (Bura) sólla ókkol cóitanir ham, ziín ór duwara iman wala ókkol óttu tokolif foóñsíbou, zodiacó Allah talar ejazot sára, tará ítara ré honó nuksan foóñsái no faríbou, ar iman wala ókkol óttu Allah talar uore bórusá rakóon saá. ***
- (11) Óu Musúlmán ókkol! Zehón tuáñra ré huwá zaibou, **ki boulí hoilé:** mujilíc ót mazé ekkená fóragoti foida goró, tói tuáñra fóragoti foida gorí do, Allah tala ye tuáñra ré fóragoti dibou, ar zehón huwá zaibou, **ki bouli hoilé tuáñra uçí zoogóí, tói tuáñra uçí zoogóí,** Allah tala ye tuáñrár bútoze ou maincóre: ze tará iman ainné, ar zetará ré elóm diya giyé, (tarár) dorója ré uñsól gorí dibou, ar Allah tala (hárr ou ham ottú) ziyán tuáñra gorór, (bála gorí) zane.

- (12) Óu Musúlmán ókkol! Zehón tuáñra rosúl (sóllolláhu aláihe wosóllom) loi ekelát mazé hotá hoitó soó, tóile nizer hotár age kessú sódka defélo, iyán tuáñralla bóuli bicí bála ar bicí fak, háñ kintu zodi no foo, tóile becók Allah tala maf goróya, mehérbán.
- (13) Ki tuáñra nizer hotár age sódka niyoloon ottú dhorai giyógói? Bós, zehón tuáñra iyán noó goró, tóile Allah tala ye yó tuáñra ré maf gorí diye, tóí ehón tuáñra numáz óre kayem goró, zokát diyat táko, ar Allah ar íbar rosúl ór **tabedari** gorát táko, tuáñra ze kessú goró, iyán óre Allah tala bála gorí hóbor raké.
- (14) Ki tuáñra ou manúic íin óre no dehóne? Zetará ou koum ór sáñte dustí goijjé zetarár uore Allah bicí guccá ói giyói, noó é (munafék) íin tarár ar noó tuáñrár, elóm tákoon ór fore yó, misár uore kosóm hárr.
- (15) Allah tala ye tarálla bóuli soktó azab toiyar gorí raikké, becók tará ze kessú gorér, bura gorér.
- (16) É manúic íin é tó nizer kosóm ókkol óre dhál banai raikké, ar manúic ókkol óre Allah talar rastattú rukér, tarálla bóuli beizzoti goríbou dé azab asé.
- (17) Tarár mal ar tarár fuain-súain honó ham ot no aibóu, tará tó jáhannami, hámicallá éce tákibou.
- (18) Zedin Allah tala ye tará beggún óre tulíbou, tóile tará zendilla tuáñrár sámmè kosóm gorér, (Allah talar) sámmè yó kosóm goríbou, ar buzíbou dé ki, tará yó honó (dolil) ór uore asé, ekin goró, tará becók misá.
- (19) Tarár uore cóitan e **golba hásel** gorí félaiye, ar tará ré Allah talar zikir foórai diyé, ítara cóitani lockor, honó cók náide, cótani lockor nuksani foouya.
- (20) Becók Allah talar, ar íbar rosúl ór ze maincé **muhálefot** goré, é manúic íin beggún óttu wáro bicí zolil ór bútottu.
- (21) Allah tala ye lekí félaiye, **ki bouli hoilé:** becók añní ar añár poigambor **gaaleb** tákibou, becók Allah tala taakot wala, ar **gaaleb**.
- (22) Allah talar uore ar kiyamot or din or uore iman rakóiya ókkol óre, oñne Allah ar íbar rosúl ór **muhálefot** goróiya ókkol ór sáñte muhábbot gorér dé éndila bilkúl no faibán zodiyo tará tarár baf ókkol, yátó tarár fuain ókkol yátó tarár báí ókkol, yátó tarár kobíla ókkol ór hañsé (bicí adoiija) óile yó, é manúic íin é, ze tarár dil ókkol ot mazé Allah tala ye iman lekí diyé, ar ze tarár **taáyid** nizer rúu diyó, ar goijjé, ar ze tará ré ou jonnot ókkol ot mazé dahél goríbou, zín ór nise naár ókkol báar, zeçé tará hámicá tákibou, Allah tarálloi razi, ar tará Allahr loi kúci, tará Allah talar lockor, **hóbordar** táikko, becók Allah talar **jomaál** ór manúic **yéi** kamiyab.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الحشر

- (1) Asman ókkol ar zobin ór tamám jiníc é Allah talar faki boyan goré, ar íba **gaaleb**, héknot wala.
- (2) Íba **yéi**, zibá ye kitab wala ókkol ór bútottu kafér ókkol óre tarár górr ókkol ottú foóila hácor or cómot baáir goijjé tuáñrár guman (ó) no aiccíl, tará niyoli bóudé, **ar tará niyoli bóudé**, ar tará nize yó buijjíl dé ki tarár (mosbut) killa ókkol é tará ré Allah talar (azab) ottú basai loibou, bós tarár uore Allah talar (azab) eén zagattú aiccé dé, ziyán ór **guman** ó no aiccíl, ar tarár dil ókkol ot mazé Allah tala ye ruúb dháli diyé, tará **niz niz** gór ókkol oré **niz niz** hát é báingil ar Musúlmán ókkol ór hát é (borbad goráil), bós, óu souk walá ókkol! Tuáñra **íbarot hásel** goró.
- (3) Ar, Allah tala ye zodi tarár uore **jolawotoni** ré **mukoddor** gorí no ditóu, tóile becók tarár uore **duniyait** azab ditou, ar ahérot ot mazé (tó) tarálla bóuli **aáin** ór azab asé **yéi**.
- (4) Iyán ehotálla déki, tará Allah talar ar íbar rosúl ór **muhálefot** goijjé, ar ze Allah talar **muhálefot** goríbou, tóile Allah tala yó soktó azab dooia.

- (5) Tuáñra hájur or ze gas ókkol haçi félaiyo, yáto ziín tuáñra iín ór mulát baki raikkó, iín beggín Allah talar hokum e aiccíl, ar iyán ollá bóuli **yóde ki**, fásek ókkol óre Allah tala beizzot gorí de.
- (6) Ar, tarár ze mal ókkol Allah tala yé nizor rosúl or hátot diyé, zar uore **noó tó** tuáñra nizor gúñra duñrai yó, ar **noó** uñth, bólke Allah tala ye nizor rosúl óre ziyán ór uore saá, **gaaleb** gorí de, ar Allah tala hárr jiníc ór uore kudurot raké.
- (7) Bostí wala ókkol ór, ze (mal) Allah tala ye tuáñrár larái sára nizor rosúl ór hátot diyé, iín Allah talar, ar rosúl ór, ar egena gucthír ókkol ór, ar miskin ókkol ór, ar etim ókkol ór, ar musáfer ókkol ór, taáke seróf, tuáñrár **dowlot** wala ókkol ór, hátot mazé e mal iín gúrat táki no zagóí, ar tuáñra ré rosúl é **ziín de**, **lofelo**, ar ziyán ottú ruké, rukí zoogóí, ar Allah tala ré dhorat táko, becók Allah tala soktó azab wala.
- (8) (**Fái or mal**) ou muhájer miskin ókkol **ór**, ze tará ré nizor górr ókkol óttu, ar nizor mal ókkol óttu baáir gorí diya giyé, tará Allah **bocci** ar rozamondi ré soóiya, ar Allah talar ar íbar rosúl ór modot goré, tará **éi** háñsa (sáadek) manúic.
- (9) Ar, (uitarálla bóuli) ze tará é górr ot mazé (yáni Modinat), ar iman ot mazé tarár age zaga banai loiyé, ar nizor íkka híjorot gorí aiccé dé ítara ré muhábbot goré, ar muhájer ókkol óre ze kessú diya za, tará íyan ór uore, nizor dil ókkol ót mazé honó kutakuitta no raké, bólke húde tará nizor uore uitará (Ansár) ré **torojji** de, zodi yó nizottú bicí zorurot asé, (hotá iyán de ki) zaré nizor nofsór **bohílitu** basa giyé, tará kaamiyab.
- (10) Ar, (uitarálla bóuli yó) ze tará, tarár fore aiyé, ze tará hoibóude **ki bouli hoilé**: óu añárar Rob! Añára ré maf gorí do, ar añárar ou báí ókkol óre yó, ze tará añárar agé iman ainné ar iman wala ókkol ór torfóttu añárar dil ókkol ot mazé hásoð (ducmoni) **no dhális**, óu añárar Rob! Becók tuñí ador doya goróiya ar mehérbáni goróiyá.
- (11) Tuñí ki munafék ókkol óre no dehó néki? Tará nizor kitab wala kafér báí ókkol óre hoó de **ki bouli hoilé** zodi tuáñrá ré dee sára gorí diyazá tóile añára yó tuáñrár fúañti hámahá niyoli zaiyoum bóí, ar tuáñrár babote añára bilkúl honó kiyór hotá no maniyóum, ar tuáñrár loi zodi larái gorá za, tóile Allah talar kosóm añára tuáñrár modot goríyóum, kintu Allah tala gobá deddé **ki bouli hoilé: tuáñra** bilkúl misá **badi**.
- (12) Tará ré zodi dec sára gorí diya za, tóile ítara tarár fúañti no zaibóu, ar tarálloi larái zodi gorá za, tóile tará ítara modot ó no goríbou, zodi (**forozón**) modot **diollá** bóuli ailéyo, fith fírai dáí zaibou.
- (13) (Óu Musúlmán ókkol! Tuáñrá biccác goró) tuáñrár **ruúf** tarár dilot maze, Allah talar **ruúf** ottú wáro bicí, íyan é hotálla déki, tará biakkol manúic.
- (14) Tará beggún é mili yóre yó, tuáñrálloi larái gorí no faríbou, ói iyán oinno hotá **tará kiyálla bondo** zaga ókkol ót mazé óibou, yáto dhebal ór fisé óibou, tarár larái tó tarár afós ót mazé **éi** boóut soktó, zodiyó oñne tará ré ek **jut bouli buzón** kintu tarár dil asól ót mazé ekkán ar ekkán ottu alok, kiyálla bóuli hoilé tará biyakkol manúic.
- (15) Ou manúic ókkol ór dhoóilla, zetará tarár age guzori giyégoí, ze tará nizor ham or azab **fai** félaiye, ar ze tarálla bóuli soktó azab (toiyar) asé.
- (16) (Cóitan or dhóilla, te insán óre hoiyé dé **ki bouli hoilé**: nafórmani gor, zehón íte na fórmáni gorí félaiye, tóí **hoiyé dé ki bouli hoilé**: aññí tottú duré, aññí tó Allah Róbbul álomín óre dhorai.
- (17) Bós, dunízon ór **anjam** iyán óiye dé ki, (jáhannam) ór ooin to mazé hámicállá bóuli, ar zalem ókkol óre sáñza.
- (18) Óu iman wala ókkol! Allah tala ré dhoro, ar hárr **maincé saái lode ki**, hailla (kiyamot) ór waste íte (amól ókkol ór) ki (thal) béijje, ar (hárr **woktót**) Allah tala ré dhoro, Allah tuáñrár hárr amól ókkol óre bála gorí zane.

- (19) Ar, tuáñrár ou manúic ókkol ór endhilla ói no zaiyógói, zetará Allah talar (hókum ókkol) óre foórái félaiye, tói Allah tala ye yó, tará ré tarár jan ókkol ottú be hóbor gorí diyé, ar éndila manúic **éi** na fórman (fáasek) ói táke.
- (20) Jáhannami ar jonnoti borabor noó, ze tará jonnot **báci**, ítara **éi** kamiyaab, ar ze tará jonnot **báci**, ítara **éi** kamiyaab, ar ze tará jáhannami, ítara nakam.
- (21) Aññí zodi e Quran ibá ré honó faár ót mazé nazil gorítam, tóile tó dekíta **ki bouli hoilé:** íba Allah talar dhore nise óiyóre, thukuça thukuça ói zaitougói, aññí é mesál íin óre maincór sámmè boyan gorír, taáke tará báfi-sinti fare.
- (22) É Allah íba, zibá sára honó maabud náí, bútoror baár ór (beggín) zanoya, mehérbán ar rahám goróiya.
- (23) Íba **éi** Allah tala, zibá sára ar honó maabud náí, **baánccá**, bicí fak, tamám aib ókkol ottú sáf, amón dooiya, faára dooiya, **gaaleb**, taakot wala, boráiwala, Allah ou jiníc ókkol ottú fak, zíin óre tará íbar córik banar.
- (24) **Íba éi Allah (zibá) banoiya, foida goróiya, bála mam ókkol asé (bicí) íballá bóuli, dooiya ókkol ó íine, yáto zomi ot óuk, íin asman ókkol ot óuk, hárr jiníc gaaleb, ar íba éi hékmot wala.**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الممتحنة

- (1) Óu ou manúic ókkol, ze tará iman ainnó! Añár ar (**kude**) nizor duccon ókkol óre, nizor dustó no banaiyó, tuáñra tó dustír duwara tarár éçe hóbor foónso, ar tará é hókkor sáñte, ziyán tuáñrár hañsé aiccé, na fórmani goré, poigambor oré, ar **kude** tuáñra ré yó, siríf é wojayé dec sára goré, **ki hoilé**, tuáñra tuáñrár Rob ór uore iman rakó, zodi tuáñra añár rastar jihád ót mazé, ar añáre razi goribár ummid ot niyolo, (tóile tarálloi dustí no goríba) tuáñra tarár hañsé muhábbot ór poigam **fucida-fucida** bėjido, (íyan) ar aññí bála gorí zani, zíin tuáñra sufaiyó, ar uiín ó, zíin tuáñra zahér goijjó, tuáñrár bútotu ze honó kiyé é ham goríbou, íte becók sída rastattú lori zaibagói.
- (2) Zodi tará, tuáñra re honó zagat mazé contoróul gorí fare, tóile, tará tuáñrár (kúla-kúli) duccon ói zaibagói, ar burayir sáñte tuáñrár uore hát ar zuban lamba goríbou, ar (dile) saibóude ki, tuáñra yó na fórmanít mazé lagi zoogói.
- (3) Tuáñrár egenawoti, ar fut zíyain kiyamot or dín tuáñrár honó ham ot nu aibóu, Allah tala ye tuáñrár dormiyan ot mazé fáisela gorí dibou, ar ze kessú tuáñra gorór, íin oré Allah tala ye bicí bála gorí dehér.
- (4) (Óu Musúlmán ókkol!) tuáñrálla bóuli, (hozorot) Ibrahím, ar íbar sáñti ókkol ot maze, bicí bála **nommuna** asé, zehón tará beggún é nizor-nizor koum oré kúla-kúli bábe hoói diyé dé ki, añára **túra** ar Allah sára **túra** zar-zar ebadot gorór, tará beggún ottú bilkúl bezar, añára tuáñrár (akida ókkol óre) inkar gorír, ze tókkón néki tuáñra Allah talar **wahdaniyot** ór uore iman nu aníba, añára ar tuáñrár dormiyan ot mazé hámicálla bóuli ducconi zahér ói giyói, kintu Ibrahím ór eddúr hotá tó nizor baf olloi óiye dé ki: aññí tuáñlla bóuli hámahá maf saiyóum, ar tuáñlla bóuli hámahá maf saiyóum, ar tuáñlla bóuli Allah talar sámmè añár honó ektiyar náí, óu añár Rob! Tuáñr uore **éi** aññí **bóroca** goijjí, ar tuáñr íkka **éi roju** gorír, ar tuáñr íkka **éi** fíron or asidé.
- (5) Óu añár Rob! Tuñí añáre kafér ókkol ór zulúm ór nicána no banaiyó, ar óu añáre faloiya! Añár búl oré maf gorí do, becók tui **éi gaaleb** ar hékmot wala.
- (6) Becók, tuáñrálla bóuli íin ot mazé hárr ou maincólla bóuli ze Allah tala ar kiyamot ór din or mulakot or acá rake, bála **nomoná** asé, ar zodi honó kiyé muk fírai féle, tóile Allah tala bilkúl be **niyaz**, (ar) taarif ór layek.

- (7) Ki taajjub asé, **ki bouli hoilé**: Allah tala kúb toratori, tuáñra ar tuáñrár duccon ókkol ór dormiyan ot mazé muhábbot foida gorí dibou, Allah talar hañsé tamám kudrot asé, ar Allah bicí boro **goforúr rahím**.
- (8) Ze manúic ókkol é tuáñrálloi, din or **befare**, larái no goré, ar tuáñra ré dec sára no goré, tarár sáñte bála **bortow** ar ehésan goróon ottú Allah tala ye tuáñra ré no ruké, bóلكe Allah tala tó insáf goróiya ókkol óre muhábbot goré.
- (9) Allah tala tuáñra ré siríf ou maincór muhábbót ottú rukér, ze tará tuáñrálloi larái goijjé, ar tuáñra ré dec ottú baáir gorí diyé, ar dec ottú niyolai dooia ókkol ór modot goijjé, ze maincé éndila kuffar ókkol ór modot goré, tará (bilkúl) zalem.
- (10) Óu iman wala ókkol! Zehón tuáñrár hañsé muúmén maiya fuain ókkol, hijrot gorí aibóu, tóile tuáñra tará ré **entehan** goró, asól ót mazé tarár iman oré bála gorí zanoia Allah tala **éi** zodi tará ré tuáñráttu imandar maalum óile, tóile tará ré ehón tuáñra kafér ókkol ór íkka wapes no goríyó, tará ítarallá bóuli hálal noó, ar noó ítara tarálla bóuli hálal, ar ze hóros é kafér ókkol é maiya fuain íin óre tarár mohór diyó ré tarálloi neká goróon ót mazé tuáñrár uore honó guná náí, ar kafér maiya fuaindor izzot, nizer kobzat mazé no rakiyo, ar ze kessú tuáñra hóros goijjó íin magilo, ar ze kessú é kafér ókkol é hóros goijjé íin ó magilo, iyán Allah talar fáisela, ziyán tuáñrár dormiyan ot mazé gorér, Allah tala boro além ar hékmot wala.
- (11) Ar, zodi tuáñrár honó uggwá bibi tuáñrár hát ottú baáir ói zagóí, ar kufér ókkol ór hát ot soli zagóí, tarfore zodi tuáñra taráttu bodola loibar **cómo** zodi foo, tóile ze tarár bibi ókkol souk giyégoí, tará ré tarár hóros ór borabor adai gorí do, ar ou Allah tala ré dhoro, zar uore tuáñra iman rakó.
- (12) Óu poikambor! Zehón Musúlmán maiya fuain ókkol, oñnolloi o hotá ókkol uore **baiyat** goribóla aibóu, **ki bouli hoilé**: tará Allah talar sáñte honó kiyó ré córik no goríbou, suri no goríbou, zená no goríbou, nizer fut zíyain dóre mari no félaibou, ar honó endila **búhtan** no bañdíbou, zíin húde nizer hát théng or sámmè banaiya, ar honó bála ham ot mazé tuáñr hókum ó **mainno** no goríbou, tóile oñne taráttu **baiat loon** ar tarálla bóuli Allah talattú maf mago, becók Allah tala maf goróiya rohím.
- (13) Óu Musúlmán ókkol! Tuáñra ou koum olloi dustí no rakíyó, ze tarár uore Allah talar gozob nazil ói giyóí, ze tará ahérot ottú endila mayus ói giyóidé, zendila kobor or mora ókkol ottú kuffar na ummid óiya asé.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الصف

- (1) Asman zobin or hárr jiníc é Allah talar faki boyan goré, ar íba éi gaaleb hékmot wala.
- (2) Óu iman wala ókkol! Tuáñra ou hotá kiyálla hoó, zíin no goró.
- (3) Tuáñrár zíin no goró, íyan hoón nán Allah talar hañsé bicí na fosón.
- (4) Becók, Allah tala ou maincólloi dustí raké, ze tará íbar rastat mazé **sóf bañdí** jéhad goré, zendila tará **cíca hóraiya bilding** ókkol.
- (5) Ar, (iyad goró) zehón Musá yé nizer koum oré hoiyé, óu añár koum ór manúic ókkol! Tuáñra añáre kiyálla **duk** door? Hálañké, tuáñra bála gorí zano de **ki**, añní tuáñrár íkka, Allah talar fatháiya rosúl, bós, zehón é manúic íin **theçá roiyé**, tói, Allah tala tarár dil ókkol óre **theçá** gorí diyé, ar Allah tala na fórmán koum oré hédayot no de.
- (6) Ar, zehón Moriyam or fua Isá yé hoiyé, óu (añár koum) **Isráil ór baneóu**! Añní tuáñrá beggún ór íkka fatháiyi Allah talar rosúl! Añár agor kitab, towrat oré, **tosdik** goróiya, ar añní baade aibóu dé uggwá rosúl ór, tuáñra ré kúc hóbori fúnai dooia, zar nam Ahmad, tarfore íba yé zehón tarár hañsé kúla-melá dolil ókkol ainné, tói tará hoóddé, iyán tó kúla-kúli jadu yé.

- (7) Ou manúic cwáttu báre bicí boró zalem ar honnwá óibou, ze Allah talar uoré **misá bañdé**, hálañké, taré Islám ór íkka dhahazar, ar Allah éndila zalem ókkol óre hédayot no goré.
- (8) Tará saáde ki **bouli hoilé**: Allah tala talár noór oré nizor muk ór fúu diyé nifái dibollá, ar Allah tala nizor noór oré komaliyot or dorozat foóñsáibou, zodiyó kafér ókkol óttu hóraf lage.
- (9) **Íbayéi ze** neki nizor rosúl óre hédayot ar háñsa din diyó ré béijje, taáke íyan óre tamám dórmor uore **gaaleb** gorí de, zodiyó mucérek ókkol (íyan ór uore) kúci noó.
- (10) Óu iman wala ókkol! Ki aññi tuáñra ré ou téjarot or hotá hoói diyóum ziyán é tuáñra re soktó azab ottú basai loibou?
- (11) Allah talar uore ar íbar rosúl ór uore iman anó, ar Allah talar rastat mazé nizor mal ar nizor jan ókkol diyó ré jihád goró iyán tuáñrálla bóuli bicí bála, zodi tuáñrár bútoire elóm táke.
- (12) Allah tala ye tuáñrár guná ré maf gorí dibou, ar tuáñra ré ou jonnot ókkol ót foóñsái dibou, zín ór nisé naár ókkol jari óibou, ar sáf-súturá góre ókkol ót mazé zín Adón jonnot ot mazé óibou, iyán boóut boro kamiyabi.
- (13) Ar, **tuáñra ré ar ekkán** (niyamot ó) dibou, ziyán tuáñra soó, íyan óilde Allah talar modot, ar zoldi fotáh foon, iman wala ókkol oré kúc-hóbori do.
- (14) Óu iman wala ókkol! Tuáñrá Allah tala ré modot goróiya boni zoogói, zendila Moriyam or fua Isá yé **Hawari** ókkol óre hoiyé, **ki bouli hoilé**: honnwá asó zibá Allah talar rastat mazé añár modot goróiya bonibóu? **Hawri** ókkol é hoiyé dé ki, añár Allah tala **rakat** mazé modot goróiya, bós boni Isráil ór bútotu ek jomaát é iman ainné, ar ek jomaát é kuféri goijjé, tói aññi muúmén ókkol óre tarár ducmon ór mukabelat mazé modot goijjí, bós tará **gaaleb** ói giyói.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الجمعة

- (1) (Tamám jiníc ókkol) zín asman ókkol ar zobin ot mazé asé, Allah talar faki boyan goré (zibá) **baañccá**, bicí pak, **gaaleb** ar hékmot wala.
- (2) **Íbayéi** ze neki anforá manúic ókkol ót mazé tarár bútotu uggwá rosúl béijjé, zibá yé tará ré íbar (Allah talar) ayat ókkol forí fúna, ar tará ré fak goré, ar tará ré kitab ar hékmot cíka, becók tará iyar agé kúla-kúli gumrahít mazé aiccíl.
- (3) Ar, dusára ókkol ólla bóuli yó, tarár bútotu, ze tará ehón foijjontó íballói noó mile, ar **íbayéi gaaleb** ar hékmot wala.
- (4) Íyan Allah talar boccíc, zaré saá nizor boccíc dibou, ar Allah tala boóut bicí boccíc ór maalek.
- (5) Ze tará **ar Tuurat ór** uore amól goríbolla bóuli hókum diya giyé, tarforé tará íbar uore amól noó goré, tarár mesál ó gadár endila, zibá yé boóut kitab nizor fithór uore loiyé, Allah talar hotá ókkol oré misá boulí hoóiya ókkol ollá boulí (becá bicí) boro mwsál asé, ar Allah éndilla zalem koum oré hédayot nogoré.
- (6) Hoói doon! Óu Yuhúdi ókkol! Zodi tuáñra Allah talar **dustó** dé íyan dawa goró, oinno manúic sára tuáñra moot or azzu goró, zodi tuáñra háñsa ói táko.
- (7) Tará honó dín moot or azzu no goríbou, íyan tarár ou amól ókkol ór duwara, zín tará tarár age tarár háte béijjo, béji raikké, ar Allah zalem ókkol óre bála gorí zane.
- (8) Hoói doon! **Keén bóulí hoilé**: ze moot ottú tuáñra dáí-dái asó, íyan tó tuáñrár hañsé hámahá foóñsáibou, tarfore, tuáñra **kúla-supá** beggín zanoiyaar hañsé fírai diya **zaiba**, ar íba yé tuáñra ré tuáñra goijjó dé tamám ham hoói dibou.

- (9) Óu manúic ókkol! Ze tará iman ainnó, jumár din zehón azan diya zaibou, tóile tuáñra Allah talar zikir ór íkka duño, ar besa kina sári do, iyán tuáñralla bóuli bicí bála, zodi tuáñra zano.
- (10) Tarfore, zehón numáz ói zaibougóí, tarfore zobin or uore **fóli** zoogóí, ar **Allah tala tarár boccíc talac goró**, ar bicí-bicí Allah talar zikir goró, tóile tuáñra kamiyabi faiba.
- (11) Ar zehón honó **ciz** besedde deké, yáto honó tomacá sukót fore, tóile iyán ór íkka duñri zoogóí, ar oñno ré tíyat sáride, oñne hoóidoon **keén bouli hoilé**: Allah talar hañsé ziyán asé, iyán **kéla ar eódorittu baré** bicí bála, ar Allah tala bicí bála rizik foóñsóiya.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة المنافقون

- (1) Tuáñr hañsé zehón munafék ókkol aiyé, tói hoódé **ki bouli hoilé**: añára ou hotár gobá dir, becók oñne Allah talar rosúl, ar Allah tala zane dé **ki bouli hoilé**: becók oñne íbar rosúl, ar Allah gobá deddé **ki**: e munafék **kún**, bilkúl jútha.
- (2) Tará nizer kour ókkol óre, **dhal** banai raikké, bós Allah tala rastar uore rukí giyóí, becók **ou ham mán** bicí-bicí bura, ziyán tará gorér.
- (3) Íyan e hotálla bóuli dé ki, tará iman anóon ór fore kafér ói giyóí, bós, tarár dil or uore moór gorí diya giyé, ehón tará no buzé.
- (4) Zehon oñne tará ré dekíba, tóile, tarár jisím oñnottú cúndor lagibóu, zehón tará hotá hoibóu, tói oñne tarár hotár uore han lagaiyó, guyáke, tará fúana gas, debal or sáara diya hárr (soktó) abas oré nizer hélaf bóuli buzé, tará óilde hákiki duccon, taráttu baso, Allah tala tará re hótom gorí douk, **hontú firi zar**.
- (5) Zehón tará ré huwá za, aiyó! Tuáñralla bóuli Allah talar rosúl é maf souk, tói tará nizer matá lare, ar oñne dekíba, **ki bouli hoilé**: tará tukobbori gorí yóre rukí zagóide.
- (6) Tarálla bóuli oñnor **estegfar** gorá, ar no gorá duníyán borabor, Allah tala tará ré bilkul maf no goríbou, becók Allah tala (éndila) na fórman manúic ókkol óre hédayot no de.
- (7) **ítarayéi** uitará, ze tará hoódé **ki bouli hoilé**: ze manúic ókkol Allah talar rosúl ór sáñte asé, tarár uore kessú hóros no goríba, háttáke tará **cíñça-cíththa** ói zagóí, ar asman zobin ór tamám házana Allah talar hátot maze asé, kintu, **é munafék ín obus**.
- (8) Tará hoódé **ki bouli hoilé**: zodi añára ehón Modina firi zai, tóile izzot wala ye íntu be izzot oré bahír gorí díbou, fúno! Izzot to siríf Allah talallá bouli ar íbar rosúl ólla bóuli, ar iman wala ókkol ólla bóuli, kintu é munafék ítara no zane.
- (9) Óu Musúlmán ókkol! Tuáñrál mal ar tuáñrál fut ziyain ókkol tuáñra ré Allah talar zikir óttu gafél gorí no doon saá, ar ze éndila goré íte bicí nuksanit mazé asé.
- (10) Ar, aññí ze kessú tuáñra ré di raikkí ín ór bútotu (añár rastat mazé) tuáñrál bútotu honó kiyór moot aibár age hóros goró, **tói hoito lage ki** óu añár Rob! Añáre kessú cómor fórusot kiyálla no door? Taáke aññí sódka gorítam, ar bála manúic ókkol ór bútotu ói zaitam.
- (11) Ar, zehón honó kiyór mokoror goijjá wóktó aái zagóí, tarfore taré Allah tala bilkúl fórusót no de, ar ze kessú tuáñra goró ín ottú Allah bicí hóbordar.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة التغابن

- (1) (Tamám jiníc ókkol) zín asman ókkol, ar zobin ot mazé asé, Allah talar paki boyan goré, ar **íbaréi baañccayí** ar **íbaréi** tarif, ar íba tamám jiníc ór uore kudurot raké.
- (2) **íbayéi** tuáñra ré banaiyé, kintu tuáñrál bútoe kessú kafér, ar kessú iman walá, ar ze kessú tuáñra goró, Allah tala bicí bála gorí dekér.

- (3) **Íbyéi** asman ókkol ar zobin oré bicí thík-thak ar hékmot or sáñte banaiyé, **íbyéi** tuáñrár cokól ókkol banaiyé, ar bicí bála **banaiya**, ar íbar íkka **yè** fíra foribóu.
- (4) Íba asman ar zobin ór tamám ziníc ór elóm raké, ar ze kessú tuáñra lukoo ar ze kessú zahér goró íin (beggín) **íbayei** zane Allah tala to dil ókkol ór hotá ókkol toijjonta zane.
- (5) Ki tuáñrár hañsé íyar agor kafér ókkol ór hóbor noó foóñsé? Ze tará nizer amól ókkol ór gozob faiyé, ar ze tarálla bóuli soktó azab asé.
- (6) Íyán e hotálla bóuli **dé ki**: tarár hañsé tarár rosúl é kúla (ar) sáf dolil ókkol loi aiccé, tóí tará hoói **diyé ki**: ki insán é añára ré rasta daháibou? Bós inkar gorí diyé, ar muk fírai loiyé, ar Allah tala ye yó **be-niyazi** goijjé, ar Allah tala **yéi** to bicí **be-niyaz**, tamám taarif or layek.
- (7) É kafér ókkol ór guman de ki bouli hoilé: (tará ré) ar ekbar zinda gorá no zaibóu, oñne hoói doon! Kiyálla noó, Allah talar kosóm! Tuáñra ré hámahá dubara tulá zaibou, fore, tuáñra ze kessú goijjó, íin ór hóbor tuáñra ré diya zaibou, ar Allah talallá bóuli íyan bilkúl asán.
- (8) É hotálla bóuli tuáñra Allah talar uore ar íbar rosúl ór uore ar oñnor uore ziyán aññí nazil goijjí, iman anó, ar Allah tala tuáñrár hárr amól ór uore hóbor raké.
- (9) Ze din tuáñra beggún oré, **ou joma óibar din joma** goríbou, íyan óilde **hará zitar din**, ar ze manúic Allah talar uore iman aní yóre bála ham goríbou, Allah tar uottú tar buraiyi ókkol óre dur gorí dibou, ar tará jonnot ókkol ót mazé **dahél** goríbou, zín ór nise naár ókkol báar, zín ót mazé tará hámicá tákibou, íyán **éi** boóut boro kamiyabi.
- (10) Ar, ze manúic ókkol kuféri goijjé, ar añár ayat ókkol óre misá bóuli hoiyé, tará (beggún) jáhannami, (zetará) jáhannam ot mazé hámicá tákibou, íyan boóut burá thíkana.
- (11) Honó mosibot Allah talar ejazot sára foóñsi no faré, ze Allah talar uore iman ainné, Allah tala tar dil oré hédayot de, ar Allah hárr jiníc óre bála gori zane.
- (12) (Óu manúic ókkol!) Allah talar hotá mano, ar rosúl ór hotá mano, bós zodi tuáñra dhák fáçode óile, tóile añár rosúl ór zimma óilde, siríf sáf-sáf gorí foóñsái **diya**.
- (13) Allah tala sára honó hók maabud náí, ar muúmén ókkol ottú Allah talar uore tuwakkúl rakón saá.
- (14) Óu iman wala ókkol, tuáñrár bazu bibi ókkol ór bazu fuain ókkol tuáñrár **ducon**, é hotálla bóuli tuáñra taráttu húciyar tákiba, ar zodi tuáñra tará re maf gorído, ar **dorguzor** goró, ar boccíc gorí dodé óile, tóí Allah tala maf goróiya mehérbán.
- (15) Tuáñrár mal ar fut zíyain tó bilkúl tuáñrár emtehán, ar boóut boro ajór to Allah talar hañsé asé.
- (16) Bós, zeddúr foijjontó tuáñra faro, Allah ré dhoro, ar fúno ar mano, ar Allah talar rastat mazé hórat diyat táko, ziyán tuáñrálla bóuli boóut bála, ar ze manúic óre nizer nofsór **herós** óttu mahafúz gorá za, íte kamiyab.
- (17) Zodi tuáñrár Allah tala ré bála udár doodé óile, (yáni íbar rastat mazé zodi hóros goró) tóile íin óre íba yé barát tákibou, ar tuáñrár guná ókkol óre maf gorí dibou, Allah tala bicí kodor goóiya, **hálím**.
- (18) Íba gufon ar **zahéri** zanoiya, becá-bicí hékmot wala.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الطلاق

- (1) Óu nobi (tuñí nizer ummot oré hoó dé **ki bouli hoilé**:) zehón tuáñra nizer bibi ókkol óre telák dibollá saibá, tóile tarár **iddot** ot mazé tará ré telák do, ar iddot or hísaf rakíyo, ar Allah zibá tuáñrár Rob, iba ré dhoro, noó tuáñra tará ré tarár górr ókkol ottú niyolai diba, ar noó tará (húde) niyolibóu, háñ íyan alok hotá, **ki bouli hoilé**: zodi tará honó kúla burayi goré, íyan Allah talar mokoror goijjá húdud, ze manúic Allah talar hód ókkol ottú

- agé baríbou, íte becók nizer uore zulúm goijjé, tuáñra no zanó, **ki hoilé** hóit fare, yár fore, Allah tala honó noya hotá foida gorí dibode.
- (2) Tarfore, zehón é maiya fuain íin nizer iddot fura goríbar hañsé foóñsi **zaibagói**, tóile tará ré yáto kaida kanun mutabek nizer nekát mazé tákitou do, yáto dostur mutabek tará ré alok gorí do, ar afós ót mazé duwá insáfkar maincoré gobá bano, loó, ar Allah tala ré razi goríbólla bouli thík-thík gobá do, iyán **éi** uiyán ziyán ór nosíyot uitaré gorá zar, ze Allah talar uore ar kiyamot or din or uore iman raké, ar ze maincé Allah ré dhora, Allah tala tallá bóuli **hálasir** rasta neelai de.
- (3) Ar taré eén zagattú rizik dedé, ziyán ór tattú honó guman ó náí, ar ze maincé Allah talar uore tuwakkul goríbou, **Allah tala boulí kafí libou**, Allah tala nizer ham oré fura **gorí yéi sáribou**, Allah tala ye hárr jiníc ór ekkán maf mokoror gorí raikké.
- (4) Tuáñrar maiya fuain ókkol ór bútotu, zibá **háiz** ottú na ummid ói giyói, zodi tuáñráttu cubá óitáke, tóile tarár iddot tin mác, ar uitarár ó, ze taráttu **háiz** aá **cúruyo no óiyo**, ar hámil maiya fuaindór iddot tarár fuwa ó foijjonto, ar ze maincé Allah ré dhoraibóu, Allah tala ítar hárr ham ot mazé asáni gorí dibou.
- (5) Iyán Allah talar hókum, ziyán íba yé tuáñra toróf nazil goijjé, ar ze Allah tala ré dhoraibóu, Allah ye ítar guná ré mithái dibou, ar taré bicí boro ajór dibou.
- (6) Tuáñra nizer taakot mutabek, zeçé tuáñra táko éçe é (telák diya) maiya fuain ókkol óre yó rakó, ar tará ré tong goríbar niyote tokolif no foóñsái yo, ar zodi tará háamel ói táke, tóile, **baicca foida** ó foijjonto tará re hóssa diyat táko, **tarfore re hóssa diyat táko**, tarfore zodi tuáñrar huwá mozin zodi tará dut hába, tóile tuáñra tará ré **íyan ór dam diyo**, ar afós ót mazé munaséb mozin mocora goró, ar zodi tuáñra afós ót mazé hoil-hondhol goró, tói íbar huwá yé ar honó kiyé dut hábaibou.
- (7) Fóragot asé dé ítattu nizer fóragot mozin hóros **goróon saá**, ar zar uore tar rizík tong gorí diya giyé ítattu (nizer hásiyot mozin) ze kessú Allah tala yé taré di raikké (hóssa) goróon saá, honó maincé Allah tala ye tokolif no de, kintu oddúr, zeddúr ór taakot taré diya giyé, **Allah tala ye tongir fore aasani**, fóragoto gorí de.
- (8) Ar, boóut bostí wala ókkol é, Allah talar hókum oré, ar íbar rosúl ókkol óre no mane, tói aññí yó tarállói soktó hisab goijjí, ar tará ré azab diyí, **no deká azab**.
- (9) Tói, tará nizer **has hormor** mozá faiyé, ar céc foijjonto, tarár nuksan **éi** óiye.
- (10) Tarálla bóuli Allah tala ye soktó azab toiyar gorí raikké, bós Allah tala ré dhoro, óu ahol wala iman wala ókkol, becók Allah tala ye tuáñrar íkka nosíyot nazil gorí diyé.
- (11) (Yáni) rosúl, zibá yé tuáñra ré, Allah talar saf-saf **ahákam** forí fúna, taáke ou manúic ókkol, ze tará iman ané, ar bála amól goré, tará ré íba yé añdár óttu foór ór íkka aná fare, ar ze manúic cwá Allah talar uore iman ainné, ar bála amól goijjé, Allah tala ye taré endila **jonnot** ókkol ót mazé dahél goríbóudé, zín ór nise naár ókkol zari asé, zeçé tará hámicá tákibou, becók Allah tala ye tará ré boóut bála rizik di raikké.
- (12) Allah tala uibá, zibá yé háñt asman oré banaiyé, ar íin ór éndila zobin óu, Íbar hókum íin ór dormiyan ot mazé nazil ó, taáke tuáñra zani faro, ze Allah tala hárr jiníc ór uore kudurot raké, ar Allah tala ye hárr jiníc óre, elóm ór mutabek gíri raikké.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة التحريم

- (1) Óu nobi! Ze jiníc óre Allah tala ye oñnollá bóuli hálal gorí diyé, íyan oñne kiyálla bóuli háram goró? (Ki) oñne oñnor bibi ókkol ór rozamondi hásel goríbólla soóon, ar Allah maf goróiya, rahám goróiya.
- (2) Becók, Allah tala ye oñnollá bóuli kosóm ókkol óre, kúli féloon nán mokoror gorí raikké, ar Allah talar ham banoiya, ar íba fura-furi elóm wala hékmot wala.

- (3) Ar, iyad raikkó, **ki bouli hoilé:** zehón nobi ye nizer bazu bibi ókkol ór sáñte ekkán fucída hotá hoiyé, bós zehón íbe ye é hotá íyan ór hóbor gorí diyé, ar Allah tala ye nizer nobi ré é hotár hóbor gorí diyé, tói nobi ye to **tuáñrar** hotá hoóidiye, ar **tuáñrar** hotá edhdhékka gorí félai diyé, tarfore nobi ye zehón nizer é, bibi ré, é hotá íyan hoiyé, tói íba yé **hoito lagilo de ki** íyan ór hóbor oñno ré hone diyé? (Nobiye) hoilóde ki, beggín zanoiya, fura hóbor rakóiya Allah tala ye añár ré íyan hoói diyé.
- (4) (Óu nobir **suní** bibi) zodi tuáñrá duní zone Allah talar sámmè towbá goró, (tóile bicí bála óibou) becók tuáñrár dil **záki** giyói, ar zodi tuáñra nobir hélaf ek zone ar ek zonor modot goró, bós, becók, íba ham banoiya Allah, ar Jibril, ar bála iman wala ókkol, ar tará sára fíric tá ókkol modot goroiya asé.
- (5) Zodi íba yé (poigambor e) tuáñra ré telak de, tóile bicí toratorí íba ré íbar Rob e tuáñrár bodolat mazé tuáñráttu wáro bála bibi ókkol **inaayot** goríbou, ze tará **islam walí, iman walí**, Allah talar sámmè **jukoiyá** towbá goróiya, ebadot goróiya, ruza rakóiya óibou, **bewáb ar koñwari ór ókkol óibou.**
- (6) Óu iman wala ókkol! Tuáñra nizo ré nize, ar nizer górr wala ókkol óre yó ooin ottú baso, zar dargwá manúic ókkol, ar fattór, zar uore soktó dil wala mosbut fíric tá ókkol mokoror asé, ze tará ré ze hókum Allah tala ye de, íyan ór na fórmáni no goré, bólke ze hókum diya za, **flon** goré.
- (7) Óu kafér ókkol! Aijja tuáñra uzór ar maazorot no goijjó, tuáñra ré siríf tuáñrár haz-ham or bodola diya zar.
- (8) Óu iman wala ókkol! Tuáñra Allah talar sámmè háñsa **háles** towbá goró, **óit** farede ki, tuáñrár Rob é tuáñrár guná ré maf gorí dedé, ar tuáñra ré eén jonnot ókkol ot mazé dahél gorí dibou dé ziín ór nise naár ókkol zarí asé, ze din Allah tala yé nobi ré, ar imandár ókkol óre ze tará íbar sáñte asé, be izzoti no goríbou tarár **noór** tarár sámmè, ar dené duñreddé óibou, e duwa ókkol goréddé óibou de ki, óu añárar Rob! Añára ré fura-furi **noór** bocóc goró, ar añára ré maf gorí do, becók tuñí hárr jiníc óre faro.
- (9) Óu Nobi, kafér ókkol ór, munafék ókkol ór, hélaf jéhad goró, ar tarár uore sókti goró, tarár thíkana jáhannam, ar íyan **boóut bura** zaga.
- (10) Allah tala ye kafér ókkol ólla bóuli, Nuú ar Luút ór bibi ókkol ór mesál boyan goijjé, tará duní zon, añár bondar bútotu, duwá bála bondar gorr ót mazé aiccíl, tarfore, tará duní zon é (é poikambor duní zon ór) **hiyanot** goijjé, bós, é duní (bála bonda ye) tarár uore Allah talar (azab) aiccé dé íyan óre, rukí noó fare, ar hókum diya giyé **ki bouli hoilé:** (Óu maiñya fuain!) **duzuk** ot zoiya ókkol ór santé, tuáñra duní zon ó zoogói.
- (11) Ar, Allah tala ye, imandár ókkol ólla bóuli Féroun ór bibir mesál ó, boyan goijjé, zehón íba yé duwa goijjé dé **ki bouli hoilé:** óu añár Rob! Añárallá bóuli nizer hañsé jonnot ot mazé górr bano, ar añáre Féroun ottú, ar tar amól ottú baso, ar añáre zalem maincóttu azad gorí do.
- (12) Ar, (mesál boyan goijjé) Moriyam **bint** Emran or, ze neki nizer izzot or héfazot goijjé, tarforé aññí nizer torfóttu íbar bútoare añár ruú **fúñki** diyi, ar (Moriyam) íba ye, nizer Rob or hotá ókkol, ar íbar kitab ókkol ór tosdik goijjé, ar ebadot guzar ókkol ór bútotu aiccíl.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الملك

- (1) Bící borkot wala ou (Allah), zar hát ót mazé baccáyi asé, ar zibá hárr jiníc ór uore kudurot rakóiya.
- (2) Ze neki moot, ar háyat oré, e hotálla bóuli banaiyé, taáke tuáñrár emtehán gorí fare, ze tuáñrár bútoe bála ham hone gorí fare, ar íba **gaaleb** (ar) maf gorí dooia.
- (3) Ze neki háñt⁽⁷⁾ asman oré, uore nise banaiyé, Allah rahmán ór foidayec ot maze, honó elom **elo** no dekíbi, dubara (nozor dháli) saá, honó **felá ki** dahá zar né?
- (4) Fítin dubara saáilo, tor nozor tar ikká zolil (**aajez**) óiyoré, hórán óiyoré fíri aibóu.
- (5) Becók, aññi duniyair asman oré serak ókkol diyóre **zinot** wala banai diyí, ar íin óre cóitan ókkol óre **maríbar** zoriya banai diyí, ar cóitan ókkol ollá bóuli aññi azab toiyar gorí diyí.
- (6) Ar, nizer Rob or santé, kuféri goróiya ókkol ólla bóuli, jáhannam ór azab asé, ar íyan hotó bura zaga yá.
- (7) Zehón íyan ót maze, tará ré dhála zaibou, tói íyan ór bicí boro saktó abas **fúnibóu**, ar íyan **juc** marer dé óibou.
- (8) Kúb hañsé **frkí** (ehón) guccár duwara fáçi zaibougói dé, ze honó cómot íyan ót mazé honó gurúp dhála zaibou, taráttú jáhannam ór daraga ye fusár loibou dé **ki bouli hoilé:** ki tuáñrár hañsé honó dhor lagoiya nu aiccíl?
- (9) Tará juwab dibou dé, **ki bouli hoilé:** becók aiccíl, kintu añára tará ré misá bóuli hoiyí, ar añára hoiyidé **ki bouli hoilé:** Allah ye kessú nazil noó goré tuáñra becá bicí gumráyit mazé asó.
- (10) Ar hoibóu dé ki **bouli hoilé:** zodi añára fúinni dé óitam, yáto ahol raikkí dé óitam, toile, duzuki ókkol ór bútottu noó óitam.
- (11) Bós, tará nizer hosúri kobul gorí loiyé, ehón é duzuki ókkol dur óuk.
- (12) Becók, ze manúic nizer Rob oré gufoni dhorat táke, tarállá bóuli boccíc asé, ar boro súwab asé.
- (13) Tuáñra nizer hotá ré sufo, yáto zahér goró, íba yé tó sínar gufon hotá ré yó, bála gorí zane.
- (14) Ki íba yé **íin** no zané, zibá yé banaiyé? Ar íba yé **íin** siyon dehóiya ar hóbor rakóiya yó.
- (15) Ou zaat zibá yé tuáñralla bóuli zobin oré nise ar **etaát** goróiya banaiyé, taáke tuáñra íbar rastat mazé soli-fíri faro, ar Allah talar rizik hoó (fiyo), íbar íkka (tuáñráttu) abbar zinda óiyoré uçá fouribóu.
- (16) Ki tuáñra ou hotáttu, no dhor ói giyógoi, **ki bouli hoilé:** asman wala ye tuáñre zobin ot mazé gañri dibou, ar asimbit zobin **héla dhúla** cúru goríbou?
- (17) Ki tuáñra ou hotáttu bilkúl dhor sára ói giyógoi, **ki bouli hoilé:** asman ókkol ót tákoya tuáñrár uore fattór félaibou? Tarfore to, tuáñráttu zana ói zaibou góí dé ki, añár dhor lagoon nán hondilla aiccíl de.
- (18) Ar, tarár agor maincé yó misá bóuli hoóil, tói tuáñra soó, tarár uore añár azab ki hondillá óiye.
- (19) Ki, tará nizer uore, fak kúilla ar (honó honó) cómot mazé fak baindá (urer dé faik ókkol óre) noó dehé né? Tará ré Allah raháman é (háwat mazé) **sámbali** raikké, becók hárr jiníc íbar sugór sámme asé.
- (20) Allah tala (lockor sára) tuáñralla bóuli ar **o hon lockór** asé, ze tará tuáñrár modot gorí faribóu, kafér ókkol tó **hámicá** dúhat mazé asé.
- (21) Zodi Allah tala ye nizer rizik tuáñrár uottú rukí féla, tói, tuáñrá hoósái, honnwá asé, zibá yé tuáñra ré rizik dibou? Bólke, kafér ókkol tó cóitani ar **fála falík mazé** asé.

- (22) Bála manúic **uibá ki bicí** hédayot wala zibá nizor muk ór **bole** uñiththikka óiyoré sole, yáto, uibá nizor théng ór uore uzu rastat sole dé óibou?
- (23) Hoói doon! Uibá (Allah), zibá yé tuáñra ré banaiyé, ar tuáñrár han, souk ókkol, ar dil banaiyé, tuáñrá bicí hom cúkuria ada goróya.
- (24) Hoói doon! Uibá yé, zibá yé tuáñra ré zobin ot mazé fólai diyé, ar íbar hañsé tuáñra ré joma gorá zaibou.
- (25) (Kafér é) fusár goré, **ki bouli hoilé:** é azab íyan hoñótté zahér óibou? Zodi tuñí háñsa óitáko, tóile hoó.
- (26) Oñne hoóidoon! íyan ór elóm tó seróf Allah talar hañsé, aññí tó seróf **kúla kúli** hóbor dooia.
- (27) Zehón, é manúic íin é, waada íyan oré **hañsé hañsé** faibou, é cómot, é kafér ókkol ór siyára **bigiçi** zaibougói, ar hoói diya zaibou dé ki, iyán éri, ziyán tuáñra magitá.
- (28) Oñne hoói doon! Thík asé, zodi añáre, ar añár sáñti ókkol óre, Allah tala ye hálak gorí de, yá añárar uore rahám goré, (hárr súurot ot mazé) kafér ókkol óre soktó azab ottú hone basaibóu?
- (29) Oñne hoói doon! Íba raháman dé, añára tó íbar uore iman ainní, ar íbar uore añárar bóroca, tuáñra kúb toratori zani faribá, **ki bouli hoilé:** honnwá kúla gumráyit mazé **así** dé?
- (30) Oñne hoói doon! **ki bouli hoilé:** thík asé, iyán ekkená hoósái, zodi tuáñrár háibar faní zobin ot mazé fori zagói, tóile honnwá asé, zibá ye tuáñrálla bóuli haibar bála faní aníbou?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة القلم

- (1) **Noon**, kosóm ór kosóm, ar ze kessú (fíRICTÁ ókkol é) leké íin ór.
- (2) Tuñí tuáñr Rob or boccíc é **fool noó.**
- (3) Ar, becók tuáñllá bóuli becá bicí ofúrani ajór ókkol asé.
- (4) Ar, becók tuñí bicí usol ahalák ót mazé asó.
- (5) Bós, ehón tuáñra yó dekíba, ar tará yó dekíbou.
- (6) **Ki bouli hoilé:** tuáñrár búttottu hon tará fítnat mazé **forá** asé dé.
- (7) Becók, tuáñr Rob e, íbar rastattú duré zargóidé ítara ré, bicí bála gorí zane.
- (8) Bós, tuñí misá bóuli hoóiya ré no mainno.
- (9) Tará saár dé ki hoilé, zodi tuñí ekkená gorí háлка óigilé tará yó háлка óibou.
- (10) Ar, tuñí honó endila maincór hotá yó no manibá, zibá bicí kosóm hoóiya.
- (11) **Wokar** izzot sára **komina**, aib hoóiya, cúgulkúr.
- (12) Bála ham ottú rukóiya, hód ottú **barí** zoiya gunágár.
- (13) Goddonat kéñsoiya, tarfore, santé-sáñte **nosób sára.**
- (14) Tar cóitani siríf iyán ór wojáyé dé, ki, íte mal wala ar fuaindór maalik.
- (15) Zehón tar sámmè añár ayat ókkol forá za, tói hoói dedé ki **bouli hoilé:** íin tó agor maincór kissá ókkol é.
- (16) **Anniyó tar súratar** uore dag diyoum.
- (17) Becók, aññí tará re, endila gorí emtehán goijjíde, zendila aññí, bariza wala ókkol óre emtehán goijjílám, zehón tará kosóm ókkol goijjé, **keén bóuli hoilé:** beínná óite-óite, tará é barizar fól, síri félaibou.
- (18) Ar Incá Allah noó hoó.
- (19) Bós, tarár uore tuáñr Rob ór torfóttu, ekkán bola sairóu dhák ottú, gúri giyói ar, tará gúm ot aiccíl.
- (20) Bós, é bariza íyan endila ói giyói dé, zendila daái féla giyé dé kėti.
- (21) Ehón, **biyán é fójor waár** santé-sáñte, tará ek zon e ar ek zon oré, dhak diyé.
- (22) Zodi, tuáñráttu (kétir) fól lama foille, tóile, tuáñra nizor kítit maze, sóore-sóore zoogói.

- (23) Tarfore, tará beggún subke-subke, e hotá hoói-hoói **solilóu de**.
- (24) Aijja, honó miskin tuáñrár hañsé, aái no faróon saá.
- (25) Ar, foóñsite-foóñsite foór ói giyóí, (tará buzédde ki) añárar **gobzá** ói giyóí.
- (26) Zehón, tará bariza deikké, tói, hoódde, “Becók **añárattu rasta búli giyóí**.”
- (27) Noó Noó, bólke añárar kismot fáçi giyóide.
- (28) Tarár bútoe, zobá beggún ottú áro bicí bála aiccíl, íte hoióu dé, “Aññí tuáñra ré no hoóítám né, ki tuáñra Allah talar paki (taarif) kiyálla boyan no gorór?”
- (29) Tói beggún é hoóddé, “Añárar **ro pak**, becók añará éi zalem aiccílám dé.”
- (30) Tarfore, tará ekzon **ar** ekzon ór íkka **siyará** fírai, afós ót mazé (ekzon e ar ekzon oré) laánot gorá dóijje.”
- (31) Hoóddé, hái afsus! Becók añára aiccílám.
- (32) Iyán ki taajub, **ki hoilé**, óitfare de añárar Rob é añára ré íyan ottú báre bála bodola dibou de, ehón añára tó, nizor Rob **éi** acá rakidé.
- (33) Éen **éi** azab (aiyé), ar ahérot ór **afot** (azab) boóut boro, zodi taráttu bus tákitou!
- (34) **Porhégár** ókkol ólla bóuli, tarár Rob or hañsé, niyamot wala jonnot ókkol asé.
- (35) Ki aññí Musúlman ókkol óre, gunágár ókkol ór éndila gorí diyoum.
- (36) Tuáñráttu ki ógiyóí, hondila fáisela gorá **dóill**?
- (37) Ki tuáñrár hañsé, honó kitab asé, zibat mazé tuáñra **foró**?
- (38) Ar, íbat mazé tuáñrár mon-mozin hotá ókkol asé?
- (39) Yáto aññí tuáñráttu honó kosóm loiyí? Zíin kiyamot foijjonto baki tákibou, **ki bouli hoilé**: tuáñrálla bouli uuín beggín asé, zíin tuáñra nizor torfóttu nize-nize mokoror gorí loibá.
- (40) Taráttu fusár goró, **ki hoilé** tarár bútottu honnwá é hotár zimmar (ar dabidar) asé?
- (41) Tarár honó córik asé ne? Tóile, taráttu nizor-nizor córik ókkol óre loi aiyón saá, zodi tará háñsa óítake.
- (42) Zedin théng or túr **kúki** diya zaibou, ar **sájidalla** bóuli dhaha zaibou, tói (tará séjida) gorí no faríbou.
- (43) (Souk ór) nozor ókkol nise óibou, ar tarár uoré beizzoti, ar zilloti saí zade óibou, hálañké tará ré sájidalla bóuli tohóno dhaha zaitou, zehón tará sóiyi sólám aiccíl.
- (44) Bós, añáralla bóuli é **kalam** oré misá bóuli hoóiya ókkol óre sári do, aññí tará ré eén asté-asté thainnoum de, tará zani yó no faríbou.
- (45) Ar, aññí tará ré **hóñc** diyoum, becók añár **todbir** bicí mosbut.
- (46) Ki, tuñí taráttu honó muzuri soór, ziyán ór gunárit mazé tará dabi zargóí?
- (47) **Yáki** tarár hañsé gaib or elóm asé? Ziyán tará leké.
- (48) Bós, tuñí tuáñr Rob or hókum sobór ór sáñte (entezar goró) ar mas walar endila noóiyó, zehón **tiní** ferecanir hálot ot mazé **duwá goijjé ki**.
- (49) Zodi, íba ré íbar Rob or niyamot e, **noó fade óitou**, tói becók, **íba burá hálot ot maze**, hóbor sára, zobin ot mazé dháli diya zaitou.
- (50) Ítare **íbar** Rob e, abbar boccíc goijjé, ar íba ré bála ham goróiyár bútottu gorí diyé.
- (51) Ar, óito hañsáiyai, **ki bouli hoilé**: kafér é nizor tes nozor e tuáñré rasta hára gorí dedé, zehón tará Quran fúne, tói hoóddé **ki bouli hoilé**: íba tó becók fool é.
- (52) Háikot ot mazé e (Quran) íbá tamám duniya wala ókkol ólla bóuli (uggwá) nosiyot (ór kitab).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الحاقة

- (1) **Saabet** oóiya.
- (2) **Saabet** oóiyá ki?
- (3) Ar, tui ki zanos, é **Saabet** ógiyóí dé íyan ki?
- (4) É **hóçkai** dooíya ré, Aád ar Somúd é, misá bóuli hoóil.

- (5) (Zar notizat maze, **Somúd tó bicí hótornak** (ar uñsol) abas diyó ré, hálak gorí diyagiyé.
- (6) Ar, Aád becá bicí soktó boyar or duwara, hótom gorí diyagiyé.
- (7) Ziyán óre, tarár uore, lagatar háñt rait, ar añctho din, musollot raikké, bós, tuáñra dekíta, e manúic iín zobin or uore, endila fori giyégóidé, zendila **hazurer dhor gas**.
- (8) Ki, tarár bütottu, honó kiyóre, tuñí baki dehór.
- (9) Féroun or, tar agor manúic ókkol, ar zarár fará ókkol **uitdhai** diya giyé, tará golti ókkol goijjé.
- (10) Ar, nizer Rob or rosúl ór na fórmani goijjé, (céce) Allah tala ye, tará ré (yó) **zobordostó dhora dóijjé**.
- (11) Zehón, fanít mazé tufán aái giyói, tói, é woktót maze, aññí tuáñrár ré, kichir uore suwar gorí loiyí.
- (12) Taáke, íyan oré, tuáñrálla bóuli, nosíyot ar, iyadgari (jiníc) banaide, ar iyad goróiya **hane** íyan oré iyad raké.
- (13) Bós, cingat mazé uggwá fuú diya zaibou.
- (14) Zobin ar faár tulí luwá zaibou, ar ek thokkor ot mazé rezá reza gorí diya zaibou.
- (15) É din **óibar (kiyamot) óibou**.
- (16) Asman fáçi zaibougói, é din bilkúl behar ói **zaibougói**.
- (17) Íyan ór **kinarat mazé** fíricotá tákibou, ar tor Rob ór Arcóu é din añcthowá (fíricstayé) tulí raikké dé óibou.
- (18) É din tuáñra beggún (Allah talar) sámmè házir gorá zaiba, tuáñrár honó **pucída hotá** luwaiya no tákibou.
- (19) **Éene**, zaré tár amólnama, tar den hát ot mazé diya zaibou, tói, íba yé hoibóu dé, **ki lou**, añár amólnama foró.
- (20) Añáñttu tó, furafuri ekin aiccíl dé, **ki bouli hoilé**: aññí añár hísaf faiyoum.
- (21) Tarfore, íte ekkán dilor fosón ór zindigit mazé tákibou.
- (22) Uñsol jonnot ot mazé.
- (23) Zar fól mema **dhúli fora** óibou.
- (24) (Taré huwá zaibou dé ki) mozá gorí **há, fi**, o amól ókkol ór bodolat maze, zíin tuñí guzori giyóidé zobatan mazé goijjli.
- (25) Kintu, zaré tar (amolnamá) tar ban hát ot mazé diya zaibou, tói, íte hoibóu dé **ki bouli hoilé**: zodi añáre añár kitab diya ói no zaitou!
- (26) Ar, aññí **no zanítam ói**, hísab ki jiníc.
- (27) Zodi! **Moot e** añár ham céc gorí ditou.
- (28) Añáre añár mal dowlot e yó honó laf no dilóu.
- (29) Añár **golba (pawar)** yó añárattú gelgói.
- (30) (Hókum óibou) taré dóro, tarfore taré **géndha** fiñdáí do.
- (31) Tarfore taré duzuk ot mazé dháli do.
- (32) Tarfore eén **berít** zar maf hóittor hat, berái félo.
- (33) Becók, íte Allah tala, al **azim** ór uore, iman no rakítou.
- (34) Ar, miskin ókkol óre hábar íkka **rokbo** no ditóu.
- (35) Bós, aijja noó tar honó dustó asé.
- (36) Ar, noó fuñic sára tar honó hána asé.
- (37) Zíin gunágár sára ar honó kiyé no hoibóu.
- (38) Bós, aññí gorír, o jiníc **ókkol ór**, zíin tuáñra dehór.
- (39) Ar, o jiníc ókkol ór, zíin tuáñrá no dehór.
- (40) Becók, íba buzorgó rosúl ór hotá.
- (41) Ibá honó cáyer ór **kowl** (hotá) noó, (afsús) tuáñráttu bicí hom ekin asé.
- (42) Ar, noó honó **gonok or kowl**, (afsús) tuáñra bicí hom nosíyot fúno.
- (43) (Ibá tó) Robbul áalomín or nazel gorá.

- (44) Ar zodi íba yé, añár uore honó hotá bana, tóile (íyar age aññí íbar).
 (45) Den hát oré dóri félaitam.
 (46) Tarfore, aññí íbar cáa rok, haçi ditam.
 (47) Tarfore, tuáñrár bütottu honó kiyé íba ré rakóiya no tákita.
 (48) Becók, e Quran íbá **porhésgár** ókkol ólla bóuli nosíyot (ór kitab).
 (49) Aññí furafuri zani dé ki, tuáñrár bütottu bazu kiyé íba ré misá bóuli hoódé.
 (50) Becók, íba ré misá bóuli hoón kafér ókkol ólla bóuli, bicí dukkór hotá.
 (51) Ar, becók íbá ekiní hók.
 (52) Bós, tuñí tuáñr nizer boro Rob ór pak boyan goró.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 سورة المعارج

- (1) Uggwá súwal goróiya yé, ou azab or babote súwal goijjé, ziyán óibar asé.
 (2) Kafér ókkol ór uore, ziyán óre hóthai dooíya náí. Allah talar torfóttu, zibá bicí **círi** wala.
 (3) O Allah talar torfóttu, zibá bicí **círi** wala.
 (4) Zibár íkka fírichtá, ar ruú uçé, ekdin zar, fonjac házar bosór ór borabor.
 (5) Bós, tuñí bála gorí sobór goró.
 (6) Becók, ítara é (azab oré) bicí duré bóuli buzér.
 (7) Ar, aññí íyan óre bicí hañsé dekír.
 (8) Ze din asman tel or dhóilla telteilla ói zaibougói.
 (9) Ar, faár rongin **ul** or dhóilla ói zaibougói.
 (10) Ar, honó dustó yé honó dustór hotá fusár no goríbou.
 (11) (Háñlaké) ekzon ar ekzon oré dehá diya zaibou, **gunágare é din** or azab or bodolat mazé.
 (12) Nizer bibi ré, ar nizer báí oré.
 (13) Nizer fémilí ré, **ze tare** fanáditou.
 (14) Ar, zobin or tamám maincó ré ditou saibóu, tarfore, taré nejat dibollá bóuli.
 (15) (Kintu) íyan bilkúl óibou, becók íyan **zihá wala (coóin)**.
 (16) Ziyán é muk arde matár sam oré kéñsi anóiya.
 (17) (Íte) hárr o maincóré dhak dibou, ze **fesé corer** ar muk fírar.
 (18) Ar, zomá gorí yóre **sóoñli** rakér.
 (19) Becók, insán óre bicí **keñsa dil wala** bana giyé.
 (20) Zehón tar uore mosiyot foóñsé, tói bóth-boçái uçé.
 (21) Zehón aram foóñsé, tói bohíli gorá dóre.
 (22) Kintu ou numázi.
 (23) Ze nizer numáz óre hámicá goré.
 (24) Ar, zetarár mal ókkol ót maze, mokoror goijjá híssa asé.
 (25) Mañgoiyá ókkol **oróu**, ar súwal ottu **basoiyaróu**.
 (26) Ar, ze insáf ór dín ór uore ekin raké.
 (27) Ar, ze nizer Rob ór azab oré dhorat táke.
 (28) Becók, tarár Rob ór azab, no dhoraibár jiníc noó.
 (29) Ar, ze manúic nizer córom gaa re héfazot goré.
 (30) Háñ! Tarár bibi ókkol, ar bañdi ókkol ór babote tará zíin ór maalek, tarár uore honó **durbiccot** náí.
 (31) Ehón ze honó kiyé íin sára tuwaibou, tóile éndila manúic íin címa re théloiya.
 (32) Ar, ze nizer amanot ókkol oré, ar **nizer hotá waadar leház raké**.
 (33) Ar, ze nozor cáhadot (gobár) uoré uzu ar kaayem táke.
 (34) Ar, ze nizer numáz ókkol óre héfazot goré.
 (35) É manúic íin jonnot ókkol ót mazé izzot wala óibou.
 (36) Bós, kafér ókkol óttu óiye ki? Tará tuáñr íkka duñri duñri aiyé.

- (37) Den dhák óttu, ar ban dhák ottu, jomaáte jomaáte.
- (38) Ki, tarár bútoire hárr ekor e acá asé de ki, tará ré, é niyamot wala jonnot ot mazé dhahél gorá zaibou?
- (39) (Éndila) bilkúl no óibou añní tará ré ou (jiníc) ottú foida goijjí, ziyán óre tará zane.
- (40) Bós, añní kosóm gorír, mocórik ókkol, ar, mogorib ókkol ór Rob ór, becók añní kudurot wala.
- (41) O hotár uore, tarár bodolat mazé taráttu wáro bicí bála manúic ainnóum, ar añní aajez noó.
- (42) Bós, tuñí tará ré, hoziyar kélat mazé sarí do, háttáke, tará o din or loi, zai milouk, ziyán ór waada tarállói, gorá zar.
- (43) Ze din, tará kobor ókkol óttu, duñri-duñri baáir óibou, zendila tará honó zagar íkka, toratori zargói.
- (44) Tarár souk ókkol, zúikka óibou, tarár uore beizzoti sáiya óibou, íyan éi o din, ziyán or wadá tarállói gorá zar.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة نوح

- (1) Becók, añní Nuú ré, íbar koum or toróf béijji, take, íbar koum oré dhor lagai fare, tarár uore hótornak azab aibár age.
- (2) Nuú yé hoiyé dé, óu añár koum! Añní tuáñra ré sáf-sáf dhor lagoiya.
- (3) Tuáñra Allah talar ebadot goró, ar íba ré dhoro, ar añár hotá mano.
- (4) Tóile, íyan é tuáñrár guná ré maf gorí dibou, ar tuáñrár ré ekkán mokoror gorá woktó foijjonto sári dibou, becók, Allah talar waada zehón aái zagói, tói deri noó, zodi tuáñráttu bus óitou.
- (5) Nuú yé hoiyé, “Óu añár Rob! Añní nizer koum oré raite dine tuáñr íkka dhaikkí.
- (6) Kintu, añár dhak or duwara aró bicí dárgoi.
- (7) Añní ze honó cómot maze, tará ré tor boccíc ór íkka dhaikkí, tará nizer ouñl ókkol óre nizer han ókkol ot mazé gólai diyé, ar nizer hoor záfai félaiyé, ar dáiyé, ar bicí tukobbori goijjé.
- (8) Tarfore, añní tará ré, uñsol abas diyó ré dhaikkí.
- (9) Ar, becók, añní tará ré zahéri bahíri hoiyí, ar subke subke yó.
- (10) Ar, añní hoiyí dé ki, tuáñra tuáñrár Rob ottú nizer guná maf gorái loo, (ar maf mago) íba becók, bicí maf goróiya.
- (11) Íba yé, tuáñra ré, asman ottú bicí zórr diyar abastát mazé, sáribou.
- (12) Ar, íba yé tuáñra ré bicí-bicí mal dibou, ar fut zíyain ót mazé torki dibou, ar tuáñra ré bariza ókkol dibou, ar tuáñrálla bóuli, naár ókkol, baáir gorí dibou.
- (13) Tuáñráttu óiye ki, tuáñra Allah tala sóbsé boro dé íyan ór akida no rakór.
- (14) Háñlaké, íba yé tuáñra ré dhooilla-bodhoilla gorí banaiyé.
- (15) Ki tuáñra no dehór, Allah tala ye, uore nise gorí, hondila gorí, háñt⁽⁷⁾ asman banaiyé.
- (16) Ar, tar mazé san oré, bicí somke de banaiyé, ar beil oré foór serak banaiyé.
- (17) Ar, tuáñra ré zobin ottú ek (háas ehtemám ór sáñte) tuillé (ar banaiyé).
- (18) Tarfore, tuáñra ré, íyan ót maze, fírai loizaibogói, ar ek (háas torikar sáñte) ar ekbar baáir goríbou.
- (19) Ar, tuáñrálla bóuli, zobin oré, Allah tala yé, bisána banai yé.
- (20) Taáke tuáñra íyan ór fóragot rastar uore solí fíri faro.
- (21) (Nuú yé hoiyé dé ki, “Óu añár Rob! É manúic íin é tó añár na fórmari goijjé, ar endila hodún ór fórmaboddari goijjé, ze tarár mal arde oulad e tará ré (becók) nuksani barái yé.
- (22) Ar, é manúic íiné bicí boro dúha goijjé.

- (23) Ar, tará hoiyé dé ki, “Tuáñra hárgís nizer maabud ókkol óre no sáriba, ar noó wod ar sowá ar yogús, ar youq ar nosór óre (sáriba)”.
- (24) Ar, é manúic íiné boóut maincoré gumrá goijjé, (óu Allah) tuñí zalem ókkol ór gumráyí ré aró barái do.
- (25) E manúic íin oré, tarár gunár sóbobe dufái diya giyé, ar jáhannam ot mazé foóñsái diya giyé, ar Allah sára ar honó modot goróiya tará faá.
- (26) Ar, Nuú hoiyé ki, “Óu añár Rob! Tuñí zobin or bukot mazé honó kafér óre bocóbac goróiya no rakís.”
- (27) Zodi tuñí tará ré sári do, “Tóile tará tor (aró) bonda ókkol óre gumrá gorí dibou, ar tará **faajer** ar soktó kafér jonom dibou.
- (28) Óu añár Rob! Añár maabaf, ar ze honó kiyé iman wala óiyo ré añár górr ot aibóu, ar tamám mumén morot, ar tamám iman wala maiya fuain ókkol óre maf gorí do, ar kafér ókkol borbadi sára ar honó kessú no baráic.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الجن

- (1) (Óu Muhámmód!) oñne hoói doon, **ki hoilé** añár uore wohí gorá giyé, **keen bouli hoilé:** Jin ókkol ór **ek jomaater (Quran)** fúinne, ar hoiyé ki añár **ajib Quran** fúinní.
- (2) Zibá yé uzu rastar íkka rasta dehá, añára íbar uore iman ainní, (ehón) añára honó kiyó ré bilkúl nizer Rob ór córik no banaiyoum.
- (3) Ar, becók añárar Rob or cán, bicí uñsol íba yé noó honó kiyó ré nizer bibi banaiyé **ar noó fuwá.**
- (4) Ar, iyán **déki** añárar **bekuf** (sóddore) Allah talar mutaalek hókkor hélaf hotá ókkol hoitóu.
- (5) Ar, añára tó iyán buzát asíde ki, insán ar jin e Allah talar uore, misá hotá lagoon nán **ocómbob.**
- (6) Hotá óilde iyán ki hoilé, kessú insán é hodún jin ottú faná tolob goittóu, ziyán ór duwara jinnat nizer cóitanit mazé aró barí giyói.
- (7) Ar, (insán ókkol é yó) tuáñra jin okkól ór éndila guman gorí loóide ki, Allah tala honó kiyó ré no béjibou, (yáni honó kiyó ré dubara zinda no goríbou).
- (8) Ar, añára asman oré saiyí, tói íyan óre soktó, soñidar wala, ar soktó **zithá** wala faiyí.
- (9) Íyar age, añára hotá ókkol fúni bollá bóuli, asman ot mazé zaga-zaga boói zaitam góí, **ehón ze éi ham** laga, íte ek zilha re nizer fisá goroiyá faá.
- (10) Añára no zanitam, **ki hoilé:** zobin wala ókkol ór sáñte honó burayír erada gorá giyé, yá tarár Rob or erada tarár sáñte **bálayir** asé.
- (11) Ar, **ki bouli hoilé:** (becók) añárar bútoze bazu hodún bála ham goroiyá, ar bazu hodún tar uldha, añára dhoilla bo-dhoilla torikat mazé toksim **gorá** aiccílám.
- (12) Ar, añára buzi loiyí dé **ki:** añára Allah ré zobin ot mazé bilkúl **zer** gorí faittam noó, ar noó añára dáí yoré íba ré hárai fariyoum.
- (13) Añára tó, hédayot or hotá fúnar santé-sáñte, íyan or uore iman aní félayi, ar ze nizer Rob or uore iman aníbou, ítattu noó honó nuksanir dhor asé, noó zulúm ór.
- (14) Háñ, añárar bútoze bazu ki yé tó Musúlmán, ar bazu kiyé beinsáf, bós, ze tará fórmaboddar óigiyói, tará tó uzu rastar **readá** goijjé.
- (15) Ar, ze tará zalem, tará jáhannam or dargwá boni giyói.
- (16) Ar, (ái nobi tuñí iyán ó hoói do!) **ki hoilé:** zodi manúic uzu rastar uore tákitóu, tói, becók añní tará re becá bicí faní hábaitam.
- (17) Taáke, añní tará ré íyan ot mazé emtehán gorítam, ar ze manúic nizer Rob or zikír ottú muk firai loibou, tói, Allah tala taré soktó azab ot mazé félai dibou.

- (18) Ar, iyán **de ki**: mosoid ókkol siríf Allah talar, bós, Allah talar sáñte ar honó kiyó ré no dhaikko.
- (19) Ar, zehón Allah talar bonda, íbar ebadot ollá bóuli tíyaitóu, toi **hañsáilde ki** (tará **dole dole**) íbar uore **foritó de**.
- (20) Oñne hoói **doon! Aññí** tó siríf nizor Rob oré **yéi** dhaki dé, ar íbar sáñte honó kiyó ré córik no gorí.
- (21) Hoói doon! Añárattu tuáñrár honó nofá nuksan or ektiyar náí.
- (22) Hoói doon! Añáre Allah talattú hárgís honó kiyé basai no faríbóu, ar aññí íba sára hárgís honó fanár zaga yó no faiyóum.
- (23) Kintu (añár ham) Allah talar hotá ar íbar poigam ókkol (maincór hañsé) foóñsái doonnán (ehón) ze yéi Allah talar íbar rosúl ór (hotá) no manibóu, tallá bóuli jáhannam or ooin asé, zeçé éndila manúic hámicá tákibóu.
- (24) (Tarár souk no kúlibou) háttáke **uiyán** óre dibou, ziyán ór waada tará ré diyaza, bós, kúb toratori zani loiba, hárr modotgar komzur, ar hárr jomáat **honi**.
- (25) Hoói doon! Aññí no zani, **dé ki bouli hoilé**: ziyán ór waada tuáñrálloi gorá za, íyan ki hañsé, yá ki añár Rob é íyan ollá bóuli, durór muddot mokoror goríbóu.
- (26) Íba gaib oré zanoiya, ar **nizor aib uore honó kiyoré no zana**.
- (27) Siríf o poigambor oré, zaré íba yé fosón gorí loibou, kintu, íbar age-fisé yó faára dooiya mokoror gorí de.
- (28) Taáke tarár nizor Rob or poigam foóñsái dibar elóm ói zagói, Allah tala ye tarár áte hañsór (tamám jiníc) óre **eháta** gorí raikké, ar hárr jiníc ór gonti ré goni raikké.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة المزمّل

- (1) Óu **hoor** ot mazé berai tákoiya.
- (2) **Ratiyar (cómot numáz)** ót tíyai zoogói, kintu hom.
- (3) Adá rait, yáto **tattúno** kessú hom gorí loó.
- (4) Yáto íyan óre barái de, ar Quran oré thóori-thóori for.
- (5) Becók, aññí tuáñr uore, boóut bicí bári hotá, kúb toratori nazil goríyóum.
- (6) Becók, ratiya uçóon nán etminan, e kolób ollá bóuli, bicí munaséb, ar hotá ré bicí **aóyi gorí deé**.
- (7) Becók, tuáñttu din ot mazé bicí ham táke.
- (8) Tui tor Rob or nam or zikír gor, ar tamám mohóluk ottú súriyo ré íbar íkka **mituwojjú** ói zoogói.
- (9) Mocrík arde mogrib or Rob, zibá sára ar honó maabud náí tói íba ré nizor ham banoiya bana.
- (10) Ar, ze kessú tará hoó, tui **cówat táko**, ar **wokar** ór sáñte tuñí taráttú alok táko.
- (11) Ar, añálla bóuli, ar é misá bóuli hoóiya, fóragot ot sáñte asé dé maincóre **dari do**, ar **tatá** re ekkenágori forusót do.
- (12) Becók añár hañsé soktó berí ókkol asé, ar **zilhár** jáhannam asé.
- (13) Ar, golat bazí táke dé **háma** asé, ar hoccho dibou dé azab asé.
- (14) Ze din zobin ar faár thottorái zaibougói, ar faár **fórboijjá ret or theilar** éndila ói zaibougói.
- (15) Becók, aññí tuáñrár íkka yó tuáñrár uore gobá dibou dé rosúl béji diyí zendila aññí **Ferown** or hañsé rosúl béijjilám.
- (16) Tói, Férown é rosúl ór nafórmáni goijjíl tói aññí tare soktó gorí dóijji.
- (17) Tuáñra zodi kafér táki zoogói, tóile o din keen é faná faiba, ze din fuain dóre burá gorí dibou.
- (18) Ze din asman fáçi zaibougói, Allah tala é waada **óileyéi tákibou**.

- (19) Becók, iyán nosíyat, bós, ze saibá te tar Rob ór toróf rasta ektiyar goríba.
- (20) Tuáñr Robe bicí bála gorí zane, **ki bouli hoilé:** tuñi ar tuáñr fúañti take de maincór ek jomaáte, rait or dui híssár hañsé hainssá, ar adá raitta ar rait or tin híssar ahéri híssat mazé tahájjúd foré dé, ar rait din or furá furi andazá siríf Allah talattú asé de, íba yé (bála) gorí zane **de ki:** tuáñrár woktó ókkol óre bála gorí **cúmarí** no faríba, bós, íba yé tuáñrár uore mehérbáni goijjé, é hotálla bóuli Quran ot mazé zaáñ asán asé, foró íba yé zane di ki tuáñrár bútoze bazu kiyé biyaráimma tákibou, ar bazu hodún zobin or uore soli-fíri yóre Allah talar boccíc (rizik) talac goríbóu ar kessú manúic Allah talar rastat mazé jihád goríbou, é hotálla bóuli tuáñra asáni sáñte zeddúr Quran forí faro foró, ar numáz or pabondi goró, ar zohát diyat táko, ar Allah tala ré bála korós do, ar ze bálaiye tuáñra nizollá bóuli age bójiba, íin Allah talar hañsé bálattu bála, ar súwab ot mazé bóout bicí faibá, Allah talattú maf mago, becók Allah tala maf goróiya mehérbán.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة المدثر

- (1) Óu hoor záfoiya.
- (2) Tíyai zagóí, ar hóbordar gorí de.
- (3) Ar, nizor Rob ór boçáyi boyan gor.
- (4) Nizor hoor ókkol óre fak rakís.
- (5) **Wa faki ré sári dec.**
- (6) Ar, ehésan gorí yóre bicí loibar ummid no gorís.
- (7) Ar, nizor Rob ór rastat mazé sobór gor.
- (8) Bós, zehón cíngat fúu diya zaibou.
- (9) Tói, é din íyan bicí soktó din óibou.
- (10) (Ziyán) kafér ókkol ollá asán no óibou.
- (11) Añáre, ar uitaré sári de, zaré aññí ekéla foida goijjí.
- (12) Ar, taré boóut mal di raikkí.
- (13) Ar, házir táke dé fuain ó.
- (14) Ar, aññí taré bicí fóragot ó di raikkí.
- (15) Tarfore yó, tar shída **óilde ki** aññí taré aró di.
- (16) Noó noó, íte añár ayat ókkol ór muhálef.
- (17) Kúb toratori aññí taré ekkán soktó uçónit tuillóum.
- (18) Íte fikír gorí yóre **tojwiz** goijjé.
- (19) Tar hálakot óuk, keen (**tojwiz**) **baiffeyá?**
- (20) Ar, tarfore hálakot óuk keen gorí andaza goijjé ya.
- (21) Íte abbar deikké.
- (22) Tarfore, **tiyuri soçaiyé** ar muk banaiyé.
- (23) Tarfore, fisé hóthi giyóí, ar tukabbori goijjé.
- (24) Ar, hoitóu **lagiló dé ki**, iyán tó siríf jadu **éi** ziyán nokol gorá za.
- (25) Insáni kalam (hotá) sára kessú noó.
- (26) Aññí ankorib taré duzuk ot dhailloum.
- (27) Ar, tui ki zanós, duzuk ki jiníc.
- (28) **No íyan e baki raké, no sáride.**
- (29) Sam oré zolai féle.
- (30) Ar, íyan ot mazé unnúic⁽¹⁹⁾ wá (fíricotá) mokoror asé.
- (31) Aññí duzuk or darugwa, siríf fíricotá ókkol raikkí, ar aññí tarár gonti siríf kafér ókkol ór, emtehán ólla bóuli mokoror gorí raikkí de, taáke kitab wala ókkol é ekin gorí lo, ar iman wala ókkol iman ot mazé barí zoogóí ar kitab wala ókkol, ar Musúlmán é cók no

goribólla, ar ze tarár dil ot mazé biyaram asé, tará ar kafér ókkol é **hoibóde ki bouli hoilé:** é boyan ottú Allah talar murad ki? Éndila Allah tala ye zaré saá gumrá gore, ar zaré saá hédayot boccíc goré, tuáñr Rob ór lockor ókkol óre íba sára, ar honó kiyé no zané, íba tó tamám Adom zatillá bouli bilkúl nosíyot **éi.**

- (32) Háñsa hoóir, kosóm san ór.
- (33) Ar, rait or, zehón íyan fisé hóthiza.
- (34) Ar, biyán or zehón íyan foór óizagói.
- (35) **Ki bouli hoilé:** (becók é jáhannam íyan) boro jiníc ókkol ór bútoe ekkán.
- (36) Adom zati ré dhor lagoiya.
- (37) (Yáni) uitallá bóuli, ze tuáñrár bútotu age baríbólla saibóu, yáto fisé hóthibollá saibóu.
- (38) Hárr manúic nizer amól ókkol ór bodolat mazé **zimmi.**
- (39) Kintu den hát wala.
- (40) Tará **biyoctót** mazé (boicá) gunágár ókkol ottú.
- (41) Súwal gorér dé óibou.
- (42) Tuáñrár ré jáhannam ot mazé hon jiníc é dháille.
- (43) Tará juwab dibou dé **ki bouli hoilé:** añára numázi nu aiccílam.
- (44) Noó miskin ókkol óre hána haibaitám.
- (45) Ar, añára bohós goróiya (inkari ókkol) ór sáñat diyó ré, bohós **mobahésat** mazé **mocgul** tákitam.
- (46) Ar, kiyamot or din oré misá bóuli hoitám.
- (47) Háttáke añárár moot aái giyói.
- (48)
- (49) Bós, tará ré cúfaric é, noó nofá dibou.
- (50) Taráttu óiye ki? Nosíyot ottú muk fírai félar.
- (51) Zeneki bag ottú dádde óibou.
- (52) Bólke, tarár bútotu hárr manúic saáde ki, tará **ré** kúla kitab diya zouk.
- (53) Hárgis éndila (ói nofaré bólke) tará kiyamot or dhor sára.
- (54) E Quran íba ekkán nosíyot.
- (55) **Hón** zetará saá, íba ré iyad gorí loibou.
- (56) Ar, íba tohón iyad gorí faribóu, zehón Allah tala ye saibóu, Íba (Allah) ré dhorai bár layek, ar íba maf goríbár laayekó.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة القيامة

- (1) Aññí kosóm háir kiyamot or din or.
- (2) Ar, kosóm háir ou nofsór, ziyán **molamot** goróiyá.
- (3) Insán é ki kíyal gorér, aññí tarár háñdhdhí ókkol **joma no goríyóum.**
- (4) Háñ! Goríyóum aññí tó kudurot wala, ki hoilé (aññí) tarár **loor-loor** foijjonto thík gorí diyóum.
- (5) Bólke, insán é **tó,** saáddé ki, age-age nafórmani gorát tákouk.
- (6) Fusállode ki, kiyamot or din hoñótte aibóu.
- (7) Bós, ze woktót mazé **nozor** tórtorai **zaibougói.**
- (8) Ar, san nur sára ói zaibougói.
- (9) Ar, beil arde san oré joma gorí diya zaibou.
- (10) É din insán é hoibóu dé ki, aijja dáibar zaga hoçé?
- (11) Nái ná! Honó fanár zaga ná.
- (12) Aijja to tar Rob ór éçé **éi** cántir zaga.
- (13) Aijja insán óre tar age béijja, ar fisé sári aiccéde (jiníc) ór hóbor diya zaibou.
- (14) Bólke, insán húde **nizer uore nize dolil.**

- (15) Zodiyó hotó bahána peec goróuk.
- (16) (Óu nobi!) oñne Quran oré torátori (iyad goríbólla bóuli) nizer zuban oré hórkot nodiyó.
- (17) Íba ré zoma gorá, ar (oñnor zuban or duwara) forába añár zimma.
- (18) Aññí zehón íba foriyóum, tói oñne íba foríbar pairowi goríbán.
- (19) Tarfore, íba ré sáf sùturá gorá añár zimma.
- (20) Noó noó, tuãñra zodi fuá zade (duniyiar) muhábbot rakó.
- (21) Ar, ahérot óre sári difélo.
- (22) É din bicí siyára ókkol torutazá ar foór óibou.
- (23) Nizer Rob ór íkka dehér dé óibou.
- (24) Ar, hotó siyára é din (o cúndor) ar udaci ói zaibougói.
- (25) Buzér dé óibou de ki bouli hoilé: tarár sãñte keñeil báñga mamela gorá zaibou.
- (26) Noó noó zehón ruú taçala foijjonto foóñsi zaibougói.
- (27) Ar, huwá zaibou dé ki, honó zára-zúra goróiyá asé?
- (28) Ar, zani loiyé íte, ki bouli hoilé: íyan judayír woktó.
- (29) Ar, théng or túre-túre bazí zaibougói.
- (30) Aijja tor Rob ór íkka zaá foribóu.
- (31) Íte noó to tosdik goijjé, ar noó numáz adai goijjé.
- (32) Bólke, misá bóuli hoiyé, ar muk fírai giyói.
- (33) Tarfore, nizer górr wala ókkol ór hañsé tukobborir sãñte aiccé.
- (34) Afsús, tor uore dukkó tor uore.
- (35) Tarfore afsús tor uore, ar dukkó tor uore.
- (36) Insán é ki iyán buzér, toré behar sári diya zaibou.
- (37) Ki, íte uggwá añçá fanír fúça nu aiccíl, taré féla giyé?
- (38) Tarfore, íba lou wór sóra ógiyói, tarfore Allah tala ye ítare banaiyé, ar boóut bála banaiyé.
- (39) Tarfore íbattu zuçá yáni morot fua ar maiya fua baniyé.
- (40) Allah tala ki murda ré zinda gorí farede, é ham or kudurot no raké?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة الدهر

- (1) Zomanat maze, insán ór uore, eén woktó yó guzori giyóide, ze cómot mazé, íte honó zikír gorá zade jiníc no aiccíl.
- (2) Becók, aññí insán óre milá-zúla nutfattu emtehán ollá bóuli banaiyí ar taré fúnedde, dekédde banaiyí.
- (3) Aññí taré rasta deháiyi, ehón íte sailé cúkuria goróiyá boniba, yáto no cúkur bonibóu.
- (4) Becók, aññí kafér ókkol ollá bóuli berí ókkol, ar góndha ókkol, ar zilha wala ooin toiyar gorí raikí.
- (5) Becók, bála maincé o fiyala, fiíbaode zaré kafúr diyóre mica giyé, zibá uggwá kuwa.
- (6) Zattú Allah talar bonda ókkol é faní háibou, íbar naár ókkol bahír gorá zaibou.
- (7) Ze mehennót fura goré, ar ou din oré dhora, zar burayi sairó mikká fóli zaibougói.
- (8) Allah talar muhábbot ot mazé háma habit miskin, yelim ar koidi ókkol oré.
- (9) Añára tó tuãñra ré siríf Allah tala ré razi goríbólla bóuli hábai de, noó tuãñráttu bodola saái, noó cúkuria gorá saái.
- (10) Becók, añára nizer Rob or, ou din oré dhora, zedin perecani ar sóktir óibou.
- (11) Bós, tará ré Allah tala ye, é din or buraiyittú basai loiyé, ar tará ré taázogi ar kúci foóñsaiyé.
- (12) Ar, tará ré tarár sobór ór bodolat mazé jonnot ar recómi fucák boccíc goijjé.
- (13) Tará éçe toktó ókkol ór uore thék lagai yoré boibóu, noó éçe beil or gorom dekíbóu, noó cít or sókti.

- (14) É jonnot ókkol ór sába, tarár uore **júikka** óibou, ar iin or (memá ar túngha ókkol) nise lothkaiya óibou.
- (15) Ar, tarár uore, oi sañdir botton ókkol, ar fiyala ókkol ór **door goré** zaibou de, ziín gelás ókkol ór óibou.
- (16) Gelás ókkol ó sañdir, **ziín ór (fiyoya ye)** andas gorí mafi raikké dé óibou.
- (17) Ar, tará ré éçe ou (córab or) fiyala hába zaibou de, ziín ór **micánu adar** óibou.
- (18) Jonnot or ekkán naár ottú, ziyán ór nam “Salsabil”.
- (19) Ar, tarár ate hañsé, ou ham umór or fuain súain óibou fakkádde óibou, ze tará hámica tákoiya, zehón tui tará ré dehíbi, tóile buzíbide **ki bouli hoilé:** tará síça siñththa sóyi **muti** ókkol.
- (20) Tui éçe zeçé nozor dibi cúdu, niyamot ókkol or boút boro **sóltonot** dekíbi.
- (21) Tarár jisím ót maze, háil fatol ar dhañço recómi hoor óibou, ar tará ré, rufar **fónir** guwána fiñdá zaibou, ar tará ré tarár Rob e fak sáf córab hábaibóu.
- (22) (Ar huwá zaibou dé) iín éri tuáñrár amól ókkol ór bodola, ar tuáñrár, kucíc or kodor gorá giyé de.
- (23) Becók, aññí tuáñr uore, **ek or for ek** hísab e Quran nazil goijjí.
- (24) Bós, tuñí nizor Rob ór, hókum or uore kayem tákou, ar tar uore honó gunágár, yáto, **na cúkuror** hotá no manis.
- (25) Ar, nizor Rob or nam ór **béinná** házinná zikír goró.
- (26) Ar, rait or **cómot** íbar sámmè sóida gor, ar bicí rait foijjontó íbar tosbí gor.
- (27) Becók, é manúic iín é zoldi faibou de (duniyai) ré saá, ar nizor fisór **boút** bári din oré sári **zeé.**
- (28) Aññí yéi, tará ré fáaida goijjí, ar aññí yéi tarár **bodón** óre mosbut goijjí, ar aññí zehón saiýóum, tarár bodolat mazé tarár éndila ar kiyó ré ainnóum.
- (29) Becók, iyán tá ekkán nosíyot, bós, ze saá, te nizor Rob or rasta loibou.
- (30) Ar, tuñí no saibá, mogór hotá óilde, Allah tala yéi saibóu, becók Allah tala elóm wala, héknot wala.
- (31) Zaré saá, nizor rahámot ót maze, dahél gorí loibou, ar zalem ókkol ollá bóuli, íba yé soktó azab toiyar gorí raikké.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سورة المرسلات

- (1) Dil oré kúci goróiya soledde **boyar** ókkol ór kosóm.
- (2) Tarfore, **zur ot** sáñte **thathka** dooiya ókkol ór kosóm.
- (3) Tarfore, (miyúla ré tulí yóré síñça síththa goróiyar kosóm.
- (4) Tarfore, hók arde baatel oré zuda-zuda gorí dooiya.
- (5) Ar, **wohí** anoiyá **fíricá** ókkol ór kosóm.
- (6) Ze tará elzam nazil gorá, yáto, hóboddar goríbólla bóuli ó.
- (7) Ze jiníc ór waada tuáñrálloi gorá za, íyan becók óibar asé.
- (8) Bós, zehón tará ókkol oré nur sára gorí diya zaibou.
- (9) Ar, zehón asman oré báñgi-suri diya zaibou.
- (10) Ar, zehón faár ókkol óre thukuça-thukuça gorí yóre urai diya zaibou.
- (11) Ar, zohón rosúl ókkol oré mokoror goijjá woktór uore aná zaibou.
- (12) **Hon din bouli** (tará beggún óre) fisé gorí diya giyé.
- (13) Fáiselar din ollá bóuli.
- (14) Ar, tui ki zanos, fáiselar din kí?
- (15) É din misá bóuli hoóiya ókkol ólla bóuli **dur biccot** (ór din).
- (16) Aññí ki, agor maincóré **hálak** noó gorí né?

- (17) Tafore, aññí tarár fore fisór maincóre ainní.
- (18) Aññí, gunágár ókkol ór sáñte éndila goríde.
- (19) É din misá bóuli, hoóiya ókkol ollá bouli “wail” (afsús).
- (20) Aññí ki, tuáñra re zolil faníttú (moni) foida noó gorí né.
- (21) Tarfore, aññí íyar fore mosbut ar mahfúz zagat mazé raikkí.
- (22) Ek mokoror goijjá, cómo foijjonto.
- (23) Tarfore, aññí maf-zúf goijjí, ar aññí hotó bála maf-zúf goróiya yá.
- (24) É din misá bóuli hoóiyálla “wail”.
- (25) Ki aññí, zobin oré kuñroiya banai né?
- (26) Zinda ókkol óre yó, ar murda ókkol óre yó.
- (27) Ar, aññí tar uore, uñsol bári faár ókkol banai diyí, ar tuáñrár tirác búzoiya mica fúni hábaiyí.
- (28) É din misá bóuli hoóiyálla bóuli wail.
- (29) Ou jáhannam or íkka zoó, zaré tuáñra misá bóuli hoitá.
- (30) Solo, tin théila wala sayar toróf.
- (31) Ziyán é, asól ót maze, noó honó sába dibou, ar noó zilhattú basai faribóu.
- (32) Becók, duzuk e ooin or tara ókkol félaibóu, zín ekkán kuthár éndila.
- (33) Zeén néki iin hóloiddá rosí ókkol.
- (34) Aijja é misá bóuli hoóiyalla durguti.
- (35) Aijjar (din) ou din, ki hoilé: tará hotá yó hoói no faribóu.
- (36) Noó tará ré uzor goribár ejazot diya zaibou.
- (37) Aijjar din misá bóuli hoóiyar durguti.
- (38) Iyán é fáiselar din, aññí tuáñra ar agor manúic beggún óre zomá gorí loiyí.
- (39) Bós, zodi tuañra añár loi honó sail gorí faille tói goró.
- (40) Aijjar din misá bóuli hoóiya ókkol ólla bóuli durguti.
- (41) Becók, forésgár manúic ókkol, sábat mazé asé, ar zari kuwa mazé.
- (42) Ar, ou mema ókkol ót mazé, zín ór tará azzu goribou.
- (43) Óu jonnot báci! Hóo fiyo, moza gorí nizar gorá amól ókkol ór bodolat.
- (44) Becók, aññí neki goróiya ókkol óre endila bodola didé ya.
- (45) É din, misá bóuli hoóiya ókkol ólla bóuli durguti.
- (46) (Óu misá bóuli hoóiya ókkol) túra duniyait mazé túra gorí háilo, ar fáaida tulí lo, becók túra gunágár.
- (47) É din misá bóuli hoóiya ókkol ollá durguti.
- (48) Tará ré zehón huwázá, rukú gorí lo, tóiyó no goré.
- (49) É din misá bóuli hoóiya ókkol ór durguti.
- (50) Ehón Quran or fore, ar hon hotár uore iman aníba?

PART 30

سورة النبا

بسم الله الرحمن الرحيم

Allah nam loi cúru gorír, zibá bicí mehérbán ar bicí rahámót wala

- (1) E manúic, iín é, hon jiníc ór mutaalek fusár goréddé?
- (2) Ou boro hóbor ór mutaalek.
- (3) Zián ór baabote ítara ektelaf gorér.
- (4) Becók, ítara ehón zani faribóu.
- (5) Fítin, becók ítarattú toratori malum ói zaibougói.
- (6) Añní kí, zobin oré bisána noó banai né?
- (7) Ar, faár ókkol óre zouloi noó banai né?
- (8) Ar, añní tuáñra ré zur-zur banaiyí.
- (9) Ar, añní tuáñrár gúm oré aram or sóbob banaiyí.
- (10) Ar, rait oré añní foroda banaiyí.
- (11) Ar, din oré añní hamanillá woktó banaiyí.
- (12) Ar, tuáñrar uore añní háñttan⁽⁷⁾ mosbut asman banaiyí.
- (13) Ar, ekkán foór somker dé serak, beil banaiyí.
- (14) Ar, miyúláttú añní becá bicí báar dé faní félaiyi.
- (15) Taáké, iín óttu totorhari ar rizík ór gas-gusóla uçé.
- (16) Ar, góno bariza (yó tuillí).
- (17) Becók, fáiselar din or woktó asé.
- (18) Zedin cínggat fúu diya zaibou, ar tuáñra dhaái-dhaái aái zaibagói.
- (19) Ar, asman kúli dilé, tói éçe doroza ókkol ói zaibougói.
- (20) Ar, faár ókkol óre sola zaibou, tóile iín **sórab** (dekíte fanír dóilla) ói zaibougói.
- (21) Becók, jáhannam cíar (cíkar) ót mazé asé.
- (22) Cótan (zalem) ókkol ór ekkán thíkana.
- (23) Ítara éçe boóut dín foijjonto fori tákibou.
- (24) Éçe noó honó córaf or moza faibou, ar noó honó fanír thánda faibou.
- (25) Gorom faní ar fuñis sára (ar kissú no faibóu).
- (26) (Ítara) fura furi bodola faibou.
- (27) Ítarattú tó hísaf or honó acá yó nu accíl.
- (28) Ítara añár ayat ókkol óre misá banai bólla kucíc goittóu.
- (29) Añní hárr jiníc óre lekí yóre hísaf raikkí.
- (30) Ehón tuáñra (nize goijjódé iín ór) moza loo, añní tuáñrár azab oré barát táikkoum de.
- (31) Becók forósgár maincóllá bóuli kamiyabi asé.
- (32) Bariza ókkol, ar añggur ókkol asé.
- (33) Ar, juwan, abiyáta, boc ekkudoilla maiyafuain (húrr) ókkol asé.
- (34) Ar, córaf ór guraiya golóic asé.
- (35) Ítara éçe, noó behúda hotá fúnibou, ar noó misá hotá fúnibou.
- (36) (Ítara) tuáñr Rob or torfóttú (ítárar nek amól ókkol ór) eén bodola faibou dé, ziín ítarallá bóuli kafí enam óibou.
- (37) (Ou Rob ór torfóttú faibou dé, zibá neki) asman ókkoól ar zomin ar zaáñ kessú éçer mazé asé iín oré faloiya, ar bicí boccíc goróiya, honíkkáttú íbar sáñte hotá hoóibár ektiyar noóibou.

(38) Zedin ruú arde fíRICTÁ óKKOL, sóf bañdi tíyai tákibóu, uibá bade ar honíkká hotá hoói nofaríbou, zaré Raháman ór Rohím é ejazot dibou, ar édin íbayé thík hotá zuban ottú neelaibóu.

(39) Édin íyan hók, ehón zattú monehoó, íte nizer Rob or hañsé (bála ham goríyó ré) zaga banai loibou.

(40) Aññí tuáñre ankorib aiyér dé azab or dhor lagaiyí, zedin insán nizer hát ór hamani ré dekíbou, ar kafér é hoibóu, zodi aññí meçi óizaitambói!

سورة النازعات

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) (Kafér ókkol ór foran oré) Bicí duk di fáçi neelai lodé (fíRICTÁ) óKKOL ór kosóm!
- (2) (Imandar ókkol ór foran oré) Astégorí neelai lodé (fíRICTÁ) óKKOL ór kosóm!
- (3) Ar, tess gorí áñsuroiya óKKOL ór kosóm!
- (4) Fítin duñri age bároiya óKKOL ór kosóm!
- (5) Boóut dóilla hókum óKKOL!
- (6) Zedin hañfoiya hañfibóu.
- (7) Íyar fore, uggwá fisóttú oóiyá (fisóttú) aibóu.
- (8) Becá becí dil, édin hañfedde óibou.
- (9) Zetarár nozor nise óibou.
- (10) Hoóddé ki hoilé, añára ki, foóilár háalot ór íkka abbar hámaká foñíssóim níki?
- (11) Añárar háñdhdhi óKKOL ki, é woktót mazé mithí zaibougóí?
- (12) Ítara hoóddé ki, tóile to, éndilla fíroon nán añarálla bóuli boro nuksanir hotá.
- (13) Ítarattú zani rakóon saá kibouli hoilé, íyan tó uggwá zorbodós abas.
- (14) (Ziyán zahér óon or fúañre-fúañre) ítara bilkúl Moidan ot mazé zoma ói zaibougóí.
- (15) Músa (aláihíssólam) ór hóbor tuáñrar hañsé foñíssé né?
- (16) Ze woktót mazé, íbar Rob e íba ré **bicí unca túwa Moidan** ot mazé abas diyé.
- (17) (Keén bóuli hóile) tuñí Féroun or hañsé zo, íte becá becí cóitani ektiyar goijjé.
- (18) Tuñí ítara ré hoógóí dé kibouli hoilé: tui ki nizer bálayi ar esláh soós né?
- (19) Ar aññí toré tor Rob or rasta deháiyoum, taáké tui (íba ré) dhoros.
- (20) Yárbade, ítaré boro nicáni deháiyé.
- (21) Tarfore yó, íte íin oré misá hoiyé, ar (Allah talar) nafórmáni goijjé.
- (22) Fítin íte wafes duñra-duñri gorí yóre aiccé (Muúsa aláihíssólam ór hélaf tíyaiyé).
- (23) Fítin beggún óre joma goijjé (ar awas diyoré hoiyé).
- (24) Tuáñra beggún ór Rob to Aññí.
- (25) Tóile Allah tala ye íta ré duniyair, ar ahérot ór azab ot mazé bañdí loiyé.
- (26) Becók éçe yó maincóllá ibirot asé, ze dhora.
- (27) Ki tuáñra ré foida goróon nán becí kothín, náki asman banoon nán (becí kothín), Allah tala yé asman oré banaiyé.
- (28) Asman oré bicí usol goijjé, ar **thík-thák** goijjé.
- (29) Íba yé rait oré añdár banaiyé, ar din ottú (foór) **neelaiyé**.
- (30) Ar tarfore zomin oré (fúainna) gorí bisái diyé.
- (31) Ar é zomin ottú kér-kuñçá, ar faní neelai diyé.
- (32) Ar faár óKKOL óre (doró gorí) gañri diyé.

- (33) Lín beggín tuáñra ar tuáñrar januwar ókkol ór fáaidalla bóuli.
- (34) Fítin, zehón ou boro afot (kiyamot) aái zaibougói.
- (35) Zedin insán é nize goijjé dé ham ókkol óre iyad goríbou.
- (36) Ar fottí dehóiyar sámmè jáhannam óre zahér gorí diya zaibou.
- (37) Tóile ze manúic cóitani goijjíl dé óibou.
- (38) Ar duniyaibi zindigi ré **torji** dííl dé óibou.
- (39) Ítar thikana jáhannam óibou.
- (40) Kintu ze maincé nizer Rob or sámmè tíya foribóu dé íyan óre dhoradde óibou, ar nizer nofsó ré **húahec** ottú ruké dé óibou.
- (41) Tóile ítar thíkana Jonnot ot mazé.
- (42) Maincé oñnottú kiyamot óibou dé íyan ór woktó fusállor.
- (43) Oñnolloi íyan boiyan goróon ór taalluk kí?
- (44) Íyan or elóm or céc or taalluk to Allah talalloi asé dé.
- (45) Oñne to cúdo kiyamot oré dhoroiya ré hóbordari goróiya.
- (46) Zedin ítara é kiyamot oré dekíbou, tóile ítara endilla buzí bóude ki bouli hoilé, ítara tó dinor foóila yáto ahéri híssá (duniyait) mazé aiccíl dé.

سورة عبس

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Íte muk hala goijjé ar fíri giyói.
- (2) (Cúdo e hotálla bóuli) kibouli hoilé íbar hañsé uggwá añdá aiccé.
- (3) Tuáñttú ki hoibár asé (Óu Muhammad sóllolláhu aláhi wosóllom) **cayéd íte esláh óizaitougói.**
- (4) Yáto íte nosíyot fúintou ar ítare nosíyot é fáaida foóñsáitou.
- (5) Ze manúic beforbayi goré.
- (6) Ítar íkka tuñí tó fura furi tuwaijju goró.
- (7) **Háñlaké,** íte esláh noón ót mazé tuáñr uore, honó elzam náí.
- (8) Ar ze manúic tuáñrar hañsé duuñri yóre aiyé.
- (9) Íte dhorar.
- (10) Tuñí tó ítalloi **be-ruhi** goró.
- (11) Yían thík noó, Quran to nosíyot ór (jiníc).
- (12) Ze saá, íte íbattú nosíyot háñsel goré.
- (13) (É Quran to) boro cánwala **sóhifá** ókkol ór bútotu.
- (14) Zebá becí usol ar fak-sáf.
- (15) Endilla lekóiya ókkol ór hátot mazé dé.
- (16) Zetará buzorgí ar honó guná-háta sára.
- (17) Allah talar mair insán ór uore, ítara hondilla na-cúkur guzar yá?
- (18) Ítara ré Allah tala ye, hon jiníc ottú foida goijjé.
- (19) (Ítara ré foida goijjé) uggwá nutfattú, fítin íba ré añdáijja gorí raikké.
- (20) Fítin ítara ré foida goijjé) uggwá nutfattú, fítin íba ré añdáijja gorí raikké.
- (21) Fítin ítara ré moot diyé ar hobor ot mazé raikké.
- (22) Fítin ze woktót mazé saibóu ítara ré zinda goríbou.

- (23) Hargís noó! Íte Allah talar hókum óre aijó foijjontó faloon no goré.
- (24) Insán ottú nizor hána ré soón sa.
- (25) Keén bóuli hoilé, añní cúndor gorí faní dháilli.
- (26) Fítin zomin oré bála gorí fáiththì.
- (27) Fítin íntu Añní hánar gas tuillí.
- (28) Ar aňggur arde torhari (tuillí).
- (29) Ar zaitun arde hájur (tuillí).
- (30) ****Ar góno bariza ókkol (tuillí).
- (31) Ar mema arde gas (ó tuillí).
- (32) Tuáñrár estemal ar fáaidalla bóuli, ar tuáñrár goru sóol ókkol ór fáaidalla bóuli.
- (33) Tarfore zehón tuáñrár han oré náfaňg goróiya (kiyamot) aáizaibou góí.
- (34) Édin manúic nizor báí ókkol ottú.
- (35) Ar nizor maa ar baf ottú.
- (36) Ar nizor bibi ar fuain súain ottú duré zaibou góí.
- (37) Éçe bútoe fottí ekzon ottú édin endila fikír óibou, zían ítarallá bóuli kafí óibou.
- (38) Édin boóut muk ókkol foór óibou.
- (39) (Ziín) háñcí kúci ar foón óibou.
- (40) Ar beca beci muk édin dúil maikká óibou.
- (41) Ziín ór uore hali dhoilla óibou.
- (42) Ítara, é Kafér ókkol íin, bura ham wala óibou.

سورة التكویر

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Ze woktót mazé beil oré boňçi féla zaibou.
- (2) Ar ze woktót mazé tara ókkol foór sára ói zaibói.
- (3) Ar ze woktót mazé faár ókkol óre sola zaibou.
- (4) Ar ze woktót mazé doc maicá hámel uñthni ókkol óre sári diya zaibou.
- (5) Ar ze woktót maizé waháci januar ókkol óre ek zák ót mazé zoma gorá zaibou.
- (6) Ar ze woktót mazé baára sómondor óre uñtara zaibou.
- (7) Ar ze woktót mazé jan ókkol óre (nizor) jisím óllói mila zaibou.
- (8) Ar ze woktót mazé ziañta gañri féla giíl dé, maiyafuain dóttu fusár gorá zaibou.
- (9) Kibouli hoilé, tuáñrá ré hon gunár wojáyé kotól gorá giíl dé?
- (10) Ar ze woktót mazé amolnama ókkol kúli diya zaibou.
- (11) Ar ze woktót mazé asman or sam erai luwa zaibou.
- (12) Ar ze woktót mazé jáhannam oré beci gorom gorá zaibou.
- (13) Ar ze woktót mazé Jonnot oré beci hañsé gorí diya zaibou.
- (14) Tóile édin hárr maincé nize zaañ kissú loi aicé dé óibou, íin oré zani faribóu.
- (15) Añní kosóm hair, fisé hóthoia ókkol ór.
- (16) Soler fírer de, ar luwai zagói dé, tara ókkol ór.
- (17) Ar rait or (kosóm), zehón rait fúrai zaibor woktó óibou.
- (18) Ar beinna fózor ór, zehón comkar cúru goríbou.
- (19) Becók, iyán uggwá buzorgí Rosúl ór hoiyá hotá.
- (20) Ze Rosúl, kuwot wala, ar arcór Malek (Allah) r hañsé beci mortoba wala.
- (21) Ze Rosúl ór (asman ot mazé) fórmabodari goráza, ar íba amanotdar.

- (22) Ar, tuáñr sáñti fool noó.
 (23) Íba yé (é fíricta wá re) asman or **kúla kinarat** mazé deikké.
 (24) Ar, íba gaib or hotá ókkol óre, hoón ót mazé bohíl ó noó.
 (25) Ar, é Quaran íba **modut** Cótan ór kalam noó.
 (26) Fítin tuáñra hoçé zoór.
 (27) Íba to (Quran) tamáam jáhan wálallá bóuli nosíyot náma.
 (28) (Háas gorí) uitarálla bóuli, zetará tuáñrar bítottún uzu rastar uore soiltou saá.
 (29) Ar, tuáñra tamáam jáhan óre faloiyar (**erada**) sára, kissú saái no-faríba.
-

سورة الانفطار

Súratul Enfetar

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Ze woktó maizé asman fáçí zaibougói.
 (2) Ar ze woktót maizé tara ókkol zóri fori zaibougói.
 (3) Ar ze woktót maizé baará sómóndor ókkol baái neeli zaibougói.
 (4) Ar ze woktót maizé kobor ókkol waári dia zaibou.
 (5) (É woktót maizé) háar manúic nizer age béjje dé ar fisóttún aiccé dé amól ókkol óre zani loibou.
 (6) Óu insán! Toré, tor mehérbán Rob ottú, hon jiníce gumrá goijjé dé?
 (7) Ze (Rob e) toré foida goijjé, ar thík thák góijjé, ar (sóyi sóyi) borabor banaiyé.
 (8) Zendhilla súurót ot maizé (Allah ye) juçi diyé.
 (9) Hargís noó, bólké tuáñra tó (joza arde sáñzar) din oré misá bóuli hoiyós.
 (10) Becók tuáñrar uore (**soiñ**) **faára doiyá**.
 (11) Izzot wala lekóiya ókkol mokoror goijjá asé.
 (12) Zaáñ kissú tuáñra goró, ítara zane.
 (13) Bécók nekkar hókdár manúic ókkol (Jonnot or aram ar) niamot ot maizé óibou.
 (14) Ar bécók bodkar manúic ókkol Jáhánóm ot maizé óibou.
 (15) Bodolad din (**ítare/ítara**) éçe (Jáhánóm) zaibou.
 (16) Ítará íntú honó din gairázir ói no-faríbóu.
 (17) **Ar bododar din kide íyan tuáñra zanos?**
 (18) Aññi (hóiddé kibouli hoilé) tui **kissú** zanos, bodolar din kide.
 (19) Ze din honó manúic honó maincóllá bóuli honó jiníc or uore ektiyar no rakíbóu, ar ze din (tamáam) hókúm ókkol seróf Allah talar óibou/**Allah talalla bóuli óibou**.
-

سورة المطففين

Súura Al-Mutaffifin

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Maf zúf ót maizé beckom goróiyá ókkolólla bóuli boro hóráfi.
 (2) Zehón (ítará) maincóttu loo, tóile fura furi mafi loo.
 (3) Ar zehón maincóré mafi dee tóilé hom dee.
 (4) Ki ítárattú moriyoré abar ziyañta ói uçíbar kíyál náí neki.
 (5) Ou boro din **ot maizé**.
 (6) Ze din tamáam manúic Allah Róbbúl Alomín or sárme háça óibou.

- (7) Bécók bodkar ókkolór amolnama **síjjín** ót maizé asé.
- (8) Tui ki zanós, síjjín hódé íyan ki.
- (9) (Íyan tó) leikká Kitab.
- (10) Misá bóuli hoiyédé ítárállá bóuli é din boro hóráfi asé.
- (11) Zetará néki, sáñza arde jozar din oré misá bóuli hoiyé.
- (12) Honíkká uite misá bóuli hoibóde, ze hódór baaré neeli zoiya ar gunágár óibou.
- (13) Zehón ítár hañsé añár ayat ókkol foráza, íte hoóde, iín tó agor furana maincór kissá ókkol.
- (14) Éen noó, bólké ítárár dil ot maizé ítárár amól lódduara zooñr fori giyói.
- (15) Bilkúl noó, e manúic iín oré ou din (kiamot or din) ítárár Rob ottú duré forodat maizé raká zaibou, (Allah talalloi miltou dia no zaibóu).
- (16) Baáde hámaká ítáráré jáhánóm ot féli dia zaibou, ar ooin or zilhar **fulanir** moza buzíbou.
- (17) Baáde, ítáráré hoibóu, "iín dasé tuáñra inkar goizzílade iín."
- (18) Bécók nek ham goróya ókkolór amolnama **illiyín** ót maizé raikké.
- (19) Tui ki zanos illiyín hoódé íyan kí?
- (20) (Íyan tó) uggwá leikká Kitab.
- (21) (Allah talalloi) hañsé asédé fíricta ókkol **íyanor** gobá.
- (22) Bécók nekar ókkol cúkcántit (Jonnot ot) óibou.
- (23) Falong or uore boóiyóre saitákibou.
- (24) Tuñi hótfaiba mukót maizé kúcír foór óiyédé.
- (25) Ítáráré cáctha bon goijjá córáf háibólla diya zaibou.
- (26) Ze córáf or uore mockó ambor ór moór óibou, yían óllá bouli robbot goróiya ókkolóttú robot gorón saá.
- (27) Ar iín (córáb) tosnim loi milaiya óibou.
- (28) (Hotá óildé) é kuwar faní iín háas háas manúic ókkolé háiboude.
- (29) (Duniyait táite) guná goróiya ókkolé iman wala ókkolór uore háñcítou.
- (30) Ar ítárár dháhóttu zaibaiccót ekzone arekzon oré soké icára goittóu (técarái yóre).
- (31) Ar zehón ítára (gunágár ókkol) nizor maincór háñsé wapes aitóu, tóile ítára háñcikúci wapes kikkiraitóu.
- (32) Ar ze hón (ítára) musúlman oré hoitóudéki, "Bécók, é manúic cún déki háamáka gumrá óigiói.
- (33) Aññi ítára (gunágár) róré, uitarár (musúlman) ór uore héfázót goróiya hísaibe noó béji.
- (34) Ehotállá bouli, aijja (kiamotot dín) iman wala ókkolé Kafér ókkolór uore háñcibóu.
- (35) (Iman wala ókkolé) totór uorottú táí (beggín) saár.
- (36) Kafér ókkol lé goittóudé iín ór bodola furafuri diya noóza níkí?

سورة الانشقاق

Súuratul Inciqáq

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) **Zehón asman fáci zaibóu, Rob or íkká fúná foribóu, ar mana foribóu.**
- (2) Ar nizor robor hókúm ór íkká han lagaibóu ar íyan éndhilla hámaká goráforibóu.
- (3) Ar zehón zomin oré (thaniyóre) bisái dia zaibou.
- (4) Ar (zomin or bútóre) asédé iín beggín ooli dibou, ar háli oi zaibóu.

- (5) Ar Rob or gín fúna foribóu ar mana foribóu, éndhilla hámaká gorá foribóu.
- (6) Ó insán! Tui nizer Rob olloi milos foijjonto e kucíc ókkol ar tamám ham ókkol ar meénnót ókkol gorí yoré íballói mulakat gorí bí.
- (7) Tóile é woktót maizé ze maincór denhátót maizé amol-nama dia zaibóu.
- (8) Ítár hísáf becí aásánir sáñte lua zaibóu.
- (9) Ar íté nizer ahál (egena guccí) or éçe háñci kúcír sáñte fírí aibóu.
- (10) Kintu ze maincór amol-nama ítar fiçór fisóttún dia zaibóu.
- (11) Toile íte moót oré dhakibóu.
- (12) Ar zilha mareddé Jáhánóm ot maizé dahél óibou.
- (13) É manúiccúa nizer ahál or sáñte (duniat maizé) kúcít aiccíl.
- (14) Íar kíyal aiccíl de kiboli hoilé, íte Allah talar háñsé ekbere fírí no zaibóu.
- (15) Kiyóllá noító, hálaké ítar Rob e ítaré bála gorí saat aiccíl.
- (16) Aññi cófokor kosóm hair! Ar rait or (kosóm ó háir)
- (17) Ar iyáné joma goijjé dé jiníc or kosóm háir.
- (18) Ar San or (kosóm háir), ze woktó maizé íyan fura ói zagói.
- (19) Bécók tuáñra ek hálót ottú dusará hálót ot maizé foóñsí zaibagói.
- (20) Ítáráttú ki óiye, iman no anér.
- (21) Ar zehón ítarar hañsé Quaran forá za tóile ítara soida no goré.
- (22) Bólké ze tará kuféri goijjé ítara íbaré misá boli hoór.
- (23) Allah tala bála gorí zane, zín ítarar dil ot maizé raké.
- (24) Ítara ré zobordóst azab or húchóbóri fúnái dóu.
- (25) Kintu iman wala ókkol ar bála ham goróiyá ókkol óllá boli ogoniot ar hótóm no óibode éndhillá ajór asé.

سورة البروج

Súratul Burúj

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- (1) Burúj wala asman or kosóm!
- (2) Wada goráiyé dé din or kosóm!
- (3) **Házír óiyeré ítarar gorá giyé dé ítarar kosóm!**
- (4) **Gañrá** wala ókkol oré hálak gorá giyé.
- (5) Lín ekkán ooin aiccíl dargúa wala.
- (6) Ze cómót maizé ítara é ooinor atehañsé boiça aiccíl.
- (7) Ar mosúlmán ókkolólói zín goijjíl iín oré nizer soké deikkíl.
- (8) É manúic iiné é mosúlmán ókkolóttú honó jinícor bodola loíldé nou, údo íyan sára kiboli hoilé, ítarar Allah galib, jar tariff gorónór layek, íbar uore iman ainníl.
- (9) Zallá boli asman ar zomin or baañccáyí asé- ar fottí ekkán jiníc Allah talar sárme asé.
- (10) Bécók ze manúic mosúlmán morotfuain ar maiya fuin ókkolóre duk diyé, tar fore toubá nou goré, toile ítarallá boli Jáhánóm or azab ar zoloónor azab asé.
- (11) Bécók iman kobul goróiyalla boli ar bála ham goróiyalla boli o bariza ókkol asédé, zínor nise nahár baár, íyan óildé boro kamiabi.
- (12) Bécók tuáñr Rob or dorá bicí saktó.
- (13) Íbayé foílábar foida goré, ar íbayé duara foida goríbóu.
- (14) Íba becí maf goróiyá ar becí muhábbót goróiyá.

- (15) Arcór malek, ezmot wala.
- (16) Ziyán saá íyan goróiya.
- (17) Tui ki fóus ókkolór hóbór fáiyós nékí?
- (18) Féróun ar Sómud or.
- (19) (Kissú nou) bólke Kafér ókkoltó misá banoun or kucíc ót maizé fori asé.
- (20) Ar Allah tala yó ítararé fottí dháhóttú girí asé.
- (21) Bólké Quaran íba boro cáan wala.
- (22) Loumáfúz ót maizé asé (leikká).

سورة الطارق

Súuratul Tuarik

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Asman or kosóm ar andár ot maizé foór óiyár kosóm.
- (2) Túñi ki zanoné rait ot maizé neledé íyan ki jiníc?
- (3) Íba foór tara.
- (4) Honíkká endhilla náide, zar uore héfázót goróiyá fíríta náí.
- (5) Insán ottú soon saadé kiboli hoilé, ítaré ki jiníc lói foida gorá giyé.
- (6) Íbaré jucmaredde faníttú foida gorá giyé.
- (7) Ziín fit ar sínar dormian ottú nele.
- (8) Bécók íba ítaré abar fírái anón ót maizé hámahá kudurut raké.
- (9) Ze din luaiya béd ókkolór **zañsai** óibou.
- (10) Ítállá boli (é din) honó kuwot óibou ar no modot goróiyá óibou.
- (11) Zór wala asman or kosóm!
- (12) Ar fáçóiyá zomin or kosóm!
- (13) Bécók (é Quaran) íbá sóyi fáiséla góroiyá kala.
- (14) Íba háñcoón ór hotá nou.
- (15) Bécók Kafér ókkol dúha dóon ót maizé asé.
- (16) Ar aññi yó ekkán sail solir.
- (17) Tuñi Kafér ókkolóre fórusut dou, ítararé hoekdin ollá boli sáridou.

سورة الاعل

Súura Al Aál

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Becí dhóñr nizer Allahr man or fakizúkí boyan gor.
- (2) Ze foida goijjé ar sóyi sólamot banaiyé.
- (3) Ar ze (thík thak) **andaz** goijjé ar fítin rasta deháiyé.
- (4) Ar zetará gas banaiyé.
- (5) **Íbayé fítin íbaré (gasóré) hala (fúaiyoré) gorí diyé.**
- (6) Aññi tuáñré foráiyúm, fítin tuññi no búli ba.
- (7) Kintu zaañ kissú Allah tala saá- íbayé zahéri ar luaiya ré zane.
- (8) Aññi oonollá boli asán gorídiyum.
- (9) Tóile oone nosíyót goráttákou, zodi nosíyóté kissú fáida dilé.
- (10) Dhoroiya ókkolé nosíyótóré loibou.

- (11) Fura **kuaiilla** ókkolé iínóttú duré tákibou.
 (12) Zetará boro ooin ot maizé zaibou.
 (13) Zeçé no moribóu ar no basibóu.
 (14) Bécók uite kamiaf oíye, ze fak oígiyói.
 (15) Ar ze niki nizor Rob or nam iyad raikké ar numáz forát asé.
 (16) Kintu tuáñrá tó duniair zindegiré torji doór.
 (17) Ar aahérót becí behétór ar becí baki tákóiya.
 (18) E hotá iín fóilá kitab ókkolót maizé yó asé.
 (19) (Yání) Ibrahím (alaihissalam) ar Muúsá (alaihissalam) or kitab ókkolót maizé.

سورة الغاشية

Súuratul Gacíya

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Tuáñr háñsé sufai looiya (kiyamot) or hóbór fóiñccé níkí?
 (2) É din bout siará ókkol zolil óibou.
 (3) (Ar) kucíc goróiyá ókkol hórán óiyede óibou.
 (4) Ítará juc maredde éndhilla ooin ot maizé zaibou.
 (5) Ar becí gorom kua ókkol or faní ítararé hába zaibou.
 (6) Ítarallá boli keñça ola gas sára ar honó háná no óibou.
 (7) Ziníc no **mutha** goríbóu ar no búk maribóu.
 (8) Boút siará ókkol é din tottaza óibou.
 (9) Nizor kucíc ór uore kúci óibou.
 (10) Becí usol usol Jonnot ókkolót maizé tákí bou.
 (11) Zeçé honó behúdá hotá no fúníbóu.
 (12) Zeçé baáddé kua ókkol taíbou.
 (13) Ar éçe (Jonnot ot maizé) usol usol toktó ókkol taíbou.
 (14) Ar fiala ókkol raikká taíbou.
 (15) Ar ek hatar ot maizé lagaiya balúc ókkol taíbou.
 (16) Ar norom boiçók ókkol **félaiyá** fori tákíbou.
 (17) Ítará no dekénne **uñthore** keén gorí foida gorá giyé?
 (18) Ar asman oré keén gorí usol gorá giyé?
 (19) Ar faár ór íkka (**nó saané**) keén gorí gañri dia giyé?
 (20) Ar zomin or íkka (**nó saané**) keén gorí bisái dia giyé?
 (21) É hótallá boli oone nosíyót gorí dou, (kiyólla hoile) oone cúdo nosíyót goróiyá.
 (22) Oone honó ítarar darga nou.
 (23) O! ze manúic fit fírái felá ar kuféri goré.
 (24) Ítararé Allah tala boro azab dibou.
 (25) Bécók añár íkká ítarattú aáforibóu.
 (26) Fítin bécók ítarar hísáf loon añár zimma.

سورة الفجر

Súura Al Fójor

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Fózorór kosóm!
- (2) Ar doc rait or (kosóm) !
- (3) Ar zura ar bészúrár (kosóm)!
- (4) Ar raitor, zehón rait sole.
- (5) lín ót maizé ki ahol wala ókkolólla boli kafí kosóm asé?
- (6) Oone nóu dehóné kiboli hoile, oonor Rob e aádi (koum) ókkolór sáñté ki goijjé.
- (7) **Thúni wala eróm or sáñte.**
- (8) Zadhóíllá (honó koum) dec ókkolót maizé foida gorá nóuza.
- (9) Ar **sómúdi** ókkolór sáñté (ki goijjé nóu dehóné) zetará waádit maizé boro boro fattór saiñccíl.
- (10) Ar féróun or sáñté, zetará zoloi wala aiccíl.
- (11) Ítara beggúné corót maizé matá tulí raikkíl.
- (12) Ar becí fósád cúru gorí ráikkíl.
- (13) Ahérót ót maizé tuáñr Rob e ítará beggúnór uore azab or **souñk** maijjíl.
- (14) Bécók tuáñr Rob **or** hát ót maizé asé.
- (15) Insán (or hálót endhilla de ki) ze woktót maizé ítar Rob e ítaré emtán goré ar izzot ar niamot dee, tóile íte hoódé ki, añár Rob e añaré izzot wala banaiyé.
- (16) Ar ze woktót maizé íbayé ítaré emtán goré, ítar rizík oré tong gorí dee, tóile hoódé ki, añár Rob e añaré ehánot goijjé (ar beizzot goijjé).
- (17) Éndhíllá bilkúl noó, bólké (hotá íyan dé ki) tuáñra etim ókkol **oré** izzot no goróu.
- (18) Ar miskin oré hábáibollá boli ekzone arekzonoré torgib no dou.
- (19) Ar (mora ókkolór) miras oré kuñsai kuñsai hóo.
- (20) Ar mal oré foran bóri ador goróu.
- (21) Bécók ze woktót maizé zomin oré kuçi kuçi yoré borabor gorídiabiabou.
- (22) Ar tuáñr Rob (nize) aibóu, ar fíricta ókkol sóf bañdí (aízábóí).
- (23) Ar ze din Jáhánám oréyó aná zaibou, é din insán ottú buzót aibóu, kintu aijja ítarár buzár fáida hoçé!
- (24) Íté hoibóu kiboli hoile, zodi aññi nizor e zindigillá boli kissú sámán age toiyar goittám.
- (25) É hotállá boli aijja Allah talar azab or dhóilla azab ar **honíkkár** no óibou.
- (26) Nó íbar koid odhdhóíllá ar honíkkár koid óibou.
- (27) Oh cáti wala rúh.
- (28) Tui nizor Rob or íkka fíriza, endhilla abostát maizé kiboli hoilé, tui yó íballóí razi, ar íbayó tolloi kúci.
- (29) Tarfore tui añár háas bonda ókkolór bútóre gólí zágóí.
- (30) Ar Jonnot ot maizé dahél óizágóí.

سورة البلد

Súura Al Bólod

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- (1) Aññi o cóorór kosóm háir!
- (2) Ar oone é corót maizé **mukim asoón.**
- (3) Ar insán or baaf ar oulad or (kosóm)!
- (4) Bécók aññi insán óré becá becí hochhot maizé foida goijjí.
- (5) (Insáné) ki é guman gorénné ki boli hoilé, iyán honó kiyór kudurut ot maizé náí?

- (6) Hoódé ki boli hoilé, aññi tó bouít mal hórós gorí félaiyí.
- (7) Ki (endhilla) buzénne honó, ki boli hoilé, ítáre honókiyé nou dehé?
- (8) Aññi kí ítáre dui souk nóu banái né?
- (9) Ar zuban ar uñth (nóu banái né)?
- (10) Aññi ítáre duní rasta dehái diyí.
- (11) **Mogor íte faár ór rastat maizé dahél ói nóufaré.**
- (12) Ar ki bujjé, faár ór rasta (gáthi) hoódé íyan kí?
- (13) Honó goddonaré (gulam, bañdi) azad **gorón.**
- (14) Íyátó búkkoddín háná háboón.
- (15) Honó egená etim oré.
- (16) Íyátó meçi wala (gorif or íkká icará) miskin oré.
- (17) Fítín o maincór bútotóú óizagói, zetará iman ané, ar oinno zonoré sobór ar rahám goribóllá boli wosiyót goré.
- (18) É manúic íin óildé den hát wala.
- (19) Ar ze manúic añár ayat ókkollói kuféerí goijjé, ítára óildé fáçá kuaila.
- (20) Ítárar uore ooin óibou, ziín sairó dháhóttú giráiya óibou.

سورة الشمس

Súura Al Cóms

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Beil ar íyan or foór ór kosóm!
- (2) Ar, San or kosóm, zehón (beil) íyan ór fisé aiyé.
- (3) Din or kosóm, zehón (din yían é) beil oré sáf goré.
- (4) Raitor kosóm, zehón íyan (beil) oré záfailo.
- (5) Asman or kosóm, ar íyan óre banoiyar kosóm.
- (6) Zomin or kosóm, ar íyan óre fúan goróiyar kosóm.
- (7) Nofsór kosóm ar íyan oré thík banoiyar kosóm.
- (8) Fítin bus diyé íyan (nofsó) oré bura ham or ar basi solonor.
- (9) Ze íyan óre fak goijjé, íte kamiyaif ói giyé góí.
- (10) Ar ze íyan oré meçir sáñte milaidiyé íte nakam óiye.
- (11) Sómúd ór (koum e) nizer cóitanír duara misá bóuli hoiyé.
- (12) Ze wóttót mazé ítárar bútotóú (uggwá) boro fura kuaila uçí tíyaiyé.
- (13) **Ítara ré Allah talar Rosúl é hoóidiíl dé kibouli hoilé, tuáñra Allah talar uñthni ar íbar faní hóon oré (héfazot goró).**
- (14) Ítara nizer Rosúl oré misá buzí yóré é uñthnir gas ókkol oré haçi diíl, é hótallá bóuli ítárar Rob e ítárar gunár wojá yé ítárar uore hálakot **dhiíl**, ar hálakot oré aám gorí dhiíl, ar é fara ré meçilloi fúan gorídíl.
- (15) Ítara ré céc goróon ór anjam oré ítara no dhoraitóu.

سورة الليل

Súuratul Láil

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Rait or kosóm, zehón sáai zagóí.

- (2) Ar din or kosóm, zehón foór ó.
- (3) Ar ou zat or kosóm, zibá yé morod ar maiya ré foida goijjé.
- (4) Becók tuáñrár kucíc ókkol **mukteléf kisím** ór.
- (5) Ze (Allah talar rastat mazé) diyé, ar (nizor Rob oré) dhoraiyé.
- (6) Ar bála hotár tosdik gorát roiyé.
- (7) Toilé aññí yó ítare asán rastar cúzuk diyóum.
- (8) Kintu ze bohílái goijjé ar beforbai goijjé.
- (9) Ar bála hotá ré misá bóuli hoiyé.
- (10) Tóile aññí yó ítar tongi ar mockil or sámán **muyassor** gorí diyóum.
- (11) Ítar maal ítallá bóuli **foronor** woktót mazé honó hamot **nu aibóu**.
- (12) Becók rasta dehái doon nán añár zimma.
- (13) Ar ahérot ar duniyai úde añár hátot mazé.
- (14) Aññí tó tuáñra ré zilha maredde ooin or dhor lagaiyí.
- (15) Zeçé údo é fura kuailla góliboudé óibou.
- (16) Ze neki misá bóuli hoiyé ar muk fíraiyé.
- (17) Ar ítattú endhilla manúic cwá ré duré rahá zaibou ze neki becí forósgár óibou.
- (18) Zibá yé faki háñsil goríbóllá nizor mal (Allah talar rastat mazé) de.
- (19) Ziyán ór bodola diyazar, íyan or ítar uore honó kiyór ehésán ó noóibou.
- (20) Bólké údo nizor boro Rob or rozamondir saáibólla bóuli.
- (21)** Becók íba yó (Allah tala) ankoríb razi ói zaibougói.

سورة الضحى

Súura Al Duháa

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Beil uçát asé dé thaim (ou woktó ré hoó, zehón beil usol óibou) or kosóm!
- (2) Ar kosóm rait or, zehón sáai zaibói.
- (3) Tuáñr Rob e noó tuáñré eridiyé, ar noó Íba yé tuáñllói guccá óiye.
- (4) Becók tuáñllá bóuli cúruttú aró, céc [ahérot] bála óibou.
- (5) Tuáñre tuáñr Rob e becí toratori (enam) dibou, ar tuñí razi (ar kúci) óizaibagói.
- (6) Ki íba yé tuáñre yetim faiyoré zaga noó dené?
- (7) Ar tuáñré rasta búilla faiyoré hédayot noó dené?
- (8) Ar tuáñré gorif faiyoré tuañggor noó bana né?
- (9) É hótallá bóuli tuñí yó yetim or uore sókti no goijjó.
- (10) Ar magoiya ókkol óre no záilláic.
- (11) Ar nizor Rob or niamot ókkol óre boiyan gorát táko.

سورة الشرح

Súura Áccoráj

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Aññí ki tuáñr sína ré kúli noó di né?
- (2) Ar tuáñr uottú, tuáñr fuñzá ré aññí félai noó di né?
- (3) Ziín é tuáñr fith oré báñgi díil.
- (4) Ar aññí tuáñr zikír óre usol goijjí.

- (5) Hotá óilde kibouli hoilé, mockil or fúñati asán ó táke.
- (6) Becók mockil or fúñati asán ó táke.
- (7) É hotállá bóuli, zehón tuñní fáreg ózaiabagói, tóile ebadot ot mazé (duk gorí) kucíc goró.
- (8) Ar nizor Rob or íkka dil lago.

سورة التين

Súura Áttíin

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Dhuiñr gula ar zaitun or kosóm.
- (2) Ar, Sína faár ór kosóm.
- (3) Ar, é amón [cánti] wala cóor ór kosóm.
- (4) Becók añní insán óre becí bála cokól ot mazé foida goijjí.
- (5) Fítin ítare nisottú wáre nise félai diyí.
- (6) Kintu ze maincé iman ainné, ar (fítin) bála amól goijjé, tóile ítarallá bóuli endila ajór asé dé, zín honódín hótom noóibóu.
- (7) É hótallá bóuli (hoóiddé óu insán!) ehón toré hon jiníc é, jozar din oré misá hoóibólla bóuli, **amada** [bol] gorér?
- (8) Allah tala ki, tamáam hákim ókkol ór hákim noó né?

سورة العلق

Súuratul Alák

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) For! Nizor Rob or nam loiyó ré.
- (2) Ze niki insán óre lou wór tán óttu foida goijjé.
- (3) Tuñí forát táko! Tuáñr Rob boro boccíc wala.
- (4) Ze holom or duwara (elóm) cíkaiyé.
- (5) Ze insán óre cíkaiyé ou jiníc, zín íte no zaintóu.
- (6) Háñsa-háñsa, insán tó nizor bútotu niyoli zagói (hóraf óizagói).
- (7) kiyóllá bóuli hoilé, íte nizoré nize beforbai (yátó tuañggor) bouli buzé.
- (8) Becók tuáñr Rob or íkka fíra foribóu.
- (9) Uitaré yó tuñí deikkó né, ze bonda ókkol óre (Allah talar íkka zaite) ruké.
- (10) Ze woktót mazé é bonda íba numás adai goré.
- (11) Tuñí huwát táko, zodi íte hédayot or uore óile.
- (12) Yátó forésgarir hókum deddé óile.
- (13) Tóile tuñí soó, zodi íte misá bóuli hoilé, ar muk fírai féladdé óile.
- (14) Ki íte no zané né, Allah tala ítare becí-bála gorí dekédde íyan.
- (15) Becók zodi íte basi no tákedde óile, tóile tó añní ítar kual or sul dóri yoré señsaiyóum.
- (16) Endhilla siará, ziyán misá ar gunágar.
- (17) Íte nizor mujilís wala ókkol óre dhaki loukéna.
- (18) Añní yó (duzuk or) fiyada ókkol óre dhaki loiyóum.
- (19) Hóbóddar! Ítar hotá bilkúl no manis, ar (Allah tala ré) sóida goró, ar hañsé óizogói.

سورة القدر

Súuratul Kodór

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Becók aññí (Quran) íba kodór ór rait ot mazé nazil goijjí.
- (2) Tuñí buijjó né kodór ór rait hóde íyan ki?
- (3) Kodór or rait, ek házar mac óttu wáro, bicí behétór.
- (4) É rait ot mazé (hárr ham oré) anjam dibollá bóuli nizer Rob or hókum e fíricta ókkol ar Ruh (Jibril aláihíssólam) lame.
- (5) É rait íyan bilkúl cántir óo, ar fójor ó foijjonto (táke).

سورة البينة

Súuratul Báiyená

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Ahále Kitab or Kafér ókkol, ar cirík goróiya ókkol, zetódín foijjonto ítarar hañsé honó zahéri dolil aái noó zagóí, étodín fóijjonto fíri oóiyá no-aiccíl.
- (2) (Ítarar hotá óilde kibouli hoilé) Allah talar Rosúl uggwá, zibá yé fak soyifá ókkol (kitab) foríbou.
- (3) Ziín ót mazé sóyi ar thík-thak hókum ókkol oón fóribóu.
- (4) Ahále kitab ókkol é nizer hañsé zahéri dolil aiyóon ór fore yó (ektelaf ot fori yóre) hán hán óigiyóí.
- (5) Ítara ré íyan sára ar honó hókum diya noó za kibouli hoilé, tuáñrá údo Allah talar ebadot goríba, din oré údo íballá bóuli rakíba, Ibrahím hánif (aláihíssólam) ór din or uore (tákiabà) ar numás óre kayem rakíba, ar zokát adai goríba, íyan óildé uzu din.
- (6) Becók ze manúic Ahále Kitab ar bútottu Kafér óigiyóí, ar Allah talar sáñte cirík goróiya ókkol, beggún Jáhannam or ooin ot mazé (zaibou) zeçé ítara hámicá-hámicá tákiabóu, ítara óilde Allah talar mohólúk ot mazé becí bura.
- (7) Becók ze maincé iman ainné, ar bála amól goijjé, é manúic iín Allah talar mohólúk ot mazé beggún óttu áro becí bála.
- (8) Ítarar bodola ítarar Rob or hañsé hámicá táki faribóu dé Jonnot ókkol asé, ziín ór nise naár ókkol baár, ziín ót maze ítara hámicá tákiabóu, Allah tala ítarallóí razi óiye, ar ítara yó íballóí razi óiye, iín óilde uitarállá bóuli, ze nizer Rob oré dhora.

سورة الزلزال

Súura zilzál

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Zehón zomin oré fura furi báñgi diya zaibou.
- (2) Ar zomin e nizer fuñzá ré niyolai félaibou.
- (3) Insán é hoibóu dé ki bouli hoilé, zomin ottú ki óiye?
- (4) É dín zomin e nizer tamáam hóbór ókkol boiyan gorí dibou.
- (5) Tuáñr Rob e íyan oré hókúm díil de óibou, étolla bóuli.
- (6) É dín manúic dhoilla-bodhoilla jomát óiyo ré (wafes) fíribou, taáké ítara ré ítárar amól ókkol dehái diyaza.

(7) É hótallá bóuli, ze honó maincé zora borabor neki goijjíl dé óile, íte íyan oré dekíbou.

(8) Ar ze honó maincé zora borabor burai goijjíl dé óile, íte íyan oré dekíbou.

سورة العاديت

Súura Al Ádiyát

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Tezir sáñté duuñroiya gúñra ókkol ór kosóm!
- (2) Fítin théñg or kúrir dholan e ooin niyoladé (gúñra ókkol) ór kosóm!
- (3) Fítin biyáné fózor ót mazé hámla goróiya ókkol ór kosóm!
- (4) **Tói é woktót mazé dúilla balu ura.**
- (5) Fítin tar santé-sáñté fóus ókkol ór bútoze góli zagói.
- (6) Becók insán nizor Rob or becí nafórmán.
- (7) Ar becók íte nize yó íyan ór gobá.
- (8) Íte maal or muhábbót ót mazé becí doró.
- (9) Ítattu kí ou woktó íyan zana náine? Ze woktót mazé kobor ot zaáñ asé (beggín) niyala zaibou.
- (10) Ar sínar luwaiya hotá ókkol zahér gorí diya zaibou.
- (11) Becók ítar Rob, é din ítarar háalot oré fura furi hóbor rakóiya óibou.

سورة القارعة

Súura Al Kária

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Hoçhoçai doiya.
- (2) Hoçhoçai doiya, íba kí?
- (3) Tuñí kí zano, hoçhoçai doiya, íba kí.
- (4) Ze din insán cíñçá cíththá fíring ókkol ódhdhóillá ói zaibou góí.
- (5) Ar faár ókkol dúinná rong wala ulfúthádh dhóillá ói záibogóí.
- (6) Fítin zar (nekir) falda (zora borabor) bór óibou.
- (7) Íte dil kúci óde éndila aram or zindigit mazé óibou.
- (8) Ar zar (nekir) falda (zora borabor) fatol óibou.
- (9) Ítar thíkana háwíya (Jáhannam).
- (10) Tuñí kí zano, íyan (háwíya) kí?
- (11) Íyan becí-becí fura zade ooin.

سورة التكاثر

Súura Attokáasur

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Bicí soón (lalós) ór wojá yé tuáñra ré gaíllá banai diyé (thaim no fafán gorifélaiye).
- (2) Tuáñra koborstán ot zai foóñsó foijjonto.
- (3) Bilkúl noó, tuáñrá kúf hom cómot mazé zani faribá.
- (4) Bilkúl noó, fítin tuáñráttú joldi gorí zana óibou.

- (5) Bilkúl noó, zodi tuáñrá ekin or sáñté zani faro.
- (6) Tóile tuáñrá becók Jáhannam oré dekí loiba.
- (7) Ar tuáñra íyan oré ekin or suk é dekí loiba.
- (8) Fítin édin tuáñráttú hámahá-hámahá niyamot ókkol ór suál óibou.

سورة العصر

Súura Al Asór

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Zomanar kosóm.
- (2) Becók insán fura furi nuksan ot mazé asé.
- (3) Úde uitará baade, zetará iman ainné, ar bála amól goijjé, (ar zetará) afós ót mazé hókkor wosíyót goijjé, ar ekzone ar ekzon oré sobór goróon ór nosíyót goijjé.

سورة الهمزة

Súura Al Humazá

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Hárr ou maincóttú bicí boro hórafi asé, zeneki (maincór) **kúñsaroíya** ar gibot goróíya.
- (2) (Ar) ze mal oré zoma gorát táke ar gonat táke.
- (3) Íte buzé dé kibouli hoilé, é mal íin ítar hañsé hámicá tákibóu.
- (4) Bilkúl noó, íin oré tó hámahá síri-síri féla dé éndila, ooin ot mazé félai diya zaibou.
- (5) Ar tottú kí zana asé, ooin íin hondila óibou de?
- (6) Íin Allah tala ye zalai yé dé ooin óibou.
- (7) Ziín **dhil** ókkol ót mazé **soilte** tákibou.
- (8) Ar íin ot mazé boro-boro thúni asé.
- (9) Hárr dháhottú baidá óibou.

سورة الفيل

Súura Al Fiíl

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Tuñí ki noó dehó né, tuáñr Rob e háñti wala ókkol ór sáñte ki goijjé?
- (2) Ítarar dúkabazi ré behar gorí noó de né?
- (3) Ítarar uore faik ókkol ór jomáat fóñsái diyí.
- (4) Ziín é ítarar uore meçir ar fattór ór dola marat aiccíl.
- (5) Ar ítara ré háíya **búcir** éndila gorí diíl.

سورة قريش

Súura Quráic

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Kúráic óre adot dháli bollá bóuli.
- (2) Ítara ré cít ar gorom ar sofór ór adot dháli bollá bóuli (ítarar lockor ot mazé).
- (3) É hotallá bóuli, e Górr or Rob or ebadot goróon saá.
- (4) Zebá yé néki ítara ré búkkot mazé hána diyé, ar dhor ot mazé amón (cánti) diyé.

سورة الماعون

Súura Maaun

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Ki tuñí (uitará ré) deikkó né, ze jozar (din) oré misá bóuli hoó?
 - (2) Íte uibá, ze neki etim oré dhékká mare.
 - (3) Ar miskin oré hábaibollá zur no de.
 - (4) O numází ókkol ór uore boro afsús (wáil nam or jáhannam) asé.
 - (5) Zetará nizor numás óttu gafél.
 - (6) Zetará dekáwótí goré.
 - (7) Ar doon or jiníc óttú ruké.
-

سورة الكوثر

Súura Al Kousor

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Becók aññí tuáñré kowsor (aró boút kessú) diyí.
 - (2) É hotallá bóuli tuñí nizor Rob or rozamondillá bóuli numás foró, ar kurbani do.
 - (3) Tuáñr ducmon bilkúl wares sára, ar nam nicán sára.
-

سورة الكافرون

Súura Al Káferuún

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Oñne hoói do, Óu Kafér ókkol!
 - (2) Aññi ebadot no gorí uitar, zar ebadot tuáñra goró.
 - (3) Ar noó tuáñra ebadot goró uibár, zar ebadot aññí gorí.
 - (4) Ar aññí noó ebadot goijjóum (uiín ór) zarár ebadot tuáñrá goró.
 - (5) Ar noó tuáñra ebadot goróiya uibár, zar ebadot aññí gorír.
 - (6) Tuáñrálla bóuli tuáñrár din, ar añár lá bóuli añár din asé.
-

سورة النصر

Súura Annasór

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Ze wotót mazé Allah talar modot ar fóta (kamiabi) aái zaibou góí.
 - (2) Ar tuñí manúic ókkol óre Allah talar din ot mazé **dole-dole** aiyéddé dekíbabá.
 - (3) Tóile tuñí nizor Rob or tarif or sáñte tosbí gorát lagi zoogóí, ar Íbattú mogferot ór dua mago, becók Íba towbá ré bicí kobul goróiya.
-

سورة تبت

Súura Tobbót

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Abu Laháb ór duní hát báñgi giyé góí, ar íte (nize) hálak ói giyegóí.
 - (2) Noó ítar mal ítar ham ot aiccé, ar noó ítar hamai (hamot aiccé).
 - (3) Íte ankoríb zilha mareddé éndila ooin ot mazé zaibou.
 - (4) Ar ítar bibi yó (zaibou) ze (nizor hócom ólla bóuli jáhannam ot mazé) dargwá tuai-tuai aníbóu.
-

سورة اخلاص

Súura Ehélás

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Hoó, (Óu Mohámméd) [sólolláhú aláihíssólám] "Allah hódé íba seróf uggwá."
 - (2) Allah honíkkár muútáj noó, (bólké beggún íbar muútáj).
 - (3) Íba noó honíkká ré biaiyé, noó íba honíkkáttú óiye.
 - (4) Ar noó honíkká íbar borabor asé, noó íbar dóilla asé.
-

سورة الفلق

Súuratul Folók

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Hoó, Aññí faná saáir (Allah talar) hañsé, zibá beínná fójor ór malek (Rob).
 - (2) (Faná saáir) Allah banai yé dé hórafittú.
 - (3) Ar (Faná saáir) ańdár ór hórafittú, zendila ańdár saai zagóí.
 - (4) Ar (Faná saáir) girát fúu doiyar hórafittú zehón girát fúu de.
 - (5) Ar (Faná saáir) hásođ goróiyár hórafittú, zehón íte hásođ goré.
-

سورة الناس

Súuratul Náas

بسم الله الرحمن الرحيم

- (1) Hoó, Aññí faná saáir (Allah talar) hañsé, zibá maincór Malek (Rob).
- (2) Maincór Raza.
- (3) Maincór Maabud.
- (4) (Faná saáir) wosuwasá dháloiyar hórafittú, zibá hóthí zagóí (Allah ré dhakilé).
- (5) Zibá maincór sínat wosuwasá dhále.
- (6) Jin adde Insán ór bótottu.